

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Finance en Control

Onderwerp:

Jaarverantwoording 2021

Notagegevens

Bestuursorgaan	: B-en-W 31-05-2022
Notanummer	: 2022-432
Datum	: 31-05-2022
Programma	: 12-Algemene dekkingsmiddelen
Portefeuillehouder	: Wethouder Grijzen,
Bijlage(n)	: Bijlage II Factsheets MPG.pdf, Bijlage III risicoverloop MPG.pdf, Bijlage IV Overzicht AV boek2021.pdf, Jaarrekening 2021 BW (2) incl bijlagen.pdf, Jaarverslag 2021 BW (2) incl bijlage.pdf, MPG 2022.pdf

Parafering

18-05-2022: Gemeentesecretaris/algemeen directeur18-05-2022: Wethouder

Agendering

* 19-05-2022: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

* 25-05-2022: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

1-06-2022

B & W d.d.: 31-05-2022

Besluit

1. De jaarrekening 2021 en het jaarverslag 2021 vast te stellen
2. Het saldo na resultaatbestemming en budgetoverhevelingen van €8,1 miljoen te betrekken bij de Q1 rapportage 2021
3. De raad om autorisatie te vragen voor de begrotingsoverschrijdingen
4. Het raadsvoorstel en het ontwerp raadsbesluit vast te stellen
5. Geheimhouding op te leggen aan de raad - op grond van Artikelen 25 en 55 van de Gemeentewet en artikel 5.1, lid 2, sub b Wet open overheid (Woo) - voor de vertrouwelijke bijlagen 2 t/m 7 van het Meerjarenperspectief Grondzaken (MPG)

De nota en het besluit openbaar te maken met uitzondering van Vertrouwelijke bijlagen 2 t/m 7 van het Meerjarenperspectief Grondzaken (MPG)

Inleiding

Hierbij bieden wij u ter beoordeling en vaststelling de jaarstukken over 2021 aan. Op basis van de gemeentewet legt het college aan de raad over elk begrotingsjaar verantwoording af over het door hem gevoerde bestuur, onder overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag. De raad stelt de jaarrekening en het jaarverslag vast. De behandeling van het Jaarverslag 2021 en de Jaarrekening 2020 tijdens de raadsvergadering staat gepland op 29 juni 2022.

Het netto resultaat over 2021, na resultaatbestemming en na budgetoverhevelingen bedraagt €8,1 miljoen positief. Voor een toelichting op de resultaat wordt verwezen naar het jaarverslag, hoofdstuk Financiën en de diverse programmabladen. Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is

het college het bevoegde orgaan voor de vaststelling van deze 'uitvoeringsinformatie'.

De accountant zal een goedkeurende verklaring afgeven voor de jaarrekening voor de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid zoals vastgelegd in het Normenkader 2021. Over het accountantsverslag en de aanbevelingen daarin wordt een afzonderlijke B en W-nota aangeboden. Het accountantsverslag wordt nog besproken met de auditcommissie. Gebruikelijk is dat de auditcommissie op basis van dit verslag aanbevelingen voor verdere verbetering zal doen.

Begrotingscriterium

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium wordt getoetst of het budgetrecht van de gemeenteraad is gerespecteerd. Begrotingsafwijkingen en -overschrijdingen vragen om autorisatie door de gemeenteraad. In de regel worden begrotingswijzigingen vooraf door het college aan de raad voorgelegd ter autorisatie. Hiermee wordt toestemming gevraagd voor het uit te voeren beleid en voor de besteding van het benodigde bedrag.

Alleen wanneer door omstandigheden een autorisatie vooraf niet mogelijk is, wordt achteraf een begrotingswijziging aan de raad voorgelegd. Als de raad hiermee instemt wordt de besteding alsnog geautoriseerd en is deze rechtmatig. Over het algemeen worden begrotingsoverschrijdingen die passen binnen de beleidskaders van de raad niet meegenomen in het accountantsoordeel. Voor de begrotingsoverschrijdingen in 2021 wordt verwezen naar de Paragraaf rechtmatigheid.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Vaststelling van het Jaarverslag 2021 en de Jaarrekening 2021 en daarmee de start van het dechargeproces van het College van B&W, evenals doorgeleiding van de stukken ter verdere behandeling door de raad.

Kader

Gemeentewet, Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), Besluit Accountantscontrole Gemeente en Provincies, Financiële verordening gemeente Deventer, Controleverordening gemeente Deventer, Normenkader 2022.

Betrokken partijen en participatie

De jaarverantwoording 2021 komt tot stand in samenwerking met:

- * intern ambtelijke organisatie
- * Deloitte Audit Public Advisory
- * Deloitte Accountants
- * Verbonden partijen

Argumenten voor en tegen

Geven van verantwoording over het gevoerde beleid en de besteding van middelen is vastgelegd in de Gemeentewet.

Financiële consequenties en dekking

In de 4e kwartaalrapportage 2021 is een prognose gegeven van de rekeninguitkomst na budgetoverhevelingen van €8,8 miljoen positief. Het definitieve resultaat bedraagt €8,1 miljoen positief.

Het resultaat na bestemming reserves is €19,1 miljoen. Na de budgetoverhevelingen ad €11 miljoen bedraagt het netto voordelig resultaat dus €8,1 miljoen. Dit bedrag wordt gestort in de generieke weerstandsreserve.

Voor een nadere toelichting op het resultaat wordt verwezen naar hoofdstuk Financiën van het Jaarverslag 2021, de Jaarrekening 2021 en de programmabladen.

Als gevolg van de dualisering en de daarmee samenhangende regelgeving over inrichting van stukken, de reikwijdte van de accountantscontrole en de rolverdeling tussen het college en de gemeenteraad valt het volgende nog op te merken:

1. Overlegging: Volgens artikel 197 van de Gemeentewet overlegt uw college aan de gemeenteraad: de jaarrekening (programmarekening, balans met toelichting), het jaarverslag en het rapport van bevindingen en de verklaring van de door de gemeenteraad benoemde accountant.
2. Controleopdracht: De gemeenteraad heeft Deloitte Accountants B.V. opgedragen de controlewerkzaamheden te verrichten. De accountant hanteert als foutenmarge bij het bepalen van zijn oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening 1% van het lastentotaal van de gemeente. Ten aanzien van onzekerheden bedraagt deze tolerantie maximaal 3%. De rapportagetolerantie, bepalend voor het al dan niet rapporteren van een fout of onzekerheid is vastgesteld op 10% van de goedkeuringstolerantie.
3. Tevens verricht de accountant toetsingswerkzaamheden met betrekking tot de rechtmatigheid (zie hierna). De jaarrekening voldoet aan het BBV.
4. Verantwoording: In artikel 9 van de van kracht zijnde financiële verordening is daarnaast bepaald dat het college door middel van de programmarekening verantwoording aflegt aan de gemeenteraad over de uitvoering van de programma's.
5. Rechtmatigheid: De accountant toetst sinds 2004, naast de controle op de getrouwheid van de jaarrekening, ook met name op de financiële rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties. In dit kader zijn vanaf 2005 drie criteria aan de orde, n.l. het begrotingscriterium (boekings binnen het begrote bedrag), het misbruik en oneigenlijk gebruikcriterium (juistheid verstrekte gegevens inzake subsidies en uitkeringen) en het voorwaardencriterium (naleving van in wet- en regelgeving opgenomen voorwaarden).
6. Interne beheersing: Vooruitlopend op de controle van de jaarrekening is een interim-controle uitgevoerd. De bevindingen daarvan zijn neergelegd in de boardletter van januari 2022.

Openbaarmaking en communicatie

De jaarverantwoording 2021 is openbaar met uitzondering van de vertrouwelijke bijlagen 2 t/m 7 van het Meerjarenperspectief Grondzaken (MPG).

Aanpak en uitvoering

De onderzoekscommissie (auditcommissie), die uit de gemeenteraad is gevormd, zal in juni 2021 haar werkzaamheden verrichten en rapporteert (aanbevelingen) aan de raad. De raad zal de jaarrekening en het jaarverslag behandelen en vaststellen

tijdens de raadsvergadering van 29 juni 2022.

RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Jaarverantwoording 2021
Portefeuillehouder : Wethouder Grijzen,
Voorstelnummer : 2022-432
Datum B en W besluit : 31-05-2022
Team : DEV-FC

Inleiding

Hierbij bieden wij u ter beoordeling en vaststelling de jaarstukken over 2021 aan. Op basis van de gemeentewet legt het college aan de raad over elk begrotingsjaar verantwoording af over het door hem gevoerde bestuur, onder overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag. De raad stelt de jaarrekening en het jaarverslag vast. De behandeling van het Jaarverslag 2021 en de Jaarrekening 2021 tijdens de raadsvergadering staat gepland op 29 juni 2022.

Het definitieve resultaat voor bestemming bedraagt €47,8 miljoen positief. Het resultaat na bestemming reserves is €19,1 miljoen positief. Na de budgetoverhevelingen ad €11 miljoen bedraagt het netto voordelig resultaat €8,1 miljoen. Dit bedrag wordt gestort in de generieke weerstandsreserve.

Raadsvoorstel

1. De rekening van baten en lasten over het jaar 2021, waaronder het jaarverslag 2021 en de daarin opgenomen programmaverantwoording, alsmede de Balans per 31 december 2021 van de gemeente Deventer vast te stellen
2. De begrotingsoverschrijdingen zoals opgenomen in de paragraaf rechtmatigheid van het jaarverslag 2021 te autoriseren
3. Het saldo over 2021 na resultaatbestemming en budgetoverhevelingen van €8,1 miljoen te betrekken bij de Q1 rapportage 2022

Kern raadsvoorstel

De gemeenteraad stelt jaarlijks de begroting vast. In de begroting worden de taken en activiteiten van de gemeente voor het begrotingsjaar gekoppeld aan de inkomsten en uitgaven. De raad bepaalt in de begroting of er geld wordt toegevoegd aan de reserves of dat er geld wordt onttrokken uit de reserves. Na afloop van het begrotingsjaar wordt in de jaarrekening en het jaarverslag door het college van B&W verantwoording afgelegd over het jaar. Wat hebben we bereikt en hoeveel geld hebben we daarvoor uitgegeven? De jaarrekening en het jaarverslag geven niet alleen een feitelijke weergave, maar zijn ook een analyse. Welke consequenties zien we naar aanleiding van het gevoerde beleid?

De jaarrekening en het jaarverslag worden vastgesteld door de gemeenteraad.

De jaarrekening bestaat uit:

- * De balans tussen bezittingen en schulden
- * De rekening van baten en lasten. Dit is het resultaat.

Het jaarverslag bestaat uit:

- * Een analyse van het resultaat
- * De programmaverantwoording
- * De paragrafen.

Hierbij bieden wij u ter beoordeling en vaststelling de jaarstukken over 2021 aan. De behandeling van het jaarverslag 2021 en de jaarrekening 2021 tijdens de raadsvergadering staat gepland op 29 juni 2022.

Het netto resultaat over 2021, na resultaatbestemming en na budgetoverhevelingen bedraagt €8,1 miljoen positief. Voor een toelichting op de resultaat wordt

verwezen naar het jaarverslag, hoofdstuk financiën en de diverse programmabladen. Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is het college het bevoegde orgaan voor de vaststelling van deze 'uitvoeringsinformatie'. De accountant zal een goedkeurende verklaring afgeven voor de jaarrekening voor de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid zoals vastgelegd in het Normenkader 2020. Over het accountsverslag en de aanbevelingen daarin wordt een afzonderlijke B en W-nota aangeboden. Het accountantsverslag wordt nog besproken met de auditcommissie. Gebruikelijk zal de auditcommissie op basis van dit verslag enkele aanbevelingen voor verdere verbetering verstrekken.

Begrotingscriterium

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium wordt getoetst of het budgetrecht van de gemeenteraad is gerespecteerd. Begrotingsafwijkingen en -overschrijdingen vragen om autorisatie door de gemeenteraad. In de regel worden begrotingswijzigingen vooraf door het college aan de raad voorgelegd ter autorisatie. Hiermee wordt toestemming gevraagd voor het uit te voeren beleid en voor de besteding van het benodigde bedrag. Alleen wanneer door omstandigheden een autorisatie vooraf niet mogelijk is, wordt achteraf een begrotingswijziging aan de raad voorgelegd. Als de raad hiermee instemt wordt de besteding alsnog geautoriseerd en is deze rechtmatig. Over het algemeen worden begrotingsoverschrijdingen die passen binnen de beleidskaders van de raad niet meegenomen in het accountantsoordeel. Voor de begrotingsoverschrijdingen in 2020 wordt verwezen naar de paragraaf rechtmatigheid.

Beoogd resultaat

Voorlopige vaststelling van het Jaarverslag 2021 en de Jaarrekening 2021 en daarmee de start van het dechargeproces van het College van B&W, evenals doorgeleiding van de stukken ter verdere behandeling door de raad.

Kader

Gemeentewet, Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), Besluit Accountantscontrole Gemeente en Provincies, Financiële verordening gemeente Deventer, Controleverordening gemeente Deventer, Normenkader 2022.

Argumenten ten behoeve van de raad

Met de behandeling en vaststelling van de jaarstukken wordt invulling gegeven aan de verantwoordingsplicht van het college en de controletaak van de raad. De jaarstukken zijn opgemaakt na onderzoek door de door uw raad aangewezen accountant, het accountantskantoor Deloitte Accountants. Het rapport van de accountant wordt u separaat aangeboden. De jaarstukken zijn onderzocht door de door uw raad ingestelde onderzoekscommissie.

Als gevolg van de dualisering en de daarmee samenhangende regelgeving over inrichting van stukken, de reikwijdte van de accountantscontrole en de rolverdeling tussen het college en de gemeenteraad valt het volgende nog op te merken:

1. Overlegging: Volgens artikel 197 van de Gemeentewet overlegt uw college aan de gemeenteraad: de jaarrekening (programmarekening, balans met toelichting), het jaarverslag en het rapport van bevindingen en de verklaring van de door de gemeenteraad benoemde accountant.
2. Controleopdracht: De gemeenteraad heeft Deloitte Accountants B.V. opgedragen de controlewerkzaamheden te verrichten. De accountant hanteert als foutenmarge bij het bepalen van zijn oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening 1% van het lastentotaal van de gemeente. Ten aanzien van onzekerheden bedraagt deze tolerantie maximaal 3%. De rapportagetolerantie, bepalend voor het al dan niet rapporteren van een fout of onzekerheid is vastgesteld op 10% van de goedkeuringstolerantie.

3. Tevens verricht de accountant toetsingswerkzaamheden met betrekking tot de rechtmatigheid (zie hierna). De jaarrekening voldoet aan het BBV.

4. Verantwoording: In artikel 9 van de van kracht zijnde financiële verordening is daarnaast bepaald dat het college door middel van de programmarekening verantwoording aflegt aan de gemeenteraad over de uitvoering van de programma's.

5. Rechtmatigheid: De accountant toetst sinds 2004, naast de controle op de getrouwheid van de jaarrekening, ook met name op de financiële rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties. In dit kader zijn vanaf 2005 drie criteria aan de orde, n.l. het begrotingscriterium (boeking binnen het begrote bedrag), het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium (juistheid verstrekte gegevens inzake subsidies en uitkeringen) en het voorwaarden criterium (naleving van in wet- en regelgeving opgenomen voorwaarden).

6. Interne beheersing: Vooruitlopend op de controle van de jaarrekening is een interim-controle uitgevoerd. De bevindingen daarvan zijn neergelegd in de boardletter van januari 2022.

Betrokken partijen en participatie

De jaarverantwoording 2021 komt tot stand in samenwerking met:

- * intern ambtelijke organisatie
- * Deloitte Audit Public Advisory
- * Deloitte Accountants
- * Verbonden partijen

Financiële consequenties

In de 4e kwartaalrapportage 2021 is een prognose gegeven van de rekeninguitkomst na budgetoverhevelingen van €8,8 miljoen positief. Het definitieve resultaat bedraagt €8,1 miljoen positief.

Het resultaat na bestemming reserves is €19,1 miljoen. Na de budgetoverhevelingen ad €11 miljoen bedraagt het netto voordelig resultaat dus €8,1 miljoen. Dit bedrag wordt gestort in de generieke weerstandsreserve.

Voor een nadere toelichting op het resultaat wordt verwezen naar hoofdstuk Financiën van het Jaarverslag 2021, de Jaarrekening 2021 en de programmabladen.

Als gevolg van de dualisering en de daarmee samenhangende regelgeving over inrichting van stukken, de reikwijdte van de accountantscontrole en de rolverdeling tussen het college en de gemeenteraad valt het volgende nog op te merken:

1. Overlegging: Volgens artikel 197 van de Gemeentewet overlegt uw college aan de gemeenteraad: de jaarrekening (programmarekening, balans met toelichting), het jaarverslag en het rapport van bevindingen en de verklaring van de door de gemeenteraad benoemde accountant.

2. Controleopdracht: De gemeenteraad heeft Deloitte Accountants B.V. opgedragen de controlewerkzaamheden te verrichten. De accountant hanteert als foutenmarge bij het bepalen van zijn oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening 1% van het lastentotaal van de gemeente. Ten aanzien van onzekerheden bedraagt deze tolerantie maximaal 3%. De rapportagetolerantie, bepalend voor het al dan niet rapporteren van een fout of onzekerheid is vastgesteld op 10% van de goedkeuringstolerantie.

3. Tevens verricht de accountant toetsingswerkzaamheden met betrekking tot de rechtmatigheid (zie hierna). De jaarrekening voldoet aan het BBV.

4. Verantwoording: In artikel 9 van de van kracht zijnde financiële verordening is daarnaast bepaald dat het college door middel van de programmarekening verantwoording aflegt aan de gemeenteraad over de uitvoering van de programma's.

5. Rechtmatigheid: De accountant toetst sinds 2004, naast de controle op de getrouwheid van de jaarrekening, ook met name op de financiële rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties. In dit kader zijn vanaf 2005 drie criteria aan de orde, n.l. het begrotingscriterium (boekings binnen het begrote bedrag), het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium (juistheid verstrekte gegevens inzake subsidies en uitkeringen) en het voorwaarden-criterium (naleving van in wet- en regelgeving opgenomen voorwaarden).

6. Interne beheersing: Vooruitlopend op de controle van de jaarrekening is een interim-controle uitgevoerd. De bevindingen daarvan zijn neergelegd in de boardletter van januari 2022.

Betrokkenheid raad

De onderzoekscommissie (auditcommissie), die uit de gemeenteraad is gevormd, zal in juni 2022 haar werkzaamheden verrichten en rapporteert (aanbevelingen) aan de raad. De raad zal de jaarrekening en het jaarverslag behandelen/vaststellen tijdens de raadsvergadering van 29 juni 2022.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,

M.A. Kossen

R.C. König

RAADSBESLUIT

Onderwerp : Jaarverantwoording 2021
Voorstelnummer : 2022-432
Raadstafel d.d. :
Raadsvergadering :

De raad van de gemeente Deventer,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 31-05-2022, nummer 2022-432

BESLUIT

1. De rekening van baten en lasten over het jaar 2021, waaronder het jaarverslag 2021 en de daarin opgenomen programmaverantwoording, alsmede de Balans per 31 december 2021 van de gemeente Deventer vast te stellen
2. De begrotingsoverschrijdingen zoals opgenomen in de paragraaf rechtmatigheid van het jaarverslag 2021 te autoriseren
3. Het saldo over 2021 na resultaatbestemming en budgetoverhevelingen van €8,1 miljoen te betrekken bij de Q1 rapportage 2022

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van

De raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

A. Kerver

R.C. König

Jaarrekening 2021

Rekening	4
Overzicht Baten en Lasten	4
Toelichting op de programmarekening	6
Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen	8
Balans	12
Toelichting op de balans	15
Vaste activa - Immateriële vaste activa	16
Vaste activa - Materiële vaste activa	18
Vaste activa - Financiële vaste activa	27
Vlottende activa - Voorraden	27
Vlottende activa - Onderhanden werk	28
Vlottende activa - Overzicht gereed product en handelsgoederen	30
Vlottende activa - Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	31
Vlottende activa - Drempelbedrag Schatkistbankieren (SKB)	32
Vlottende activa - Liquide middelen	33
Vlottende activa - Overlopende activa	34
Vaste passiva - Eigen Vermogen	35
Vaste passiva - Voorzieningen	36
Vaste passiva - Vaste schulden met een rentetypische looptijd van > 1 jaar	37
Vaste passiva - Overzicht vaste schulden met een rentetypische looptijd van > 1 jaar	38
Vlottende passiva - Kortlopende financiële verplichtingen	39
Waarborgen en garanties	41
Langlopende financiële verplichtingen	42
Gebeurtenissen na balansdatum	43
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	44

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening	46
Vaste activa	48
Vaste activa - Immateriële vaste activa	49
Vaste activa - Materiële vaste activa met economisch nut	50
Vaste activa - Financiële vaste activa	52
Vlottende activa	53
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	54
Liquide middelen	54
Overlopende posten	54
Vaste passiva	55
Vlottende passiva	56
Overlopende passiva	57

Rekening

De rekeninggegevens bestaan uit de balans tussen bezittingen en schulden, de toelichting op de verschillende onderdelen hiervan en de rekening van baten en lasten. Dit is het resultaat.

Overzicht Baten en Lasten

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting			Begroting na wijziging			Rekening			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma												
Burger en bestuur	7.411	1.281	-6.130	8.257	1.981	-6.275	8.235	2.314	-5.921	-21	332	354
Openbare orde en veiligheid	11.519	943	-10.576	11.550	849	-10.701	11.645	965	-10.680	95	116	21
Leefomgeving	35.010	15.191	-19.819	39.070	15.173	-23.897	38.680	17.354	-21.326	-390	2.181	2.571
Milieu en duurzaamheid	18.315	15.808	-2.508	23.699	22.652	-1.047	18.468	17.997	-471	-5.231	-4.656	576
Ruimtelijke ontwikkeling	6.572	3.553	-3.019	9.234	5.721	-3.512	8.770	6.308	-2.462	-464	586	1.050
Herstructurering en vastgoed	14.239	15.180	941	28.835	34.176	5.341	21.568	35.327	13.759	-7.267	1.151	8.418
Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	75.844	42.586	-33.258	82.172	50.339	-31.833	78.831	48.995	-29.836	-3.341	-1.344	1.997
Meedoen	84.760	4.787	-79.973	88.548	6.401	-82.148	77.358	6.581	-70.777	-11.190	181	11.371
Jeugd en onderwijs	39.992	3.678	-36.314	40.516	4.044	-36.473	40.065	3.667	-36.398	-451	-377	74
Economie en internationaal beleid	3.560	1.431	-2.129	4.918	1.381	-3.537	4.207	1.157	-3.050	-711	-224	488
Kunst en cultuur	15.234	1.138	-14.096	17.836	2.509	-15.327	17.515	2.769	-14.745	-322	260	582
Bedrijfsvoering	36.671	8.451	-28.220	37.735	8.658	-29.077	34.711	8.278	-26.433	-3.024	-380	2.644
Subtotaal programma's	349.128	114.027	-235.101	392.371	153.884	-238.487	360.053	151.713	-208.340	-32.318	-2.171	30.146
Algemene dekkingsmiddelen												
Algemene uitkeringen	0	208.646	208.646	0	226.145	226.145	0	229.510	229.510	0	3.364	3.364
Lokale heffingen	-17	28.409	28.426	-17	28.577	28.594	41	28.586	28.544	58	9	-50
Calculatieverschillen	3.066	2.808	-259	3.791	3.012	-779	3.809	3.039	-770	18	27	9
Saldo financieringsfunctie	282	0	-282	-289	0	289	-266	0	266	23	0	-23
Dividend	0	1.271	1.271	0	924	924	0	945	945	0	21	21
Overige algemene dekkingsmiddelen	946	331	-614	927	846	-80	1.054	1.008	-46	127	161	34

Uitvoeringskosten lokale heffingen	1.080	3	-1.076	1.116	3	-1.112	1.101	33	-1.068	-15	30	45
Stelposten	2.838	0	-2.838	4.277	0	-4.277	-8	0	8	-4.285	0	4.285
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen	8.195	241.468	233.273	9.804	259.508	249.703	5.730	263.119	257.389	-4.074	3.612	7.686
Onvoorzien	235	0	-235	195	0	-195	0	0	0	-195	0	195
Resultaat voor resultaatbestemming	357.558	355.495	-2.063	402.371	413.392	11.022	365.783	414.832	49.049	-36.587	1.440	38.027
Mutaties reserves												
Burger en bestuur	0	0	0	0	427	427	0	314	314	0	-113	-113
Openbare orde en veiligheid	6	3	-4	102	178	76	102	31	-71	0	-147	-147
Leefomgeving	1.323	844	-479	3.211	4.907	1.696	2.749	3.684	935	-462	-1.223	-761
Milieu en Duurzaamheid	6	281	276	2.095	474	-1.621	2.257	202	-2.056	163	-272	-435
Ruimtelijke ontwikkeling	0	85	85	0	1.497	1.497	46	1.138	1.091	46	-359	-406
Herstructurering en vastgoed	38	49	12	5.845	1.313	-4.531	15.257	2.589	-12.669	9.413	1.275	-8.138
Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	0	203	203	335	608	273	335	462	128	0	-146	-146
Meedoen	883	2.248	1.365	1.633	4.640	3.007	8.187	3.645	-4.542	6.554	-995	-7.550
Jeugd en onderwijs	0	549	549	214	714	500	230	620	390	16	-94	-110
Economie en internationaal beleid	0	0	0	125	318	193	125	249	124	0	-69	-69
Kunst en cultuur	43	229	185	1.782	1.162	-620	1.772	847	-925	-11	-315	-304
Bedrijfsvoering	766	695	-72	1.234	2.019	785	1.231	1.342	112	-3	-676	-673
Algemene dekkingsmiddelen	5.841	5.784	-57	31.663	18.958	-12.705	31.665	18.899	-12.766	2	-59	-61
Totaal Mutaties reserves	8.906	10.970	2.063	48.237	37.216	-11.022	63.956	34.022	-29.934	15.718	-3.194	-18.912
Resultaat na resultaatbestemming	366.464	366.464	0	450.608	450.608	0	429.739	448.854	19.115	-20.869	-1.754	19.115

Toelichting op de programmarekening

Hieronder volgt een korte toelichting op hoofdlijnen van de verschillen in saldi van de uitkomsten tussen de begroting 2021 na wijziging en de realisatie 2021. Dit betreft verschillen inclusief de puttingen en stortingen uit/in reserves. Een gedetailleerde toelichting treft u aan in de programmatoelichting in het jaarverslag.

Programma Burger en bestuur

Het voordelig resultaat van €190.000 betreft voordelen door lagere kosten oud-wethouders en op kosten van de raad. Er is een nadeel door kosten voor Softwareapplicaties voor burgerzaken.

Programma Openbare orde en veiligheid

Het programma heeft een nadelig resultaat van €126.000. De afrekening voor het functioneel leeftijdsontslag (FLO) van de brandweer is hoger geweest. Daarnaast er is er een voordeel op horeca- en evenementenleges. Tenslotte zijn er diverse kleine verschillen.

Programma Leefomgeving

Het programma heeft een nadelig resultaat van €61.000. Dit zijn per saldo diverse onderwerpen: de kosten voor apparaatslasten straten, wegen en pleinen zijn €175.000 hoger en op verkoop snippergroen was er per saldo een voordeel van €75.000. Door corona zijn er ook een aantal uitgaven niet doorgegaan en/of vertraagd.

Programma Milieu en duurzaamheid

Het programma heeft een nadelig resultaat van €61.000. Dit zijn per saldo diverse onderwerpen met kleine verschillen.

Programma Ruimtelijke ordening

Het programma heeft een nadelig resultaat van €271.000 ten opzichte van de bijgestelde begroting als gevolg van zowel hogere lasten (projecten Ruimtelijke ordening €127.000) en lagere baten bouwleges (€135.000). Daarnaast wordt een bedrag ad €55.000 voor de Omgevingswet overgeheveld dat wordt gedekt uit de extra bijdrage van de Algemene Uitkeringen. In de decembercirculaire 2021 is dit ten behoeve van de Omgevingswet voor Bouw en Woningtoezicht ontvangen.

Programma Herstructurering en vastgoed

De lasten en baten in dit programma verschillen niet.

Programma Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt

Het voordelig exploitatieresultaat van €1,1 miljoen betreft met name een voordeel als gevolg van dat in 2021 voor Deventer abusievelijk het BUIG budget te hoog is vastgesteld door het ministerie van SZW. Daarnaast is er een voordeel in de bijstand door de inzet van interne capaciteit bij de uitvoering van de TOZO.

Programma Meedoen

Het programma heeft een voordelig resultaat van €2,1 miljoen. Er zijn voordelen van in totaal €2,9 miljoen op Samenkracht, Hulpmiddelen, WMO-dienstverlening, vraagafhankelijk vervoer en volksgezondheid. Een nadeel van €344.000 op Wijkteams.

Programma Jeugd en onderwijs

Het programma heeft een nadelig resultaat van €302.000. Dit betreft met name een nadeel op Jeugdzorg (€274.000).

Programma Economie en internationaal beleid

Het programma heeft een nadelig resultaat van €69.000. Om coronamaatregelen te handhaven zijn marktcoaches ingezet wat heeft geleid tot hogere kosten, daarnaast is er sprake van teruglopende inkomsten bij de markten.

Programma Kunst en cultuur

Het programma heeft een voordelig resultaat van €112.000. Dit heeft verschillende oorzaken maar met name zijn er vanwege corona minder programma subsidies aangevraagd en verleend.

Programma Bedrijfsvoering

Het voordeel op het programma bedraagt €1.067.000. Kosten voor facilitaire zaken, communicatie en personeelsvoorzieningen zijn lager doordat vanwege de corona-pandemie veelal thuis is gewerkt en er minder fysieke bijeenkomsten waren. ICT-kosten zijn lager door lagere kosten op onderhoud, aanpassingen en aflopende contracten voor softwarelicenties en netwerk.

Programma Algemene dekkingsmiddelen

De lasten en baten in het programma verschillen €4,4 miljoen voordelig met name vanwege de verhoging van de Algemene uitkering in de decembercirculaire 2021. Ook zijn de post onvoorzien (€195.000) en de stelpost autonome ontwikkelingen (€1 miljoen) niet aangewend.

Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen

Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen

Op 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. In deze nieuwe wet zijn regels vastgelegd over de maximale bezoldiging van bestuurders en topfunctionarissen in de (semi)publieke sector. Jaarlijks wordt de WNT-norm vastgesteld in een ministeriële regeling.

Rapportage WNT

De WNT is van toepassing op de gemeente Deventer. Artikel 4.1 – WNT en het gewijzigde artikel 28 – BBV verplicht te rapporteren over de bezoldiging van bestuurders en topfunctionarissen. Voor de gemeenten is de functie van gemeentesecretaris en van griffier aangewezen als topfunctionaris in de zin van de WNT. Dit betreffen de volgende gegevens:

- de naam (het publiceren van de naam geldt enkel voor de topfunctionarissen);
- de beloning;
- de belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding;
- de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn;
- de functie of functies;
- de duur en omvang van het dienstverband in het verslagjaar;
- een motivering voor de overschrijding van de maximale bezoldigingsnorm (indien van toepassing).

Daarnaast wordt transparantie gevraagd over bezoldiging van overige functionarissen met een dienstbetrekking waarvan de bezoldiging het wettelijk maximum overschrijdt (artikel 4.2 – WNT). De maximum bezoldigingsnorm voor 2020 bedraagt € 201.000. Het publiceren van de gegevens van niet-topfunctionarissen gebeurt alleen op functie (niet op naam). In de toelichting op de balans moeten de volgende gegevens worden opgenomen:

- de beloning;
- de belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding;
- de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn;
- de functie of functies;
- de duur en omvang van het dienstverband in het verslagjaar;
- een motivering voor de overschrijding van de maximale bezoldigingsnorm.

Ontslagvergoeding

Topfunctionaris

Conform artikel 4.1, lid 3 – WNT wordt in de jaarrekening de verrichte uitkering opgenomen aan de top functionaris waarvan het dienstverband in het boekjaar is beëindigd. Wanneer de uitkering meer bedraagt dan de wettelijke maximale bezoldiging van €75.000 wordt de overschrijding in het jaarverslag gemotiveerd (artikel 4.2, lid 4 – WNT).

Niet-topfunctionaris

De norm voor de uitkering wegens beëindiging van het dienstverband geldt niet voor niet-topfunctionarissen. Voor niet-topfunctionarissen geldt wel dat wanneer een hogere uitkering dan het bezoldigingsmaximum (oftewel wanneer de som van de bezoldiging en de beëindigingsuitkering boven de €209.000 uitkomt) dit moet worden vastgelegd in het jaarverslag en elektronisch bij het ministerie moet worden gemeld.

Uitvoering WNT

De Gemeente Deventer heeft in 2021 geen bezoldiging verstrekt aan functionarissen met een dienstbetrekking die hoger is dan de maximale norm (€209.000). In 2021 was er in de gemeente Deventer (conform de WNT) geen sprake van een topfunctionaris zonder dienstbetrekking. De gemeente Deventer heeft 2 topfunctionarissen in dienst, te weten de heer Kossen (Algemeen directeur en gemeentesecretaris) en de heer A. Kerver (Griffier).

(bedragen x €1)

Gegevens 2021	M.A. Kossen	A. Kerver
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01-02-2021 t/m 31-12-2021	01-01-2021 t/m 31-12-2021
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€135.928,96	€107.231,72
Beloningen betaalbaar op termijn	€22.257,48	€20.970,84
Subtotaal	€158.186,44	€128.202,56
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€209.000	€209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€158.186,44	€126.867,95
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2020	M.A. Kossen	A. Kerver
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01-01-2020 t/m 31-12-2020	01-02-2020 t/m 31-12-2020
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€132.933,11	€102.798,42
Beloningen betaalbaar op termijn	€20.837,76	€18.659,16
Subtotaal	€153.770,87	€121.457,58
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€201.000	€201.000
Bezoldiging	€153.770,87	€121.457,58

De gemeente Deventer heeft in 2021 geen bezoldiging verstrekt aan functionarissen met een dienstbetrekking die hoger is dan de maximale norm (€209.000). Er waren geen ontslagvergoedingen boven de €75.000 aan (top)functionarissen conform de WNT-norm. In 2020 had de Burgemeester van Deventer het hoogst belastbaar jaarloon. Zijn inkomen is vastgesteld conform de wettelijk bepalingen die zijn gesteld door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Balans

(bedragen x €1.000)

Activa	31-12-2021	31-12-2020	Passiva	31-12-2021	31-12-2020
Vaste activa			Vaste passiva		
Immateriele vaste activa			Eigen vermogen		
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	94	103	Algemene reserve	46.071	21.395
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	1.315	801	Bestemmingsreserves	79.663	57.080
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	1.946	3.633	Gerealiseerde resultaat	19.115	17.326
Sub-totaal	3.355	4.537	Sub-totaal	144.849	95.801
Materiële vaste activa			Voorzieningen		
Investeringen met economisch nut	207.438	166.389	Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	8.335	8.943
Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	31.433	31.704	Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	3.963	3.540
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	32.010	29.470			
Gronden uitgegeven in erfpacht	15.808	15.810			
Sub-totaal	286.689	243.373	Sub-totaal	12.298	12.483
Financiële vaste activa			Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Kapitaal verstrekkingen aan:			Onderhandse leningen van:		
- Deelnemingen	25.738	25.684	- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	217.934	256.940
Leningen aan:	0		- Binnenlandse bedrijven	5.036	5.073
- Deelnemingen	14.698	32.592	- Buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	20.000	20.000
Overige langlopende leningen u/g	5.475	6.269	Waarborgsommen	176	162
Sub-totaal	45.911	64.545	Sub-totaal	243.146	282.175

Totaal vaste activa	335.955	312.455	Totaal vaste passiva	400.293	390.459
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Voorraden			Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	64.024	47.038	Banksaldi	12.658	12.308
Gereed product en handelsgoederen	6.456	4.354	Overige schulden	13.875	14.074
Sub-totaal	70.480	51.392	Sub-totaal	26.533	26.382
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar			Overlopende passiva		
Vorderingen op openbare lichamen	3.804	1.252	Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	45.972	20.904
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	41.029	38.568	De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	0	1.149	- Europese overheidslichamen	0	0
Overige vorderingen	10.343	12.774	- Het Rijk	11.367	11.145
			- Overige Nederlandse overheidslichamen	2.486	1.233
			Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	3.080	2.677
Sub-totaal	55.176	53.743	Sub-totaal	62.905	35.959
Liquide middelen					
Kassaldi	6	14			

Banksaldi	2.266	1.269			
Sub-totaal	2.272	1.283			
Overlopende activa					
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:					
- Europese overheidslichamen	0	0			
- Het Rijk	492	795			
- Overige Nederlandse overheidslichamen	1.872	4.594			
Overige nog te ontvangen bedragen	22.109	27.002			
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste komen van volgende begrotingsjaren	1.375	1.536			
Sub-totaal	25.848	33.927			
Totaal vlottende activa	153.776	140.345	Totaal vlottende passiva	89.438	62.341
Totaal generaal	489.731	452.800	Totaal generaal	489.731	452.800
			Gewaarborgde geldleningen	9.276	11.743
			Garantstellingen	976.307	1.011.520

Toelichting op de balans

In deze toelichting worden de activa en passiva op onderdelen nader toegelicht.

Vaste activa - Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	94	103
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.315	801
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	1.946	3.633
Totaal	3.355	4.537

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2021:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2020	Herrubricering	Investerings	Des-investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2021
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	103	0	0	0	9	0	0	94
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	801		563		2	47	0	1.315
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	3.633	-576	814	0	1.555	370	0	1.946
Totaal	4.537	-576	1.377	0	1.566	417	0	3.355

De belangrijkste investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2021 daadwerkelijk bestede bedrag en het totaalbedrag dat tot en met 2021 ten laste van het krediet is gebracht.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden betreft de investering in de geluidswal A1 bij Bathmen op grond van Rijkswaterstaat.

Onder de bijdrage van derden is de bijdrage van de provincie verantwoord. Eind 2021 is besloten de boekwaarde in een keer af te schrijven en daarmee in overeenstemming te brengen met de BBV wet- en regelgeving.

In verband met de liquidatie van Maatschappelijk Vastgoed Deventer vindt er een herrubricering plaats van immateriële vaste activa naar materiële vaste activa.

(bedragen x €1.000)

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2021	Cumulatief besteed t/m 2021
Verwerving gronden in Okkenbroek	30	9	9
Vorbereidingskrediet de Marke	130	59	59
Vorbereidingskrediet Dreef	193	58	137
Vorbereidingskrediet Hagenvoorde	150	10	24
Vorbereidingskrediet Oranjekwartier	531	179	579
Vorbereidingskrediet Shita terrein en speelgoedlocatie	547	148	430
Vorbereidingskrediet van Hetenstraat	251	101	193
Geluidswal A1 Bathmen	2.650	815	2.754
Totaal	4.482	1.379	4.185

Vaste activa - Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de onderstaande onderdelen. De lopende investeringen staan opgenomen in bijlage [11 Dynamische kredieten](#).

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Investerings met een economisch nut	207.438	166.389
Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven	31.433	31.704
Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	32.010	29.470
In erfpacht uitgegeven gronden	15.808	15.810
Totaal	286.689	243.373

De investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Gronden en terreinen	13.647	12.564
Woonruimten	28	260
Bedrijfsgebouwen	153.999	117.782
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	5.596	4.262
Vervoermiddelen	70	63
Machines, apparaten en installaties	18.958	18.199
Overige materiële vaste activa	15.140	13.259
Totaal	207.438	166.389

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut weer:

(bedragen x €1.000)

	Boek waarde 31-12-2020	Stand voorziening 31-12-2020	Balans waarde 31-12-2020	Her rubricering	Investe ringen	Des investe ringen	Afschrij vingen	Bijdragen van derden	Afwaar deringen	Boek waarde 31-12-2021 exclusief voorziening	Stand voorziening 31-12-2021	Balans waarde 31-12-2021
Gronden en terreinen	12.564	0	12.564	0	1.343	25	235	0	0	13.647	0	13.647
Woonruimten	260	0	260	0	0	214	18	0	0	28	0	28
Bedrijfsgebouwen	117.782	0	117.782	-404	40.408	4	3.759	24	0	153.999	0	153.999
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	4.262	0	4.262	0	1.750	0	204	212	0	5.596	0	5.596
Vervoermiddelen	63	0	63	0	8	0	1	0	0	70	0	70
Machines, apparaten en installaties	18.199	0	18.199	0	2.949	-1	2.117	74	0	18.958	0	18.958
Overige materiële vaste activa	13.259	0	13.259	576	3.638	1	2.324	8	0	15.140	0	15.140
Totaal	166.389	0	166.389	172	50.096	243	8.658	318	0	207.438	0	207.438

De herrubricering betreft de overboeking van de Bolwerksmolen en Wittestein 128 in verband met voornemen tot verkoop (Zie voorraden gereed product en handelsgoederen) en de bijdrage aan de NV MVD vanwege liquidatie (zie immateriële vaste activa).

De desinvestering betreft met name de overdracht van woonwagens (€214.000)

De bijdragen van derden bestaan met name uit SPUK bijdragen van het Rijk (€99.000) voor Sport, en een bijdrage van de provincie voor Slim Warmtenet (€144.000) en het 3e stadsarrangement Deventer Stadshof (€45.000).

Een specificatie van de investeringen in 2021 treft u hieronder aan. De overdracht vanuit NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer, als gevolg van liquidatie van deze organisatie, naar de gemeente bedraagt €42.453.009. Hiervan betreft €1.318.360 gronden en terreinen, €38.826.066 bedrijfsgebouwen, €461.270 machine, apparaten en installaties en € 1.847.313 overige materiële vaste activa.

Een specificatie van de investeringen in 2021 treft u hieronder aan:

(bedragen x €1.000)

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2021	Cumulatief besteed t/m 2021
Wittenstein 128 Grond	25	25	25
A.de Muren Vispoort 10 MIMIK grond (MVD)	208	208	208
Leeuwenb 2/Keizerstr 68-78 CC grond (MVD)	394	394	394
Mr de Boerl 151 Davo grond (MVD)	214	214	214
Scheepvaarstr 7-13 Bodenloods grond (MVD)	139	139	139
Stromarkt 18-19 bibl. Grond (MVD)	213	213	213
Zwaluwenburg 2-4 Polakkers grond (MVD)	150	150	150
Nieuwbouw Kazerne Diepenveen	503	65	77
Maatmansweg 3 - MCD - aankoop pand	205	205	205
Wittenstein 128 bouw	9	5	5
Kon. UD	242	141	203
Renovatie Bierstraat 52 gebouwen	785	689	786
Renovatie Polstraat 8-10	1.720	169	287
Ren Andriessenpl 5hoek,Wizard/Zonnebloem	1.117	62	948
Uitbreiding Kindcentrum Rivierenwijk	651	20	20
A.de Muren Vispoort 10 MIMIK gebouw (MVD)	14.467	14.467	14.467
Leeuwenb 2/Keizerstr 68/78 CC gebouw (MVD)	11.668	11.668	11.668
Mr de Boerl 151 Davo gebouw (MVD)	1.077	1.077	1.077
Scheepvaarstr 7-13 Bodenloods gebouw (MVD)	1.098	1.098	1.098
Scheepvaartstraat 13 gevel	188	179	179
Scheepvaartstraat 9 foyer	446	48	48
Stromarkt 18-19 bibl. Gebouw (MVD)	9.714	9.714	9.714
Zwaluwenburg 2-4 Polakkers gebouw (MVD)	803	803	803

Reconstructie Brinkgarage	2.525	92	472
Slim Warmtenet	4.435	1.281	1.281
Stadshof	496	377	421
Walstroom - Voetveer	70	8	67
Vervanging Kaartlees apparatuur	360	62	260
Maatmansweg 3 - MCD - zonnepanelen	21	21	21
Installaties adm. Zandpoort 20 Walhalla	225	8	8
Kon. UD	61	43	43
Renovatie Polstraat 8-10 installatie	1.180	143	143
Sportpark Borgele Veldverlichting veld 2	61	43	43
Veldverl Honk- en softbalver de Eagles	182	152	158
Veldverl training DVV GoAhead (amateurs)	61	37	37
Veldverlichting 2e veld Pickwick Players	62	7	47
Renovatie Bierstraat 52 installaties	391	391	391
Vervanging koelunits gymzaal de Vijfhoek	212	206	206
Brandveiligheid culturele gebouwen	764	125	125
Leeuwenb 2/Keizerstr 68/78 CC installatie(MVD)	461	461	461
Beeldschermen 2021	562	60	60
Client Hardware Laptop 2021	796	605	605
Client Hardware TC 2020	39	5	5
Smartphones 2021	701	579	579
Digitalisering Parkeren	500	41	289
Zandw Vern asfaltveld Actief/Hot Wheels	73	48	48
Stromarkt 18-19 bibl. Inrichting (MVD)	1.847	1.847	1.847
Backup	267	252	252
Hardware Servers/Blades/Enclosures 2021	451	371	371

Netwerkswitches 2021	1.149	501	501
TGW Beeldschermarmen	30	28	28
TGW inrichting	145	19	19
Upgrades uren roadmap 2021	585	530	530
Totaal	64.748	50.096	52.246

De investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven kunnen als volgt worden onderverdeeld:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Gronden en terreinen	-	-
Woonruimten	-	-
Bedrijfsgebouwen	-	-
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	30.445	30.735
Vervoermiddelen	-	-
Machines, apparaten en installaties	852	827
Overige materiële vaste activa	136	142
Totaal	31.433	31.704

Het onderstaand overzicht geeft weer het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2020	Investeringen	Des investeringen	Af schrijvingen	Bijdragen van derden	Af waarderingen	Boekwaarde 31-12-2021
Gronden en terreinen	0	0	0	0	0	0	0
Woonruimten	0	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsgebouwen	0	0	0	0	0	0	0
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	30.735	858	4	1.144	0	0	30.445
Vervoermiddelen	0	0	0	0	0	0	0
Machines, apparaten en installaties	827	48	0	23	0	0	852
Overige materiële vaste activa	142	0	0	6	0	0	136
Totaal	31.704	906	4	1.173	0	0	31.433

De investeringen betreffen de gerealiseerde kosten voor het Gemeentelijk Rioleringsplan en het aanpassen van de telemetrie van de gemalen.

De investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Gronden en terreinen	3	29
Woonruimten	-	-
Bedrijfsgebouwen	-	-
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	29.662	28.343
Vervoermiddelen	-	-
Machines, apparaten en installaties	41	35
Overige materiële vaste activa	2.304	1.063
Totaal	32.010	29.470

Maatschappelijk investeringen mochten tot 2017 worden afgeschreven. Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moeten met ingang van 2017 de investeringen maatschappelijk nut worden afgeschreven. In onderstaand overzicht wordt daarom deze splitsing in de jaren gemaakt.

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut heeft het volgende verloop:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2020	Investeringen	Des investeringen	Af schrijvingen	Bijdragen van derden	Af waarderingen	Boekwaarde 31-12-2021
<i>Maatschappelijk nut voor 2017</i>							
Gronden en terreinen	29	0	0	26	0	0	3
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	15.354	0	0	1.151	0	0	14.203
Machines, apparaten en installaties	1	0	0	1	0	0	0
Overige materiële vaste activa	153	0	0	15	0	0	138
Totaal	15.537	0	0	1.193	0	0	14.344
<i>Maatschappelijk nut vanaf 2017</i>							
Gronden en terreinen	0	0	0	0	0	0	0
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	12.989	4.699	0	349	1.880	0	15.459

Machines, apparaten en installaties	34	9	0	2	0	0	41
Overige materiële vaste activa	910	1.256	0	0	0	0	2.166
Totaal	13.933	5.964	0	351	1.880	0	17.666
Totaal	29.470	5.964	0	1.544	1.880	0	32.010

De investeringen zijn hieronder gespecificeerd. Bijdragen van derden zijn ontvangen voor Fietsroutes Margijnenk-Overstichtlaan, Herinrichting Grote Kerkhof, Oerdijk Schalkhaar, Ontwikkeling Stationsomgeving Groene Wal en de Reconstructie Havezatelaan.

(bedragen x €1.000)

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2021	Cumulatief besteed t/m 2021
Brinkgreverweg	1.290	3	1.266
Fietspad Boxbergerweg	541	37	37
Fietspaden Koersenweg /L. Steenweg	419	6	6
Fietspaden Spanjaardsdijk	1.011	0	0
Fietsroutes Margijnenk -Overstichtlaan	1.781	374	668
Fietsstructuur A-1 zone	680	22	173
Herinrichting Grote Kerkhof	4.400	1.529	2.051
MJOP Wezenland /Keizer Karellaan	2.680	59	2.553
Oerdijk - Schalkhaar	393	393	393
Omvormen fietspaden	303	262	262
Ontw.Stationsomg groene wal	1.574	235	1.573
Pr. Margrietlaan - Bathmen	129	90	90
Project de Braam	894	493	562
Reconstructie Havezatelaan	2.044	991	1.153
Roessinksweg	207	24	24
Siemelinksweg	197	19	19
Tunnel Oostriklaan	2.882	56	2.702

Vervanging houten bruggen	740	106	119
Aanvulling Verlichting Centrum Bathmen	11	9	9
Fietsparkeren Binnenstad	1.247	34	1.087
Skatepark	400	225	400
A.de Muren Vispoort 10 MIMIK inrichting	996	996	996
Totaal	24.819	5.963	16.143

Het onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de in erfpacht uitgegeven gronden:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2020	Her rubricering	In vesteringen	Des investeringen	Af schrijvingen	Bijdragen van derden	Af waarderingen	Boekwaarde 31-12-2021
Gronden uitgegeven in erfpacht	15.810	0	0	2	0	0	0	15.808
Totaal	15.810	0	0	2	0	0	0	15.808

Vaste activa - Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2020	Herrubricering	Investerings	Des investerings	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2021
Kapitaalverstrekkingen aan:						
Deelnemingen	25.684	54	0	0	0	25.738
Leningen aan:						
Deelnemingen	32.592	-54	400	0	18.240	14.698
Overige langlopende leningen u/g	6.269	0	0	0	794	5.475
Overige uitzettingen > 1 jaar	0	0	0	0	0	0
Totaal	64.545	0	400	0	19.034	45.911

De investering betreft een verstrekte lening aan het Sportbedrijf Deventer voor het clubhuis van Avior. Onder de afschrijvingen/aflossingen is een bedrag van €17.594.584 in verband met de liquidatie van de NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer.

Vlottende activa - Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	103.607	93.724
Gereed product en handelsgoederen	6.456	5.084
Totaal	110.063	98.808
Afgedekt door voorzieningen verwacht verlies:		
Onderhanden werk; gronden in exploitatie	39.583	46.686
Gereed product en handelsgoederen	0	730
Totaal verliesvoorzieningen	39.583	47.416
Totaal	70.480	51.392

Flottende activa - Onderhanden werk

Van de bouwgronden in exploitatie en groundbanken zonder transformatie wordt van het verloop in 2021 het volgende overzicht worden gegeven:

(bedragen x €1.000)

Onderhanden werk	Boek waarde 31-12-2020	Stand voorz. 31-12-2020	Balans waarde 31-12-2020	Her rubricering	Vermeer deringen	Vermin deringen	Winst uitname	Boek waarde 31-12-2021	Rente op voor zieningen	Mutaties voor zieningen	Stand voorz. 31-12-2021	Balans waarde 31-12-2021	Geraamde nog te realiseren kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd eind resultaat Nominale waarde	Geraamd eind resultaat Contante waarde
Bouwgronden in exploitatie																
A1 Bedrijvenpark	37.158	28.168	8.990	7.836	3.412	2.675	0	45.731	554	-7.017	21.705	24.026	25.884	46.684	24.931	21.704
Bedrijventerrein Lettele	913	654	259	0	47	454	0	506	13	-75	592	-86	97	0	603	592
Bedrijventerrein Looweg	465	0	465	0	40	4	0	501	0	42	42	459	427	884	44	41
Centrumplan Bathmen	818	612	206	0	46	0	0	864	12	23	647	217	148	340	672	646
Cluster Havenkwartier	8.501	6.953	1.548	0	638	883	0	8.256	124	-512	6.565	1.691	3.564	4.829	6.991	6.565
Cluster Stadsentree	1.248	409	839	0	298	5	0	1.541	10	171	590	951	1.949	2.877	613	592
De Vijfde Hoek	-702	0	-702	-385	1.222	135	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eikendal	9.518	0	9.518	0	459	6.534	1.026	4.469	0	0	0	4.469	2.822	8.919	-1.628	-1.504
Holterwegzone	2.215	113	2.102	0	223	2.590	168	16	1	-114	0	16	83	100	-1	-1
Sluiskwartier	6.642	2.774	3.868	0	764	442	0	6.964	39	-726	2.087	4.877	4.061	8.809	2.216	2.088
Steenbrugge	10.936	0	10.936	0	7.058	0	152	18.146	0	0	0	18.146	22.788	46.103	-5.169	-4.590
Tuinen van Zandweerd	4.253	0	4.253	0	1.817	1.662	215	4.623	0	0	0	4.623	4.098	10.945	-2.224	-2.055
Westfalenstraat	2.399	44	2.355	0	219	30	0	2.588	0	12	56	2.532	3.108	5.638	58	55
Wijtenhorst Douweler Leide	4.605	2.870	1.735	0	237	329	0	4.513	57	151	3.078	1.435	988	2.299	3.202	3.078

Winkelcentrum Keizerslanden	4.755	4.089	666	0	134	0	0	4.889	81	51	4.221	668	429	926	4.392	4.222
Totaal	93.724	46.686	47.038	7.451	16.614	15.743	1.561	103.607	891	-7.994	39.583	64.024	70.446	139.353	34.700	31.433

De belangrijkste mutaties in de boekwaarde van de grondexploitaties zijn als volgt te verklaren:

- Voor A1 Bedrijvenpark is de aankoop- en uitgiftestrategie gewijzigd voor het westelijk plandeel. Als gevolg hiervan is het facilitaire deel van de boekwaarde volledig bij de Voorraden ondergebracht en is het verwachte eindresultaat substantieel voordeliger. Zie de paragraaf [Grondbeleid](#) voor een uitgebreidere toelichting.
- Voor de overige grondexploitaties zijn boekwaarden en verliesvoorzieningen geactualiseerd op basis van de voortgang van de projecten. Zie ook hiervoor de paragraaf [Grondbeleid](#).

Vlottende activa - Overzicht gereed product en handelsgoederen

(bedragen x € 1.000)

	Boek waarde 31-12-2020	Stand voorz. 31-12-2020	Balans waarde 31-12-2020	CBR Voorraad eigen verklaring	Her rubricering	Vermeer deringen	Vermin deringen	Afschrijvingen	Boek waarde 31-12-2021	Rente op voor zieningen	Mutaties voor zieningen	Stand voorz. 31-12-2021	Balans waarde 31-12-2021
Te verkopen panden en gronden	5.075	730	4.345	0	404	2.181	1.216	0	6.444	0	-730	0	6.444
Overige voorraden	9	0	9	0	0	3	0	0	12	0	0	0	12
Totaal	5.084	730	4.354	0	404	2.184	1.216	0	6.456	0	-730	0	6.456

De herrubricering betreft de overboeking van de Bolwerksmolen en Wittestein 128 in verband met voornemen tot verkoop (zie materiële vaste activa - bedrijfsgebouwen).

Voor een nadere toelichting; zie [paragraaf Grondbeleid](#).

Flottende activa - Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van een jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2021	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2021	Balanswaarde 31-12-2020
Vorderingen op openbare lichamen	3.804	0	3.804	1.252
Verstreckte kasgeldleningen	0	0	0	910
Obligaties tegen nominale waardering	0	0	0	239
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	41.029	0	41.029	38.568
Rekening-courantverhouding met niet-financiële instellingen	0	0	0	0
Overige vorderingen	13.385	3.042	10.343	12.774
Overige uitzettingen	0	0	0	0
Totaal	58.218	3.042	55.176	53.743

Het overbruggingskrediet welke in 2020 is verstrekt aan de NV Maatschappelijk Vastgoed is in 2021 weer afgelost. De obligaties die in het bezit waren van de gemeente Deventer zijn in 2021 verkocht.

Vlottende activa - Drempelbedrag Schatkistbankieren (SKB)

(bedragen x €1.000)

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	2.294	2.662	3.183	3.592
Drempelbedrag	2.748	2.748	7.329	7.329
Ruimte (binnen limiet +), (overschrijding -/-)	454	86	4.146	3.737

In de [paragraaf Financiering](#) is het saldo schatkistbankieren nader toegelicht.

Flottende activa - Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Kassaldi	6	14
Banksaldi	2.266	1.269
Totaal	2.272	1.283

Vlottende activa - Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, uitgesplitst naar nog te ontvangen van:		
- Europese overheidslichamen	0	0
- Het Rijk	492	795
- Overige Nederlandse overheidslichamen	1.872	4.594
Overige nog te ontvangen bedragen	22.109	27.002
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste komen van volgende begrotingsjaren	1.375	1.536
Totaal	25.848	33.927

Voor €15,4 miljoen staat een bedrag van nog te verrekenen BTW met het BTW compensatiefonds onder te ontvangen posten.

Het resterende bedrag van €6,7 miljoen betreft bijdragen van derden, andere gemeentes en nog te declareren bedragen.

De in de balans opgenomen nog te ontvangen voorschotbedragen van de EU, Rijk en provincies die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, zijn gespecificeerd in [bijlage 10a](#).

Vaste passiva - Eigen Vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Algemene reserve	46.071	21.395
Bestemmingsreserve	79.663	57.080
Gerealiseerd resultaat	19.115	17.326
Totaal	144.849	95.801

Het jaarresultaat van €19,1 miljoen, verminderd met budgetoverhevelingen van €11,0 miljoen levert een netto resultaat van €8,1 miljoen. Een samenvattend overzicht en analyse treft u aan onder het [Exploitatieresultaat](#).

Voor het verloop per reserve zie [bijlage 6](#).

Vaste passiva - Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2020	Toevoegingen	Vrijval	Aanwendungen	Boekwaarde 31-12-2021
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	8.943	783	793	598	8.335
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	3.540	1.332	0	909	3.963
Totaal	12.483	2.115	793	1.507	12.298

De voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's betreft de:

- voorziening wethouderspensioenen;
- fonds Evenementen;
- voorziening afgesloten complexen grondexploitatie.

De grootste posten worden hieronder toegelicht.

De toevoeging bij de wethouderspensioenen wordt grotendeels verklaard door een rentetoevoeging van €168.000 en een jaarlijkse toevoeging van € 218.000, dit conform de begroting.

Daarnaast is de voorziening naar beneden bijgesteld aan de hand van de actuariële berekening met €793.000. Van deze voorziening is €281.000 aangewend voor de pensioenverplichtingen 2021.

De voorziening afgesloten complexen is aangewend voor diverse afrondende activiteiten van in totaal 9 voormalige grondexploitaties. Op enkele punten is de voorziening verhoogd met het oog op de nog verwachte kosten.

Aan de van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden

Hiervoor wordt een bedrag van €442.000 toegevoegd aan de voorziening Riolen en Gemalen. Dit betreft het voordeel op groot onderhoud en investeringen riolering. Aan de voorziening parkeerbijdrage bouwaanvragen wordt een bedrag van €232.000 toegevoegd vanuit bouwprojecten. Er is een bedrag van €800.000 aangewend voor de renovatie van de Brinkgarage.

Ten behoeve van de natuur in de Gooiermars is een subsidie ter hoogte van €554.000 ontvangen van de Provincie. De ontvangen gelden zijn opgenomen in een voorziening. Jaarlijks zullen we de werkelijk gemaakte beheerskosten ten laste van deze voorziening komen conform de gemaakte afspraken

Voor het verloop per voorziening zie [bijlage 8](#).

Vaste passiva - Vaste schulden met een rentetypische looptijd van > 1 jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Onderhandse leningen van:		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	217.934	256.940
Binnenlandse bedrijven	5.036	5.073
Buitenlandse instellingen	20.000	20.000
Sub-totaal	242.970	282.013
Waarborgsommen	176	162
Totaal	243.146	282.175

Voor een nadere toelichting op de leningen wordt verwezen naar de [paragraaf Financiering](#) in het jaarverslag 2021.

Vaste passiva - Overzicht vaste schulden met een rentetypische looptijd van > 1 jaar

In het hierna opgenomen overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar over het jaar 2021:
(bedragen x €1.000)

	Saldo 31-12-2020	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31-12-2021
Onderhandse leningen	282.013	0	39.043	242.970
Waarborgsommen	162	71	57	176
Totaal	282.175	71	39.100	243.146

De totale rentelast voor het jaar 2021 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt €7.654.609.

Flottende passiva - Kortlopende financiële verplichtingen

Onder de flottende passiva zijn opgenomen:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	26.533	26.382
Overlopende passiva	62.905	35.959
Totaal	89.438	62.341

De in de balans opgenomen netto-schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Banksaldi	12.658	12.308
Overige schulden	13.875	14.074
Totaal	26.533	26.382

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

(bedragen x €1.000)

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	45.972	20.904
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
- Europese overheidslichamen	0	0
- Het Rijk	11.367	11.145
- Overige Nederlandse overheidslichamen	2.486	1.233
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	3.080	2.677
Totaal	62.905	35.959

In de post 'Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume' zit een bedrag van €23,8 miljoen omdat de overdracht van de materiële vaste activa van Maatschappelijk vastgoed Deventer wel heeft plaats gevonden, maar de generale liquidatie pas in 2022 plaats vindt.

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen worden gespecificeerd in [bijlage 10b](#).

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

(bedragen x €1.000)

Aard/Omschrijving*	Oorspronkelijk bedrag*	Percentage borgstelling*	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Gewaarborgde geldleningen	-	-	5.400	6.093
Gewaarborgde geldleningen voor het verkrijgen en verbeteren van eigen woningen particulieren	-	-	3.876	5.650
Totaal			9.276	11.743

* In de bijlage "Staat van gewaarborgde geldleningen" treft u een nadere specificatie aan.

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte garanties bestaat uit de volgende garantstellingen:

(bedragen x €1.000)

Omschrijving	Garantiebedrag 31-12-2021	Garantiebedrag 31-12-2020
Garantstellingen via waarborgfondsen WEW (NHG) en WSW	936.785	1.010.785
Overige verleende garanties (o.a. sportverenigingen)	666	735
Totaal	937.451	1.011.520

* In de bijlage "Staat van gewaarborgde geldleningen" treft u een nadere specificatie aan.

Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente Deventer is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen en heeft meerjarige contracten voor onderhoud, catering en schoonmaak stadskantoor en huur depot archeologie en parkeergarages.

Daarnaast zijn er meerjarige leasecontracten voor roerende goederen (bedrijfsauto's en ICT apparatuur) en uitbesteding afvalverwerking afgesloten.

Samenvatting - niet uit de balans blijkende verplichtingen:

(bedragen x €1.000)

	Totaalbedrag volledige contractperiode	Gerealiseerd t/m 2020	Gerealiseerd bedrag in 2021	Raming bedrag restant verplichting
Huurovereenkomst huisvesting gemeentelijk apparaat	4.619	1.834	618	2.168
Huurovereenkomsten cultureel-, onderwijs-, welzijn en sportgebouwen*	425	381	30	13
Lease overeenkomsten bedrijfswagens	519	243	107	179
Meerjarenovereenkomsten software ICT	3.164	1.417	896	851
Huurovereenkomsten parkeergarages	16.778	15.081	532	1.165
Uitbesteding afvalverwerking	40.824	23.308	8.758	8.758
Overige overeenkomsten	6.772	4.639	666	2.022
Totaal	73.101	46.903	11.607	15.156

Gebeurtenissen na balansdatum

Oekraïne

Op 24 februari 2022 vielen de Russische troepen Oekraïne binnen met militaire operaties op meerdere locaties. De gevolgen van de oorlog in Oekraïne en daaruit voortvloeiende sancties worden voor het kalenderjaar 2021 aangemerkt als gebeurtenissen na balansdatum die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum. Anders geformuleerd; het beeld van de jaarrekening 2021 wordt door deze ernstige ontwikkelingen niet wezenlijk beïnvloed. Echter de impact is voor het jaar 2022 – en mogelijk volgende jaren – zeer groot voor burgers, instellingen, bedrijven alsook de gemeente. Daarom is het voor een goed begrip van gebruikers van deze jaarrekening van belang dat aan de gevolgen van deze oorlog een passage wordt gewijd.

In dit kader kan - rondom de impact - onder andere worden genoemd:

- Het oprichten van een actiecentrum, dat alle initiatieven binnen de gemeente Deventer coördineert;
- De opvang van vluchtelingen in de stad; in totaal komen er 3 opvanglocaties (capaciteit: maximaal voor 440 Oekraïense vluchtelingen) en er zijn vluchtelingen bij gastgezinnen;
- De coördinatie van zaken als kinderopvang, werk, scholing, medische zorg, psychosociale zorg, inkomen en overige vragen van bewoners;
- Gevolgen voor relaties/contracten met Oekraïense en Russische bedrijven;
- De zeer fors stijgende energieprijzen en steun hieromtrent vanuit de gemeente;
- Mogelijk meer beroep moeten doen op de participatiewet c.a.
- Economische sancties tegen Rusland kunnen ook verdere gevolgen hebben voor de inwoners, instellingen en bedrijven van Deventer; bijvoorbeeld - naast stijgende energielasten - ook een stijging in de overige lasten (sterke prijsinflatie).

Bovengenoemde ontwikkelingen hebben ook invloed op het risicoprofiel respectievelijk weerstandsvermogen.

De dekking van de kosten is op dit moment nog moeilijk in te schatten; een vergoeding van het Rijk is ook te verwachten. De kosten die de gemeente Deventer zelf dient te dekken kunnen worden gedekt vanuit de algemene weerstandstandsreserve. Daarnaast geldt een goede monitoring in 2022 via de kwartaalrapportages.

Budget Adviesbureau Deventer

De Rechtbank Overijssel heeft Budget Adviesbureau Deventer (BAD) op 16 maart 2022 ontslagen als beschermingsbewindvoerder in ruim 400 dossiers, voornamelijk uit Deventer. Vervolgens heeft de Rechtbank Gelderland bij beschikkingen van 18 maart 2022 het BAD ook ontslagen als bewindvoerder in alle in Gelderland lopende dossiers (zo'n 40 dossiers). De Rechtbank ontslaat het BAD in al haar zaken. In ruim 400 dossiers wordt een vervangende bewindvoerder aangesteld. De gelden die op dit moment op de balans staan zullen in de komende periode worden afgewikkeld.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op d.d. 13 maart 2019 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

COVID-19.

De uitbraak van COVID-19 (corona) eind februari 2020 en die nu – begin 2022 - ook nog manifest aanwezig is, heeft ook een enorme impact gehad op de organisatie en de realisatie van de begroting 2021. In de jaarrekening en het jaarverslag is zoveel mogelijk een gedegen toelichting opgenomen inzake de werkelijke effecten van corona in 2021 en de (onzekerheden over de) nog te verwachten effecten in 2022.

Deze toelichting is in de jaarrekening zoveel mogelijk opgenomen bij de betreffende balanspost of het betreffende programma.

Liquidatie NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer

Op 17 februari 2021 is met een notariële akte de overdracht van registergoederen van de NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer naar de gemeente gerealiseerd en besloten is de NV daarna te gaan liquideren. De gemeente voert vanaf 2021 de exploitatie over deze materieel vaste activa. Generale liquidatie van de NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer vindt in 2022 plaats.

Vanwege de overdracht van de materieel vaste activa aan de gemeente is her-rubricering van de bestaande gemeentelijke immaterieel vaste activa in materieel vaste activa nodig omdat er anders sprake is van een onjuiste presentatie.

Afschrijvingstermijn Slim Warmtenet Zandweerd

In 2021 activeert de gemeente kosten voor het “ZLT net” (Zeer lage temperatuur net m.b.t. project Slim Warmtenet Zandweerd) die gedurende 30 jaar worden afgeschreven. Deze activasoort is nog niet in de Nota activeren en afschrijven van de gemeente Deventer vermeld. De oorzaak is dat dit een nieuw soort actief is voor gemeente. In het 2022 wordt de nota aangepast.

Activeerbare kosten aanleg grondwallen A1.

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (het Rijk) realiseert bovenwettelijke geluidsmaatregelen langs de A1. De provincie Overijssel en de gemeente Deventer leveren een financiële bijdrage aan dit project. Dit project loopt nu enkele jaren en wordt in komende jaren afgerond. De bijdrage die de gemeente doet in dit project is tot en met boekjaar 2020 geactiveerd in de balans als een ‘bijdragen aan activa in eigendom van derden’, zijnde immateriële vaste activa. De gemeente was voornemens om de voor rekening van de gemeente blijvende kosten ad €1,4 miljoen te activeren en gedurende 20 jaar af te schrijven.

Over de afschrijvingsduur is in het BBV in artikel 64 lid 6 en de notitie Materiele vaste activa van de commissie BBV voorgeschreven, dat de afschrijvingsduur van dergelijke bijdragen maximaal gelijk mag zijn aan de afschrijvingsduur van de activa, die door de betreffende derden wordt gehanteerd. Het Rijk hanteert het kasstelsel: begroting op basis van uitgaven en ontvangsten. Dit betekent dat dergelijke projecten niet mogen worden geactiveerd en afgeschreven. De gemeente zal deze systematiek moeten volgen. Ook al hanteert de gemeente het stelsel van baten en lasten BBV.

De gemeente heeft haar standpunt om wel te activeren en af te schrijven voorgelegd in de Vraag & Antwoord rubriek van de Commissie BBV. De Commissie BBV geeft het volgende antwoord: *“Indien een derde partij geen afschrijvingstermijnen toepast, dan is de te volgen afschrijvingstermijn ook voor de gemeente nihil. De bijdrage dient dus direct ten laste van de exploitatie te worden genomen.”*

De gemeente heeft het antwoord opgevolgd en gecorrigeerd in de administratie wat betekent dat de voor de gemeente resterende boekwaarde ad €1,4miljoen middels extra afschrijving ten laste van de exploitatie is gebracht. Deze extra last is gedekt door middel van een beschikking over de reserve kapitaallasten welke was gevormd te dekking van de kapitaallasten bij activering en afschrijving.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling. In de jaarrekening 2021 is de algemene uitkering opgenomen op basis van de decembercirculaire 2021.

Eigen bijdrage CAK

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. De gemeente zal deze onzekerheid in de jaarstukken moeten noemen, ook al ligt de oorzaak niet bij de gemeente. De gemeente Deventer heeft onvoldoende zekerheid omtrent de volledigheid van de eigen bijdragen Wmo van € 1.391.196 in haar jaarrekening 2021.

In de jaarrekening 2021 wordt het bedrag verantwoord dat in het verantwoordingsjaar van het CAK aan afdrachten is ontvangen (=kasstelsel). De reden hiervan is dat bij het CAK sprake is van achterstanden in het verwerken van de opgelegde en nog op te leggen eigen bijdragen waardoor geen betrouwbare schatting is te maken van de ultimo 2021 nog op te leggen en door gemeenten te ontvangen eigen bijdragen.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten als ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Vaste activa

Algemeen

In 2013 is door de raad de richtlijn activeren en afschrijven vastgesteld. Deze richtlijn is een vertaling van de eisen, welke zijn neergelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) inzake duurzame activa, naar de Deventer situatie. De richtlijn biedt een actueel kader voor investeringen en de daaruit voortvloeiende activa en afschrijvingen.

Voor de afschrijvingsduur gelden de afschrijvingstermijnen die zijn opgenomen in de richtlijn activeren en afschrijven (2013). In aanvulling hierop is te melden dat de afschrijvingstermijn van de mobiele telefoons is gesteld op 3 jaar dit gezien de dynamische technische ontwikkelingen en dat de betonnen skatevoorziening een afschrijvingstermijn kent van 15 jaar.

In de jaarrekening is, in aanvulling op de richtlijn activeren en afschrijven, uitgegaan van de notitie grondbeleid in begroting en jaarstukken (2020) van de commissie BBV.

Omvangcriterium

Vanaf 1 januari 2005 worden investeringen met een gebruiksduur kleiner dan 3 jaar en/of met een verkrijging- of vervaardigingsprijs lager dan €25.000 niet geactiveerd maar direct ten laste van de programmarekening gebracht.

Vanaf het boekjaar 2013 worden activa, met een verkoop intentie op korte termijn, onder de vlottende activa opgenomen. In de toelichting op de balans wordt de omvang van de actuele waarde vermeld.

Afschrijven

Slijtende investeringen worden vanaf de boekingsperiode direct aansluitend op het moment van ingebruikneming (n+1) lineair of annuïtair afgeschreven gedurende de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit (zowel met economisch als maatschappelijk nut) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

Vaste activa - Immateriële vaste activa

Algemeen

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag (artikel 62 lid BBV). Hierbij wordt de verkregen bijdrage als bate te worden verantwoord.

Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio

Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven gedurende de restant looptijd van de betrokken geldlening.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Bijdragen aan activa van derden worden conform de richtlijnen activeren en afschrijven geactiveerd als ze individueel een bedrag van € 25.000 te boven gaan. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Vaste activa - Materiële vaste activa met economisch nut

Algemeen

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend, inclusief de direct toe te rekenen salariskosten. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd.

Investerings met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

Warme gronden

Conform de notitie “Grond grondbeleid in begroting en jaarstukken (2020)” worden gronden die zijn verworven met het oog op gebiedsontwikkeling, maar waarvoor nog geen operationele grondexploitatie is vastgesteld opgenomen onder de materiële vaste activa (artikel 52 lid 1 onderdeel a BBV). Dergelijke gronden worden in de regel aangeduid als “warme gronden”. Het toerekenen (activeren) van andere kosten is daarbij niet toegestaan.

Gronden die zijn verworven met het oog op concrete ontwikkeling door de gemeente, maar waarvoor nog geen operationele grondexploitatie is vastgesteld mogen, voor wat betreft de toepassing van artikel 65 lid 1 BBV, worden gewaardeerd tegen de waarde volgens de toekomstige bestemming, mits wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- de gronden moeten deel uitmaken van een door de gemeenteraad vastgestelde visie of masterplan voor (een) concrete en binnen afzienbare tijd te starten grondexploitatie(s), waarin de gebiedsontwikkeling van totaalplan naar deelgrondexploitaties is vastgelegd;
- de gebiedsontwikkeling mag niet zodanig conflicteren met de uitkomst van de inventarisatie van bedreigingen dat die de ontwikkeling in de weg kunnen staan, bijvoorbeeld op het gebied van milieu of bereikbaarheid;
- de visie/het masterplan mag niet strijdig zijn met beleid van de provincie en/of het rijk;
- er is een betrokkenheid bij de gebiedsontwikkeling van provincie of rijksoverheid;
- het mag alleen gaan om gebiedsontwikkeling voor de bouw van woningen en niet voor bedrijfsterreinen;
- periodiek (minimaal eens in de 2 jaar) worden de gronden getaxeerd tegen de waarde volgens de toekomstige woningbouwbestemming, met inachtneming van de inherente onzekerheid van de ontwikkelmogelijkheden.

Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijke afval of andere alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Wijziging bestemming activa

Van activa waarvan de bestemming wijzigt (bijvoorbeeld door verkoop) wordt conform artikel 63, lid 5 – BBV de actuele waarde van de nieuwe bestemming toegelicht (verkoop- of taxatiewaarde). Wanneer de duurzame gebruiksintentie eindigt (door verkoopvoornemen), dan wordt het object onder de vlottende activa (voorraden) gerubriceerd. Is de actuele waarde lager dan de boekwaarde, dan vindt afwaardering plaats.

Investerings met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf het begrotingsjaar 2017 zijn gedaan.

Door de invoering van de nieuwe systematiek blijven verschillen bestaan in de wijze waarop mag worden afgeschreven op investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut die vóór het begrotingsjaar 2017 zijn gedaan. Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek is in het verloopoverzicht in de toelichting op de balans aangeven welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek.

In erfpacht uitgegeven gronden.

Voor in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs; dit is de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Eventuele afkoopsommen voor voortdurende contracten zijn verwerkt onder de langlopende schulden en vervallen naar rato van afkoopperiode vrij ten gunste van het resultaat.

Vaste activa - Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn – tenzij hierna anders is vermeld - opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa

Grond- en hulpstoffen en overige voorraden

Grond- en hulpstoffen en overige voorraden zijn opgenomen tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Wanneer de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, wordt afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde.

Onderhanden werk, gronden in exploitatie

De als onderhanden werk opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken) alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: baten en lasten – en het daaruit vloeiende resultaat – worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel.

Bij het bepalen van de tussentijdse winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid en dient er winst te worden genomen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat;
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht;
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht. Indien er sprake is van winst, wordt deze berekend op basis van de eindwaarde van het project, conform de notitie “grondbeleid in begroting en jaarstukken (2020)” van de commissie BBV. Als de berekening van de tussentijdse winstneming volgens de percentage of completion methode ertoe leidt dat in eerdere jaren te veel winst is genomen, dan neemt de gemeente de eerder te veel genomen winst terug. Subsidiebatens en de daarbij behorende subsidiabele kosten bij grondexploitaties maken geen onderdeel uit van de tussentijdse winstneming en worden verantwoord op het moment dat de subsidie volgens de subsidievoorwaarden is gerealiseerd.

De verliesvoorziening is gewaardeerd tegen de contante waarde. Het te verwachten verlies op eindwaarde wordt door middel van de disconteringsvoet contant gemaakt. De disconteringsvoet is in het BBV voorgeschreven en bedraagt 2%.

Gereed product

Gereed producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incurant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening is inzake de algemene private debiteuren bepaald op basis van de geschatte inningskansen per individuele vordering (statische methode). De voorziening voor de belasting debiteuren is daarentegen dynamisch bepaald in verband met het grote aantal kleine vorderingen.

Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Overlopende posten

De overlopende activa maken onderdeel uit van de vlottende activa (artikel 37 – BBV). Onder de overlopende activa vallen de vooruitbetaalde kosten en nog te ontvangen bedragen.

Vooruitbetaalde kosten zijn kosten die reeds zijn betaald, maar waarvan de prestatie (nut) na de balansdatum valt.

Nog te ontvangen bedragen betreft nog te factureren geleverde prestaties. De grondslag voor de 'vordering' is voor de balansdatum ontstaan.

Overlopende activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs (artikel 63 – BBV).

Vaste passiva

Reserves

In de, in 2018 door de raad, vastgestelde geactualiseerde beleidsnota reserves en voorzieningen wordt het kaderstellend beleid voor de reserves weergegeven.

Conform artikel 19 – BBV bevat de toelichting op het overzicht van baten en lasten een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Voorzieningen

In de, in 2018 door de raad, vastgesteld geactualiseerde beleidsnota reserves en voorzieningen wordt het kaderstellend beleid voor voorzieningen weergegeven.

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Indien sprake is van achterstallig onderhoud moet er met ingang van verslagjaar 2021 een voorziening worden gevormd. Het is niet langer toegestaan om bij onvoldoende financiële middelen een termijn van vier jaar te hanteren voor het vormen van de voorziening. De reden hiervoor is het effect op de financiële kengetallen.

In geval van achterstallig onderhoud, waarbij sprake is van kapitaalvernietiging en/of onveilige situaties, wordt er op basis van artikel 44 lid 1a BBV een voorziening gevormd.

Er kan in geen van de voorkomende gevallen sprake zijn van een negatieve voorziening. Een onverwacht bij het opmaken van de jaarrekening gesignaleerde negatieve stand moet via een eenmalige last worden gedekt. Een tijdens het opmaken van de begroting gesignaleerde verwachte negatieve stand moet via het aanpassen van de toekomstige stortingen worden gedekt.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met de gerealiseerde aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Verplichting voortvloeiend uit leasing

De waardering van de verplichting uit hoofde van de financial leasing van de vervoermiddelen vindt plaats tegen de contante waarde van de contractueel verschuldigde leasetermijnen.

Incidentele baten en lasten

Conform artikel 28 – BBV is in de toelichting op de programmarekening een overzicht van de incidentele baten en lasten per programma. Daarin worden per programma de belangrijkste posten (> €100.000) afzonderlijk gespecificeerd.

Nog te bepalen en te bestemmen resultaat

De basis voor de jaarrekening ligt in de door de gemeenteraad vastgestelde begroting. In de jaarrekening dient tot uitdrukking te worden gebracht, wat werkelijk is gebeurd ten opzichte van de door de raad vastgelegde voornemens in de begroting, inclusief later daarin aangebrachte wijzigingen. Door middel van de voorgeschreven analyse tussen de rekening- en begrotingscijfers wordt inzicht verstrekt in de - eventueel - ontstane verschillen. Conform de programmabegroting mogen in de diverse programma's geen stortingen en onttrekkingen met betrekking tot de reserves worden opgenomen. Deze mutaties worden gepresenteerd in het overzicht werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Nadat het resultaat van de rekening (inclusief exploitatiemutaties in reserves) is bepaald, wordt dit afzonderlijk op de balans vermeld en in de jaarrekening vastgelegd. Na vaststelling van de jaarrekening neemt de gemeenteraad vervolgens een besluit over de bestemming van het resultaat.

Vlottende passiva

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Overlopende passiva

Overlopende passiva zijn verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen (met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume (artikel 49, lid 1 – BBV)). Een essentieel kenmerk is dat voor de gemeente een verplichting bestaat. Een verplichting is een plicht of verantwoordelijkheid tegenover een derde om op een bepaalde manier te handelen of te presteren (dit kan voortkomen uit een overeenkomst maar ook uit, door een derde reeds geleverde prestatie waarvoor nog geen betaling heeft plaatsgevonden). Verplichtingen kunnen rechtens afdwingbaar zijn als gevolg van een bindende overeenkomst of wettelijke vereiste.

Vanaf 01-01-2008 worden van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren onder de overlopende passiva opgenomen (artikel 49, onderdeel b – BBV). Indien op basis van de voorwaarden van de specifieke doeluitkering het niet bestede bedrag moet worden terugbetaald, dan is dit terug te betalen voorschotbedrag verantwoord onder de netto vlottende schulden (artikel 48, onderdeel d – BBV en vraag 2 van deel 15 – vragen en antwoordenrubriek). Overlopende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde (artikel 63 lid 7 – BBV).

Bijlage 1 – Onvoorzien

Omschrijving	Programma	(bedrag x €1)
Primitieve begroting 2021		235.000
Kosten onderzoek bewindvoering	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	-40.000
Begroting na wijziging 2021		195.000

Bijlage 02 Staat van Incidentele baten en lasten

(bedragen x €1)

Onderwerp	Programma	Taakveld	Begroot 2021	Begroot na wijziging	Gerealiseerd 2021	Toelichting
Lasten						
Jongerenraad	Burger en Bestuur	Bestuur		30.000	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Inwoner aan zet - burgerbegroting	Burger en Bestuur	Bestuur	25.000	25.000	25.000	
Inwoner aan zet - burgerbegroting	Burger en Bestuur	Bestuur		26.600	17.294	tlv reserve overlopende uitgaven
Wijknummers	Burger en Bestuur	Bestuur		32.700	5.681	tlv reserve overlopende uitgaven
Toename telefoon aanbod KCC	Burger en Bestuur	Burgerzaken		30.000	30.000	
Klantcontactsysteem	Burger en Bestuur	Burgerzaken		50.000	3.597	tlv reserve overlopende uitgaven
100+ gemeente	Burger en Bestuur	Burgerzaken		136.700	136.700	tlv reserve overlopende uitgaven
Inzet Flex team	Openbare orde en veiligheid	Openbare orde en veiligheid	100.000	100.000	100.000	
Generieke weerstandsreserve	Openbare orde en veiligheid	Mutaties reserves	6.300	6.300	6.300	zie baten leges windschermen
Reserve onderhoud gebouwen diverse panden	Openbare orde en veiligheid	Mutaties reserves		95.337	95.337	zie baten gebouwen - brandweerkazernes
Ondermijning en weerbaarheid	Openbare orde en veiligheid	Openbare orde en veiligheid		55.000	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Planvorming Beestenmarkt	Openbare orde en veiligheid	Openbare orde en veiligheid		50.000	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Vuurwerkshow	Openbare orde en veiligheid	Openbare orde en veiligheid		17.500	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Energieprestatie gebouwen	Openbare orde en veiligheid	Openbare orde en veiligheid		9.772	9.772	tlv reserve overlopende uitgaven
Veiligheidsregio - FLO	Openbare orde en veiligheid	Crisisbeheer en brandweer	-97.843	-97.843	-97.843	
Onderhoud schonenvaarderstraat 5	Openbare orde en veiligheid	Crisisbeheer en brandweer	2.617	29.617	19.231	tlv reserve onderhoud gebouwen
Onderhoud Koekendijk	Openbare orde en veiligheid	Crisisbeheer en brandweer		15.720	1.882	tlv reserve onderhoud gebouwen
Reserve mobiliteitsfonds parkeren - parkeerbaton	Leefomgeving	Mutaties reserves	292.000	292.000	292.000	zie baten parkeren
Reserve mobiliteitsfonds parkeren - parkeerbaton	Leefomgeving	Mutaties reserves	83.920	83.920	83.920	zie baten parkeren
Reserve kapitaallasten investeringen	Leefomgeving	Mutaties reserves	800.000	404.000	404.000	zie baten parkeergarage Brink
Reserve kapitaallasten investeringen	Leefomgeving	Mutaties reserves		1.099.467	525.000	zie baten MJOP en skatepark
Reserve overlopende uitgaven	Leefomgeving	Mutaties reserves	147.300	147.300	147.300	zie baten planvorming -Lebuinusplein
Reserve overlopende uitgaven	Leefomgeving	Mutaties reserves		80.000	80.000	zie baten rotonde Hoge Hondstraat
Reserve overlopende uitgaven	Leefomgeving	Mutaties reserves		150.000	150.000	zie baten project laanboomverjonging
Reserve overlopende uitgaven	Leefomgeving	Mutaties reserves		250.000	250.000	zie baten onderhoud sluis, brug en voetovergangen
Reserve overlopende uitgaven	Leefomgeving	Mutaties reserves		286.500	286.500	zie baten fietspad Margijnenen/rotonde
Reserve riolen en gemalen	Leefomgeving	Mutaties reserves			111.614	zie baten riolen en gemalen
Reserve onderhoud gebouwen	Leefomgeving	Mutaties reserves		7.649	7.649	zie baten begraafplaatsen en aula
Reserve onderhoud gebouwen	Leefomgeving	Mutaties reserves		6.138	6.138	zie baten campingbeheer
Reserve onderhoud gebouwen	Leefomgeving	Mutaties reserves		7.650	7.650	zie baten vogeleiland - paviljoen
Reserve Gebiedsontwikkeling	Leefomgeving	Mutaties reserves		396.000	396.000	zie baten parkeergarage Brink
Gladheidsbestrijding	Leefomgeving	Verkeer en vervoer		185.000	185.000	
Vervanging verkeerslichten	Leefomgeving	Verkeer en vervoer		70.000	70.000	
Droogtebeheer bomen	Leefomgeving	Openbaar groen en recreatie		245.000	245.000	
Woonwagenlocaties	Leefomgeving	Verkeer en vervoer		110.000	2.556	
Vogeleiland	Leefomgeving	Openbaar groen en recreatie		111.986	111.986	tlv reserve overlopende uitgaven
Mind	Leefomgeving	Verkeer en vervoer		240.000	200.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Mjop	Leefomgeving	Verkeer en vervoer		1.922.911	1.211.500	tlv reserve overlopende uitgaven
Onderhoud bruggen	Leefomgeving	Verkeer en vervoer		320.000	320.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Beheerplan IJsseloevers	Leefomgeving	Verkeer en vervoer		25.000	25.000	tlv reserve overlopende uitgaven

Onderwerp	Programma	Taakveld	Begroot 2021	Begroot na wijziging	Gerealiseerd 2021	Toelichting
Fietssnelweg	Leefomgeving	Verkeer en vervoer		25.342	8.326	tlv reserve gemeentebrede investeringen
Glasvezel	Leefomgeving	Ruimtelijke ordening		45.924	0	tlv reserve gemeentebrede investeringen
Riolen en gemalen	Leefomgeving	Riolering		100.000	100.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Onderhoud speelplekken	Leefomgeving	Openbaar groen en recreatie		50.000	50.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Viaduct Brinkgreverweg	Leefomgeving	Verkeer en vervoer		25.000		tlv reserve gebiedsontwikkeling
Begraafplaatsen	Leefomgeving	Begraafplaatsen		5.280	1.251	tlv reserve onderhoud gebouwen
Mobiliteitsreserve	Leefomgeving	Parkeren	527.647	527.647	209.684	tlv reserve mobiliteitsfonds parkeren
Vogeleiland	Leefomgeving	Openbaar groen en recreatie			11.522	tlv reserve onderhoud gebouwen
Bodemsaneringen	Milieu	Milieubeheer	180.000	70.000	6.677	tlv reserve overlopende uitgaven
Geluidsaneringen	Milieu	Milieubeheer	101.250	101.250	68.540	tlv reserve overlopende uitgaven
Milieucentrum	Milieu	Milieubeheer			1.900	tlv reserve milieucentrum
Klimaatmiddelen	Milieu	Milieubeheer		108.047	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Wijkuitvoeringsplan Bathmen	Milieu	Milieubeheer		20.000	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Duurzaamheidscentrum	Milieu	Milieubeheer		26.112	26.112	tlv reserve overlopende uitgaven
Circulaire hotspots	Milieu	Milieubeheer		50.000	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Omgevingsdienst IJsselland	Milieu	Milieubeheer		2.487	2.487	tlv reserve overlopende uitgaven
Reserve onderhoud milieucentrum	Milieu	Mutaties reserves		279.907	279.907	zie baten milieucentrum
Egalisatiereserve vastgoed Milieucentrum	Milieu	Mutaties reserves		14.525	25.525	zie baten milieucentrum
Reserve geluid	Milieu	Mutaties reserves		44.518	33.897	zie baten geluid
Specifieke weerstandsreserve	Milieu	Mutaties reserves		1.750.000	0	zie baten Zandweerd stroomt
Energietransitie	Milieu	Milieubeheer	245.000	245.000	245.000	
Implementatie Omgevingswet	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening	500.000	500.000	411.129	
Routekaart	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening		100.000	100.000	
Flexwonen	Ruimtelijke ontwikkeling	Wonen en bouwen		75.000	1.465	
Kracht van Salland	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening	30.000	244.739	55.475	tlv reserve kracht van Salland
Programmering woningbouw fase 3	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening		70.459	70.459	tlv reserve overlopende uitgaven
Basisregistratie ondergrond	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening		46.170	0	tlv reserve overlopende uitgaven
Advisering PAS problematiek	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening		32.453	32.453	tlv reserve overlopende uitgaven
Studie mobiliteit Poort van Deventer	Ruimtelijke ontwikkeling	Verkeer en vervoer	83.000	83.000	83.000	
Mobiliteitsstudie Poort van Deventer	Ruimtelijke ontwikkeling	Verkeer en vervoer		18.288	18.288	tlv reserve overlopende uitgaven
Reserve kapitaallasten	Ruimtelijke ontwikkeling	Mutaties reserves		0	46.305	zie baten overdracht woonwagens
Stadscampus	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening		55.535	55.535	tlv reserve overlopende uitgaven
Planontwikkeling Stadshof	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening		44.313	30.395	tlv reserve overlopende uitgaven
Vitaal platteland	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening		167.923	130.816	tlv reserve overlopende uitgaven
Implementatie Omgevingsrecht	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening		233.414	233.414	tlv generieke weerstandsreserve
Aanbesteding ruimte Observ	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening		77.000	18.210	tlv generieke weerstandsreserve
De nieuwe keizer	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening		120.000	14.725	
Initiatieven uit de samenleving	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening	50.000	50.000	50.000	
Stadscampus	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening	100.000	100.000	31.327	
Gebiedexploitatie Bergweide/Kloosterlanden	Herstructurering en vastgoed	Overige baten en lasten	850.000	850.000	555.758	
Diverse panden	Herstructurering en vastgoed	Beheer overige gebouwen en gronden	19.095	888.686	1.143.421	tlv reserve onroerende zaken
Normalisatie woonwagens	Herstructurering en vastgoed	Beheer overige gebouwen en gronden	115.000	115.000	95.049	
Herstructurering Ludgeruskwartier	Herstructurering en vastgoed	Wonen en bouwen		125.000	3.853	

Onderwerp	Programma	Taakveld	Begroot 2021	Begroot na wijziging	Gerealiseerd 2021	Toelichting
Stelposten EV	Herstructurering en vastgoed	Fysieke bedrijfsinfrastructuur		46.656	46.656	tlv reserve overlopende uitgaven
Routekaart verduurzaming vastgoed	Herstructurering en vastgoed	Beheer overige gebouwen en gronden		50.000	48.048	tlv reserve onderhoud gebouwen
Doorontwikkeling vastgoedbeleid	Herstructurering en vastgoed	Beheer overige gebouwen en gronden		50.000	50.000	
Reserve Gebiedsontwikkeling	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		1.775.490	1.775.490	zie baten zomeractualisatie Grondexploitaties
Egalisatie reserve weerstandsvermogen	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves			47.426	zie baten gronden Handelspark
Egalisatie reserve weerstandsvermogen	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		210.000	214.819	zie baten tuinen van Zandweerd
Egalisatie reserve weerstandsvermogen	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		315.000	1.183.501	zie baten Eikendal fase 1
Egalisatie reserve weerstandsvermogen	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		0	97.728	zie baten exploitatie panden stedelijk og
Egalisatie reserve weerstandsvermogen	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		714.658	8.464.524	zie baten zomeractualisatie grondexploitaties
Egalisatie reserve weerstandsvermogen	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		0	168.050	zie baten Leisureservetrip Holt
Egalisatie reserve weerstandsvermogen	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		75.000	953.360	zie baten Spijkvoorderenk
Reserve erfpacht	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		80.618	80.618	zie baten Noorderbergstraat/Nijmegenstraat
Reserve onroerende zaken	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		2.612.683	2.211.393	zie baten diverse panden
Wonen boven het deltaplein	Herstructurering en vastgoed	Wonen en bouwen		83.974	17.742	tlv reserve herstructurering
Zomeractualisatie grondexploitatie	Herstructurering en vastgoed	Fysieke bedrijfsinfrastructuur		94.796	1.201.452	tlv egalisatiereserve weerstandsvermogen
Exploitatie panden stedelijk og	Herstructurering en vastgoed	Beheer overige gebouwen en gronden		25.000	107.423	tlv egalisatiereserve weerstandsvermogen
Rivierenwijk herstructurering	Herstructurering en vastgoed	Wonen en bouwen	23.955	124.334	23.739	tlv reserve herstructurering
Kansen voor Kinderen - zomerpretpakket	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Inkomensregelingen	45.000	85.000	85.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Reserve overlopende uitgaven	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Mutaties reserves		180.000	180.000	zie baten kansen baanbehoud
Reserve overlopende uitgaven	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Mutaties reserves		154.800	154.800	zie baten arbeidsmarktbeleid
Participatie statushouders	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Arbeidsparticipatie	157.750	353.269	246.498	tlv reserve nieuwkomers
Project inzet op maat	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Arbeidsparticipatie		120.000	120.000	tlv reserve overlopende uitgaven
DeltaView	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Armoedebeleid participatie	0	50.000	11.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Ontwikkeling zorgconcepten	Meedoen	Overige baten en lasten	500.000	500.000	500.000	tlv reserve dec. JGZ WMO
Sporthal Bathmen procesbegeleiding	Meedoen	Sportaccommodaties	30.000	30.000	37.387	
Administrateur Budget Advies Bureau	Meedoen	Maatwerkdienstverlening 18+	33.000	33.000	33.000	
Administrateur Budget Advies Bureau	Meedoen	Maatwerkdienstverlening 18+		16.500	16.500	tlv reserve overlopende uitgaven
Uitvoeringsbudget WMO/AWBZ	Meedoen	Maatwerkdienstverlening 18+		221.250		tlv generieke weerstandsreserve
Projecten Jeugd	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie	1.205.000	1.205.000	1.005.156	tlv reserve projecten jeugd
Ontwikkeling van de toegang sociaal team	Meedoen	Wijkteams	225.000	225.000	82.542	
Wijkwinkel - Deventer wijzer	Meedoen	Wijkteams	40.000	40.000	140.000	
Inclusie agenda	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie	51.000	51.000	50.675	
Buurtmakers	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie	250.000	250.000	259.686	
Werkbudget verhoogde asielinstroom	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie	116.518	530.879	265.594	tlv reserve nieuwkomers
Werkbudget verhoogde asielinstroom	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie	0	136.862	136.862	tlv reserve overlopende uitgaven
Reserve onroerende zaken - Polstraat 48 BZT	Meedoen	Mutaties reserves	392.743	0	0	zie baten Polstraat 48 BZT
Reserve onderhoud gebouwen	Meedoen	Mutaties reserves		41.732	41.732	zie baten diverse panden sportaccommodaties
Reserve risico's	Meedoen	Mutaties reserves		25.633	25.633	zie baten buitensport stadion
Bierstraat	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		0	65.000	Tlv reserve onderhoud gebouwen
Sporthal de Uutvlog	Meedoen	Sportaccommodaties		9.500	3.955	tlv reserve onderhoud gebouwen
Clubhuis en kleedkamers	Meedoen	Sportaccommodaties		1.680	5.684	tlv reserve onderhoud gebouwen
Reserve 1/3 regeling sport	Meedoen	Sportaccommodaties		0	14.601	zie baten 1/3 regeling sport
Onderzoek Sport Accommodatiebeleid	Meedoen	Sportaccommodaties		40.000	87.347	

Onderwerp	Programma	Taakveld	Begroot 2021	Begroot na wijziging	Gerealiseerd 2021	Toelichting
Reserve onderhoud gebouwen	Meedoen	Mutaties reserves		99.515	99.515	zie baten onderhoud gebouwen
Nieuwe wet Inburgering	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		15.557	15.557	tlv reserve nieuwkomers
Bed, Bad en Brood	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		130.274	70.800	tlv reserve overlopende uitgaven
Diverse wijken wijkaanpak	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		213.035	213.035	tlv reserve wijkaanpak
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		244.772	244.772	zie baten begeleiding kwetsbare groepen
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		90.000	90.000	zie baten buurtmakers
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		167.880	167.880	zie baten bestrijden eenzaamheid ouderen
Gebouw Lange Zandstraat 13-15	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		67.800	65.137	tlv reserve onderhoud gebouwen
Kinder- en jongerenwerk	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		235.000	0	
Buurtwerk algemeen	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		18.685	18.685	tlv reserve overlopende uitgaven
Innovatiebudget sociaal domein	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		252.745	172.317	tlv reserve dec JGZ -WMO
Gebouw Fermerie Muggenplein 9	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		800	18.776	tlv reserve onderhoud gebouwen
Gebouw Achter de muren	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		45.360	42.683	tlv reserve onderhoud gebouwen
Speeltuingebouw wijk 16 Zutphenselaan 18	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		2.560	8.100	tlv reserve onderhoud gebouwen
Speeltuingebouw kindervreugd Smyrnastraat 1	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		720	575	tlv reserve onderhoud gebouwen
Wijkcentrum de Vijfhoek Andriessenplein 1	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		6.600	7.609	tlv reserve onderhoud gebouwen
Gebouw Ramelestraat 2	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		5.560	230	tlv reserve onderhoud gebouwen
Huis van de Wijk	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		85.000	51.761	tlv reserve onroerende zaken
Nieuwe wet Inburgering	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		198.992	103.912	tlv reserve overlopende uitgaven
Dorpshuis Braakhekke	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		7.000	1.207	tlv reserve onderhoud gebouwen
Reserve versterking sociale structuur wijken/dorpen	Meedoen	Mutaties reserves		450.000	220.221	zie lagere lasten div wijken wijkaanpak
Wijkaanpak	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		-450.000	-220.221	tlv reserve versterking soc structuur wijken en dorpen
Buurtmakers	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		6.604	6.604	tlv reserve herstructureting
Transitiebudget verbinding toegang en pr	Meedoen	Wijkteams		71.256	71.256	tlv reserve overlopende uitgaven
Ontwikkeling van de toegang sociaal team	Meedoen	Wijkteams		74.274	74.274	tlv reserve overlopende uitgaven
I-sociaal (informatisering sociaal domein)	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		53.000	53.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Sportthal Keizerslanden de Marke zuid	Meedoen	Sportaccommodaties		40.124	40.124	tlv reserve overlopende uitgaven
Uitvoeringsbudget WMO/AWBZ	Meedoen	Maatwerkdienstverlening 18+		117.531	39.306	tlv reserve overlopende uitgaven
Reserve onderhoud gebouwen	Meedoen	Mutaties reserves		11.738	11.738	zie baten gebouw polstraat 48 bzt
Reserve maatschappelijke opvang-beschermd wonen	Meedoen	Mutaties reserves			6.762.780	zie baten beschermd wonen
Gebouw Fonteinkruis 61	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		1.600	2.414	tlv reserve onderhoud gebouwen
Pand verslavingszorg Polstraat 8-10	Meedoen	Geëscaleerde zorg 18+		5.000	0	tlv reserve onderhoud gebouwen
Hygiënische Probleem Huishoudens (HPH)	Meedoen	Geëscaleerde zorg 18+		31.885	0	tlv reserve dec JGZ -WMO
Lokale activiteiten BW + MO	Meedoen	Geëscaleerde zorg 18+		19.115	19.115	tlv reserve dec JGZ -WMO
Brede aanpak dak en thuisloosheid	Meedoen	Geëscaleerde zorg 18+		148.572	148.572	tlv reserve overlopende uitgaven
Eerste verkenning Zwaluwenburg	Jeugd en Onderwijs	Onderwijs huisvesting		75.000	9.828	
Egalisatiereserve onderwijs gymzalen	Jeugd en Onderwijs	Mutaties reserves			15.865	zie baten huisvestingkosten onderwijs
Reserve kapitaallasten	Jeugd en Onderwijs	Mutaties reserves		125.023	125.023	zie baten huisvesting schoolgeb bijz vo
Reserve kapitaallasten	Jeugd en Onderwijs	Mutaties reserves		80.430	80.430	zie baten huisvesting onderwijs algemeen
Huisvesting gymzalen	Jeugd en Onderwijs	Onderwijs huisvesting		118.000	14.862	tlv egalisatiereserve onderwijs gymzalen
Gebouw down town Zwaluwenburg 2a	Jeugd en Onderwijs	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken		17.400	4.149	tlv reserve onderhoud gebouwen
Reserve onderhoud gebouwen	Jeugd en Onderwijs	Mutaties reserves		8.855	8.855	zie baat onderhoud div panden
Software Beleid en leerlingenzaken	Jeugd en Onderwijs	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken		30.351	30.351	tlv reserve overlopende uitgaven

Onderwerp	Programma	Taakveld	Begroot 2021	Begroot na wijziging	Gerealiseerd 2021	Toelichting
Applicatie leerplicht	Jeugd en Onderwijs	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken		37.000	37.000	
Burgerweeshuis	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.	50.000	50.000	50.000	tlv. reserve gemeentebrede investering
Uitbreiding capaciteit erfgoed	Kunst en Cultuur	Cultureel erfgoed	0	31.895	31.895	tlv reserve overlopende uitgaven
Uitbreiding capaciteit erfgoed	Kunst en Cultuur	Cultureel erfgoed	50.000	50.000	50.000	
Nieuwe makers	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.	80.000	80.000	80.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Vorbereiding verbouwing Burgerweeshuis	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.		72.211	72.211	tlv reserve gemeentebrede investeringen
Kunstopdrachten	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.		16.625		tlv reserve kunstaankopen
Nieuwe makers	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.		23.016	23.016	tlv reserve overlopende uitgaven
Cultuurvisie	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.		12.500	12.500	tlv reserve overlopende uitgaven
Reserve kapitaallasten	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves		341.492	341.492	zie baten bibliotheek (Stromarkt)
Reserve kapitaallasten	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves		806.008	806.008	zie baten diverse panden
Deventer Verhaal	Kunst en Cultuur	Musea	30.000	30.000	30.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Onderzoek voormalig Jurriens gasthuis	Kunst en Cultuur	Cultureel erfgoed		31.000		tlv reserve overlopende uitgaven
Bodenloods ontvlechting tussenruimte	Kunst en Cultuur	Cultureel erfgoed		30.000	8.062	tlv reserve onderhoud panden NV MVD
Evaluatiekosten Viking	Kunst en Cultuur	Cultureel erfgoed		25.000		
Reserve onderhoud panden NV MVD	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves		232.753	232.753	zie baat diverse panden
Reserve onderhoud panden NV MVD	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves		60.189	60.189	zie baat bibliotheek (Stromarkt)
Reserve theater techniek	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves		26.698	26.698	zie baten Mimik
Reserve onderhoud gebouwen	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves		272.011	272.011	zie baten diver panden
Onderhoud gebouwen diverse panden	Kunst en Cultuur	Cultureel erfgoed		713.660	468.401	tlv reserve onderhoud panden
Vaart in de haven	Economie en Internationaal beleid	Economische ontwikkeling		37.410	19.378	tlv reserve overlopende uitgaven
Samenwerking DEP projectgelden	Economie en Internationaal beleid	Economische ontwikkeling		20.000	20.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Reserve overlopende uitgaven	Economie en Internationaal beleid	Mutaties reserves		125.000	125.000	zie baten corona herstellfonds
Vennootschapsbelastingplicht reclame	Economie en Internationaal beleid	Economische promotie		70.000	70.000	
Deventer studentenstad	Economie en Internationaal beleid	Economische promotie		50.000	7.500	
Toekomstbestendige bedrijfsterreinen	Economie en Internationaal beleid	Economische ontwikkeling		150.000	150.000	tlv reserve overlopende uitgaven
DEP Haven	Economie en Internationaal beleid	Economische promotie		50.000	50.000	tlv reserve overlopende uitgaven
International Office	Economie en Internationaal beleid	Economische ontwikkeling		61.000	9.600	tlv reserve mondiaal beleid
E-suite en burgerzakenmodules	Bedrijfsvoering	Ondersteuning organisatie		61.000	61.000	
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves	41.000	41.000	41.000	zie baat bedrijfsvoering
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		131.322	131.322	zie baat zaakgericht werken
Reserve onderhoud gebouwen	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		8.015	8.015	zie baat gebouw Polstraat 12
Reserve DOWR I kapitaallasten	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		7.670	7.670	zie baat roadmap
Gebouw Polstraat 12	Bedrijfsvoering	Ondersteuning organisatie			7.083	tlv reserve onderhoud gebouwen
Zaakgericht werken	Bedrijfsvoering	Ondersteuning organisatie		17.000	16.497	tlv reserve overlopende uitgaven
Informatieveiligheid	Bedrijfsvoering	Ondersteuning organisatie		233.662		tlv reserve overlopende uitgaven
Finance en control	Bedrijfsvoering	Ondersteuning organisatie		260.000	132.225	tlv reserve overlopende uitgaven
Aanbesteding sociaal domein	Bedrijfsvoering	Ondersteuning organisatie		41.000		tlv reserve overlopende uitgaven
Software backoffice bedrijfsvoering	Bedrijfsvoering	Ondersteuning organisatie		13.209	2.180	tlv reserve overlopende uitgaven
Deventer onvoorzien	Bedrijfsvoering	Ondersteuning organisatie		186.465		tlv reserve overlopende uitgaven
Deventer het nieuwe werken	Bedrijfsvoering	Ondersteuning organisatie		15.813		tlv reserve overlopende uitgaven
Personeel en organisatie	Bedrijfsvoering	Ondersteuning organisatie		45.000		tlv reserve overlopende uitgaven
Leren en ontwikkelen	Bedrijfsvoering	Ondersteuning organisatie		370.000	370.000	tlv reserve overlopende uitgaven

Onderwerp	Programma	Taakveld	Begroot 2021	Begroot na wijziging	Gerealiseerd 2021	Toelichting
Bestuursondersteuning	Bedrijfsvoering	Ondersteuning organisatie		38.000		tlv reserve overlopende uitgaven
Inrichten gegevensmagazijn	Bedrijfsvoering	Ondersteuning organisatie		32.258	1.258	tlv reserve overlopende uitgaven
Facilitaire zaken	Bedrijfsvoering	Ondersteuning organisatie			106.637	tlv reserve huisvesting gem apparaat
Deventer onvoorzien	Bedrijfsvoering	Ondersteuning organisatie		18.618		tlv reserve gemeentebrede investeringen
I-uitvoeringsplannen	Bedrijfsvoering	Ondersteuning organisatie	723.000	1.041.000	684.192	
Infra service en storage	Bedrijfsvoering	Ondersteuning organisatie		52.936	11.921	tlv generieke weerstandsreserve
Datacentre	Bedrijfsvoering	Ondersteuning organisatie	17.315	17.315	17.315	tlv generieke weerstandsreserve
Reserve risico (lening GAE)	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	100.000	0	0	tlv generieke weerstandsreserve
Generieke weerstandsreserve – verv. putting reserve Vitens	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	123.813	0	0	
Generieke weerstandsreserve - Leges reisdocumenten	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	120.753	120.753	120.753	
Generieke weerstandsreserve - Veiligheidsregio FLO	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	189.000	189.000	189.000	
Generieke weerstandsreserve - ratio	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	65.000	0	0	
Reserve kapitaallasten	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		102.024	102.024	zie baat vrijval kapitaallasten
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	177.917	334.859	334.859	zie baat teamtransitie
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		15.584	15.584	zie baat tegemoetkoming huur corona
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		102.500	102.500	zie baat sporthal Keizerslanden
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		500.000	500.000	zie baat ontwikkeling zorgconcepten
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		16.742	16.742	zie baat waterschapsverkiezing
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		31.072	31.072	zie baat suppletie uitkering nge
Reserve gemeentebrede investeringen	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		155.364	155.364	zie baat investeringen
Reserve nieuw beleid	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		9.279.100	9.279.200	
Actualisatie Grex	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		900.000	900.000	tlv egaliseringsreserve weerstandsvermogen
Verrekening frictiebudget	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		339.359	282.661	tlv reserve overlopende uitgaven
Belastingen	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		36.000	36.000	tlv reserve overlopende uitgaven
1e steunpakket Corona	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		1.012.855	1.012.855	tlv reserve overlopende uitgaven
2e steunpakket Corona	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		1.272.605	1.272.605	tlv reserve overlopende uitgaven
3e steunpakket Corona	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		649.142	649.142	tlv reserve overlopende uitgaven
Vrijval reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		10.000	10.000	tlv reserve overlopende uitgaven
Reserve begrotingstekort	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	1.040.000	0	0	tlv generieke weerstandsreserve
Generieke weerstandsreserve	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		1.217.728	1.217.728	begrotingsvoordeel VJN 2021
Generieke weerstandsreserve	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		8.728.000	8.728.000	nieuw beleid VJN 2021
Generieke weerstandsreserve	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		6.802.735	6.802.735	reserveresultaat 2e kwartaal 2021
Generieke weerstandsreserve - begrotingstekort	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	520.000	520.000	520.000	
Onvoorzien	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten	225.000	225.000	225.000	
Totaal Lasten			10.783.050	66.721.043	76.051.240	

Onderwerp	Programma	Taakveld	Begroot 2021	Begroot na wijziging	Gerealiseerd 2021	Toelichting
Baten						
Reserve overlopende uitgaven	Burger en Bestuur	Mutaties reserves		30.000	0	Zie last jongerenraad
Reserve overlopende uitgaven	Burger en Bestuur	Mutaties reserves		26.600	17.294	Zie last inwoner aan zet
Reserve overlopende uitgaven	Burger en Bestuur	Mutaties reserves		32.700	5.681	zie last wijknummers
Reserve overlopende uitgaven	Burger en Bestuur	Mutaties reserves		136.700	136.700	zie last 100+ gemeente
Reserve overlopende uitgaven	Burger en Bestuur	Mutaties reserves		50.000	3.597	zie last klantcontactstelsel
Leges windschermen	Openbare orde en veiligheid	Openbare orde en veiligheid	6.300	6.300	6.300	tgv generieke weerstandsreserve
Veiligheidsregio afrekening 2020	Openbare orde en veiligheid	Crisisbeheer en brandweer		258.656	258.656	
Reserve overlopende uitgaven	Openbare orde en veiligheid	Mutaties reserves		55.000	0	zie lasten ondermijning en weerbaarheid
Reserve overlopende uitgaven	Openbare orde en veiligheid	Mutaties reserves		50.000	0	zie lastenplanvorming Beestenmarkt
Reserve overlopende uitgaven	Openbare orde en veiligheid	Mutaties reserves		17.500	0	zie lasten vuurwerkshow
Reserve overlopende uitgaven	Openbare orde en veiligheid	Mutaties reserves		9.772	9.772	zie lasten energieprestatie gebouwen
Gebouwen - brandweerkazernes	Openbare orde en veiligheid	Crisisbeheer en brandweer		95.337	95.337	tgv reserve onderhoud gebouwen
Reserve onderhoud gebouwen	Openbare orde en veiligheid	Mutaties reserves		15.720	1.882	zie last onderhoud Koekendijk
Reserve onderhoud gebouwen	Openbare orde en veiligheid	Mutaties reserves	2.617	29.617	19.231	zie last onderhoud Schonenvaarderstraat 5
Lagere baten parkeren	Leefomgeving	Parkeren	-126.000	-126.000	-126.000	tgv reserve mobiliteitsfonds parkeren
Baten parkeren	Leefomgeving	Parkeren	418.000	418.000	418.000	tgv reserve mobiliteitsfonds parkeren
Baten parkeren	Leefomgeving	Parkeren	83.920	83.920	83.920	tgv reserve mobiliteitsfonds parkeren
Begraafplaatsen en aula	Leefomgeving	Begraafplaatsen		7.649	7.649	tgv reserve onderhoud gebouwen
Campingbeheer	Leefomgeving	Openbaar groen en recreatie		6.138	6.138	tgv reserve onderhoud gebouwen
Vogeleiland	Leefomgeving	Openbaar groen en recreatie		7.650	7.650	tgv reserve onderhoud gebouwen
Planvorming - Lebuinusplein	Leefomgeving	Straten, wegen en pleinen	147.300	147.300	147.300	tgv reserve overlopende uitgaven
Fietspad Margijnenek/rotonde Overstichtlaan	Leefomgeving	Straten, wegen en pleinen		286.500	286.500	tgv reserve overlopende uitgaven
Rotonde hoge Hondstraat/Ceintuurbaan	Leefomgeving	Straten, wegen en pleinen		80.000	80.000	tgv reserve overlopende uitgaven
Projecten - Laanboomverjonging	Leefomgeving	Openbaar groen en recreatie		150.000	150.000	tgv reserve overlopende uitgaven
Sluis, brug en voetovergangen	Leefomgeving	Straten, wegen en pleinen		250.000	250.000	tgv reserve overlopende uitgaven
Riolen en gemalen	Leefomgeving	Riolering			111.614	tgv reserve riolen en gemalen
Parkeergarage Brink	Leefomgeving	Parkeren		396.000	396.000	tgv reserve gebiedsontwikkeling
Parkeergarage Brink	Leefomgeving	Parkeren	800.000	404.000	404.000	tgv reserve kapitaallasten investeringen
MJOP en skatepark	Leefomgeving	Verkeer en vervoer		1.099.467	525.000	tgv reserve kapitaallasten
Reserve gebiedsontwikkeling	Leefomgeving	Mutaties reserves		25.000	0	zie lasten viaduct Brinkgreverweg
Reserve overlopende uitgaven	Leefomgeving	Mutaties reserves		25.000	25.000	zie last beheerplan Ijsseloevers
Reserve overlopende uitgaven	Leefomgeving	Mutaties reserves		100.000	100.000	zie last riolen en gemalen
Reserve overlopende uitgaven	Leefomgeving	Mutaties reserves		240.000	200.000	zie lasten mind
Reserve overlopende uitgaven	Leefomgeving	Mutaties reserves		1.922.911	1.211.500	zie lasten MJOP
Reserve overlopende uitgaven	Leefomgeving	Mutaties reserves		50.000	50.000	zie lasten onderhoud speelplekken
Reserve overlopende uitgaven	Leefomgeving	Mutaties reserves		320.000	320.000	zie last onderhoud bruggen
Reserve overlopende uitgaven	Leefomgeving	Mutaties reserves		111.986	111.986	zie last vogeleiland
Reserve gemeente brede investeringen	Leefomgeving	Mutaties reserves		25.342	8.326	zie last fietssnelweg
Reserve gemeente brede investeringen	Leefomgeving	Mutaties reserves		45.924	0	zie last glasvezel
Reserve onderhoud gebouwen	Leefomgeving	Mutaties reserves			11.522	zie lasten vogeleiland
Reserve onderhoud gebouwen	Leefomgeving	Mutaties reserves		5.280	1.251	zie lasten begraafplaatsen
Reserve mobiliteitsfonds parkeren	Leefomgeving	Mutaties reserves	527.647	527.647	209.684	zie last mobiliteitsreserve

Onderwerp	Programma	Taakveld	Begroot 2021	Begroot na wijziging	Gerealiseerd 2021	Toelichting
Reserve overlopende uitgaven	Milieu	Mutaties reserves	180.000	70.000	6.677	zie last bodemsanering
Milieucentrum	Milieu	Milieubeheer		279.907	279.907	tgv reserve onderhoud milieucentrum
Milieucentrum	Milieu	Milieubeheer		14.525	25.525	tgv egalisereserve vastgoed Milieucentrum
Geluid	Milieu	Milieubeheer		44.518	33.897	tgv reserve geluid
Zandweerd stroomt	Milieu	Milieubeheer		1.750.000	0	tgv specifieke weerstandsreserve
Egalisereserve vastgoed Milieucentrum	Milieu	Mutaties reserves			1.900	zie last milieucentrum
Reserve overlopende uitgaven	Milieu	Mutaties reserves		20.000	0	zie last wijkuitvoeringsplan
Reserve overlopende uitgaven	Milieu	Mutaties reserves		26.112	26.112	zie last duurzaamheidscentrum
Reserve overlopende uitgaven	Milieu	Mutaties reserves		108.047	0	zie last klimaatmiddelen
Reserve overlopende uitgaven	Milieu	Mutaties reserves		50.000	0	zie last circulaire hotspots
Reserve overlopende uitgaven	Milieu	Mutaties reserves		2.487	2.487	zie last omgevingsdienst IJsselland
Reserve geluid	Milieu	Mutaties reserves	101.250	101.250	68.540	zie last geluidsanerigen
Reserve overlopende uitgaven	Ruimtelijke ontwikkeling	Mutaties reserves		70.459	70.459	zie lasten progr woningbouw fase 3
Reserve overlopende uitgaven	Ruimtelijke ontwikkeling	Mutaties reserves		46.170	0	zie lasten basisregistratie ondergrond
Reserve overlopende uitgaven	Ruimtelijke ontwikkeling	Mutaties reserves		32.453	32.453	zie last advisering pas problematiek
Reserve overlopende uitgaven	Ruimtelijke ontwikkeling	Mutaties reserves		18.288	18.288	zie last mobiliteitsstudie poort v Deventer
Reserve overlopende uitgaven	Ruimtelijke ontwikkeling	Mutaties reserves		55.535	55.535	zie last stadscampus
Reserve overlopende uitgaven	Ruimtelijke ontwikkeling	Mutaties reserves		44.313	30.395	zie last planontwikkeling stadshof
Reserve overlopende uitgaven	Ruimtelijke ontwikkeling	Mutaties reserves		167.923	130.816	zie last vitaal platteland
Generieke weerstandsreserve	Ruimtelijke ontwikkeling	Mutaties reserves		233.414	233.414	zie last impl. Omgevingsrecht
Generieke weerstandsreserve	Ruimtelijke ontwikkeling	Mutaties reserves		77.000	18.210	zie last aanbesteding ruimte Observ
Overdracht woonwagens	Ruimtelijke ontwikkeling	Beheer overige gebouwen en gronden			46.305	tgv reserve kapitaallasten
Reserve kracht van Salland	Ruimtelijke ontwikkeling	Mutaties reserves	30.000	244.739	55.475	zie last kracht van Salland
Reserve herstructurering - Rivierenwijk	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves	23.955	124.334	23.739	zie last rivierenwijk herstructurering
Reserve herstructurering - Rivierenwijk	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		83.974	17.742	zie last wonen boven het deltaplein
Zomeractualisatie grondexploitatie	Herstructurering en vastgoed	Fysieke bedrijfsinfrastructuur		1.775.490	1.775.490	tgv reserve gebiedsontwikkeling
Diverse panden	Herstructurering en vastgoed	Beheer overige gebouwen en gronden		2.612.683	2.211.393	tgv reserve onroerende zaken
Gronden handelspark	Herstructurering en vastgoed	Fysieke bedrijfsinfrastructuur			47.426	tgv egalisatie reserve weerstandsvermogen
Tuinen van Zandweerd	Herstructurering en vastgoed	Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)		210.000	214.819	tgv egalisatie reserve weerstandsvermogen
Eikendal fase 1	Herstructurering en vastgoed	Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)		315.000	1.183.501	tgv egalisatie reserve weerstandsvermogen
Exploitatie panden stedelijk og	Herstructurering en vastgoed	Beheer overige gebouwen en gronden			97.728	tgv egalisatie reserve weerstandsvermogen
Zomeractualisatie grondexploitatie	Herstructurering en vastgoed	Fysieke bedrijfsinfrastructuur		714.658	8.464.524	tgv egalisatie reserve weerstandsvermogen
Leisureservetrip Holt	Herstructurering en vastgoed	Fysieke bedrijfsinfrastructuur			168.050	tgv egalisatie reserve weerstandsvermogen
Spijkvoorderenk	Herstructurering en vastgoed	Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)		75.000	953.360	tgv egalisatie reserve weerstandsvermogen
Grondexploitatie winstgevend	Herstructurering en vastgoed	Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)		600.000	600.000	
Grondexploitatie lagere verliesvoorziening	Herstructurering en vastgoed	Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)		300.000	300.000	
Noorderbergstraat/Nijmegenstraat	Herstructurering en vastgoed	Beheer overige gebouwen en gronden		80.618	80.618	tgv reserve erfpacht
Egalisatie reserve weerstandsvermogen	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		94.796	1.201.452	zie last zomeractualisatie grondexploitatie
Egalisatie reserve weerstandsvermogen	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		25.000	107.423	zie last exploitatie panden stedelijk og
Reserve overlopende uitgaven	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		46.656	46.656	zie last stelposten ev
Reserve onderhoud gebouwen	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves		50.000	48.048	zie last routekaart verduurzaming vastgoed
Reserve onroerende zaken	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves	19.095	888.686	1.143.421	zie last diverse panden
Kansen baanbehoud	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Arbeidsparticipatie		180.000	180.000	tgv reserve overlopende uitgaven

Onderwerp	Programma	Taakveld	Begroot 2021	Begroot na wijziging	Gerealiseerd 2021	Toelichting
Arbeidsmarktbeleid	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Arbeidsparticipatie		154.800	154.800	tgV reserve overlopende uitgaven
TONK	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Inkomensregeling		130.000	130.000	
Kansen voor Kinderen	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Inkomensregeling		330.000	330.000	
Participatie - herberekening btw	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Participatie		1.192.000	1.192.000	
Reserve Nieuwkomers	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Mutaties reserves	157.750	353.269	246.498	zie last participatie statushouders
Reserve overlopende uitgaven	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Mutaties reserves		50.000	11.000	zie last DeltaView
Reserve overlopende uitgaven	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Mutaties reserves		120.000	120.000	zie last project inzet op maat
Reserve overlopende uitgaven	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Mutaties reserves	45.000	85.000	85.000	zie last kansen voor kinderen
Bestemmingsreserve Projecten Jeugd	Meedoen	Mutaties reserves	1.205.000	1.205.000	1.005.156	zie last Projecten Jeugd
Reserve nieuwkomers	Meedoen	Mutaties reserves	116.518	530.879	265.594	zie last Werkbudget verhoogde asielinstroom
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		136.862	136.862	zie last werkbudget verhoogde asielinstroom
Reserve dec. JGZ WMO	Meedoen	Mutaties reserves	500.000	500.000	500.000	zie last Ontwikkeling zorgconcepten
Polstraat 48 BZT	Meedoen	Geëscaleerde zorg 18+	392.743	0	0	tgV reserve onroerende zaken
Reserve Nieuwkomers	Meedoen	Mutaties reserves		15.557	15.557	zie last nieuwe wet inburgering
Buitensport stadion GAE algemeen	Meedoen	Sportaccommodaties		25.633	25.633	tgV reserve risico's
Diverse panden sportaccommodaties	Meedoen	Sportaccommodaties		41.732	41.732	tgV reserve onderhoud gebouwen
Reserve onderhoud gebouwen	Meedoen	Mutaties reserves		9.500	3.955	zie last sporthal de Uutvlog
Reserve onderhoud gebouwen	Meedoen	Mutaties reserves		1.680	5.684	zie last clubhuis en kleedkamers
1/3 regeling sport	Meedoen	Sportaccommodaties			14.601	tgV reserve 1/3 regeling sport
Onderhoud diverse panden	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		99.515	99.515	tgV reserve onderhoud gebouwen
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		71.256	71.256	zie last transitiebudget verbinding toegang
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		74.274	74.274	zie last ontwikkeling Toegang sociaal domein
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		40.124	40.124	zie last sporthal Keizerslanden
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		130.274	70.800	zie last bed, bad en brood
Reserve wijkaanpak	Meedoen	Mutaties reserves		213.035	213.035	zie lasten wijkaanpak
Reserve herstructurering	Meedoen	Mutaties reserves		6.604	6.604	zie last buurtmakers
Reserve onderhoud gebouwen	Meedoen	Mutaties reserves		67.800	65.137	zie last gebouw Lange Zandstraat 13-15
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		18.685	18.685	zie last buurtwerk algemeen
Reserve dec. JGZ WMO	Meedoen	Mutaties reserves		252.745	172.317	zie last innovatiebudget sociaal domein
Begeleiding kwetsbare groepen	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		244.772	244.772	tgV reserve overlopende uitgaven
Buurtmakers	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		90.000	90.000	tgV reserve overlopende uitgaven
Bestrijden eenzaamheid ouderen Corona	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie		167.880	167.880	tgV reserve overlopende uitgaven
Reserve onderhoud gebouwen	Meedoen	Mutaties reserves		800	18.776	zie last gebouw Fermerie Muggeplein 9
Reserve onderhoud gebouwen	Meedoen	Mutaties reserve		0	65.000	Zie last Bierstraat
Reserve onderhoud gebouwen	Meedoen	Mutaties reserves		6.600	7.609	zie last wijkcentrum de Vijfhoek
Reserve onderhoud gebouwen	Meedoen	Mutaties reserves		5.560	230	zie last gebouw Ramelestraat
Reserve onderhoud gebouwen	Meedoen	Mutaties reserves		1.600	2.414	zie last Fonteinkruid
Reserve onroerende zaken	Meedoen	Mutaties reserves		85.000	51.761	zie last huis van de Wijk
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		198.992	103.912	zie last nieuwe wet inburgering
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		53.000	53.000	zie last I-sociaal
Reserve onderhoud gebouwen	Meedoen	Mutaties reserves		7.000	1.207	zie last dorps huis Braakhekke
Reserve onderhoud gebouwen	Meedoen	Mutaties reserves		45.360	42.683	zie last gebouw achter de muren
Reserve onderhoud gebouwen	Meedoen	Mutaties reserves		2.560	8.100	zie last speeltuingebouw wijk 16

Onderwerp	Programma	Taakveld	Begroot 2021	Begroot na wijziging	Gerealiseerd 2021	Toelichting
Reserve onderhoud gebouwen	Meedoen	Mutaties reserves		720	575	zie last speeltuingebouw kindervreugd
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		117.531	39.306	zie last uitvoeringsbudget wmo awbz
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		16.500	16.500	zie last budget SHV - tijdsbesteding
Generieke weerstandsreserve	Meedoen	Mutaties reserves		221.250		zie last uitvoeringsbudget wmo awbz
Beschermd wonen	Meedoen	Geëscaleerde zorg 18+			6.762.780	tgv reserve maatschappelijk opvang beschermd wonen
Reserve dec. JGZ WMO	Meedoen	Mutaties reserves		31.885	0	zie last hygiënische probleem huishoudens (HPH)
Reserve dec. JGZ WMO	Meedoen	Mutaties reserves		19.115	19.115	zie last lokale activiteiten BW + MO
Reserve overlopende uitgaven	Meedoen	Mutaties reserves		148.572	148.572	zie last brede aanpak dak en thuisloosheid
Gebouw Polstraat 48 BZT	Meedoen	Geëscaleerde zorg 18+		11.738	11.738	tgv reserve onderhoud gebouwen
Reserve onderhoud gebouwen	Meedoen	Mutaties reserves		5.000	0	zie last pand verslavingszorg Polstraat 8-10
Reserve kapitaallasten - Ida Gerhardt Academie	Jeugd en onderwijs	Mutaties reserves	78.400	78.400	59.136	
Huisvestingskosten onderwijs algemeen	Jeugd en onderwijs	Onderwijshuisvesting			15.865	tgv reserve onderwijs gymzalen
Onderhoud diverse panden	Jeugd en Onderwijs	Onderwijshuisvesting		8.855	8.855	tgv reserve onderhoud gebouwen
Huisvesting schoolgeb. bijzonder VO	Jeugd en Onderwijs	Onderwijshuisvesting		125.023	125.023	tgv reserve kapitaallasten
Huisvesting onderwijs algemeen	Jeugd en onderwijs	Onderwijshuisvesting		80.430	80.430	tgv reserve kapitaallasten
Egalisatiereserve onderwijs gymzalen	Jeugd en Onderwijs	Mutaties reserves		118.000	14.862	zie last huisvesting gymzalen
Reserve onderhoud gebouwen	Jeugd en onderwijs	Mutaties reserves		17.400	4.149	zie last gebouw down town
Reserve overlopende uitgaven	Jeugd en onderwijs	Mutaties reserves		30.351	30.351	zie last software Ow beleid en leerlingzaken
Reserve gemeente brede investeringen	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves	50.000	50.000	50.000	zie last Burgerweeshuis
Reserve overlopende uitgaven	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves	80.000	80.000	80.000	zie last nieuwe makers
Reserve gemeente brede investeringen	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves		72.211	72.211	zie last voorbereiding verbouwing Burgerweeshuis
Reserve kunstaankopen	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves		16.625		zie last kunstopdrachten
Mimik	Kunst en Cultuur	Cultureel erfgoed		26.698	26.698	tgv reserve theatertechniek
Diverse panden	Kunst en Cultuur	Cultureel erfgoed		806.008	806.008	tgv reserve kapitaallasten
Bibliotheek (stromarkt)	Kunst en Cultuur	Media		341.492	341.492	tgv reserve kapitaallasten
Reserve overlopende uitgaven	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves		23.016	23.016	zie last nieuwe makers
Reserve overlopende uitgaven	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves		12.500	12.500	zie last Cultuurvisie
Reserve overlopende uitgaven	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves	30.000	30.000	30.000	zie last Deventer Verhaal
Reserve overlopende uitgaven	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves		31.000		zie last Onderzoek vml Jurrienshuis
Reserve onderhoud panden NV MVD	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves		30.000	8.062	zie last Bodenloods ontvlechting tussenruimte
Bibliotheek (stromarkt)	Kunst en Cultuur	Media		60.189	60.189	tgv reserve onderhoud panden NV MVD
Diverse panden	Kunst en Cultuur	Cultureel erfgoed		232.753	232.753	tgv reserve onderhoud panden NV MVD
Diverse panden	Kunst en Cultuur	Cultureel erfgoed		272.011	272.011	tgv reserve onderhoud gebouwen
Reserve onderhoud gebouwen	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves		713.660	468.401	zie last diverse panden PM Kunst en Cultuur
Reserve overlopende uitgaven	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves		31.895	31.895	zie last uitbreiding capaciteit erfgoed
Reserve overlopende uitgaven	Economie en Internationaal beleid	Mutaties reserves		37.410	19.378	zie last Vaart in de haven
Reserve overlopende uitgaven	Economie en Internationaal beleid	Mutaties reserves		20.000	20.000	zie last samenwerking DEP projectgelden
Subsidie Centrum Innovatie Dierengezondheid	Economie en Internationaal beleid	Economische ontwikkeling		25.000	25.000	
Corona herstellfonds	Economie en Internationaal beleid	Economische ontwikkeling		125.000	125.000	tgv reserve overlopende uitgaven
Reserve overlopende uitgaven	Economie en Internationaal beleid	Mutaties reserves		150.000	150.000	zie last toekomstbestendige bedrijfsterrinen
Reserve overlopende uitgaven	Economie en Internationaal beleid	Mutaties reserves		50.000	50.000	zie last DEP Haven
Reserve mondiaal beleid	Economie en Internationaal beleid	Mutaties reserves		61.000	9.600	zie last international office
Gebouw Polstraat 12	Bedrijfsvoering	Bedrijfsvoering		8.015	8.015	tgv reserve onderhoud gebouwen

Onderwerp	Programma	Taakveld	Begroot 2021	Begroot na wijziging	Gerealiseerd 2021	Toelichting
Bedrijfsvoering	Bedrijfsvoering	Bedrijfsvoering	41.000	41.000	41.000	tgv reserve overlopende uitgaven
Zaakgericht werken	Bedrijfsvoering	Bedrijfsvoering		131.322	131.322	tgv reserve overlopende uitgaven
Roadmap	Bedrijfsvoering	Bedrijfsvoering		7.670	7.670	tgv reserve kapitaallasten DOWR I
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		17.000	16.497	zie last zaakgericht werken
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		233.662	0	zie last informatieveiligheid
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		260.000	132.225	zie last Finance en control
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		41.000		zie last aanbesteding sociaal domein
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		13.209	2.180	zie last software backoffice bedrijfsvoering
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		186.465		zie last Deventer onvoorzien
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		15.813		zie last Deventer het nieuwe werken
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		45.000		zie last personeel en organisatie
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		38.000		zie last Bestuursondersteuning
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		32.258	1.258	zie last inrichten gegevens magazijn
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		370.000	370.000	zie last het nieuwe werken
Reserve onderhoud gebouwen	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves			7.083	zie last gebouw Polstraat 12
Reserve huisvesting gem apparaat	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves			106.637	zie last facilitaire zaken
Reserve gemeente brede investeringen	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		18.618		zie last Deventer onvoorzien
Generieke weerstandsreserve	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves		52.936	11.921	zie last infra service en storage
Generieke weerstandsreserve - Datacentre	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves	17.315	17.315	17.315	zie last Datacentre
Generieke weerstandsreserve - lening GAE	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	100.000	0	0	tgv reserve risico
Specifieke weerstandsreserve - ratio	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	65.000	0	0	
Generieke weerstandsreserve - begroting 2019	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	634.000	634.000	634.000	
Generieke weerstandsreserve - reserveresultaat VJN 2019	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	233.000	233.000	233.000	
Generieke weerstandsreserve - begroting 2020	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	863.000	9.741.987	9.741.987	
Generieke weerstandsreserve - jaarrekening 2020	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		623.513	623.513	
Generieke weerstandsreserve - VJN 2021 nieuw beleid	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		470.000	470.000	
Egalisatiereserve weerstandsvermogen	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		900.000	900.000	zie last actualisatie Grex
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		339.359	282.661	zie last verrekening frictiebudget
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		36.000	36.000	zie last belastingen
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		1.012.855	1.012.855	zie last 1e steun pakket Corona
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		1.272.605	1.272.605	zie last 2e steun pakket Corona
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		649.142	649.142	zie last 3e steun pakket Corona
Reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		10.000	10.000	zie last vrijval reserve overloop
Vrijval kapitaallasten	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		102.024	102.024	tgv reserve kapitaallasten
Generiek weerstandsreserve - Reserve begrotingstekort	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	520.000	0	0	tgv reserve begrotingstekort
Reserve begrotingstekort - Begroting 2020	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	1.040.000	0	0	
Generieke weerstandsreserve - reserveresultaat B2021-2024	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	336.970	336.970	336.578	
Compensatie inzet verwijderen V1	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		84.000	84.000	
Opheffing rekeningcourant nationaal reserve restauratiefonds	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		72.000	72.000	
Verkoop obligaties	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		496.000	496.000	
Investeringen stelpost	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		155.364	155.364	tgv reserve gemeentebrede investering
Sporthal keizerslanden	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		102.500	102.500	tgv reserve overlopende uitgaven
Ontwikkeling zorgconcepten	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		500.000	500.000	tgv reserve overlopende uitgaven

Onderwerp	Programma	Taakveld	Begroot 2021	Begroot na wijziging	Gerealiseerd 2021	Toelichting
Suppletie uitkering niet gesprongen explosieven	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		31.072	31.072	tgV reserve overlopende uitgaven
Waterschapsverkiezingen	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		16.742	16.742	tgV reserve overlopende uitgaven
Tegemoetkoming huur Corona	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		15.584	15.584	tgV reserve overlopende uitgaven
Teamtransities	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten	177.917	334.859	334.859	tgV reserve overlopende uitgaven
Totaal Baten			8.897.697	49.851.096	60.743.518	
Saldo			1.885.353	16.869.947	15.307.722	

Bijlage 3 - Nadere specificatie algemene dekkingsmiddelen

Verantwoord zijn de navolgende heffingen:

Omschrijving	Primitieve begroting			Begroting na wijziging			Rekening		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Onroerende zaakbelasting	0	27.893	27.893	0	28.033	28.033	4	27.979	27.975
Hondenbelasting	10	326	316	10	326	316	12	316	304
Precariobelasting	0	180	180	0	208	208	0	232	232
Standplaatsen	-27	0	27	-27	0	27	-27	0	27
Belasting roerende woon- en bedrijfspanden	0	10	10	0	10	10	0	6	6
Kwijtschelding i.v.m. toeslagen-affaire	0	0	0	0	0	0	52	52	0
Totaal	-17	28.409	28.426	-17	28.577	28.594	41	28.585	28.544

Verantwoord zijn de navolgende dividenden:

Omschrijving	Primitieve begroting			Begroting na wijziging			Rekening		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Dividend Bank Nederlandse Gemeenten	0	770	770	0	530	530	0	543	543
Dividend Circulus	0	191	191	0	191	191	0	197	197
Dividend Wadinko	0	30	30	0	0	0	0	0	0
Dividend Enexis	0	280	280	0	203	203	0	204	204
Totaal	0	1.271	1.271	0	924	924	0	945	945

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A7	Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving Gemeenten	Besteding (jaar T-1, 15-31 december 2020)	Besteding (jaar T, 1 januari-30 september 2021)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? (Ja/Nee)	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld	
			Aard controle R Indicator: A7/01 € 0	Aard controle R Indicator: A7/02 € 75.000	Aard controle n.v.t. Indicator: A7/03 Ja	Aard controle n.v.t. Indicator: A7/04 Nee	Aard controle n.v.t. Indicator: A7/05	
JenV	A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Veiligheidsregio's	Naam veiligheidsregio	Besteding (jaar T)	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/01 IJsselland	Aard controle R Indicator: A12B/02 € 77.109	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/03 Ja	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/04 € 77.109	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/05 Ja	
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Besteding (T-1) - betreft nog niet verantwoorde bedragen over 2020	Aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (t/m jaar T)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen c (artikel 3)	
			Aard controle R Indicator: B2/01 € 0	Aard controle R Indicator: B2/02 313	Aard controle R Indicator: B2/03 313	Aard controle R Indicator: B2/04 € 92.206	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05 € 92.206	
			Normbedragen voor a, b en d (Ja/Nee) (vanaf 2021)	Normbedrag voor e (Ja/Nee) (vanaf 2021)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Nee: indicator B2/13 en B2/14 / Ja: indicator B2/21 en B2/22				
			Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06 Ja	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07 Ja	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08 Nee			
			Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1		
Aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (t/m jaar T)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b en d (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b en d (artikel 3)					
Keuze werkelijke kosten Aard controle D2 Indicator: B2/09	Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10	Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/12					

		Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen e (artikel 3)				
		Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten				
		Aard controle R Indicator: B2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/14				
		Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
		Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m jaar T)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (t/m jaar T)
		Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen
		Aard controle R Indicator: B2/15	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/16	Aard controle R Indicator: B2/17	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/18	Aard controle R Indicator: B2/19	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/20
		€ 75.240	€ 75.240	€ 52.020	€ 52.020	€ 0	€ 0
		Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T)	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T)				
		Keuze normbedragen	Keuze normbedragen				
		Aard controle R Indicator: B2/21	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/22				
		€ 120.000	€ 120.000				

BZK	C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Aantal woningen dat bereikt is met het project (t/m jaar T)	Aantal woningen waar energiebesparende maatregelen plaatsvinden (t/m jaar T)		
			Gemeenten				
			Aard controle n.v.t. Indicator: C1/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/03		
			Ja	8.998	5.497		
			Projectnaam/nummer per project	Besteding (jaar T) per project	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) aan afwijkingen	
			Aard controle n.v.t. Indicator: C1/04	Aard controle R Indicator: C1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/06	Alleen invullen bij akkoord ministerie Aard controle R Indicator: C1/07	
			Specifieke uitkering reductie energieverbruik 2019-620894	€ 265.153	Nee		
			Kopie projectnaam/nummer	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T)	Toelichting op afwijkingen	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: C1/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/11	
			Specifieke uitkering reductie energieverbruik 2019-620894	€ 630.125		Ja	

BZK	C9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	Projectnaamnummer	Aantal woningen waarvan bouw is gestart in (jaar T) komt overeen met fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee)	Aantal woningen cumulatief (t/m jaar T)	Realisatie maatregelen verloopt conform fasering projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 08 verplicht	Totale besteding (jaar T)	Bestedingen in (jaar T) komen overeen met aanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 08 verplicht
		Tranche 1 t/m 3 Gemeenten			gerealiseerd		Alleen van toepassing voor tranche 1 beschikkingen	Alleen van toepassing voor tranche 1 en 2 beschikkingen
		1	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/04	Aard controle R Indicator: C9/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/06
		1	Woningbouwimpuls 2020 Deventer - Centrumschil 2020-0000079181	Nee	0	Ja	€ 30.568	Ja
		1	Kopie projectnaam/ nummer	Toelichting besteding (jaar T) volgens projectplan	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Realisatie afwijkingen in (jaar T)	Cumulatieve realisatie afwijkingen in (t/m jaar T)	Cumulatieve opbrengsten uit grondverkoop en/of kostenverhaal tot en met (jaar T) conform projectaanvraag
		1	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/09	Aard controle R Indicator: C9/10	Alleen van toepassing voor tranche 3 beschikkingen Aard controle R Indicator: C9/11	Alleen van toepassing voor tranche 3 beschikkingen Aard controle R Indicator: C9/12
		1	Woningbouwimpuls 2020 Deventer - Centrumschil 2020-0000079181		€ 36.480			
		1	Kopie projectnaam/ nummer	Actualisatie financieel tekort project	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Prijzen woningen komen overeen met projectplan (Ja/Nee)	Percentage gebouwde betaalbare woningen ten opzichte van het totaal aantal gebouwde woningen (t/m jaar T)	Project afgerond (ja/nee)
		1	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/13	Alleen van toepassing voor tranche 3 beschikkingen Aard controle R Indicator: C9/14	Alleen van toepassing voor tranche 3 beschikkingen Aard controle R Indicator: C9/15	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/16	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/17	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/18
		1	Woningbouwimpuls 2020 Deventer - Centrumschil 2020-0000079181		€ 526.787	Ja	N.v.t.	Nee
		1	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
		1	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/19					
		1	Nee					

BZK	C10	Tijdelijk besluit specifieke uitkering verbetering digitale dienstverlening	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) vanaf verantwoordingsjaar 2020 tot einde looptijd	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? (Ja/Nee)	Toelichting op niet-afgeronde projecten	
		Gemeente en Provincies	Aard controle R Indicator: C10/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C10/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C10/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C10/05	
BZK	C30	1 Specifieke uitkeringen proeftuinen aardgasvrije wijken 2e ronde	€ 10.438	€ 10.438	Nee	Nee		
		Gemeenten	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) te laste van Rijksmiddelen	Aantal (t/m jaar T) aardgasvrij gemaakte bestaande woningen en andere gebouwen in de wijk	Aantal (t/m jaar T) aardgasvrij-readygemaakte bestaande woningen en andere gebouwen in de wijk	Aanvraag is volgens plan/aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee)	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten
			Aard controle R Indicator: C30/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C30/02	Aard controle D2 Indicator: C30/03	Aard controle D2 Indicator: C30/04	Indicator 06 verplicht als hier 'Nee' wordt ingevuld	Verplicht als bij indicator 05 'Nee' is ingevuld
			€ 307.063	€ 307.063	0	0	Ja	
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: C30/07					
			Nee					
BZK	C41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen
		SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/01	Aard controle R Indicator: C41B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/03	Aard controle R Indicator: C41B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/06
		1	030004 Provincie Overijssel	€ 65.000	€ 65.000	€ 27.400	3	3
			Kopie provinciecode	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/09			
		1	030004 Provincie Overijssel	1.430	Ja			
BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen	Beschikingsnummer/naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Aantal bereikte woningen	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/01	Aard controle R Indicator: C43/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/06
			RREW2020-00450354	€ 510.644	€ 510.644	3.368		Nee

BZK	C56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	Beschikingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten en verblijfsruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten en verblijfsruimten (t/m jaar T)
		1	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/02	Aard controle R Indicator: C56/03	Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2022 Aard controle R Indicator: C56/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/06
			RHA2021-02275527	Realisatie van flexwoningen in Deventer	€ 0	€ 0	0	0
		1	Kopie Projectnaam	Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn onveranderd (t/m jaar T) (Ja/Nee)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C56/07	Aard controle R Indicator: C56/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/10		
			Realisatie van flexwoningen in Deventer	Ja	Ja	Ja		
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: C56/11					
			Nee					
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Aantal gedupeerden (artikel 1, lid 2)	Berekening bedrag uitvoeringskosten	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle R Indicator: C62/02	Aard controle R Indicator: C62/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04		
			176	€ 26.400	€ 52.126	Nee		

OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voorschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04
								€ 2.515.705	€ 166.068	€ 355.636	€ 149.439
								Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid
								Bedrag	Bedrag		
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	1	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08
								Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs
								Bedrag	Bedrag		
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	1	Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04
								€ 0	€ 0	€ 6.695	€ 0
								Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs
								Bedrag	Bedrag		
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	1	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07	Aard controle R Indicator: D14/08
								Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs
								Bedrag	Bedrag		

lenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawai	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
		Subsidieregeling sanering verkeerslawai Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)						
			Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01	Aard controle R Indicator: E3/02	Aard controle R Indicator: E3/03	Aard controle R Indicator: E3/04	Aard controle R Indicator: E3/05	Aard controle R Indicator: E3/06
	1		Saneringsproject Pothoofd 2015.028.00	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	2		Gevelmaatregelen uitvoering Brinkgreverweg 457.072.00	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	3		Gevelmaatregelen uitvoering Dunantlaan 457.077.00	€ 0	€ 0	€ 16.608	€ 0	€ 0
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
				Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10	Aard controle R Indicator: E3/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12
	1		Saneringsproject Pothoofd 2015.028.00	€ 6.105	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
	2		Gevelmaatregelen uitvoering Brinkgreverweg 457.072.00	€ 349.772	€ 0	€ 0	€ 0	Ja
	3		Gevelmaatregelen uitvoering Dunantlaan 457.077.00	€ 355.626	€ 0	€ 0	€ 0	Ja
lenW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
		Provincies en Gemeenten	Aard controle R Indicator: E20/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02	Aard controle R Indicator: E20/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08		
	1		111 Aanleg van een voetgangersoversteekplaats aantal in st	Nee	0			
	2		113 Saneren van langsparkeren of parkeerstroken langs de rijbaan aantal in st	Nee	0			

lenW	E21	Regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra 2020 – 2022 Gemeenten en GR'en	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cofinanciering (jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Is voldaan aan artikel 15 van de regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra? (Ja/Nee)
			Aard controle R Indicator: E21/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/02	Aard controle R Indicator: E21/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/06
			€ 29.600	€ 29.600	€ 26.640	€ 29.600	Nee	Ja
			Toelichting aan welke voorwaarde(n) van artikel 15 vd regeling word(t)(en) niet voldaan? (a of/en b of/en c)? (verplicht als bij 06 Nee is ingevuld)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: E21/07					
lenW	E38	Tijdelijke stimuleringsregeling veilig, doelmatig en duurzaam gebruik verkeersinfrastructuur 2020	Besteding (jaar T) aan projectkosten voor het totale project	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan projectkosten voor het totale project	Volledige zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Eindverantwoording totale project (Ja/Nee)		
			Zelfstandige uitvoering	Inclusief uitvoering door derden				
			Aard controle R Indicator: E38/01	Aard controle R Indicator: E38/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E38/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E38/04		
			€ 9.134	€ 320.886	Ja	Nee		
			Projectnaam/nummer per project	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per project				
			Aard controle n.v.t. Indicator: E38/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E38/06				
			1 Talking Traffic (iVRI) 2e tranche	Ja				
			2 Deventer Knap Intelligent	Nee				
			3 OV Pilot Be-mobile	Ja				
			4 Webapplicatie Monotch	Ja				
EZK	F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	Projectnaam/nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle R Indicator: F9/01	Aard controle R Indicator: F9/02	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/04	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/05	
			1 EAW-20-01654444	€ 20.660	€ 20.660	Ja		
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: F9/06					
	Ja							

SZW	G2	<p>Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2021</p> <p>Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr</p>	<p>Besteding (jaar T) algemene bijstand</p> <p>Gemeente I.1 Participatiewet (PW)</p> <p>Aard controle R Indicator: G2/01</p> <p>€ 38.708.157</p>	<p>Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)</p> <p>Gemeente I.1 Participatiewet (PW)</p> <p>Aard controle R Indicator: G2/02</p> <p>€ 482.187</p>	<p>Besteding (jaar T) IOAW</p> <p>Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)</p> <p>Aard controle R Indicator: G2/03</p> <p>€ 1.840.674</p>	<p>Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)</p> <p>Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)</p> <p>Aard controle R Indicator: G2/04</p> <p>€ 12.996</p>	<p>Besteding (jaar T) IOAZ</p> <p>Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)</p> <p>Aard controle R Indicator: G2/05</p> <p>€ 113.733</p>	<p>Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)</p> <p>Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)</p> <p>Aard controle R Indicator: G2/06</p> <p>€ 860</p>			
			<p>Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud</p> <p>Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)</p> <p>Aard controle R Indicator: G2/07</p> <p>€ 179.133</p>	<p>Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud</p> <p>Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)</p> <p>Aard controle R Indicator: G2/08</p> <p>€ 27.805</p>	<p>Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)</p> <p>Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)</p> <p>Aard controle R Indicator: G2/09</p> <p>€ 0</p>	<p>Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet</p> <p>Gemeente I.7 Participatiewet (PW)</p> <p>Aard controle R Indicator: G2/10</p> <p>€ 1.623.871</p>	<p>Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)</p> <p>Gemeente I.7 Participatiewet (PW)</p> <p>Aard controle R Indicator: G2/11</p> <p>€ 6.290</p>	<p>Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T)</p> <p>Gemeente Participatiewet (PW)</p> <p>Aard controle R Indicator: G2/12</p> <p>€ 142.511</p>			
			<p>Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T)</p> <p>Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13</p> <p>€ 0</p>	<p>Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)</p> <p>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</p> <p>Ja</p>							

SZW	G3	<p>Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2021</p> <p>Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004</p> <p>Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.</p>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
			Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 68.330	€ 7.247	€ 108.066	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T)					
Aard controle R Indicator: G3/07	Aard controle R Indicator: G3/08	Aard controle R Indicator: G3/09	Aard controle R Indicator: G3/10	Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11				
€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja				

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2021	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr						
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
	1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)		€ 672	€ 0	€ 2.502	€ 15.745	€ 0
	2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)		€ 0	€ 0	€ 9.349	€ 5.627	€ 0
	3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)		€ 1.947.913	€ 181.391	€ 53.835	€ 10.442	€ 0
	4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)		€ 1.058.853	€ 40.174	€ 30.151	€ 0	€ 0
	5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)		€ 553.415	€ 10.424	€ 70.828	€ 0	€ 0
		Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10		
	1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja			
	2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	1	0	Ja			
	3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	182	30	Ja			
	4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	243	13	Ja			
	5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	140	12	Ja			
		Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in (jaar T)	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in (jaar T)				
			Aard controle R Indicator: G4/11	Aard controle D2 Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13			
		€ 0	€ 0	0				
		Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	4 Aard controle R Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle R Indicator: G4/18	

		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)						
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)						
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)						
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T)	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen)				
		Alle gemeenten verantwoordden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr							
			Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03				
			€ 21.823	€ 0	76				
VWS	H1	Ministeriële regeling heroïnebehandeling	Feitelijke bezetting behandelpaatsen (jaar T)	Feitelijke bezetting behandelpaatsen (jaar T)	Besteding (jaar T)				
		Gemeenten	Afspraak	Realisatie					
			Aard controle D1 Indicator: H1/01	Aard controle D1 Indicator: H1/02	Aard controle R Indicator: H1/03				
			20	16	€ 588.756				
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie					
		Gemeenten							
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02					
			716.273,00	€ 833.894					
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08	
		1	Deventer - Aanvraagformulier Specifieke Uitkering Sport 2021	€ 833.894	55.701	127.542	650.651		

VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikingsnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd		
			1	1059468-1037167	€ 212.856	€ 0	€ 30.684	€ 30.250	€ 65.434	
			Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)						
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08						
			1	1059468-1037167	Nee					
VWS	H16	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)					
			Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03					
			€ 14.250	Nee	Nee					
VWS	H16	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	Betreft jaar	Beschikingsnummer / naam	Totale besteding					
			Aard controle n.v.t. Indicator: H16/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H16/02	Aard controle R Indicator: H16/03					
			1	2020	SPUKIJZ21233	€ 1.445.331				
			2	2021	SPUKIJZ21R2131	€ 8.649				
				Naam locatie	Totale toezegging per locatie	Besteding per locatie	Vershil toezegging vs. Besteding per locatie (automatisch berekend)	Betreft jaar?		
			1	Aard controle n.v.t. Indicator: H16/04	Aard controle R Indicator: H16/05	Aard controle R Indicator: H16/06	Aard controle n.v.t. Indicator: H16/07	Aard controle R Indicator: H16/08		
			2	Zwembad Looermark	€ 29.727	€ 14.466	€ 15.261	2020		
			3	Sportbedrijf Deventer (ijsbaan en zwembad De Scheg, zwembad Borgelerbad)	€ 2.617.490	€ 1.430.866	€ 1.186.624	2020		
	Zwembad Looermark	€ 8.649	€ 8.649	€ 0	2021					

LNV	L5B	Regiodeals 3e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Kenmerk/beschikingsnummer	Betreft pijler	Besteding per pijler (jaar T)	Cofinanciering per pijler (jaar T)
		SiSa tussen medeoverheden			Een pijler per regel		
			Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03	Aard controle R Indicator: L5B/04	Aard controle R Indicator: L5B/05
	1		060150 Gemeente Deventer	DGNVLG/20182667	Cleantech werkt	€ 68.259	€ 772.498
	2		060150 Gemeente Deventer	DGNVLG/20182667	Groene Groei	€ 0	€ 153.896
		Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator L5B/01		Totale cumulatieve besteding per pijler (t/m jaar T)	Totale cumulatieve cofinanciering per pijler (t/m jaar T)	Toelichting	
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen					
		Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/06	Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/09		
	1		060150 Gemeente Deventer	€ 68.259	€ 841.692		
	2		060150 Gemeente Deventer	€ 0	€ 173.034		
		Totale cumulatieve uitvoeringskosten (t/m jaar T)		Totale compensabele BTW (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
		Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/10	Aard controle R Indicator: L5B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/12			
				-€ 4.245	Nee		

Bijlage 5 - Resultaatbestemming via reserves

Incidenteel						
Programma 1 – Burger en bestuur (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2021		Begroting na wijziging 2021		Jaarrekening 2021	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Reserve overlopende uitgaven	0	0	0	276	0	163
Totaal	0	0	0	276	0	163

Programma 2 – Openbare orde en veiligheid (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2021		Begroting na wijziging 2021		Jaarrekening 2021	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Generieke weerstandsreserve	6	0	6	0	6	0
Reserve onderhoud gebouwen	0	3	95	45	95	21
Reserve overlopende uitgaven	0	0	0	132	0	10
Totaal	6	3	102	178	102	31

Programma 3 – Leefomgeving (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2021		Begroting na wijziging 2021		Jaarrekening 2021	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Reserve kapitaallasten	800	0	1.503	0	929	0
Reserve mobiliteitsfonds parkeren	376	528	376	528	376	210
Reserve onderhoud gebouwen	0	0	21	5	21	13
Reserve gemeentebrede investeringen	0	0	0	71	0	8
Reserve overlopende uitgaven	147	0	914	2.770	914	2.018
Reserve riolen en gemalen	0	0	0	0	112	0
Reserve gebiedsontwikkeling	0	0	396	25	396	0
Totaal	1.323	528	3.211	3.399	2.748	2.249

Programma 4 – Milieu en duurzaamheid (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2021		Begroting na wijziging 2021		Jaarrekening 2021	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Reserve geluid	0	101	45	101	34	69
Reserve overlopende uitgaven	0	180	0	277	0	35
Specifieke weerstandsreserve	0	0	1.750	0	0	0
Onderhoud Milieucentrum	0	0	280	0	280	0
Egalisatiereserve vastgoed Milieucentrum	0	0	15	0	26	2
Totaal	0	281	2.089	378	339	106

Programma 5 – Ruimtelijke ontwikkeling (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2021		Begroting na wijziging 2021		Jaarrekening 2021	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Generieke weerstandsreserve	0	0	0	310	0	252
Reserve kapitaallasten	0	0	0	0	46	0
Reserve kracht van Salland	0	30	0	245	0	55
Reserve overlopende uitgaven	0	0	0	435	0	338
Totaal	0	30	0	990	46	645

Programma 6 – Herstructurering en vastgoed (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2021		Begroting na wijziging 2021		Jaarrekening 2021	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Reserve Gebiedsontwikkeling	0	0	1.775	0	1.775	0
Reserve afkoop erfpachten	0	0	81	0	81	0
Reserve algemeen onroerende zaken	0	19	2.613	889	2.211	1.143
Egalisatiereserve weerstandsvermogen	0	0	1.315	120	11.130	1.309
Reserve herstructurering	0	24	0	208	0	41
Reserve onderhoud gebouwen	0	0	0	50	0	48
Reserve overlopende uitgaven	0	0	0	47	0	47
Totaal	0	43	5.783	1.313	15.196	2.589

Programma 7 – Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2021		Begroting na wijziging 2021		Jaarrekening 2021	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Reserve nieuwkomers	0	158	0	353	0	246
Reserve overlopende uitgaven	0	45	335	255	335	216
Totaal	0	203	335	608	335	462

Programma 8 – Meedoen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2021		Begroting na wijziging 2021		Jaarrekening 2021	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Reserve versterking sociale structuur wijken en dorpen	0	0	450	0	220	0
Reserve 1/3 regeling sport	0	0	0	0	15	0
Reserve algemeen onroerende zaken	393	0	0	85	0	52
Reserve sociaal domein	0	500	0	804	0	691
Generieke weerstandsreserve	0	0	0	221	0	0
Reserve herstructurering	0	0	0	7	0	7
Reserve onderhoud gebouwen	0	0	153	154	153	221
Reserve projecten jeugd	0	1.205	0	1.205	0	1.005
Reserve maatschappelijk opvang - beschermd wonen	0	0	0	0	6.763	0
Reserve nieuwkomers	0	117	0	546	0	281
Reserve overlopende uitgaven	0	0	503	1.006	503	773
Reserve risico's	0	0	26	0	26	0
Reserve wijkaanpak	0	0	0	213	0	213
Totaal	393	1.822	1.131	4.241	7.679	3.244

Programma 9 – Jeugd en onderwijs (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2021		Begroting na wijziging 2021		Jaarrekening 2021	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Reserve kapitaallasten	0	78	205	78	205	59
Reserve onderhoud gebouwen	0	0	9	17	9	4
Egalisatiereserve onderwijs gymzalen	0	0	0	118	16	15
Reserve overlopende uitgaven	0	0	0	30	0	30
Totaal	0	78	214	244	230	108

Programma 10a – Economie en internationaal beleid (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2021		Begroting na wijziging 2021		Jaarrekening 2021	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Reserve mondiaal beleid	0	0	0	61	0	10
Reserve overlopende uitgaven	0	0	125	257	125	239
Totaal	0	0	125	318	125	249

Programma 10b – Kunst en cultuur (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2021		Begroting na wijziging 2021		Jaarrekening 2021	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Reserve theatertechniek MIMIK	0	0	27	0	27	0
Reserve onderhoud panden NV MVD	0	0	293	30	293	8
Reserve kapitaallasten	0	0	1.148	0	1.148	0
Reserve kunstaankopen	0	0	0	17	0	0
Reserve onderhoud gebouwen	0	0	272	714	272	468
Reserve gemeentebrede investeringen	0	50	0	122	0	122
Reserve overlopende uitgaven	0	110	0	208	0	177
Totaal	0	160	1.739	1.091	1.739	776

Programma 11 – Bedrijfsvoering (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2021		Begroting na wijziging 2021		Jaarrekening 2021	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Generieke weerstandsreserve	0	17	0	70	0	29
Reserve onderhoud gebouwen	0	0	8	0	8	7
Reserve DOWR-I kapitaallasten	0	0	8	0	8	0
Reserve gemeentebrede investeringen	0	0	0	19	0	0
Reserve huisvesting gemeentelijk apparaat	0	0	0	0	0	107
Reserve overlopende uitgaven	41	0	172	1.252	172	522
Totaal	41	17	188	1.341	188	665

Programma 12 – Algemene dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2021		Begroting na wijziging 2021		Jaarrekening 2021	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Reserve eenmalig nieuw beleid	0	0	9.279	0	9.279	0
Egalisatiereserve weerstandsvermogen	0	0	0	900	0	900
Generieke weerstandsreserve	1.019	2.687	17.578	12.039	17.578	12.039
Reserve kapitaallasten	0	0	102	0	102	0
Reserve begrotingstekort	1.040	1.040	0	0	0	0
Reserve gemeentebrede uitgaven	0	0	155	0	155	0
Reserve overlopende uitgaven	177	0	1.001	3.320	1.001	3.263
Reserve risico's	100	0	0	0	0	0
Specifieke weerstandsreserve	0	65	0	0	0	0
Totaal	2.336	3.792	28.115	16.259	28.115	16.202
Totaal incidentele stortingen/puttingen	4.099	6.956	43.033	30.638	56.843	27.489

Structureel

Programma 1 – Burger en bestuur (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2021		Begroting na wijziging 2021		Jaarrekening 2021	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Reserve overlopende uitgaven	0	0	0	151	0	151
Totaal	0	0	0	151	0	151

Programma 2 – Openbare orde en veiligheid (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2021		Begroting na wijziging 2021		Jaarrekening 2021	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Reserve onderhoud gebouwen	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0	0	0

Programma 3 – Leefomgeving (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2021		Begroting na wijziging 2021		Jaarrekening 2021	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Reserve kapitaallasten	0	317	0	1.508	0	1.434
Totaal	0	317	0	1.508	0	1.434

Programma 4 – Milieu en duurzaamheid (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2021		Begroting na wijziging 2021		Jaarrekening 2021	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Reserve tarieven huishoudelijk afval	6	0	6	96	1.918	96
Totaal	6	0	6	96	1.918	96

Programma 5 – Ruimtelijke ontwikkeling (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2021		Begroting na wijziging 2021		Jaarrekening 2021	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Reserve kapitaallasten	0	55	0	507	0	493
Totaal	0	55	0	507	0	493

Programma 6 – Herstructurering en vastgoed (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2021		Begroting na wijziging 2021		Jaarrekening 2021	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Reserve algemeen onroerende zaken	0	6	0	0	0	0
Reserve onderhoud gebouwen	38	0	61	0	61	0
Totaal	38	6	61	0	61	0

Programma 8 - Meedoen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2021		Begroting na wijziging 2021		Jaarrekening 2021	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Reserve investeringen buitensport	471	342	482	314	489	317
Reserve kapitaallasten	0	75	0	75	0	75
Reserve knelpunten sport	19	9	19	9	19	9
Totaal	491	427	501	399	508	401

Programma 9 – Jeugd en onderwijs (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2021		Begroting na wijziging 2021		Jaarrekening 2021	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Reserve kapitaallasten	0	470	0	470	0	512
Totaal	0	470	0	470	0	512

Programma 10b – Kunst en cultuur (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2021		Begroting na wijziging 2021		Jaarrekening 2021	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Reserve kapitaallasten	0	69	0	71	0	71
Reserve Deventer geschiedenis in beeld	11	0	11	0	0	0
Generieke weerstandsreserve	33	0	33	0	33	0
Totaal	43	69	43	71	33	71

Programma 11 – Bedrijfsvoering (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2021		Begroting na wijziging 2021		Jaarrekening 2021	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Reserve kapitaallasten	0	22	0	22	0	22
Reserve huisvesting gemeentelijk apparaat	60	0	60	0	60	0
Reserve DOWR I kapitaallasten	665	656	986	656	983	656
Totaal	725	677	1.046	677	1.043	677

Programma 12 – Algemene dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2021		Begroting na wijziging 2021		Jaarrekening 2021	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Generieke weerstandsreserve	3.122	1.691	3.181	1.842	3.181	1.840
Reserve kapitaallasten	0	0	0	679	0	679
Reserve DOWR-I kapitaallasten	0	178	0	178	0	178
Reserve pseudo premie ww	33	0	33	0	35	0
Reserve verstrekte geldlening Vitens	0	124	0	0	0	0
Specifieke weerstandsreserve	11	0	11	0	11	0
Rentetoevoeging	338	0	322	0	322	0
Totaal	3.505	1.992	3.548	2.699	3.550	2.697
Totaal structurele stortingen/puttingen	4.807	4.013	5.205	6.578	7.112	6.532
Totaal stortingen/puttingen incl. rente	8.906	10.970	48.237	37.216	63.955	34.021
Toevoeging rente aan reserves	-338	0	-322	0	-322	0
Totaal stortingen/puttingen excl. rente	8.568	10.970	47.915	37.216	63.633	34.021

Bijlage 6 Staat van Reserves

(Bedragen x € 1)	Saldo per 01-01-2021	Resultaat bestemming	Saldo na bestemming	Rente bijschrijving	Toevoeging 2021	Toevoeging 2021 vanuit andere reserve	Onttrekking 2021	Onttrekking 2021 ten gunste van andere reserve	Dekking kapitaallasten 2021	Saldo per 31-12-2021
Algemene reserve met algemeen weerstandmotief										
Generieke weerstandsreserve	6.790.033	0	6.790.033	0	20.798.083	18.387.322	14.160.333	295.176	0	31.519.929
Totaal algemene reserve met algemeen weerstandmotief	6.790.033	0	6.790.033	0	20.798.083	18.387.322	14.160.333	295.176	0	31.519.929
Algemene reserve met specifiek weerstandmotief										
Specifieke weerstandsreserve	14.604.899	0	14.604.899	0	11.133	0	0	65.000	0	14.551.032
Totaal algemene reserve met specifiek weerstandmotief	14.604.899	0	14.604.899	0	11.133	0	0	65.000	0	14.551.032
Bestemmingsreserve met bestedingsfunctie										
Reserve kunstaankopen	41.127	0	41.127	0	0	0	0	0	0	41.127
Reserve Deventer geschiedenis in beeld	26.415	0	26.415	0	0	0	0	0	0	26.415
Reserve projecten jeugd	3.205.716	0	3.205.716	0	0	0	1.005.156	0	0	2.200.560
Reserve versterking sociale structuur wijken en dorpen	0	0	0	0	220.221	0	0	0	0	220.221
Reserve theatertechniek Mimik	0	0	0	0	26.698	0	0	0	0	26.698
Reserve mondiaal beleid	60.923	0	60.923	0	0	0	9.599	0	0	51.324
Reserve onderhoud panden NV MVD	0	0	0	0	292.942	0	8.062	0	0	284.880
Reserve museumaankopen	1.631	0	1.631	0	0	0	0	0	0	1.631
Reserve conserveringen SAB	25.835	0	25.835	0	0	0	0	0	0	25.835
Reserve knelpunten sport	53.162	0	53.162	0	19.403	0	9.226	0	0	63.339
Reserve wonen boven winkels	957.297	0	957.297	0	0	0	0	377.267	0	580.030
Reserve legaat Bathmen	3.500	0	3.500	0	0	0	0	0	0	3.500
Reserve kracht van Salland	244.739	0	244.739	0	0	0	55.475	0	0	189.264
Reserve mind	950	0	950	0	0	0	0	0	0	950
Reserve gevefonds	9.198	0	9.198	0	0	0	0	0	0	9.198
Reserve bodem	164.184	0	164.184	0	0	0	0	0	0	164.184
Reserve geluid	296.080	0	296.080	0	33.897	0	68.540	0	0	261.437
Reserve integrale MJOP projecten	15.000	0	15.000	0	0	0	0	0	0	15.000
Reserve sociaal economisch beleid	3.091	0	3.091	0	0	0	0	0	0	3.091
Reserve pseudopremie ww	96.716	0	96.716	0	35.183	0	0	0	0	131.899
Reserve begrotingstekort	0	0	0	0	0	1.040.000	0	1.040.000	0	0
Reserve nieuw beleid	0	0	0	0	9.279.200	0	0	0	0	9.279.200
Reserve gemeentebrede investeringen	1.130.221	0	1.130.221	0	155.364	0	130.537	0	0	1.155.048
Reserve risico's	312.174	0	312.174	0	25.633	0	0	0	0	337.807
Reserve sociaal domein	953.746	0	953.746	0	0	0	691.432	0	0	262.314
Totaal bestemmingsreserve met bestedingsfunctie	7.601.705	0	7.601.705	0	10.088.542	1.040.000	1.978.026	1.417.267	0	15.334.954
Bestemmingsreserve prestatiegebonden met rentebeslag										
Vermogensreserve	4.502.828	0	4.502.828	0	0	0	0	4.502.828	0	0
Reserve afkoop erfpacht	1.942.391	0	1.942.391	0	80.618	0	0	0	0	2.023.010
Totaal bestemmingsreserve prestatiegebonden met rentebeslag	6.445.219	0	6.445.219	0	80.618	0	0	4.502.828	0	2.023.010

(Bedragen x € 1)	Saldo per 01-01-2021	Resultaat bestemming	Saldo na bestemming	Rente bijschrijving	Toevoeging 2021	Toevoeging 2021 vanuit andere reserve	Onttrekking 2021	Onttrekking 2021 ten gunste van andere reserve	Dekking kapitaallasten 2021	Saldo per 31-12-2021
Bestemmingsreserve prestatiegebonden met egaliserende functie										
Egalisatiereserve onderwijs gymzalen	118.251	0	118.251	0	15.865	0	14.862	0	0	119.254
Reserve wijkaanpak	213.035	0	213.035	0	0	0	213.035	0	0	0
Reserve onderhoud gebouwen	3.115.121	0	3.115.121	0	619.741	0	783.148	0	0	2.951.716
Reserve 1/3 regeling sport	102.273	0	102.273	0	14.601	0	0	0	0	116.874
Reserve investeringen buitensport	1.026.725	0	1.026.725	0	488.611	0	316.503	0	0	1.198.833
Reserve gebiedsontwikkeling	0	0	0	0	2.171.490	0	0	0	0	2.171.490
Reserve nieuwkomers	910.629	0	910.629	0	0	0	527.649	0	0	382.981
Reserve Onderhoud Milieucentrum	0	0	0	0	279.907	0	0	0	0	279.907
Egalisatiereserve Vastgoed Milieucentrum	0	0	0	0	25.525	0	1.900	0	0	23.625
Reserve herstructurering	214.912	0	214.912	0	0	0	48.085	0	0	166.827
Reserve mobiliteitsfonds parkeren	1.106.354	0	1.106.354	0	375.920	0	209.684	0	0	1.272.591
Reserve algemeen onroerende zaken	2.624.968	0	2.624.968	0	2.210.506	252.606	1.195.181	252.606	0	3.640.293
Reserve DOWR-i kapitaallasten	2.076.486	0	2.076.486	0	990.396	0	0	0	833.355	2.233.527
Reserve tarieven huishoudelijk afval	136.909	0	136.909	0	1.917.997	0	96.105	0	0	1.958.801
Reserve riolen en gemalen	328.893	0	328.893	0	112.401	0	0	0	0	441.293
Egalisatiereserve weerstandsvermogen	0	8.982.500	8.982.500	0	11.129.707	295.176	2.208.875	18.198.509	0	0
Reserve overlopende uitgaven	6.810.054	8.342.494	15.152.548	0	3.049.331	0	7.984.311	574.467	0	9.643.101
Reserve huisvesting gemeentelijk apparaat	856.673	0	856.673	0	60.000	0	106.637	0	0	810.036
Reserve maatschappelijk opvang - beschermd wonen	8.074.130	0	8.074.130	0	6.762.780	0	0	0	0	14.836.910
Totaal bestemmingsreserve prestatiegebonden met egaliserende functie	27.715.414	17.324.994	45.040.408	0	30.224.778	547.782	13.705.972	19.025.582	833.355	42.248.058
Financieel technische bestemmingsreserve										
Reserve decentrale huisvesting onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve kapitaallasten investering	14.649.472	0	14.649.472	322.288	2.430.282	11.057.103	0	5.602.541	3.344.474	19.512.130
Reserve verstrekte geldlening EDON	544.536	0	544.536	0	0	0	0	0	0	544.536
Reserve afkopen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve verstrekte geldleningen Vitens	123.820	0	123.820	0	0	0	0	123.813	0	7
Totaal financieel technische bestemmingsreserve	15.317.828	0	15.317.828	322.288	2.430.282	11.057.103	0	5.726.354	3.344.474	20.056.673
Reserves gemeente Deventer	78.475.097	17.324.994	95.800.092	322.288	63.633.436	31.032.207	29.844.331	31.032.207	4.177.829	125.733.655

Bijlage 7 Algemene toelichting reserves

Reserve	(bedragen x € 1)	Programma	Raadsbesluit	Doel van de reserve	Saldo per 31-12-2021
Algemene reserve met algemeen weerstandsmotief					
	Generieke weerstandsreserve	Algemene dekkingsmiddelen	24-01-2018	Dekking kosten van optreden algemene risico's	31.519.929
	Totaal algemene reserve met algemeen weerstandsmotief				31.519.929
Algemene reserve met specifiek weerstandsmotief					
	Specifieke weerstandsreserve	Algemene dekkingsmiddelen	24-01-2018	Dekking kosten van optreden specifieke risico's	14.551.032
	Totaal algemene reserve met specifiek weerstandsmotief				14.551.032
Bestemmingsreserve met bestedingsfunctie					
	Reserve kunstaankopen	Kunst en cultuur	1-12-1961	Dekking aankopen kunst	41.127
	Reserve Deventer geschiedenis in beeld	Kunst en cultuur	28-11-1985	Verzamelen en beheren historisch bezit	26.415
	Reserve projecten jeugd	Jeugd en onderwijs	27-11-2019	Dekking projecten jeugd 2019-2022	2.200.560
	Reserve versterking sociale structuur wijken en dorpen	Meedoen	22-12-2021	Herstellen van verbindingen en wijken en dorpen	220.221
	Reserve theatertechniek MIMIK	Kunst en cultuur	22-12-2021	vervangingsinvesteringen in theatertechniek	26.698
	Reserve mondiaal beleid	Economie en internationaal beleid	11-7-1995	Dekking kosten bevorderen internationalisering	51.324
	Reserve onderhoud panden NV MVD	Kunst en cultuur	22-12-2021	Meerjarig onderhoudsprogramma voormalige MVD panden	284.880
	Reserve museumaankopen	Kunst en cultuur	1976	Dekking aankoop museumstukken	1.631
	Reserve conserveringen SAB	Kunst en cultuur	1995	Dekking conserveringen collectie SAB	25.835
	Reserve knelpunten sport	Meedoen	27-1-1986	Oplossen van knelpunten in de sport. De vorming is een uitvloeisel van de tariefsystematiek voor ingebruikgeving van sportaccommodaties (binnen en buiten) m.i.v. 1-1-1987.	63.339
	Reserve wonen boven winkels	Ruimtelijke ontwikkeling	3-7-2019	Dekking voor investeringen voor wonen en verblijven in de binnenstad	580.030
	Reserve legaat Bathmen	Diverse	2005	Bekostiging diverse uitgaven op cultureel gebied in Bathmen.	3.500
	Reserve kracht van Salland	Ruimtelijke ontwikkeling	1-7-2015	Verbeteren leefbaarheid en kwaliteit landelijk gebied	189.264
	Reserve mind	Leefomgeving	11-12-2000	Verbeteren van de verkeerstechnische infrastructuur in de gemeente, ten behoeve van een betere bereikbaarheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid.	950
	Reserve gevelfonds	Economie en internationaal beleid	23-5-2000	Dekking gevelverbetering binnenstad	9.198
	Reserve bodem	Milieu en duurzaamheid	9-11-2011	Dekking kosten bodemsanering	164.184
	Reserve geluid	Milieu en duurzaamheid	9-11-2011	Dekking kosten geluidsanering	261.437
	Reserve integrale MJOP projecten	Leefomgeving	24-06-2015	Verrekening tussen producten bij integrale MJOP projecten	15.000
	Reserve sociaal economisch beleid	Economie en internationaal beleid	1-1-1988	Stimuleren van economische ontwikkelingen	3.091
	Reserve pseudopremie WW	Bedrijfsvoering	11-7-2018	Dekking kosten Ww-garantie voor ambtenaren in het 3e jaar WW.	131.899
	Reserve begrotingstekort	Algemene dekkingsmiddelen	13-11-2019	Dekking geraamde begrotingstekorten	0
	Reserve nieuw beleid	Algemene dekkingsmiddelen	10-11-2021	Dekking eenmalig nieuw beleid	9.279.200
	Reserve gemeentebrede investeringen	Algemene dekkingsmiddelen	1-6-1999	Structurele dekking gemeentebrede investeringen	1.155.048
	Reserve risico's	Algemene dekkingsmiddelen	16-12-2002	Dekking gevolgen specifieke risico's (o.a. lening GAE en WBW)	337.807
	Reserve sociaal domein	Inkomensvoorz. en arbeidsmarkt/ Meedoen/Jeugd en onderwijs	2-7-2014	Dekking voor tekorten Sociaal domein en transformatie	262.314
	Totaal bestemmingsreserve met bestedingsfunctie				15.334.954
Bestemmingsreserve prestatiegebonden met rentebeslag					
	Vermogensreserve	Algemene dekkingsmiddelen	28-4-2003	Compensatie wegvallen dividend aandelen	0
	Reserve afkoop erfpacht	Algemene dekkingsmiddelen	17-12-2014	Dekking afkoop erfpachten	2.023.010
	Totaal bestemmingsreserve prestatiegebonden met rentebeslag				2.023.010

Reserve	(bedragen x € 1)	Programma	Raadsbesluit	Doel van de reserve	Saldo per 31-12-2021
Bestemmingsreserve prestatiegebonden met egaliserende functie					
Egalisatiereserve onderwijs gymzalen		Jeugd en onderwijs	12-4-2011	Egaliseren kosten onderhoud gymzalen (beheer Deventer)	119.254
Reserve wijkaanpak		Meedoen	1994	Dekking uitgaven wijkaanpak (aflooptermijn is 2 jaar)	0
Reserve onderhoud gebouwen		Diverse		Opvangen jaarlijks fluctuerende uitgaven onderhoud	2.951.716
Reserve 1/3 regeling sport		Meedoen	23-10-1990	Dekking investeringen van sportverenigingen	116.874
Reserve investeringen buitensport		Meedoen	1-1-2000	Dekking vervangingsinvestering buitensport vanuit vrijval kapitaallasten	1.198.833
Reserve gebiedsontwikkeling		Herstructurering en vastgoed	16-12-2020	Dekking van publieke onrendabele toppen bij woningbouwontwikkelingen	2.171.490
Reserve nieuwkomers		Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt/Meedoen	21-12-2016	Dekking kosten instroom statushouders (asielinstroom)	382.981
Reserve Onderhoud Milieucentrum		Milieu en duurzaamheid	13-10-2021	Meerjarig onderhoudsprogramma Milieucentrum	279.907
Egalisatiereserve Vastgoed Milieucentrum		Milieu en duurzaamheid	13-10-2021	Egalisatie van de exploitatieresultaten van het beheer van het vastgoed van het milieucentrum	23.625
Reserve herstructurering		Herstructurering en vastgoed		Dekking van herstructurering en wijkontwikkeling	166.827
Reserve mobiliteitsfonds parkeren		Leefomgeving		Dekking kosten verkeertechnische infrastructuur	1.272.591
Reserve algemeen onroerende zaken		Herstructurering en vastgoed	4-3-1997	Dekking kosten onroerende zaken buiten exploitatie	3.640.293
Reserve DOWR-i kapitaallasten		Bedrijfsvoering	11-12-2013	Bijdrage dekking kapitaallasten DOWR-i investeringen	2.233.527
Reserve tarieven huishoudelijk afval		Milieu en duurzaamheid	1-1-2001	Egaliseren kosten huishoudelijk afval	1.958.801
Reserve riolen en gemalen		Leefomgeving	1-1-1996	Beperken tariefschommelingen rioolrecht en egal. Rek. resultaat	441.293
Egalisatiereserve weerstandsvermogen		Algemene dekkingsmiddelen	24-1-2018	Egaliseren verschillen grondexploitatie, rente en rek. resultaat	0
Reserve huisvesting gemeentelijk apparaat		Bedrijfsvoering	1976	Dekking kosten huisvesting gemeentelijk apparaat	9.643.101
Reserve overlopende uitgaven		Algemene dekkingsmiddelen	1999	Tijdelijk stallen van over te hevelen uitgaven	810.036
Reserve maatschappelijk opvang - beschermd wonen		Meedoen	21-12-2016	Dekking kst. regionale samenwerking, organisatie en uitvoering	14.836.910
Totaal bestemmingsreserve prestatiegebonden met egaliserende functie					42.248.058
Financieel technische bestemmingsreserve					
Reserve kapitaallasten investeringen		Diverse	2004	Bijdrage dekking kapitaallasten investeringen	19.512.130
Reserve verstrekte geldlening EDON		Algemene dekkingsmiddelen	voorm. Diepenveen	Dekking kapitaallasten financieel vast actief	544.536
Reserve verstrekte geldlening Vitens		Algemene dekkingsmiddelen		Dekking kapitaallasten financieel vast actief	7
Totaal financieel technische bestemmingsreserve					20.056.673
Reserves gemeente Deventer					125.733.655

Bijlage 8 Staat van voorzieningen

(Bedragen x € 1)	Saldo per 01-01-2021	Rentebijschrijving	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	Saldo per 31-12-2021
Voorzieningen voor specifieke besteding (van derden verkregen)						
Voorziening riolen en gemalen	1.462.795	0	441.799	0	0	1.904.594
Voorziening parkeerbijdrage bouwaanvragen	641.471	0	232.280	816.361	0	57.390
Voorziening legaat Waanders	0	0	0	0	0	0
Fonds collectie Reijns	214.061	0	11.400	10.742	0	214.719
Fonds collectie Knecht-Drenth	1.221.692	0	92.159	81.926	0	1.231.925
Voorziening beheerfonds Gooiermars	0	0	554.000	0	0	554.000
Totaal voorzieningen voor specifieke besteding (van derden verkregen)	3.540.019	0	1.331.638	909.029	0	3.962.628
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's						
Voorziening wethouderspensionen	8.378.826	167.577	217.549	280.525	793.127	7.690.299
Voorziening fonds evenementen	36.715	0	51.855	8.300	0	80.270
Voorziening afgesloten complexen	527.517	0	346.195	309.181	0	564.531
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	8.943.058	167.577	615.599	598.006	793.127	8.335.100
Voorzieningen gemeente Deventer	12.483.077	167.577	1.947.236	1.507.034	793.127	12.297.728
Voorzieningen in mindering op activa						
Verliesvoorziening Facilitair grondbedrijf	1.341.244	20.895	0	1.362.139	0	0
Voorziening dubieuze debiteuren BBZ	339.803	0	0	27.993	0	311.810
Voorziening dubieuze debiteuren bijstandsvorderingen	1.959.770	0	0	67.963	0	1.891.807
Voorziening dubieuze debiteuren BAD	138.955	0	27.687	61.155	0	105.487
Voorziening dubieuze debiteuren	815.066	0	174.953	256.352	0	733.667
Verliesvoorziening gronden/panden	46.685.320	891.729	848.642	8.842.894	0	39.582.796
Voorziening voorraden gronden/panden	729.547	0	0	729.547	0	0
Totaal voorzieningen in mindering op de activa	52.009.704	912.624	1.051.282	11.348.044	0	42.625.567

Bijlage 09 Toelichting op voorzieningen

(Bedragen x € 1)	Programma	Raadsbesluit	Doel van de voorziening	Saldo per 31-12-2021
Voorzieningen voor specifieke besteding (van derden verkregen)				
Voorziening riolen en gemalen	Leefomgeving	27-5-2015	Van derden verkregen middelen met specifieke besteding (riool)	1.904.594
Voorziening parkeerbijdrage bouwaanvragen	Leefomgeving	13-11-2019	Middelen derden voor investeringen in de kwaliteit en kwantiteit van de parkeer capaciteit	57.390
Fonds collectie Reijns	Kunst en cultuur	20-7-2011	Middelen derden (Reijns) t.b.v. beheerskosten blikkencollectie	214.719
Fonds collectie Knecht-Drenth	Kunst en cultuur	11-3-2009	Middelen derden (Knecht-Drenth) t.b.v. instandhouden collectie	1.231.925
Voorziening beheerfonds Gooiermars	Milieu en duurzaamheid	22-12-2021	Middelen derden (provincie) t.b.v. beheerkosten Gooiermars	554.000
Totaal voorzieningen voor specifieke besteding (van derden verkregen)				3.962.628
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's				
Voorziening wethouderspensionen	Bedrijfsvoering	18-11-2009	Dekking diverse risico's	7.690.299
Voorziening fonds evenementen	Economie en internationaal beleid	2002	Bijdrage voor (deel) kosten specifieke binnenstadsevenementen	80.270
Voorziening afgesloten complexen	Herstructurering en vastgoed	3-4-1997	Dekking nagekomen kosten van admin. afgesloten projecten	564.531
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's				8.335.100
Voorzieningen gemeente Deventer				12.297.728

Bijlage 10a Nog te ontvangen bedragen

(bedragen x € 1)	Saldo 31-12-2020	toevoeging	ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2021
Subsidie Rijk				
BRIM subsidie Stadhuis	13.843	0	0	13.843
BRIM subsidie Landhuis	6.049	0	0	6.049
Beter Benutten Vervolg - Organisatie	51.383	0	51.383	0
Beter Benutten Vervolg - Fietsparkeren Binnenstad	191.795	0	191.795	0
Beter Benutten Vervolg - OV-fiets Kloosterlanden	17.821	0	17.821	0
Beter Benutten Vervolg - Kentekenregistratie	19.505	0	19.505	0
Pothoofd	6.105	0	0	6.105
Beter Benutten Vervolg - Hanzeweg	66.129	0	66.129	0
Kavelruil (POP3 subsidie)	39.630	60.339	0	99.969
Zwolseweg uitvoeringskosten	3.343	0	0	3.343
Laan van Borgele uitvoeringskosten	1.096	0	1.096	0
IJsselkade uitvoeringskosten	361	0	0	361
Brinkgreverweg uitvoeringskosten	82.500	0	66.000	16.500
SPUK bijdragen	40.477	833.894	716.273	158.099
BBZ vergoeding verstrekte kredieten	10.625	17.083	0	27.708
Niet gesprongen explosieven	126.583	0	126.583	0
Nedvang gelden	117.400	-117.400	0	0
Dunantlaan uitvoeringskosten	0	3.308	0	3.308
Toeslagenaffaire	0	156.582	0	156.582
Totaal Subsidie Rijk	794.646	953.806	1.256.585	491.867

(bedragen x € 1)	Saldo 31-12-2020	toevoeging	ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2021
Subsidie overige overheden				
Actieplan verkeersveiligheid	421.874	297.300	471.956	247.218
Cultuureducatie primair onderwijs	33.149	0	0	33.149
Stationsomgeving Groene Wal	3.200.000	0	3.200.000	0
Beter Benutten Vervolg - Organisatie	4.614	0	4.614	0
Beter Benutten Vervolg - Fietsparkeren Binnenstad	24.767	0	24.767	0
Beter Benutten Vervolg - Kentekenregistratie	23.600	0	23.600	0
Beter Benutten Vervolg - Fietspaden IJsseldijk	57.887	0	57.887	0
Beter Benutten Vervolg - Fietspad Laan van Borgele	59.800	0	59.800	0
Beter Benutten Vervolg - Hanzeweg	34.519	0	34.519	0
Enklaan - Deventerweg Bathmen	28.750	0	0	28.750
Brinkgreverweg	267.500	0	267.500	0
Lebuinuslaan - Margijnenenk	48.722	0	0	48.722
Snelfietsroute Deventer - Zutphen	9.500	0	0	9.500
Stadscampus	0	115.501	0	115.501
Toplocatie bedrijvenpark A1	40.000	0	40.000	0
Proeftuin Zandweerd	10.000	0	10.000	0
Projectvoorbereiding Slim warmtenet	10.000	0	10.000	0
Noorwegen-Londenstraat	31.690	0	31.690	0
Keulen-Munsterstraat	200.000	0	200.000	0
Fietsroutes Margijnenenk/Overstichtlaan	73.050	175.531	0	248.581
Rijsterborgherpark	15.000	0	15.000	0
Flexpools	0	65.000	58.500	6.500
Zandpoort	0	15.000	0	15.000
Lebuinuspleinen	0	400.000	0	400.000
Laan van Borgele	0	200.000	0	200.000

(bedragen x € 1)	Saldo 31-12-2020	toevoeging	ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2021
Fietsroute Roessink	0	112.000	0	112.000
Oerdijk	0	285.000	256.500	28.500
Havezatelaan	0	378.500	0	378.500
Totaal subsidie overige overheden	4.594.422	2.043.832	4.766.332	1.871.921
Totaal	5.389.067	2.997.638	6.022.918	2.363.787

Bijlage 10b Vooruitontvangen bedragen

(bedragen x € 1)	Saldo 31-12-2020	toevoeging	aanwending	Saldo 31-12-2021
Subsidie Rijk				
Aanvullende gevelmaatregelen	162.664	207.190	99.665	270.189
VVS extra	149.440	3.273.194	3.037.409	385.225
BRIM subsidie onderhoud monumenten	233.621	126.094	142.568	217.147
Aanvullende gevelmaatregelen uitvoeringskosten	19.713	0	19.713	0
Intertemporele vergoeding statushouders	262.885	0	43.814	219.071
Woningbouwimpuls	3.143.002	0	419.149	2.723.853
TOZO tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandigen	2.691.050	4.014.712	6.586.614	119.148
SPUK toeslagen	64.363	78.797	143.161	0
Ambachtscentra (Tex-Up)	44.770	0	35.816	8.954
Regeling Reductie Energiegebruik	445.028	0	265.915	179.113
Proeftuin met aardgasvrije wijk	3.884.832	944.999	307.063	4.522.768
Deventer Knap Intelligent	43.998	0	9.134	34.864
Regeling sportakkoord /sportformat	0	212.856	30.684	182.172
Flexwoningen	0	1.000.000	0	1.000.000
NPO middelen	0	362.831	6.695	356.136
Regeling Reductie Energiegebruik Woningen	0	1.537.657	510.644	1.027.013
Lokale Preventieakkoorden	0	50.000	14.250	35.750
Verbetering Digitale dienstverlening	0	95.595	10.437	85.158
Totaal Subsidie Rijk	11.145.365	11.903.925	11.682.730	11.366.560

(bedragen x € 1)	Saldo 31-12-2020	toevoeging	aanwending	Saldo 31-12-2021
Subsidie overige overheden				
Energieket	0	9.000	0	9.000
Gebiedsontwikkeling SZ Gooiermars	28.000	0	6.000	22.000
Westfalen	135.000	0	0	135.000
5-e Havenarm	20.000	0	0	20.000
Smidsgang	38.060	0	33.693	4.367
Zandpoort - Brinkgarage	22.099	0	22.099	0
Sociale Cohesie Binnenstad	12.500	0	375	12.125
Project Deventer 1371	24.950	0	4.701	20.249
Lebuinuspleinen	516.843	0	516.843	0
Stadscampus	10.630	0	10.630	0
Intensivering Energietoezicht	19.679	0	19.679	0
Slimwarmtenet fase II	178.790	1.250.000	143.896	1.284.894
Wijkuitvoeringsplan Bathmen	31.237	0	12.783	18.454
Gemeente Enschede - bijdrage RIEC	78.191	100.000	78.900	99.291
Verplaatsing Bushaltes	13.429	0	10.442	2.987
Geluidswal A-1 / Bathmen	103.896	0	103.896	0
Gebiedsvisie kracht van Salland	0	13.000	10.398	2.602
Ontwikkelfonds Cleantechregio	0	710.160	158.319	551.841
Ontwikkelfonds CTR Werkgeversrout	0	150.000	79.745	70.255
De Iepros	0	24.999	0	24.999
H.Hondstraat-Ceintuurbaan	0	215.075	7.416	207.659
Totaal subsidie overige overheden	1.233.304	2.472.234	1.219.816	2.485.722
Totaal	12.378.670	14.376.159	12.902.547	13.852.282

Bijlage 11 Dynamische kredieten

Rubriek	Programma	Project	B/L	Totaal krediet	Realisatie tm 2020	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021	Saldo
Kosten onderzoek & ontwikkeling	Herstructurering en vastgoed	Verwerving gronden in Okkenbroek	Lasten	30.000	0	30.000	9.341	20.659
		Vorbereidingskrediet de Marke	Lasten	130.000	0	130.000	59.028	70.972
		Vorbereidingskrediet Dreef	Lasten	192.800	78.789	114.011	57.723	56.288
		Vorbereidingskrediet Hagenvoorde	Lasten	150.000	13.894	136.106	10.462	125.644
		Vorbereidingskrediet Oranjekwartier	Lasten	531.120	399.470	131.650	179.077	-47.427
			Baten	-531.119	-116.119	0	-47.427	47.427
		Vorbereidingskrediet Shita terrein en speeltuinlocatie	Lasten	546.786	282.418	264.368	147.737	116.631
		Vorbereidingskrediet van Hetenstraat	Lasten	251.227	91.545	159.682	100.962	58.720
Totaal Kosten onderzoek & ontwikkeling				1.300.814	749.997	965.817	516.904	448.913
(len) bijdragen aan activa van derden	Leefomgeving	Geluidswal A-1 Bathmen	Lasten	2.650.000	1.939.385	710.615	814.615	-104.000
		Geluidswal A-1 Bathmen	Baten	-1.200.000	-1.017.100	-182.900	-369.961	187.061
Totaal (len) bijdragen aan activa van derden				1.450.000	922.285	527.715	444.654	83.061
(EC) Gronden & Terreinen	Openbare orde en veiligheid	Problematiek Beestenmarkt	Lasten	200.000	0	0	0	0
	Herstructurering en vastgoed	Wittenstein 128 Grond	Lasten	25.307	0	25.307	25.307	0
	Meedoen	Terrein sporthal Bathmen (Uutvlog)	Lasten	417.078	0	0	0	0
			Baten	-72.385	0	0	0	0
		Terrein sporthal Keizerslanden	Lasten	344.039	0	0	0	0
			Baten	-59.709	0	0	0	0
	Jeugd en onderwijs	Wittenstein 128 Grond	Baten	-25.307	0	-25.307	-25.307	0
	Kunst en cultuur	A.de Muren Vispoort 10 MIMIK grond	Lasten	207.575	0	207.575	207.575	0
		Leeuwenb 2/Keizerstr 68-78 CC grond	Lasten	394.450	0	394.450	394.450	0
		Mr de Boerl 151 Davo grond	Lasten	214.475	0	214.475	214.475	0
		Scheepvaarstr 7-13 Bodenloods grond	Lasten	138.805	0	138.805	138.805	0
		Stromarkt 18-19 bibl. grond	Lasten	212.865	0	212.865	212.865	0
		Zwaluwenburg 2-4 Polakkers grond	Lasten	150.190	0	150.190	150.190	0
Totaal (EC) Gronden & Terreinen				2.147.383	0	1.318.360	1.318.360	0
(EC) Woonruimten	Ruimtelijke ontwikkeling	Keizer Karellaan 6 woonwagen	Baten	-109.002	0	-109.002	-109.002	0
		woonwagen Keizerkarellaan 2	Baten	-46.665	0	-46.665	-46.665	0
		woonwagen Keizerspad 6	Baten	-58.234	0	-58.234	-58.234	0
Totaal (EC) Woonruimten				-213.901	0	-213.901	-213.901	0
(EC) Bedrijfsgebouwen	Openbare orde en veiligheid	Nieuwbouw Kazerne Diepenveen	Lasten	503.118	12.070	212.070	65.036	147.034
	Leefomgeving	Renovatie Noordenbergpoort garage	Lasten	0	814.670	0	0	0
			Baten	0	-23.512	0	0	0
		Renovatie paviljoen Vogeleiland	Lasten	0	101.700	0	0	0
	Milieu en duurzaamheid	Maatmansweg 3 - MCD - aankoop pand	Lasten	205.000	0	205.000	205.000	0
	Herstructurering en vastgoed	Polstraat 48 (deel 1e verd.)	Baten	-7.257	0	-7.257	0	-7.257
		restaurant + educ. ruimte Bolwerksmolen	Baten	0	0	0	-399.264	399.264
		Wittenstein 128 bouw	Lasten	9.066	0	9.066	4.533	4.533
			Baten	0	0	0	-4.533	4.533
	Meedoen	Kon. UD	Lasten	242.000	62.310	179.690	140.608	39.082
			Baten	-42.000	-8.747	-33.352	-24.492	-8.860
		Nieuwbouw sporthal Bathmen	Lasten	7.749.535	0	0	0	0
			Baten	-1.344.960	0	0	0	0

Rubriek	Programma	Project	B/L	Totaal krediet	Realisatie tm 2020	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021	Saldo
		Nieuwbouw sporthal Keizerslanden	Lasten	5.293.072	0	273.776	0	273.776
			Baten	-930.624	0	-47.911	0	-47.911
		Renovatie Bierstraat 52 gebouwen	Lasten	784.700	97.223	687.477	688.569	-1.092
		Renovatie Polstraat 8-10	Lasten	1.720.000	117.975	342.200	168.967	173.233
	Jeugd en onderwijs	Nieuwbouw Etty Hillesum	Lasten	25.092.034	15.087	1.188.633	0	1.188.633
		Ren Andriessenpl 5hoek,Wizard/Zonnebloem	Lasten	1.117.077	885.646	231.431	62.212	169.219
		Uitbreiding Kindcentrum Rivierenwijk	Lasten	650.970	0	650.970	20.000	630.970
		Verv. nieuwbouw Sancta Maria	Lasten	1.750.000	0	1.500.000	0	1.500.000
		Wittenstein 128 bouw	Baten	-9.066	0	-9.066	-4.533	-4.533
	Kunst en cultuur	A.de Muren Vispoort 10 MIMIK gebouw	Lasten	14.466.513	0	14.466.513	14.466.513	0
		Filmtheater Viking locatie gebouw	Lasten	0	2.451.043	0	0	0
		Leeuwenb 2/Keizerstr 68/78 CC gebouw	Lasten	11.667.794	0	11.667.794	11.667.794	0
		Mr de Boerl 151 Davo gebouw	Lasten	1.077.206	0	1.077.206	1.077.206	0
		Scheepvaarstr 7-13 Bodenloods gebouw	Lasten	1.098.314	0	1.098.314	1.098.314	0
		Scheepvaartstraat 13 gevel	Lasten	188.000	0	188.000	178.678	9.322
		Scheepvaartstraat 9 foyer	Lasten	446.069	0	446.069	48.451	397.618
		Stromarkt 18-19 bibl. gebouw	Lasten	9.713.579	0	9.713.579	9.713.579	0
		Zwaluwenburg 2-4 Polakkers gebouw	Lasten	802.660	0	802.660	802.660	0
		Totaal (EC) Bedrijfsgebouwen		82.242.799	4.525.464	44.842.862	39.975.297	4.867.565
(EC) Grond-, weg- en waterbouwkundige werk	Leefomgeving	Reconstructie Brinkgarage	Lasten	2.525.000	379.649	2.145.351	91.921	2.053.430
			Baten	-451.000	-35.857	-415.143	-15.284	-399.859
	Milieu en duurzaamheid	Slim Warmtenet	Lasten	4.435.253	0	4.435.253	1.281.022	3.154.231
			Baten	-4.729.970	0	-4.729.970	-151.896	-4.578.074
	Ruimtelijke ontwikkeling	Stadshof	Lasten	496.500	43.677	452.823	377.267	75.556
			Baten	-50.000	0	-50.000	-45.000	-5.000
		Totaal (EC) Grond-, weg- en waterbouwkundige werk		2.225.783	387.469	1.838.314	1.538.030	300.284
(EC) Vervoermiddelen	Leefomgeving	Walstroom - Voetveer	lasten	70.000	58.663	11.337	7.903	3.434
		Totaal (EC) Vervoermiddelen		70.000	58.663	11.337	7.903	3.434
(EC) Machines Apparaten en Installaties	Leefomgeving	Vervanging Kaartlees apparatuur	Lasten	360.000	198.303	161.697	61.509	100.188
	Milieu en duurzaamheid	Maatmansweg 3 - MCD - zonnepanelen	Lasten	21.232	0	21.232	21.232	0
		Slim Warmtenet	Lasten	2.710.041	0	2.710.041	0	2.710.041
			Baten	0	0	0	0	0
	Herstructurering en vastgoed	Goederen Truckpoint	Lasten	0	79.003	0	0	0
		Goederen Truckpoint divers	Lasten	0	31.953	0	0	0
	Meedoen	Installaties adm. Zandpoort 20 Walhalla	Lasten	225.000	0	140.000	8.047	131.953
		Installaties sporthal Bathmen (Uutvlog)	Lasten	1.776.006	0	0	0	0
			Baten	-308.234	0	0	0	0
		Installaties sporthal Keizerslanden	Lasten	2.166.484	0	0	0	0
			Baten	-376.001	0	0	0	0
		Kon. UD	Lasten	60.500	0	60.500	43.439	17.061
			Baten	-10.500	0	-10.500	-7.603	-2.898
		Renovatie Polstraat 8-10 installatie	Lasten	1.180.000	0	289.825	143.106	146.719
		Sportpark Borgele Veldverlichting veld 2	Lasten	60.500	0	60.500	42.834	17.666
			Baten	-10.500	0	-10.500	-7.497	-3.004
		Veldverl Honk- en softbalver de Eagles	Lasten	181.500	6.673	174.827	151.778	23.049
			Baten	-31.500	0	-31.500	-25.756	-5.744

Rubriek	Programma	Project	B/L	Totaal krediet	Realisatie tm 2020	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021	Saldo
		Veldverl training DVV GoAhead (amateurs)	Lasten	60.500	0	60.500	37.431	23.069
			Baten	-10.500	0	-10.500	-6.551	-3.950
		Veldverlichting 2e veld Pickwick Players	Lasten	61.500	39.768	21.732	7.293	14.439
			Baten	-11.500	-6.959	-4.541	-1.276	-3.265
		Renovatie Bierstraat 52 installaties	Lasten	391.000	0	391.000	391.000	0
	Jeugd en onderwijs	Vervanging koelunits gymzaal de Vijfhoek	Lasten	212.000	0	212.000	205.802	6.198
			Baten	-17.437	0	-17.437	-16.927	-510
	Kunst en cultuur	Brandveiligheid Lebuinuskkerk 25 jr	Lasten	364.000	0	364.000	51.070	312.930
		Leeuwenb 2/Keizerstr 68/78 CC installati	Lasten	461.270	0	461.270	461.270	0
		Brandveiligheid Lebuinuskkerk 15 jr	Lasten	400.000	0	400.000	74.196	325.804
	Bedrijfsvoering	Beeldschermen 2021	Lasten	562.450	0	562.450	60.068	502.382
		Client Hardw.Laptop Raad 2021	Lasten	78.000	0	39.000	0	39.000
		Client Hardware Laptop 2021	Lasten	796.055	0	796.055	605.127	190.928
		Client Hardware TC 2020	Lasten	38.566	0	38.566	5.227	33.339
		Hardware om hybride te kunnen vergaderen,	Lasten	175.000	0	175.000	0	175.000
		ICT middelen	Lasten	39.999	35.262	4.737	0	4.737
		Smartphones 2021	Lasten	701.042	0	701.042	578.917	122.125
			Baten	0	0	0	-7.035	7.035
		Smartphones Raad 2021	Lasten	39.000	0	19.500	0	19.500
				12.345.473	384.003	7.780.496	2.876.702	4.903.794
(EC) Overige materiele vaste activa	Openbare orde en veiligheid	Inventaris nieuwbouw kazerne Diepenveen	Lasten	215.622	0	0	0	0
	Leefomgeving	Digitalisering Parkeren	Lasten	500.000	247.742	252.258	40.964	211.295
		Fietsenstalling Binnenstad	Lasten	0	139.583	0	0	0
			Baten	0	-64.876	0	0	0
	Meedoen	Inrichting sporthal Bathmen (Uutvlog)	Lasten	982.895	0	0	0	0
			Baten	-170.587	0	0	0	0
		Inrichting sporthal Keizerslanden	Lasten	488.020	0	0	0	0
			Baten	-84.697	0	0	0	0
		Zandw Vern asfaltveld Actief/Hot Wheels	Lasten	72.600	0	72.600	47.999	24.601
			Baten	-12.600	0	-12.600	-8.400	-4.200
	Kunst en cultuur	Stromarkt 18-19 bibl. Inrichting	Lasten	1.847.313	0	1.847.313	1.847.313	0
	Bedrijfsvoering	Backup	Lasten	266.924	0	251.897	251.897	0
		Bijbouwen concentratieplekken/wandjes-bouwk aanp g	Lasten	170.000	0	35.000	0	35.000
		Bureaustoelen	Lasten	75.000	0	0	0	0
		Firewall 2021	Lasten	60.000	0	60.000	0	60.000
		Hardware Servers/Blades/Enclosures 2021	Lasten	451.389	0	451.389	371.370	80.019
		Hardware Servers/Blades/Enclosures 2022	Lasten	722.873	0	0	0	0
		Loadbalancers 2021	Lasten	40.000	0	40.000	0	40.000
		Netwerkswitches	Lasten	405.519	0	0	0	0
		Netwerkswitches 2021	Lasten	1.149.056	0	1.149.056	501.294	647.762
		Patch management tooling 2021	Lasten	45.000	0	45.000	0	45.000
		Smartphones 2022	Lasten	30.000	0	0	0	0
		TGW Beeldschermarmen	Lasten	30.000	0	30.000	27.755	2.245
		TGW inrichting	Lasten	145.000	0	145.000	19.303	125.697
		Upgrades uren roadmap 2018	Lasten	0	115.893	0	0	0
		Upgrades uren roadmap 2021	Lasten	584.625	0	584.625	530.274	54.351

Rubriek	Programma	Project	B/L	Totaal krediet	Realisatie tm 2020	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021	Saldo
Totaal (EC) Overige materiele vaste activa				8.013.952	438.341	4.951.538	3.629.769	1.321.769
(echk) grond-weg waterb.kundige werken	Leefomgeving	Riolering en waterhuishouding	Lasten	3.949.878	1.718.768	2.991.996	857.620	2.134.376
			Baten	0	-16.750	0	-4.540	4.540
Totaal (echk) grond-weg waterb.kundige werken				3.949.878	1.702.018	2.991.996	853.080	2.138.916
(echk) Machines Apparaten en Installaties	Leefomgeving	Aanpassen telemetrie gemalen	Lasten	140.000	0	140.000	47.615	92.385
Totaal (echk) Machines Apparaten en Install.				140.000	0	140.000	47.615	92.385
(MA) grond-weg waterb.kundige werken	Leefomgeving	Brederodelaan	Lasten	184.325	0	10.000	0	10.000
		Brinkgreverweg	Lasten	1.290.000	1.262.394	27.606	3.160	24.446
			Baten	-535.000	-535.000	0	0	0
		Ceintuurbaan - Zamenhofplein	Lasten	1.532.000	1.374.396	157.604	0	157.604
			Baten	-100.000	-100.000	0	0	0
		Fietspad Boxbergerweg	Lasten	540.600	0	540.600	36.905	503.695
		Fietspaden Koersensweg /L. Steenweg	Lasten	419.400	0	0	5.660	-5.660
		Fietspaden Spanjaardsdijk	Lasten	1.010.700	0	0	112	-112
		Fietsroutes Margijnenek -Overstichtlaan	Lasten	1.780.617	294.597	1.486.020	373.594	1.112.426
			Baten	-1.014.500	-121.772	-892.728	-175.531	-717.197
		Fietssnelweg Deventer - Zutphen	Lasten	1.000.000	846	999.154	0	999.154
		Fietsstructuur A-1 zone	Lasten	680.000	150.494	529.506	22.287	507.219
		Herinrichting Grote Kerkhof	Lasten	4.400.000	522.008	3.517.992	1.529.423	1.988.569
			Baten	-1.035.000	-118.157	-916.843	-916.843	0
		MJOP Wezenland /Keizer Karellaan	Lasten	2.680.000	2.493.541	186.459	59.192	127.267
			Baten	-536.000	-536.000	0	0	0
		Oerdijk - Schalkhaar	Lasten	393.000	0	393.000	392.799	201
			Baten	-193.000	0	-193.000	-196.399	3.399
		Omvormen fietspaden	Lasten	303.000	0	303.000	262.045	40.955
		Ontw.Stationsomg groene wal	Lasten	1.573.584	1.338.437	235.147	234.892	255
			Baten	-564.975	-551.940	-13.035	-13.035	0
		Pr. Margrietlaan - Bathmen	Lasten	129.159	0	129.159	89.949	39.210
		Project de Braam	Lasten	894.445	69.580	824.865	492.778	332.087
		Reconstructie Hanzeweg	Lasten	878.000	722.560	155.440	0	155.440
			Baten	-18.582	-18.582	0	0	0
		Reconstructie Havezatelaan	Lasten	2.043.825	162.197	1.881.628	990.983	890.645
			Baten	-578.500	0	-578.500	-578.500	0
		Reconstructie Oosterwechelsweg	Lasten	0	595.424	0	0	0
			Baten	0	-239.736	0	0	0
		Roessinksweg	Lasten	206.922	0	33.000	23.872	9.128
		Siemelinksweg	Lasten	196.722	0	196.722	19.085	177.637
		Tunnel Oostriklaan	Lasten	2.882.000	2.646.453	235.547	55.950	179.597
			Baten	-2.549.000	-2.438.510	-110.490	0	-110.490
		Vervanging houten bruggen	Lasten	740.000	12.536	727.464	106.067	621.397
		Winkelcentrum Colmschate	Lasten	0	133.248	0	0	0
Totaal (MA) grond-weg waterb.kundige werken				18.633.743	7.119.015	9.865.317	2.818.445	7.046.872
(MA) Machines Apparaten en Installaties	Leefomgeving	Aanvulling Verlichting Centrum Bathmen	Lasten	0	0	0	8.544	-8.544
		Verlichting Centrum Bathmen	Lasten	50.000	38.322	11.678	0	11.678
Totaal (MA) Machines Apparaten en Installaties				50.000	38.322	11.678	8.544	3.134

Rubriek	Programma	Project	B/L	Totaal krediet	Realisatie tm 2020	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021	Saldo
(MA) Overige materiele vaste activa	Leefomgeving	Fietsparkeren Binnenstad zie DE520028	Lasten	1.246.611	1.052.302	194.309	34.397	159.912
			Baten	-301.276	-301.276	0	0	0
		Skatepark	Lasten	400.000	174.214	225.786	225.475	311
	Kunst en cultuur	A.de Muren Vispoort 10 MIMIK inrichting	Lasten	995.845	0	995.845	995.845	0
Totaal (MA) Overige materiele vaste activa				2.341.179	925.239	1.415.940	1.255.717	160.223
Gronden uitgegeven in erfpacht	Herstructurering en vastgoed	DOIC gronden	Lasten	3.000.000	4.506.816	3.000.000	0	3.000.000
		Nijmegensestraat 10 (c 1295) (565 m2)	Baten	-2.306	0	-2.306	-2.306	0
		Nw markt/noordenbergstr18(e12274)(173m2)	Baten	-1	0	-1	-1	0
		Spanjaardsdijk 68	Baten	-1	0	-1	-1	0
Totaal Gronden uitgegeven in erfpacht				2.997.692	4.506.816	2.997.692	-2.308	3.000.000
Totaal				137.694.795	21.757.633	79.445.161	55.074.811	24.370.350

Bijlage 12 – Gewaarborgde geldleningen

(bedragen x €1.000)

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening worden gespecificeerd:

Soort	Boekwaarde per 31-12-2021	Boekwaarde per 31-12-2020
Gewaarborgde geldleningen aan instellingen	5.400	6.093
Gewaarborgde geldleningen voor het verkrijgen en verbeteren van eigen woningen particulieren	3.876	5.650
Garantstellingen via waarborgfondsen WEW (NHG) en WSW	975.641	1.010.785
Overige verleende garanties (o.a. sportverenigingen)	666	735
Totaal	985.583	1.023.263

Staat van gewaarborgde geldleningen aan instellingen

Naam geldnemer	Rente %	Restantbedrag geldlening per 01-01-2021		Bedrag nieuwe gewaarborgde geldleningen 2021	Totaalbedrag aflossingen	Restantbedrag geldlening per 31-12-2021		Zekerheden	Toelichting
		Totaal	waarvan door de gemeente gewaarborgd			Totaal	Waarvan door de gemeente gewaarborgd		
St. Carinova Woonzorg	4,195	287.980,27	287.980,27	0	47.996,71	239.983,56	239.983,56	Recht 1e hypotheek	BNG
St. Carinova Woonzorg	4,218	563.048,45	563.048,45	0	92.097,22	470.951,23	470.951,23	Recht 1e hypotheek	BNG
St. Carinova Woonzorg	4,218	1.059.614,96	1.059.614,96	0	173.320,06	886.294,90	886.294,90	Recht 1e hypotheek	BNG
St. Carinova Woonzorg	5,47	285.492,96	285.492,96	0	29.398,64	256.094,32	256.094,32	Recht 1e hypotheek	BNG
St. Gemeenschapshuis de Kuip	4,45	22.689,01	22.689,01	0	-	22.689,01	22.689,01		RABO
St. Gemeenschapshuis de Kuip	5	90.756,04	90.756,04	0	-	90.756,04	90.756,04		RABO
Woningstichting de Marken	5,93	280.522,59	280.522,59	0	15.226,17	265.296,42	265.296,42		BNG
Woonbedrijf Ieder1	7,45	774.506,00	774.506,00	0	133.476,00	641.030,00	641.030,00		Via Woonbedrijf Ieder1
NV Wonen Boven Winkels	2,686	1.320.000,00	1.320.000,00	0	30.000,00	1.290.000,00	1.290.000,00	Recht 1e hypotheek	NWB bank
Sportbedrijf	1,78 / 2,28	685.776,00	685.776,00	0	85.704,00	600.072,00	600.072,00	akte 11 maart 2014	Via ASN bank (EFO)
Sportbedrijf	3	722.878,00	722.878,00	0	85.886,00	636.992,00	636.992,00	akte 29 jan. 2014	Via Energiefonds Overijssel
Totaal		6.093.264,28	6.093.264,28	0	693.104,80	5.400.159,48	5.400.159,48		

Zekerheden: de gemeente zal bij een negatieve exploitatie, St. Gemeenschapshuis de Kuip aankopen.

Staat van gewaarborgde geldleningen voor het verkrijgen en het verbeteren van eigen woningen

Restantbedrag van de geldleningen aan het begin van 2021	Bedrag van de in loop van 2021 gewaarborgde geldleningen	Aflossingen in de loop van 2021	Restantbedrag van de geldleningen aan het einde van 2021	Toelichting
5.650.202	0	1.774.604	3.875.598	Aantal leningen: 135* De regeling garanties voor het verkrijgen in eigendom van woningen is m.i.v.1 januari 1995 ingetrokken. Met de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen is per 01-01-1995 een overeenkomst aangegaan inzake de overname van de garantieverplichtingen. Mutaties van voor 01-01-1995 afgegeven garanties worden door de gemeente bijgehouden en verwerkt. Met de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen is verder een overeenkomst aangegaan inzake de zekerstelling voor de nakoming van betalingsverplichtingen van genoemde Stichting.

* ten dele geraamd

N.B. I.v.m. het vroege afsluiten van de jaarrekening is het de geldverleners niet mogelijk de gegevens op tijd aan te leveren, daar de meesten dit pas rond april/mei doen. Dit resulteert in een gecombineerde opgave van nieuwe en oude gegevens.

Overzicht verleende garanties via waarborgfondsen woningbouw (gemeente achtervangfunctie)

Naam waarborgfonds	Object van de garantiestelling	Totaalbedrag uitzettingen ultimo 2021 (x €1)	Totaal van de uitgekeerde bedragen (verliezen) ultimo 2021 (x €1)	Toelichting
Stichting waarborgfonds Eigen Woningen (WEW)* betreft aankoop van woningen (> 01-1995) en kwaliteitsverbetering van woningen (> 01-1999)	Woningen (NHG)	498.000.000 (nominaal)	7.537.000	Stichting primair aansprakelijk (sterfhuisconstructie). Per 01-01-2011 heeft het Rijk de volledige achtervangfunctie overgenomen.
Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)**	Woningen via wooncorporaties	477.641.000 (schuldrestant per 31-12-2021)	0	Stichting en corporaties zijn primair aansprakelijk. Rijk en gemeenten zijn achtervang

* Bron: Brief NHG ultimo 29 juni 2021

** Bron: Jaaroverzicht WSW maart 2022. De weergegeven schuldrestanten per ultimo december 2021 zijn gebaseerd op de leningadministratie van WSW (vóór vaststelling van de jaarrekening 2021 van WSW), inclusief het maximumbedrag van de obligolening. De toerekenbare schuld is nader gespecificeerd in het leningoverzicht.

De marktwaarde is gebaseerd op de meest recente verantwoordingsinformatie zoals door corporaties ingediend bij WSW. De meest recente opgave van alle corporaties die WSW-deelnemer zijn dateert van juli 2021. De peildatum van de marktwaarde uit die opgave ligt op 31 december 2020.

Vóór 1 augustus 2021 stonden gemeenten rechtstreeks in de achtervang voor individuele leningen. Voor leningen na 1 augustus 2021 worden leningen achteraf aan gemeenten toegerekend naar rato van het DAEB-bezit van de betreffende corporatie dat zich in de gemeente bevindt. Kolom G toont de mutatie die in achtervang zou plaatsvinden indien alle leningen van voor 1 augustus 2021 onder het regime na 1 augustus 2021 zouden vallen.

Overzicht overige verleende garanties

Naam van de rechtspersoon	Object van de garantiestelling	Waarborg maat schappij	Gemeentelijk aandeel (bedragen x €1)						Garantieduur	Loopt af in	Toelichting	Krediet-verstrekker	
			in %	Bedrag geldlening	Opname	Jaarlijkse afname	Totaalbedrag aflossing	Saldo 31-12-2021					
Tennisclub Colmschate	Nieuw clubhuis	SWS	50%	110.000	0	7.333	66.000	44.000	2013	15 jaren	2028	Voor 50% meegegarandeerd door SWS	
Stichting clubhuis Deventer/SV Helios	Onderhoud clubhuis SV Helios	SWS	50%	17.500	0	1.750	17.500	0	2012	10 jaren	2022	Voor 50% meegegarandeerd door SWS	ABN AMRO
Tafeltennisvereniging Swift	Renovatie sportaccommodatie	SWS	50%	25.000	0	1.667	11.667	13.333	2014	15 jaren	2029	Voor 50% meegegarandeerd door SWS	Triodos bank
Sportclub Deventer	Renovatie clubhuis	SWS	50%	55.000	0	5.000	5.000	50.000	2020	11 jaren	2031	Voor 50% meegegarandeerd door SWS	NWB bank
Deventer Hockey Club	Kunstgrasvelden	SWS	50%	250.000	0	25.000	175.000	75.000	2014	10 jaren	2024	Voor 50% meegegarandeerd door SWS	
Deventer Hockey Club	Opblaashal	SWS	50%	200.000	0	13.333	39.999	160.000	2018	15 jaren	2032	Voor 50% meegegarandeerd door SWS	
Deventer Lawn Tennis Club (DLTC)	Realisatie tennisbanen	SWS	50%	50.000	0	5.000	10.000	40.000	2019	10 jaren	2029	Voor 50% meegegarandeerd door SWS	
Subtotaal				707.500	0	59.083	315.166	382.333					
Stichting Sporthal Schalkhaar	Terugkoopgarantie Sporthal	n.v.t.	100%	431.091		10.777	147.050	284.041	1998	40 jaren	2039	Door gemeente Diepenveen verstrekt	Rabobank
Totaal				1.138.591	0	69.860	462.216	666.374					

Bijlage 13 – Taakveldenmatrix

(bedragen x € 1.000)

Programma	Hoofdtakveld	Taakveld	Taakveld omschrijving	Primitieve begroting			Begroting na wijziging			Rekening			Verschil		
				Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Burger en bestuur	Bestuur en ondersteuning	0.10	Mutat. reserves (NB alleen rechtstreeks)	0	0	0	0	427	427	0	314	314	0	-113	-113
		0.1	Bestuur	4.797	17	-4.780	5.155	717	-4.438	4.842	834	-4.008	-314	117	431
		0.2	Burgerzaken	2.510	1.265	-1.245	2.997	1.265	-1.732	3.252	1.467	-1.785	255	202	-53
		0.61	OZB woningen	0	0	0	0	0	0	34	0	-34	34	0	-34
		0.64	Belastingen overig	5	0	-5	5	0	-5	0	0	0	-5	0	5
	Economie	3.1	Economische ontwikkeling	13	0	-13	13	0	-13	13	0	-13	0	0	0
	Onderwijs	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	0	0	0	0	0	0	0	3	3	0	3	3
	Sociaal domein	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	30	0	-30	30	0	-30	30	0	-30	0	0	0
		6.3	Inkomensregelingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		6.5	Arbeidsparticipatie	14	0	-14	14	0	-14	14	0	-14	0	0	0
		6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	27	0	-27	27	0	-27	28	0	-28	1	0	-1
	Volksgezondheid en milieu	7.1	Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0	1	9	8	1	9	8
		7.3	Afval	0	0	0	0	0	0	4	0	-4	4	0	-4
Volkshuisv.,Ro en Stedelijke vern	8.1	Ruimtelijke ordening	0	0	0	0	0	0	2	1	0	2	1	0	
	8.3	Wonen en bouwen	16	0	-16	16	0	-16	16	0	-16	1	0	-1	
Totaal				7.411	1.281	-6.130	8.257	2.408	-5.848	8.235	2.628	-5.607	-21	220	241
Openbare orde en veiligheid	Bestuur en ondersteuning	0.10	Mutat. reserves (NB alleen rechtstreeks)	6	3	-4	102	178	76	102	31	-71	0	-147	-147
		1.1	Crisisbeheersing en brandweer	8.137	413	-7.724	7.789	374	-7.415	7.970	366	-7.603	181	-8	-189
	1.2	Openbare orde en veiligheid	3.382	530	-2.852	3.761	475	-3.286	3.675	599	-3.076	-86	124	210	
Totaal				11.526	946	-10.580	11.652	1.027	-10.625	11.747	996	-10.750	95	-31	-126
Leefomgeving	Bestuur en ondersteuning	0.10	Mutat. reserves (NB alleen rechtstreeks)	1.323	844	-479	3.211	4.907	1.696	2.749	3.684	935	-462	-1223	-761
		0.5	Treasury	0	19	19	0	19	19	0	30	30	0	11	11
		0.63	Parkeerbelasting	496	3.682	3.186	496	3.322	2.826	492	3.499	3.008	-4	178	182
	Verkeer, vervoer en waterstaat	2.1	Verkeer en vervoer	15.379	416	-14.963	18.800	725	-18.074	18.112	2.352	-15.761	-688	1.626	2.314
		2.2	Parkeren	3.273	2.063	-1.210	3.275	2.063	-1.212	3.150	2.052	-1.098	-125	-11	114
		2.4	Economische havens en waterwegen	293	283	-10	293	283	-10	271	277	7	-22	-6	17
		2.5	Openbaar vervoer	320	5	-315	274	5	-269	261	18	-243	-13	13	26
		5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	7.385	63	-7.322	8.025	96	-7.930	8.565	393	-8.712	539	298	-242
	Sociaal domein	6.3	Inkomensregelingen	624	0	-624	624	0	-624	648	55	-593	24	55	31
	Volksgezondheid en milieu	7.2	Riolering	6.894	8.502	1.608	6.894	8.502	1.608	6.838	8.528	1.689	-56	25	81
		7.5	Begraafplaatsen en crematoria	346	158	-187	344	158	-185	344	150	-194	0	-8	-8
	Volkshuisv, RO en Stedelijke vern.	8.1	Ruimtelijke ordening	0	0	0	46		-46	0	0	0	-46	0	46
	Totaal				36.333	16.035	-20.298	42.281	20.080	-22.201	41.429	21.038	-20.391	-852	958

Programma	Hoofdtakveld	Taakveld	Taakveld omschrijving	Primitieve begroting			Begroting na wijziging			Rekening			Verschil		
				Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Milieu en duurzaamheid	Bestuur en ondersteuning	0.10	Mutat. reserves (NB alleen rechtstreeks)	6	281	276	2.095	474	-1.621	2.257	202	-2.056	163	-272	-435
		0.5	Treasury	0	9	9	0	9	9	0	10	10	0	1	1
	Sociaal domein	6.3	Inkomensregelingen	997		-997	997		-997	958		-958	-39	0	39
	Volksgezondheid en milieu	7.3	Afval	13.035	15.394	2.360	13.291	15.394	2.103	11.590	15.768	4.179	-1.702	374	2.076
	Volksgezondheid en milieu	7.4	Milieubeheer	4.284	404	-3.879	9.411	7.249	-2.162	5.920	2.218	-3.702	-3.491	-5.031	-1.540
Totaal				18.321	16.089	-2.232	25.794	23.126	-2.668	20.725	18.198	-2.527	-5.069	-4.928	141
Ruimtelijke Ontwikkeling	Bestuur en ondersteuning	0.10	Mutat. reserves (NB alleen rechtstreeks)	0	85	85	0	1.497	1.497	46	1.138	1.091	46	-359	-406
		0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	566	231	-335	805	72	-734	750	115	-636	-55	43	98
	Verkeer, vervoer en waterstaat	2.1	Verkeer en vervoer	266	4	-262	367	4	-363	450	32	-418	83	28	-55
	Volkshuisv, RO en Stedelijke vern.	8.1	Ruimtelijke ordening	1.918	57	-1.862	3.422	390	-3.032	3.296	1.079	-2.217	-126	690	816
		8.3	Wonen en bouwen	3.822	3.261	-561	4.639	5.256	617	4.273	5.082	808	-366	-174	191
Totaal				6.572	3.638	-2.933	9.234	7.218	-2.015	8.816	7.445	-1.370	-418	227	645
Herstructurering en vastgoed	Bestuur en ondersteuning	0.10	Mutat. reserves (NB alleen rechtstreeks)	38	49	12	5.845	1.313	-4.531	15.257	2.589	-12.669	9.413	1.274	-8.138
		0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	872	1.923	1.051	2.798	5.721	2.923	2.805	5.072	2.267	7	-649	-656
	Economie	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	8.283	8.283	0	9.990	12.311	2.321	5.870	15.194	9.324	-4.120	2.883	7.003
	Volkshuisv, RO en Stedelijke vern.	8.1	Ruimtelijke ordening	0	0	0	0	0	0	5	5	0	5	5	0
		8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	4.974	4.973	0	14.208	14.811	604	12.209	14.440	2.231	-1.999	-371	1.627
		8.3	Wonen en bouwen	110	0	-110	1.838	1.332	-506	678	615	-63	-1.160	-717	443
Totaal				14.276	15.229	953	34.680	35.489	809	36.825	37.915	1.090	2.146	2.426	281
Inkomensvoorziening en Arbeidsmarkt	Bestuur en ondersteuning	0.10	Mutat. reserves (NB alleen rechtstreeks)	0	203	203	335	608	273	335	462	128	0	-146	-146
		Sociaal domein	6.3	Inkomensregelingen	53.471	42.400	-11.071	58.493	48.999	-9.494	56.397	48.717	-7.680	-2.096	-282
		6.4	Begeleide participatie	15.994	0	-15.994	16.378	0	-16.378	16.778	0	-16.778	400	0	-400
		6.5	Arbeidsparticipatie	6.379	186	-6.193	7.301	1.339	-5.961	5.656	278	-5.378	-1.645	-1.061	584
Totaal				75.844	42.789	-33.056	82.507	50.947	-31.560	79.166	49.458	-29.709	-3.341	-1.489	1.851
Meedoen	Bestuur en ondersteuning	0.10	Mutat. reserves (NB alleen rechtstreeks)	883	2.248	1.365	1.633	4.640	3.007	8.187	3.645	-4.542	6.554	-995	-7.550
		0.5	Treasury	0	679	679	0	617	617	0	617	617	0	0	0
	Sport, cultuur en recreatie	5.1	Sportbeleid en activering	5.220	5	-5.215	7.367	2.152	-5.215	7.306	2.107	-5.198	-61	-45	17
		5.2	Sportaccommodaties	2.882	295	-2.587	3.006	416	-2.590	2.970	460	-2.511	-36	44	80
	Sociaal domein	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	12.433	206	-12.227	14.463	226	-14.236	13.030	170	-12.860	-1.432	-56	1.376
		6.2	Wijkteams	7.055	0	-7.055	7.735	0	-7.735	7.167	44	-7.124	-568	44	611
		6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	3.320	86	-3.235	3.047	11	-3.037	2.898	11	-2.887	-149	0	150
		6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	26.331	1.558	-24.772	24.816	1.658	-23.158	22.384	1.829	-20.555	-2.433	170	2.603
		6.81	Geëscaleerde zorg 18+	23.293	1.959	-21.335	23.814	1.270	-22.545	17.459	1.224	-16.236	-6.355	-46	6.309
	Volksgezondheid en milieu	7.1	Volksgezondheid	4.227	0	-4.227	4.299	50	-4.249	4.143	120	-4.024	-155	70	225
Totaal				85.643	7.035	-78.609	90.181	11.041	-79.140	85.545	10.226	-75.319	-4.636	-815	3.821

Programma	Hoofdtakveld	Taakveld	Taakveld omschrijving	Primitieve begroting			Begroting na wijziging			Rekening			Verschil		
				Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Jeugd en Onderwijs	Bestuur en ondersteuning	0.10	Mutat. reserves (NB alleen rechtstreeks)	0	549	549	214	714	500	230	620	390	16	-94	-110
	Onderwijs	4.2	Onderwijshuisvesting	6.798	287	-6.512	7.126	319	-6.807	6.837	289	-6.548	-289	-30	259
		4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	6.112	3.392	-2.721	6.236	3.725	-2.511	5.780	3.378	-2.403	-456	-347	109
	Sociaal domein	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	24.142	0	-24.142	24.351	0	-24.351	24.618	0	-24.618	267	0	-267
		6.82	Geëscaleerde zorg 18-	2.940	0	-2.940	2.803	0	-2.803	2.830	0	-2.830	27	0	-27
Totaal				39.992	4.227	-35.765	40.731	4.758	-35.972	40.295	4.287	-36.008	-435	-471	-36
Economie en internationaal beleid	Bestuur en ondersteuning	0.10	Mutat. reserves (NB alleen rechtstreeks)	0	0	0	125	318	193	125	249	124	0	-69	-69
		0.5	Treasury	0		0	11		-11	11		-11	0	0	0
		0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0		0	59		-59	59		-59	0	0	0
	Economie	3.1	Economische ontwikkeling	1.066	0	-1.066	2.270	67	-2.202	1.769	62	-1.706	-501	-5	496
		3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1.063	597	-466	1.093	597	-496	1.076	544	-532	-18	-53	-35
		3.4	Economische promotie	1.431	834	-597	1.485	717	-768	1.293	551	-742	-193	-166	27
Totaal				3.560	1.431	-2.129	5.043	1.699	-3.344	4.332	1.406	-2.926	-711	-293	418
Kunst en cultuur	Bestuur en ondersteuning	0.10	Mutat. reserves (NB alleen rechtstreeks)	43	229	185	1.782	1.162	-620	1.772	847	-925	-11	-315	-304
		0.5	Treasury		769	769		90	90		90	90	0	0	0
	Sport, cultuur en recreatie	5.3	Cult.presentatie, -productie en -partic.	5.858	0	-5.858	6.923	0	-6.923	6.793	58	-6.735	-130	58	188
		5.4	Musea	2.916	59	-2.857	3.090	204	-2.886	3.002	114	-2.888	-88	-90	-2
		5.5	Cultureel erfgoed	2.124	310	-1.814	3.431	1.731	-1.701	3.341	2.002	-1.339	-90	272	362
		5.6	Media	4.336	0	-4.336	4.392	484	-3.908	4.379	504	-3.875	-13	20	33
Totaal				15.277	1.366	-13.911	19.619	3.671	-15.947	19.286	3.617	-15.670	-332	-55	278
Bedrijfsvoering	Bestuur en ondersteuning	0.10	Mutat. reserves (NB alleen rechtstreeks)	766	695	-72	1.234	2.019	785	1.231	1.342	112	-3	-676	-673
		0.4	Overhead	36.671	8.451	-28.220	37.735	8.658	-29.077	34.711	8.278	-26.433	-3.024	-380	2.644
Totaal				37.438	9.146	-28.292	38.969	10.676	-28.292	35.942	9.621	-26.321	-3.027	-1.056	1.971

Programma	Hoofdtakveld	Taakveld	Taakveld omschrijving	Primitieve begroting			Begroting na wijziging			Rekening			Verschil		
				Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemene dekkingsmiddelen	Bestuur en ondersteuning	0.10	Mutat. reserves (NB alleen rechtstreeks)	5.841	5.784	-57	31.663	18.958	-12.705	31.665	18.899	-12.766	2	-59	-61
		0.1	Bestuur	0	0	0	0	0	0	38	81	43	38	81	43
		0.2	Burgerzaken	0		0	0		0	1		-1	1	0	-1
		0.5	Treasury	367	1.467	1.099	-133	1.635	1.768	-121	1.665	1.786	12	30	18
		0.61	OZB woningen	1.038	14.853	13.815	1.074	14.947	13.873	1.061	14.986	13.924	-13	39	52
		0.62	OZB niet-woningen	107	13.043	12.936	107	13.089	12.982	122	13.026	12.904	15	-63	-78
		0.64	Belastingen overig	-93	516	609	-93	544	637	-108	555	662	-15	11	26
		0.7	Alg.uitkeringen en ov. uitkeringen GF		208.646	208.646		226.145	226.145		229.510	229.510	0	3.364	3.364
		0.8	Overige baten en lasten	5.047	1.098	-3.949	6.961	1.182	-5.778	2.453	1.153	-1.300	-4.508	-29	4.478
		0.11	Res van de rekening van baten en lasten	0		0	0		0	19.115		-19.115	19.115	0	-19.115
	Veiligheid	1.2	Openbare orde en veiligheid	0	0	0	0	0	0	9	6	-3	9	6	-3
	Verkeer, vervoer en waterstaat	2.1	Verkeer en vervoer	0	0	0	120	120	0	329	329	0	209	209	0
		2.2	Parkeren	13		-13	13		-13	13		-13	0	0	0
	Economie	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	25		-25	25		-25	25		-25	0	0	0
	Sport, cultuur en recreatie	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.818	1.818	0	1.818	1.818	0	1.605	1.605	0	-213	-213	0
	Sociaal domein	6.2	Wijkteams	0	0	0	0	0	0	6	5	-2	6	5	-2
		6.3	Inkomensregelingen	37	27	-10	37	27	-10	93	79	-14	56	52	-4
		6.81	Geëscaleerde zorg 18+	0		0	0		0	13		-13	13	0	-13
	Volksgezondheid en milieu	7.2	Riolering	6		-6	6		-6	6		-6	0	0	0
	Volkshuisv, RO en Stedelijke vern.	8.1	Ruimtelijke ordening	0	0	0	0	0	0	121	121	0	121	121	0
		8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	38		-38	38		-38	38		-38	0	0	0
		8.3	Wonen en bouwen	25		-25	25		-25	25		-25	0	0	0
Totaal				14.271	247.252	232.980	41.663	278.466	236.803	56.511	282.019	225.508	14.848	3.553	-11.295
Totaal programma's				366.456	366.456	0	450.608	450.608	0	448.854	448.854	0	-1.754	-1.754	0

Jaarverslag 2021

Algemeen	4
Samenvatting	9
Financiën	29
Ontwikkeling Eigen Vermogen	35
Reserves	36
Vennootschapsbelasting	39
Exploitatieresultaat	42
Resultaatbestemming	46
Programma's	47
Burger en bestuur	48
Openbare orde en veiligheid	57
Leefomgeving	67
Milieu en duurzaamheid	81
Ruimtelijke ontwikkeling	93
Herstructurering en vastgoed	107
Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	115
Meedoen	128
Beleidsindicatoren	139
Economie en internationaal beleid	156
Kunst en cultuur	171
Bedrijfsvoering	182
Algemene dekkingsmiddelen	201
Paragrafen	208
Lokale heffingen	209

Onderhoud kapitaalgoederen	220
Weerstandsvermogen en risicomanagement	230
Rechtmatigheid	245
Financiering	258
Verbonden partijen	269
Grondbeleid	333
Investeringen	340
Grote projecten	347
A1 Bedrijvenpark	347
De Nieuwe Keizer	354
Toekomst bestendig poppodium Burgerweeshuis	361
De Marke Zuid	365
Omgevingswet	373
Poort van Deventer	383
Inleiding	383
Gasfabriekterrein	384
Stadsentree (Teugseweg)	388
Verkeersinfrastructuur	392
Slim warmtenet	395
De Toegangen	404
Inleiding	404

Algemeen

Voorwoord

Deventer sluit 2021 financieel stabiel af

De gemeente Deventer kijkt terug op een financieel positief 2021. De gemeente sluit het jaar af met een positief resultaat van 8,1 miljoen euro. De gemeente staat er financieel goed voor, al behoeft dat wel enige nuance. De overschotten komen voor een deel doordat ook in 2021 er sprake was van corona en lockdowns. Daardoor gaf de gemeente minder geld uit aan bijvoorbeeld activiteiten in de wijken, leerlingen- en ouderenvervoer en bedrijfsvoering. Wethouder Liesbeth Grijzen: "Dat is geld dat we liever wél uitgegeven zouden hebben, want het is bedoeld om onze inwoners te steunen."

Corona betekende ook dat de gemeente organisaties en ondernemers steun heeft geboden. Samen met partijen in de stad en gesteund door regelingen vanuit het Rijk heeft Deventer zich ingezet om de economische gevolgen van corona zoveel mogelijk te beperken, al kunnen najaffecten van corona voor mensen persoonlijk en voor de economie zeker niet worden uitgesloten.

248 nieuwe woningen, 4500 in voorbereiding

Er is in 2021 hard gewerkt aan de woningbouwopgave. In 2021 heeft de gemeenteraad de routekaarten voor Wonen en Voorzieningen vastgesteld. Deventer bouwt tot 2035 11.000 woningen, deels voor natuurlijke groei maar ook voor het aantrekken en vasthouden van jongeren die hard nodig zijn voor onze arbeidsmarkt en in standhouden van voorzieningen. In 2021 werden 248 woningen opgeleverd in Deventer. Dat is minder dan in voorgaande jaren. Dat komt met name door schaarste in materiaal en menskracht en vertraagde aansluiting op nutsvoorziening. Samen met ontwikkelaars werkt de gemeente aan sneller bouwen. In de stad zijn 4500 woningen gepland of in voorbereiding. In Steenbrugge, Eikendal en Zandweerd wordt volop gebouwd. In Stadscampus de Kien komen woningen voor onder andere studenten en starters, aan de Kop Handelskade, Verzetslaan en op de Topicus-locatie. Er wordt gewerkt aan woningen op het Roto-terrein en de Senzora-locatie. En dat is nog maar een greep uit de vele bouwprojecten die onderhanden zijn.

Deventer blijft in trek bij bedrijven

Ook voor bedrijven blijft Deventer een aantrekkelijke vestigingsplaats, de vraag naar bedrijfskavels blijft hoog. In 2021 verkochten Deventer 3,7 hectare bedrijventerrein. Het oostelijk deel van A1 Bedrijvenpark is bijna uitverkocht. Voor het westelijk deel is enorm veel belangstelling. Voor de uitgifte hiervan hebben we strenge criteria vastgesteld, waarbij duurzaamheid en circulariteit uitgangspunten zijn.

Duurzaam Deventer

In 2021 is onverminderd gewerkt aan een duurzaam Deventer. In Zandweerd is gestart met fase 1 van de aanleg van Slim Warmtenet Zandweerd. De stijgende gasprijzen zorgden voor meer aandacht voor energiebesparing, en vroegen om ondersteuning van huishoudens die te maken hebben met (dreigende) energiearmoede. De gemeente hielp huishoudens met laagdrempelige energiebesparende maatregelen.

Dat de energietransitie ingewikkeld is en discussie over ruimtelijke inpassing oplevert, bleek in het participatietraject rondom RES 1.0 en de windverkenning. De maatschappelijke dialoog hierover wordt we samen met de gemeenteraad en partners in stad en dorpen verder ingevuld.

Preventie werkt

In de jeugdzorg en Wmo werpen investeringen in preventie vruchten af. Als mensen sneller hulp krijgen is dat goed voor henzelf en voor Deventer. Corona stelde de creativiteit en flexibiliteit van scholen, zorg- en welzijnsorganisaties flink op de proef. Zij verdienen veel waardering voor de manier waarop ze leerlingen en cliënten zo goed mogelijk zijn blijven helpen.

De gemeente ondersteunde mensen die werden getroffen door de lockdowns met de rijksregelingen Tozo en Tonk. Toch is het aantal uitkeringsgerechtigden toegenomen en heeft de voedselbank meer cliënten.

Levendig Deventer

Ook in 2021 heeft de culturele sector geleden onder corona. Met rijksmiddelen kregen zij financiële ondersteuning om exploitatietekorten te lijf te gaan. De grote culturele instellingen zijn volop in beweging. Mimik opende haar deuren, er loopt een verkenning naar verhuizing van Burgerweeshuis en samen met de Deventer Schouwburg werkt de gemeente aan het project De Nieuwe Keizer.

Wethouder financiën Liesbeth Grijsen is tevreden over het resultaat maar geeft ook een kanttekening: "Dat de Deventer financiën op orde zijn is een mooi begin voor de nieuwe coalitieperiode. We staan er als stad goed voor. Maar voor de toekomst blijft de begroting afhankelijk van rijksmiddelen, dat blijft altijd een onzekere factor."

Opbouw jaarverslaglegging

De gemeenteraad stelt jaarlijks de begroting vast. In de begroting worden de taken en activiteiten van de gemeente voor het begrotingsjaar gekoppeld aan de inkomsten en uitgaven. De raad bepaalt in de begroting of er geld wordt toegevoegd aan de reserves of dat er geld wordt onttrokken uit de reserves. Na afloop van het begrotingsjaar wordt in de jaarrekening en het jaarverslag door het college van B&W verantwoording afgelegd over het jaar. Wat hebben we bereikt en hoeveel geld hebben we daarvoor uitgegeven? De jaarrekening en het jaarverslag geven niet alleen een feitelijke weergave, maar zijn ook een analyse. Welke consequenties zien we naar aanleiding van het gevoerde beleid?

De jaarrekening en het jaarverslag worden vastgesteld door de gemeenteraad.

De jaarrekening bestaat uit:

- De balans tussen bezittingen en schulden
- De rekening van baten en lasten. Dit is het resultaat.

Het jaarverslag bestaat uit:

- Een analyse van het resultaat
- De programmaverantwoording
- De paragrafen

In deze presentatie zijn deze documenten samengevoegd in Jaarverslaglegging 2021. Onder [Financiën - Rekening](#) treft u de specifieke onderdelen uit de jaarrekening aan (Balans, toelichting hierop, etc.).

Ondertekening en vaststelling

Aldus deze rekening opgemaakt, ingevolge de artikelen 197 en 200 van de Gemeentewet en vastgesteld in het college van burgemeester en wethouders.

Deventer, 31 mei 2022

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de gemeenteraad van de gemeente Deventer te Deventer

Verklaring betreffende de jaarrekening

Arnhem,

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: N.R. Fritz RA

Samenvatting

Terugblik

Inleiding

Geworteld in een rijke historie is Deventer een bloeiende stad aan de IJssel. Authentiek, eigenwijs en vernieuwend. De combinatie van stad en buitengebied maakt Deventer een toplocatie voor werken, ondernemen, leren en innoveren. Deventer biedt veel keus en kwaliteit in woon- en leefomgeving. De ligging aan de IJssel en de rijke historische binnenstad ademen nog altijd een vrijzinnige cultuur- en handelsgeest. Er is een florerend netwerk van betrokken inwoners, organisaties en bedrijven. Naast professionals zijn dat ook heel veel vrijwilligers. De landschappelijke structuur in het buitengebied zorgt voor een economisch en sociaal-cultureel sterk platteland. Deventer heeft krachtige, gevarieerde dorpen en voorzieningen. De stad en het ommeland versterken elkaar, daarom investeren we in beide.

Net als in 2020 heeft corona in 2021 grote impact gehad op de Deventer samenleving. Zo hebben we uitvoering gegeven aan de diverse Rijksregelingen en compensatiemiddelen om onze inwoners, bedrijven en maatschappelijke partners te ondersteunen en zijn we zorgvuldig omgegaan met de prestaties die door de beperkende maatregelen niet konden worden geleverd door contractpartners. Maar laten we ook markeren dat we het afgelopen jaar ondanks het vele thuiswerken en de beperkende maatregelen ons collegeprogramma hebben uitgevoerd met partners in de stad en de dorpen en in nauwe samenwerking met uw raad. We hebben daarmee verder gebouwd aan de opgaven waarmee we Deventer krachtiger maken.

Alleen een sterk Deventer kan écht sociaal en duurzaam zijn en zich blijvend ontwikkelen. We hebben het voorrecht om in één van de oudste en mooiste steden van Nederland te wonen. Een stad die mede zo mooi kan zijn door de onmisbare combinatie met de omliggende dorpen en ommelanden, die Deventer een lommerrijk, groen aanzien geven. Als college zijn we ons blijven focussen op de volgende terreinen uit ons bestuursakkoord 'Met lef en liefde voor Deventer':

- Deventer werkt
- Duurzaam Deventer
- Oog voor elkaar
- Levendig Deventer
- Samenwerken en samenleven

Deventer Werkt

Net als vorig jaar, heeft 2021 ook veel crisioverleg gekend om de impact op de economie van de maatregelen ter bestrijding van COVID 19 zoveel als mogelijk te beperken. In de binnenstad is ook afgelopen jaar nauw samengewerkt met de Stichting Deventer Binnenstadsmanagement (SDBM), vooral op het gebied van maatregelen om ondernemers, waar mogelijk te faciliteren en te steunen tijdens de corona tijd. Achter de schermen werden er in samenwerking met het ondernemershuis weer vele vragen van ondernemers beantwoord en leverde de gemeente een bijdrage aan regelingen ter compensatie van de omzetsderving.

Samen met het DEP werkte de gemeente verder aan het traject 'toekomstbestendige bedrijventerreinen', bedoeld om bestaande terreinen aan te laten sluiten bij de behoeftes van ondernemers en bedrijven. In 2021 is gewerkt aan de afronding van de uitvoeringsagenda waarin projecten staan op het gebied van ruimtelijke kwaliteit, duurzame mobiliteit en energietransitie. Ook is de toekomstvisie van de bedrijventerreinen tot stand gekomen, een inspiratiedocument dat richting geeft aan de koers die is opgehaald bij partners van het DEP en ondernemers in het gebied. Begin 2021 zullen de documenten aan college en raad worden gepresenteerd. Het ambitiesdocument 'Vaart in de Haven' werd aangenomen door de raad. Met de uitvoering is afgelopen jaar een start gemaakt, zoals de digitalisering en marketingplan.

De vraag naar bedrijfskavels in Deventer is ongekend hoog. Het oostelijk plandeel van het A1 Bedrijvenpark is nagenoeg uitverkocht. De voorbereidingen voor het westelijke plandeel zijn bijna voltooid. De belangstelling voor het westelijke plandeel is enorm. Voor de uitgifte zijn criteria geformuleerd aan de hand waarvan bedrijven kunnen worden geselecteerd. De meer verspreid door de gemeente gelegen bedrijfskavels, waaronder ook op het Gasfabriekterrein en aan de Looweg in Bathmen, zijn nagenoeg allemaal verkocht of in optie uitgegeven. De gronden in de sport- en leisuurstrook langs de Holterweg zijn ook allemaal verkocht minder duidelijk. In de Stadsas resteert slechts een kleine strook naast het politiekantoor (Driehoek Snippeling). Uitgifte daarvan is ook in voorbereiding naar aanleiding van de groeiende belangstelling.

De raad heeft in 2021 bijna unaniem de routekaarten voor Wonen en Voorzieningen vastgesteld. Deventer groeit met 11.000 woningen en zet in op een sterke arbeidsmarkt en een jonge bevolking. Dat betekent een uitdagende meerjarige opgave, die in de komende tijd nader wordt uitgewerkt. Naast extra woningen gaat het ook om een goed economisch beleid voor nieuwe bedrijven, meer mobiliteit en groei op de arbeidsmarkt en een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. In 2021 is een start gemaakt met een lokale Human Capital Agenda voor de gemeente Deventer. Hierin wordt, samen met partners uit het bedrijfsleven en onderwijs (DEP) uitgewerkt hoe Deventer een toekomstbestendige arbeidsmarkt kan vormgeven voor zowel werkgevers als (potentiële) werknemers. Met de Kien-partners werken we daarbij aan talentontwikkeling. Er is een werkplan in uitwerking die voor 2022 prioriteit geeft aan de werving van hybride docenten en excellente begeleiding van studenten. Doel is om meer studenten te binden aan bedrijven in Deventer zodat zij de arbeidsmarkt van Deventer kunnen versterken met hun ontwikkelde talenten in de Kien. Daarnaast is bijgedragen aan de totstandkoming van het Ontwikkelfonds Cleantechregio, ontstaan vanuit het DEP (scholingsfonds). Dit regionale Ontwikkelfonds draagt bij aan het verkleinen van de mismatch op de arbeidsmarkt in deze regio en draagt bij aan de om- en bijscholing van mensen naar tekortsectoren zoals de techniek, ICT en logistiek. Tot eind 2022 is er voor €1,5 miljoen aan scholingsvouchers beschikbaar.

In 2021 bleef er een grote vraag naar nieuwe woningen. Fase 1 van Steenbrugge nadert zijn voltooiing, de voorbereidingen van fase 2 zijn in volle gang. In het zuidelijk plandeel van Eikendal worden de laatste kavels verkocht en ook de verkoop van de grotere kavels in Eikendal Noord verloopt goed. In de Tuinen van Zandweerd zijn de eerste woningen inmiddels in aanbouw. Alle overige gemeentegronden die geschikt zijn voor woningbouw zijn inmiddels in voorbereiding genomen. Dit zijn onder meer de gronden aan de van Heetenstraat, Oranjekwartier, Shita/speeltuinlocatie, Bathmense Enk 2e fase, Hagenvoorde en Wittenstein. Ook voor de locaties Havenkwartier en Sluiskwartier ligt de focus inmiddels sterk op het realiseren van de woningbouw. Voor De Kien is het ontwikkelperspectief De Kien vastgesteld. De Kop Handelskade is nagenoeg klaar voor besluitvorming over het masterplan, de kantoorpanden aan de Verzetslaan krijgen een andere invulling (en worden uitgebreid), ROC Aventus is al ver met plannen voor de uitbreiding van de schoollocatie. Net zo voortvarend werken we nu aan een masterplan voor de herontwikkeling van Roto. Een masterplan voor de herontwikkeling van Senzora is bijna gereed voor besluitvorming, en een handelingsperspectief als basis voor de transformatie van de machinefabriek aan de Smyrnastraat is onlangs door het college vastgesteld. Ook een heel mooi resultaat was het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan voor de voormalige St. Jozeflocatie. Bovendien zien we de resultaten van planvorming van de voorgaande jaren: op het voormalige Aupingterrein wordt volop gebouwd, Geertruiden wordt ingevuld, Larenstein is opgeleverd en in Bathmen wordt nu gebouwd. Naast deze wat grotere projecten, hebben we momenteel ca. 40 kleinere inbreidingstrajecten onder handen.

Duurzaam Deventer

Het Nationale Klimaatakkoord plaatste in 2019 de gemeentelijke inspanningen op het gebied van de energietransitie in een geheel ander perspectief. Niet langer waren de eigen duurzaamheidsdoelstellingen bepalend voor ons handelen. Het Klimaatakkoord laat er geen misverstand over bestaan dat de gemeente een centrale, regisserende rol vervult in het realiseren van de ambitieuze doelstellingen op het gebied van de warmtetransitie en de opwek van duurzame stroom op land.

In de warmtetransitie behoort Deventer tot de koplopers van Nederland. In februari 2021 is door de raad de Transitievisie Warmte (TVW) vastgesteld. Daarnaast is ook het Wijk Uitvoeringsplan (WUP) Zandweerd, als een van de eerste WUP's in Nederland vastgesteld. Dit WUP is tot stand gekomen in overleg met een actieve groep bewoners in Zandweerd. De TVW en het WUP Zandweerd zijn opgesteld in nauwe samenwerking met de Deventer woningcorporaties en de netbeheerder Enexis. Met deze partijen werken wij samen in het programma Fossielvrij en Betaalbaar Wonen (FBW). Samen met onze FBW-partners, Noaber Energie en Oxe Geeft Gas zijn we in 2021 ook gestart met het WUP Bathmen. In dit WUP wordt ook gekeken naar de mogelijke rol van groengas van de nabijgelegen agrariërs bij een aardgasvrij Bathmen

In het project Slim Warmtenet Zandweerd (SWZ) wordt de restwarmte van de rioolwaterzuivering benut voor het duurzaam verwarmen van ruim 2000 bestaande en nieuwe woningen voor de verwarming van de nieuwbouw in de Tuinen van Zandweerd. In 2021 is gestart met de realisatie van fase 1. Dat heeft geresulteerd in de aanleg van de buizen voor het warmtenet bij het bouwrijp maken van de Tuinen van Zandweerd. Het is de bedoeling dat eind 2022 de eerste warmte wordt geleverd. De komende jaren werken wij samen onze partners en de bewoners, in een wijkaanpak, stapsgewijs toe naar een aardgasvrij Zandweerd. Dankzij de proeftuinbijdrage van het rijk is de betaalbaarheid voor bewoners voor een groot deel geborgd.

Verlaging van het gasverbruik werd eind 2021 extra actueel door de sterk gestegen gasprijzen. Het Rijk stelt via gemeenten geld beschikbaar voor huishoudens waar sprake is van energiearmoede en/of energiearmoede dreigt. Door een succesvolle VNG-lobby op initiatief van Deventer hebben gemeente zelf de vrije hand in hoe deze middelen kunnen worden ingezet. Deventer gaat voor een aanpak waarbij woningen structureel worden verbeterd door isolatie. Waarmee de energierekening voor de doelgroep ook structureel wordt verlaagd. De aanpak Energiearmoede wordt nu uitgewerkt en in 2022 uitgevoerd.

De subsidie Regeling Reductie Energiegebruik (RRE) liep tot eind 2021. Hiermee hebben we meer dan 9000 huishoudens bereikt en geholpen laagdrempelige energiebesparende maatregelen te nemen. Onder andere door collectieve inkoop voor zonnepanelen en isolatie, energiecoaches aan huis en aardebonnen voor de aanschaf van kleine maatregelen.

In 2021 is als vervolg de RREW gestart. De nadruk bij de RREW ligt op huurwoningen. Huurders mochten niet deelnemen aan de RRE.

Ook het bedrijfsleven werkt aan de verdere verduurzaming. Met de partners in het Deventer Economisch Perspectief (DEP) is met het plan Toekomstbestendige Bedrijventerreinen de basis gelegd om de verduurzaming van bedrijven verder te versnellen. Reductie van het energiegebruik en energieopwekking is integraal onderdeel van dit plan.

In juni 2021 is door de raad de RES 1.0 vastgesteld. Het Deventer aandeel in het regionale bod voor grootschalige opwek (met wind en zon) bedraagt 212 GWh. In dat kader is er in 2021 een brede raadpleging georganiseerd rondom de windverkenning en heeft eind 2020 en begin 2021 een uitgebreide RES-participatie plaatsgevonden met de kernen, bedrijfsleven en maatschappelijke partners. Op basis van de uitkomsten hiervan is besloten dat de maatschappelijke dialoog nog onvoldoende ver was gevoerd en de tijd nog niet rijp was in de RES 1.0 concrete locaties voor Deventer aan te wijzen. Met name ten aanzien van wind zijn er in de directie omgeving van mogelijke locaties zorgen over gezondheid grote weerstand tegen windturbines. Momenteel wordt in samenspraak met de raad en de maatschappelijke partners nagedacht over een passende invulling van de verder maatschappelijke dialoog.

Op het gebied van afval blijft het aantal kilogram restafval per inwoner per jaar fors lager dan in vergelijkbare gemeenten. Deze collectieve prestatie van de Deventer bevolking kon helaas niet voorkomen dat de kosten voor huishoudelijk afval sterk stegen. De oorzaak daarvoor was de grote (landelijke) stijging van de kosten voor verwerking van restafval. In 2020 is een nieuw grondstoffenplan vastgesteld. Belangrijke besluiten daarin zijn de introductie van een blauwe container voor papier en het afschaffen van de BEST-tas. Dit wordt begin 2022 ingevoerd.

Bij het inrichten van de openbare ruimte en het onderhoud aan wegen heeft het fietsverkeer meer prioriteit gekregen bij de diverse bereikbaarheidsopgaven binnen de gemeente. Ook vormt klimaatadaptatie een vast en belangrijk onderdeel van inrichtingsprojecten.

Dit jaar hebben we verder uitvoering gegeven aan het in 2020 vastgestelde “Grondstoffenplan 2020- 2024”. Het uitgangspunt daarbij is verder te gaan naar een duurzame en zoveel mogelijk afvalvrije gemeente in 2030. Een belangrijke stap die we gezet hebben is het invoeren van de – voornamelijk ondergrondse – papiercontainers. Er zijn op een veel plaatsen in de stad GF zuilen geplaatst. We zijn gestart met het inzetten van afvalcoaches als pilot via Circulus om inwoners te helpen bij het beter aanbieden van afval.

Middels onderzoek naar de oorzaken van zwerfafval, zoeken we naar mogelijkheden om dit te voorkomen. De afvalstoffenverordening is aangepast waardoor het ook mogelijk is geworden om de “ja” sticker in te voeren, om op die manier ongewenst drukwerk tegen te gaan. Wat weer een bijdrage is in het bestendigen van de koppositie van de gemeente Deventer waar de inwoners hun afval zeer goed scheiden.

Met het Uitvoeringsprogramma Schone Lucht 2021 geven we uitvoering aan het Schone Lucht Akkoord dat we in 2020 ondertekend hebben. Door samenwerking met buurgemeenten en provincies trachten we de gevolgen van luchtvaartbesluiten voor de regio zo veel mogelijk te beperken.

Er bestaan zorgen over veiligheid en gezondheid nabij hoogspanningslijnen. In 2021 hebben we het onderzoek naar de haalbaarheid om bepaalde hoogspanningslijnen ondergronds te brengen uitgevoerd. In februari/maart 2022 spreekt de raad over het initiatiefvoorstel over Verkabelen, waarin wordt voorgesteld om de gereserveerde middelen voor uitwerking van basisontwerpen vrij te geven en voor de twee tracés te besluiten over voorkeursalternatieven.

Ecologische adviezen krijgen een steeds stevigere basis in (ruimtelijke) projecten, zoals bijvoorbeeld bij het “natuurinclusief bouwen”, bestemmingsplannen, MJOP, Omgevingsvisie en groenbeheer. Ook het overzicht in “de stand van de natuur” komt steeds beter in beeld, we werken aan een nieuwe uitgave van het boek “Flora in Deventer” dat in 2022 uitkomt.

Oog voor elkaar

In het sociaal domein hanteren we het Verbindend Kader Sociaal Domein als ambitiedocument dat overzicht, planning en proces biedt voor de stappen die we samen met uw raad en maatschappelijke partners zetten. We hebben geïnvesteerd in preventie door extra projecten vorm te geven voor kinderen en jongeren en is gebleken dat investeren in preventie in de jeugdzorg zijn vruchten afwerpt. Diezelfde ontwikkeling zien we nu ook bij de Wmo. We sluiten 2021 af met een positief financieel resultaat en zijn gepast trots op de resultaten die we met maatschappelijke partners in Deventer hebben gerealiseerd. We doen bij de VJN een voorstel voor een investeringsfonds preventie om zodoende ook op de langere termijn zorg, ondersteuning en begeleiding naar werk toegankelijk te houden.

Corona heeft op onze inwoners van jong tot oud grote impact gehad. Door de sluiting zijn scholen overgegaan op onderwijs op afstand. Voor jongeren in een kwetsbare positie of voor jongeren waarvan de ouders een vitaal beroep hadden is er noodopvang geregeld. Ook zijn er laptops verstrekt aan jongeren voor het volgen van thuisonderwijs. Het afgelopen jaar is maar weer gebleken hoe belangrijk het is dat iedereen naar vermogen meedoet en mensen iets doen voor een ander. Zo ontstonden er vele tientallen vrijwilligers initiatieven om medewerkers in de zorg te steunen, maar zeker ook de kwetsbare mensen die thuis opgesloten zaten. Wekelijks ontvingen we vanuit Deventer Doet en Raster overzichten van wat er zoal gebeurde in de wijken. Dat waren indrukwekkende lijsten! Tevens zijn er webinars georganiseerd om signalen rondom eenzaamheid met elkaar te bespreken en tot een gezamenlijke coalitie één tegen eenzaamheid te komen. Ondanks de beperkende maatregelen zorgden zorgaanbieders ervoor dat men in contact bleef met de bewoners. Ook de medewerkers van het sociaal team zorgden die eerste maanden dat op afstand de gesprekken doorliepen en daar waar extra zorgen waren, extra contact is gelegd.

De coronacrisis heeft eveneens grote invloed gehad op de uitvoering van de participatiewet. Ter compensatie van de consequenties van de lockdown zijn door het kabinet de tozo en de tonk geïntroduceerd. Tegelijkertijd zagen we ook dat het aantal mensen dat door de coronacrisis een beroep moest doen op de hulp van de voedselbank is toegenomen met 15%. Ook het aantal uitkeringsgerechtigden is toegenomen. Op de andere onderdelen van minimabeleid en schuldhulp zagen we nog geen stijging. In 2021 is de implementatie van inzet op maat afgerond en is de beoogde dienstverlening vertaald in verschillende digitale concepten. Afgelopen jaar hebben we ook weer het Zomerpretpakket samenwerking met Stichting Leergeld en de Voedselbank beschikbaar gesteld voor de kinderen vanuit het kansen voor kinderen budget. Op meerdere scholen is extra ondersteuning geboden in het kader van het bevorderen van de kansengelijkheid.

In het vierde kwartaal is het tweede concept “beleidskader Samen sporten maakt sterk 2020-2030” vastgesteld en zijn afspraken gemaakt over de inzet van combinatiefunctionarissen. Met de inzet van combinatiefuncties wordt een bijdrage geleverd aan het bereiken van onze ambities vanuit de beleidsterreinen sport en cultuur. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan het vergroten van de deelname van kwetsbare jeugd aan sport-, beweeg en -cultuuractiviteiten. Tevens is er een lokaal sportakkoord gesloten. Hierbij hebben diverse verenigingen en organisaties gekozen voor het uitwerken van drie thema's: sport & zorg, sport & onderwijs, sport & bedrijfsleven.

Levendig Deventer

Zoals ook in 2020 hebben de maatregelen om het corona virus onder controle te krijgen een ongekend grote impact gehad op de hele culturele sector. Ook in 2021 is het grootste deel van het jaar de culturele sector in Deventer dicht geweest. Musea en bibliotheken hebben iets meer ruimte gekregen om hun activiteiten aan te kunnen blijven bieden. Digitale activiteiten zijn waar mogelijk ontplooid en individuele makers hebben flink veel materiaal geproduceerd, maar over het algemeen heeft het culturele leven lang niet zo geboeid en gebloeid als waar ze toe in staat is. Het langere termijn karakter van de coronacrisis heeft er zelfs voor gezorgd dat technisch, inhoudelijke en horecapersoneel op zoek is gegaan naar andere banen, hetgeen de start van de sector na de crisis bemoeilijkt.

De nieuwe programmasubsidieregeling cultuur heeft zijn eerste volledige jaar gedraaid. In drie rondes zijn in totaal 51 aanvragen ingediend, verdeelt over de categorieën professionele culturele producties en presentaties, cultuureducatie en culturele projecten met meer economische betekenis. Onder de aanvragers zaten ook nieuwe partijen. Er zijn 43 aanvragen gehonoreerd, met name voor makers in de hoek van muziek, beeldende kunst en erfgoed.

De ontvangen rijksmiddelen voor schade herstel als gevolg van de coronacrisis komen ten goede aan de culturele sector. Deze zijn medio 2021 ingezet om de exploitatietekorten 2020 bij de culturele instellingen, verenigingen en stichtingen in het Deventer culturele veld te compenseren.

In 2021 is de initiatieffase doorlopen van het project huisvesting Burgerweeshuis, volgens de Leidraad Grote Projecten. Eind januari 2022 heeft de gemeenteraad besloten om het project naar de volgende fase, de verkenningsfase, te brengen. Het besluit betreft het starten van de verkenningsfase op basis van het scenario 'in een keer over' naar de locatie Sint Olafstraat 5 (Stiho).

Daarnaast is door middel van een participatietraject met omwonenden van het Burgerweeshuis, gekomen tot een helder afsprakenkader, waarbinnen Burgerweeshuis in de tussentijd tot de verhuizing zo goed mogelijk kan exploiteren op de huidige locatie, waar de organisatie te maken heeft met een last onder dwangsom vanwege geluidsoverlast.

MIMIK opende haar deuren voor zover de coronamaatregelen dat toelieten. Publiek en vrijwilligers genoten van films en theater- en dansvoorstellingen in het nieuwe onderkomen van MIMIK. De horeca is door de maatregelen mondjesmaat open geweest, maar toch heeft het publiek smakelijk kennis kunnen maken met de nieuwe keuken. De organisatie heeft in 2021 vertrouwen opgedaan in de potentie van MIMIK voor de toekomst, zowel inhoudelijk als zakelijk, en ziet dat mede in de grote interesse voor zakelijk verhuur terug.

De Deventer Schouwburg is als gevolg van coronamaatregelen grote delen van 2021 gesloten gebleven. Wanneer het kon heeft het podium haar deuren geopend voor publiek, binnen de geldende restricties. In de zomer van 2021 is de initiatieffase voor de Nieuwe Keizer afgerond. In samenwerking met een gemeentelijk projectteam werkt de nieuwe directie aan de doorontwikkeling van het cultureel centrum in het project 'De Nieuwe Keizer', waarbij de Leidraad Grote Project wordt gevolgd. De toekomstige organisatie is beoogd zich te richten op het combineren van diverse functies, waaronder de schouwburgfunctie, een (zakelijk) congresfunctie, een verhuurfunctie voor amateurkunst en een horecafunctie. In 2021 hebben MIMIK en de Deventer Schouwburg één directeur gekregen. Hiermee is een stap gemaakt in het verder vormgeven aan de inhoudelijke en organisatorische samenwerking tussen de beide podiumkunsten instellingen.

Salland 1 heeft de zendmachtiging voor Deventer toegewezen gekregen en werkt, samen met Drtv, aan de vorming van een bovenlokale steekomroep met ruimte voor meer journalistiek kwaliteit.

In 2021 zagen we dat het aantal kleine en grote ruimtelijke ontwikkelingen waarbij ruimtelijk Erfgoed betrokken was, verder toenam. Bij de gebiedsontwikkelingen van de Stadscampus van Topicus en de herontwikkelingen van de voormalige fabriekslocaties van Sensora, Roto-Smeets en Smyrna speelt Erfgoed een beeldbepalende rol. De gemeenteraad opdracht om behoud van de Cobercoschoorsteen te onderzoeken en stelde hiervoor ook middelen beschikbaar. Ook is de Uitvoeringsagenda ruimtelijk erfgoed opgesteld waaruit de beleidsopgaven voor de komende jaren naar voren komen. Ook bij Archeologie vroegen de ruimtelijke ontwikkelingen om veel aandacht en inzet. Voorafgaand en tijdens het project Lebuïnuspleinen vond veel archeologisch onderzoek plaats.

Samenwerken en samen leven

Bij alle projecten die we uitvoeren is participatie steeds belangrijker. Daarnaast is er is een duidelijk waarneembare beweging dat bewoners met initiatieven naar de gemeente komen, bijvoorbeeld om onderdelen van de openbare ruimte aan te mogen passen of soms zelfs in eigen beheer te mogen krijgen.

We programmeren, plannen en uitvoeren steeds integraler in wijken en buurten. Het groot onderhoud van de openbare ruimte, de warmtetransitie of de onder druk staande leefbaarheid fungeren steeds meer als vliegwiel voor een gezamenlijke aanpak. Bij de programmering wordt onder meer afgestemd met sociale en maatschappelijk partners, waardoor meerwaarde kan worden verkregen. Bij een buurtaanpak worden fysieke en sociaal doelstellingen gekoppeld waardoor draagvlak en eigenaarschap toeneemt.

De vijf samenwerkingspartners (De Kern, MEE, Raster, Solis en de gemeente) hebben zich in 2021 gezamenlijk ingezet voor de inhoudelijke doorontwikkeling van de sociale teams en Voor Elkaar Teams. In het kader van preventie zijn de Voor Elkaar teams actief. Zij zijn aanwezig in de wijken en helpen bewoners oplossingen te vinden voor hun vragen. De VET medewerkers organiseren en leiden toe naar collectieve voorzieningen met als doel zwaardere problematiek voor te zijn. Team Toegang richt zich specifiek op het onderzoeken van de ondersteuningsvraag en toekennen van de maatwerkvoorzieningen. Tussen beide teams is een stevig samenspel in wording waardoor op- en afschalen van ondersteuning eenvoudig en snel kan zonder dat inwoners daar veel last van ondervinden.

In 2021 is er net als in 2020 zwaarder ingezet op het tegengaan van (jeugd)overlast op specifieke locaties, onder meer door de inzet van het 'flexteam'. Het ging hierbij onder andere om de Beestenmarkt, het Boreelplein, het Andriessenplein en de IJsselstrandjes. Met de door het rijk beschikbaar gestelde coronamiddelen zijn onder meer 'sfeerbeheerders' ingezet op de Brink en genoemde overlastlocaties, in aanvulling op de inzet van toezichthouders/boa's. het In het lokaal casusoverleg ondermijning zijn het afgelopen jaar negen casussen behandeld. Daarbij zijn de meldingen en casussen op het gebied van ondermijnende criminaliteit concreet gemaakt en zo nodig omgezet naar acties. Samen met onze partners organiseren we met enige regelmaat integrale controles. Door middel van deze controles krijgen wij meer zicht op de problematiek en kunnen wij of partners acties ondernemen/optreden tegen de ondermijnende criminaliteit. In 2021 zijn drie integrale controles uitgevoerd. Dit aantal is beperkt gebleven als gevolg van de coronamaatregelen. Het project Veilig Buitengebied is in 2021 afgerond. Het belangrijkste speerpunt hierbij is het bewuster maken van inwoners, ondernemers en professionals in het buitengebied. Met dit doel zijn bewustwordingssessies en controles in het buitengebied georganiseerd. Tot slot is het bibob beleid geactualiseerd in 2021.

Programmarekening

Hieronder volgt een korte toelichting op hoofdlijnen van de verschillen in saldi van de uitkomsten tussen de begroting 2021 na wijziging en de realisatie 2021. Dit betreft verschillen inclusief de puttingen/stortingen uit/in reserves en na budgetoverheveling. Een gedetailleerde toelichting treft u aan in de [programmatoelichting](#) in het jaarverslag.

Programma Burger en bestuur

Het voordelig resultaat van €190.000 betreft voordelen door lagere kosten oud-wethouders en kosten van de raad. Er is een nadeel door kosten voor Softwareapplicaties voor burgerzaken.

Programma Openbare orde en veiligheid

Het programma heeft een nadelig resultaat van €126.000. De afrekening voor het functioneel leeftijdsontslag (FLO) van de brandweer is hoger geweest. Daarnaast er is er een voordeel op horeca- en evenementenleges. Tenslotte zijn er diverse kleine verschillen.

Programma Leefomgeving

Het programma heeft een nadelig resultaat van €61.000. Dit zijn per saldo diverse onderwerpen: de kosten voor apparaatslasten straten, wegen en pleinen zijn €175.000 hoger en op verkoop snippergroen was er per saldo een voordeel van €75.000. Door corona is er ook een aantal uitgaven niet doorgegaan en/of vertraagd.

Programma Milieu en duurzaamheid

Het programma heeft een nadelig resultaat van €61.000. Dit zijn per saldo diverse onderwerpen met kleine verschillen.

Programma Ruimtelijke ordening

Het programma heeft een nadelig resultaat van €271.000 ten opzichte van de bijgestelde begroting als gevolg van zowel hogere lasten (projecten Ruimtelijke ordening €127.000) en lagere baten bouwleges (€135.000). Daarnaast wordt een bedrag ad €55.000 voor de Omgevingswet overgeheveld dat wordt gedekt uit de extra bijdrage van de Algemene Uitkeringen. In de decembercirculaire 2021 is dit ten behoeve van de Omgevingswet voor Bouw en Woningtoezicht ontvangen.

Programma Herstructurering en vastgoed

De lasten en baten in dit programma verschillen niet.

Programma Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt

Het voordelig exploitatieresultaat van €1,1 miljoen betreft met name een voordeel als gevolg van dat in 2021 voor Deventer abusievelijk het BUIG budget te hoog is vastgesteld door het ministerie van SZW. Daarnaast is er een voordeel in de bijstand door de inzet van interne capaciteit bij de uitvoering van de TOZO.

Programma Meedoen

Het programma heeft een voordelig resultaat van €2,1 miljoen. Er zijn voordelen van in totaal €2,9 miljoen op Samenkracht, Hulpmiddelen, WMO-dienstverlening, vraagafhankelijk vervoer en volksgezondheid. Een nadeel van €344.000 op Wijkteams.

Programma Jeugd en onderwijs

Het programma heeft een nadelig resultaat van €302.000. Dit betreft met name een nadeel op Jeugdzorg (€274.000).

Programma Economie en internationaal beleid

Het programma heeft een nadelig resultaat van €69.000. Om coronamaatregelen te handhaven zijn marktcoaches ingezet wat heeft geleid tot hogere kosten, daarnaast is er sprake van teruglopende inkomsten bij de markten.

Programma Kunst en cultuur

Het programma heeft een voordelig resultaat van €112.000. Dit heeft verschillende oorzaken maar met name zijn er vanwege corona minder programma subsidies aangevraagd en verleend.

Programma Bedrijfsvoering

Het voordeel op het programma bedraagt €1.067.000. Kosten voor facilitaire zaken, communicatie en personeelsvoorzieningen zijn lager doordat vanwege de corona-pandemie veelal thuis is gewerkt en er minder fysieke bijeenkomsten waren. ICT-kosten zijn lager door lagere kosten op onderhoud, aanpassingen en aflopende contracten voor softwarelicenties en netwerk.

Programma Algemene dekkingsmiddelen

De lasten en baten in het programma verschillen €4,4 miljoen voordelig met name vanwege de verhoging van de Algemene uitkering in de decembercirculaire 2021. Ook zijn de post onvoorzien (€195.000) en de stelpost autonome ontwikkelingen (€1 miljoen) niet aangewend.

Jaarrekening

Financieel resultaat

Het rekeningssaldo bedraagt, na alle verrekeningen zoals budgetoverhevelingen, €8,1 miljoen voordelig. Het voordelig saldo wordt conform de bestendige gedragslijn gestort in de generieke weerstandsreserve. Zie hieronder een tabel met daaronder een toelichting op hoofdlijnen op dit [exploitatie resultaat](#).

	Begroting na wijziging 2021	Jaarrekening 2021
Gerealiseerde totaal van lasten en baten (exclusief puttingen en stortingen)	11.022	49.049
Mutaties via reserves:		
- Saldo van stortingen en onttrekkingen in/uit reserves	-10.700	-29.612
- Toevoeging rente aan reserves	-322	-322
Gerealiseerd resultaat	0	19.115
Overige resultaatbestemming:		
Reservering overlopende uitgaven en inkomsten	0	-11.033
Resultaat	0	8.082

Toelichting op resultaatverschillen

1. Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten
Er is een verschil tussen het saldo van de begroting en rekening. Dit kunnen in de diverse programma's zowel voordelige als nadelige verschillen zijn. Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de programmabladen.
2. Mutaties via reserves
In de begroting 2021 werd ervan uitgegaan dat per saldo €10,7 miljoen in de reserves zou worden gestort. In de jaarrekening 2021 is dit per saldo een storting van €29,6 miljoen geworden. De verschillen worden toegelicht in bijlage 6 van de jaarrekening.
3. Rente over reserves
Het rentebedrag dat aan de reserves is toegevoegd, is in vergelijking met de bijgestelde begroting 2021 ongewijzigd.
4. Over te hevelen budgetten
Een overzicht van de overgehevelde budgetten vindt u in bijlage 1 van het jaarverslag.

Analyse rekeninguitkomst 2021

Het definitieve resultaat van de jaarrekening 2021 bedraagt €19,1 miljoen voordelig. Door het voordelige resultaat van €19,1 miljoen aan te passen met de over te hevelen budgetten van €11,0 miljoen ontstaat een voordelig nettoresultaat van €8,1 miljoen. De uitkomst van de jaarrekening wijkt af van het voorlopig resultaat van €8,834 dat in de 4e kwartaalrapportage 2021 is genoemd. De verschillen worden hieronder toegelicht.

(bedragen x €1.000)

Uitkomst Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	4e kwartaal 2021	Verschil tussen jaarrekening en 4e kwartaal 2021
Uitkomst programma's	19.115	19.770	-655
Budgetoverhevelingen	-11.033	-10.936	-97
Resultaat	8.082	8.834	-752

Verklaring verschil tussen verwacht resultaat 2021 gemeld in 4e kwartaal 2021 en Jaarrekening 2021

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Programma	bedrag	Toelichting
RSJ jeugd	Jeugd en onderwijs	-700	Uitkomst controle Sociaal domein
Nagekomen facturen over 2021	Leefomgeving	-81	Met deze opbrengsten/lasten was in de 4 ^e kwartaalrapportage nog geen rekening gehouden.
Nagekomen facturen over 2021	Ruimtelijke ontwikkeling	-21	Met deze opbrengsten/lasten was in de 4 ^e kwartaalrapportage nog geen rekening gehouden.
Toekomstbestendig bedrijventerrein	Economie en internationaal beleid	150	Putting uit de reserve overlopende uitgaven (zie ook budgetoverheveling)
Diversen	Bedrijfsvoering	-3	
Subtotaal uitkomst programma's		-655	
Budgetoverheveling Implementatie omgevingswet	Ruimtelijke ontwikkeling	42	Aanpassing i.v.m correctie nagekomen factuur over 2021
Budgetoverheveling ICT: Basisregistratie ondergrond	Ruimtelijke ontwikkeling	46	De overheveling van de gerelateerde bate was niet verwerkt in de 4 ^e kwartaalrapportage
Budgetoverheveling administrateur BAD	Meedoen	-35	Deze overheveling was per abuis niet meegenomen in de 4 ^e kwartaalrapportage
Toekomstbestendig bedrijventerrein	Economie en internationaal beleid	-150	Aanpassing ivm correctieboeking voor Toekomstbestendig bedrijventerrein
Subtotaal budgetoverhevelingen		-97	
Resultaat		-752	

Hieronder volgt de nadere toelichting op de [resultaatverschillen](#) tussen begroting 2021 (na wijziging) en definitieve jaarrekening 2021:

Uitkomst rekening 2021 (bedragen x €1.000) [-/- = Nadeel]

Omschrijving	Programma	Bedrag
Voormalige wethouders	Burger en bestuur	144
FLO Veiligheidsregio	Openbare orde en veiligheid	-189
Apparaatslasten straten	Leefomgeving	-155
Snippergroen	Leefomgeving	150
Bouwleges	Ruimtelijke ontwikkeling	-135
Ruimtelijke ordening	Ruimtelijke ontwikkeling	-127
Re-integratie	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	115
TOZO	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	178
Bijstand/BUIG	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	1.680
Samenkracht	Meedoen	179
Hulpmiddelen en woningaanpassingen	Meedoen	150
WMO	Meedoen	2.000
Vraagafhankelijk vervoer	Meedoen	361
Volksgesondheid	Meedoen	225
Beschermd wonen (lokaal)	Meedoen	227
Jeugdzorg	Jeugd en onderwijs	-274
Facilitaire Zaken	Bedrijfsvoering	253
Personeel en Organisatie	Bedrijfsvoering	140
Communicatie	Bedrijfsvoering	198
ICT	Bedrijfsvoering	293
Juridische Zaken	Bedrijfsvoering	130
Onvoorzien	Algemene dekkingsmiddelen	195
Stelpost autonome ontwikkelingen	Algemene dekkingsmiddelen	1.000

Algemene uitkering afrekening voorgaande jaren	Algemene dekkingsmiddelen	536
Algemene uitkering decembercirculaire 2021	Algemene dekkingsmiddelen	240
Diversen	Diverse	568
		8.082

[Doorwerking uitkomsten jaarrekening 2021](#)

De diverse voor- en nadelen in de rekening 2021 hebben geen doorwerking naar 2022 en verder. Dit komt omdat de verschillen met name te maken hebben met effecten van de corona en de lockdown.

[Resultaat grondexploitaties](#)

De waardering van de grondexploitaties is gedurende 2021 verbeterd. Het resultaat van de verlieslatende grondexploitaties is verbeterd met bijna €7,1 miljoen opzichte van de jaarrekening 2020. De totale verliesvoorziening voor de grondexploitaties komt daarmee uit op €39,6 miljoen. Dit resultaat wordt sterk bepaald door het verbeterd resultaat van het A1 Bedrijvenpark van circa €6,5 miljoen. Daarnaast is er een aantal winstgevendende locaties, waarvan het resultaat (voorafgaand aan winstneming) per saldo is toegenomen met €2,8 miljoen tot circa €8,1 miljoen. In het boekjaar 2021 heeft als gevolg hiervan een winstneming over de lopende grondexploitaties plaatsgevonden van circa €1,6 miljoen.

[Weerstandsvermogen](#)

De risico's zijn gedaald ten opzichte van de laatste inventarisatie in de begroting 2022-2025. Ten opzichte van de weerstandscapaciteit is de ratio weerstandsvermogen gedaald tot 1.03. De risico's in de grondexploitatie A1 zijn gestegen, waar een lager risico in de grondexploitaties Sluiskwartier en Poort van Deventer tegenover staat (zie paragraaf grondbeleid). Daarnaast wordt het risico voor Slim Warmtenet opgevangen binnen het project. De overige risico's zijn gelijk gebleven.

De gemeente beschikt met deze uitkomst op dit moment over voldoende weerstandsvermogen om de belangrijkste financiële risico's volledig op te vangen. Daarom kan de specifieke weerstandsreserve worden verlaagd. Dit zal opgenomen worden in de eerste kwartaalrapportage van 2022 ten gunste van de generieke weerstandsreserve. Een verlaging €520.000 brengt de ratio weer op 1.

[Reserves](#)

Per 1 januari 2021 bedroeg het saldo van de reserves €78 miljoen (exclusief rekeningresultaat). In de jaarrekening 2021 is dit gestegen naar €126 miljoen (exclusief rekeningresultaat).

Corona

De coronacrisis 2021 heeft – evenals in 2020 - een grote invloed op iedereen gehad in Deventer: onderwijs, sportverenigingen, maatschappelijke verenigingen, ondernemers, detailhandel, horeca, verzorgingshuizen en inwoners.

Ook voor de gemeente als organisatie heeft het afgelopen jaar grotendeels in het licht gestaan van het coronavirus en alle gevolgen daarvan. Ook in 2021 zijn diverse maatregelen genomen om de bedrijfscontinuïteit en dienstverlening van onze organisatie te borgen. Met de start van de lockdown in 2020 is de gemeentelijke organisatie per direct overgestapt op zo veel mogelijk thuis werken. Het thuiswerken is in 2021 gecontinueerd. Het thuiswerken is zo goed mogelijk gefaciliteerd.

De maatregelen om besmettingen te voorkomen hebben ook in 2021 grote economische, maatschappelijke en sociale gevolgen gehad. Vanuit het Rijk en de gemeente is ingezet op maatregelen om deze gevolgen zoveel mogelijk te beperken. Denk hierbij aan de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), uitstel van betalingen, het niet terugvorderen van subsidies voor activiteiten die niet zijn uitgevoerd, huurcompensatie en nog vele andere maatregelen.

Gedurende het hele jaar 2021 is – evenals in 2020 - nagegaan hoe we onze inwoners, ondernemers en instellingen zo goed mogelijk kunnen ondersteunen door met ze in gesprek in te gaan, te informeren over mogelijkheden en na te gaan waar we als gemeente steun kunnen bieden.

Voor de gemeente als organisatie hebben de maatregelen ook grote effecten gehad, financieel en in de uitvoering. We hebben minder inkomsten vanuit toeristenbelasting en lagere parkeeropbrengsten. Voor een aantal extra uitgaven om uitvoering te geven aan de coronamaatregelen zijn we gecompenseerd via het gemeentefonds. Diverse medewerkers hebben ook in 2021 andere taken moeten verrichten. Denk hierbij aan inzet in de crisisorganisatie, uitvoering van de verlengde maatregelen zoals de Tozo, het verder meedenken met onze ondernemers en instanties om de negatieve effecten van maatregelen te beperken. Op verschillende gebieden heeft daarom een herprioritering plaatsgevonden in de taken en werkzaamheden.

De raad is geregeld geïnformeerd over de ontwikkelingen van de coronacrisis, de maatregelen die zijn genomen en de gevolgen voor de gemeente. Onder andere is dit gebeurd via de kwartaalrapportages. In de toelichting bij de programma's wordt in een aantal gevallen ook aangegeven dat de verschillen tussen de begroting en rekening worden veroorzaakt door corona-effecten en lockdown.

Opvolging aanbevelingen

Opvolging aanbevelingen auditcommissie over rekening 2020

Op 30 juni 2021 heeft de raad de [rekening 2020](#) vastgesteld. In die vergadering zijn ook de [aanbevelingen](#) van de auditcommissie (AC) besproken. De AC is van mening dat de kwaliteit van de jaarstukken over het algemeen voldoende is voor de raad om haar controlerende taak uit te voeren. De jaarstukken zijn goed toegankelijk en leesbaar. De informatie op de website is overzichtelijk en toegankelijk. Daarnaast geven de stukken een goed financieel beeld en duidelijk inzicht in ontwikkelingen, zoals de effecten van de Corona crisis. Ook ziet de AC een aantal aanbevelingen van vorige jaren verwerkt in de jaarstukken, zoals het eenduidiger invullen van de kleuren rapportage systematiek en de betere duidingen van de diverse definities.

De aanbevelingen zijn deels herhalend en zien bijvoorbeeld toe op het SMART formuleren van doelstellingen en prestaties. Hiervoor wordt een dag van de begroting georganiseerd. Nieuwe aanbevelingen zien toe op tijdig aanleveren van stukken en het goed inrichten van structuren van de website.

Deze aanbevelingen zijn verder geconcretiseerd in een werkgroep begroting. De werkgroep heeft verslag uitgebracht aan de auditcommissie en dat voorgelegd aan het college. Daarop heeft het college een voorstel ontwikkeld waarin de verschillende aanbevelingen in 4 thema's zijn ondergebracht, te weten: 1) Techniek en Lias, 2) Dag van de begroting met vorm en inhoud, 3) Verantwoordelijkheid teksten en kwaliteit, en 4) Overige (beleidsindicatoren). Zie [raadsmededeling 2021-266](#) over een doorontwikkeling van de begroting. Daar wordt inmiddels aan gewerkt.

Opvolging aanbevelingen uit accountantsverslag over rekening 2020

Het [accountantsverslag](#) bij de jaarrekening 2020 gaf een aantal bevindingen voor het boekjaar 2020. Via de interim-controle - die primair gericht gericht is op het beoordelen van de interne beheersmaatregelen (key controls) in de voor de jaarrekening relevante bedrijfsprocessen - is verder gerapporteerd over de interne beheersing die relevant is voor de betrouwbaarheid van de jaarrekening 2021.

Bij de interim-controle 2021 heeft de accountant deze relevante processen onderzocht. De accountant constateert dat de interne beheersmaatregelen van voldoende niveau zijn, maar op onderdelen verder kunnen worden versterkt en efficiënter kunnen worden ingericht.

De voor de jaarrekeningcontrole qua omvang en/of risico's meest relevante posten of processen zijn:

- Administratie & Verslaglegging (waaronder de memoriaalboekingen, tussentijdse informatievoorziening e.d.).
- Aanbestedingen, inkopen en betalingsverkeer.
- Grondexploitatie.
- Sociaal Domein en sociale uitkeringen.
- Subsidieverstrekingen.
- Personeel & Salarissen.
- Treasury.
- Opbrengstenstromen: algemene uitkering, subsidiebatens, parkeren, verhuur en belastingopbrengsten.
- Automatiseringsomgeving.

Samengevat zijn een aantal bevindingen uit voorgaande boardletters (functiescheiding inkoopproces, algemene IT-beheersmaatregelen, rechtmatigheid EU-aanbestedingen en interne beheersing grondexploitaties) nog onderhanden. Er zijn twee nieuwe bevindingen en aanbevelingen opgenomen. Deze betreffen a) procuraties betalingsverkeer, en b) naleving M&O-beleid Tozo.

Dit is in detail besproken en toegelicht in de AC waaronder ook de wijze waarop gewerkt wordt aan oplossingen.

Financiën

Resultaat

Evenals de afgelopen jaren schrijft Deventer zwarte cijfers. Na alle verrekeningen, zoals budgetoverhevelingen, bedraagt het saldo €8,1 miljoen voordelig. Het voordelig saldo wordt conform het gestelde in de 4e kwartaalrapportage 2021 betrokken bij het opstellen van de 1e kwartaalrapportage 2022.

Uitgaven en inkomsten

Uitgaven

In 2021 heeft de gemeente €392,3 miljoen uitgegeven aan haar taken, activiteiten en stortingen in de reserves (alle programma's exclusief algemene dekkingsmiddelen). Aan algemene dekkingsmiddelen is ruim €37,4 miljoen uitgegeven. Het gaat hier onder meer om:

- financieringslasten;
- stortingen in gemeentelijke reserves;
- diverse bedrijfsvoeringskosten.

Uitgaven €429,7 miljoen

Inkomsten

Zonder inkomsten geen uitgaven. De gemeente heeft verschillende inkomsten. Die komen voor het grootste deel uit de algemene dekkingsmiddelen.

De totale inkomsten bedroegen in 2021:

- €166,8 miljoen via alle programma's exclusief algemene middelen;
- €282,0 miljoen aan algemene dekkingsmiddelen. In totaal €448,8 miljoen (inclusief bedragen uit reserves).

Het totaal aan lokale heffingen en onroerendezaakbelastingen bedraagt hiervan €63,4 miljoen.

Inkomsten €448,8 miljoen

Lokaal en eigen middelen

Rijksmiddelen

€35,4 miljoen Lokale heffingen excl. OZB

- €14,3 miljoen Afvalstoffenheffing
- € 8,4 miljoen Rioolrechten
- € 4,4 miljoen Parkeerbelasting
- € 4,9 miljoen Bouwleges
- € 2,1 miljoen Overige leges
- € 1,3 miljoen Overig

€28,0 miljoen
OZB

€37,6 miljoen
Overige inkomsten

€35,3 miljoen
Herstructurering en vastgoed

€34,0 miljoen
Putting uit de reserves

€229,5 miljoen
Algemene uitkeringen

€49,0 miljoen
Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt

Verkorte Balansweergave

(bedragen x €1.000)

Activa	31-12-2021	31-12-2020	Passiva	31-12-2021	31-12-2020
Vaste activa			Eigen vermogen		
Immateriële vaste activa	3.355	4.537	Algemene reserve	46.071	21.395
Materiële vaste activa	286.689	243.373	Bestemmingsreserves	79.663	57.080
Financiële vaste activa	45.911	64.545	Resultaat rekening	19.115	17.326
			Totaal Eigen Vermogen (1)	144.849	95.801
			Voorzieningen (2)	12.298	12.483
			Vaste schulden (3)	243.146	282.175
Totaal Vaste activa	335.955	312.455	Totaal Vaste financieringsmiddelen (1+2+3)	400.293	390.459
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Voorraden	70.480	51.392	Kortlopende schulden	26.533	26.382
Vorderingen	55.176	53.743	Overlopende passiva	62.905	35.959
Liquide middelen	2.272	1.283			
Overlopende activa	25.848	33.927			
Totaal Vlottende activa	153.776	140.345	Totaal Vlottende passiva	89.438	62.341
Totaal generaal	489.731	452.800	Totaal generaal	489.731	452.800

Activa

Door de overdracht van materiële vaste activa vanuit de NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer en de voorgenomen liquidatie van deze organisatie stijgt de activa met €24,9 miljoen.

Bij de voorraden zijn met name de balanswaarden van bedrijvenpark A1 en Steenbrugge gestegen (€22,2 miljoen). Bij de boekwaarde per 31-12-2020 is nog onderscheid gemaakt tussen de boekwaarden voor bouwgronden in exploitatie en faciliterend grondbeleid (overlopende activa). Dit onderscheid is per 31 december 2021 komen te vervallen. Hierdoor heeft er een verschuiving plaats gevonden tussen overlopende activa en voorraden.

Passiva

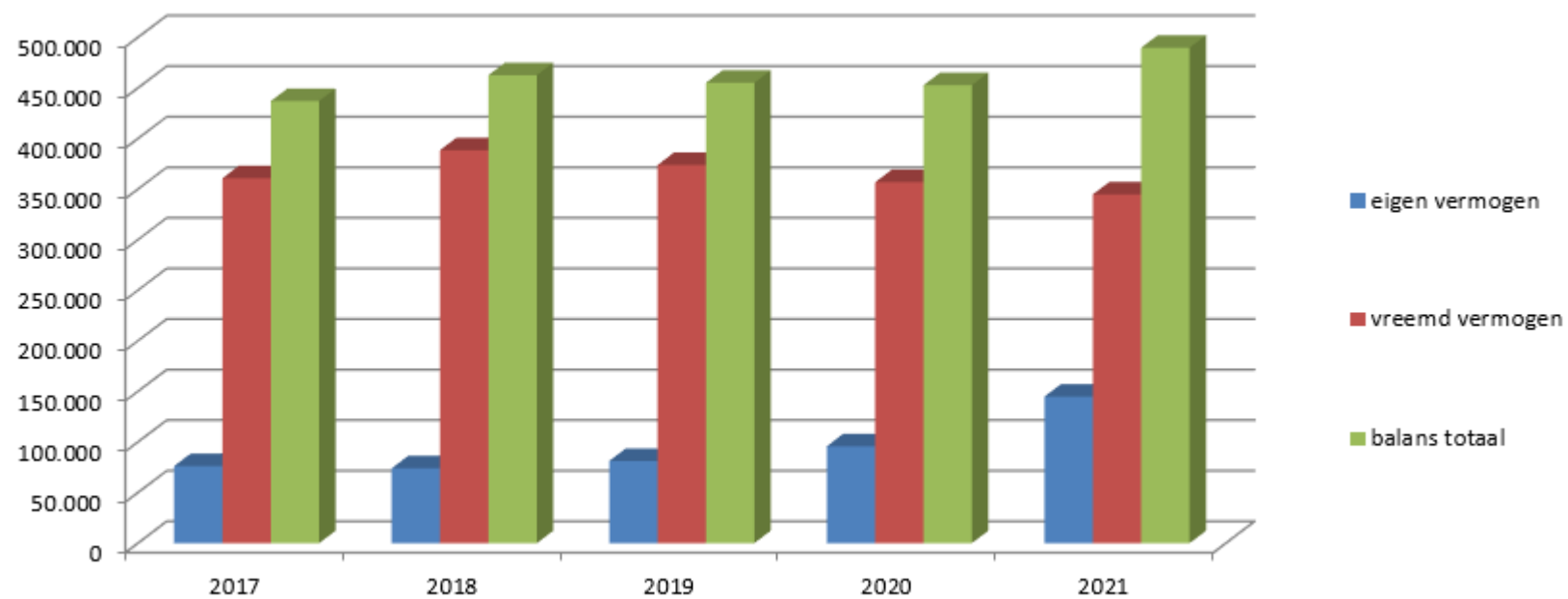
Het eigen vermogen is fors gestegen in vergelijking met 2020. Het vreemd vermogen (vaste schulden) is gedaald. Dit komt door het aflossen van geldleningen. Doordat de overdracht van de materiële vaste activa van Maatschappelijk vastgoed Deventer wel in 2021 heeft plaats gevonden, maar de

generale liquidatie pas in 2022 plaats vindt, is de vlottende passiva gestegen. Onder de overlopende activa is een nog te betalen post van €23,8 miljoen opgenomen.

Ontwikkeling Eigen Vermogen

Ontwikkeling eigen / vreemd vermogen 2017-2021 (x €1.000)

Reserves

Per 1 januari 2021 bedroeg het saldo van de reserves €78 miljoen (exclusief rekeningresultaat). In de jaarrekening 2021 is dit gestegen naar €124 miljoen (exclusief rekeningresultaat). De stand van de reserves op 31 december 2020 en 31 december 2021 kan over de verschillende categorieën als volgt worden verdeeld:

(bedragen x €1.000)

	31-12-2020	31-12-2021
Reserves met specifiek weerstandsmotief	14.605	14.551
Reserves met algemeen weerstandsmotief	6.790	31.520
Bestemmingsreserves met bestedingsfunctie	7.602	15.335
Bestemmingsreserves met egalisatiefunctie	27.715	42.248
Bestemmingsreserves met rentebeslag	6.445	2.023
Financieel technische bestemmingsreserves	15.318	20.057

De grootste mutaties worden hieronder toegelicht:

Reserves met algemeen weerstandsmotief

De stijging komt met name door de toevoeging van het resultaat VJN 2021 (€9,9 miljoen) en de 2e kwartaalrapportage 2021 (€6,8 miljoen). Wijzigingen in de uitkomst van de grondexploitaties leiden tot een extra storting van €9,0 miljoen.

Bestemmingsreserves met bestedingsfunctie

De stijging wordt met name veroorzaakt door een storting van €9,3 miljoen in de reserve nieuw beleid. Bij de 3e kwartaalrapportage 2021 is besloten het voordelig resultaat over 2021 te storten in deze reserve.

Bestemmingsreserve met egalisatiefunctie

De grootste mutaties zitten in de reserve maatschappelijke opvang-beschermd wonen en de reserve gebiedsontwikkeling.

Conform regionale afspraken in het samenwerkingsconvenant beschermd wonen en maatschappelijke opvang wordt het positieve over 2021 op de regionale voorzieningen beschermd wonen en maatschappelijke opvang toegevoegd aan het regionale weerstandsvermogen beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Het gaat om een bedrag van €6,8 miljoen. Door een woningbouwimpuls bijdrage van het Rijk ontstaat er een voordeel rondom Havenkwartier en Sluiskwartier en de Brinkgarage van €2,2 miljoen. Dit bedrag wordt gestort in de reserve gebiedsontwikkeling. Ook is de voordelige uitkomst van de afvalstoffenheffing ad €1,8 gestort in de reserve tarieven huishoudelijk afval.

Bestemmingsreserve met rentebeslag

Vanwege de liquidatie van NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer heeft er een herrubricering plaats van gevonden van de vermogensreserve ad €4,5 miljoen naar de reserve kapitaallasten (financieel technische bestemmingsreserve).

In de bijlagen is een standenregister toegevoegd, waarin de diverse begrote puttingen en stortingen in/uit reserves en de werkelijke worden weergegeven. Hierbij is ook vermeld wanneer de raad dit besluit heeft genomen.

Resultaat grondexploitaties

De waardering van de grondexploitaties is gedurende 2021 verbeterd. Het resultaat van de verlieslatende grondexploitaties is verbeterd met bijna €8,4 miljoen opzichte van de jaarrekening 2020. De totale verliesvoorziening voor de grondexploitaties komt daarmee uit op €39,6 miljoen. Dit resultaat wordt sterk bepaald door het verbeterd resultaat van het A1 Bedrijvenpark van circa €7,8 miljoen. Daarnaast is er een aantal winstgevende locaties, waarvan het resultaat (voorafgaand aan winstneming) per saldo is toegenomen met €4,2 miljoen tot circa €10,9 miljoen. In het boekjaar 2021 heeft als gevolg hiervan een winstneming over de lopende grondexploitaties plaatsgevonden van circa €1,6 miljoen. Daarnaast heeft de afsluiting van grondexploitatie De Vijfde Hoek geresulteerd in een winstneming van €640.000.

Zie voor een nadere toelichting [paragraaf Grondbeleid](#).

Renteresultaat

Het renteresultaat voor 2021 bedraagt €0,50 miljoen positief. Dit is het verschil tussen de doorbelaste rente aan activa en de werkelijke rentekosten. Het begrote renteresultaat 2021 bedroeg €0,53 miljoen positief. Dit verschil van €0,02 miljoen wordt met name veroorzaakt door lagere doorbelaste rente aan activa.

Weerstandsparagraaf

De risico's zijn gedaald ten opzichte van de laatste inventarisatie in de begroting 2022-2025. Ten opzichte van de weerstandscapaciteit is de ratio weerstandsvermogen gedaald tot 1.03. De risico's in de grondexploitatie A1 zijn gestegen, waar een lager risico in de grondexploitaties Sluiskwartier en Poort van Deventer tegenover staat (zie paragraaf grondbeleid). Daarnaast wordt het risico voor Slim Warmtenet opgevangen binnen het project. De overige risico's zijn gelijk gebleven.

De gemeente beschikt met deze uitkomst op dit moment over voldoende weerstandsvermogen om de belangrijkste financiële risico's volledig op te vangen. Daarom kan de specifieke weerstandsreserve worden verlaagd. Dit zal opgenomen worden in de eerste kwartaalrapportage van 2022 ten gunste van de generieke weerstandsreserve. Een verlaging €520.000 brengt de ratio weer op 1.

Vennootschapsbelasting

Per 1 januari 2016 is de wet modernisering Vennootschapsbelastingplicht (wet Vpb) overheidsondernemingen in werking getreden. De gemeente Deventer heeft, voorafgaand aan de wetwijziging, onderzoek gedaan naar de gevolgen van de invoering van deze wet. Het onderzoek is gebaseerd op de activiteiten en cijfers van 2015 en 2016. Dit onderzoek heeft geresulteerd in een tweetal rapportages;

- [Implementatietraject Vpb \(06-12-2016\)](#)

In dit rapport is uitvoerig ingegaan op het proces van wetsonderzoek, activiteit inventarisatie en beoordeling en toetsing daarvan aan het wettelijk kader. Op basis van onderzoek naar de feiten en omstandigheden is vervolgens het standpunt ingenomen, dat de gemeente Deventer voor geen enkele activiteit kwalificeert als onderneming in de zin van de wet Vpb (ondernemingstoets).

- [Vpb en het grondbedrijf \(03-02-2017\)](#)

In de memo wordt ingegaan op het DNA (profiel) van het grondbedrijf. Vervolgens is op basis van het toepassen van de zogenaamde QuickScan (ontwikkeld door de Samenwerking Vennootschapsbelasting Lokale Overheden - SVLO) onderzocht of de gemeente Deventer met haar grondexploitatie activiteiten een onderneming vormt voor de wet Vpb.

Op basis van de uitkomst van het onderzoek naar de activiteiten van het Grondbedrijf en het toepassen van de QuickScan is het standpunt van Deventer dat zij, ook voor haar Grondbedrijf activiteiten, niet kwalificeert als onderneming in de zin van de wet Vpb (ondernemingstoets).

Op de uitkomsten van de onderzoeken is een review gehouden door een extern belastingadviesbureau. Daarbij is onder andere de juiste toepassing van de wet- en regelgeving beoordeeld. Door het betreffende adviesbureau is vervolgens het volgende geconcludeerd voor wat betreft de accountantscontrole jaarrekening 2016;

Onderhavige beoordeling (rapport Beoordeling van de Concept-Rapportage van de Vpb-plicht – Gemeente Deventer) toont richting de accountant aan dat in het proces en de vastlegging van de onderliggende onderbouwing van de eventuele vennootschapsbelastingplicht voldoende 'checks en balances' zijn opgenomen.

Het proces van de invoering van de Vpb-plicht voor overheidsbedrijven was op het moment van onderzoek nog niet afgerond. Onder andere de VNG, VVG, IPO, Belastingdienst en het Ministerie van Financiën waren nog in overleg over belangrijke details in de uitvoering. Op dit moment (eind 2021) heeft de Belastingdienst zich slechts beperkt uitgelaten over de onduidelijkheden bij de inventarisatie van de Vpb-plicht van gemeenten in het algemeen en de gemeentelijke grondbedrijven in het bijzonder. Er bestaan derhalve nog risico's en onduidelijkheden, waarover wellicht in de komende jaren meer duidelijkheid gaat ontstaan.

[Integraal onderzoek](#)

In 2022 worden alle activiteiten (taakvelden) binnen de gemeente Deventer opnieuw beoordeeld of er sprake is van Vpb-plicht. Het rapport van 2016 wordt op basis van de resultaten van dit integraal onderzoek geactualiseerd.

Stand van zaken ultimo boekjaar 2021

Aangiften Vpb boekjaar 2016 tot en met 2019

In 2019, 2020 en 2021 heeft de gemeente Deventer op uitnodiging van de Belastingdienst aangifte vennootschapsbelasting gedaan voor de jaren 2016, 2017, 2018 en 2019. Dit betroffen zogenaamde 'nihil' aangiften. De gemeente Deventer stelt zich op het standpunt dat zij voor haar gehele organisatie niet belastingplichtig is volgens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969.

De Belastingdienst heeft, op basis van de aangifte 2016, met daarop volgend verschillende vraag en antwoord sessies over reclame activiteiten, de gemeente Deventer in mei 2020 over de 'winst' op betreffende reclame activiteiten een aanslag vennootschapsbelasting opgelegd. Deze is, om olopende belastingrente te voorkomen, direct betaald.

Vervolgens heeft de gemeente Deventer in juni 2020 pro forma bezwaar aangetekend tegen de aanslag en tegelijkertijd de Belastingdienst verzocht om, voor de motivering op dit bezwaar, uitstel te verlenen tot na de bespreking (hoorgesprek) van de verschillende vragen en antwoorden.

De Belastingdienst heeft het verzoek gehonoreerd echter heeft deze, vanwege COVID-19 maatregelen, nog niet plaatsgevonden. Vervolgens heeft de Belastingdienst in mei 2021 de gemeente Deventer eveneens een aanslag opgelegd over de vermeende winst op reclameactiviteiten in 2017. Deze is om gelijke redenen als 2016 betaald en is direct daartegen eveneens bezwaar aangetekend.

In de tussentijd zijn door zeker vijf andere gemeenten in Nederland fiscaal juridische procedures gestart bij verschillende rechtbanken. De inhoud van de procedures vertonen grote gelijkenis met de pleitbare standpunten die de gemeente Deventer heeft ingenomen inzake de Vpb-aanslagen voor de opbrengsten van reclame activiteiten. In december 2021 is met de Belastingdienst schriftelijk overeengekomen dat de bezwaren van de gemeente Deventer worden aangehouden tot het moment dat in vergelijkbare procedures de relevante rechtsvragen zijn beantwoord. Op dat moment doet de Belastingdienst uitspraak op bezwaar. Onder Vpb en reclame wordt nader ingegaan op de activiteit reclame.

Vpb en Grondbedrijf

In het kader van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 wordt jaarlijks beoordeeld of er voor het grondbedrijf van de gemeente Deventer sprake is van een onderneming en daarmee vennootschapsbelastingplicht. Bij dit onderzoek naar het cluster van grondgerelateerde activiteiten (grondexploitaties) binnen het grondbedrijf wordt gebruik gemaakt van een model dat is gebaseerd op de QuickScan en de Post-QuickScan gepubliceerd door het SVLO. De onderzoeksresultaten worden vastgelegd in een rapportage 'Vastlegging Vpb-plicht grondbedrijf'.

In 2021 is op basis van een jaarrekening 2020 en het MPG 2021 het model doorgerekend en is geconstateerd dat het Grondbedrijf niet door de ondernemingspoort gaat. Met de grondgerelateerde activiteiten van de gemeente Deventer wordt in 2020 niet voldaan aan de ondernemingscriteria volgens de Wet Vpb. Hierdoor is over het boekjaar 2020 geen sprake van Vpb-plicht. Voor het jaar 2021 wordt deze beoordeling in 2022 opnieuw uitgevoerd.

Vpb en reclame

Veel gemeenten hebben met reclame exploitanten contracten afgesloten op basis waarvan de gemeente delen van de publieke ruimte (grond, lichtmasten, abri's, billboards, rotondes, etc.) tegen vergoeding exclusief ter beschikking stelt aan de exploitant. Op dit moment hebben diverse gemeenten fiscaal juridische procedures lopen over de vraag of de gemeente vennootschapsbelastingplichtig is voor de resultaten die met deze activiteiten worden behaald.

Ten behoeve van de ingediende aangifte vennootschapsbelasting 2016 is door de gemeente Deventer beoordeeld of de activiteit 'reclame in de openbare ruimte' belastingplichtig is voor de vennootschapsbelasting. Uit de analyse blijkt dat deze activiteit als 'normaal vermogensbeheer' kwalificeert en dat er geen sprake is van een 'duurzame organisatie van kapitaal en arbeid'. Gelet hierop is de activiteit niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting en derhalve niet opgenomen in de aangiften vennootschapsbelasting 2016 tot en met 2019. De gemeente Deventer heeft over het niet belastingplichtig zijn voor haar reclame activiteiten een pleitbaar standpunt ingenomen en gedeeld met de Belastingdienst.

Op basis van de uitkomst van de lopende procedures bij verschillende rechtbanken zal de Belastingdienst uitspraak doen op het bezwaar dat de gemeente Deventer heeft ingediend. De uitkomst daarvan zal even duren en vormt daarmee een onzekerheid voor de gemeente Deventer

Conclusie

De gemeente Deventer stelt zich op dit moment op een pleitbaar standpunt dat zij met haar activiteiten niet door de 'ondernemingspoort' gaat. De aanslagen van de Belastingdienst voor de opbrengsten voor de reclame activiteiten over 2016 en 2017 doen daar niet aan af. De gemeente Deventer wacht met vertrouwen de uitkomst van haar fiscaal juridische stappen af, evenals de uitkomst van de landelijke procedures.

Exploitatieresultaat

(bedragen x €1.000)

	Jaarrekening 2020	Begroting na wijziging 2021	Jaarrekening 2021
Gerealiseerde totaal van lasten en baten (exclusief puttingen en stortingen)	14.594	11.022	49.049
Mutaties via reserves:			
- Saldo van stortingen en onttrekkingen in/uit reserves	3.065	-10.700	-29.612
- Toevoeging rente aan reserves	-334	-322	-322
Gerealiseerd resultaat	17.325	0	19.115
Overige resultaatbestemming:			
Reservering overlopende uitgaven en inkomsten	-8.342	0	-11.033
Resultaat	8.983	0	8.082

Toelichting op resultaatverschillen begroting 2021 en jaarrekening 2021

Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten

Er is een verschil tussen het saldo van de begroting en rekening. Dit kunnen in de diverse programma's zowel voordelige als nadelige verschillen zijn. Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de programmabladen.

Mutaties via reserves

In de begroting 2021 werd ervan uitgegaan dat per saldo €10,7 miljoen in de reserves zou worden gestort. In de jaarrekening 2021 is dit per saldo een storting van €29,6 miljoen geworden. De verschillen worden toegelicht in bijlage 6 van de jaarrekening.

Rente over reserves

Het rentebedrag dat aan de reserves is toegevoegd, is in vergelijking met de bijgestelde begroting 2021 ongewijzigd.

Over te hevelen budgetten

Een overzicht van de overgehevelde budgetten vindt u in bijlage 1 van het jaarverslag.

Analyse rekeninguitkomst 2021

Het definitieve resultaat van de jaarrekening 2021 bedraagt €19,1 miljoen voordelig. Door het voordelige resultaat van €19,1 miljoen aan te passen met de over te hevelen budgetten van €11,0 miljoen ontstaat een voordelig nettoresultaat van €8,1 miljoen.

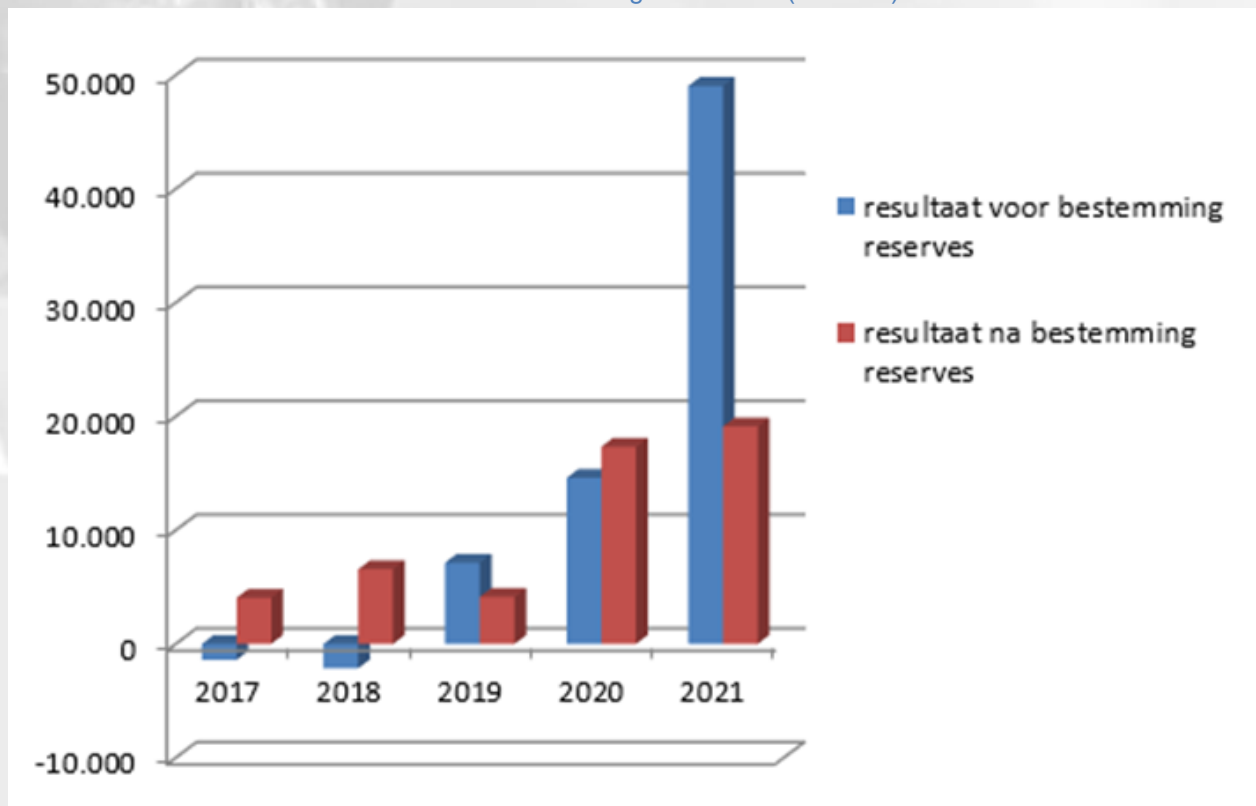
Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de [programmabladen](#).

Uitkomst rekening 2021 (bedragen x €1.000) [-/- = Nadeel]		
Omschrijving	Programma	Bedrag
Voormalige wethouders	Burger en bestuur	144
FLO Veiligheidsregio	Openbare orde en veiligheid	-189
Apparaatslasten straten	Leefomgeving	-155
Snippergroen	Leefomgeving	150
Bouwleges	Ruimtelijke ontwikkeling	-135
Ruimtelijke ordening	Ruimtelijke ontwikkeling	-127
Re-integratie	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	115
TOZO	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	178
Bijstand/BUIG	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	1.680

Samenkracht	Meedoen	179
Hulpmiddelen en woningaanpassingen	Meedoen	150
WMO	Meedoen	2.000
Vraagafhankelijk vervoer	Meedoen	361
Volksgesondheid	Meedoen	225
Beschermd wonen (lokaal)	Meedoen	227
Jeugdzorg	Jeugd en onderwijs	-274
Facilitaire Zaken	Bedrijfsvoering	253
Personeel en Organisatie	Bedrijfsvoering	140
Communicatie	Bedrijfsvoering	198
ICT	Bedrijfsvoering	293
Juridische Zaken	Bedrijfsvoering	130
Onvoorzien	Algemene dekkingsmiddelen	195
Stelpost autonome ontwikkelingen	Algemene dekkingsmiddelen	1.000
Algemene uitkering afrekening voorgaande jaren	Algemene dekkingsmiddelen	536
Algemene uitkering decembercirculaire 2021	Algemene dekkingsmiddelen	240
Diversen	Diverse	568
		8.082

Resultaatontwikkeling

Resultaatontwikkeling 2017-2021 (x€1.000)

Doorwerking uitkomsten jaarrekening 2021

De diverse voor- en nadelen in de rekening 2021 hebben geen doorwerking naar 2022 en verder. Dit komt omdat de verschillen met name te maken hebben met effecten van de corona en de lockdown.

Resultaatbestemming

De resultaatbestemming omvat alle stortingen in en puttingen uit de reserves, die ten laste komen respectievelijk ten gunste komen van de exploitaties. Ook is in dit programma de rente, die wordt toegevoegd aan de reserves opgenomen.

(bedragen x €1.000)

Omschrijving	Lasten/Baten	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Toevoegingen rente aan reserves		338	322	322	0
Stortingen in reserves	Lasten	8.568	47.915	63.634	-15.719
Puttingen uit reserves	Baten	10.940	37.216	34.022	3.194
Saldo		2.034	-11.021	-29.934	18.913

Voor een specificatie van de stortingen in en puttingen uit diverse reserves wordt verwezen naar bijlage [6 Resultaatbestemming via reserves](#).

Programma's

Legenda

	Prestatie is behaald
	Prestatie is voor meer dan 75% behaald
	Prestatie is voor minder dan 75% behaald
	Prestatie is niet te meten of onbekend
	Prestatie is niet behaald

Burger en bestuur

Omschrijving

In dit programma gaat het om de relatie van de gemeente met de inwoner en de manier waarop Deventer bestuurd wordt.

Het gemeentebestuur wordt gevormd door de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders. De raad is de vertegenwoordiging van de inwoners van Deventer. Ze bestaat uit 37 raadsleden en geeft richting aan het beleid en controleert de uitvoering daarvan. Het dagelijks bestuur van de gemeente is belegd bij het college van B&W. Binnen de door de raad gestelde kaders geeft het college uitvoering aan het beleid.

De gemeente heeft vele taken, de rol die ze aanneemt loopt uiteen van reguleren (vergunningen verlenen en handhaven), uitvoeren, regisseren in netwerkverbanden, stimuleren of faciliteren (subsidies) tot loslaten, wanneer particuliere initiatieven de overheid niet nodig hebben. We nodigen inwoners en organisaties actief uit om mee te denken en initiatief te nemen.

Onze dienstverlening sluit aan op de vraag van inwoners en ondernemers. Producten en diensten zijn toegankelijk, met transparante procedures, korte doorlooptijden en heldere antwoorden door kundige en vriendelijke medewerkers. We bieden advies als er meer ondersteuning nodig is. We werken aan passende regels: we kijken welke regels belemmerend werken, onnodige regelgeving wordt losgelaten. De komende jaren willen we voor inwoners en ondernemers de regie op de eigen gegevens verbeteren.

Inwoners en ondernemers kiezen zelf het contactkanaal met de gemeente. Veel dienstverlening is digitaal beschikbaar, maar sommige vragen lenen zich niet voor digitale afhandeling. Bovendien heeft een deel van onze inwoners moeite met digitale dienstverlening. Daarom zijn alle contactkanalen (balie, telefoon, email, social media, whatsapp en digitaal) van groot belang, houden we deze kanalen maximaal open en kiest de inwoner zélf zijn contactkanaal: de omnichannel strategie. Dit is niet alleen klantvriendelijk, het is tevens (kosten)efficiënt, omdat het herstelkosten in de vorm van informatieloopt, onnodig contact, klachten en bezwaar helpt voorkomen.

2021 in vogelvlucht

Publieke Dienstverlening

Voor de publieke dienstverlening van de gemeente stond 2021 wederom in teken van corona. Om een veilige omgeving voor inwoners én medewerkers te creëren was het Stadhuis in 2021 beperkter geopend dan normaal. Voor de meeste dienstverlening konden inwoners op afspraak terecht in het Stadhuis, daarnaast kon veel dienstverlening digitaal, telefonisch of via beeldbellen geregeld worden.

Verkiezingen

Op 17 maart vonden de Tweede Kamerverkiezingen plaats. Er waren veel extra maatregelen nodig vanwege corona: meer stembureaus, meer stembureauleden en met veel meer verkiezingsmateriaal dan anders. Dit vereiste een zorgvuldige voorbereiding en maakte het een veel omvangrijker project dan in andere verkiezingsjaren. Met deze ervaring zijn in september de voorbereidingen voor de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2022 gestart.

Burger- en overheidsparticipatie

Vanuit de Omgevingswet en het wetsvoorstel Versterking participatie op decentraal niveau werken we aan een beleidsvisie en verordening voor participatie. Er zijn vanuit beide sporen meerdere sessies geweest in de raad, ook is er een raads werkgroep actief. Na de verkiezingen pakken we het proces voor een verordening en beleidsvisie met de nieuwe raad verder op.

Bij alle projecten die we als gemeente uitvoeren is participatie steeds belangrijker. Veelal wordt participatie-advies met inhuur ingevuld, omdat interne capaciteit hiervoor beperkt beschikbaar is. Als participatie niet goed verloopt, merken we dat in de vorm van klachten Wob-verzoeken en bezwaren. Naast de bovenstaande burgerparticipatie is er een duidelijk waarneembare beweging dat bewoners met initiatieven naar de gemeente komen om onderdelen van de openbare ruimte aan te mogen passen of in eigen beheer te krijgen. Ook de begeleiding van deze initiatieven vraagt veel capaciteit.

Regionale samenwerking

Deventer werkt met Apeldoorn, Brummen, Epe, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen samen in de Cleantech Regio. Samen met belangengroepen, maatschappelijke organisaties en private partijen bevorderen deze gemeenten een evenwichtige ontwikkeling van het gebied en een versterking van de kwaliteit van het vestigingsklimaat. In de afgelopen periode hebben wij geïnvesteerd in de Strategische Agenda Cleantech Regio 2022-2030. Samen met andere overheden, ondernemers en onderwijs hebben wij een eerste perspectief vastgesteld dat leidt tot een regio waar het goed wonen, werken, leren en recreëren is en blijft. Waar de brede welvaart blijvend op een hoger niveau ligt. En waar gerichte aandacht is voor ruimtelijke kwaliteit, verduurzaming en digitalisering.

Doelen en prestaties

Inwoners zijn tevreden

Omschrijving Inwoners zijn tevreden: We zijn bereikbaar, in de breedste zin van het woord. Telefonisch, fysiek, online: de inwoner kan bij ons terecht en kiest daarin zelf zijn contactkanaal: omnichannel. We bieden moderne dienstverlening: persoonlijk, snel, op maat, digitaal. Met minder en betere regels. De openingstijden zijn ruim; hiermee sluiten we aan op het ritme van de stad. De tevredenheid voor eerstelijns klantcontact bedraagt minimaal een 8,0.

Toelichting

Prestatie We passen onze online communicatie en dienstverlening aan de eisen vanuit het Besluit Digitale Toegankelijkheid aan.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie We realiseren één digitale ingang bij de gemeente voor inwoners en ondernemers

Toelichting Het realiseren van één ingang blijkt op dit moment technisch niet mogelijk te zijn. De verwachting is dat dit in 2022 wel mogelijk is.

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie We leveren producten en diensten en beantwoorden vragen in het 1e lijns klantcontact, waaronder reisdocumenten, vergunningen en minimaregelingen.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie Met “snel antwoord” beantwoorden we vragen over de gemeentelijke belastingaanslag en voorkomen we bezwaarschriften.

Toelichting

Begroot budget €1.189.000

Gerealiseerd €1.023.348

Prestatie We organiseren de Tweede Kamerverkiezingen die op 17 maart 2021 plaatsvinden.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

We streven naar een (meer) participerende samenleving

Omschrijving We streven naar een (meer) participerende samenleving: We gaan uit van vertrouwen geven en krijgen. We zoeken samen naar de best mogelijke oplossingen met een intelligente mix van overheid, samenleving en markt. We zijn als overheid uitnodigend, stimulerend, faciliterend en geven ruimte aan initiatieven uit de samenleving. Zo streven we naar een groter draagvlak voor en hogere tevredenheid over de gemeente.

Toelichting

Prestatie We zorgen ervoor dat jongeren hun stem kunnen laten horen in Deventer.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie We ontwikkelen een strategie om initiatieven los te krijgen in de wijken (extern) en daar als gemeente constructief mee om te gaan (intern)

Toelichting Er zijn meerdere sessies met de raadswerkgroep en in de raad geweest als voorbereiding op het participatiebeleid en de verordening. Met de nieuwe raad pakken we dit proces weer op.
Begroot budget
Gerealiseerd

We werken aan partnerschappen

Omschrijving Het college heeft in het bestuursakkoord "Met lef en liefde voor Deventer" de ambitie neergezet om Deventer nadrukkelijker te tonen aan de buitenwereld en aan samenwerkingsverbanden in de regio. Dat kunnen we niet alleen. Daarom werken we samen met en ondernemen we lobbyactiviteiten vanuit Deventer richting provinciale, regionale, landelijke en Europese overheden en instanties, alsook richting werkgevers en ondernemerskoepels.

Toelichting

Prestatie We voeren projecten uit en ondernemen lobbyactiviteiten in Cleantech-verband.

Toelichting

Begroot budget €606.000

Gerealiseerd €632.000

Prestatie We vergroten en delen onze kennis met partners als VNG, G40 en Platform 31.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening Prognose	Verschil Prognose
Lasten	7.411	8.257	8.235	-21
Baten	1.281	1.981	2.314	332
Voor resultaatbestemming	-6.130	-6.275	-5.921	354
Stortingen in reserves	0	0	0	0
Puttingen uit reserves	0	427	314	-113
Na resultaatbestemming	-6.130	-5.848	-5.607	241

Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
Wijknummers	27	27	0
Klantcontactstelsysteem	46	46	0
Rekenkamer Raad	26	0	-26
Inwoners aan zet	34	9	-25
Jongerenraad	30	30	0
Totaal	164	113	-51

Saldo na resultaatbestemming en budgetoverheveling

(bedragen x €1.000)

	Saldo
Saldo na resultaatbestemming	241
Saldo budgetoverheveling	-51
Saldo na budgetoverheveling	190

Toelichting saldo na budgetoverheveling (voordeel €190.000)

Burgemeester en Wethouders (voordeel €237.000)

Het voordeel wordt veroorzaakt door lagere loonkosten van oud-wethouders (€144.000) en vrijval van een wethoudersvoorziening (€93.000).

Raad (voordeel €55.000)

Er zijn lagere kosten voor vergoeding raadsleden en loonkosten griffie (€42.000). Daarnaast zijn er inkomsten uit terugbetaling van fractievergoedingen (€13.000).

Burgerzaken (nadeel -€37.000)

De loon- en inhuurkosten van het team Publiekscontacten zijn hoger dan begroot (-€92.000). Hier tegenover staat een hogere legesopbrengst (€90.000), waarvan een deel wordt afgedragen aan het Rijk (-€35.000).

Software Applicaties Burgerzaken (nadeel -€60.000)

De kosten voor software applicaties voor Burgerzaken waren in 2021 hoger (-€60.000) dan begroot. Dit betreft de bijdragen aan Dimpact en het contract met de leverancier van de extra Burgerzakenmodules. Hier staat tegenover dat de kosten voor deze bijdragen op het programma 11 Bedrijfsvoering lager zijn.

Voorzeningen

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershill
Uitgaven t.l.v. voorzieningen	310	1.010	1.074	64
Inkomsten t.g.v. voorzieningen	385	385	385	0
Saldo	75	-625	-689	-64

Toelichting

De uitkeringen op de voorziening wethouderspensioenen zijn lager dan begroot door lichte wijzigingen in het aantal pensioengerechtigden (€29.000). Doordat de meerjarige verplichtingen voor wethouderspensioenen volgens de actuele actuariële berekening lager zijn dan voorzien, is een vrijval ten gunste van de exploitatie geboekt (-€93.000).

Gerelateerde informatie

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Voortgangsrapportage Publieke Dienstverlening 2017-2018	1,8 Mb	Voortgangsrapportage Publieke Dienstverlening 2017-2018 + Raadsmededeling
EU evaluatie en vooruitblik	0,5 Mb	EU evaluatie en vooruitblik
Kader subsidieverwerving	0,4 Mb	Kader subsidieverwerving
Cleantech Regio	0,1 Mb	Cleantech Regio

Openbare orde en veiligheid

Omschrijving

De ambitie van het programma Veiligheid is om in samenwerking met interne en externe partners de veiligheid, rechtvaardigheid en weerbaarheid te versterken in Deventer. Het programma Veiligheid omvat een breed en complex terrein. Breed omdat veiligheid vele geprioriteerde onderwerpen omvat, van huiselijk geweld en veelplegers, tot de bestuurlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit, het voorkomen van polarisering, overlast op straat, het voorkomen en beperken van de risico's van drugsgebruik en digitale criminaliteit.

Complex, omdat voor een effectieve aanpak van veiligheidsvraagstukken de verbinding en samenwerking met en inzet van tal van partijen in de veiligheidsketen en ook daarbuiten essentieel is. Daarnaast kan zich de mogelijkheid voordoen dat er spanning bestaat tussen lokaal beleid en regionale dan wel landelijke prioriteiten. Er zijn grenzen ten aanzien van de mogelijkheden om het gevoel van veiligheid te beïnvloeden. Toch zien steeds meer mensen openbare orde en veiligheid als een taak waar iedereen een bijdrage aanlevert. Toezicht en handhaving ondersteunen de uitvoering van het beleid. Waar mogelijk vindt de inzet van toezicht plaats in overleg met bewoners en instellingen. Daarnaast leveren we vanuit het programma een actieve bijdrage aan de veiligheidsregio IJsselland en daarmee aan een integrale hulpverlening bij rampenbestrijding en crisisbeheersing.

De gemeentelijke rol bij de verschillende prestaties in het programma bestaat veelal uit reguleren (vergunningverlening en handhaving). Daarnaast is er sprake van regisseren en faciliteren (bijvoorbeeld evenementen) en verbinden in zowel beleidsterreinen als netwerkverbanden.

2021 in vogelvlucht

Ook 2021 in het teken van Corona

In 2021 heeft het programma Veiligheid een belangrijke bijdrage geleverd aan zowel de lokale als de regionale crisisorganisatie ter bestrijding van de coronacrisis. Ook is uitgebreide juridische ondersteuning geleverd aan de Veiligheidsregio IJsselland. Tevens vervulde het programma een rol in het beantwoorden van vragen over corona gerelateerde onderwerpen van collega's, inwoners, organisaties en bedrijven. Ook het uitvoeren van toezicht en handhaving stond voor een groot deel in het teken van het handhaven van de Tijdelijk Wet Maatregelen Covid 19. Vanwege de coronamaatregelen waren integrale controles beperkt uitvoerbaar.

Voor een kort overzicht van de resultaten van het programma wordt hieronder aandacht besteed aan de thema's 'Ondermijning', 'Zorg en Veiligheid', 'Drugs', 'Digitale criminaliteit' en 'Toezicht en Handhaving'.

Ondermijning

Tijdens het lokaal casusoverleg ondermijning zijn afgelopen jaar negen casussen behandeld. Deelnemers van het overleg zijn politie, omgevingsdienst en medewerkers van verschillende gemeentelijke afdelingen, zoals publiekscontacten en sociale recherche. Het doel van dit overleg is om de meldingen en casussen op het gebied van ondermijnende criminaliteit concreet te maken en zo nodig om te zetten naar acties. Samen met onze partners organiseren we met enige regelmaat integrale controles. Door middel van deze controles krijgen wij meer zicht op de problematiek en kunnen wij of partners acties ondernemen/optreden tegen de ondermijnende criminaliteit. In 2021 zijn drie integrale controles uitgevoerd. Dit aantal is beperkt gebleven als gevolg van de coronamaatregelen.

In oktober 2021 vond de tweede editie van de themawEEK Veilig IJsselland plaats. Tijdens deze week was er specifiek aandacht voor (de aanpak van) ondermijnende criminaliteit en vonden er verscheidene preventieve en repressieve acties plaats in samenwerking met diverse partners. Ook de landelijke steekwapeninleveractie vond plaats gedurende deze week, waarbij enkele tientallen steekwapens zijn ingeleverd.

Het project Veilig Buitengebied is in 2021 afgerond. Het belangrijkste speerpunt hierbij is het bewuster maken van inwoners, ondernemers en professionals in het buitengebied. Met dit doel zijn bewustwordingssessies en controles in het buitengebied georganiseerd. Hierbij wordt niet alleen samengewerkt met de politie en brandweer, maar ook met wildbeheerseenheden, waterschappen en LTO. Naast voorlichting over veiligheid en criminaliteit, wordt nadrukkelijk gekeken naar het economisch perspectief en naar vitaliteit. KIWA certificering waardeerde deze samenwerking afgelopen jaar met het certificaat voor de aanpak Veilig Buitengebied. Komende jaren wordt deze werkwijze verder voortgezet.

Ten slotte is in 2021 het Bibob beleid geactualiseerd. De aanleiding voor deze actualisatie is de wijziging van de Wet Bibob en de intensivering van de aanpak ondermijning in Deventer. De uitbreiding van de Wet Bibob is onderdeel van de inzet tegen ondermijnende, georganiseerde criminaliteit. De voornaamste wetswijzigingen versterken de toepassingsmogelijkheden van de wet en breiden de eigen onderzoeksmogelijkheden van de gemeente uit.

Zorg en Veiligheid

In 2021 heeft het Zorg- en Veiligheidshuis 69 casussen in de vorm van een multidisciplinair overleg (MDO) behandeld. De cijfers en trends worden in de voortgangsrapportage Veiligheid verder toegelicht. Daarnaast is er een persoonsgerichte aanpak op overlastgevendende jeugdigen op en rondom Boreelplein toegepast, met als resultaat dat de rust op het plein aanzienlijk is teruggekeerd. In regionaal verband is de Regiovisie Huiselijk Geweld IJsselland 2021-2024 vastgesteld. Deze visie is de basis voor de lokale aanpak die in 2022 aan de gemeenteraad wordt aangeboden. Er zijn samenwerkingsafspraken met Veilig

Thuis IJsselland gemaakt om effectief de aanpak van de 'gefaseerde ketenzorg' bij huiselijk geweld en kindermishandeling toe te passen. Dit betekent eerst werken voor veiligheid en dan samen werken aan risicogestuurde zorg en herstelgerichte zorg. In 2021 is de regionale aanpak mensenhandel vastgesteld en een regionale monitor- en weegtafel opgezet. In lijn met deze regionale aanpak heeft de gemeente Deventer een aandachtsfunctionaris mensenhandel, met als taak te werken aan meer bewustwording en voeren van regie op casuïstiek. In 2021 is ook de tweede Sentimentenmonitor uitgevoerd, waarbij is gekeken naar mogelijke sentimenten en tegenstellingen tussen verschillende groepen die zich bevinden in de Deventer samenleving. Omdat deze sentimentenmonitor een opvolging is van de in 2017 uitgevoerde sentimentenmonitor kunnen de resultaten worden vergeleken en kan inzichtelijk worden gemaakt of en hoe de sentimenten en tegenstellingen in Deventer zich hebben ontwikkeld. In het voorjaar van 2022 worden de resultaten aan de gemeenteraad gepresenteerd. In navolging op het nieuwe handelingsperspectief bij 'wij-zij denken' is een interne leerkring van polarisatiestrategieën opgezet. Zij begeleiden desgewenst vraagstukken die te maken hebben met wij-zij sentimenten.

Drugs

In 2021 zijn in het kader van de bestuurlijke aanpak van drugscriminaliteit 56 handhavingszaken gestart (tegenover 45 in 2020). Deze zaken hadden betrekking op 9 in werking zijnde hennepkwekerijen (tegenover 13 in 2020). Daarnaast is een hennepkwekerij aangetroffen die op dat moment nog niet in gebruik was. Growshops zijn in tegenstelling tot 2020 (2 stuks) niet aangetroffen. Er zijn 4 panden tijdelijk gesloten (tegenover 6 panden in 2020). Voor het tweede opeenvolgende jaar zijn dwangsommen opgelegd om herhaling van Opiumwet-overtredingen te voorkomen. In totaal zijn 14 dwangsommen opgelegd (tegenover 20 in 2020). In alle gevallen is sprake van meerdere overtreeders bij hetzelfde pand. Ook de verhuurder kan als overtreder aangemerkt worden. Dit betekent nog niet dat een actieve betrokkenheid bij de hennepkwekerij is komen vast te staan. In de meeste gevallen wordt daarom aan de verhuurder een waarschuwing gegeven. Ook ontvangen verhuurders altijd voorlichtingsmateriaal waarin tips worden gegeven hoe zij veilig hun pand kunnen verhuren. Gelet op de recente jurisprudentie van de Raad van State wordt per aangetroffen illegale situatie maatwerk toegepast door te beoordelen welke bestuursrechtelijke maatregel in het specifieke geval noodzakelijk en evenredig is. Dit heeft tot resultaat gehad dat ook dit jaar de last onder dwangsom vaker is toegepast dan een woningsluiting. In een geval dat wel tot sluiting is overgegaan was sprake van een notoire drugsdealer. Deze persoon was eerder al een last onder dwangsom opgelegd voor drugshandel op straat. Hij bleek ook vanuit huis te dealen, waarbij in de woning een vuurwapen werd aangetroffen. Er was bovendien sprake van overlast en gevoelens van onveiligheid in de buurt. Gelet op deze feiten en omstandigheden is besloten om tot sluiting van de woning over te gaan. Dit had tot gevolg dat de gehele familie de woning tijdelijk diende te verlaten. Ook de huurovereenkomst is door de woningcorporatie ontbonden. De rechtbank heeft in deze zaak geoordeeld dat terecht tot tijdelijke sluiting is overgegaan en dat ook de woningcorporatie de huurovereenkomst op goede gronden heeft ontbonden.

Ook in 2021 is de drugshandel op straat aangepakt. De politie heeft het afgelopen jaar op verschillende momenten controleacties gehouden. De controles hebben geleid tot het opleggen van in totaal 22 lasten onder dwangsom aan straatdealers (tegenover 13 in 2020). In geen van deze gevallen is gebleken dat eerder opgelegde last is overtreden. Hoewel dit niet wel zeggen dat deze drugsdealers gestopt zijn met dealen, kan wel gesteld worden dat het bestuursrechtelijk optreden bijdraagt in het tegengaan van de drugshandel op straat. Er gaat bovendien een stevig signaal richting een ieder van uit dat ook de drugshandel op straat niet wordt getolereerd.

Digitale criminaliteit

Afgelopen jaar is in samenwerking met jongerenwerk en politie de bewustwordingscampagne 'Je weet toch' over geldezels gelanceerd. Zowel via sociale media als tijdens activiteiten van jongerenwerk. Daarnaast hebben de Voor Elkaar-teams en politie voorlichtingsbijeenkomsten over digitale veiligheid voor

jong en oud georganiseerd, met name op scholen, verpleeg- en verzorgingshuizen. De gemeenten in IJsselland hebben gezamenlijk opdracht gegeven voor een onderzoek naar het handelingskader bij online aangejaagde openbare ordeverstoringen, denk aan illegale evenementen of oproepen tot rellen. Er is landelijke belangstelling voor de resultaten, die in het tweede kwartaal van 2022 worden verwacht. Ten slotte zijn de voorbereidingen voor de Week Digitaal Veilig IJsselland gestart. In die week wordt in de gemeente Deventer door middel van activiteiten en communicatie aandacht voor digitale veiligheid gevraagd. Inwoners en ondernemers krijgen tips om te voorkomen dat zij slachtoffer van digitale criminaliteit worden.

Toezicht en Handhaving

Voor de toezichthouders/boa's stond het jaar wederom grotendeels in het teken van het handhaven van de Tijdelijk Wet Maatregelen Covid 19. Door de grilligheid van het verloop van de pandemie werden maatregelen op het ene moment versoepeld en op het andere moment weer aangescherpt. Dit heeft veel van toezichthouders/boa's gevraagd, maar nog meer van onze inwoners en ondernemers. Er is daarom samen met vertegenwoordigers van onder meer brancheorganisaties (o.a. horeca) steeds gezocht naar afstemming en de juiste aanpak om de naleving van de regels te bevorderen. Het in gesprek blijven heeft veel opgeleverd. Hier staat tegenover dat er handhavend is opgetreden tegen moedwillige overtreders en excessen, hiervoor werden onder meer social media analyses ingezet.

Het aantal meldingen (met name afval, parkeeroverlast en geluidsoverlast) is afgelopen jaar significant toegenomen. Dit heeft extra inzet van onze bouw- en woningtoezichthouders en boa's gevraagd. Deze toename van het aantal meldingen is waarschijnlijk grotendeels te wijten aan de coronamaatregelen (thuiswerken, lagere tolerantie, enz.).

In 2021 is er net als in 2020 zwaarder ingezet op het tegengaan van (jeugd)overlast op specifieke locaties, onder meer door de inzet van het 'flexteam'. Het ging hierbij onder andere om de Beestenmarkt, het Boreelplein, het Andriessenplein en de IJsselstrandjes. Met de door het rijk beschikbaar gestelde coronamiddelen zijn onder meer 'sfeerbeheerders' ingezet op de Brink en genoemde overlastlocaties, in aanvulling op de inzet van toezichthouders/boa's. Daarnaast kon er afgelopen jaar door de coronamaatregelen minder toezicht op kamerverhuur plaatsvinden. Onze toezichthouders/boa's waren afgelopen jaar te zien in de realityserie 'Overtreders', die te zien is via SBS6.

Tot slot

Naast de ontwikkelthema's hebben we - net als in de jaren hiervoor - ook in 2021 gewerkt aan ons veiligheidsfundament, voor zaken als woninginbraken, sociale veiligheid, overlast in wijken en veilig uitgaan. Hier blijven we op inzetten.

Doelen en prestaties

Behouden en verbeteren van de objectieve en subjectieve veiligheid

Omschrijving Behouden en verbeteren van de objectieve en subjectieve veiligheid.

Toelichting

Prestatie Voorbereiden en uitvoeren van de gemeentelijke crisistaken.

Toelichting

Begroot budget €20.000

Gerealiseerd €20.000

Prestatie Voor ieder winkelgebied en alle bedrijventerreinen verkrijgen en behouden wij het keurmerk veilig ondernemen.

Toelichting

Begroot budget €10.000

Gerealiseerd €10.000

Prestatie We voeren de maatregelen uit de meerjarenbeleidsplan Veiligheid 2020-2023 uit waarbij we in 2021 de focus leggen op de volgende ontwikkelthema's:

- Ondernijning
- Zorg en veiligheid
- Drugs
- Digitale criminaliteit

Toelichting

Begroot budget €30.000

Gerealiseerd €30.000

Prestatie Alle nieuw te bouwen woningen en ook de woonomgeving voldoen aan het Politie Keurmerk Veilig Wonen. Het aantal woningen onder keurmerk blijft minimaal gelijk. Het aantal woninginbraken daalt elk jaar met 5%.

Toelichting

Begroot budget €10.000

Gerealiseerd €10.000

Prestatie Het houden van toezicht en handhaving van de regels in het publieke domein, door uitvoering van de activiteiten die zijn vastgelegd en geprioriteerd in het Uitvoeringsprogramma VTH.

Toelichting

Begroot budget €724.000

Gerealiseerd €744.000

Prestatie Vergunningverlening en advisering bijzondere wetten (horeca, evenementen, coffeeshops en seksinrichtingen) waardoor 100% van de vergunningplichtige bedrijven en organisaties voldoen aan alle wettelijke eisen.

Toelichting

Begroot budget €562.000

Gerealiseerd €562.000

Prestatie Bewaken en monitoren prestaties van de Veiligheidsregio IJsselland.

Toelichting

Begroot budget €10.000

Gerealiseerd €10.000

Ervoor zorgen dat Deventer een ongunstig klimaat heeft voor ondermijnende activiteiten		
Omschrijving	Ervoor zorgen dat Deventer een ongunstig klimaat heeft voor ondermijnende activiteiten.	+
Toelichting		
Prestatie	Intensiveren van de aanpak ondermijning en weerbaarheid incl.: <ul style="list-style-type: none"> • Project overdracht en normalisatie woonwagens • Vitalisering bedrijventerreinen: aanpak Bergweide 3 	+
Toelichting		
Begroot budget	€130.000	
Gerealiseerd	€80.000	
Versterken van de samenwerking tussen zorg en veiligheid		
Omschrijving	Versterken van de samenwerking tussen zorg en veiligheid.	+
Toelichting		
Prestatie	Opstellen procesbeschrijving voor alle doelgroepen waarvoor een persoonsgebonden aanpak nodig is (rode groep voetbal, jeugdgroepen, veelplegers, extreem woonoverlastplegers, personen in verwarring) inclusief een escalatiemodel en voeren deze uit in samenspraak met o.a. het veiligheidshuis.	+
Toelichting		
Begroot budget	€10.000	
Gerealiseerd	€10.000	
Prestatie	We voeren de aanbevelingen op basis van de Sentimentenmonitor uit.	+
Toelichting		
Begroot budget	€10.000	
Gerealiseerd	€10.000	

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam	Waarde	Toelichting	Bron
6	Veiligheid	Verwijzingen Halt	8	Aantal per 1.000 jongeren	Bureau Halt
8	Veiligheid	Winkeldiefstallen	2,80	Aantal per 1.000 inwoners	CBS
9	Veiligheid	Geweldsmisdrijven	4,50	Aantal per 1.000 inwoners	CBS
10	Veiligheid	Diefstallen uit woning	1,30	Aantal per 1.000 inwoners	CBS
11	Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	7,10	Aantal per 1.000 inwoners	CBS

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening Prognose	Verschil Prognose
Lasten	11.519	11.550	11.645	95
Baten	943	849	965	116
Voor resultaatbestemming	-10.576	-10.701	-10.680	21
Stortingen in reserves	6	102	102	0
Puttingen uit reserves	3	178	31	-147
Na resultaatbestemming	-10.580	-10.625	-10.750	-126

Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
Ondermijning en Weerbaarheid	55	55	0
Planvorming Beestenmarkt	50	50	0
Totaal	105	105	0

Saldo na resultaatbestemming en budgetoverheveling

(bedragen x €1.000)

	Saldo
Saldo na resultaatbestemming	-126
Saldo budgetoverheveling	0
Saldo na budgetoverheveling	-126

Toelichting saldo na budgetoverheveling (nadeel €126.000)

Regio en Rampenbestrijding (nadeel €213.000)

Als gevolg van afspraken in het LOGA (Landelijk Overleg Gemeentelijk Arbeidsvoorwaarden) om de gevolgen van het afschaffen van de levensloopregeling voor (voormalig) brandweerpersoneel te repareren, moet voor een grote groep medewerkers versneld gespaard worden, hogere afrekening Functioneel Leeftijdsontslag €189.000.

Openbare Orde en Veiligheid en Stadstoezicht (voordeel €85.000)

Vanwege corona zijn bij de 1e kwartaalrapportage de begrote inkomstensleges van horeca en evenementen naar beneden bijgesteld. Gedurende het jaar is er toch nog €45.000 aan leges inkomsten ontvangen.

Investerings

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershill
Uitgaven t.l.v. investeringen	0	212	65	-147
Inkomsten t.g.v. investeringen	0	0	0	0
Saldo	0	-212	-65	147

Gerelateerde informatie

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Aanpak huiselijk geweld Deventer visie 2016-2019	0,6 Mb	Aanpak huiselijk geweld Deventer visie 2016-2019
Aanpak ondermijning en weerbaarheid	0,9 Mb	Aanpak ondermijning en weerbaarheid
Beleidsregel toepassing wet Bibob	0,2 Mb	Beleidsregel toepassing wet Bibob
Evenementenbeleid	1,0 Mb	Evenementenbeleid
VTH beleidsplan 2021-2023	1,0 Mb	VTH beleidsplan
Huisvestingsverordening 2019	0,1 Mb	Huisvestingsverordening 2019
Meerjarenbeleidsplan veiligheid 2020-2023	0,5 Mb	Meerjarenbeleidsplan

Leefomgeving

Omschrijving

Dit programma omvat het onderhoud en verbetering van het onderhoud van de openbare ruimte en het uitvoeren van maatregelen voor een betere bereikbaarheid en verkeersmobiliteit, parkeren en de realisatie van nieuwe fysieke infrastructuur. De belangrijkste taken van dit programma zijn het uitvoeren van beheertaken, het veiligheidsonderhoud, het dagelijks - en regulier onderhoud, het groot onderhoud, herinrichtingen in de openbare ruimte en het exploiteren van het haven- en parkeerbedrijf. Wij registreren de uitvoering van deze kerntaken. Tegelijkertijd transformeren wij naar een stimulerende, faciliterende en loslatende gemeente, die ruimte biedt aan burgerinitiatief en zelfbeheer.

Naast de zorg voor een (duurzame) instandhouding van de leefomgeving zijn er in de loop der jaren een aantal belangrijke zaken/waarden toegevoegd aan de maatschappelijke betekenis van de openbare ruimte voor de gemeenschap. Deze staan uitgebreid beschreven in de vastgestelde Visie Leefomgeving en worden samengevat in de hieronder genoemde 4 pijlers.

Daarnaast bestaat dit programma uit enkele publiekrechtelijke taken voor onderdelen die aan de openbare ruimte zijn gerelateerd. Dit zijn de ligplekken in de havens, inritten, rioolaansluitingen, verkeersbesluiten, kabels en leidingen en begraafplaatsen.

De verhouding tussen overheid en de samenleving verandert. Voor Deventer is de visie Leefomgeving het uitgangspunt. De visie gaat uit van 4 pijlers:

1. Schoon, heel en veilig
2. Bewuste inrichting
3. Maximaal rendement
4. Ruimte voor initiatief

Door het teruglopende investeringsvermogen bij zowel gemeente als partners transformeert de instandhouding van de openbare ruimte naar een meer organische manier van buurtvernieuwing. Wij brengen kleinschalige ontwikkelingen en reguliere beheermaatregelen organisatorisch en financieel onder in één proces.

2021 in vogelvlucht

De maatschappelijke context wordt sterk bepaald door de veranderende verhouding tussen overheid en de samenleving. Voor Deventer is de visie Leefomgeving het uitgangspunt. De visie gaat uit van 4 pijlers:

1. Schoon, heel en veilig
2. Bewuste inrichting
3. Maximaal rendement
4. Ruimte voor initiatief

De uitwerking van deze pijlers zijn nader geduid in het uitvoeringsprogramma Visie Leefomgeving. Onderdeel hiervan is de vervangingsstrategie voor de diverse kapitaalgoederen binnen de openbare ruimte. Het accent is hierbij geleidelijk aan wat verschoven naar duurzame mobiliteit en specifiek naar de fiets zodat deze doelgroep nog beter bediend wordt. Deze weggebruiker krijgt hierdoor dus duidelijk meer prioriteit bij de diverse bereikbaarheidsopgaven binnen de gemeente.

Het beheer en onderhoud van de openbare ruimte fungeert ook steeds meer als vliegwiel voor allerlei ontwikkelingen. Bij de programmering van het groot onderhoud wordt onder meer afgestemd met sociale en maatschappelijk partners, waardoor meerwaarde kan worden verkregen. Met name bij de buurtaanpak wordt ook de factor sociaal, intensief meegenomen waardoor draagvlak en eigenaarschap in enkele buurten is toegenomen.

Bij het beheer en onderhoud wordt steeds meer gestuurd op basis van de beleving van bewoners. Hiervoor zijn pilots in gang gezet en worden diverse dienstverleningsprocessen onder de loep genomen. Momenteel zijn we bezig om in enkele specifieke situaties zoals bij verkeersveiligheid in schoolomgevingen op deze wijze te verbeteren.

Voor bepaalde producten/kapitaalgoederen geldt dat er is omgevormd/heringericht, waardoor eenzelfde onderhoudsniveau kan worden gerealiseerd tegen lagere kosten (bijvoorbeeld speeltoestellen versus speelaanleidingen). Soms wordt er bewust gekozen voor kapitaalgoederen die een lagere kapitaalwaarde vertegenwoordigen. Daarnaast krijgt ook het thema klimaatadaptatie en duurzaamheid een steeds belangrijkere rol bij dit type herinrichtingsopgaven.

Doelen en prestaties

Het verbeteren van de duurzame bereikbaarheid en doorstroming (bewuste inrichting)

Omschrijving Het verbeteren/optimaliseren van de (duurzame) bereikbaarheid en doorstroming.

Toelichting

Prestatie De Braam reconstructie

Toelichting

Begroot budget €824.865

Gerealiseerd €492.777

Prestatie Oerdijk reconstructie (Kolkmansweg-Komgrens)

Toelichting

Begroot budget €393.000

Gerealiseerd €392.799

Prestatie Overstichtslaan, Margijnenenk en Lebuinuslaan: Wij gaan de fietspaden omvormen en groot onderhoud aan de verhardingen uitvoeren.

Toelichting

Begroot budget €1.486.020

Gerealiseerd €373.594

Prestatie Reconstructie Havezathelaan: Reconstructie weg voorbereiden en rotonde bij laan van Borgele uitvoeren

Toelichting

Begroot budget €1.881.628

Gerealiseerd €990.982

Prestatie Renovatie brinkgarage: In 2021 ronden wij de planologische procedure af en gaan de uitvoering voorbereiden.

Toelichting

Begroot budget €2.145.351

Gerealiseerd €91.921

Vergroten van de bezoekersaantallen en verblijfsduur (beleving) Aantrekkelijke leefstad voor de creatieve stedeling

Omschrijving Het vergroten van de bezoekersaantallen aan en de verblijfsduur in de binnenstad.

Toelichting

Prestatie De Stichting Busdienst Deventer Binnenstad gaat de komende vijf jaren door als vervoerder in het centrum.

Gewijzigde prestatie: Prestatie is afgevoerd (was: De Stichting Busdienst Deventer Binnenstad gaat de komende vijf jaren door als vervoerder in het centrum)

Toelichting De stichting die de Centrumbus beheert is gestopt met de activiteiten. Deze prestatie kan daardoor niet langer opgevoerd worden.

Begroot budget €20.000

Gerealiseerd €0

Prestatie We gaan verder met de vernieuwende aanpak van sturen op beleving en de aanpak van overlast en ongewenst gedrag in de openbare ruimte. De samenwerking met Philips wordt voortgezet.

Toelichting

Begroot budget €10.000

Gerealiseerd €10.000

Prestatie In 2021 gaan we verder met de herinrichting van de Keizerstraat in de binnenstad.

Toelichting

Begroot budget €235.147

Gerealiseerd €234.893

Prestatie Het vastgestelde VO voor de Lebuinuspleinen gaan we doorontwikkelen naar een DO en een bestek. Deze worden voorgelegd aan de raad.

Toelichting

Begroot budget €3.517.992

Gerealiseerd €1.529.423

Vergroten van het aantal verplaatsingen te voet, per fiets of over water (gezond en duurzaam)		
Omschrijving	Het vergroten van het aantal verplaatsingen te voet, per fiets of over water.	+
Toelichting		
Prestatie	Steiger Wellekade: Voor het aanleggen van de salonboten bij laag water gaan wij een aanlegvoorziening realiseren.	+
Toelichting		
Begroot budget	€100.000	
Gerealiseerd	€97.915	
Prestatie	Vaart in de haven: We gaan door met de uitvoering van het beheerplan voor de haven.	+
Toelichting		
Begroot budget	140000	
Gerealiseerd		
Prestatie	Verbeteren van de fietsstructuur rond de A1: In 2021 gaan we verder met de planvorming en leggen we een plan ter besluitvorming voor.	+
Toelichting		
Begroot budget	€529.506	
Gerealiseerd	€22.287	

Prestatie	<p>We verbeteren de fietsinfrastructuur door: diverse mjop-mind projecten in uitvoering te nemen (zie mjop planning)</p> <ul style="list-style-type: none"> • start omvormen fietsinfrastructuur Margijnenenk/Lebuinuslaan/Overstichtlaan van tegels naar asfalt • start omvormen fietspad langs de Boxbergerweg van asfalt en klinkers naar beton • start omvormen fietspad langs de Singel van asfalt naar beton • omvormen stukjes fietspad langs Brinkgreverweg en Oerdijk van asfalt naar beton 	+
------------------	--	---

Toelichting	
Begroot budget	€2.390.226
Gerealiseerd	€705.351

Waardering openbare ruimte (schoon, heel en veilig)

Omschrijving	Inwoners waarderen de openbare ruimte in 2021 gemiddeld met een 6,7.	+
---------------------	--	---

Toelichting	
--------------------	--

Prestatie	<p>Klimaatadaptatie: Als gevolg van het veranderende klimaat neemt de kans op wateroverlast toe. Op basis van het gemeentelijk rioleringsplan voeren wij jaarlijks maatregelen uit om de druk op ons rioolstelsel te verlagen. Dit is mogelijk door het afkoppelen van hemelwater en de aanleg van infiltratieriolen die afvoeren op het oppervlaktewater. Wij verhogen het budget waardoor wij meer maatregelen kunnen nemen.</p>	+
------------------	--	---

Toelichting	
Begroot budget	€100.000 exploitatie €150.000 investering
Gerealiseerd	€139.010 exploitatie €11.423 investering

Prestatie In de openbare ruimte zorgen wij voor regulier en klein onderhoud op het vastgelegde beeldkwaliteitsniveau conform de CROW systematiek. Wij verzorgen het technisch onderhoud aan installaties en objecten (zoals bruggen, viaducten, rioolstelsel en speelplaatsen).

Toelichting De ketenpartners hebben moeite om het afgesproken onderhoudsniveau te bereiken, met name op het vlak van onkruidbestrijding. Op het gebied van onderhoud aan verhardingen blijft met name de kwaliteit van de elementenverhardingen achter bij het afgesproken kwaliteitsniveau C. Veiligheid wordt wel gegarandeerd.

Begroot budget €15.200.000

Gerealiseerd €15.098.000

Prestatie Skatepark: In 2021 ronden wij de werkzaamheden mbt het skatepark af.

Toelichting

Begroot budget €225.786

Gerealiseerd €225.475

Prestatie Strategisch bomenbeheer: Door vaker te snoeien neemt de 'zwaarte' van het snoeien af en de kwaliteit van het bomenbestand toe. Dit leidt tot een betere beleving bij bewoners en een afname van het aantal meldingen.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie Wij voeren diverse (wettelijke) beheertaken uit, waaronder:

- Calamiteiten/veiligheidsonderhoud;
- Storingsdienst;
- Inspecties;
- Storingsmeldingen;
- Innen van parkeergelden en havengelden;
- Gegevensbeheer;
- Exploitatiekosten (huur en energie);
- Belastingen;
- Handhaving en Toezicht.

Dit doen wij ook voor de IJsseloevers.

Toelichting

Begroot budget €3.600.000

Gerealiseerd €3.800.000

Prestatie We voeren groot onderhoud en vervangingsonderhoud uit (MJOP-MIND 2021-2024; jaarschijf 2021). Bij het uitvoeren hiervan zoeken we (maximale) meerwaarde op de terreinen van beleving, participatie, gezondheid, ecologie, TEEB (waarde van groen) cradle to cradle, klimaatadaptatie, energie en social return.

Toelichting Er vindt verschuiving plaats in de programmering. Verschuiving vindt plaats binnen de beschikbaar gestelde financiële middelen. (zie verder onder afwijkingen)

Begroot budget €7.200.000 (exploitatie)
€7.000.000 (investering MJOP)
€3.100.000 (investering GRP)

Gerealiseerd €5.520.000 (exploitatie)
€2.856.000 (investering MJOP)
€905.000 (investering GRP)

Prestatie

Vogeleiland: Wij gaan het park op het vogeleiland renoveren (openbaar groen, verlichting, paden, afsluitbaar hek). Om het paviljoen weer exploitabel te maken is deze ook gerenoveerd en verhuurd. De groenwerkzaamheden worden grotendeels in het voorjaar afgerond.

Voor groenonderhoud is in 2021 extra budget beschikbaar.

Toelichting

Begroot budget €133.998

Gerealiseerd €137.801

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening Prognose	Verschil Prognose
Lasten	35.010	39.070	38.680	-390
Baten	15.191	15.173	17.354	2.181
Voor resultaatbestemming	-19.819	-23.897	-21.326	2.571
Stortingen in reserves	1.323	3.211	2.749	-462
Puttingen uit reserves	844	4.907	3.684	-1.223
Na resultaatbestemming	-20.298	-22.201	-20.391	1.810

Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
MJOP projecten straten, wegen en pleinen	1.347	137	-1.210
Desinteratieschade aanleg glasvezel	46	46	0
Groot onderhoud VRI's	263	35	-228
Groot onderhoud CTKW	150	0	-150
Projecten MIND	107	107	0
MJOP projecten openbare verlichting	172	52	-120
MJOP projecten openbaar groen en speelgelegenheden	162	0	-162
Totaal	2.248	377	-1.871

Saldo na resultaatbestemming en budgetoverheveling

(bedragen x €1.000)

	Saldo
Saldo na resultaatbestemming	1.810
Saldo budgetoverheveling	-1.871
Saldo na budgetoverheveling	-61

Toelichting saldo na budgetoverheveling (nadeel €61.000)

Het saldo na budgetoverheveling is beperkt tot een negatief saldo van €61.000.

Op onderliggend niveau van baten en lasten is er echter een aantal grotere afwijkingen:

- De apparaatslasten zoals toegerekend aan Leefomgeving zijn circa €250.000 hoger uitgevallen. Binnen de exploitatie van straten, wegen en pleinen (swp) was de overschrijding €155.000 daar we meer interne uren hebben gemaakt dan begroot. Voor product openbaar groen hebben we €75.000 meer interne uren gemaakt door de vele vraag naar snippergroen en overig €20.000.
- Op snippergroen is een voordeel van €150.000 behaald; er is meer vraag naar snippergroen geweest dan vooraf gedacht.
- Vanwege corona zijn een aantal uitgaven niet doorgedaan en/of vertraagd. Hierdoor is er binnen de exploitatie €120.000 minder besteed.
- Extra onvoorziene werkzaamheden binnen producten SWP en Groen.

Voorzieningen

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Verschild
Uitgaven t.l.v. voorzieningen	800	1.075	816	-259
Inkomsten t.g.v. voorzieningen	0	0	674	674
Saldo	-800	-1.075	-142	933

Toelichting

Storting voorziening riolering (€ 933.000)

De vrijvallende kapitaallasten en niet bestede budgetten groot onderhoud zijn gestort in de voorziening riolering.

Investerings

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershill
Uitgaven t.l.v. investeringen	5.190	19.415	6.536	-12.879
Inkomsten t.g.v. investeringen	0	3.303	2.270	-1.033
Saldo	-5.190	-16.112	-4.266	11.847

Toelichting

De investeringen kennen een verschil van circa €11,8 miljoen euro tussen begroting en realisatie. Deze verschillen zijn hoofdzakelijk toe te rekenen aan de projecten die geheel of gedeeltelijk plaats zullen vinden in 2022. Een toelichting per project is opgenomen in de volgende paragraaf.

Gerelateerde informatie

Documentnaam	Bestands grootte	Openen
Rioleringsplan 2015-2020 en Addendum 2021	4,3 Mb 0,5 Mb	Rioleringsplan 2015-2020 Addendum Rioleringsplan 2021
Visie Leefomgeving 2014	7,8 Mb	Visie Leefomgeving 2014
Uitvoeringsprogramma leefomgeving 2016	2,4 Mb	Uitvoeringsprogramma leefomgeving 2016
MeerJarenOnderhoudsprogramma Mind 2021-2024	36,1 Mb	MeerJarenOnderhoudsprogramma Mind 2021-2024
Meerjaren Perspectief Parkeren 2019	0,5 Mb	Meerjaren Perspectief Parkeren 2019

Milieu en duurzaamheid

Omschrijving

Het programma omvat de zorg van de gemeente voor milieu en duurzaamheid en de energietransitie. Enerzijds betreft het de milieugevolgen, zoals geluidhinder, slechte luchtkwaliteit, geuroverlast, schade aan de natuur en bodemverontreiniging, van handelingen en activiteiten. Anderzijds gaat het over de rol van de gemeente in de mondiale en lokale klimaatproblematiek.

Bij het realiseren van de doelstellingen kiest de gemeente steeds bewust voor de juiste rol. Op gebieden waarvoor wettelijke kaders zijn, is dat een regulerende. Met name op gebied van duurzaamheid is dat een faciliterende en loslatende. Het gevolg daarvan is dat prestaties slechts ten dele afdwingbaar zijn. Voor de energietransitie in het nationale Klimaatakkoord en de Klimaatwet leidend. Daarin is een stevige regierol bij gemeenten gelegd om de landelijke doelstelling van inmiddels 55% CO2 reductie in 2030 te realiseren.

2021 in vogelvlucht

Milieu en duurzaamheid

Dit programma omvat de zorg van de gemeente voor milieu en duurzaamheid. Enerzijds betreft het de milieugevolgen van handelingen en activiteiten, zoals geluidhinder, slechte luchtkwaliteit, geuroverlast, schade aan de natuur en bodemverontreiniging. Anderzijds gaat het over de rol van de gemeente in de mondiale en lokale klimaatproblematiek. Bij het realiseren van de doelstellingen kiest de gemeente steeds bewust voor de juiste rol. Op gebieden waarvoor wettelijke kaders zijn, is dat een regulerende. Met name op gebied van duurzaamheid is dat een faciliterende en loslatende.

Dit jaar hebben we verder uitvoering gegeven aan het in 2020 vastgestelde “Grondstoffenplan 2020- 2024” en het “Uitvoeringsprogramma maatregelen grondstoffenplan”. Het uitgangspunt daarbij is verder te gaan naar een duurzame en zoveel mogelijk afvalvrije gemeente in 2030. Dit geldt zowel voor inwoners, maar ook voor verenigingen en evenementen. Hoe minder grondstoffen we gebruiken en afval weggooien, hoe beter het is voor het milieu en hoe minder kosten uiteindelijk. Een belangrijke stap die we gezet hebben is het invoeren van de – voornamelijk ondergrondse – papiercontainers. Er zijn op een veel plaatsen in de stad GF zuilen geplaatst. We zijn gestart met het inzetten van afvalcoaches als pilot via Circulus om inwoners te helpen bij het beter aanbieden van afval.

De Milieustraat is dit jaar door ruim 159.000 mensen bezocht, dit zijn er 42.000 meer dan de 117.000 bezoekers van 2020.

Middels onderzoek naar de oorzaken van zwerfafval, zoeken we naar mogelijkheden om dit te voorkomen. De afvalstoffenverordening is aangepast waardoor het ook mogelijk is geworden om de “ja” sticker in te voeren, om op die manier ongewenst drukwerk tegen te gaan. Wat weer een bijdrage is in het bestendigen van de koppositie van de gemeente Deventer waar de inwoners hun afval zeer goed scheiden.

Met het Uitvoeringsprogramma Schone Lucht 2021 geven we uitvoering aan het Schone Lucht Akkoord dat we in 2020 ondertekend hebben. Door samenwerking met buurgemeenten en provincies trachten we de gevolgen van luchtvaartbesluiten voor de regio zo veel mogelijk te beperken. Er bestaan zorgen over veiligheid en gezondheid nabij hoogspanningslijnen. In 2021 hebben we het onderzoek naar de haalbaarheid om bepaalde hoogspanningslijnen ondergronds te brengen uitgevoerd. In februari/maart 2022 spreekt de raad over het initiatiefvoorstel over Verkabelen, waarin wordt voorgesteld om de gereserveerde middelen voor uitwerking van basisontwerpen vrij te geven en voor de twee tracés te besluiten over voorkeursalternatieven.

Ecologische adviezen krijgen een steeds stevigere basis in (ruimtelijke) projecten, zoals bijvoorbeeld bij het “natuurinclusief bouwen”, bestemmingsplannen, MJOP, Omgevingsvisie en groenbeheer. Ook het overzicht in “de stand van de natuur” komt steeds beter in beeld, we werken aan een nieuwe uitgave van het boek “Flora in Deventer” dat in 2022 uitkomt.

De Omgevingsdienst IJsseland (OD) bestaat nu 4 jaar en positioneert zich steeds nadrukkelijker in de regio. De OD stelt haar eigen jaarplannen en – programma’s op. Dit in overleg met en ter vaststelling door de raad. Daarnaast werkt de OD aan het continu optimaliseren van de werkprocessen. In 2021 heeft het gesprek hierover plaatsgevonden, die hebben geleid tot een aantal vervolgstappen die in 2022 zullen worden vervolgd. Sinds de start is

er immers het nodige veranderd. We zullen terugkijken en onderzoeken waar aanpassingen kunnen worden gedaan, waarbij we nadrukkelijk de begroting, de financiering en de onderling gemaakte afspraken betrekken. Er zijn voor 2021 extra middelen aangevraagd, in 2022 zal de discussie over de inzet en middelen vervolgd worden. De Corona tijd heeft ook in 2021 voor de vergunningverleners en specialisten van de OD consequenties gehad. Zij konden (deels vanuit huis) redelijk normaal hun werkzaamheden uitvoeren. Voor de toezichthouders was de impact groter. Het aantal controles is minder dan gepland. In overleg is ervoor gekozen om het toezicht anders in te richten en het bedrijvenbestand te updaten door het houden van gevelcontroles.

De Ulebelt zet zich op integrale wijze in voor Duurzaam Deventer op de locatie zelf, via projecten voor diverse opdrachtgevers met impact in wijken en met een educatief aanbod voor scholen. Dit biedt bewoners en kinderen handvatten en perspectief voor de toekomst o.a. op het gebied van klimaat, afval- en grondstoffen en biodiversiteit. Door de Corona tijd moest de locatie een deel van het jaar sluiten. Op creatieve wijze zijn de activiteiten zo veel mogelijk voortgezet. De toekomstvisie van de Ulebelt 3.0 is nog niet rond. Financieel is er in 2021 meer duidelijkheid gekomen, dit heeft geleid tot een aantal financiële tegenvallers. Ondanks ondersteuning van Coronagelden, is de financiële situatie op dit moment slecht te noemen. De Ulebelt heeft de gemeente verzocht om een extra financiële impuls voor interimmanagement. Er zijn plannen om een toekomstvisie door een onafhankelijk bureau te laten uitvoeren, in opdracht van de gemeente.

De focus van het Duurzaamheidscentrum Deventer ligt ook in 2021 op het handelingsperspectief voor burgers en het MKB. Halverwege het jaar is een klimaatforum georganiseerd in de Lebuiuskerk. Het streven ligt op een bezoekersaantal van 5000 per jaar, met een gemiddelde waardering van een 7,5. Dit aantal zal door Corona niet gehaald worden, toch is het duurzaamheidscentrum nog een groot deel van de geplande tijd open geweest, waarbij meer nadruk is gelegd op online activiteiten. De gemeente Deventer heeft een digipanel onderzoek gehouden naar bereik, tevredenheid en genomen maatregelen. De gemiddelde waardering voor het Duurzaamheidscentrum is wederom een dikke 7, gemeten via een digipanel onderzoek in het najaar.

Energietransitie

Met het Klimaatakkoord hebben gemeenten een centrale, regisserende rol gekregen in het realiseren van de ambitieuze doelstellingen op het gebied van de warmtetransitie en de opwek van duurzame stroom op land.

In de warmtetransitie behoort Deventer tot de koplopers van Nederland. In februari 2021 is door de raad de Transitievisie Warmte (TVW) vastgesteld. Daarnaast is ook het Wijk Uitvoeringsplan (WUP) Zandweerd, als een van de eerste WUP's in Nederland vastgesteld. Dit WUP is tot stand gekomen in overleg met een actieve groep bewoners in Zandweerd. De TVW en het WUP Zandweerd zijn opgesteld in nauwe samenwerking met de Deventer woningcorporaties en de netbeheerder Enexis. Met deze partijen werken wij samen in het programma Fossielvrij en Betaalbaar Wonen (FBW). Samen met onze FBW-partners, Noaber Energie en Oxe Geeft Gas zijn we in 2021 ook gestart met het WUP Bathmen. In dit WUP wordt ook gekeken naar de mogelijke rol van groengas van de nabijgelegen agrariërs bij een aardgasvrij Bathmen.

Een ander belangrijk resultaat van de samenwerking met FBW is het Slim Warmtenet Zandweerd (SWZ) waarbij de restwarmte van de rioolwaterzuivering kan worden benut voor het duurzaam verwarmen van ruim 2000 bestaande en nieuwe woningen voor de verwarming van de nieuwbouw in de Tuinen van Zandweerd. Nadat eind 2020 de raad heeft besloten tot realisatie van fase 1 is in deze realisatie in 2021 verder opgepakt. Dat heeft geresulteerd in de aanleg

van de buizen voor het warmtenet bij het bouwrijp maken van de Tuinen van Zandweerd. En er is een aanbestedingstraject opgestart voor de selectie van een warmteleverancier. De aanbesteding wordt in 2022 afgerond en het is de bedoeling dat eind 2022 de eerste warmte wordt geleverd. De komende jaren werken wij samen onze partners en de bewoners, in een wijkaanpak, stapsgewijs toe naar een aardgasvrij Zandweerd.

Betaalbaarheid voor de bewoners is een belangrijk aspect in de warmtetransitie. In Zandweerd is de betaalbaarheid met de proeftuinbijdrage van het rijk voor een groot deel geborgd. Wij gebruiken Zandweerd om ervaring op te doen met het optimaal faciliteren van bewoners (technisch, organisatorisch en financieel) in de warmtetransitie. Deze ervaring is benut bij de doorontwikkeling van Transform zodat dit Deventer breed kan worden toegepast. Dit heeft in 2021 ook geleid tot het besluit om een Duurzaamheidskrediet beschikbaar te stellen via de Kredietbank Salland waarmee bewoners die geen reguliere lening kunnen afsluiten toch hun bijdrage kunnen leveren aan de warmtetransitie en hun eigen energieverbruik en -rekening kunnen verlagen.

Verlaging van het gasverbruik werd eind 2021 extra actueel door de sterk gestegen gasprijzen. Het Rijk stelt via gemeenten geld beschikbaar voor huishoudens waar sprake is van energiearmoede en/of energiearmoede dreigt. Door een succesvolle VNG-lobby op initiatief van Deventer hebben gemeente zelf de vrije hand in hoe deze middelen kunnen worden ingezet. Deventer gaat voor een aanpak waarbij woningen structureel worden verbeterd door isolatie. Waarmee de energierekening voor de doelgroep ook structureel wordt verlaagd. De aanpak Energiearmoede wordt nu uitgewerkt en in 2022 uitgevoerd.

De subsidie Regeling Reductie Energiegebruik (RRE) liep tot eind 2021. Hiermee hebben we meer dan 9000 huishoudens bereikt en geholpen laagdrempelige energiebesparende maatregelen te nemen. Onder andere door collectieve inkoop voor zonnepanelen en isolatie, energiecoaches aan huis en waardebonnen voor de aanschaf van kleine maatregelen.

In 2021 is als vervolg de RREW gestart. De nadruk bij de RREW ligt op huurwoningen. Huurders mochten niet deelnemen aan de RRE.

Ook het bedrijfsleven werkt aan de verdere verduurzaming. Met de partners in het Deventer Economisch Perspectief (DEP) is met het plan Toekomstbestendige Bedrijventerreinen de basis gelegd om de verduurzaming van bedrijven verder te versnellen. Reductie van het energiegebruik en energieopwekking is integraal onderdeel van dit plan.

Op het A1 bedrijvenpark zien we dat bedrijven die zich daar vestigen volop inzetten op duurzaamheid. Dit resulteert onder andere in grote oppervlakten aan zonnedaken. Met de verplichting in het Bestemmingsplan A1 Bedrijvenpark om zonne-energie toe te passen, is Deventer de eerste gemeente die dat op deze manier stimuleert/afdwingt.

In juni 2021 is door de raad de RES 1.0 vastgesteld. Het Deventer aandeel in het regionale bod voor grootschalige opwek (met wind en zon) bedraagt 212 GWh. Aanvankelijk was het bedoeling dat in het RES ook concrete zoeklocaties voor de realisatie van grootschalig zon op dak, zon op land en wind zouden zijn opgenomen. In dat kader is er 2021 een brede raadpleging georganiseerd rondom de windverkenning en heeft eind 2020 en begin 2021 een uitgebreide RES-participatie plaatsgevonden met de kernen, bedrijfsleven en maatschappelijke partners. Op basis van de uitkomsten hiervan is besloten dat de maatschappelijke dialoog nog onvoldoende ver was gevoerd en de tijd nog niet rijp was in de RES 1.0 concrete locaties voor Deventer aan te wijzen. Met name ten aanzien van wind zijn er in de directie omgeving van mogelijke locaties zorgen over gezondheid grote weerstand tegen windturbines. Momenteel wordt in samenspraak met de raad en de maatschappelijke partners nagedacht over een passende invulling van de verder maatschappelijke dialoog.

Doelen en prestaties

Doorgaande verbetering duurzaamheid

Omschrijving Doorgaande verbetering van duurzaamheid in de hele gemeente.

Toelichting

Prestatie Door inzet van kennis en advies over duurzaamheidsthema's worden initiatieven (in het voortraject) van o.a. ruimtelijke ontwikkelingen gefaciliteerd.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Het verder verminderen van de hoeveelheid restafval en vergroting van het hergebruik van grondstoffen.

Omschrijving Het verder verminderen van de hoeveelheid restafval en vergroting van het hergebruik van grondstoffen.

Toelichting

Prestatie Het zoveel mogelijk gescheiden inzamelen van huishoudelijk afval, onder meer door verdere verlaging gf-fractie in restafval. Het grondstoffenplan wordt in de periode 2021-2024 uitgevoerd.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Terugdringen geluidoverlast.

Omschrijving Het verder terugdringen van geluidoverlast als gevolg van verkeer.

Toelichting

Prestatie Door inzet van kennis en advies over milieu- en geluidaspecten worden actuele verkeerstrajecten gefaciliteerd (luchtverkeer, spoor, haven, etc.).

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie Het verminderen van geluidsoverlast als gevolg van auto- en treinverkeer door het uitvoeren van saneringsmaatregelen, zodat de geluidsoverlast in geen enkele woning in Deventer boven de wettelijke norm ligt.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Toename hernieuwbare elektriciteit.

Omschrijving Het jaarlijks toenemen van het percentage hernieuwbare energie (electriciteit en warmte) en het dalen van de geproduceerde CO2.

Toelichting

Prestatie We maken een Energieplan om de energietransitie te realiseren. We voeren de regie op het proces van de energietransitie (duurzame elektriciteit en warmte), in samenwerking met corporaties, netbeheerders, bewoners, bedrijven, particuliere initiatiefnemers, overheden en andere partijen.

Toelichting

Begroot budget Onderdeel van middelen motie Duurzaamheid - uitvoering energieplan

Gerealiseerd

Prestatie Vanuit een wijkgerichte aanpak gaan we samen met de partners tussen 2018-2021 in drie wijken aan de slag met Fossilvrij en Betaalbaar Wonen, start in proeftuin Zandweerd. Regionale opschaling proberen we te realiseren in Transform.

Toelichting

Begroot budget Onderdeel van middelen motie Duurzaamheid - uitvoering energieplan

Gerealiseerd

Prestatie Het regisseren, stimuleren en faciliteren van initiatieven die leiden tot meer opwek en gebruik van duurzame energie en minder energiegebruik in de gebouwde omgeving, bij bedrijven en mobiliteit.

Toelichting

Begroot budget Onderdeel van middelen motie Duurzaamheid - uitvoering energieplan

Gerealiseerd

Verbetering kwaliteit van bodem en ondergrond.

Omschrijving Het verder verbeteren van de kwaliteit van bodem en ondergrond.

Toelichting

In het verleden is ervoor gekozen om de verschillende taakvelden op het gebied van de zorg van de bodem over te hevelen naar de Omgevingsdienst IJsselland. Daarbij is ook een aantal beleidsmatige taken overgeheveld. Op dit moment is het zo dat er een (hernieuwde) discussie is over welke taken wel precies onder de overgedragen taken horen, en welke taken bij de gemeente zijn gebleven. Binnen het programma constateren we dat er op dit moment binnen de gemeente zelf niet 1 vast aanspreekpunt is voor bodemzaken (technisch, juridisch, beleidsmatig), waardoor de taken niet goed belegd zijn. Komende periode benutten we voor het inventariseren van de knelpunten en de mogelijke extra formatieruimte die dit vergt.

Prestatie Het onderzoeken en monitoren van de kwaliteit van bodem en grondwater en het waar nodig saneren van verontreinigingen zodat alle risico's als gevolg van bodemverontreiniging zijn weggenomen of beheerst.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Verbetering van de milieukwaliteit

Omschrijving Doorgaande verbetering van de milieukwaliteit en ecologische kwaliteit in de hele gemeente.

Toelichting

Prestatie Door middel van natuur- en milieueducatie worden inwoners, met name via de basisscholen, bewust gemaakt van de zorg voor de eigen leefomgeving.

Toelichting

Begroot budget €412.456

Gerealiseerd €489.700

Prestatie Door inzet van (lokale) ecologische kennis en advies bij ruimtelijke ontwikkelingen, vergunningverlening en onderhoud van de openbare ruimte worden ecologisch optimale situaties gecreëerd.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie In voorbereiding op de Omgevingswet werkt de OD met de gemeente aan nieuwe omgevingswaarden.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie

(Project)advies, vergunningverlening, toezicht en handhaving op gebied van milieu vindt plaats in een robuuste en kwalitatief hoogwaardige Omgevingsdienst, zodat er geen structurele overschrijdingen van milieunormen zijn en kan worden bijgedragen aan de klimaatdoelstellingen met energietoezicht op bedrijven.

Toelichting

Begroot budget €1.398.364

Gerealiseerd €1.430.343

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam	Waarde	Toelichting	Bron
33	Volksgezondheid en milieu	Omvang huishoudelijk restafval	73	Kg/inwoner	CBS
34	Volksgezondheid en milieu	Hernieuwbare elektriciteit	7,40	%	RWS

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening Prognose	Verschil Prognose
Lasten	18.315	23.699	18.468	-5.231
Baten	15.808	22.652	17.997	-4.656
Voor resultaatbestemming	-2.508	-1.047	-471	576
Stortingen in reserves	6	2.095	2.257	163
Puttingen uit reserves	281	474	202	-272
Na resultaatbestemming	-2.232	-2.668	-2.527	141

Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
Circulaire Hotspots	50	50	0
Klimaatmiddelen Transitievisie warmte/wijkaanpak/energieloketten	108	108	0
Wijkuitvoeringsplan Bathmen	20	20	0
Regeling Reductie Energiegebruik Woningen	258	258	0
Zandweerd Stroomt	2.773	2.773	0
Archeologiekosten herinrichting Lebuïnuspleinen	202	0	-202
Totaal	3.411	3.209	-202

Saldo na resultaatbestemming en budgetoverheveling

(bedragen x €1.000)

	Saldo
Saldo na resultaatbestemming	141
Saldo budgetoverheveling	-202
Saldo na budgetoverheveling	-61

Toelichting saldo na budgetoverheveling (nadeel €61.000)

Afval (voordeel €1.917.997)

Per saldo een voordeel van €1.917.997 wat als volgt kan worden verklaard:

- Aan de lasten kant zijn er diverse voordelen, te weten:
 - Er is sprake van een meevaller ten gevolge van papieropbrengsten. De marktsituatie papier is het afgelopen jaar van ongunstig inmiddels veranderd naar gunstig. Dit levert een voordeel op van €232.000.
 - In de eerste kwartaalrapportage is gemeld dat de gemeente eenmalige middelen (€161.000) ontvangt uit het vierde compensatiepakket Corona 2021, waarmee de extra kosten tot afvalinzameling als gevolg van de coronacrisis kunnen worden gedekt.
 - De gewijzigde financiële systematiek rondom PMD (Plastic Metaal Drankpakken) levert een vermindering op de lasten op van €1.221.000. Door de gewijzigde kostensystematiek voor PMD-afval die in april 2020 is ingegaan, zijn er positieve financiële effecten in de boekjaren 2020 en 2021. Deze waren nog niet in volle omvang bekend en worden daarom betrokken bij de jaarrekening 2021 zoals reeds aangekondigd in de wijzigingsverordening afvalstoffenheffing 2022 (nr. 2021-307).
- Aan de baten kant is een voordeel van €182.000. Het aantal aanbiedingen van restafval was hoger dan begroot. Dit betekent extra inkomsten voor de gemeente.

Het totale voordeel wordt gestort in de reserve huishoudelijk afval.

Milieu en Duurzaamheid (nadeel €61.000)

Per saldo een nadeel van €61.000

Voorzeningen

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
Uitgaven t.l.v. voorzieningen	0	0	0	0
Inkomsten t.g.v. voorzieningen	0	554	554	0
Saldo	0	554	554	0

Investerings

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
Uitgaven t.l.v. investeringen	0	7.372	1.507	-5.864
Inkomsten t.g.v. investeringen	0	4.730	152	-4.578
Saldo	0	-2.642	-1.355	1.286

Gerelateerde informatie

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Grondstoffenplan 2020-2024	1,2 Mb	Grondstoffenplan Deventer 2020-2024
Beleidsnota ecologie	2,5 Mb	Beleidsnota ecologie
Gebiedsgericht Grondwaterbeheerplan	1,7 Mb	Gebiedsgericht Grondwaterbeheerplan
Omgevingsvisie externe veiligheid 2015	4,7 Mb	Omgevingsvisie externe veiligheid 2015
Uitvoeringsagenda Duurzaamheid	1,3 Mb	Uitvoeringsagenda Duurzaamheid
Energieplan Deventer	1,1 Mb	Energieplan

Ruimtelijke ontwikkeling

Omschrijving

Het programma omvat de zorg en verantwoordelijkheid voor een goede ruimtelijke ontwikkeling en inrichting van de gemeente, zowel de stad als het platteland inclusief de dorpen en kernen.

Dit gebeurt onder andere door beleidsvoorbereiding en -uitvoering. Daartoe behoren het opstellen van planologisch kaders met een goede ruimtelijke onderbouwing, voor initiatieven uit de samenleving (een bestemmingsplan of een omgevingsvergunning).

De basis voor de verschillende ontwikkelingen is gelegd in de Omgevingsvisie 2019, waarin de kwaliteiten en ambities van Deventer staan beschreven. Deze bevat geen blauwdruk in de zin van wat we waar, op welke plek, en hoe gaan zien maar geeft een benaderingswijze mee waarlangs ruimtelijke vraagstukken moeten worden benaderd. Dat leidt tot verschillende mooie ontwikkelingen in stad en landelijk gebied, waarbij de kwaliteit en het karakter van Deventer voorop staan. Op deze manier kijken we naar locaties binnen de stad, maar ook naar het landelijk gebied bij het uitvoeren van ons beleid Kansen uit Buiten. Dezelfde benaderingswijze nemen we ook mee bij de uitwerking van de routekaarten Wonen en Voorzieningen. Een steeds belangrijker rol is weggelegd voor de samenleving in de zin van een goede participatie. Dat neemt niet weg dat er nog steeds keuzes moeten worden gemaakt vanuit het algemeen belang waar we voor staan, maar we brengen wel alle (individuele) belangen in beeld die bij de keuze een rol spelen.

Deze benaderingswijze sluit aan bij de Omgevingswet. Deze is opnieuw uitgesteld, tot 1 oktober 2022 of mogelijk 1 januari 2023. Deventer staat in de startblokken.

Verder leggen wij via het ruimtelijke spoor vaak de basis voor de realisatie van de doelstellingen van andere beleidsvelden, zoals Bereikbaarheid, Parkeren en Wonen. Wij dragen bij aan goede afspraken met o.a. de corporaties over de volkshuisvesting. We zijn actief richting onze partners om de komende woningbouwopgave te realiseren.

2021 in vogelvlucht

Ook in 2021 hadden we natuurlijk volop te maken met beperkingen vanwege de coronapandemie. Ondanks dat we daar steeds beter een weg in vonden, bleef dit lastig in participatietrajecten. Desondanks hebben we goede resultaten kunnen boeken. Dat maakt dat er besluitvorming heeft plaatsgevonden in enkele mooie ontwikkelingen, en ook dat die besluitvorming is voorbereid (maar net niet meer in 2021 heeft kunnen plaatsvinden). We noemen hier de vaststelling van het ontwikkelperspectief De Kien als eerste. Dit geeft een verdere invulling van de ambitie uit de Omgevingsvisie, en maakt deze tastbaarder als basis voor de uitwerking van de individuele projecten binnen dat gebied. De Topicuslocatie is daarvan een mooi voorbeeld, waar we mede dankzij de inzet van een Kwaliteitsteam tussentijdse kaders hebben vastgesteld. De Kop Handelskade is nagenoeg klaar voor besluitvorming over het masterplan, de kantoorpanden aan de Verzetslaan krijgen een andere invulling (en worden uitgebreid), ROC Aventus is al ver met plannen voor de uitbreiding van de schoollocatie (ter vervanging van de Middelweg) en met NS zijn afspraken in voorbereiding om gezamenlijk naar het stationsgebied te kijken. Belangrijk doel daarbij is het realiseren van een nieuwe parkeergarage. Net zo voortvarend werken we nu aan een masterplan voor de herontwikkeling van Roto. Een masterplan voor de herontwikkeling van Senzora is bijna gereed voor besluitvorming, en een handelingsperspectief als basis voor de transformatie van de machinefabriek aan de Smyrnastraat is onlangs door het college vastgesteld. Ook een heel mooi resultaat was het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan voor de voormalige St. Jozeflocatie. Bovendien zien we de resultaten van planvorming van de voorgaande jaren: op het voormalige Aupingterrein wordt volop gebouwd, Geertruiden wordt ingevuld, Larenstein is opgeleverd en in Bathmen wordt nu gebouwd. Naast deze wat grotere projecten, hebben we momenteel circa 40 kleinere inbreidingstrajecten onder handen.

Een schaalniveau hoger speelt het traject Wonen en Voorzieningen, waarbij een belangrijke mijlpaal is bereikt door het raadsbesluit van december 2021 en het college de opdracht heeft gekregen onze ambitie om tot 2035 11.000 woningen te realiseren verder uit te werken. Een ingrijpend en spannend traject.

Dit alles heeft er overigens wel toe geleid dat de aanwezige ambtelijke capaciteit onvoldoende wordt om het totale pakket aan te kunnen. De samenleving gaat dat merken, maar hopelijk wel beperkt. We doen ons uiterste best om nieuwe mensen aan Deventer te binden, maar dat is niet eenvoudig gelet op de huidige arbeidsmarkt.

Deventer heeft relatief weinig 'hinder' van de stikstofdiscussie die speelt, waar het bouwen betreft. Echter, het landelijk gebied staat voor een herontdekkingsfase. De druk op de ruimte is ongelooflijk groot: woningbouw, energieopwek, berging van water, natuur en landschap, recreatie, mogelijke ruimte voor nieuwe bedrijvigheid en niet in de laatste plaats de landbouw vragen allemaal nieuwe ruimte. Dat moet onvermijdelijk tot keuzes leiden. Rijk, provincie en regio werken aan een nieuwe visie op het landelijk gebied. Deventer levert daarbij belangrijke input. Omdat onderbouwd te kunnen doen, en om ons te helpen de goede keuzes te maken is er in 2021 geld beschikbaar gesteld om die visie uit te werken.

Een ander, misschien minder spectaculair traject is het verlenen van omgevingsvergunningen en het houden van toezicht op onze fysieke leefomgeving. Niet eerder zijn er zoveel vergunningen verstrekt als in 2021. Dat maakte dat we een flink legesoverschot konden melden. In het afgelopen jaar is ons Handhavingsuitvoeringsprogramma geactualiseerd, zodat dit een adequate basis biedt voor het houden van toezicht. Dat (en andere zaken) leidde ertoe dat we een uitermate positieve waardering ontvingen van de Provincie Overijssel, in het kader van het interbestuurlijk toezicht.

Een heel knappe prestatie hebben we geleverd binnen Wonen. Verschillende instrumenten die er aan moeten bijdragen dat ook de zwakkeren op de arbeidsmarkt een plek krijgen, zijn tot stand gekomen of bevinden zich in een laatste stadium van voorbereiding. Een opsomming: prestatieafspraken met de corporaties, zelfbewoningsplicht, opkoopbescherming, huisvestingsverordening. Daarnaast spreekt Deventer stevig mee in de aanloop naar een woondeal met het rijk.

Binnen het verkeer- en vervoerbeleid spitst de discussie zich steeds meer toe op het stimuleren en bevorderen van vormen van duurzame mobiliteit. De fiets is daarvan het meest prominente voorbeeld. Via een programmaplan Duurzame Mobiliteit en een programmaplan Fiets is het beleid uit de Omgevingsvisie naar praktisch niveau vertaald. Meer en meer krijgt het beleid rond deelvoertuigen gestalte. Een eerste stap richting een nulmissiezone voor de binnenstad is gezet. Momenteel wordt er gewerkt aan een visie op de plaatsing van laadpalen. Corona heeft flinke gevolgen gehad voor het openbaar vervoer. Een nieuwe concessie is tot stand gekomen voor het busvervoer. Belangrijke ontwikkelingen rond het vervoer over spoor staan op stapel. Deventer blijft alert om de overlast van goederenvervoer terug te dringen, en positie te houden in het landelijke (en internationale) vervoersnet.

Als altijd was ook het parkeerdossier actueel. We hebben even pas op de plaats gemaakt voor de stelselwijziging in de binnenstad. Binnen de ontwikkelingen in De Kien maken we werk van het realiseren van een nieuwe parkeergarage in het stationsgebied.

Opnieuw zijn er in het landelijk gebied mooie dingen gebeurd op basis van de Agenda Vitaal Platteland. Er is veel energie aangeboord en er wordt gewerkt aan enkele dorpsvoorzieningen die kansen voor ontmoeting creëren. Voorbeelden zijn het Noaberlokaal in Loo en de bouw van een museum in Averlo-Frieswijk. Een groot kavelruilproject levert resultaten af, waardoor de structuur van bedrijven verbetert. Via Kansen uit Buiten zijn er verschillende mooie rood voor roodprojecten gerealiseerd, waaronder een heel mooi erfdelersproject.

Doelen en prestaties

Bereikbaarheid Deventer

Omschrijving We verbeteren de bereikbaarheid van Deventer, en zetten in op het bevorderen van een duurzame vorm van mobiliteit. Het aantal inwoners dat (zeer) tevreden is over de bereikbaarheid van de eigen buurt is minimaal 66%.

Toelichting

Prestatie We zetten in op een goede ontsluiting van Deventer, overeenkomstig onze hoofwegenstructuur. We doen een verkenning naar de verruiming van de capaciteit van de Zutphenseweg (Poort van Deventer). We blijven zoeken naar mogelijkheden en middelen voor het verbreden van de Van Oldenielstraat.

Toelichting De resultaten van de verkenning worden eerdags besproken met stakeholders, en vervolgens met de Raad.

Begroot budget €101.288

Gerealiseerd €48.380

Prestatie We leggen de Raad een voorstel voor voor een toekomstbestendig parkeerregiem in de Binnenstad, waarbij we ook de werkwijze van het parkeerfonds betrekken.

Toelichting De raad heeft zich over het voorstel van het college gebogen, en dit niet besluitrijp geacht. Daarmee is de prestatie gerealiseerd, maar niet het resultaat.

Begroot budget €50.000

Gerealiseerd € 50.000 (benadering)

Prestatie Binnen de Uitvoeringsagenda Duurzame mobiliteit kennen we hoge prioriteit aan het stimuleren en bevorderen van het gebruik van de fiets toe. We zetten o.a. in op het tot stand komen van een snelfietsroute parallel aan de A1, maar ook op het realiseren van stallingen voor de fiets in de binnenstad.

Toelichting

Begroot budget €30.000

Gerealiseerd € 30.000 (benadering)

Evenwichtige woningvoorraad

Omschrijving We zorgen in samenspraak met onze partners voor een evenwichtige woningvoorraad die aansluit op de behoefte in Deventer, zowel naar aantal als naar aard. We zetten daarbij in op een versnelling van de productie, vanwege de grote vraag naar goede woningen. We huldigen de principes uit de Omgevingsvisie en de Woonvisie 2018 (benutten de bestaande kwaliteiten, waarbij inbreiding voor uitbreiding gaat).

Toelichting Zoals al aan de Raad gerapporteerd, konden de geprognosticeerde aantallen niet geheel worden gehaald.

Prestatie Op basis van een door de raad bepaalde ambitie, starten we het zoeken naar nieuwe woningbouwlocaties.

Toelichting De routekaarten zijn inmiddels vastgesteld als basis voor een vervolg.

Begroot budget €170.459

Gerealiseerd €161.371

Prestatie De beoogde nieuwbouw in 2021 bedraagt volgens het woningbouwprogramma 400 wooneenheden. Wij geven voorrang aan de meest kansrijke plannen, en zetten daar onze capaciteit op in om te zorgen voor adequate planologische kaders. Het opgestelde Bidboek versnelling woningbouw is een belangrijk kader. Speciale aandacht krijgen de zogenaamde creatieve stedelingen, speerpunt van ons beleid.

Toelichting naar verwachting gaan we in 2021 ca. 250 nieuwe woningen opleveren

Begroot budget €100.000

Gerealiseerd € 93.000

Prestatie We dragen de eerste woonwagencellocatie(s) over naar de corporaties, op basis van de in 2019 gesloten intentieovereenkomst. We vervolgen dit traject en ronden dat in 2021 (grotendeels) af.

Toelichting De overdracht is nagenoeg gerealiseerd, op een aantal plaatsen aan de Zweedsestraat na.

Begroot budget €156.190

Gerealiseerd €136.239

Kwaliteiten stad en land

Omschrijving We ontwikkelen en versterken de bestaande, specifieke (ruimtelijke) kwaliteiten van stad en land, zoals verankerd in de Omgevingsvisie, en inwoners waarderen het uiterlijk van hun woonomgeving in 2021 op 7,5. Dat is minstens op hetzelfde niveau als 2019 (laatstbekende cijfer).

Toelichting

Prestatie We ronden een ontwikkelingsperspectief voor het gebied van de Stadscampus af, en leggen deze ter discussie aan de Raad voor.

Toelichting

Begroot budget €162.549

Gerealiseerd €86.862

Prestatie Op basis van een in samenspraak met stakeholders tot stand gekomen, en door de raad gedragen Ontwikkelingsvisie, maken we een start met de daadwerkelijke inrichting van de Stadshof

Toelichting

Begroot budget €402.823

Gerealiseerd €332.267

Prestatie Waar er vanuit de samenleving initiatieven ontstaan voor de herontwikkeling van bestaande locaties of gebieden, stellen we zo snel mogelijk een Nota van Uitgangspunten of Handelingsperspectief op als basis voor deze ontwikkeling. We doen dat in samenspraak met de initiatiefnemers, en vertrekken vanuit de kernwaarden van de Omgevingsvisie. Dat zijn ruimtelijke aspecten maar ook aspecten als gezondheid en duurzaamheid. De kosten daarvan worden zoveel mogelijk verhaald op basis van de Grondexploitatiewet.

Toelichting

Begroot budget Uitgangspunt is dat kosten worden verhaald op initiatiefnemers

Gerealiseerd

Prestatie In samenspraak met de bewoners geven we invulling aan de Uitvoeringsagenda Vitaal landelijk gebied, en vullen deze op actualiteit aan. Speerpunten zijn de leefbaarheid van de kernen (openbare voorzieningen) en het stimuleren van verhoogd gebruik van streekproducten (samenbrengen vraag en aanbod).

Toelichting

Begroot budget €273.653

Gerealiseerd €130.815

Prestatie In 2021 stellen we een geactualiseerd Uitvoeringsprogramma op, als basis voor onze handhavings- en toezichtstrategie.

Toelichting

Begroot budget €55.000

Gerealiseerd €31.620

Omgevingswet

Omschrijving We versterken in Deventer het werken volgens de principes van de komende Omgevingswet.

Toelichting

Prestatie We oefenen met het Digitaal Stelsel van de Omgevingswet (DSO) en testen of onze eigen systemen erop aansluiten en werken met het DSO.

Toelichting De invoering van de Omgevingswet is inmiddels opnieuw uitgesteld en bepaald op 1 oktober 2022 of 1 januari 2023, afhankelijk van de voortgang van de automatisering.

Begroot budget Zit in budget Omgevingswet

Gerealiseerd

Prestatie Conform het plan van aanpak Implementatie Omgevingswet, zetten we stappen om gereed te zijn om volledig conform de uitgangspunten van die wet te werken.

Toelichting De invoering van de Omgevingswet is inmiddels opnieuw uitgesteld en bepaald op 1 oktober 2022 of 1 januari 2023, afhankelijk van de voortgang qua automatisering.

Begroot budget €733.414

Gerealiseerd €411.129

Prestatie We werken de programmalijnen Gezondheid nader uit, en komen met voorstellen. We geven deze het karakter van een Programma als bedoeld in de Omgevingswet, ter aanvulling op de Omgevingsvisie.

Toelichting Via het spoor Gezondheid, worden nadere voorstellen over vorm en inhoud gedaan.

Begroot budget Zit in budget Omgevingswet

Gerealiseerd

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam	Waarde	Toelichting	Bron
35	Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde	243	Duizend euro	CBS
36	Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	3,90	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen
37	Vhrosv	Demografische druk	67,50	%	CBS
38	Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	771	In Euro's	COELO
39	Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	815	In Euro's	COELO
40	Vhrosv	Opgeleverde woningen	248	Aantal woningen	Registratie gereedmeldingen gemeente
41	Vhrosv	Opgeleverde sociale huurwoningen	16	% van het totaal	Registratie gereedmeldingen gemeente
42	Vhrosv	Omvang sociale huurvoorraad	12973		Jaarverslagen corporaties – Monitor Verantwoording Prestatieafspraken
43	Vhrosv	Gemiddelde zoektijd woningzoekenden voor sociale huurwoningen	1,11	Jaar	Jaarverslag Woonkeus

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening Prognose	Verschil Prognose
Lasten	6.572	9.234	8.770	-464
Baten	3.553	5.721	6.308	586
Voor resultaatbestemming	-3.019	-3.512	-2.462	1.050
Stortingen in reserves	0	0	46	46
Puttingen uit reserves	85	1.497	1.138	-359
Na resultaatbestemming	-2.933	-2.015	-1.370	645

Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
Implementatie omgevingswet	280	0	-280
Extra bijdrage uit AU omgevingswet	55	0	-55
De Nieuwe Keizer	105	0	-105
Flexwonen	74	0	-74
Groot onderhoud woonwagens	14	14	0
Kavelruil	151	151	0
Kracht van Salland	189	189	0
Mobiliteitsstudie Poort van Deventer	53	0	-53
Normalisatie woonwagens	20	0	-20
Stadscampus	76	0	-76
Stadshof	39	39	0
Vitaal platteland	143	37	-106

DomeinPlan 2021 Omgevingswet	288	140	-148
ICT : aanbesteding Obsurve	91	91	0
ICT : Basisregistratie ondergrond	46	46	0
Totaal	1.624	709	-916

Saldo na resultaatbestemming en budgetoverheveling

(bedragen x €1.000)

	Saldo
Saldo na resultaatbestemming	645
Saldo budgetoverheveling	-916
Saldo na budgetoverheveling	-271

Toelichting saldo na budgetoverheveling (nadeel €271.000)

De programmabegroting is gedurende 2021 met €900.000 in positieve zin bijgesteld ten opzichte van de initiële begroting, hoofdzakelijk op basis van de verwachte ontwikkeling van de legesinkomsten. Per saldo is het uiteindelijke resultaat van programma Ruimtelijke Ordening daarmee circa €600.000 voordeliger dan in de primitieve begroting is verondersteld.

Ten opzichte van deze bijgestelde begroting is het verwachte eindresultaat minder gunstig. Er is sprake van een nadelig saldo van €271.000 na budgetoverheveling. Voor dit nadeel is een dekking van €55.000 uit een extra bijdrage van de Algemene Uitkeringen ten behoeve van de Omgevingswet. Het resterende nadelig saldo bedraagt hiermee €216.000.

Bouw- en woningtoezicht (nadeel €135.000)

Op het product Bouw- en Woningtoezicht zijn zowel bij de tweede als de derde kwartaalrapportages meevallers ten opzichte van de initiële begroting gerapporteerd. In de laatste 2 maanden van het jaar zijn de inkomsten van de bouwleges echter alsnog achtergebleven. Dat maakt dat ook dit product per saldo met ongeveer €135.000 achterblijft bij de tussentijds opwaarts bijgestelde begroting.

Projecten ruimtelijke ordening (nadeel €81.000)

- Ondanks alle beperkingen vanwege de Covid-19-situatie is het op alle fronten een erg druk jaar geweest met veel initiatieven in de fysieke leefomgeving. Dat leidde tot veel werk en uitgaven (voornamelijk door de inzet van ambtelijke capaciteit) op alle onderdelen van het programma.
- Voor het product Ruimtelijke Ordening (1) gaf dat extra en niet op derden te verhalen inzet te zien van €71.000 op juridisch planologische procedures. Voor een belangrijk deel is dat veroorzaakt door de werkzaamheden en de discussie rond het voorbereidingsbesluit en het bestemmingsplan voor de Poort van Deventer. Een andere factor van betekenis waren de ontwikkelingen in het landelijk gebied, als gevolg van o.a. de ontwikkelingen op provinciaal en regionaal niveau (omgevingsvisie). Bovendien is er veel inzet gepleegd als gemeentelijke bijdrage in de verbetering van de leefbaarheid en voorzieningen in de dorpen en kleine kernen. Op dit onderdeel is derhalve een min geconstateerd van in totaal €53.000. Een specifieke andere overschrijding die nog genoemd kan worden is de extra inzet die de Topicus-ontwikkeling veroorzaakte, meer specifiek de inzet van het Q-team (naast extra ambtelijke inzet). Dit verklaart al met al de per saldo overschrijding op dit product.

- Binnen het product Volkshuisvesting (3) knelt het structureel als gevolg van de zeer toegenomen opgave die de huidige situatie op onder meer de woningmarkt veroorzaakt. Specifieke trajecten als het werken aan de Woon-zorgvisie, de doelgroepenverordening, de programmeringsdiscussie, de discussie over zelfbewoning etc. maakt dat ingehuurd moest worden (deels gesubsidieerd). Desondanks kon de overschrijding worden beperkt tot €46.000. Daar staat tegenover dat dankzij die inspanningen een subsidie van €1 miljoen kon worden binnengehaald voor de verschillende vormen van flexwonen.
- Wat betreft Verkeer- en vervoerbeleid (46) waren er twee dominante onderwerpen die het afgelopen jaar hebben beïnvloed: de discussie parkeren in de binnenstad, en de actuele ontwikkelingen rondom Duurzame mobiliteit (uitvoeringsprogramma fiets, starten laadpalenvisie, zero-emissiezone, stadslogistiek).

Investerings

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Uitgaven t.l.v. investeringen	0	453	377	-76
Inkomsten t.g.v. investeringen	0	264	259	-5
Saldo	0	-189	-118	71

Toelichting

De uitgaven voor het project Stadshof zijn in 2021 circa €70.000 lager uitgevallen. De geplande werkzaamheden zijn nog niet geheel gerealiseerd. Dit verschil is het gevolg van een iets uitlopende planning.

Gerelateerde informatie

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Omgevingsvisie 2019	12 Mb	Omgevingsvisie gemeente Deventer
Beleidsnotitie woonwagen- en standplaatsen 2018	1,0 Mb	Beleidsnotitie woonwagen- en standplaatsen 2018
Prestatieafspraken Wonen Deventer 2019-2022	0,2 Mb	Prestatieafspraken Wonen Deventer 2019-2022
Woonvisie Deventer 2018	0,6 Mb	Woonvisie Deventer 2018

Herstructurering en vastgoed

Omschrijving

Het programma richt zich op de begeleiding en uitvoering van gebiedsontwikkeling. Het gaat daarbij om waardecreatie, waarbij het maatschappelijke effect van de gebiedsontwikkeling centraal staat. Dit maatschappelijk effect wegen we af tegen de financiële investering in een gebiedsontwikkeling. Daarbij opereren we situationeel, dat wil zeggen de gemeentelijke rol van geval tot geval beoordelend en inspelend op de situatie.

Dit doen wij vooral door het realiseren van ruimtelijke uitbreidings- en herstructureringsprojecten. Wij nemen deel of regisseren in netwerkverbanden, stimuleren en faciliteren marktpartijen en laten los wanneer particuliere initiatieven de overheid niet nodig hebben. Wanneer (niet)-commerciële partijen een ontwikkeling die wij noodzakelijk vinden niet oppakken of onvoldoende waardecreatie opleveren gaan wij zelf actief of in samenwerking gronden en panden (strategisch) aankopen, ontwikkelen en verkopen of beheren.

2021 in vogelvlucht

De afgelopen jaren is de gemeente behoedzaam omgegaan met de exploitatie van gronden voor woningbouw en de ontwikkeling van bedrijfsruimten. Daardoor heeft de gemeente risico's kunnen beheersen en grondprijzen reëel gewaardeerd.

Met andere partijen werkt de gemeente aan het optimaliseren van het woningaanbod in Deventer. De gemeentelijke voorraad bouwgrond voor bedrijventerreinen en woningbouw is afgenomen. Daardoor neemt de gemeentelijke afhankelijkheid van particuliere grondeigenaren voor het realiseren van de ruimtelijke opgave toe.

In 2021 bleef er een grote vraag naar nieuwe woningen. Fase 1 van Steenbrugge nadert zijn voltooiing, de voorbereidingen van fase 2 zijn in volle gang. In het zuidelijk plandeel van Eikendal worden de laatste kavels verkocht en ook de verkoop van de grotere kavels in Eikendal Noord verloopt goed. In de Tuinen van Zandweerd zijn de eerste woningen inmiddels in aanbouw.

Alle overige gemeentegronden die geschikt zijn voor woningbouw zijn inmiddels in voorbereiding genomen. Dit zijn onder meer de gronden aan de van Heetenstraat, Oranjekwartier, Shita/speeltuinlocatie, Bathmense Enk 2e fase, Hagenvoorde en Wittenstein. Ook voor de locaties Havenkwartier en Sluiskwartier ligt de focus inmiddels sterk op het realiseren van de woningbouw.

De vraag naar bedrijfskavels in Deventer is ongekend hoog. Het oostelijk plandeel van het A1 Bedrijvenpark is nagenoeg uitverkocht. De voorbereidingen voor het westelijke plandeel zijn bijna voltooid. De belangstelling voor het westelijke plandeel is enorm. Voor de uitgifte zijn criteria geformuleerd aan de hand waarvan bedrijven kunnen worden geselecteerd. De meer verspreid door de gemeente gelegen bedrijfskavels, waaronder ook op het Gasfabriekterrein en aan de Looweg in Bathmen, zijn nagenoeg allemaal verkocht of in optie uitgegeven.

De gronden in de sport- en leisurerstrook langs de Holterweg zijn ook allemaal verkocht minder duidelijk. In de Stadsas resteert slechts een kleine strook naast het politiekantoor (Driehoek Snippeling). Uitgifte daarvan is ook in voorbereiding naar aanleiding van de groeiende belangstelling.

Doelen en prestaties

Gebiedsontwikkeling

Omschrijving Wij hebben oog voor de maatschappelijke ontwikkelingen teneinde deze adequaat te kunnen faciliteren met het grondinstrumentarium. Met de gemeentelijke vastgoedposities dragen we bij aan de gewenste waardecreatie .

Toelichting

Prestatie Wij leggen de herziene grondexploitaties Steenbrugge en Teugseweg ter besluitvorming voor aan de Raad

Toelichting Voordat de grondexploitatie Teugseweg kan worden afgesloten dienen eerst de realisatie van de carpoolstrook en de gronduitgifte ten behoeve van de reclamemast te worden afgewikkeld.

Begroot budget In budget grondexploitaties

Gerealiseerd

Prestatie Het doorontwikkelen van het instrumentarium om te bezien in hoeverre we hiermee kunnen bijdragen aan de maatschappelijke waardecreatie

Toelichting

Begroot budget In budget grondexploitaties

Gerealiseerd

Prestatie Wij werken tezamen met onze partners verder aan de grondexploitaties van Steenbrugge, De Vijfde Hoek, Wijtenhorst Douweler Leide, Eikendal, Tuinen van Zandweerd, Bedrijventerrein A1, Westfalenstraat, Looweg, Bedrijventerrein Lettele, Leisurestrip Holterweg, cluster Stadsentree, cluster Havenkwartier, Sluiskwartier.

Toelichting

Begroot budget In budget grondexploitaties

Gerealiseerd

Prestatie De gronden van Heetenstraat, Voormalige speeltuin/Shitalocatie en Wittenstein worden als ruwe bouwgrond verkocht of in exploitatie genomen. Verder verkennen wij in 2021 de mogelijkheid voor het ontwikkelen van de gronden Hagenvoorde voor de bouw van innovatieve woonconcepten, bijvoorbeeld gericht op ouderenhuisvesting en vormen van CPO.

Gewijzigde prestatie:

Toelichting Voor wat betreft Wittenstein is de uitvraag CPO in gang gezet. Verkoop zal hopelijk plaatsvinden in 2022. Voor wat betreft Shita is de grondexploitatie afgerond. Deze is in Q4. het besluitvormingsproces ingegaan. Vaststelling zal plaatsvinden in Q1 2022. Heetenstraat zal begin 2022 in exploitatie worden genomen.

Begroot budget Onderdeel van voorbereidingskredieten

Gerealiseerd

Prestatie Wij participeren in netwerken en helpen initiatieven verder te brengen die een bijdrage kunnen leveren aan een duurzame en of economische ontwikkeling van Deventer.

Toelichting

Begroot budget In budget grondexploitaties

Gerealiseerd

Herstructurering

Omschrijving We ronden de bestaande herstructureringsopgave van de wijk Rivierenwijk af en zetten de verworven kennis in voor wijken en dorpen elders in de gemeente.

Toelichting

Prestatie Het zorgdragen voor een goede afronding en duurzame inbedding van de projectdoelstellingen en –resultaten in de gemeentelijke organisatie van de wijk Rivierenwijk.

Toelichting

Begroot budget €208.308

Gerealiseerd €41.481

Portefeuillemanagement		
Omschrijving	Wij kennen de ontwikkelingen op de grondmarkt en hebben oog voor de kansen voor nieuwe stedelijke functies.	+
Toelichting		
Prestatie	De verkoop van 5 panden waarvan het gemeentelijke bezit niet in voldoende mate een maatschappelijk effect dient of dat op afzienbare termijn een bijdrage kan verlenen aan een waardecreatie.	+
Toelichting		
Begroot budget	Wordt direct verrekend met reserve	
Gerealiseerd		
Prestatie	We leggen in 2021 een geactualiseerde Nota Grondbeleid aan de Raad ter besluitvorming voor	-
Toelichting	Besluitvorming is verschoven naar het tweede kwartaal 2022.	
Begroot budget	In budget grondexploitatie	
Gerealiseerd		
Prestatie	Het in voorraad hebben van van ruwe bouwgrond en het ontwikkelen en vermarkten van voldoende bouwrijpe grond in een kwalitatief goede openbare ruimte voor: <ul style="list-style-type: none"> • de verkoop van gronden ten behoeve van het bouwen van gemiddeld 120 woningen per jaar als onderdeel van de gehele woningbouwproductie in de gemeente Deventer in 2020 en verder. • de uitgifte van 5,2 ha bedrijventerreinen per jaar • de uitgifte van 1,0 ha terreinen voor overige voorzieningen. 	+
Toelichting		
Begroot budget	In budget grondexploitatie	
Gerealiseerd		

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening Prognose	Verschil Prognose
Lasten	14.239	28.835	21.568	-7.267
Baten	15.180	34.176	35.327	1.151
Voor resultaatbestemming	941	5.341	13.759	8.418
Stortingen in reserves	38	5.845	15.257	9.413
Puttingen uit reserves	49	1.313	2.589	1.275
Na resultaatbestemming	953	809	1.090	281

Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
Ludgeruskwartier	121	0	-121
Oranjekwartier	156	0	-156
Aan de Dijk	853	853	0
Polstraat 48	400	400	0
Driehoek Snippeling	899	899	0
Totaal	2.428	2.151	-277

Saldo na resultaatbestemming en budgetoverheveling

(bedragen x €1.000)

	Saldo
Saldo na resultaatbestemming	281
Saldo budgetoverheveling	-277
Saldo na budgetoverheveling	4

Voorzieningen

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershill
Uitgaven t.l.v. voorzieningen	0	3.220	11.244	8.024
Inkomsten t.g.v. voorzieningen	0	1.076	2.107	1.031
Saldo	0	-2.144	-9.136	-6.993

Toelichting

Op totaalniveau dalen de voorzieningen die betrekking hebben op het programma Herstructurering en Vastgoed met circa €9,1 miljoen. Hiervan was €2,1 miljoen reeds voorzien in de begroting (op basis van de bijstellingen tot en met de 3e kwartaalrapportage) en is €6,9 miljoen vrijgevallen als gevolg van de actualisatie per 31-12-2021. Zie de paragraaf Grondbeleid voor een nadere toelichting.

Investerings

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershill
Uitgaven t.l.v. investeringen	3.000	6.160	3.166	-2.994
Inkomsten t.g.v. investeringen	7	2.124	1.669	-455
Saldo	-2.993	-4.036	-1.496	2.540

Toelichting

De investeringen zijn circa €2,5 miljoen lager dan begroot. Zowel de gerealiseerde uitgaven als inkomsten zijn lager dan begroot als gevolg van werkzaamheden die doorlopen in 2022 en verder.

Gerelateerde informatie

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Grondbeleid 2013	0,1 Mb	Grondbeleid 2013

Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt

Omschrijving

Verbindend kader Sociaal domein

We hebben een verbindend kader sociaal domein 2019-2022 vastgesteld waarin de ambities van het college, doelstellingen, overzicht en planning in het sociale domein in kaart zijn gebracht voor de komende jaren. Deze agenda houden we gezamenlijk met de raad actueel. Zo zorgen we in het sociale domein voor samenhang en verbinding.

Dit verbindend kader vormt een perspectief op de opgaven in het sociaal domein voor de komende jaren. Het is een inleidend kader op de beleidsstukken die u de komende periode krijgt voorgelegd. En aan de hand waarvan we met uw raad ambities delen voor de komende vier jaar in het sociale domein.

Onze ambities zijn groot, maar we realiseren ons ook dat niet alles tegelijk kan. Daarom zullen we samen met uw raad prioriteiten moeten stellen. Dit verbindend geeft naast ambities, overzicht en planning. Achtereenvolgens komen in dit verbindend kader aan de orde: de ambitie, strategische doelstellingen, de thema's en de verbinding ertussen en de organisatie.

Zie bijlage - [Verbindend kader Sociaal domein](#) - actualisatie maart 2021.

Transformatieopgave

We gaan verder met het transformeren in het sociale domein om de passende ondersteuning aan onze inwoners en begeleiding naar werk ook op de langere termijn goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Deventer mag trots zijn op hoe we sinds de decentralisaties invulling hebben gegeven aan de uitvoering van de taken in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning, Jeugdwet en Participatiewet. We blijven investeren in preventie en onze sociale infrastructuur, zorgen ervoor dat onze toegangen hun werk goed kunnen blijven doen, onderzoeken of innovatie en andere vormen van ondersteuning en begeleiding naar werk betere resultaten bieden en monitoren zodat we waar nodig kunnen bijsturen.

2021 in vogelvlucht

Het doel van de Participatiewet is om meer mensen, ook mensen met een arbeidsbeperking, aan de slag te krijgen. Dit gebeurt volgen de uitgangspunten van Inzet op maat, samen met de uitvoeringspartners in de stad.

Inzet op maat

Begin 2021 zijn we gestart met de nieuwe dienstverlening, conform de kaders van het beleidskader Inzet op maat en de uitvoeringsafspraken uit het productenboek. Hierbij hebben we vanwege corona echter nog niet alles kunnen doen zoals bedacht (dienstverlening digitaal en telefonisch i.p.v. live). De vanwege de coronacrisis verwachte toename van het aantal bijstandsklanten is in 2021 uitgebleven (met een slag om de arm wat er gebeurt als alle steunpakketten zijn afgelopen). Het laten landen van de nieuwe dienstverlening in de praktijk is een traject dat langer duurt dan een implementatiejaar; blijvende aandacht voor werken volgens de bedoeling is nodig. Met de opgeleverde monitor Inzet op maat volgen en rapporteren we over de resultaten; in 2021 valt daarin de forse omvang van de doelgroep Groeien op, wat vraagt om nadere analyse en waar nodig bijsturing het volgende jaar. De Pilot Basis Baan is gestart, de gemeente onderzoekt de mogelijkheden op welke manier 'basis banen' structureel ingezet kunnen worden voor mensen met een uitkering die van maatschappelijke meerwaarde willen zijn.

KonnecteD

In 2021 is het transformatieplan voor KonnecteD gepresenteerd. Hierin is beschreven hoe de gewenste transformatie van KonnecteD tot een modern werkleerbedrijf tot stand gaat komen. Deze transformatie houdt onder andere in dat de opgebouwde SW-infrastructuur ingezet gaat worden voor de doelgroep van de Participatiewet en KonnecteD (hierdoor) een financieel gezond bedrijf kan blijven. De totale transformatieperiode zal tot eind 2022 in beslag nemen.

Inburgering

Ter voorbereiding van de ingang van de nieuwe wet per 1-1-2022 zijn de wettelijke kaders vertaald in een Deventer keuzenota. Hierin kiest Deventer ervoor om de regie op de inburgering te beleggen bij de gemeente (inburgeringsconsulenten), extra in te zetten op participatie en ondersteuning te bieden aan de Ondertussengroep (waarvoor we als gemeente geen wettelijke verplichting hebben). Ook heeft Deventer ervoor gekozen om - in het lerende stelsel dat de nieuwe inburgeringswet is - een aantal factoren de komende tijd gelijk te houden, zoals de samenwerking met bestaande partners. De aanbesteding van de taalaanbieders is na de zomer van 2021 afgerond en de implementatie is gestart (zoals: ICT-systeem, monitor, werkprocessen, werving inburgeringsconsulenten, etc.).

TOZO/Ondernemers

Met de komst van corona in 2020 heeft het kabinet ter compensatie van de consequenties van de lockdown de tozo geïntroduceerd. De gemeente was verantwoordelijk voor de uitvoering. Per lockdown is een nieuwe tozo-regeling geïntroduceerd.

- Tozo 3 van 1 oktober tot 1 april en ruim 450 ondernemers hebben hierop een beroep gedaan;
- Tozo 4 liep 1 april tot en 1 juli 2021 en ruim 300 ondernemers hebben hierop een beroep gedaan;
- Tozo 5 liep 1 juli tot 1 oktober 2021 en ongeveer 250 ondernemers een beroep op gedaan.
- Ondernemers die na het wegvallen van TOZO zich in een kwetsbare situatie bevinden zijn door de driehoek BAD-OHD-GROS gemonitord of er een noodzaak (en recht) op Bbz-light bestond en zijn proactief benaderd. Omschakeling van TOZO naar Bbz-light heeft najaar plaatsgevonden. Ongeveer 80

ondernemers hebben een light-aanvraag ingediend. Dit is de opmaat naar het nieuwe normaal in 2022 waarin ondernemersdienstverlening terug gaat naar 'normale' Bbz.

Vanaf 1 januari 2021 heeft de gemeente middelen gekregen om coaching, advies en of bij – of omscholing aan ondernemers aan te bieden. Zelfstandig ondernemers die begin 2021 nog of onvoldoende inkomsten hebben en afhankelijk zijn van een Tozo uitkering kunnen zich breder gaan oriënteren op de arbeidsmarkt. De gemeente heeft dit samen met het Ondernemershuis opgepakt. Meer dan 1500 zelfstandig ondernemers zijn actief benaderd met de vraag of zij een vorm van coaching of financiële ondersteuning konden gebruiken. 360 zelfstandigen hebben hiervan gebruik gemaakt en meer dan 185 ondernemers zijn gecoacht op een of meerdere hulpvragen. Op deze manier zijn deze ondernemers zo veel mogelijk door zwaar weer in coronatijd geholpen.

In januari 2021 kwam het Kabinet met de regeling Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke kosten (TONK).

TONK was er voor iedereen die als gevolg van de crisis te maken hebben met een onverwachte en onvermijdelijke terugval in inkomen en hierdoor niet meer de noodzakelijke kosten zoals de huur en verzekeringen kunnen voldoen. Ruim 135 personen hebben een beroep gedaan op de TONK.

Arbeidsmarkt

Het Ontwikkelfonds Cleantechregio is in 2021 van start gegaan. Meer dan 180 personen hebben een aanvraag ingediend voor een voucher. Hiermee willen zij hun positie op de arbeidsmarkt versterken.

In 2021 is een start gemaakt aan een lokale Human Capital Agenda voor de gemeente Deventer. Hierin wordt uitgewerkt hoe Deventer een toekomstbestendige arbeidsmarkt kan vormgeven voor zowel werkgevers als werknemers. De lijnen: 'vraag en aanbod bij elkaar brengen', 'leven lang ontwikkelen', 'inspelen op (technologische) ontwikkelingen en 'lokaal aantrekkelijke stad voor werknemers en werkgevers' worden hierin, samen met lokale partners verder uitgewerkt. Dit traject is onderdeel van Wonen en voorzieningen, routekaart arbeidsmarkt.

In 2021 zijn ruim 380 personen met een uitkering uitgestroomd naar werk. Hiermee is de doelstelling van 275 ruimschoots gehaald. Ondanks corona en 2 lockdowns is hier een behoorlijke prestatie neergezet. Daarnaast kenmerkt de doelgroep door een steeds zwaardere hulpbehoefte. We zijn gestart met een pilot 'Lifecoaching', om te onderzoeken hoe de ondersteuning van mensen met een arbeidsbeperking én de werkgevers nog beter vorm gegeven kan worden. Samen met KonnecteD zetten we meer in op privaat-publieke samenwerking om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt op te leiden voor banen in een kansrijke sector. Daarnaast draagt het instrument Social Return ook bij aan de uitstroom. De resultaten zijn erg divers er leveren naast betaalde ervarings-, opleidings- of werkplekken ook bredere maatschappelijke impact op.

Minimabeleid

2021 stond grotendeels in het teken van het nieuwe beleidsplan minima en schuldhulpverlening. Na een uitgebreide evaluatie zijn we met interne collega's, externe partners en de gemeenteraad tot het kader "Inzet op ondersteuning en geldzorgen" gekomen. Deze is begin december unaniem vastgesteld door de raad. In 2021 is een onafhankelijk onderzoek uitgevoerd over de kosten en kwaliteit van beschermingsbewind uitgevoerd door bewindvoerder BAD. De implementatie van de aanbevelingen wordt in 2022 afgerond.

Verder heeft de Toeslagenaffaire zijn beslag gehad binnen de organisatie; enerzijds door de getroffen inwoners zo goed mogelijk te ondersteunen en anderzijds door de openstaande vorderingen die we als gemeente op deze inwoners hadden, kwijt te schelden. Ook op het gebied van kinderarmoede zijn

weer mooie projecten geweest; het vervolg van het zomerpretpakket, de samenwerking met St. Leergeld en het Jeugd Educatie Fonds. Nu het Geldfit Spreekuur in Keizerslanden steeds beter gevonden wordt is er een tweede spreekuur gestart in De Fontein.

Vroegsignalering

In de gewijzigde Wgs sinds 1-1-2021 is vroegsignalering van (dreigende) problematische schulden expliciet vastgelegd als (regie)taak van gemeenten. Het doel is dat gemeenten daardoor mensen met dergelijke schulden eerder in beeld krijgen en hun vervolgens schuldhulpverlening kunnen aanbieden. Nadat huisbezoeken een tijd niet mogelijk waren, konden deze gedurende 2021 weer meer plaatsvinden waardoor ook de pilots voor DeltaView herstart konden worden. Daarnaast geeft de wettelijke taak rondom vroegsignalering ook steeds meer cijfers over achterstanden en dreigende schulden waardoor DeltaView steeds verder gevuld kan worden.

Doelen en prestaties

Arbeidsmarkt

Omschrijving Wij brengen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt bij elkaar.

Toelichting

Prestatie 500 ondernemers ontvangen de passende ondersteuning die zij nodig hebben voor hun bedrijf

Toelichting

Begroot budget GROS OHD €?

Gerealiseerd

Prestatie We realiseren onze taakstelling (minimaal 150 uitstroom met loonkostensubsidie) in het kader van de garantiebannen.

Toelichting

Begroot budget €1.000.000

Gerealiseerd €1.617.500

Prestatie We stimuleren parttime werken en maken het zo eenvoudig mogelijk waardoor het aantal parttimers in de uitkering met 10% stijgt.

Gewijzigde prestatie: We stimuleren parttime werken en maken het zo eenvoudig mogelijk, waardoor het aantal parttimers in de uitkering gelijk blijft.

Toelichting Het aantal parttime werkenden in de uitkering is licht gedaald in 2021. De voornaamste reden hiervoor is dat deze mensen meer uren hebben gekregen en zodoende niet langer een uitkering ontvangen. Dit is heel positief ondanks dat deze prestatie naar beneden wordt bijgesteld.

Begroot budget Onderdeel opdracht DWT

Gerealiseerd

Prestatie Alle leerbare jongeren tot 27 jaar hebben studieplicht en worden, waar nodig, begeleid naar school.

Toelichting

Begroot budget Onderdeel van opdracht DWT

Gerealiseerd

Prestatie Minimaal 275 inwoners stromen uit de Participatiewet door de begeleiding naar een plek op de arbeidsmarkt.

Toelichting

Begroot budget €4.300.000 Opdracht DWT

Gerealiseerd €4.338.400

één gezin, één plan, één regisseur

Omschrijving Voor iedere bewoner met problemen op twee of meer terreinen (werk, inkomen, zorg en jeugd) draagt de toegang verantwoordelijkheid voor het uitgangspunt één huishouden, één plan, één regisseur.

Toelichting

Prestatie Elke inwoner die zich met een ondersteuningsvraag meldt bij DWT heeft binnen één kalenderweek een gesprek met de toegang hierover.

Toelichting

Begroot budget Onderdeel opdracht DWT

Gerealiseerd

Prestatie Voor elke inwoner die zich meldt met aantoonbare broodnood wordt binnen 24 uur een passende voorziening getroffen.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Inkomensvoorziening

Omschrijving Iedereen die kan werken, moet werken en voor mensen die niet kunnen werken bieden wij een vangnet (een uitkering).

Toelichting

Prestatie Tenminste 70% van de minimahuishoudens in Deventer maakt gebruik van één of meer minimaregelingen en, in het geval van kinderen in het huishouden, is dit tenminste 90%.

Toelichting

Begroot budget €5.030.000

Gerealiseerd €5.023.800

Prestatie We realiseren bij de uitvoering van de Participatiewet een klanttevredenheid die minimaal gewaardeerd wordt met een 7,5.

Toelichting

Begroot budget Onderdeel opdracht team Inkomensondersteuning en DWT

Gerealiseerd

Prestatie De ontwikkeling van het gemiddeld aantal uitkeringsgerechtigden in Deventer is conform landelijke ontwikkeling geraamd door het CPB

Toelichting

Begroot budget €41.670.000

Gerealiseerd €41.670.000

Prestatie Elke klant die zich meldt voor een uitkering, heeft een gesprek over de financiën (preventie en vroegsignalering) volgens de principes van de stress sensitieve dienstverlening.

Toelichting

Begroot budget €6.950.000 opdracht Team inkomensondersteuning en opdracht DWT

Gerealiseerd €6.950.000

Participeren naar vermogen

Omschrijving We stimuleren alle uitkeringsgerechtigden om te participeren naar vermogen.

Toelichting

Prestatie 70% van alle statushouders participeert (d.m.v. maatschappelijke activiteiten, vrijwilligerswerk of een werkervaringsplaats) gedurende de inburgering.

Toelichting

Begroot budget €240.000

Gerealiseerd €240.000

Prestatie De participatiemakelaar ondersteunt 200 uitkeringsgerechtigden om mee te kunnen doen in de samenleving

Gewijzigde prestatie: De participatiemakelaar ondersteunt 100 uitkeringsgerechtigden om mee te kunnen doen in de samenleving

Toelichting

Begroot budget Onderdeel van opdracht DWT

Gerealiseerd

Prestatie Wij begeleiden 50 leerlingen van het VSO/Pro-onderwijs naar een passende werkplek (beschut, garantiebaan of regulier).

Toelichting

Begroot budget Onderdeel van opdracht DWT

Gerealiseerd

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam	Waarde	Toelichting	Bron
21	Sociaal domein	Banen	703,20	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	CBS
24	Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	68,40	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS
26	Sociaal domein	Werkloze jongeren	3	% 16 t/m 22 jarigen	CBS
27	Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	34,90	Aantal per 10.000 inwoners	CBS
28	Sociaal domein	Aantal re-integratievoorzieningen	22,50	Aantal per 10.000 inwoners. 15-74 jaar	CBS

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening Prognose	Verschil Prognose
Lasten	75.844	82.172	78.831	-3.341
Baten	42.586	50.339	48.995	-1.344
Voor resultaatbestemming	-33.258	-31.833	-29.836	1.997
Stortingen in reserves	0	335	335	0
Puttingen uit reserves	203	608	462	-146
Na resultaatbestemming	-33.056	-31.560	-29.709	1.851

Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
Impuls werken	170	0	-170
Breed offensief mensen arbeidsbeperking	104	0	-104
Integrale Human Capital Agenda	69	0	-69
Ontwikkelfonds Cleantechregio	967	967	0
Toeslagenaffaire	118	118	0
Deltaview	39	39	0
Robuuste rechtsbeschermingssysteem	139	0	-139
Impuls integraal werken	222	0	-222
Totaal	1.828	1.124	-704

Saldo na resultaatbestemming en budgetoverheveling

(bedragen x €1.000)

	Saldo
Saldo na resultaatbestemming	1.851
Saldo budgetoverheveling	-704
Saldo na budgetoverheveling	1.147

Toelichting voorlopig saldo na budgetoverheveling (voordeel €1.147.000)

TOZO uitvoeringskosten (voordeel €178.000)

Voor de uitvoering van de Tozo wordt per genomen besluit levensonderhoud €450 beschikbaar gesteld en per genomen besluit krediet €800. Op basis van het aantal besluiten levensonderhoud (566) en het aantal besluiten bedrijfskredieten (366) verwachten wij €298.700 als vergoeding. In 2021 is voor €120.000 extern personeel ingehuurd en interne capaciteit ingezet. De afrekening geschiedt op basis van de SISA (juli 2022).

Bijstand (voordeel €1.680.000)

Het gemiddeld aantal uitkeringsgerechtigden is met 2.695 bijna gelijk aan de bijgestelde raming van 2.705 in de derde kwartaalrapportage. Dit leidt nog tot een voordeel van ongeveer €240.000

In de derde kwartaalrapportage hebben wij eerder aangegeven dat we een positief resultaat verwachten. Het werkelijke voordeel over 2021 is ongeveer €1,44 miljoen. Zoals eerder gemeld is dit voordeel naast de positieve ontwikkeling van het aantal uitkeringsgerechtigden voornamelijk het gevolg van het BUIG budget dat in 2021 voor Deventer abusievelijk te hoog is vastgesteld door het ministerie van SZW.

Re-integratie (Cliëntkosten voordeel €115.000)

In 2021 is er door KonnecteD minder uitgegeven aan cliëntkosten. De oorzaak hiervan zijn de maatregelen die door corona zijn opgelegd waardoor niet alle activiteiten uitgevoerd konden worden. Deze achterstand in diagnoses en uitvoering plannen van aanpak moet worden ingehaald.

Re-integratie (Aanvullende bijdrage WSW nadeel €412.500)

Via de december circulaire is eenmalig €412.500 coronasteun ontvangen om de exploitatietekorten van de Sociale Werkbedrijven tegemoet te komen. Het nadeel wordt gedekt door het eenmalig budget uit de december circulaire 2021.

Minimabeleid (nadeel €56.000)

Dit nadeel ontstaat door diverse kleine voor- en nadelen ten aanzien van minimabeleid.

Robuuste Rechtsbeschermingssysteem (nadeel €139.000)

Het doel van de POK- middelen is extra ondersteuning van mensen in kwetsbare posities en voorkomen dat mensen in zo'n positie terecht komen. De gemeentelijke POK-middelen zijn toegekend in het kader van:

1. Meer capaciteit voor de uitvoering van de dienstverlening in gemeenten;
2. Extra ondersteuning door gemeenten voor mensen met complexe problematiek;
3. Bij meervoudige problematiek betere coördinatie tussen de uitvoerders in gemeenten;
4. Versterken van het leervermogen in gemeenten om de uitvoering continu te verbeteren.

Inhoudelijk gaat het om een brede doelgroep: van lichte ondersteuning bijvoorbeeld aan digitaal minder vaardige mensen bij het invullen van digitale formulieren (in de bibliotheken) tot zware ondersteuning in bijvoorbeeld de coördinatie voor gezinnen met meervoudige complexe problemen. Het nadeel wordt gedekt door het eenmalig budget uit de december circulaire 2021.

Impuls integraal werken (nadeel €222.000)

Op dit moment vindt de verkenning plaats op welke wijze de beschikbare middelen het best passend in Deventer moeten worden ingezet. De verkenning leidt tot een integraal projectplan waar de diverse acties t.b.v. de 4 doelstellingen zijn uitgewerkt. Hierbij worden de programma's 1, 2, 7, 8 en 9 intensief betrokken (beleid en uitvoering). Het nadeel wordt gedekt door het eenmalig budget uit de december circulaire 2021.

Voorzieningen

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershill
Uitgaven t.l.v. voorzieningen	0	0	96	96
Inkomsten t.g.v. voorzieningen	0	0	0	0
Saldo	0	0	-96	-96

Toelichting

Dit betreft de herwaardering dubieuze debiteuren bijstandsvorderingen en BBZ.

Gerelateerde informatie

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Beleidsplan minimabeleid en schuldhulpverlening 2017 - 2020	1,5 Mb	Beleidsplan minimabeleid en schuldhulpverlening 2017 - 2020
Bedrijfsplan Konnected	1,1 Mb	Bedrijfsplan Konnected
Beleidsdocument Sallcon	0,2 Mb	Beleidsdocument Sallcon
Beleidskader Iedereen Actief! 2015	0,6 Mb	Beleidskader Iedereen Actief! 2015
Herstructureringsplan SW 2014-2020	0,6 Mb	Herstructureringsplan SW 2014-2020

Meedoen

Omschrijving

Verbindend kader Sociaal domein

We hebben een verbindend kader sociaal domein 2019-2022 vastgesteld waarin de ambities van het college, doelstellingen, overzicht en planning in het sociale domein in kaart zijn gebracht voor de komende jaren. Deze agenda houden we gezamenlijk met de raad actueel. Zo zorgen we in het sociale domein voor samenhang en verbinding.

Dit verbindend kader vormt een perspectief op de opgaven in het sociaal domein voor de komende jaren. Het is een inleidend kader op de beleidsstukken die u de komende periode krijgt voorgelegd. En aan de hand waarvan we met uw raad ambities delen voor de komende vier jaar in het sociale domein. Onze ambities zijn groot, maar we realiseren ons ook dat niet alles tegelijk kan. Daarom zullen we samen met uw raad prioriteiten moeten stellen. Dit verbindend geeft naast ambities, overzicht en planning. Achtereenvolgens komen in dit verbindend kader aan de orde: de ambitie, strategische doelstellingen, de thema's en de verbinding ertussen en de organisatie.

Zie bijlage - [Verbindend kader Sociaal domein](#) - actualisatie maart 2021.

Transformatieopgave

Binnen het sociaal domein blijven we onze energie inzetten op de transformatie. Het is namelijk steeds nodig om te kunnen blijven inspelen op de veranderende samenleving, mogelijkheden op innovatie en om passende ondersteuning en begeleiding van mensen naar werk ook op langere termijn goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Dit doen we door maatwerk na te streven, te werken volgens 1 plan 1 huishouden 1, het creëren van collectieve voorzieningen en datagericht te sturen. De volgende acties uit de procesaanpak zijn hieraan gekoppeld: focus in de wijken; buurthuis 2.0; regievoering; preventieplan en monitoring op de toekomst.

2021 in vogelvlucht

Ambitie vanuit het programma Meedoen is dat in de Deventer samenleving iedereen naar vermogen meedoet, mensen versterken zichzelf, doen iets voor een ander of voor de stad. Hieraan wordt vanuit diverse invalshoeken invulling gegeven. Een toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in 2021:

Gevolgen corona

Ook in 2021 zijn er diverse initiatieven gestart dan wel voortgezet met als doel kwetsbare inwoners te (onder)steunen in coronatijd. Diverse vrijwilligers initiatieven zijn voortgezet en professionals hebben in het aanbod van zorg, ondersteuning, dagbesteding en sport alle creativiteit gebruikt om te komen tot een zo breed mogelijk aanbod met inachtneming van de Corona richtlijnen. Zo hebben aanbieders in de periodes dat fysiek contact niet mogelijk was, intensief telefonisch contact onderhouden met cliënten of zijn er buitenactiviteiten georganiseerd waarbij begeleiding kon worden voortgezet. Wanneer nodig zijn afspraken gemaakt met aanbieders over corona meerkosten.

Wmo

De vijf samenwerkingspartners (De Kern, MEE, Raster, Solis en de gemeente) hebben zich in 2021 gezamenlijk ingezet voor de inhoudelijke doorontwikkeling van de sociale teams en Voor Elkaar Teams. Inmiddels is de ontvlechting een feit. In het kader van preventie zijn de Voor Elkaar teams actief. Zij zijn aanwezig in de wijken en helpen bewoners oplossingen te vinden voor hun vragen. De VET medewerkers organiseren en leiden toe naar collectieve voorzieningen met als doel zwaardere problematiek voor te zijn. Team Toegang richt zich specifiek op het onderzoeken van de ondersteuningsvraag en toekennen van de maatwerkvoorzieningen. Tussen beide teams is een stevig samenspel in wording waardoor op en afschalen van ondersteuning eenvoudig en snel kan zonder dat inwoners daar veel last van ondervinden.

Ter ondersteuning van deze opzet is er een subsidieregeling opgezet. De subsidieregeling Preventie heeft tot doel:

- Het ondersteunen van activiteiten die het gebruik van maatwerkvoorzieningen op het gebied van de Wmo, jeugd, ouderen, en werk terugdringen of beëindigen;
- Het ondersteunen van inspanningen die inwoners stimuleren deel te nemen aan activiteiten bij buurtvoorzieningen en/of andere vrijwilligersorganisaties; activiteiten voor het bestrijden van eenzaamheid, gericht op het ontmoeten en versterken van het eigen netwerk, waarbij borging van deze activiteiten in de toekomst het uitgangspunt is;
- Het ondersteunen van activiteiten die door de Voor Elkaar Teams samen met bewoners worden opgezet en zorgdragen voor de versterking van zelfredzaamheid en participatie van onze inwoners.

Gezondheid en preventie

In 2021 is de Deventer Aanpak van Ziekte en Zorg naar Gezondheid en Gedrag op verschillende manieren voortgezet. Steeds meer professionals van diverse organisaties vanuit zorg, welzijn en sport begeleiden mensen die dat nodig hebben vanuit de GG benadering. Inmiddels worden de effecten zichtbaar: mensen komen sneller aan het werk en hebben minder zorg nodig. (evaluatie Buurtgeluk en onderzoek 'inwonersreizen' GGD IJsselland). Vanuit het netwerk Samen Gezond in Deventer zijn inspiratiebijeenkomsten georganiseerd die de start vormden van veel programma's, projecten en activiteiten die de gezondheid van Deventenaren bevorderen.

Mantelzorgers en vrijwilligers

Het Steunpunt Mantelzorg en Vrijwillige Thuiszorg (Carinova) heeft de samenwerking met o.a. de Voor Elkaar-teams, woon-zorgcentra en Deventer Doet geïntensiveerd. Hierdoor zijn meer mantelzorgers bereikt. Er is extra ingezet op de ondersteuning van mantelzorgers die zich inzetten voor zorgvragers met beginnende cognitieve stoornissen/dementie en zorgvragers met GGZ-problematiek.

Deventer Doet heeft zich met name ingezet voor training en deskundigheidsbevordering van vrijwilligers en (besturen van) vrijwilligersorganisaties. Ook kreeg het vrijwilligerswerk door jongeren extra aandacht. Samen met diverse organisaties in de stad en dorpen is een coalitie Eén tegen eenzaamheid tot stand gekomen. Deventer Doet, het Steunpunt Mantelzorg en het MKB hebben de mogelijkheden die de Deventer Doet Pas biedt, uitgebreid.

Diversiteit, inclusie

In 2021 is een kwartiermaker aangesteld die aan de slag is gegaan met de aanbevelingen van de werkgroep Diversiteit (bestaande uit vertegenwoordigers van het Eddy Hilleseum Centrum, het COC, het Meldpunt Discriminatie Deventer, een medewerker van het sociaal team vanuit Raster en een onafhankelijk voorzitter). Vanuit de aanbevelingen is “Deventer samen in vrijheid en gelijkwaardigheid” ontstaan: een initiatief waarbij ambassadeursbijeenkomsten zijn opgezet waarin medewerkers van sociale, culturele en educatieve instellingen in Deventer samenkomen en kennis en ervaringen uitwisselen op het gebied van diversiteit en inclusie binnen de eigen organisaties. In het najaar van 2021 heeft ook het bedrijfsleven, waaronder het MKB, zich aangesloten. Inmiddels is de veelheid aan initiatieven in Deventer op het gebied van Diversiteit en Inclusie, geïnventariseerd. In de komende periode gaan we na op welke manier we op elkaar kunnen aansluiten. Op 3 oktober 2021 heeft de gemeente Deventer het manifest 'Iedereen doet mee!' ondertekent. Daarmee maken specifiek de pijlers Sport & Beweging, Cultuur en Fysiek onderdeel uit van het programma diversiteit en inclusie. In het kader van Deventer, Regenbooggemeente, wordt actief ingezet op de acceptatie van lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender en intersekse personen in de stad. In 2021 is daarbij de stadsbrede dialoog gezocht. Corona-maatregelen zorgden ervoor dat concrete activiteiten geen doorgang konden vinden. In 2022 zullen de activiteiten weer worden hervat en zal een onderzoek worden uitgevoerd naar de actuele stand van zaken in de stad op het gebied van veiligheid en acceptatie van LHBTI in Deventer.

Eind 2021 gaf de Raad aan, met een motie van Groenlinks, dat zij een groot belang hechtte aan het programma diversiteit en inclusie met het verzoek aan de gemeentelijke organisatie om het charter diversiteit van de SER te ondertekenen. Dit zal gebeuren op 11 maart 2022. Daarmee zal de komende jaren diversiteit en inclusie ook binnen de eigen organisatie een belangrijk punt van aandacht zijn waarbij de samenwerking met HRM wordt gezocht.

Laaggeletterdheid

In 2021 is gestart met de uitvoering van het Aanvalsplan Laaggeletterdheid 2021-2025. In het Aanvalsplan zijn een aantal maatregelen opgenomen waaraan, samen met partners als de Openbare Bibliotheek, Toptaal (aanbieder taalonderwijs), Raster, Stichting Lezen en Schrijven, Deventer Werk talent, maar ook bedrijven en ondernemingen als Matzsocial, uitvoering is gegeven. Eind 2021 is het plan Toegang Basisvaardigheden opgeleverd: een gezamenlijke benadering voor signalering, intake en doorverwijzing van laaggeletterden in Deventer. Daarmee is een belangrijke stap gezet in de uniformering en verbetering van toegang van laaggeletterden naar trajecten. Bovendien kunnen we op die manier in Deventer laaggeletterdheid beter meten en monitoren.

Ook zijn belangrijke stappen gezet in de samenwerking met bedrijven in de stad. In de trajecten naar werk zal laaggeletterdheid een integraal aandachtspunt worden. Met de aanpak van laaggeletterdheid doen we in Deventer de nodige kennis op; die kennis wordt gedeeld met provinciale programma's op het gebied van laaggeletterdheid en met de gemeenten in de Steden Driehoek.

Sport

Zoals neergelegd in het beleidskader Samen sporten maakt sterk 2021-2030 is in 2021 een voorkeursscenario voor wat betreft de clustering van sportactiviteiten. Sportverenigingen zijn gevraagd naar hun wensen en behoeften en mogelijkheden voor clustering. De input is in het najaar verwerkt in het beleidskader dat eind 2021 door het college naar de raad is verstuurd voor besluitvorming.

Vanaf 2021 zijn enkele gespecialiseerde professionals actief in de stad: De combinatiefunctionarissen zetten zich in op diverse basisscholen en in de wijken om kwetsbare kinderen kennis te laten maken met sport, bewegen en cultuur. De coach aangepast sporten, beweegmakelaar en verenigingsondersteuners stimuleren kwetsbare inwoners te gaan sporten en bewegen. Door de corona maatregelen hebben de combinatiefunctionarissen per situatie hun inzet aangepast aan de behoefte en mogelijkheden die er waren.

Het lokaal sportakkoord dat in 2020 is ontwikkeld met diverse partijen is in 2021 gestart met een aantal projecten. In 2021 zijn de gelden vanuit het rijk voor het lokaal sportakkoord verdubbeld. Dit extra budget kunnen sportverenigingen aanvragen voor professionalisering of het ontwikkelen van aanbod voor specifieke doelgroepen.

Sportverenigingen en sportscholen hebben in 2021 een lastig jaar gehad als gevolg van de lockdown. Gelukkig mocht de sector als eerste weer open en konden inwoners weer in beweging komen. Door verschillende overheidsregelingen konden we de huur voor sportverenigingen deels kwijtschelden en hebben sportverenigingen gebruik kunnen maken van de corona steun vanuit de gemeente. Dit heeft ervoor gezorgd dat geen enkele sportvereniging financieel in de problemen is gekomen. Wel maken ze zich zorgen om het aantal vrijwilligers en de binding van vrijwilligers met de vereniging. Vanuit het nieuwe beleidskader Vrijwilligerswerk zal hier in 2022 nadrukkelijk aandacht voor zijn.

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

- **Lokaal**

De gemeenteraad heeft op voorstel van ons College begin 2021 besloten om over te gaan tot een grootschalige renovatie van Polstraat 8-10 ten behoeve van onder meer de maatschappelijke opvang. In 2021 is hier voorbereiding aan gegeven, waarbij ook invulling is gegeven aan de toezeggingen die gedaan zijn richting de gemeenteraad en de omwonenden. Bedoeling is begin 2022 een daadwerkelijke start te maken met de renovatie.

- **Regionaal**

Naast de reguliere activiteiten in het kader van de regionale samenwerking beschermd wonen en maatschappelijke opvang was er in 2021 specifieke aandacht voor:

- De uitvoering van de overgang van cliënten beschermd wonen (Wmo) naar de Wet langdurige zorg (Wlz);

- Verschillende inspanningen om de wachttijd beschermd wonen stapsgewijs terug te dringen, waaronder het uitbreiden van het aanbod en het verbeteren van de overgang van wettelijke kaders;
- Het uitvoeren van onderzoek en voorbereiding van besluitvorming over een regionale woonzorgvoorziening voor cliënten met complexe problematiek;
- Het uitvoeren van een regionale verkenning naar (extra) maatregelen om dakloosheid onder jongvolwassenen maximaal te voorkomen;
- De voorbereiding van de verdere borging van de regionale toegang binnen de gemeente Deventer.

Wet inburgering

In 2021 zijn de de voorbereidingen getroffen op de nieuwe Wet inburgering die per 1 januari 2022 van start is gegaan. Binnen deze wet krijgen gemeenten (opnieuw) de regie over de inburgering van nieuwkomers. Hierbij horen een aantal nieuwe taken, zoals het zorgen voor taalonderwijs, trajectbegeleiding en financiële ontzorging. Ook huidige taken als maatschappelijke begeleiding en het participatieverklaringstraject blijven de verantwoordelijkheid van de gemeente. In 2022 zullen we daarvoor startbijeenkomsten houden en de raad regelmatig op de hoogte stellen zoals toegezegd.

Inburgeraars worden vanuit de gemeente begeleid door een inburgeringsconsulent. De consulent houdt overzicht op het inburgeringstraject en heeft contact met de samenwerkingspartners die een rol spelen bij de inburgering in Deventer. Denk aan het taalonderwijs, verzorgd door Vluchtelingenwerk Oost-Nederland en Toptaal, participatie via Konnected en Deventer Doet, initiatieven als Stichting Jongerenet, Match & Connect, Rechtop en de #Meedoenbalie en maatschappelijke begeleiding van Vluchtelingenwerk.

WIJDeventer

In het afgelopen jaar is een begin gemaakt met het meer wijkgericht programmeren, met als doel te komen tot meer integrale samenwerkingsverbanden en bundeling van budgetten op wijkniveau. Wijkmanagers zijn hier bij betrokken omdat zij hierin een belangrijke verbindende en adviserende rol kunnen spelen. Ook de buurtmakers kunnen hierbij worden ingezet om samen met zowel formele als informele partners in de wijk en met name ook in samenwerking met de Voor Elkaar team medewerkers het outreachende werk naar inwoners, nog beter tot stand te brengen.

Doelen en prestaties

Bieden van passende ondersteuning en begeleiding

Omschrijving We streven naar maatwerk, werken volgens 1 plan 1 huishouden 1 regievoerder, creëren collectieve voorzieningen en sturen datagericht.

Toelichting We werken conform het principe, sturen datagericht en maatwerk is evident. Er is echter verbetering mogelijk door verbindingen met aanpalende beleidsterreinen aan te gaan. Daarvoor is volop aandacht en wordt de komende maanden op ingezet.

Prestatie Minimaal 80% van de ervaringen met het contact met de sociale team is positief.

Toelichting Volgens onderzoek van CEO ervaart 82% de ervaringen met het contact positief.

Begroot budget zie budget sociaal domein

Gerealiseerd zie budget sociaal domein

Prestatie Elke inwoner die zich met een ondersteuningsvraag meldt, heeft binnen vier werkdagen contact met de toegang hierover.

Toelichting De inwoner heeft binnen 4 werkdagen een bericht van ontvangst maar nog niet altijd direct contact. Dit jaar (2021) kenmerkt zich als een overgangsjaar. Daarom wordt ernaar gestreefd om deze prestatie vanaf 2022 volledig te realiseren.

Begroot budget zie budget sociale wijkteams

Gerealiseerd zie budget sociale wijkteams

Prestatie In elke wijk worden bewonersinitiatieven ondersteund door of i.s.m. WIJ-Deventer en de toegang sociale teams.

Gewijzigde prestatie: In elke wijk worden bewonersinitiatieven ondersteund door of i.s.m. WIJ-Deventer en de "Voor elkaar teams".

Toelichting

Begroot budget €595.530

Gerealiseerd €517.570

Een Positieve gezondheid		
Omschrijving	Positieve gezondheid is de kapstok voor alle preventie activiteiten die in Deventer worden neergezet.	+
Toelichting		
Prestatie	93% inwoners is het eens met de stelling. "Homoseksuele mannen en lesbische vrouwen moeten hun leven kunnen leiden zoals zij dat willen".	+
Toelichting		
Begroot budget	€20.000	
Gerealiseerd	€20.000	
Prestatie	Het percentage Deventenaren dat zich actief inzet voor buurt, wijk of dorp bedraagt minimaal 26%.	+
Toelichting		
Begroot budget	€1.259.498 (wijkaanpak)	
Gerealiseerd	€1.258.985	
Prestatie	Minimaal 50% van de vrijwilligers en (vrijwillige) organisaties is bekend met de mogelijkheden voor advies en ondersteuning vanuit de Vrijwilligerscentrale Deventer.	+
Toelichting		
Begroot budget	zie budget vrijwilligers/mantelzorgers	
Gerealiseerd	zie budget vrijwilligers/mantelzorgers	

Prestatie	Minimaal 60% van de inwoners van 18 jaar en ouder voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen.	
Toelichting	Op basis van ons tweejaarlijks bewonersonderzoek (begin 2020) komt het gemiddelde percentage uit op 57%. Dit percentage uit het bewonersonderzoek is gebaseerd op de doelgroep van 18 jaar en ouder. In het onderzoek van de GGD, waarop de 60% is gebaseerd, is de doelgroep van 19 jaar en ouder ondervraagd. (18 jaar is vaak de leeftijd van start nieuwe opleiding waardoor sporten op laag pitje of oriëntatie op (nieuwe) sport)	
Begroot budget	€10.942.204 (lasten taakveld sportbeleid en sportaccommodaties)	
Gerealiseerd	€10.663.278	
Prestatie	500 professionals in welzijn en zorg worden getraind in het gedachte goed van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag (positieve gezondheid).	
Toelichting		
Begroot budget	Geen afzonderlijk budget aan te koppelen	
Gerealiseerd	Geen afzonderlijk budget aan te koppelen	
Prestatie	Minimaal 70 mensen met een GGZ achtergrond komen gemiddeld per dag naar het zelfregiecentrum om te voorkomen dat ze weer terugvallen in behandeling.	
Toelichting	Gemiddeld iets lager als gevolg van corona	
Begroot budget	Onderdeel budget WMO maatwerk	
Gerealiseerd	Onderdeel budget WMO maatwerk	
Prestatie	Alle aan onze gemeente toegewezen (aantal wordt jaarlijks landelijk opgelegd) statushouders worden bemiddeld naar een huurwoning en (volgen een traject naar) werk / opleiding. Tevens wordt vanaf 1 juli uitvoering gegeven aan de wet Inburgering.	
Toelichting	De mutatiegraad is als gevolg van corona lager geweest en het segment waarin woningen gezocht wordt, wordt door meerdere doelgroepen aangesproken. Dit jaar dubbele taakstelling tov 2020 icm te krappe woningmarkt zorgt voor prestatie rond de 50%.	
Begroot budget	€885.410	
Gerealiseerd	€402.456	

Prestatie Het percentage inwoners dat zich vrijwillig inzet is minimaal 40%.

Toelichting Op basis van onze meest recente bewonersonderzoek komt dit uit op 37%. Gezien de vele activiteiten rondom de coronacrisis is de verwachting dat het daadwerkelijke percentage hoger ligt.

Begroot budget €1.876.382 (budget vrijwilligers/mantelzorgers)

Gerealiseerd €1.892.252

Passende ondersteuning

Omschrijving Maatwerk: Voor iedere bewoner die onvoldoende in staat is zijn/haar eigen ondersteuning te regelen is er een passende ondersteuning.

Toelichting Van de mensen met een beschikking geeft 77% aan "ik wist waar ik moest zijn met mijn zorgvraag". Bron: CEO.

Prestatie Bij E33 meldingen (type melding bij politie) ontvangen mensen Wmo Acut-ondersteuning bij verward gedrag als het gaat om psychosociale problemen (ongeveer 20 personen per jaar)

Toelichting

Begroot budget onderdeel budget WMO maatwerk dienstverlening

Gerealiseerd onderdeel budget WMO maatwerk dienstverlening

Prestatie Minimaal 24% van de Wmo-cliënten weet en maakt gebruik van onafhankelijke cliëntondersteuning (31% landelijk).

Toelichting 35% van de Wmo cliënten weet van de onafhankelijke cliëntondersteuning. Bron CEO.

Begroot budget onderdeel budget WMO maatwerk dienstverlening

Gerealiseerd onderdeel budget WMO maatwerk dienstverlening

Prestatie Minimaal 50% van de mantelzorgers is bekend bij het steunpunt mantelzorg en bekend met de mogelijkheden voor advies en ondersteuning.

Toelichting Onze vraagstelling in het bewonersonderzoek is anders geformuleerd. 38% van de mantelzorgers kent het steunpuntmantelzorgers blijkt uit het bewonersonderzoek. Na vaststelling van het mantelzorgbeleid wordt opnieuw nagegaan naar welke prestatie ons het meeste inzicht geeft en passen daar het bewonersonderzoek op aan.

Begroot budget onderdeel budget vrijwilligers/mantelzorgers

Gerealiseerd onderdeel budget vrijwilligers/mantelzorgers

Prestatie Ons streven is dat niet meer dan 4.500 mensen Wmo dienstverlening (hulp bij het huishouden, daginvulling of persoonlijke ondersteuning) nodig hebben.

Toelichting

Begroot budget €19.747.884

Gerealiseerd €17.845.465

Schuldhelpverlening

Omschrijving Iedere inwoner met een laag (besteedbaar) inkomen of schulden weet welke ondersteuning de gemeente kan bieden en ontvangt deze.

Toelichting

Prestatie De gemiddelde doorlooptijd in 2021 is gelijk aan 2020

Toelichting

Begroot budget Onderdeel budget BAD

Gerealiseerd

Prestatie	We voeren de pilot Deltaview uit, waarin minimaal 30 mensen volgens de methodiek mobility mentoring worden begeleid.	+
Toelichting		
Begroot budget	Onderdeel budget BAD	
Gerealiseerd		
Prestatie	Minimaal 95% van de regelingen die het BAD met schuldeisers treft, leidt uiteindelijk ook tot een schone lei.	+
Toelichting		
Begroot budget	Onderdeel budget BAD	
Gerealiseerd		
Prestatie	In minimaal 85% van de gevallen stromen huishoudens uit met opgeloste of beheersbare schulden (oplossingspercentage) en het slagingspercentage voor minnelijke schuldregelingen is 85%	+
Toelichting		
Begroot budget	€2.250.000	
Gerealiseerd		
Sluitend vangnet regionale zorgvoorzieningen		
Omschrijving	Maatwerk II: We organiseren een sluitend vangnet van (regionale) zorgvoorzieningen voor kwetsbare inwoners en zetten voor deze doelgroep maximaal in op het mogelijk maken van zelfstandig wonen en participeren in de samenleving.	+
Toelichting		
Prestatie	Minimaal 20 personen stromen door Bijzondere bemiddeling uit een Beschermd Wonen setting dan wel uit een andere intramurale setting (bv opname Dimence of vanuit PI, Transfore).	+
Toelichting		

Begroot budget
Gerealiseerd

Prestatie

De volgende indicatoren geven samen een periodiek beeld van de ontwikkelingen van het Bijzondere Zorgteam (BZT) én de context waarin het BZT hun werk doet:

- Het aantal aanmeldingen (bij het BZT).
- De gemiddelde doorlooptijd van aanmeldingen (bij het BZT)..
- Het gedeelte heraanmeldingen (bij het BZT) van alle aanmeldingen.

Bewust zijn deze indicatoren geen 'prestatie-indicatoren', omdat zij in belangrijke mate ook beïnvloed worden door factoren die buiten de directe invloedssfeer liggen van het BZT. Wel zijn de scores op deze indicatoren en de trends daarin aanleiding voor gemeenten en samenwerkende partijen om het gesprek hierover aan te gaan, daarmee de scores en de achtergronden daarvan te duiden en desgewenst van een passende actie te voorzien".

Toelichting

Begroot budget
Gerealiseerd

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam	Waarde	Toelichting	Bron
20	Sport, cultuur en recreatie	Niet sporters	48,90	%	RIVM
32	Sociaal domein	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	670	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening Prognose	Verschil Prognose
Lasten	84.760	88.548	77.358	-11.190
Baten	4.787	6.401	6.581	181
Voor resultaatbestemming	-79.973	-82.148	-70.777	11.371
Stortingen in reserves	883	1.633	8.187	6.554
Puttingen uit reserves	2.248	4.640	3.645	-995
Na resultaatbestemming	-78.609	-79.140	-75.319	3.821

Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
Spuk Sportakkoord 2021	182	182	0
Perspectief jongeren in corona tijd	37	0	-37
Kinder-en jongerenwerk (congres)	28	28	0
Jongerenwerk jeugd corona	85	0	-85
Mentale ondersteuning jeugd corona	72	0	-72
Ontmoeten jeugd corona	50	0	-50
Van Wieg naar Werk projecten	200	200	0
Innovatiebudget sociaal domein	80	80	0
Sociale Cohesie Binnenstad	17	17	0
Laag geletterdheid	16	16	0
LHBT Emancipatiebeleid	19	0	-19
Bed, Bad en Brood	94	59	-35

Werkbudget verhoogde asielstroom	483	265	-218
Nieuwe wet inburgering 1-1-2022	231	95	-136
Vergoeding eigen bijdrage ouders corona	30	0	-30
Preventiefonds	24	0	-24
Einde lening inburgeringsplichtig	13	0	-13
Inburgering ICT	30	0	-30
Koploperstraject clientondersteuning	400	0	-400
Ontwikkeling van de toegang	178	0	-178
Extra capaciteit team toegang WMO	100	0	-100
Versterking ondersteuning wijkteams	278	0	-278
Implementatiebudget ICT Sociaal Domein	299	299	0
Administrateur BAD	35	0	-35
Hygienische Probleem Huishoudens	45	45	0
Brede aanpak dak- en thuisloosheid	30	0	-30
Lokale preventie akkoorden	36	36	0
Totaal	3.091	1.323	-1.768

Saldo na resultaatbestemming en budgetoverheveling

(bedragen x €1.000)

	Saldo
Saldo na resultaatbestemming	3.821
Saldo budgetoverheveling	-1.768
Saldo na budgetoverheveling	2.053

Toelichting saldo na budgetoverheveling (voordeel €2.053.000)

Samenkracht en burgerparticipatie (voordeel €179.000)

Op Samenkracht is er sprake van een onderbesteding. Deze onderbesteding zit met name op de volgende onderdelen; algemene voorzieningen jeugd (€70.000) en kind- en jongeren werk (€25.000) en het budget individueel naar collectief (€78.000). Bij de eerste twee punten zien we een directe relatie met de corona crisis.

Wijkteams (nadeel €344.000)

Bij de december circulaire zijn extra middelen ontvangen voor versterking ondersteuning wijkteams, de dekking hiervan komt vanuit het programma Algemene dekkingsmiddelen (€278.000). Daarnaast een klein nadeel op indicatiestelling gehandicapten parkeerkaarten (€44.000). Er zijn meer indicaties dan begroot afgegeven in 2021.

Hulpmiddelen en woningaanpassingen (voordeel €150.000)

1 juli 2020 is een nieuw contract ingegaan voor de hulpmiddelen (onderhoud + aanschaf). De prijs van hulpmiddelen is hierbij gestegen en we zien een lichte toename in het aantal hulpmiddelen (nadeel €60.000). Het aantal aanvragen voor woningaanpassingen is gedaald in 2021 (voordeel €207.000).

WMO dienstverlening (voordeel €2,0 miljoen)

De uitgaven WMO dienstverlening zijn significant lager dan begroot. Voordeel zit in onderdelen hulp bij het huishouden (€875.000), begeleiding en dagbesteding (€720.000), december circulaire meerkosten (€135.000) en eigen bijdrage CAK-voordeel (€238.000). Het eigen bijdrage voordeel komt voort omdat we meer inwoners ondersteunen met huishoudelijke hulp, maar qua uren huishoudelijke hulp op het niveau van 2019 zitten. De gemeente Deventer zet al jaren in op preventie, hierdoor staan in wijken stevige steunstructuren en worden bewoners in vroeg stadium gezien en gesteund. Zo worden problemen vroegtijdig herkend en kan dure zorg voorkomen worden. Team Toegang en Preventie sturen op eigen verantwoordelijkheid van inwoners, dit maakt mensen in algemene zin sterker. De focus ligt niet op aanpak van ziekte en zorg, maar op gezondheid en gedrag. Voorop staat dat iedereen die ondersteuning nodig heeft dat kan krijgen. Daarnaast heeft de coronapandemie een remmend effect gehad op de vraag naar WMO, er is minder vaak een beroep gedaan op bepaalde zorg (bijv. dagbesteding). Dit heeft zich in 2021 voortgezet. In de prognose is rekening gehouden met inschatting van de meerkosten, vanuit de december circulaire 2021 hebben we hier €138.000 voor ontvangen, de dekking hiervan komt het programma Algemene dekkingsmiddelen.

Vraagafhankelijk Vervoer (voordeel €361.000)

De aanvragen voor vraagafhankelijk vervoer zijn nog steeds niet op het oude niveau in verband met corona.

Volksgezondheid (voordeel €225.000)

In verband met een afrekening van voorgaande jaren hebben we een voordeel op maatwerk JGZ (€58.000). Daarnaast een voordeel op handhaving en toezicht kinderopvang (€151.000). Dit komt met name door minder toezicht kinderopvang i.v.m. corona en een positieve afrekening van het jaar 2020.

Schuldhelpverlening (voordeel €86.000)

Op apparaatslasten is een voordeel van €129.000 gerealiseerd, met name door de inzet van capaciteit voor het Meldpunt Toeslagenaffaire dat door het rijk wordt vergoed. Daarnaast is van het UWV voor €42.000 aan vergoedingen ontvangen. Er zijn voor diensten aan derden €105.000 extra opbrengsten gegenereerd. De opbrengsten op enkele reguliere diensten onder andere WSNP, schuldbemiddeling en kredietverstrekking vielen echter €153.000 lager uit. In de voorziening dubieuze debiteuren BAD is een bedrag van €28.000 gestort. Daarnaast waren er een aantal kleine tegenvallers van €9.000. Per saldo levert het geheel een voordeel op van €86.000.

Lokaal Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang BW-MO (voordeel €227.000)

Op lokaal beschermd wonen en maatschappelijke opvang BW-MO is er een onderbesteding van €227.000.

Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang BW-MO regionaal (nadeel €839.000)

In 2021 is een voorlopig positief financieel resultaat ontstaan van circa €6,7 miljoen ten aanzien van de regionale voorzieningen beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Conform regionale afspraken wordt dit resultaat toegevoegd aan het regionale weerstandsvermogen beschermd wonen en maatschappelijke opvang. De belangrijkste achtergronden daarvan zijn als volgt.

De belangrijkste achtergrond van dit resultaat is een positief resultaat op beschermd wonen. Hierop werd al een positief financieel resultaat verwacht. Voorts was er op beschermd wonen een voordeel door een te hoog ingeschatte verplichting aan de zorgaanbieders uit voorgaande jaren. Verder was een belangrijke achtergrond van het hoge resultaat op beschermd wonen dat er vanaf 1-1-2021 sprake is van de openstelling van de Wet langdurige zorg (Wlz) voor cliënten met een psychische problematiek. In de loop van het overgangsjaar 2021 zijn daarbij veel cliënten overgaan van met name beschermd wonen (Wmo) naar de Wlz. Dit leidde tot minder uitgaven beschermd wonen dan in de begroting opgenomen. In totaal is daarmee een voordeel op beschermd wonen in natura van €5,1 miljoen en voor pgb beschermd wonen €0,8 miljoen ten opzichte van de begroting 2021. Verder was in 2021 sprake van een netto-voordeel van circa €0,5 miljoen in combinatie van kleine tegenvallers en meevallers. Door de corona zijn er extra lasten voor 2021 geschat, hier tegenover zijn er in de december circulaire extra middelen van €839.0000 ontvangen. De dekking hiervan komt vanuit het programma Algemene dekkingsmiddelen.

Voorzieningen

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershill
Uitgaven t.l.v. voorzieningen	0	0	61	61
Inkomsten t.g.v. voorzieningen	0	0	28	28
Saldo	0	0	-33	-33

Investerings

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershill
Uitgaven t.l.v. investeringen	0	2.755	1.871	-884
Inkomsten t.g.v. investeringen	0	161	82	-80
Saldo	0	-2.593	-1.789	804

Toelichting

Het netto-resultaat is €804.000 voordelig.

Hiervan wordt aan restant-kredieten overgeheveld naar 2022 t.w.:

- Renovatie Polstraat 8-10 (€319.952);
- Nieuwbouw sporthal Keizerslanden (€226.000)
- Renovatie kleedkamers Kon.UD (€30.000)
- Zandweerd vernieuwen asfaltveld Actief/Hot Wheels (€20.000)
- Luchtbehandelingssysteem Fermerie (€132.000);

De investeringen inzake Sportpark Borgele veldverlichting, Veldverlichting Honk- en Softbal vereniging de Eagles, Veldverlichting training DVV AoAhead, Veldverlichting trainingsveld Kon. UD en verlichting kunstgrasveld Pickwick Players zijn afgerond in 2021. Deze investeringen zijn afgerond met een voordelig resultaat van €135.000).

Renovatie aan de Polstraat 8-10 wordt voortgezet in 2022, deze is nog niet gereed. De Renovatie aan de Bierstraat 45 is afgerond in november 2021.

Gerelateerde informatie

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Sport en Accommodatiebeleid 2020-2030	0,6 Mb	Sport en Accommodatiebeleid 2020-2030
Regionaal actieplan Maatschappelijke opvang 2017-2022	0,5 Mb	Regionaal actieplan Maatschappelijke opvang 2017-2022
Regiovisie Maatschappelijke opvang 2017-2022	0,5 Mb	Regiovisie Maatschappelijke opvang 2017-2022
Verbindend kader Sociaal domein 2019-2022	1,0 Mb	Verbindend kader Sociaal domein 2019-2022
Beleidsplan Vrijwilligers en mantelzorgers 2017-2020	0,5 Mb	Beleidsplan Vrijwilligers en mantelzorgers 2017-2020

Jeugd en onderwijs

Omschrijving

Verbindend kader Sociaal domein

We hebben een verbindend kader sociaal domein 2019-2022 vastgesteld waarin de ambities van het college, doelstellingen, overzicht en planning in het sociale domein in kaart zijn gebracht voor de komende jaren. Deze agenda houden we gezamenlijk met de raad actueel. Zo zorgen we in het sociale domein voor samenhang en verbinding.

Dit verbindend kader vormt een perspectief op de opgaven in het sociaal domein voor de komende jaren. Het is een inleidend kader op de beleidsstukken die u de komende periode krijgt voorgelegd. En aan de hand waarvan we met uw raad ambities delen voor de komende vier jaar in het sociale domein.

Onze ambities zijn groot, maar we realiseren ons ook dat niet alles tegelijk kan. Daarom zullen we samen met uw raad prioriteiten moeten stellen. Dit verbindend geeft naast ambities, overzicht en planning. Achtereenvolgens komen in dit verbindend kader aan de orde: de ambitie, strategische doelstellingen, de thema's en de verbinding ertussen en de organisatie.

Zie bijlage - [Verbindend kader Sociaal domein](#) - actualisatie maart 2021.

Transformatieopgave

We gaan verder met het transformeren in het sociale domein om de passende ondersteuning aan onze inwoners en begeleiding naar werk ook op de langere termijn goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Deventer mag trots zijn op hoe we sinds de decentralisaties invulling hebben gegeven aan de uitvoering van de taken in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning, Jeugdwet en Participatiewet. We blijven investeren in preventie en onze sociale infrastructuur, zorgen ervoor dat onze toegangen hun werk goed kunnen blijven doen, onderzoeken of innovatie en andere vormen van ondersteuning en begeleiding naar werk betere resultaten bieden en monitoren zodat we waar nodig kunnen bijsturen.

2021 in vogelvlucht

De lijn van opgroeien in Deventer is die van wieg naar werk. Centraal in deze visie staat “het normale leven versterken” met de 10 beschermende factoren van het Nederlands Jeugd Instituut. Maar ook is er aandacht voor het bieden van ondersteuning via onze toegang aan alle jeugdigen die het (even) niet op eigen kracht of met hun omgeving kunnen redden. We bieden daarbij jeugdhulp als vangnet voor gezinnen met kinderen die (tijdelijk) niet mee kunnen doen. Op basis van de visie van wieg naar werk wordt er ieder jaar een uitvoeringsplan gemaakt. In het uitvoeringsplan 2021 zijn ook de projecten opgenomen die worden gefinancierd uit de extra middelen die door het rijk eind 2019 beschikbaar zijn gesteld. In 2021 (begroting 2022) is besloten de projecten tot en met 2024 te verlengen.

Preventie

Primair ligt de verantwoordelijkheid voor preventie bij de inwoners c.q. jeugdigen/ouders/verzorgers zelf. Wanneer men er niet uitkomt op basis van eigen kracht dragen we zorg voor ondersteuning. Het professionele veld is ingericht om vroegtijdig problemen te signaleren. Daarmee kan er sneller en effectiever ondersteuning worden geboden “in het normale leven”: thuis, in de buurt, op school. We willen hierbij ondersteuning en zorg zoveel mogelijk integraal, samenhangend, dicht bij huis en dicht bij de leefwereld van jeugdigen organiseren, aansluitend op hun eigen kracht. Zo kort als mogelijk, zo lang als noodzakelijk. Voor 2021 hebben we een aantal prioriteiten geformuleerd waar we mee aan de gang zijn gegaan. Zo hebben we de samenwerking versterkt en verdiept met onze keten partners, onderwijs, GGD, welzijnsorganisaties. Daarin hebben we gewerkt aan het verder ontwikkelen van de basisvoorzieningen en algemene voorzieningen zoals bijvoorbeeld het kinderwerk en jongerenwerk, extra activiteiten voor jongeren in de coronaperiode, kansrijke start, project politiekids en een locatie voor jongeren in Bathmen.

Naast basis- en algemene voorzieningen kennen zijn er de maatwerkvoorzieningen zoals de huiskamers bij de Driehoek, de BSOpplus, de Brick aanpak e.a. Kenmerk van deze voorziening is dat er sprake is van geïndiceerde preventie en dat ze zonder indicatie toegankelijk zijn.

Onderwijs en jeugdhulp

De samenwerking tussen onderwijs, zorgaanbieders en team toegang jeugd heeft zich versterkt en verdiept o.a. met de komst van de jeugdhulpverlener op school. Deze staat in nauw contact met team toegang jeugd. Ook is de voorziening “Brick” in het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs uitgebreid. Het klassenhuis is voortgezet en is een voorziening in het primair onderwijs voor leerlingen waar ze in een huiskamer setting ondersteund worden op diverse gebieden onder andere bij hun schoolse taken. Er is gestart met het nationaal programma onderwijs om jongeren te ondersteunen die een achterstand door Corona hebben opgebouwd. In de Gelijke Kansen Agenda die begin 2020 is afgesloten zijn doelen en werkafspraken tussen het Ministerie van OCW en de gemeente Deventer opgenomen. In 2021 zijn we verder gegaan met de 2 interventies hieruit: een taalklas en de verdere doorontwikkeling van het schakelpuntoverleg.

Toegang

In 2021 zijn de voorbereidingen getroffen om de toegangsmedewerkers per 1-1- 2022 in dienst van de gemeente te nemen. Op inhoud en op het gebied van de rechtmatigheid is invulling gegeven aan het plan van aanpak doorontwikkeling team toegang jeugd. In 2021 is net als voorgaande jaren door team toegang jeugd de samenwerking met de huis- en jeugdartsen verder vormgegeven. De jeugdconsulent die bij de huisartsen in de praktijk werken staan in nauw

contact met de toegang. Ook de samenwerking van team toegang jeugd met de Gecertificeerde Instellingen (GI's), zorgaanbieders en de 3 toegangen (team toegang WMO, team toegang jeugd en jongerenloket) heeft zich verder versterkt en verdiept.

Jeugdhulp

In 2021 hebben we, in samenspraak met het Regionale Serviceteam Jeugd IJsselland (RSJ) die de inkoop van de jeugdhulp verzorgt, met zorgpartijen in de gemeente afspraken gemaakt voor zorg en ondersteuning om de beweging van individuele naar algemene voorzieningen te stimuleren. Dit met als uitgangspunt de integrale benadering en de doorgaande zorglijn voor 18-/18+. Uitgangspunt van de toegang is het bieden van (zorg)voorzieningen die voortkomen uit de ondersteuningsvraag van de jongere (en/of ouders) en is gericht op het versterken van het normale leven. In 2021 is gewerkt aan een nieuw regionaal inkoopmodel. Om ruimte te geven aan input van aanbieders die met het voorliggende inkoopmodel niet uit de voeten konden is het inkoopmodel met een jaar uitgesteld, beoogde ingangsdatum is nu januari 2023.

Huisvesting Onderwijs

De leegstand van schoolgebouwen en de groei van leerlingen op een aantal locaties bracht in 2021 met zich mee dat er een herschikking van locaties en gebouwen heeft plaatsgevonden. Voor de herschikking van schoolgebouwen om de leegstand te verminderen ligt het voortouw bij de schoolbesturen. De gemeente brengt partijen bijeen om te komen tot een optimale onderwijshuisvesting op gemeentelijk niveau. In 2021 is voor het kindcentrum Rivierenwijk toestemming verleend tot uitbreiding. Ook is in 2021 verder gewerkt aan het mogelijk maken van de nieuwe huisvesting Marke Zuid en de basisschool in Lettele. Tot slot is het integraal huisvestingsplan (IHP) vastgesteld. Hierin staan 4 prioriteiten aangegeven: vervangende nieuwbouw van de school voor speciaal voortgezet onderwijs (voor ZMOK leerlingen) aan de Splithofstraat, uitbreiding van Kindcentrum Borgele, vervangende nieuwbouw voor het scholencomplex aan de Zwaluwenburg en vervangende nieuwbouw van het scholencomplex aan de Colmschaterenk in Colmschate zuid.

Doelen en prestaties

1. Normale Leven Versterken

Omschrijving We versterken het normale leven.
Meer dan 90% van de jongeren redt zich met een algemene voorziening of in het sociaal netwerk en doet geen beroep op een maatwerkvoorziening.

Toelichting

Prestatie We realiseren Adequate onderwijshuisvesting voor het primair en voortgezet onderwijs op basis van het Integrale HuisvestingsPlan 2018-2023 en volgens het jaarprogramma onderwijshuisvesting 2021.

Toelichting

Begroot budget €7.331.466

Gerealiseerd €7.058.393

Prestatie Het aantal jeugdigen dat zichzelf redt of gebruik maakt van een algemene voorziening is meer dan 18.850 (90% van 20.945).

Toelichting

Begroot budget geen afzonderlijk budget aan gekoppeld

Gerealiseerd Geen afzonderlijk budget aan gekoppeld

Prestatie Het aantal kinderen op peuterspeelzalen is 150.

Toelichting

Begroot budget €169.785

Gerealiseerd €160.474

Prestatie Het schakelpunt bespreekt in het schooljaar 2020/2021 80 jongeren (16-27 jaar) die extra aandacht en ondersteuning nodig hebben in schoolkeuze en/of begeleiding richting werk, school of zorg.

Toelichting Door corona worden er minder gesprekken gevoerd. Vorig schooljaar met 59 jongeren (schooljaar 2020/2021).

Begroot budget Binnen jongerenloket

Gerealiseerd Binnen jongerenloket
Binnen jongerenloket

Prestatie Per jaar willen we 250 kinderen met een taal of emotionele ontwikkelingsachterstand signaleren en toeleiden naar vve. En we bieden jaarlijks 750 kinderen vve aan.

Toelichting

Begroot budget €3.422.634

Gerealiseerd €2.495.447

Prestatie Het aantal thuiszitters wordt terug gebracht van 17 naar 12 volgens het uitvoeringsplan Wieg naar Werk.

Toelichting

Begroot budget geen afzonderlijk budget aan gekoppeld

Gerealiseerd Geen afzonderlijk budget aan gekoppeld

2. Toegang		
Omschrijving	Toegang biedt ondersteuning aan alle jongeren die het (even) niet op eigen kracht of met hun omgeving kunnen redden. De gezinscoaches werken in alle gevallen volgens het uitgangspunt 1 gezin, 1 plan en 1 regisseur.	+
Toelichting		
Prestatie	Aantal jeugdigen dat wordt behandeld door de Jeugdconsulenten is 400.	+
Toelichting		
Begroot budget	€210.000	
Gerealiseerd	€199.750	
Prestatie	Aantal nieuwe gezinnen dat aangemeld wordt bij team toegang jeugd is 225.	-
Toelichting	Door Corona heeft team toegang jeugd vorig jaar minder aanmeldingen gekregen: 150 i.p.v. 225.	
Begroot budget	€1.638.248	
Gerealiseerd	€1.582.904	
3. Jeugdhulp		
Omschrijving	Bevorderen dat ondersteuning op maat wordt geboden, voor een zo kort mogelijke tijdsduur, en zo lang als nodig en tegelijkertijd creëren van een vangnet voor jongeren die ondersteuning nodig hebben of geen netwerk hebben	+
Toelichting		
Prestatie	Ons streven is dat niet meer dan 210 jeugdigen jeugdbescherming en niet meer dan 40 jongeren/jeugdigen jeugdreclassering nodig hebben.	+
Toelichting		
Begroot budget	€1.914.132	
Gerealiseerd	€1.913.324	

Prestatie Ons streven is dat niet meer dan 2.200 jeugdigen een jeugdzorg traject nodig hebben.

Toelichting

Begroot budget €23.272.185

Gerealiseerd €23.027.617

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam	Waarde	Toelichting	Bron
17	Onderwijs	Absoluut verzuim	1,90	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO
18	Onderwijs	Relatief verzuim	25	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO
19	Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	2,10	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	Ingrado
22	Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	1	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tiel
23	Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	6	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tiel
29	Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	9,30	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS
30	Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	1,10	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS
31	Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	0,30	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening Prognose	Verschil Prognose
Lasten	39.992	40.516	40.065	-451
Baten	3.678	4.044	3.667	-377
Voor resultaatbestemming	-36.314	-36.473	-36.398	74
Stortingen in reserves	0	214	230	16
Puttingen uit reserves	549	714	620	-94
Na resultaatbestemming	-35.765	-35.972	-36.008	-36

Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
Budget eerste verkenning zwaluwenburg	75	0	-75
Onderhoud en beheer gymzalen	215	124	-91
Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)	385	385	0
Nationaal Programma Onderwijs	356	356	0
Uitvoeringsbudget jeugd	100	0	-100
Totaal	1.131	865	-266

Saldo na resultaatbestemming en budgetoverheveling

(bedragen x €1.000)

	Saldo
Saldo na resultaatbestemming	-36
Saldo budgetoverheveling	-266
Saldo na budgetoverheveling	-302

Toelichting saldo na budgetoverheveling (nadeel €302.000)

Leerlingenvervoer (voordeel €37.000)

Sinds 1 augustus 2019 voert de gemeente Deventer het leerlingenvervoer zelfstandig uit, na een aanbesteding samen met Apeldoorn en Zutphen. De kosten onder de nieuwe aanbesteding vallen lager uit dan voorzien. Door corona en het meerdere keren sluiten van het onderwijs is een deel van de ritten uitgevallen.

Jeugdzorg (nadeel €368.000) + voordeel €191.000 december circulaire, dekking algemene middelen

De kosten Jeugdzorg (ZIN/PGB) vallen circa €274.000 hoger uit dan voorzien, dit ligt in lijn met 2019 en 2020. De prognose van de 4e kwartaalrapportage is bijgesteld. Daarnaast een nadeel op de corona meerkosten van €168.000, de dekking hiervan komt uit programma Algemene dekkingsmiddelen. Tot slot een meevaller in het uitvoeringsbudget RSJ Jeugd (€74.000) i.v.m. doorschuif BTW.

Investerings

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershill
Uitgaven t.l.v. investeringen	651	3.783	288	-3.495
Inkomsten t.g.v. investeringen	0	52	47	-5
Saldo	-651	-3.731	-241	3.490

Toelichting

Het netto-resultaat bedraagt €3,5 miljoen voordelig.

De kredieten Nieuwbouw Eddy Hillesum (€1,2 miljoen), Uitbreiding Kindcentrum Rivierenwijk (€630.000) en vervangende nieuwbouw Sancta Maria (€1,5 miljoen) worden overgeheveld naar 2022. In 2021 zijn er geen uitgaven gedaan op deze drie investeringen.

Gerelateerde informatie

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2021-2026	1,0 Mb	Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2021-2026
Visie Van Wieg naar Werk 2019-2022	1,4 Mb	Visie van Wieg naar Werk 2019-2022
Verbindend kader Sociaal domein 2019-2022	1,0 Mb	Verbindend kader Sociaal domein 2019-2022
Verordening gemeentelijke kindregelingen 2022	1,7 Mb	Verordening gemeentelijke kindregelingen 2022
Visie Jeugdhulp IJsselland 2021-2025	0,5 Mb	Visie Jeugdhulp IJsselland 2021-2025

Economie en internationaal beleid

Omschrijving

Deventer. Een plek waar je trots op bent. Of je hier nu woont, studeert, werkt of op bezoek bent. Die trots willen we uitdragen, zodat meer mensen Deventer weten te vinden om er te wonen, te werken, een bedrijf te starten, te studeren of een weekendje weg te gaan. Daarom zet Deventer in op brede marketing gericht op bewoners, bezoekers, bedrijven en talent. Deventer: een vernieuwende, eigenwijze, authentieke Hanzestad.

Deventenaren staan er om bekend dat ze graag de handen uit de mouwen steken. Boeken, koek, bedden, CV-ketels en drukwerk, het wordt in Deventer gemaakt en vanuit hier verhandeld. Ook is Deventer een broedplaats van innovatie op het gebied van chemie, technologie, duurzame economie en zorg. ICT-oplossingen die talenten hier ontwikkelen worden wereldwijd toegepast. Want slimme ideeën uit Deventer worden doorvertaald naar praktische toepassingen.

De nationale en internationale verbindingen zijn sterk door de centrale ligging tussen de Randstad en Duitsland, aan de A1, de IJssel en het spoor. In Hanzestad Deventer wordt van oudsher al over grenzen heen gekeken. Dat zorgt voor een vitale economie en een sociale samenleving.

De komende periode gaan we deze economische potenties nog beter benutten om ondernemers, werknemers en inwoners kansen en welvaart te bieden. Er wordt geïnvesteerd in de economie van Deventer. Alle ingrediënten zijn aanwezig om succesvol te zijn: een actief bedrijfsleven waar we nauw mee samenwerken, regionale en internationale samenwerking, hoogwaardige kennisinstellingen en een aantrekkelijke woonomgeving met goede stedelijke voorzieningen.

De lokale samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijs is vormgegeven in het Deventer Economisch Perspectief (DEP). Het DEP heeft een gezamenlijke focus gekozen om drie kansrijke thema's/clusters van projecten op te pakken: Werklocaties van de Toekomst, Slimme Campusstad en Verbindende Kennisstad. De eerste fase van deze projecten wordt begin 2020 afgerond. De basis voor het DEP is het besef dat samenwerking en regio essentieel zijn om vanuit de driehoek ondernemers – overheid – onderwijs de Deventer economie een stevige impuls te geven.

Regionaal werken we samen met gemeenten, bedrijfsleven en onderwijs in de Cleantech Regio. De focus in de regionale Agenda Cleantech Regio ligt op de thema's Energietransitie, Circulaire economie en Human Capital. De afgelopen periode is met partners gewerkt aan het opstellen van een uitvoerings- en investeringsprogramma als basis voor een regionaal werkplan en een regionale lobbystrategie. Het toekomstbestendig maken van de bedrijventerreinen (energie-infrastructuur) inclusief havenontwikkeling, Stadscampus en stimuleren van kiezen, leren en werken in de techniek maakt daar bijvoorbeeld onderdeel van uit.

De Uitvoeringsagenda Economie en Internationaal beleid 2019-2022 geeft overzicht en richting aan de wijze waarop de gemeente de komende jaren de Deventer economie een stevige impuls verschaft. Deze agenda voeren we uit in nauwe samenwerking met ondernemers en onderwijs.

De uitvoeringsagenda is opgebouwd rond de vijf volgende thema's.

1. Versterken van werklocaties;
2. Versterken economische structuur en ondernemersklimaat;
3. Aantrekkelijk(e) stad en buitengebied;
4. Veerkrachtige arbeidsmarkt;
5. Deventer internationale Hanzestad.

2021 in vogelvlucht

Het Uitvoeringsprogramma Economie en Internationaal Beleid bevat 5 thema's waar ook in 2021 samen met economische partners binnen én buiten de gemeente aan is gewerkt. De kracht van de Deventer economische structuur zit in de goede samenwerking tussen deze partners op alle niveaus. Kern van het programma is dat we als gemeente investeren in randvoorwaarden om de economie te stimuleren en ontwikkelingen aanjagen door middel van inzet van onze capaciteit, netwerk, kennis en/of financiële middelen.

Versterking werklocaties

In het voorjaar keurde de raad de investering van 1 miljoen euro ten behoeve van het project 'toekomstbestendige bedrijventerreinen' goed. De gemeente werkt in dit traject samen met DEP partners aan concrete projecten, bedoeld om bestaande bedrijventerreinen als Bergweide en Kloosterlanden te moderniseren en aan te laten sluiten bij de behoeftes van ondernemers en bedrijven. De eerste projecten van de Uitvoeringsagenda op het gebied van ruimtelijke kwaliteit, duurzame mobiliteit en energietransitie zijn van start gegaan. Hier zijn niet alleen gemeentelijke financiering, maar ook private investeringen, geld uit de regiodeal (rijk) en de provincie mee gemoeid. Eind 2021 is het voorstel voor de aanpak voor herstructurering bedrijventerreinen aan de raad gestuurd. Private investeringen van ondernemers in de zogenaamde kanszones zijn hierin randvoorwaardelijk voor gemeentelijke betrokkenheid.

Daarnaast is er gewerkt aan uitvoering van 'Vaart in de haven' en een economisch profiel voor de doorstart van S/Park.

Versterking economische structuur en ondernemingsklimaat

Ook 2021 stond voor een groot gedeelte in het teken van Corona. Inmiddels is duidelijk dat voor ondernemers in bepaalde zwaar getroffen sectoren, de financiële gevolgen van de combinatie grote schulden en opgebrande reserves nog jaren voor problemen gaat zorgen. Dit geldt ook voor personeelsgebrek dat zich in een aantal sectoren sterk laat voelen.

Samen met het DEP (Deventer Economisch Perspectief) en het Ondernemershuis is verder gewerkt aan één loket voor ondernemers met vragen over coronamaatregelen of individuele hulptrajecten. Er werd via het Ondernemershuis extra inzet gepleegd om actief ondernemers te benaderen die regelingen als TOZO en NOW ontvingen. Zo werd geïnventariseerd waar ondernemers behoefte aan hebben en hulp geboden. Ook de gemeentelijke accountmanagers hebben extra ingezet op het benaderen van ondernemers. Ondanks de beperkingen werden reguliere werkzaamheden op het gebied van relatiebeheer, acquisitie en het helpen van ondernemers gecontinueerd.

De gemeente en DEP-partners zijn trots dat Deventer in de top 5 van de MKB- vriendelijkste gemeenten en op de 3e plek van Nederlandse steden is geëindigd in 2021. Daarnaast kreeg Deventer een speciale eervolle vermelding voor Corona dienstverlening. Ook op de Entrepreneurial Ecosystem Index (EE Index) is Deventer (indirect) flink gestegen. Deze index rangschikt de kwaliteit van 40 regionale ecosystemen voor ondernemerschap in Nederland. Als Deventer maken wij voor het grootste deel de Corop regio Zuid-West Overijssel (Deventer, OlstWijhe en Raalte). Zuid-West Overijssel is met 10 plaatsen gestegen naar plek 14 tov 2018. De basis voor dit onderzoek is de Entrepreneurial Ecosystem-benadering waarin de economie gezien wordt als een dynamisch netwerk. Ondernemerschap is het proces waarbij individuen kansen zien en nieuwe waarde genereren. Of hen dit lukt is afhankelijk van de kracht

van het 'ecosysteem.' Kortom opnieuw indicatie dat onze Lokaal, Samen, Doen benadering succesvol is. Hoewel we in absolute waarden nu op het gemiddelde van Overijssel zitten (net achter Twente) hebben we in de afgelopen jaren de grootste groei van Overijssel doorgemaakt

Aantrekkelijke stad en platteland

De binnenstad stond afgelopen jaar veel in de belangstelling. Niet alleen door de coronamaatregelen (aanpassing terrassen, openingstijden), maar ook door de vaststelling van Agenda Binnenstad 2.0 en de toekenning van het 4e Stadsarrangement door de Provincie. De centrale doelstelling van de Agenda binnenstad, tot stand gekomen in samenwerking met Stichting Deventer Binnenstadsmanagement en bewonersorganisaties SBBD, is transformatie van 'place to buy naar een place to be/meet' in 2030. De binnenstad als sociale ontmoetingsplaats met een hoge verblijfswaarde, waar de interactie tussen mensen wordt gestimuleerd en gefaciliteerd. We gaan aan de slag met 4 thema's in de binnenstad: aanbod en de programmering van functies (voorzieningen/functies en wonen); belevingswaarde (ervaren door inwoners, ondernemers, bezoekers en investeerders); ruimtelijke kwaliteit; organisatie voor samenwerking.

Ondernemers en vastgoedeigenaren in de binnenstad, de provincie Overijssel en de gemeente Deventer hebben in 2021 samen het 4e stadsarrangement gesloten. Dit zijn afspraken om de binnenstad van Deventer te versterken. Samen wordt bijna 1,1 miljoen euro geïnvesteerd in bijvoorbeeld de openbare ruimte, aanpak van leegstand, verduurzaming en in het versterken van de samenwerking met bewoners.

Daarnaast is het uitvoeringsprogramma Vrijtijdseconomie door de raad vastgesteld. Dit programma richt zich op de kansen die de vrijetijdsector biedt voor de gemeente. Met aandacht voor de leefbaarheid van de stad en het buitengebied. In het uitvoeringsprogramma zijn 5 ambities beschreven: beleefbare stad: van 'place to buy naar place to be', prettig verblijven (verblijfsaccommodaties), synergie creëren tussen stad en platteland, beleefbaar groen en water en de sector in beeld. De komende jaren zal er samen met ondernemers, de marketingpartijen en andere partners opgetrokken worden om aan de ambities te werken

Helaas konden ook dit jaar de reguliere kermissen geen doorgang vinden. Wel is er op het evenemententerrein in de herfstvakantie een kermis georganiseerd.

In 2021 zijn we gestart met de evaluatie van de Visie op de Detailhandelstructuur. De vele gesprekken met ondernemers, vertegenwoordigers van (wijk)winkelcentra die in dit kader gevoerd worden, kostten door de coronabeperkingen meer tijd dan verwacht. In de eerste helft van 2022 zal de evaluatie worden afgerond.

Veerkrachtige arbeidsmarkt

Vanuit programma Economie werd meegeschreven aan de visie 'Wonen en Voorzieningen' met name de routekaarten arbeidsmarkt en verjongen. Deventer groeit en zet in op een sterke arbeidsmarkt en een jonge bevolking. Naast extra woningen gaat het ook om een goed economisch beleid voor nieuwe bedrijven, meer mobiliteit op de arbeidsmarkt en een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Vanuit programma economie wordt gewerkt aan een stevige onderbouwing hiervan en de uitwerking van een human capital agenda. Deze laatste pakken we op in samenwerking met DEP-partners en programma's Werk& Inkomen en Onderwijs binnen de gemeente.

Daarnaast is bijgedragen aan de totstandkoming van het Ontwikkelfonds Cleantechregio, ontstaan vanuit het DEP (scholingsfonds). Het regionale Ontwikkelfonds draagt bij aan het verkleinen van de mismatch op de arbeidsmarkt in deze regio en draagt bij aan de om- en bijscholing van mensen naar tekortsectoren zoals de techniek, ICT en logistiek. Tot eind 2022 is er voor 1,5 miljoen euro aan scholingsvouchers beschikbaar voor de beroepsbevolking in Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen. Iedereen tussen 18 en 67 jaar kan een voucher voor om-, na- of bijscholing aanvragen, vooral voor werk in sectoren waar volop vacatures zijn.

Met de Kien-partners werken we aan talentontwikkeling. Er is een werkplan in uitwerking die voor 2022 prioriteit geeft aan de werving van hybride docenten en excellente begeleiding van studenten. Doel is om meer studenten te binden aan bedrijven in Deventer zodat zij de arbeidsmarkt van Deventer kunnen versterken met hun ontwikkelde talenten in de Kien.

Om Deventer als studentenstad bekender en aantrekkelijker te maken is er extra geld vrijgemaakt voor activiteiten voor en door studenten. Inmiddels is een projectplan klaar en worden de eerste activiteiten in 2022 voorzien, deels omdat Corona roet in het eten gooide in 2021.

Deventer internationale Hanzestad

In 2021 werd de Ambitienota Internationaal Beleid 2021-2026 unaniem door de raad goedgekeurd. Er was brede overeenstemming om het internationaal beleid in Deventer met kracht voort te zetten en na de Coronapandemie weer de grensoverschrijdende samenwerking op te bouwen en te versterken. De ambitienota bouwt voort op de inbreng van partners binnen Deventer en de met hen opgebouwde samenwerking. Het draagvlak voor voortzetting van de samenwerking onder de 50 deelnemende Deventer organisaties bleek bij een schriftelijke en mondelinge peiling heel groot. Daarnaast zal ook worden ingezet op de Global Goals van de Verenigde Naties als leidraad en inspiratie, en wordt handelsbevordering met Deventer partners als het MKB Trade Office gecontinueerd.

Sinds 2018 is Deventer lid van Shelter Cities in Nederland. Dit netwerk is bedoeld om internationale mensenrechtenverdedigers gedurende 3 maanden tijdelijke opvang, training en veiligheid in de stad aan te bieden. In 2021 heeft de gemeente een mensenrechtenverdediger uit Gaza ontvangen.

Helaas kon er ook in 2021 niet live worden deelgenomen aan de Hanzedagen in Riga. Met een presentatie tijdens de Algemene Vergadering over de Global Goals heeft Deventer zich actief op de kaart gezet. Daarna heeft Deventer zich ingespannen de Global Goals binnen de Hanze te introduceren wat tot veel interesse bij partnersteden leidde.

Op het gebied van handelsbevordering is sinds 2021 de steun aan het trade office in Deventer structureel verhoogd. Met medewerking van Go4Export organiseerde MKB Trade Office in november een handelsmissie naar Malmö, Zweden, waarbij ambtelijk en bestuurlijk door de gemeente werd deelgenomen.

Doelen en prestaties

Deventer Internationale Hanzestad: Het bevorderen van het internationaal ondernemen en internationale maatschappelijke activiteiten in Deventer

Omschrijving Het bevorderen van het internationaal ondernemen en internationale maatschappelijke activiteiten in Deventer.

Toelichting

Prestatie Het MKB Trade Office ambtelijk en bestuurlijk ondersteunen bij het organiseren van inkomende en uitgaande buitenlandse handelsmissies en thematische bijeenkomsten, waaronder een groot internationaal Export Festival in Deventer in 2021. Bijzondere aandacht wordt verleend aan de langdurige partnersteden van Deventer in Duitsland en Roemenië.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie Minimaal 2 activiteiten in 2021 samen met de kerngroep Deventer4GlobalGoals organiseren om breder draagvlak binnen en buiten de gemeente voor de Global Goals te creëren.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie We stimuleren en continueren de internationale samenwerking met o.a. Duitsland, Roemenië en Oeganda met bijzondere aandacht voor economische activiteiten

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie De gemeente faciliteert de ontmoetingen van partijen uit verschillende sectoren in het kader van het 'International Office Deventer' met het doel om de eigen internationale initiatieven te verbreden.

Toelichting
Begroot budget
Gerealiseerd

Prestatie De 35 internationaal actieve vrijwilligersorganisaties uit Deventer - aan de hand van een vernieuwde subsidieregeling -financieel ondersteunen en ambtelijke facilitering bieden. De organisatie van minimaal 1 publieksevenement met een internationaal karakter in Deventer stimuleren en faciliteren om bewustwording rondom bepaalde internationale thema's te creëren.

Toelichting
Begroot budget
Gerealiseerd

Prestatie Deventer als internationale en tolerante stad met respect voor de mensenrechten profileren door in 2021 een derde internationale mensenrechtenverdediger samen met partners te ontvangen in het kader van het Deventer Shelter City project.

Toelichting
Begroot budget
Gerealiseerd

Prestatie We profileren de Hanzestad Deventer binnen het internationale Hanzeverbond en het verbond van Nederlandse Hanzesteden. We nemen deel aan de jaarlijkse Hanzedagen (incl. jeugddelegatie) en zetten daar Deventer toeristisch en economisch op de kaart.

Toelichting
Begroot budget
Gerealiseerd

Een veerkrachtige arbeidsmarkt

Omschrijving Een veerkrachtige arbeidsmarkt met voldoende banen en een betere aansluiting tussen vraag en aanbod van talent.

Toelichting

Prestatie Het samenwerkingsconvenant met Saxion op de thema's duurzaamheid, gezondheid en ICT, inclusief de citydeal Kennismaken wordt uitgevoerd.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie In samenwerking met het DEP wordt gewerkt aan de uitvoering van de projecten Deventer Informatiestad, Kennisstad en Stadscampus.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie We voeren het gemeentelijke uitvoeringsprogramma arbeidsmarkt uit in samenhang met de ambities van het DEP en benutten daartoe het werkplan van de strategische board van de Cleantechregio.

Toelichting Samen met het DEP werken we aan de versterking en verjonging van de arbeidsmarkt, conform de routekaarten Wonen en Voorzieningen. Daartoe actualiseren we het gemeentelijke uitvoeringsprogramma arbeidsmarktbeleid en integreren dat in een human capital agenda voor Deventer.

Begroot budget

Gerealiseerd

Het vergroten van de aantrekkingskracht van de stad en het buitengebied		
Omschrijving	Het vergroten van de aantrekkingskracht van de stad en het buitengebied voor bezoekers, bewoners, werknemers en bedrijven.	+
Toelichting		
Prestatie	Toerisme en recreatie bevorderen we door doorontwikkeling van route structuren, faciliteren van verblijfsrecreatie en toeristische promotie van onze gemeente. En we gaan aan de slag met het actieprogramma vrijetijdseconomie.	+
Toelichting	De lockdown heeft eind 2021 een negatieve invloed gehad op het aantal toeristen en recreanten in de gemeente. De cijfers hebben we in de loop van 2022 in kaart bv door inkomsten toeristenbelasting.	
Begroot budget	€86.000	
Gerealiseerd	€75.000	
Prestatie	Met de stichting Deventer Marketing (...InDeventer!) zetten we stevig in op citymarketing (merk Deventer), waarmee we Deventer naar buiten toe economisch nog beter op de kaart gaan zetten.	+
Toelichting		
Begroot budget	€522.000	
Gerealiseerd	€554.000	
Prestatie	Samen met de stichting Deventer Binnenstadsmanagement werken we verder aan het sterk maken en houden van de binnenstad.	-
Toelichting	De lockdown eind 2021 heeft een negatieve invloed gehad op de ondernemers en levendigheid in de binnenstad. In plaats van de gebruikelijke paas-en zomerkermis, is in 2021 1 kermis in het najaar georganiseerd. Samen met het Ondernemershuis, Stichting Binnenstadsmanagement en partners binnen het DEP heeft de gemeente actief gewerkt aan ondersteuning van ondernemers in Deventer .	
Begroot budget	€48.000	
Gerealiseerd	€47.000	

Het versterken van de economische structuur

Omschrijving	Het versterken van de economische structuur en het bevorderen van een goed ondernemersklimaat dat ruimte geeft aan ondernemerschap en aandacht heeft voor duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen.	+
Toelichting		
Prestatie	De ondernemersgerichte houding van de gemeente wordt bevorderd.	+
Toelichting		
Begroot budget		
Gerealiseerd		
Prestatie	De samenwerking met ondernemers en onderwijsinstellingen in het DEP bouwen we verder uit.	+
Toelichting		
Begroot budget		
Gerealiseerd		
Prestatie	We ondersteunen ondernemers samen met het Ondernemershuis Deventer en andere partners zoals het DEP.	+
Toelichting	De steun stond vooral in het teken om ondernemers bij te staan in Coronatijd, oa actief in contact treden en adviseren van ondernemers die TOZO en NOW ontvingen.	
Begroot budget	€125.000	
Gerealiseerd	€155.000	
Prestatie	Op basis van het accountplan uitvoeren van accountmanagement.	+
Toelichting	Tijdens de Corona lockdown is actief contact gezocht met ondernemers om vinger aan de pols te houden en door te verwijzen naar hulp bij Ondernemershuis.	
Begroot budget		
Gerealiseerd		

Het versterken van de werklocaties

Omschrijving Het versterken van de werklocaties, zodat deze klaar zijn voor economische en maatschappelijke ontwikkelingen, met voldoende ruimte voor bedrijven om door te groeien of zich in Deventer te vestigen.

Toelichting

Prestatie Met stichting bedrijvenparkmanagement Deventer geven we invulling aan het bedrijvenparkmanagement op de bedrijventerreinen.

Toelichting

Begroot budget €28.000

Gerealiseerd €30.000

Prestatie De herontwikkeling van de Deventer haven naar een moderne en duurzame binnenhaven met een containeroverslag krijgt verder vorm.

Toelichting Ivm het stikstofvraagstuk heeft de procedure tav containerterminal vertraging opgelopen in 2021.

Begroot budget €50.000

Gerealiseerd €32.000

Prestatie Samen onze partners in het DEP werken we samen aan de realisatie van de projecten Toekomstgerichte bedrijventerreinen.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam	Waarde	Toelichting	Bron
14	Economie	Functiemenging	53,90	% (Weerspiegeling verhouding tussen banen en woningen (0 = alleen wonen - 100 =alleen werken)	LISA
16	Economie	Vestigingen (van bedrijven)	145,60	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 65 jaar	LISA

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening Prognose	Verschil Prognose
Lasten	3.560	4.918	4.207	-711
Baten	1.431	1.381	1.157	-224
Voor resultaatbestemming	-2.129	-3.537	-3.050	488
Stortingen in reserves	0	125	125	0
Puttingen uit reserves	0	318	249	-69
Na resultaatbestemming	-2.129	-3.344	-2.926	418

Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
TBBT Leefbaarheid	127	0	-127
TBBT Duurzame mobiliteit	70	0	-70
TBBT Ruimte voor ondernemen	82	0	-82
TBBT Energie en klimaat	165	0	-165
Vaart in de haven	18	18	0
Internationaal beleid	51	51	0
Deventer studentenstad	43	0	-43
Totaal	556	69	-487

Saldo na resultaatbestemming en budgetoverheveling

(bedragen x €1.000)

	Saldo
Saldo na resultaatbestemming	418
Saldo budgetoverheveling	-487
Saldo na budgetoverheveling	-69

Toelichting voorlopig saldo na budgetoverheveling (nadeel €69.000)

Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen (nadeel €65.000)

Er is sprake van een nadeel van € 65.000. De reden hiervoor is dat er tot de zomer van 2021 marktcoaches zijn ingezet om de coronamaatregelen te handhaven. Dit leidde tot een hogere lasten. Daarnaast zorgen de teruglopende opbrengsten van de markt in 2021 voor lagere inkomsten.

Economische promotie (nadeel €56.000)

Per saldo een nadeel van €56.000 als gevolg van lagere inkomsten toeristenbelasting.

Voorzieningen

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershill
Uitgaven t.l.v. voorzieningen	52	52	8	-44
Inkomsten t.g.v. voorzieningen	52	52	52	0
Saldo	0	0	44	44

Gerelateerde informatie

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Deventer internationaal	1,0 Mb	Deventer internationaal
Horecabeleid 2016-2020	2,1 Mb	Horecabeleid 2016-2020
Structuurvisie Detailhandel	2,5 Mb	Structuurvisie Detailhandel
Voortgangsrapportage DEVisie 2020	1,3 Mb	Voortgangsrapportage DEVisie 2020
Reclame en uitstallingennota	3,5 Mb	Reclame en uitstallingennota
Uitvoeringsagenda economie en internationaal beleid 2019-2022	3,6 Mb	Uitvoeringsagenda economie en internationaal beleid

Kunst en cultuur

Omschrijving

We hebben het voorrecht om in één van de oudste en mooiste steden van Nederland te wonen. Een stad die mede zo mooi kan zijn door de onmisbare combinatie met de omliggende dorpen en ommelanden, die Deventer een lommerrijk, groen aanzien geven.

Deventer straalt geschiedenis uit en ademt cultuur. Kunst en cultuur verrijken ons leven en vergroten onze betrokkenheid bij de samenleving. Daarnaast hebben zij ook economische waarde. De waarde van kunst en cultuur vereist een ambitieuze en passende cultuurvisie die wij opstellen samen met cultuurmakers.

Een sterk Deventer kan niet zonder een verrijkende programmering, die ons helpt ontspannen, vermaken, verbazen en nadenken. Daar gaan we stevig mee aan de slag.

Deventer heeft een rijk en veelzijdig cultureel leven met podia, musea en vele andere voorzieningen en een grote verscheidenheid aan activiteiten. Voor een middelgrote stad heeft Deventer relatief veel kunst en cultuur te bieden. Dat is mede te danken aan de vaak verrassende en vernieuwende initiatieven in onze stad. Deventer initiatieven, hoe veelzijdig ze ook zijn, hebben vrijwel allemaal gemeen dat ze eigenzinnig zijn, een zekere tegendraadsheid tonen. In Deventer wordt historie met toekomst verbonden. Op bijzondere erfgoedlocaties ontpoppen initiatieven die ons inspireren. Zij krijgen de ruimte om te experimenteren en te groeien.

Deventer heeft een rijke historie en een al even rijke erfgoedcollectie, met honderden rijks- en gemeentelijke monumenten waaronder het IJselfront, het Bergkwartier en de Atheneumbibliotheek. Overal zijn de invloeden zichtbaar van de Hanze en de Moderne Devotie.

De geschiedenis van de stad vormt de verbindende kracht tussen Deventenaren. Wij zijn trots op onze stad en dorpen en onze historie. Erfgoed is er niet alleen om te behouden, maar zeker ook om te benutten als decor voor culturele activiteiten. Zo krijgt de historie betekenis bij de vormgeving van de samenleving en kan iedereen in de publieke ruimte ervan genieten.

Een hoogwaardig, uitdagend en prikkelend cultureel klimaat hoort bij de cultuurstad Deventer. Dat geldt in de stad als ook daarbuiten, in de dorpen en het landelijk gebied. Kunst en cultuur verrijken ons leven en vergroten de betrokkenheid bij onze omgeving. Door cultuur samen te beleven, zijn mensen met elkaar verbonden. Naast deze intrinsieke waarde bieden kunst en cultuur ook een belangrijke meerwaarde voor de economische vitaliteit van Deventer. De historische binnenstad met haar middeleeuws stratenpatroon trekt ieder jaar meer toeristen. De grote culturele evenementen brengen jaarlijks vele honderdduizenden bezoekers naar Deventer. De aanwezigheid van goede culturele voorzieningen met een aantrekkelijke programmering, met name voor jongeren, maakt Deventer interessant als vestigingsplaats voor hoger opgeleiden. De culturele sector draagt op die manier bij aan de ontwikkeling van de kenniseconomie. Creativiteit speelt bovendien een doorslaggevende rol bij het innovatief vermogen binnen bedrijven.

2021 in vogelvlucht

Zoals ook in 2020 hebben de maatregelen om het corona virus onder controle te krijgen een ongekend grote impact gehad op de hele culturele sector. Ook in 2021 is het grootste deel van het jaar de culturele sector in Deventer dicht geweest. Grote evenementen zijn niet doorgestaan, voorstellingen en concerten konden maar mondjesmaat en voor veel minder publiek worden aangeboden, een groot deel van het amateur en verenigingsleven heeft stil gelegen. Musea en bibliotheken hebben iets meer ruimte gekregen om hun activiteiten aan te kunnen blijven bieden. Digitale activiteiten zijn waar mogelijk ontplooid en individuele makers hebben flink veel materiaal geproduceerd, maar over het algemeen heeft het culturele leven lang niet zo geboeid en gebloeid als waar ze toe in staat is. Het langere termijn karakter van de corona crisis heeft er zelfs voor gezorgd dat technisch, inhoudelijke en horeca personeel op zoek is gegaan naar andere banen, hetgeen de start van de sector na de crisis bemoeilijkt.

In november 2020 is het Uitvoeringsprogramma vastgesteld, met bijbehorende amendementen en moties. Hiermee is een concrete invulling gegeven aan de cultuurvisie en kon worden gestart met het werken in programmalijnen binnen de culturele sector, het toewerken naar meerjarige afspraken en het creëren van meer flexibele ruimte voor programmatische activiteiten. Het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2021-2024 is onder invloed van de corona crisis van start gegaan met het eenjarig subsidiëren van de instellingen in 2021, daar de exploitatie van meerdere partijen onzeker bleef. De meerjarenplannen van de instellingen blijven gelden, middels addenda zijn de prestatieafspraken voor 2021 bijgesteld. De onderlinge samenwerking (door bijvoorbeeld gezamenlijk programma aanbod, onderling uitlenen van personeel) heeft de banden in de sector verstevigd en er is een traject gestart om ook bedrijfsmatige samenwerking tussen de instellingen te verstevigen.

Eind 2021 zijn, conform amendement van de raad, daar waar dat kon meerjarige subsidie afspraken 2022-2024 gemaakt binnen het huidige financiële kader. In enkele gevallen is besloten enkel voor 2022 te subsidiëren daar waar de langjarige prestaties in relatie tot de exploitatiemogelijkheden teveel onzekerheid met zich meenamen.

De nieuwe programmasubsidieregeling cultuur heeft zijn eerste volledige jaar gedraaid. In drie rondes zijn in totaal 51 aanvragen ingediend, verdeelt over de categorieën professionele culturele producties en presentaties, cultuureducatie en culturele projecten met meer economische betekenis. Onder de aanvragers zaten ook nieuwe partijen. De adviescommissie is uitgebreid met Apeldoorn, zodat ook in cultuurregio verband naar de culturele aanvragen werd gekeken. Omdat het programma minder subsidieaanvragen kreeg onder invloed van corona, is besloten het Coronaloket te verlengen om (individuele) makers en organisatoren te ondersteunen in het coronaproof ontplooiën van activiteiten. Hiermee zijn 43 aanvragen gehonoreerd, met name voor makers in de hoek van muziek, beeldende kunst en erfgoed.

De ontvangen rijksmiddelen voor schade herstel als gevolg van de corona crisis komen ten goede aan de culturele sector. Deze zijn medio 2021 ingezet om de exploitatietekorten 2020 bij de culturele instellingen, verenigingen en stichtingen in het Deventer culturele veld te compenseren.

De geplande programmasessies om vorm en inhoud te geven aan het werken in programmalijnen, konden ook dit jaar geen doorgang vinden. Binnen en tussen de verschillende programmalijnen hebben zich, in gezamenlijkheid, echter wel ontwikkelingen voorgedaan.

Ontwikkelingen bij verschillende instellingen

In 2021 is de initiatieffase doorlopen van het project huisvesting Burgerweeshuis, volgens de Leidraad Grote Projecten. Eind januari 2022 heeft de gemeenteraad besloten om het project naar de volgende fase, de verkenningsfase, te brengen. Het besluit betreft het starten van de verkenningsfase op basis van het scenario 'in een keer over' naar de locatie Sint Olafstraat 5 (Stiho).

Daarnaast is door middel van een participatietraject met omwonenden van het Burgerweeshuis, gekomen tot een helder afsprakenkader, waarbinnen Burgerweeshuis in de tussentijd tot de verhuizing zo goed mogelijk kan exploiteren op de huidige locatie, waar de organisatie te maken heeft met een last onder dwangsom vanwege geluidsoverlast.

MIMIK opende haar deuren voor zover de coronamaatregelen dat toelieten. Publiek en vrijwilligers genoten van films en theater- en dansvoorstellingen in het nieuwe onderkomen van MIMIK. De horeca is door de maatregelen mondjesmaat open geweest, maar toch heeft het publiek smakelijk kennis kunnen maken met de nieuwe keuken. De organisatie heeft in 2021 vertrouwen opgedaan in de potentie van MIMIK voor de toekomst, zowel inhoudelijk als zakelijk, en ziet dat mede in de grote interesse voor zakelijk verhuur terug.

De Deventer Schouwburg is als gevolg van coronamaatregelen grote delen van 2021 gesloten gebleven. Wanneer het kon heeft het podium haar deuren geopend voor publiek, binnen de geldende restricties. In de zomer van 2021 is de initiatieffase voor de Nieuwe Keizer afgerond. In samenwerking met een gemeentelijk projectteam werkt de nieuwe directie aan de doorontwikkeling van het cultureel centrum in het project 'De Nieuwe Keizer', waarbij de Leidraad Grote Project wordt gevolgd. De toekomstige organisatie is beoogd zich te richten op het combineren van diverse functies, waaronder de schouwburgfunctie, een (zakelijk) congresfunctie, een verhuurfunctie voor amateurkunst en een horecafunctie. In 2021 hebben MIMIK en de Deventer Schouwburg één directeur gekregen. Hiermee is een stap gemaakt in het verder vormgeven aan de inhoudelijke en organisatorische samenwerking tussen de beide podiumkunsten instellingen.

Het Kunstcircuit bouwde haar intermediaire functie tussen cultuureducatie, uitvoering en het onderwijs, de amateursector en het sociaal domein verder uit door mede te faciliteren en organiseren wat er wel mogelijk was qua activiteiten binnen de geldende restricties, zoals debatten en kennis- en netwerkbijeenkomsten. Met succes zijn cultuureducatiemiddelen voor de periode 2021-2024 verworven in het kader van de provinciale regeling Cultuur aan de Basis. Daarnaast is Kunstcircuit actief betrokken bij de mogelijke doorontwikkeling van het cultureel centrum in De Nieuwe Keizer.

De Bibliotheek werkte verder aan het vernieuwend programmeren van een moderne bibliotheek in een steeds meer veranderende, meer digitale maatschappij. Samen met partners uit de stad en de programma's meedoen, onderwijs en werk & inkomen wordt onderzocht welke rol de bibliotheek kan spelen in brede maatschappelijke vraagstukken.

Salland 1 heeft de zendmachtiging voor Deventer toegewezen gekregen en werkt, samen met Drtv, aan de vorming van een bovenlokale steekomroep met ruimte voor meer journalistiek kwaliteit.

De samenwerking met de stedelijke cultuurregio Stedendriehoek is voortgezet. De provincie Overijssel heeft met de versterkingsprogramma cultuur een impuls gegeven aan de culturele sector waar ook de Stedendriehoek gebruik van heeft kunnen maken. Het Theaterschip heeft samen met partners uit Apeldoorn en Zutphen (o.a. het NJON) meerjarige subsidie ontvangen voor De Werf, een plek voor startende makers in de podiumsector. Burgerweeshuis (en partners als De Nieuwe Oost – pop Deventer (BIS instelling) e.a.) hebben een meerjarige subsidie ontvangen voor STROOM, een ontwikkelplek voor muziekmakers. Met daarnaast ook de IJSSELBIËNNALE, die in 2021 landelijk succes boekte, wordt hiermee een enorme impuls gegeven aan het bovenlokale en regionale aspect van de culturele sector. Het Havenkwartier en eiland in Deventer krijgt hierdoor nog meer karakter. Het Kunstenlab heeft met meerjarige subsidie vanuit het Mondriaanfonds haar positie in de beeldende kunsten sector kunnen verstevigen en zet in op een stevige productie keten met aandacht voor de inzet van kunstenaars op domeinen buiten de kunst en cultuur.

Dit jaar gaven we concreet vorm aan convenant 2021-2024 met het Landsdeel Oost en het Ministerie van OCW en verstevigden we de samenwerking met de provincie en stedelijke regio Zwolle.

Erfgoed 2020

In 2021 zagen we dat het aantal kleine en grote ruimtelijke ontwikkelingen waarbij ruimtelijk Erfgoed betrokken was, verder toenam. Bij de gebiedsontwikkelingen van de Stadscampus van Topicus en de herontwikkelingen van de voormalige fabriekslocaties van Sensora, Roto-Smeets en Smyrna speelt Erfgoed een beeldbepalende rol. De gemeenteraad opdracht om behoud van de Cobercoschoorsteen te onderzoeken en stelde hiervoor ook middelen beschikbaar. Ook is de Uitvoeringsagenda ruimtelijk erfgoed opgesteld waaruit de beleidsopgaven voor de komende jaren naar voren komen. Daarnaast is op aangeven van de Erfgoedpartijen, een grote stap gezet in de waardering van mogelijk monumentale gebouwen in de 19de eeuwse schil rond de binnenstad. Het Beeldkwaliteitsplan voor de binnenstad is vastgesteld, waarbij de raad bijzondere aandacht vroeg voor het evenwicht tussen de duurzaamheidsambitie van de Gemeente Deventer en het Erfgoedbelang. Ook bij Archeologie vroegen de ruimtelijke ontwikkelingen om veel aandacht en inzet. Voorafgaand en tijdens het project Lebuïnuspleinen vond veel archeologisch onderzoek plaats.

De stichting Deventer Verhaal had door de Coronasituatie ook in een deel van 2021 te maken met een museumsluiting. Hiervan werd bij het Speelgoedmuseum gebruik gemaakt door de geplande verbouwing en herinrichting naar voren te halen en in september kon een prachtig vernieuwd Speelgoedmuseum worden geopend. Open Monumentendag kon door de versoepelde maatregelen wel weer fysiek plaatsvinden. HCO presenteerde in 2021 haar nieuwe naam: Collectie Overijssel. Deze nieuwe naam past bij een nieuwe inhoudelijke koers, met inzet op een duurzaam bruikbare Erfgoedcollectie Overijssel die informatie en inspiratie voor iedereen biedt, over verleden, heden en toekomst. De Athenaeumbibliotheek bleef in Coronatijd werken aan de (digitale) ontsluiting van haar collecties. Zo presenteerde ze in 2021 de Hidden Deventer App waarin Katharina Kerstkens je door het laat 15de eeuwse Deventer leidt.

Doelen en prestaties

Het behouden en waar mogelijk vergroten van het aanbod en verscheidenheid aan cultuureducatie.

Omschrijving Het behouden en waar mogelijk vergroten van het aanbod en verscheidenheid aan cultuureducatie.

Toelichting Het cultuureducatie aanbod dat gerealiseerd wordt komt weer op gang. Het is onduidelijk wanneer cultuureducatieve activiteiten in het onderwijs weer op het oude niveau zijn omdat mogelijk eerst andere prioriteiten worden gesteld wanneer het onderwijs weer 'regulier' draait. Het is voor culturele verenigingen en de amateursector weer langzaam aan mogelijk om plannen te maken voor de toekomst. De verscheidenheid van aanbod groeit doordat de sector creatief naar online mogelijkheden blijft zoeken binnen de beperkingen.

Prestatie Er wordt invulling gegeven aan de afspraken over een gelijk speelveld voor de professionele aanbieders van cultuureducatie, zoals beschreven in de kadernotitie.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Het vergroten van het aantal bezoekers

Omschrijving Het vergroten van het aantal bezoekers van binnen en buiten de gemeente aan culturele activiteiten.

Toelichting Sinds dit najaar is een groot deel van de sector weer open, zij het met een aantal beperkingen. Binnen de beperkingen blijft de sector echter werken aan al deze doelstellingen en prestaties en zet zich blijvend in om bezoekers te inspireren en uit te dagen met nieuw en bestaand aanbod in een ander jasje dan gebruikelijk. Het blijft op dit moment lastig te zeggen op welke manier en in welk tempo het publiek terug zal keren naar 'oud' niveau. Er ontstaat langzamerhand meer ruimte om weer op de iets langere termijn te plannen en na te denken over welke lessen uit coronatijd mee genomen kunnen worden in de uitvoering van de meerjarenplannen. Het uitvoeringsprogramma wordt gerealiseerd, maar krijgt een andere focus, komt qua inhoudelijke ontwikkeling en financiële mogelijkheden in de vertraging en zal disclaimers over de toekomst bevatten. De midterm review, gepland voor 2022, zal hier nader op ingaan.

Prestatie We maken met de partijen in het culturele veld afspraken over ambities en prestaties, over de onderlinge samenwerking en de samenhang binnen het cultuuraanbod.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Versterken Deventer cultureel klimaat

Omschrijving Het versterken van een Deventer cultureel klimaat dat inspireert en uitdaagt om cultuur te produceren en het culturele speelveld te vernieuwen.

Toelichting

Prestatie We organiseren het beheer en onderhoud van cultureel vastgoed efficiënt en zetten in op optimale inzet van faciliteiten. We werken met normhuur in relatie tot subsidieverstrekking.

Gewijzigde prestatie: We organiseren het beheer en onderhoud van cultureel vastgoed efficiënt en zetten in op optimale inzet van faciliteiten. We werken conform de uitgangspunten van het vastgoedbeleid.

Toelichting De uitgangspunten voor het te actualiseren vastgoedbeleid zijn vastgesteld, waarin onder andere is opgenomen dat we werken met kostprijsdekkende huur en niet met normhuur. We passen onze prestatie aan zodat we als programma aansluiten bij de nieuwe uitgangspunten vastgoedbeleid

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie De bedrijfsplannen van de structureel gesubsidieerde organisaties voldoen aan de criteria voor doeltreffendheid, gezonde bedrijfsvoering, de Governance Code Cultuur, de Fair Practice Code en de Code Diversiteit.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie Met de flexibele programmabudgetten bieden we ruimte aan een breed scala aan initiatieven en geven daarbij expliciet ruimte aan vernieuwende activiteiten en makers.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie Het toekomstperspectief voor het Cultureel Centrum is afgerond en aangeboden aan de raad.

Gewijzigde prestatie: Het toekomstperspectief voor de Nieuwe Keizer is afgerond en aangeboden aan de raad.

Toelichting De werktitel ten aanzien van de plannen voor toekomst van het Cultureel Centrum is 'de Nieuwe Keizer'.

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie Gesubsidieerde instellingen krijgen een verantwoordelijkheid voor het creëren van verbindingen binnen het gehele cultuurveld en ook daarbuiten.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie College en raad zijn, conform de afspraken in het coalitieakkoord, actief met Burgerweeshuis in gesprek over hoe binnen afzienbare tijd een toekomst te bieden aan het Burgerweeshuis en de functie die zij, binnen de lokale en landsdelige keten popmuziek, vervult.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie Met gesubsidieerde instellingen worden afspraken gemaakt over hun bijdrage aan de vernieuwing binnen het culturele speelveld.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Zichtbaarheid en betrokkenheid cultureel erfgoed		
Omschrijving	Het vergroten van de zichtbaarheid van en de betrokkenheid bij het culturele erfgoed, zowel boven- als ondergronds.	+
Toelichting		
Prestatie	We maken een Erfgoedagenda waarin de gezamenlijke inspanningen met partners voor het behoud van het erfgoed, voor de betekenis ervan voor de leefomgeving, en voor de maatschappelijke betrokkenheid bij en beleving van het Deventer erfgoed.	+
Toelichting	de realisatie hiervan heeft enige vertraging opgelopen en zal landen in Q1 2022	
Begroot budget		
Gerealiseerd		
Prestatie	Wettelijke taken op gebied van monumenten en archeologie worden adequaat uitgevoerd.	+
Toelichting		
Begroot budget		
Gerealiseerd		

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening Prognose	Verschil Prognose
Lasten	15.234	17.836	17.515	-322
Baten	1.138	2.509	2.769	260
Voor resultaatbestemming	-14.096	-15.327	-14.745	582
Stortingen in reserves	43	1.782	1.772	-11
Puttingen uit reserves	229	1.162	847	-315
Na resultaatbestemming	-13.911	-15.947	-15.670	278

Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
Extra capaciteit team beleid	44	0	-44
Coronaloket	47	0	-47
Bodenloods ontvlechting tussenruimte	30	30	0
Kunstopdrachten	17	17	0
Onderzoek vml Sint Jurrienshuis	56	56	0
Evaluatiekosten Viking	25	0	-25
Kerkenvisie	50	0	-50
Totaal	269	103	-166

Saldo na resultaatbestemming en budgetoverheveling

(bedragen x €1.000)

	Saldo
Saldo na resultaatbestemming	278
Saldo budgetoverheveling	-166
Saldo na budgetoverheveling	112

Toelichting saldo na budgetoverheveling (voordeel €112.000)

Cultuurpresentatie, -productie en -participatie (voordeel €90.000)

Per saldo een voordeel van €90.000. Als gevolg van corona zijn er minder programma subsidies aangevraagd en verleend.

Voorzieningen

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Uitgaven t.l.v. voorzieningen	0	93	93	0
Inkomsten t.g.v. voorzieningen	91	104	104	0
Saldo	91	11	11	0

Investerings

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Uitgaven t.l.v. investeringen	0	44.847	43.801	-1.046
Inkomsten t.g.v. investeringen	0	0	0	0
Saldo	0	-44.847	-43.801	1.046

Gerelateerde informatie

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Koersdocument Ruimtelijk erfgoed	0,5 Mb	Koersdocument Ruimtelijk erfgoed
Uitvoeringsprogramma Cultuur 2021-2024	1,0 Mb	Uitvoeringsprogramma Cultuur 2021-2024
Kadernota Cultuureducatie	0,5 Mb	Kadernota Cultuureducatie
Cultuurvisie 2019-2024	8,2 Mb	Cultuurvisie 2019-2024

Bedrijfsvoering

Omschrijving

Het bestuursakkoord "Met lef & liefde voor Deventer" spreekt over grote kansen en uitdagingen op het gebied van werk, duurzaamheid, zorg, evenementen en samen leven. Dat vraagt om een organisatie die zich makkelijk organiseert rond deze opgaven. Een organisatie die goed functioneert, die zowel robuust is als wendbaar. Daarover gaat het programma Bedrijfsvoering.

We ontwikkelen ons tot een organisatie die flexibel, communicatief en netwerkend is. Zo kunnen we inspelen op wat de samenleving ons vraagt. De rol die we daarbij innemen (faciliterend, regulerend, uitnodigend of handhavend) hangt af van het maatschappelijke vraagstuk. De organisatie kent een verdeling van taken en verantwoordelijkheden, maar treedt naar buiten toe als één geheel op. De organisatie is er op gericht een optimale connectie te maken met de buitenwereld. En zorgt ervoor dat maatschappelijke vraagstukken snel en effectief worden opgepakt.

We willen een organisatie zijn waar de medewerkers met trots en plezier werken. Dat doen we in duurzame huisvesting waarin gebouw en voorzieningen optimaal worden benut. In een organisatie waar integraal gewerkt wordt, over domein- en teamgrenzen heen. Waar we sturen op basis van vertrouwen: minder kaders, maar wel steviger en met korte beslislijnen. En volgens de kernwaarden zorgzaam, verantwoordelijk, open en durf.

Inwoners en ondernemers verwachten dat we onze informatievoorziening op orde hebben. Tot de basis daarvan behoort het borgen van privacy en informatieveiligheid. Ook vraagt dit om een gemeentelijke organisatie die datagedreven werkt.

Er is een sterke focus op de financiële soliditeit van de gemeente. Op www.hetgeldvan.deventer.nl zijn begroting en andere financiële stukken volledig digitaal beschikbaar. Besturen betekent vooraf kaderen, vervolgens het goede handelen en achteraf verantwoorden. De gemeente Deventer wil graag laten zien dat zij in control is. Zo verantwoorden we open en transparant aan onze inwoners wat we voor de gemeenschap hebben gedaan. Control is daarmee een essentieel onderdeel voor de gemeente om succesvol te zijn.

Deventer, Olst-Wijhe en Raalte (DOWR) hebben een samenwerkingsverband op het gebied van bedrijfsvoering. De financiële administratie, gemeentelijke belastingen, ICT, facilitaire zaken en het inkoopadvies leveren we in dit verband vanuit de gemeente Deventer. Continu innoveren is op alle percelen het uitgangspunt.

2021 in vogelvlucht

Het jaar 2021 werd opnieuw gekenmerkt door corona en daarmee door veel thuiswerken en digitaal vergaderen. Thuiswerken doet een groot beroep op de veerkracht van medewerkers door de vervagende grenzen tussen werk en privé en minder sociale contacten met collega's.

In 2020 startte het project Toekomstgericht Werken. Er is een visie ontwikkeld op het werken ná corona. In 2021 zijn de scenario's verder uitgewerkt. Ze geven invulling aan de huidige behoefte aan meer flexibiliteit in de manier van werken. Deze nieuwe manier van werken vraagt om aanpassing van het werkplekconcept, de digitale faciliteiten en hoe we hier als medewerkers mee om gaan (houding en gedrag). De komende tijd zoeken we stap voor stap naar de goede balans.

De gemeente is continu in beweging:

- de afgelopen drie jaar is de organisatie met 100 fte uitgebreid. Dit komt door verschuiving van taken naar de gemeente (zoals sociale teams), nieuwe taken (ook coronagerelateerd, zoals Tonk en Tozo) en toename van aanvragen.
- veel medewerkers bereikten in 2021 de pensioenleeftijd en verlieten de organisatie. Het borgen van hun kennis is van groot belang, hiervoor werken we aan gemeentebreed beleid.
- het aantrekken van nieuwe medewerkers is lastig vanwege de krappe arbeidsmarkt. Gebruik maken van een recruiter is één van de maatregelen die we benutten.
- in 2021 is er een tevredenheidsonderzoek onder medewerkers (MTO) uitgevoerd. In de hele organisatie, geen team uitgezonderd, wordt de werkdruk genoemd in de top 3 van aandachtspunten. Dit zien we terug in het ziekteverzuim, dat eind 2021 terug was op het niveau van vóór corona.
- door de krappe arbeidsmarkt is het vaak niet mogelijk om vacatures te vervullen. Hierdoor én door vervanging door ziekte waren we in 2021 in toenemende mate genoodzaakt om capaciteit extern in te huren. Dit heeft geleid tot ruim een miljoen hogere inhuurkosten dan in 2020 en de jaren daarvoor.

DOWR

Op de bedrijfsvoeringsonderdelen Facilitaire Zaken, Inkoop, DOWR-i, Financiële Administratie, Personeels- en Salarisadministratie en Belastingen werkt Deventer samen met de gemeenten Olst-Wijhe en Raalte.

In 2021 zijn de ICT-prestatieafspraken behaald en zijn een aantal grote ICT-projecten gerealiseerd. Daarnaast was er veel aandacht voor informatieveiligheid, o.a. tijdens de wereldwijde Log4J aanval, waar we gelukkig geen nadelige gevolgen van ondervonden.

In 2021 vond het implementatietraject plaats van het HRM-systeem, nadat in 2020 het aanbestedingstraject werd doorlopen. Team Belastingen heeft de afgelopen jaren alle woningen van de DOWR-gemeenten omgezet van m3 naar m2. In 2022 zal voor het eerst gewaardeerd worden op basis van m2.

Op het gebied van het bewaren en het transparant en openbaar maken van data en informatie zijn verschillende wetten in voorbereiding of inmiddels vastgesteld: De Wet Elektronische Publicaties (WEP), de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (WMEBV), de Archiefwet, het Tijdelijk Besluit Digitale Toegankelijkheid Overheid (TBDTO) en de Wet Open Overheid (WOO). Vanwege de inhoudelijke verwevenheid pakken we de implementatie van deze wetten in de organisatie in één project (de 5 Wetten) op.

Concernbrede aspecten

Leren en ontwikkelen

Door corona zijn er minder activiteiten uitgevoerd op het gebied van leren en ontwikkelen. Wel gingen veel trainingen in een andere vorm door, waaronder de verplichte her- en bijscholingen. De voorbereidingen op de Omgevingswet zijn in 2021 verder voortgezet. Daarnaast is het project de 5Wetten voortgezet, waarmee we de voorbereiding doen voor de Archiefwet 2021, de Wet Elektronische Publicaties, het tijdelijk Besluit Digitale Toegankelijkheid Overheid, de Wet Open Overheid en de Wet Modernisering Elektronische Bestuurlijk Verkeer.

Doorontwikkeling sturen en beheersen

De gemeente ontwikkelt zich door, ook op het gebied van sturing en beheersing van de organisatie. Wij bereiden de verplichte rechtmatigheidsverklaring voor die het college over het jaar 2022 voor het eerst moet afgeven en hebben 2021 gebruikt als een proefjaar hiervoor.

Informatieveiligheid en privacy

Het jaar 2021 kenmerkte zich net als 2020 door het vele thuiswerken. Inmiddels is er zowel bij medewerkers, college als raad veel ervaring met het digitaal werken en vergaderen. In november 2021 werden we opgeschrikt door de wereldwijde Log4J aanval. Door veel extra uren én een veilige inrichting van onze ICT-infrastructuur hebben we deze aanval, evenals de citrix-aanval van 2020, het hoofd kunnen bieden. Medewerkers en bestuur van de drie DOWR-organisaties hier geen hinder door ondervonden. In 2021 zijn de Privacy Officer (PO) en de Functionaris Gegevensbescherming (FG) in DOWR-verband gestart. Privacy en informatieveiligheid worden in samenhang opgepakt, zodat de sturing op de raakvlakken tussen deze domeinen ook gezamenlijk kan plaatsvinden.

Overhead en VpB

(bedragen x €1.000)

Omschrijving	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Overhead	28.220	29.077	26.433

Volgens de BBV-regels is de definitie van overhead: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Door deze definitie te gebruiken kan een eenduidig inzicht worden gegeven in de kosten die direct zijn toe te rekenen aan bepaalde taakvelden. Vanaf 2017 wordt aangegeven welk bedrag dit in de gemeente betreft.

De vermelde bedragen komen overeen met het saldo van lasten en baten op het programma Bedrijfsvoering.

(bedragen x €1.000)

Omschrijving	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Vennootschapsbelasting	0	59	59

De Wet modernisering Vpb-plicht Overheidsondernemingen is per 1 januari 2016 in werking getreden. Voor alle activiteiten binnen de gemeente Deventer is vervolgens onderzocht of er sprake is van het drijven van een onderneming. Dat was tot op heden niet het geval, waardoor hier geen aanvullende financiële consequenties in de vorm van Vpb-afdracht voor de gemeente Deventer aan verbonden zijn.

De Belastingdienst heeft nu echter het standpunt ingenomen dat gemeenten met de activiteit 'reclame in de openbare ruimte' wél een overheidsonderneming drijven. Hij heeft de gemeente Deventer daarom over de 'winst' op reclame activiteiten over de jaren 2016 en 2017 een Vpb-aanslag opgelegd.

De gemeente Deventer is hiertegen, net als veel andere gemeenten, in bezwaar gegaan. Of dit bezwaar wordt gehonoreerd hangt af van de uitkomst van fiscaal juridische procedures die op dit moment bij verschillende gerechtshoven in behandeling zijn.

Ziekteverzuim

Na een forse daling van het ziekteverzuimpercentage in 2020 is het verzuim in 2021 gestegen naar 4,85%. Hiermee ligt het verzuim weer boven de organisatienorm (van 4,6%). Corona is in 2021 inmiddels een van de vier grootste oorzaken van het verzuim. De grootste oorzaak ligt - net als vorig jaar - nog steeds in aandoeningen en ziekten als kanker en hernia. Omdat de werkdruk in de organisatie stijgt is het belangrijk om ook alert te blijven op mentale uitval.

Jaar	Ziekteverzuim in %	Meldingsfrequentie
2018	4,78%	1,03
2019	5,42%	1,00
2020	4,32%	0,63
2021	4,85%	0,72

Inhuur

(bedragen x €1.000)

				Prognose	Realisatie
Soort inhuur	2018	2019	2020	Q3 2021	2021
Inhuur vaste formatie	1.685	1.703	2.518	2.800	3.300
Inhuur extra capaciteit	4.473	4.308			
Inhuur specifieke deskundigheid	2.382	1.994			
Vervanging ziekte/zwangerschap			700	500	848
Piekbelasting			543	700	350
Bewuste keuze flexibiliteit			869	1.000	800
Speciale projecten			3.976	4.000	4200
Totaal	8.540	8.005	8.606	9.000	9.498

De gerealiseerde inhuurkosten over 2021 bedragen €9,5 miljoen. In de derde kwartaalrapportage werd een inhuurbedrag van €8,5 miljoen verwacht.

De inhuurkosten nemen sinds 2019 toe. Er is relatief veel inhuur in het fysieke domein en bij de primaire programma's. De oorzaken zitten voor een groot deel in de conjunctuur: We bevinden ons in een hoogconjunctuur. De opgaven zijn groot, de werkloosheid is laag en er is krapte op de arbeidsmarkt. In negen gevallen hebben we inhuur kunnen omzetten naar dienstverbanden, maar door moeilijk vervulbare functies zijn we soms nog steeds gedwongen om in te (blijven) huren. Ondanks een gestegen formatie is er niet voldoende capaciteit om alle projecten op te pakken.

Doordat een deel van de personele budgetten tijdelijk is, kan daarvoor geen vast personeel worden aangetrokken en wordt er meer ingehuurd. Een deel van de inhuurkosten is te verklaren vanuit extra werkzaamheden i.v.m. covid-19 voor de uitvoering van de Tozo en Tonk-regeling. Daarnaast is er inhuur bij toezichthouders en beleidsadviseurs cultuur en economie.

Op de vaste formatie wordt ingehuurd voor moeilijk vervulbare vacatures, voor een flexibele schil bij wisselend projectaanbod en voor vervanging bij ziekte en zwangerschap. Inhuur op projecten betreft vooral fysieke projecten, ICT-projecten en beschermd wonen.

Formatie(ontwikkeling) en bezetting

De stijging van de formatie heeft zich in 2021 voortgezet. De formatie is in 2021 toegenomen met 14,17 fte. De personele bezetting is toegenomen met 27,13 fte.

Het team Inkomensondersteuning is (deels tijdelijk) uitgebreid in verband met bestandsstijgingen, taken overgenomen van Deventer Werk Talent en de afhandeling van de TONK-regeling. Bij het team Beleid is eveneens deels tijdelijke uitbreiding van formatie voor economie en cultuur, een extra teammanager en gestegen inzet voor fysieke projecten en energie. Voor beschermd wonen is een functie van inhuur omgezet in formatie. Ook bij het team Ondernemen en Vergunningen is langdurige inhuur voor WABO omgezet in vaste formatie. Bij ICT is de formatie uitgebreid met een beheerder softwarelaag. Voor ontwikkeling van datagedreven werken is de formatie tijdelijk met 1 fte toegenomen.

In 2022 zal de organisatie verder groeien door de overname van medewerkers voor toegang jeugd, WMO en beschermd wonen in gemeentelijke dienst en de deels tijdelijke uitbreidingen voor nieuw beleid conform besluitvorming bij begroting 2022.

In 2021 waren er circa 90 stagiairs actief in de organisatie.

Loonsom

In de begroting 2021 is rekening gehouden met een loonstijging van 4,35% ten opzichte van de bijgestelde begroting 2020

Hierbij is rekening gehouden met een doorwerking van 2020 van 1,25% en een stijging van loon en sociale lasten van 3,1% in 2021.

De werkelijke stijging in 2021 komt door de vertraagde vaststelling van de CAO uit op gemiddeld 0,9% (alleen sociale lasten).

Zonder een CAO-loonstijging kwamen de betaalde loonkosten daardoor circa -2,2% lager uit dan begroot

In november is alsnog een onderhandelingsresultaat over de CAO overeengekomen, dat begin 2022 is bekrachtigd door bonden en VNG.

Op grond daarvan wordt in 2022 met terugwerkende kracht een eerste loonstijging vanaf december 2021 van 1,5% uitbetaald en een eenmalige uitkering van €1.200. Voor deze posten is in de jaarrekening een berekende stelpost opgenomen, waarmee de loonkosten zijn verhoogd.

Per saldo komen de loonkosten hiermee circa -0,45% lager uit dan begroot.

De loonkosten zijn begroot op €59,4 miljoen. De realisatie komt €2 miljoen lager uit op circa €57,4 miljoen.

Belangrijkste oorzaak hiervan is de gemiddelde vacatureruimte van circa 25 fte. Met een gemiddelde loonsom van circa €77.000 kan hiermee circa €1,9 miljoen worden verklaard. Het lagere loonpeil van ca -0,45% heeft een effect van circa €0,25 miljoen.

Overige verschillen worden verklaard door kortingen (ouderschap, zwangerschap, ziekte), toelagen (overwerk en onregelmatigheidstoeslag, beëindigingsvergoeding), incidentele beloningen en aan- en verkoop van verlof. Daarnaast heeft het verloop van personeel over het algemeen een verlagend effect op de loonsom. De vrijval van loonsombudget door vacatures is in de meeste gevallen ingezet voor vervangende inhuur.

Formatie en bezetting

Jaar	Formatie op 31-12	Bezetting op 31-12	Vacatureruimte
2017	697,22	667,55	29,67
2018	680,29	654,20	25,98
2019	711,47	689,74	21,73
2020	733,57	705,39	28,18
2021	747,74	732,52	15,20

Rechtmatigheid

In de notitie “paragraaf bedrijfsvoering augustus 2021” van de commissie BBV is voorgeschreven dat gemeenten met ingang van 2021 in de paragraaf bedrijfsvoering aanvullende informatie dienen op te nemen over de rechtmatigheidsverantwoording. Deze informatie is opgenomen in de aparte [paragraaf Rechtmatigheid](#).

Doelen en prestaties

We hebben een solide bedrijfsvoering

Omschrijving We zijn financieel robuust en hebben een toegankelijke en betrouwbare informatievoorziening. We werken met vitale professionals in een eigentijdse werkomgeving. Daarmee zijn we slagvaardig, betrouwbaar en transparant.

Toelichting

Prestatie Op basis van de evaluatie ontwikkelen we de kwartaalrapportages door

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie We ontwikkelen in 2021 een visie op de Samenhangende Object Registratie

Toelichting

Begroot budget €15.000

Gerealiseerd 15.000

Prestatie We voeren activiteiten uit om voor min. 95% te voldoen aan de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheden)

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

We werken datagedreven en met een eigentijdse informatievoorziening

Omschrijving We werken digitaal. We ontwikkelen ons naar een datagedreven organisatie. Met onze informatiehuishouding kunnen we efficiënt en integraal werken. Onze proces- en ICT-inrichting kan snel aangepast worden op nieuwe taken. Daarvoor maken we gebruik van technische mogelijkheden en innovaties.

Toelichting

Prestatie We maken een aanpak voor het ontwikkelen van 21ste-eeuwse vaardigheden en van digitaal leiderschap

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie We zetten een model in voor onze technische-, data- en informatiearchitectuur

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie We voeren in 2021 een pilot uit met robotisering van processen.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie We stellen een gemeentebrede visie met programma op datagedreven werken vast.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

We werken met hoofd, hart en handen voor Deventer

Omschrijving We zijn een lerende organisatie; hebben inzicht in ons succes én falen. Medewerkers hebben eigen regie en verantwoordelijkheid op hun loopbaan en mobiliteit. Onze organisatie kenmerkt zich door diversiteit.

Toelichting

Prestatie De komende jaren verlaten veel medewerkers onze organisatie ivm pensionering. We gaan pro-actief aan de slag om cruciale kennis bij dezemedewerkers te behouden.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie We continueren het huidige integriteitsbeleid

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie

Medewerkers waarderen de gemeentelijke dienstverlening met minimaal een 7.0.

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie

We versterken de diversiteit van de organisatie in de werving en selectie, door hierover het gesprek te voeren in de organisatie en door het gebruik van ambassadeurs

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

We zijn een flexibele en wendbare organisatie

Omschrijving

We zijn een lerende organisatie, hebben inzicht in ons succes én falen. Medewerkers hebben eigen regie en verantwoordelijkheid op hun loopbaan en mobiliteit. We zijn een aantrekkelijke werkgever. We werken met vitale professionals in een eigentijdse, digitale en inclusieve werkomgeving. Daarmee zijn we open, verantwoordelijk, zorgzaam en met durf.

Toelichting

Prestatie

We evalueren het plan ikv het Business Continuity Management en passen het aan op pandemieën

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie We voeren het project Toekomstgericht Werken uit, waarbij we kijken naar ICT, P&O en huisvesting

Toelichting

Begroot budget

Gerealiseerd

Prestatie Om ons te onderscheiden op de arbeidsmarkt en goed vindbaar te zijn voor potentiële medewerkers continueren we de ingezette lijn van versteviging van het werkgeversmerk.

Toelichting

Begroot budget €2.134.000

Gerealiseerd €1.821.382

Prestatie We managen en realiseren duurzame huisvesting, services en facilitaire middelen die moeten bijdragen aan een doeltreffende, doelmatige, flexibele en creatieve verwezenlijking van de doelen in een steeds veranderende omgeving.

Toelichting

Begroot budget €7.110.000

Gerealiseerd €6.417.400

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam	Waarde	Toelichting	Bron
1	Bestuur en ondersteuning	Formatie	7,37	Fte per 1.000 inwonere	eigen gegevens
2	Bestuur en ondersteuning	Bezetting	7,22	Fte per 1.000 inwoners	eigen gegevens
3	Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	700,72	Kosten per inwoner	eigen begroting
4	Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	14,19	Kosten inhuur externen als % van totale loonsom + kosten inhuur externen	eigen begroting
5	Bestuur en ondersteuning	Overhead kosten	7,98	% van totale lasten	eigen begroting

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening Prognose	Verschil Prognose
Lasten	36.671	37.735	34.711	-3.024
Baten	8.451	8.658	8.278	-380
Voor resultaatbestemming	-28.220	-29.077	-26.433	2.644
Stortingen in reserves	766	1.234	1.231	-3
Puttingen uit reserves	695	2.019	1.342	-676
Na resultaatbestemming	-28.292	-28.292	-26.321	1.971

Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
Ontwikkelbudget financiële functie	128	128	0
Leren en ontwikkelen	192	0	-192
Informatieveiligheid	347	234	-113
ICT projecten	1.193	830	-362
Directiebudget loonsom	237	0	-237
Totaal	2.096	1.192	-904

Saldo na resultaatbestemming en budgetoverheveling

(bedragen x €1.000)

	Saldo
Saldo na resultaatbestemming	1.971
Saldo budgetoverheveling	-904
Saldo na budgetoverheveling	1.067

Toelichting saldo na budgetoverheveling (voordeel €1.067.000)

Facilitaire Zaken (voordeel €249.000)

Omdat veel medewerkers vanwege de corona-pandemie hebben thuisgewerkt is het Stadhuis minder intensief gebruikt. Net als in 2020 is er daardoor een lager verbruik van o.a. warme dranken, catering, printkosten en frankeringskosten. Ten opzichte van de derde kwartaalrapportage leidt dit tot een voordeel van €122.000. In eerdere kwartaalrapportages is al een besparing van €270.000 op deze kosten ingeboekt.

Verder zijn er voordelen op de loonkosten van het team Facilitaire Zaken (€84.000) en op de kosten voor Biebquest (€47.000), onder meer door een bijdrage van gemeente Raalte.

Personeel en Organisatie (voordeel €140.000)

Door de beperkingen vanwege de corona-pandemie konden in 2021 minder fysieke personele bijeenkomsten worden georganiseerd. Hierdoor is er een fiscaal voordeel op de werkkostenregeling (€95.000). Door personele verschuivingen is er een eenmalig voordeel op de loonsom van P&O-medewerkers (€45.000).

Communicatie (voordeel €198.000)

Door de corona-beperkingen is er veel minder gebruik gemaakt van publicaties in het gebouw via beeldschermen (Narrow Casting). Ook zijn er minder kosten gemaakt voor publicaties in kranten en inzet van externe dienstverlening (€145.000). Door de inzet op projecten kent de omzet van de vakgroep Communicatie een voordeel van €53.000.

ICT (voordeel €293.000)

Het netto resultaat van DOWR-I bedraagt €500.000. Het aandeel van de gemeente Deventer hierin betreft €293.000. Het voordeel wordt verklaard door een aantal factoren:

- er zijn lagere kosten voor software-applicaties voor bedrijfsvoering (€245.000). Dit betreft zowel lagere kosten aan onderhoud en aanpassingen van systemen als lagere kosten voor de vaste bijdragen voor de coöperatieve vereniging Dimpact en licenties. Daar staat tegenover dat op andere applicaties, zoals voor burgerzaken op programma 1 Burger en Bestuur, deze kosten hoger zijn dan begroot;
- de kosten voor Microsoftlicenties zijn lager (€100.000) omdat in 2021 nog niet is overgegaan naar de Microsoft E5 licenties. De huidige E3 licenties voldoen aan de behoefte en informatieveiligheid van de drie gemeenten;

- kosten voor het netwerk op aflopende contracten voor hard- en software zijn lager (€95.000);
- kosten voor telefonie zijn lager (€50.000) omdat begrote advieskosten niet volledig zijn besteed in 2021;
- het resterende verschil (€10.000) betreft een beperkt voordeel op loon- en inhuurkosten.

Juridische zaken en Inkoop (voordeel €130.000)

Door minder bezwaar- en beroepsprocedures zijn de juridische kosten lager (€30.000). Ook zijn er lagere kosten voor personele verzekeringen (€35.000), privacybudget (€30.000) en inkoopsamenwerking DOWR (€35.000).

Overige verschillen (voordeel €57.000)

Deze verschillen betreffen vooral hogere dekking overhead uit uren op tarief voor projecten (€117.000), personele kosten team Finance&Control (€16.000), Concernstaf (-€38.000) en lagere dekking door een niet benut bedrag uit een reserve (-€38.000).

Investerings

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershill
Uitgaven t.l.v. investeringen	2.422	5.128	2.951	-2.177
Inkomsten t.g.v. investeringen	0	0	7	7
Saldo	-2.422	-5.128	-2.944	2.184

Toelichting

Roadmap investeringen ICT

Wereldwijd zijn er problemen en knelpunten in de levering van hardwareproducten die chips bevatten. Daardoor zijn levertijden fors toegenomen. Activering en ingebruikname van ICT vanuit vervangingstrajecten verschuift hierdoor gedeeltelijk naar 2022. Dit betreft onder meer een deel van de investering in Wifi, netwerkswitches, Wide Area Network, laptops, smartphones en beeldschermen. Ook laptops en smartphones voor de Raad worden uitgegeven in 2022. Investerings in firewall, loadbalancers en patch management tooling zijn geheel doorgeschoven naar 2022.

Toekomstgericht werken

Om toekomstgericht werken optimaal te ondersteunen worden diverse ruimten in het Stadhuis heringericht. Dit betekent ook dat er op diverse plekken ander meubilair wordt geplaatst om zo meer diversiteit te creëren in type werkplekken. In eerste instantie wordt de focus gelegd op de algemene ruimten in het Stadhuis, het werkgebied wordt later aangepast. Daarbij gaat het om meer plekken voor (video)bellen, meer ruimten om projectmatig (samen) te werken en meer aanlandplekken. Dit proces wordt zorgvuldig uitgevoerd in afstemming met de gebruikers. De investeringen die ermee gemoeid zijn worden met name in 2022 gedaan. Bij de jaarrekening zal daardoor het merendeel van het begrote krediet ad €390.000 doorschuiven.

Gerelateerde informatie

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Arbeidsvoorwaardenregeling		Arbeidsvoorwaardenregeling
Beleidskader Informatieveiligheid DOWR 2017-2020	1,2 Mb	Beleidskader Informatieveiligheid DOWR 2017-2020
Beleidskader privacy en gegevensbescherming	0,6 Mb	Beleidskader privacy en gegevensbescherming
Geïntegreerd Uitvoeringsplan Informatieveiligheid 2017-2020	1,2 Mb	Geïntegreerd Uitvoeringsplan Informatieveiligheid 2017-2020
I-Visie DOWR 2018-2022	1,0 Mb	I-Visie DOWR 2018-2022

Algemene dekkingsmiddelen

Omschrijving

De algemene dekkingsmiddelen zijn die inkomsten van de gemeente waar geen directe dienstverlening en/of bestedingsverplichtingen tegen over staat. Het zijn dan ook vrij besteedbare middelen die jaarlijks worden ingezet ter dekking van de uitgaven in de diverse programma's. Daarnaast betreft het ook de raming onvoorzien en uitgaaf- en inkomstenstelposten die nog niet aan de diverse programma's zijn toegerekend.

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit:

- De algemene uitkering uit het Gemeentefonds;
- De opbrengsten van de lokale heffingen;
- De opbrengst uit deelnemingen (dividend);
- Financiering;
- Onvoorzien en stelposten.

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening Prognose	Verschil Prognose
Lasten	8.430	9.999	5.730	-4.269
Baten	241.468	259.508	263.119	3.612
Voor resultaatbestemming	233.038	249.508	257.389	7.881
Stortingen in reserves	5.841	31.663	31.665	2
Puttingen uit reserves	5.784	18.958	18.899	-59
Na resultaatbestemming	232.980	236.803	244.623	7.820

Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1.000)

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
Directiebudget	127	0	-127
Online communicatie	57	57	0
Eur. richtl. energiepres. geb.	9	0	-9
Omgevingsveiligheidsdiensten	27	0	-27
Corona algemeen	1.177	0	-1.177
Corona cultuur	1.163	0	-1.163
Stelpost lonen/prijzen	647	0	-647
Dec. circulaire '21 lokaal cultuur aanbod	271	0	-271
Totaal	3.478	57	-3.422

Saldo na resultaatbestemming en budgetoverheveling

(bedragen x €1.000)

	Saldo
Saldo na resultaatbestemming	7.820
Saldo budgetoverheveling	-3.422
Saldo na budgetoverheveling	4.398

Toelichting voorlopig saldo na budgetoverheveling (voordeel €4.398.000)

Onvoorzien (voordeel €195.000)

Na de 3e kwartaalrapportage 2021 was de raming onvoorzien nog €195.000. Daarna is dit bedrag niet meer aangewend.

Stelpost autonome ontwikkelingen (voordeel €1 miljoen)

Het restant van de raming uitgaafstelpost autonome ontwikkelingen bedraagt €1 miljoen.

Algemene uitkering afrekening voorgaande dienstjaren (voordeel €536.000)

Van het Rijk is over afgelopen dienstjaren een aantal afrekeningen ontvangen. Dit betreft een voordelig bedrag van €536.000.

Algemene uitkering decembercirculaire 2021 (voordeel €2,6 miljoen)

De niet neutrale mutatie in de decembercirculaire 2021 van de Algemene uitkering bedraagt €240.000 (zie ook de raadsmededeling van 1 februari 2022). Daarnaast zijn er bedragen (neutrale mutaties €2,3 miljoen) ontvangen die een dekking zijn voor uitgaven die bij programma's zijn gedaan.

Vorzieningen

(bedragen x €1.000)

	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershill
Uitgaven t.l.v. voorzieningen	0	0	256	256
Inkomsten t.g.v. voorzieningen	0	128	175	47
Saldo	0	128	-81	-210

Toelichting

Betreft de mutaties in de voorziening dubieuze debiteuren.

Dekkingsmiddelen

(bedragen x €1.000)

Omschrijving	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Algemene uitkering	208.646	226.145	229.510
Lokale heffingen	28.426	28.594	28.544
Dividend	1.271	924	945
Saldo financieringsfunctie	-282	289	266

Algemene uitkering

De algemene uitkering wordt ontvangen uit het gemeentefonds. Deze uitkering is voor een deel gekoppeld aan de uitgaven van het rijk. De verdeling van het geld naar gemeenten vindt plaats op basis van maatstaven. Het verschil van €3.364.000 wordt verklaard door de laatste decembercirculaire (voordeel van €2.828.000), vrijval van een post voor een in 2020 verwacht nadeel in een van de maatstaven (€257.000), hogere uitkering over 2019 en 2020 (voordeel van €343.000) en een verschil als gevolg van andere uitgangspunten voor de raming (hoeveelheidsverschillen €64.000 nadeel).

Lokale heffingen

Hier wordt een beeld gegeven van de opbrengsten uit de lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is aan de opbrengsten. Het betreft de heffingen in onderstaande tabel.

Dit impliceert tevens dat de heffingen op het gebied van parkeren (gedeeltelijk), afvalstoffen- en rioolopbrengsten geen algemeen dekkingsmiddel zijn, maar expliciet worden aangewend voor uitgaven op betreffende terreinen. In de paragraaf lokale lasten wordt aandacht besteed aan o.a. lokale lastendruk, kwijtscheldingsbeleid e.d.

(bedragen x €1.000)

Omschrijving	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Onroerend zaakbelastingen	27.893	28.033	27.975
Hondenbelastingen	316	316	304
Overige belastingen	217	245	265

Dividend

De opbrengst uit deelnemingen betreft o.a. de dividenduitkering van BNG, Circulus en Enexis.

Saldo financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie is een begrip uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Dit begrip kan worden gedefinieerd als het saldo van:

1. de betaalde rente (last) over de aangegane langlopende leningen en over de aangetrokken middelen in rekening courant en
 2. de ontvangen rente (bate) over de uitzettingen. Onder uitzettingen kunnen worden verstaan deposito's, verstrekte langlopende leningen en beleggingen.
- (bedragen x €1.000)

Omschrijving	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Onvoorzien	-235	-195	0
Stelposten	-2.838	-4.277	8
Overige algemene dekkingsmiddelen	-614	-80	-46
Uitvoeringskosten lokale heffingen	-1.076	-1.112	-1.068
Calculatieverschillen kostenplaatsen	-259	-779	-770

Onvoorzien

Dit betreft de algemene raming voor onvoorzien. Van deze post is in 2021 €40.000 aangewend voor onderzoeken beschermingsbewind.

Stelposten

Dit betreft diverse lasten en baten die niet direct aan programma's kunnen worden toegerekend.

Overige algemene dekkingsmiddelen

De post 'overige algemene dekkingsmiddelen' bestaat met name uit de bespaarde rente op de reserve afkopen erfpacht.

Uitvoeringskosten lokale heffingen

Uitvoeringskosten lokale heffingen zijn de kosten voor het heffen en invorderen van de belastingen en heffingen. Dit zijn onder andere kosten van het gegevensbeheer, alle correspondentie en andere administratieve handelingen.

Calculatieverschillen kostenplaatsen

In een aantal kostenplaatsen wordt in de begroting een voorcalculatorisch tarief gehanteerd. De werkelijke kosten en opbrengsten kunnen hiervan afwijken. Dit komt tot uitdrukking in het calculatieverschil. Daarnaast bevat deze post nog budgetten die niet zijn toe te rekenen aan één product.

Vennootschapsbelasting

De Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen is per 1 januari 2016 in werking getreden. Op basis van de wetgeving zijn de verschillende activiteiten van gemeente Deventer onderzocht of er sprake is van het drijven van een onderneming. Dat is tot op heden niet het geval. Voor de jaarrekening betekent dit dat er geen financiële consequenties in de vorm van Vpb belastingafdracht zijn opgenomen.

Overhead

In de nieuwe BBV-regels is voorgeschreven wat onder de definitie overhead wordt verstaan.

De definitie luidt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Door de definitie te gebruiken kan een eenduidig inzicht worden gegeven in de kosten die direct zijn toe te rekenen aan bepaalde taakvelden.

Met ingang van de begroting 2017 moet in het programmaplan worden aangegeven welk bedrag dit in de gemeente betreft.

Gerelateerde informatie

Documentnaam	Bestands grootte	Openen
Beleidsnota reserves en voorzieningen 2018	1,1 Mb	Beleidsnota reserves en voorzieningen 2018
Kadernota Verbonden partijen 2017	0,1 Mb	Kadernota Verbonden partijen 2017
Treasurystatuut 2017	0,6 Mb	Treasurystatuut 2017
Beleidsnota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2014	1,4 Mb	Beleidsnota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2014
Richtlijn Activeren en afschrijven 2020	1,8 Mb	Richtlijn Activeren en afschrijven 2020
Verlenen van garanties en geldleningen 2020	1,7 Mb	Verlenen van garanties en geldleningen 2020
Financiële verordening 2019	1,0 Mb	Financiële verordening 2019
Verordening onderzoeken doelmatig- en doeltreffendheid 2019	1,4 Mb	Verordening onderzoeken doelmatig- en doeltreffendheid 2019
Controleverordening gemeente Deventer 2019	0,3 Mb	Controleverordening

Paragrafen

Bedrijfsvoering

De paragraaf Bedrijfsvoering is ondergebracht bij het programma Bedrijfsvoering ([zie programma Bedrijfsvoering](#)).

Lokale heffingen

Inzicht

De paragraaf lokale heffingen geeft inzicht in het beleid ten aanzien van de lokale heffingen (inclusief kwijtscheldingsbeleid), de lokale lastendruk en de geraamde inkomsten van de diverse heffingen. Daarnaast geeft de paragraaf inzicht in de kostendekkendheid van de heffingen en de producten die samenhangen met de heffingen.

Ontwikkelingen en conclusies

Het uitgangspunt voor de overige belastingen en rechten was een stijging in 2021 met 3% ten opzichte van 2020. Het aanpassen van de tarieven is bepaald als gemiddelde van de prijs- (+1,8%) en loonaanpassing (+4,15%).

Beleidsuitgangspunten

De lokale heffingen zijn onder te verdelen in twee categorieën:

- belastingen
- rechten

Belastingen zijn heffingen waar geen aanwijsbare tegenprestatie van de overheid tegenover staat. De lokale belastingen zijn daarmee bijdragen in de algemene kosten van de gemeente en hebben een budgettaire functie. Doel ervan is om via de belastingen inkomsten te verwerven.

Rechten zijn heffingen voor het gebruik van bepaalde werken of inrichtingen van de overheid. Tegenover de heffing van de inwoners staat een tegenprestatie. Rechten zijn in feite bestemmingsheffingen.

Met betrekking tot de belastingen en rechten zijn de beleidsuitgangspunten verschillend.

Belastingen

Bij de belastingen staat de budgettaire functie voorop. De trendmatige stijging van de onroerende en roerende zaakbelastingen bedraagt in 2021 op basis van eerdere besluiten 3%. Uitgangspunt is dat de gemiddelde waarde schommelingen worden geneutraliseerd in de tarieven (exclusief groei van het bestand).

Rechten

Door het karakter van de rechten als bestemmingsheffing is er een duidelijke relatie tussen de opbrengst van de rechten en de kosten van de door de gemeente te leveren tegenprestatie. Beleidsuitgangspunt is om die reden de kostendekkendheid van de betrokken tegenprestatie c.q. het overheidsproduct. De kostendekkendheid bepaalt in principe het in rekening te brengen tarief.

Binnen strikte regels mag de meeropbrengst van de ene heffing echter worden gebruikt voor de dekking van andere kosten. Voorwaarden zijn dat we rekening houden met aspecten zoals het verbod op willekeur, het evenredigheidsbeginsel, het gelijkheidsbeginsel, de gevolgen van de invoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de Europese Dienstenrichtlijn. Dit is niet toegestaan als het gaat om de afvalstoffenheffing of de rioolheffing.

Het beleid is dat tarieven zoveel mogelijk kostendekkend zijn. In een aantal gevallen is dat structureel niet mogelijk. De infrastructurele kosten van bruggen en kades zijn bijvoorbeeld zo hoog dat het niet haalbaar is de kosten in zijn geheel te verhalen op de gebruikers van de haven.

Ook voor de begraafplaatsen geldt dat de inkomsten de kosten niet geheel dekken. Voor overige leges geldt dat deze niet kostendekkend zijn. Weliswaar zijn er onderlinge verschillen in kostendekkendheid tussen de verschillende producten uit de legesverordening, maar bezien over de hele legesverordening is sprake van minder opbrengsten dan kosten.

Kwijtschelding

Het kwijtscheldingsbeleid is vastgelegd in de Leidraad invordering. De hierin gestelde criteria zijn afgeleid van de regelgeving van het Rijk. Kwijtschelding is onder andere mogelijk voor hondenbelasting, afvalstoffenheffing en rioolheffing. In 2021 is er voor €1.613.064 aan belastinggelden kwijtgescholden. Het gaat hierbij met name om afvalstoffen- en rioolheffing. Per saldo een stijging van 3,55% ten opzichte van 2020.

(bedragen x €1)

Belasting/heffing	Kwijtschelding 2020	Kwijtschelding 2021	Vershil	Vershil in %
Belastingen OZB	3.801	2.519	-1.282	-33,73%
Hondenbelasting	12.178	11.302	-876	-7,19%
Afvalstoffenheffing	924.491	958.249	33.758	3,65%
Rioolrecht	617.359	588.868	-28.491	-4,61%
Kwijtschelding i.v.m. toeslagenaffaire		52.126	52.126	100,00%

Woonlasten

De tariefaanpassingen 2021 leiden voor wat betreft de belangrijkste tarieven tot het volgende beeld:

(bedragen x €1)

Belasting/heffing	Tarief/bedrag 2021
Afvalstoffenheffing ¹⁾	289,26
Rioolheffing huishoudens	173,76
Woonlasten gebruiker (sub-totaal)	463,02
OZB/RZB woningeigenaar	318,68
Woonlasten gebruiker/eigenaar (totaal)	781,70

¹⁾ Dit betreft het tarief voor de 'modelaanslag' van het basistarief met het gemiddeld aantal (6) ledigingen. Per huishouden kan het tarief verschillen, afhankelijk van het aantal aanbiedingen per jaar. Na afloop van het jaar worden de daadwerkelijke ledigingen opgelegd. Hoe minder afval, hoe lager de aanslag.

Specificatie belastingen

Belastingen zijn heffingen waar geen aanwijsbare tegenprestatie van de overheid tegenover staat. De lokale belastingen zijn daarmee bijdragen in de algemene kosten van de gemeente en hebben een budgettaire functie. Hieronder treft u de specificatie van de verschillende onderdelen aan.

Overzicht geraamde en werkelijke opbrengsten

(bedragen x €1)

Belasting	Tarief 2021	Geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Vershil in %
Onroerende zaakbelasting	<i>Woningen:</i>	28.033.070	27.978.930	-0,19%
	Eigenaren 0,1327%			
	<i>Niet woningen:</i>			
	Gebruikers: 0,3072%			
	Eigenaren: 0,4146%			
Roerende zaakbelasting	Tarieven conform onroerende zaakbelasting	10.085	5.808	-42,41%
Hondenbelasting	€51,12 per hond	326.256	316.247	-3,07%
Parkeerbelastingen inclusief naheffingen en Mulder-feiten	Diverse tarieven	4.479.620	4.378.456	-2,26%
Precario inclusief marktgeden	Diverse tarieven	418.275	403.982	-3,42%
Toeristenbelasting	Diverse tarieven	294.110	238.409	-18,94%

Onroerende- en roerende zaakbelasting

De OZB- en RZB-tarieven in 2021 hebben de volgende percentages van de WOZ waarde	Woningen	Niet-woningen
Gebruikerstarief	nvt	0,3072%
Eigenarentarief	0,1327%	0,4146%

(bedragen x €1)

Belasting	Geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Vershil	Vershil in %
OZB-opbrengst	28.033.070	27.978.930	-54.140	-0,19%

(bedragen x €1)

Belasting	Begroot	Werkelijk 2021	Resultaat
OZB eigendom woning	14.943.742	14.954.089	10.347
OZB eigendom cnw	7.899.488	7.885.866	-13.622
OZB gebruik cnw	5.189.840	5.190.903	1.063
Totaal	28.033.070	28.030.858	-2.212

(bedragen x €1)

Belasting	Begroot	Incl.correctie oude jaren	Resultaat
OZB eigendom	14.943.742	14.952.798	9.056
OZB eigendom cnw	7.899.488	7.850.157	-49.331
OZB gebruik cnw	5.189.840	5.175.974	-13.866
Totaal	28.033.070	27.978.930	-54.140

Roerende zaakbelasting

(bedragen x €1)

Belasting	Geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Vershil	Vershil in %
RZB-opbrengst	10.085	5.808	-4.277	-42,41%

De roerende zaakbelasting wordt vooral geheven van woonwagens en woonboten. Het tarief is gelijk aan het tarief van de OZB. De werkelijke opbrengst is iets lager dan begroot. De waardering van de roerende zaken verloopt via de landelijke taxatiewijzer. Zodoende is de waardering uniform.

Hondenbelasting

(bedragen x €1)

Belasting	Geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Vershil	Vershil in %
Hondenbelasting	326.256	316.247	-10.009	-3,07%

Voor 2021 was een bedrag geraamd van €326.256. De hondenbelasting maakt deel uit van de kwijtscheldingsregeling, op basis hiervan is in 2021 een bedrag van €11.000 kwijt gescholden. Met ingang van het begrotingsjaar 2022 is conform raadsbesluit de hondenbelasting afgeschaft.

Parkeerbelasting

(bedragen x €1)

Belasting	Geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Vershil	Vershil in %
Parkeerbelasting	4.479.620	4.378.456	-101.164	-2,26%

De heffing van parkeerbelastingen bestaat uit twee onderdelen: de parkeeropbrengsten (vergunningen en betaald parkeren) en de parkeerovertredingen (foutparkeerders). Conform het Meerjarenperspectief Parkeren indexeren wij de parkeertarieven met het gemiddelde percentage voor lonen en prijzen. In 2021 is de raming voor de opbrengsten als gevolg van corona met €360.000 verlaagd.

Precario

(bedragen x €1)

Belasting	Geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Vershil	Vershil in %
Precario inclusief marktgeld	418.275	403.982	-14.293	-3,42%
waarvan marktgeld	-210.670	-171.492	39.178	-18,60%

Deze belastingen worden geheven voor het hebben van voorwerpen onder of boven, voor openbaar gebruik bestemde, gemeentegrond, maar ook voor de vergunning voor ingebruikname van gemeentelijke gronden. Onder de precariobelasting vallen ook de marktgeld.

Toeristenbelasting

(bedragen x €1)

Belasting	Geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Verschil	Verschil in %
Toeristenbelasting	294.110	238.409	-55.701	-18,94%

De heffing vanuit de toeristenbelasting maakt fondsvorming (binnenstad, cultuur, kunstregeling, evenementenbeleid) mogelijk. Uit voorgaande jaren is gebleken dat er meer inkomsten uit de toeristenbelasting kwam dan begroot, daarom is de geraamde opbrengst vanaf van 2020 met €70.000 en vanaf 2021 verhoogd met €100.000. In de derde kwartaalrapportage 2021 is de raming met €56.000 naar boven bijgesteld.

Specificatie rechten

De opbouw van de legesverordening is als volgt:

- Titel 1, Algemene dienstverlening
- Titel 2, Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning (Wabo);
- Titel 3, Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn.

Bij het opstellen van de legesverordening voor 2020 is de kostendekkendheid van de verschillende titels bepaald:

- Titel 1 van de legesverordening: 58%
- Titel 2 van de legesverordening: 96%
- Titel 3 van de legesverordening: 20%

Leges

(bedragen x €1)

Belasting	Geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Verschil	Verschil in %
Leges omgevingsvergunning bouw	5.124.682	4.941.245	-183.437	-3,58%

Tussentijds zijn bij de kwartaalrapportages 2021 de bouwlegesopbrengsten met €1,8 miljoen naar boven bijgesteld. Daar staat tegenover dat ook de kostenraming voor het verstrekken van de vergunningen met €430.000 zijn verhoogd. In de laatste 2 maanden van het jaar zijn de inkomsten van de bouwleges echter achtergebleven, waardoor de werkelijke inkomsten lager zijn dan de (tussentijds naar boven bijgestelde) begroting.

(bedragen x €1)

Belasting	Geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Verschil	Verschil in %
Overige leges	1.416.942	1.740.634	323.692	22,84%

Er zijn in 2021 meer reisdocumenten uitgegeven dan waar aanvankelijk vanuit was gegaan. Hierdoor is de werkelijke opbrengst hoger dan begroot. Daarnaast zijn er meer vergunningen afgegeven voor Het Meldpunt Opbrekingen Openbare Ruimte (afkorting MOOR).

Afvalstoffenheffing

(bedragen x €1)

Heffing	Geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Verschil	Verschil in %
Afvalstoffenheffing	14.172.757	14.354.819	182.062	1,28%

(bedragen x €1)

Afvalstoffenheffing	Geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Verschil	Verschil in %
Basisbedrag	10.631.713	10.619.469	-12.244	-0,12%
Rest-fractie	3.326.044	3.528.074	202.030	6,07%
Toeslag	215.000	207.276	-7.724	-3,59%
Totaal inclusief afronding	14.172.757	14.354.819	182.062	1,28%

Volume container	Rest-fractie		
	2021	2020	2019
240 liter	16,06	16,07	16,06
140 liter	9,37	9,37	9,37
50 liter	3,35	3,35	3,35

Uitgangspunt voor de afvalstoffenheffing is 100% dekking van de kosten. Meer of minder opbrengsten worden via de egaliseringsreserve afval verrekend met de inwoners. Het afval wordt in de toenemende mate gezien als waardevolle grondstof. Het gescheiden inzamelen van de verschillende afvalstromen voor hergebruik is vanuit duurzaamheid een noodzaak. Diftar werpt nog steeds zijn vruchten af. We zien dat steeds meer inwoners heel bewust omgaan met hun afval.

Het basisbedrag is voor 2021 (na amendement) vastgesteld op €232,56 per perceel. Rekening houdend met het werkelijk aantal aanbiedingen is in 2021 €14.354.819 ontvangen aan afvalstoffenheffing. Dit is 1,28% hoger dan voorzien. Vast recht wordt betaald door elk huishouden in de gemeente.

Rioolheffing

(bedragen x €1)

Recht	Geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Vershil	Vershil in %
Rioolheffing	8.402.130	8.401.187	-943	-0,01%
Rioolaansluitingen	100.000	78.759	-21.241	-21,24%

De werkelijke inkomsten uit de rioolheffing liggen in de lijn met de begroting 2021. Het aantal nieuwe rioolaansluitingen is, net als in vorige jaren, in 2021 iets achter gebleven bij de raming.

Havengelden

(bedragen x €1)

Recht	Geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Vershil	Vershil in %
Haven- en opslaggeld	283.072	277.111	-5.961	-2,11%

De opbrengsten van de sluispassages 2021 liggen in lijn met de begroting.

Begraafplaatsen

(bedragen x €1)

Rechten	Geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Vershil	Vershil in %
Begraafrechten	148.891	121.522	-27.369	-18,38%

De werkelijke inkomsten zijn iets lager dan begroot als gevolg van de tendens van meer cremeren en minder begraven.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inzicht

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geven we een dwarsdoorsnede van de meerjarige uitgaven voor het uitvoeren van onderhoud die zijn opgenomen in de verschillende programma's en producten van dit jaarverslag. Deze uitgaven worden vanuit een vooraf vastgesteld beleid uitgevoerd. We hebben de uitgangspunten in deze paragraaf opgenomen.

Ontwikkelingen en conclusies

Openbare ruimte

Onderhoudskosten openbare ruimte zijn in 2021 circa €500.000 lager dan de begroting, een afwijking kleiner dan 5%. Het kwaliteitsniveau waarop de openbare ruimte wordt onderhouden, is het minimum niveau over de hele breedte van de openbare ruimte, ook wel 'basiskwaliteitsniveau' genoemd. In 2016 is dit basiskwaliteitsniveau voor de diverse onderdelen van de openbare ruimte vastgelegd in het Uitvoeringsprogramma visie Leefomgeving. De output onderhoud inzake de openbare ruimte is in 2021 grotendeels volgens de verwachting gerealiseerd.

Gebouwen

Het groot onderhoud van gebouwen is in 2021 op totaalniveau circa €160.000 hoger uitgevallen dan begroot. Voor het Stadhuiskwartier waren de onderhoudskosten iets hoger, omdat de begroting is bepaald op een gemiddelde van 15 jaar. Ook het onderhoud aan de brandweerkazerne aan de Schonenvaardersstraat kende hogere onderhoudskosten.

Algemeen

De gemeente Deventer heeft in 2021 vanuit haar verschillende programma's diverse prestaties en ambities gerealiseerd waarbij kapitaalgoederen zijn ingezet. Straten, wegen, bruggen en pleinen zijn onontbeerlijk voor de economische ontwikkeling van Deventer en straatverlichting en de inrichting en onderhoud van het openbaar groen leveren een belangrijke bijdrage aan de (veiligheids)beleving. Allemaal voorbeelden van kapitaalgoederen die van groot belang zijn bij het realiseren van de prestaties en ambities.

Vanuit de zorg voor een structureel goed, veilig, efficiënt, duurzaam en milieubewust leef-, werk-, woon- en verblijfmilieu voor de burger investeren we jaarlijks veel geld in het onderhoud van kapitaalgoederen. Met beheer en onderhoud zorgen we ervoor dat de verschillende kapitaalgoederen hun geplande levensduur halen en er geen kapitaalsvernietiging plaatsvindt.

In de begroting 2021 is het operationele en financiële beleidskader weergegeven voor het onderhoud en beheer van de kapitaalgoederen. Deze paragraaf geeft inzicht in de realisatie van het beleid en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties over het jaar 2021.

Openbare ruimte

Hieronder treft u nadere informatie omtrent (het onderhoud van) de gemeentelijke openbare ruimte.

Beleidsrealisatie

De kwaliteit van de openbare ruimte heeft in Deventer veel aandacht van de burgers en het bestuur, omdat dit belangrijk is voor de leefbaarheid en de (veiligheids)beleving van de gebruikers. Het reguliere klein onderhoud vindt, conform de Visie Leefomgeving, plaats op basis van een basiskwaliteitsniveau ('minimum niveau').

Deventer baseert de basiskwaliteit op 4 criteria:

1. Minimale technische of wettelijke eisen: De belangrijkste wettelijke verplichting van gemeenten is de zorgplicht. We moeten zorgen dat de openbare ruimte veilig en bruikbaar is. De aansprakelijkheid hiervoor ligt vast in het Burgerlijk Wetboek (artikel 6:174). De algemene zorgplicht is soms uitgewerkt in specifieke wetten of jurisprudentie (bijvoorbeeld rondom verkeersveiligheid en richtlijnen van het landelijk kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte, het CROW). Daarnaast gelden wettelijke eisen voor enkele specifieke onderdelen van de openbare ruimte.
2. Kapitaalvernietigingsniveau: Daalt het onderhoud onder dit niveau, dan wordt de levensduur korter dan kostentechnisch wenselijk is.
3. Leefbaarheid: Dit niveau wordt niet bepaald door wettelijke eisen en/of kapitaalvernietiging, maar door wat nog maatschappelijk zinvol is.
4. Functionaliteit: Voorkomen moet worden dat het onderhoudsniveau zo laag wordt dat de openbare ruimte niet meer functioneert zoals die bedoeld is.

De beschikbare middelen zijn net voldoende om de openbare ruimte te onderhouden op dit basisniveau. Het basiskwaliteitsniveau dat de gemeente minimaal wil bereiken is in 2016 vastgelegd in het Uitvoeringsprogramma visie Leefomgeving.

Uit de monitoring door de verbonden partijen blijkt dat in 2021 op vrijwel alle aspecten het afgesproken niveau gehaald is. Uitzondering vormt de onkruidbestrijding op verhardingen. Dit probleem is reeds meermalen gesignaleerd in de diverse rapportages.

Deventer monitort twee-jaarlijks de beleving van de inwoners van de leefomgeving door middel van het bewonersonderzoek. Dit onderzoek is voor het laatst in 2019 uitgevoerd. Uit het onderzoek van 2019 blijkt dat de leefbaarheid, de objectieve en subjectieve kwaliteit (aanzien en aantrekkelijkheid) van de openbare leef-, werk-, woon- en verblijfsomgeving werd gewaardeerd met een gemiddelde van 6,8. Vanwege corona is het onderzoek in 2021 vertraagd waardoor de uitkomst nog onbekend is.

De programmering van het groot onderhoud en de vervangingsopgave vindt plaats aan de hand van het meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP). In 2021 is het geplande onderhoud van het MJOP-MIND 2021-2024 voor een groot deel uitgevoerd. Bij de programmering van het MJOP maken we meer en meer gebruik van Geo-data. Door deze te combineren met andere opgaven wordt het steeds beter mogelijk deze opgaven op elkaar af te stemmen. In de komende versies van het MJOP-MIND zullen hier nog meer stappen in gezet worden in relatie tot de energietransitie en de planningen van de corporaties.

Op basis van een nadere financiële analyse, vastgelegd in het uitvoeringsprogramma visie Leefomgeving, zijn er enkele beheergroepen waarvoor de vervangingsopgave in de toekomst een aandachtspunt is. De theoretisch berekende opgave is groter dan de beschikbare middelen voor de vervangingsopgave. Daarom hanteren we per beheergroep de volgende strategie:

- Vervanging asfaltwegen. Binnen de begroting van programma Leefomgeving wordt jaarlijks rekening gehouden met groei van het areaal. Het zogenaamde accres. Indien de benodigde middelen voor de daadwerkelijke groei in een jaar geringer zijn dan de gereserveerde middelen ontstaat een verschil. Als dit zich voordoet wordt bij de voorjaarsnota voorgesteld om dit verschil niet te laten terugvloeien naar de algemene middelen, maar te oormerken als vervangingsbudget. De afgelopen jaren zien we een oplopende groei van het areaal waardoor deze werkwijze maar zeer beperkt tot groei van het vervangingsbudget leidt. Bij de voorjaarsnota zal worden voorgesteld om de begroting voor areaalaccres naar boven bij te stellen.
- Vervanging structuur groen: de basisstrategie is om bij groen de levensduur te verlengen door ook bij functieverlies te blijven inzetten op klein en regulier onderhoud. Bij dreigend onveilige situaties stellen we de raad voor om exploitatiebudget te activeren. Om het effect op het regulier onderhoud te beperken, kiezen we bij vervanging zonder aanvullende dekking voor een laagwaardiger kapitaalgoed.
- Vervanging civieltechnische kunstwerken: in theorie kent deze beheergroep de grootste vervangingsopgave. Echter; de theoretische restlevensduren zijn nog enkele tientallen jaren, zodat dit probleem pas over lange tijd speelt. Daarom worden deze risico's vooralsnog geaccepteerd. Het is namelijk onzeker welk bedrag echt nodig is: technologische ontwikkelingen en maatschappelijke veranderingen zullen het werkelijke financieringsvraagstuk voor deze onderdelen bepalen.
- Het reguliere onderhoud en het groot onderhoud bij de i-VRI's is sinds areaaluitbreiding en de aanpassing aan de hedendaagse (digitale) besturing ervan aanzienlijk toegenomen, er zal daarom bij het areaalaccres een substantieel aandeel van de middelen aan deze beheergroep toegevoegd moeten gaan worden.

Uit de verschillende staten van onderhoud komt per deelgebied in de openbare ruimte het volgende beeld van gerealiseerd beleid naar voren:

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

Straten, wegen en pleinen

Vanwege corona zijn een aantal uitvoeringsprojecten uitgesteld van 2021 naar 2022. Voorbeelden hiervan zijn Rembrandtkade/Ijsselkade, Roessinksweg en Fietspad Boxbergerweg. Verder is er groot onderhoud uitgevoerd aan diverse asfaltwegen.

Straatreiniging

Ook in 2021 heeft de onkruidbestrijding op verhardingen het afgesproken niveau niet gehaald. Dit probleem is eerder gesignaleerd in de diverse rapportages.

Openbare verlichting

In 2021 is het onderhoud van de openbare verlichting uitgevoerd volgens de overeenkomst met de aannemer. Deze overeenkomst is erop gericht dat altijd minimaal 98% van de verlichting brandt. In 2021 is de eerste jaarschijf van het in 2020 vastgestelde MJOP 2021-2024 grotendeels uitgevoerd. In het oog springende projecten zijn het vervangen van de verlichting Achter de Muren Duimpoort en aanlichten deel stadsmuur, nieuwe intelligente led verlichting Lebuinuslaan/ Margijnenenk en nieuwe (deels) intelligente led verlichting Henry Dunantlaan, Zweedsestraat, Essenstraat, Gotlandstraat, Hannoverstraat, Deensestraat, Finsstraat en deel Zutphenseweg. De uitvoering voor de Smidsgang en de Zandpoort is een stap verder gebracht. Planning van deze beide projecten is voorzien in 2022.

Civieltechnische kunstwerken

In 2021 is, in samenwerking met Waterschap Rijn en IJssel, het dek van de burg over de Schipbeek in de Gorsselseweg vervangen. Het waterschap heeft in hetzelfde werk de onderliggende stuw in de Schipbeek geheel vernieuwd. De beschoeiing aan de Bastiaanstraat is grootschalig hersteld. Er is gewerkt aan een leidraad voor de vervanging van houten bruggen. De geprogrammeerde vervanging van 7 houten bruggen wordt gerealiseerd in 2021.

Verkeerstechniek

Binnen de dit onderdeel is de ontwikkeling van ITS verder doorgezet op onze hoofdinfrastructuur. In 2021 is verder gegaan om alle VRI's binnen de gemeente te voorzien van zogenaamde intelligente bedieningssystemen waardoor de doorstroming van het verkeer verder geoptimaliseerd kan worden.

Taakveld 2.4 Economische havens en Waterwegen

De voorbereiding voor de realisatie van een containerterminal en een nieuwe aanmeervoorziening in de 5e havenarm (voorheen dode havenarm) is verder uitgewerkt en realisatie wordt in 2022 verwacht. In 2021 is door B en W de havenbeheersverordening vastgesteld.

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Groen, natuur en recreatie

Het klein onderhoud is volgens het afgesproken CROW-kwaliteitsniveau uitgevoerd door HGB, conform de daartoe geldende Dienstverleningsovereenkomst en het bijbehorend bestek. Het reguliere onderhoud aan onze (Rijksmonumentale) stadsparken is hiervan onderdeel.

Het grootste deel van het groot onderhoudsbudget is besteed aan laanboomverjongingsprojecten en parken. Projecten Zwijnenbergerweg, Boxbergerweg, Rijsterborgherpark (Kleine Plantsoen) en de Oerdijk zijn in 2021 afgerond.

Openbare speelgelegenheden

Ook in 2021 is voortgang geboekt met de realisatie van de taakstelling uit Samen Ruimte Geven. Volgens planning (MJOP) is een deel van de gemeentelijk speeltoestellen vervangen door speelaanleidingen die goedkoper in beheer zijn. Stichting Tevreden heeft, conform afspraken in 2015, in 2021 het onderhoud uitgevoerd aan de door hen overgenomen speelplekken. De speelplekken zijn in 2021 onderhouden conform het Attractiebesluit. In het kader van Corona en participatie zijn een deel van de projecten uit 2021 doorgeschoven naar 2022.

Taakveld 7.2 Riolering

In 2021 is groot onderhoud, waaronder vervanging, aan riolering en waterbeheervoorzieningen uitgevoerd conform het gemeentelijke rioleringsplan (GRP) 2015-2020 en het bijbehorende addendum. In 2021 is het gemeentelijke rioleringsplan voor de jaren 2022-2025 vastgesteld. Diverse pompen in de rioolgemalen zijn vervangen.

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Het reguliere onderhoud aan de gemeentelijke begraafplaatsen is in 2021 volgens het basiskwaliteitsniveau uitgevoerd door Het Groenbedrijf en de Stichting Oude begraafplaatsen Deventer (SOBD). Er is geen groot regulier onderhoudsbudget voor de gemeentelijke begraafplaatsen.

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties (velden)

Het groot onderhoud aan buitensportaccommodaties heeft conform de programmering plaatsgevonden.

Financiële verantwoording

(bedragen x €1.000)

Onderhoudslasten openbare ruimte per categorie	Taakveld	Begroting na wijziging	Realisatie	Verschil	Basiskwaliteitsniveau gerealiseerd (sober)
Verkeer en vervoer	2.1	16.528	16.214	-314	100%
Economische havens en waterwegen	2.4	293	271	-22	100%
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5.7	8.207	8.746	539	100%
Riolering	7.2	6.994	7.149	155	100%
Begraafplaatsen en crematoria	7.5	318	296	-22	100%

De gerealiseerde kosten voor (regulier) onderhoud in de openbare ruimte vertonen in 2021 geen grote afwijkingen (<5%) ten opzichte van de begroting. In totaal is circa €500.000 minder uitgegeven dan begroot, met name op het taakveld verkeer en vervoer.

Gebouwen

Hieronder treft u informatie aan omtrent (het onderhoud van) de gemeentelijke gebouwen.

Beleidsrealisatie

Het afgelopen jaar stond in het teken van de doorontwikkeling van het vastgoedbeleid. Nadat het College in oktober 2020 hiervoor het startsein heeft gegeven, heeft zij op 9 februari 2021 de nieuwe uitgangspunten voor het vastgoedbeleid vastgesteld en heeft de Raad haar wensen en bedenkingen meegegeven. In de uitwerking daarvan heeft in 2021 de focus gelegen op de financiële uitwerking hiervan. Daarnaast is in 2021 het vastgoed van de NV Maatschappelijk Vastgoed en de NV Milieucentrum overgedragen naar de gemeente en is het beheer en onderhoud van de gymzalen vanuit het programma overgedragen naar de vakgroep vastgoed. Dit vastgoed wordt geïntegreerd in de gemeentelijke vastgoedportefeuille en maakt daarmee onderdeel uit van de nieuwe kadernota.

Totdat een nieuwe kadernota Vastgoed wordt vastgesteld door de Raad is de huidige kadernota Vastgoed (vaststelling B&W 2012, Raad 2015) van kracht. Daarin is vastgesteld dat de gemeente Deventer het in eigendom hebben en beheren van vastgoed geen kerntaak vindt (we hebben geen vastgoed, tenzij...). De gemeente heeft alleen vastgoed als de inzet daarvan noodzakelijk is voor het realiseren van maatschappelijke doelstellingen bepaald vanuit de verschillende beleidsprogramma's.

In 2018 hebben wij het Beheerplan Groot Onderhoud Vastgoed 2018 – 2021 opgesteld. Daarin is uitgegaan van ca. 50 panden die op dat moment als kernbezit waren aangemerkt. Met de toevoeging van het vastgoed uit de twee NV's, de gymzalen en enkele andere mutaties bestaat dit kernbezit nu uit bijna 90 objecten. Aan dit beheerplan ligt voor het overgrote deel van de panden een recent Meerjaren Onderhoud Programma (MJOP) ten grondslag. Voor de NV's zijn nieuwe MJOP's conform de door de gemeente gehanteerde conditiescore methodiek in voorbereiding. De nieuwe huurovereenkomsten worden zoveel mogelijk gebaseerd op de ROZ-modellen. Van oudsher zijn er diverse overeenkomsten waarin bepaalde verplichtingen bij de gemeente komen in plaats van de huurder. Het omgekeerde bestaat echter ook, daar is de huurder ook verantwoordelijk voor het groot onderhoud. Als verhuurder zijn wij voor het merendeel van onze vastgoedportefeuille enkel verantwoordelijk voor het groot / planmatig onderhoud. Onderhoud aan de panden wordt uitgevoerd volgens MJOP (NEN2767). In enkele gevallen voeren wij ook het preventieve (klein) onderhoud uit. Ons kernbezit onderhouden wij – conform de Kadernota Vastgoed - gemiddeld op conditiescore 3, met uitzondering van de functies en installaties die in het kader van veiligheid een betere conditie vereisen. De monumentale panden onderhouden we op niveau 2, waarbij we ook gebruik maken van de Subsidie Instandhouding Monumenten (rijkssubsidie). Voor panden opgenomen in een gebiedsontwikkeling (circa 140 objecten) hanteren wij een gemiddeld conditieniveau 4, waarbij de ondergrens de veiligheid en bruikbaarheid is. Waardebehoud van tijdelijk vastgoed is met het oog op eventuele toekomstige verkoop voor ons ook een belangrijk uitgangspunt.

De samenstelling van onze vastgoedportefeuille is voortdurend aan verandering onderhevig. Zo houden wij bij het uitvoeren van onderhoud rekening met eventuele sloop of verkoop van panden. Voor deze panden passen wij maatwerk toe. Het slechts in beperkte vorm kunnen uitvoeren van het totaal benodigde onderhoud vormt daarmee een (financieel) risico voor het bezit. Voorwaarde is dat de veiligheid en de wettelijke eisen daarbij worden gerespecteerd,

waarmee het gebruik veilig blijft. Het risico op waardevermindering is reëel. Hier tegenover staan de veelal fors lagere boekwaarden ten opzichte van de verkoop- / marktwaarde.

Voor het verduurzamen van de kernportefeuille heeft de Raad naar aanleiding van een motie in 2019 de Routekaart Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed vastgesteld. Dit is het vertrekpunt van een omvangrijke verduurzamingsopgave, waarin de Raad komende jaren nader wordt betrokken. In 2021 is de routekaart uitgewerkt in een portefeuillestrategie en investeringsprogramma om in 2050 een CO2 neutrale vastgoedportefeuille te hebben.

Ondersteuning organisatie

Het technisch beheer en onderhoud voor de huisvesting van medewerkers van de gemeente en de bijbehorende cultuurhistorische gebouwen die de gemeente daartoe in bezit heeft, worden uitgevoerd door een externe partner. Hiervoor is destijds een “build en maintain” contract gesloten voor een periode van 15 jaar. Het integreren van het beheer en onderhoud in de overige kernportefeuille wordt onderzocht. In de begroting is het gemiddelde onderhoudsbudget over deze periode opgenomen, waarbij eventuele verschillen in realisatie worden verrekend met de reserve huisvesting gemeentelijk apparaat.

Onderwijshuisvesting

Per 1 januari 2015 is de gemeente niet langer verantwoordelijk voor het onderhoud aan de schoolgebouwen. Het rijk maakt de gelden rechtstreeks over aan de schoolbesturen. Wel onderhouden wij een aantal gymzalen en peuterspeelruimtes. Net als voor de sportaccommodaties wordt ook voor deze panden de systematiek van het beheer en onderhoud meegenomen in het traject herijking van het vastgoedbeleid.

NV Maatschappelijk vastgoed en NV Milieucentrum

In 2021 zijn deze objecten in direct eigendom gekomen van de gemeente. Voor deze panden worden MJOP's opgesteld conform de door de gemeente gehanteerde conditiescore systematiek. Het beheer en onderhoud wordt geïntegreerd in de gemeentelijke vastgoedportefeuille en betrokken bij de herijking van de kadernota vastgoed.

Overige deelporfeuilles

Aan deze gebouwen wordt sober en doelmatig onderhoud gepleegd. Dat is vastgelegd in de meerjaren onderhoudsplannen (MJOP). Dit betekent dat de gebouwen in acceptabele staat worden gehouden, veilig zijn en storingsvrij kunnen worden gebruikt. De uitvoering van het groot onderhoud is in 2021 deels volgens bijgestelde planning uitgevoerd op basis van MJOP's. Voor sportaccommodaties is de inventarisatie om het beheer en onderhoud van deze panden conform de systematiek van de kadernota op te nemen in het beheerplan afgerond. Verdere doorontwikkeling wordt meegenomen in het traject herijking van het vastgoedbeleid.

Financiële verantwoording

Er zijn vier reserves bestemd voor het onderhoud van het kernbezit dat in beheer is bij de vakgroep vastgoed. Dit zijn de reserve onderhoud gebouwen (conform het Beheerplan 2018-2021), de reserve onderwijshuisvesting (onderhoud gymzalen) en de reserve onderhoud panden NV MVD en reserve onderhoud NV Milieucentrum. In het kader van de doorontwikkeling vastgoed zal de raad dit jaar ter besluitvorming worden voorgelegd deze reserves samen te voegen.

In 2021 is er per saldo €1.208.455 gestort en €741.069 geput uit de reserves, waarmee het saldo per 31-12-2021 €3.700.757 is.

Voor gebouw gebonden kosten (waaronder groot onderhoud) voor de huisvesting van het gemeentelijk apparaat is een aparte reserve beschikbaar, waarvan per 31-12-2021 de stand €810.036 is.

Onderhoudslasten gebouwen per categorie	Programma	Taakveld	Begroting na wijziging (bedragen x €1.000)	Realisatie (bedragen x €1.000)	Verschil	% sober	% basis	% hoog
Sport	Meedoen	5.1 Sportbeleid en 5.1 Sportaccommodaties	87	21	66		100%	
Welzijn	Meedoen	6.1 Samenkracht en 6.81 Geescaleerde Zorg	249	239	10	100%		
Cultuur	Kunst en Cultuur	5.5 Cultureel erfgoed en 5.6 Media	759	575	184	100%		
Onderwijs	Jeugd en Onderwijs	4.2 Onderwijshuisvesting en 4.3 Leerlingzaken	452	202	250	100%		
Gemeentelijk	Bedrijfsvoering	0.4 Ondersteuning organisatie	525	746	-221	100%		
Totaal			2.072	1.783	289			

Gemeentelijke huisvesting

Het verschil in begroot en gerealiseerd groot onderhoud van de gemeentelijke huisvesting (Stadhuiskwartier) wordt veroorzaakt doordat het begrote bedrag een gemiddelde is van de totaal te verwachten lasten over een periode van 15 jaar. De eerste jaren na oplevering van het Stadhuiskwartier waren de onderhoudslasten lager en werd het verschil gestort in de reserve huisvesting en gereserveerd voor hogere lasten in latere jaren. In 2021 was er een nadeel welke is gedekt binnen reserve huisvesting gemeentelijk apparaat.

Culturele huisvesting

Voor de deelportefeuilles Cultureel Erfgoed en Musea is in 2021 minder uitgegeven dan de bijgestelde begroting. Voor de Bergkerk wordt een deel van het werk gecombineerd met het aanleggen van de sprinklerinstallaties en loopt daarom door in 2022. Voor De Waag zijn de installatie aanpassingen gereed, maar de bouwkundige aanpassingen hebben minder prioriteit en worden daarom later uitgevoerd in combinatie met dekking uit SIM subsidie. Voor Klooster loopt de uitvoering van de onderhoudswerkzaamheden over het jaar heen.

Onderwijshuisvesting

Om achterstanden in het onderhoud gymzalen weg te werken is een reserve onderwijshuisvesting beschikbaar, is er exploitatie budget en is in 2021 extra budget ten laste van de algemene middelen beschikbaar gekomen. De werkzaamheden lopen door in 2022, waardoor minder geput hoefde te worden uit deze reserve.

Weerstandsvermogen en risicomanagement

Inzicht

De risico's zijn geïnventariseerd en ingeschat, wat leidt tot aanpassing van de specifieke weerstandsreserve om het weerstandsvermogen op het gewenste peil te houden. De gemeente Deventer zal de financiële risico's en ontwikkelingen continue en nauwlettend volgen. Waar mogelijk en noodzakelijk worden extra beheersmaatregelen genomen.

Ontwikkelingen en conclusies

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is opgesteld volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), de beleidsnota Risicomanagement en Weerstandsvermogen (geactualiseerd 2015) en de beleidsnota reserves en voorzieningen (2018).

Weerstandsvermogen

De risico's zijn gedaald ten opzichte van de laatste inventarisatie in de begroting 2022-2025, de ratio weerstandsvermogen is ongeveer gelijk gebleven 1,03.

Relevante aspecten

- 42 risico's komen in aanmerking voor het aanhouden van weerstandsvermogen.
- 8 van deze risico's hebben een risicoscore ≥ 9 .
- De risico's in de grondexploitatie A1 zijn gestegen, de risico's in de grondexploitaties Sluiskwartier en poort van Deventer zijn gedaald (zie paragraaf grondbeleid).
- Het risico slim warmtenet wordt binnen het project opgevangen en vervalt voor de berekening van het weerstandsvermogen.
- De overige risico's zijn gelijk gebleven.
- Conform de beleidsnota risicomanagement en weerstandsvermogen houden we rekening met een extra buffer (de zogenaamde minimumnorm): 2% van de algemene uitkering uit het gemeentefonds en 2% van de OZB capaciteit 2022.

Conclusies

Conform het bestuursakkoord beschikken we over voldoende weerstandsvermogen wanneer de uitkomst van de ratio minimaal 1 is. De gemeente beschikt met deze uitkomst op dit moment over voldoende weerstandsvermogen om de belangrijkste financiële risico's volledig op te vangen. In de voorjaarsnota 2022 wordt de ratio weerstandsvermogen opnieuw bepaald.

Weerstandsvermogen

Een risico is een gebeurtenis die wel of niet kan optreden waarbij het gevolg een negatief effect (schade) heeft op de continuïteit van de dienstverlening en het realiseren van de doelstellingen van de gemeente Deventer. Weerstandsvermogen is het vermogen van de gemeente om risico's op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op het uitvoeren van de programma's. Om te bepalen of Deventer beschikt over voldoende weerstandsvermogen wordt drie keer per jaar in het kader van de planning & control cyclus de ratio weerstandsvermogen bepaald.

Deventer maakt onderscheid tussen specifiek weerstandsvermogen en generiek weerstandsvermogen. Het specifieke weerstandsvermogen is gebaseerd op de specifiek gekwantificeerde risico's. Bekende voorbeelden zijn de risico's met betrekking tot de grondexploitatie en bijstandsuitkeringen. Er zijn ook risico's waar moeilijk rekening mee valt te houden, bijvoorbeeld de soms sterk fluctuerende accressen van de algemene uitkering (gemeentefonds), de Rijksbezuinigingen of de politieke en economische ontwikkelingen. Voor deze niet gekwantificeerde risico's en tegenvallers houdt Deventer een extra buffer aan (de zogenaamde minimumnorm). Daarnaast loopt Deventer risico's als gevolg van economische vooruitzichten en politieke- en bestuurlijke besluitvorming. Voorbeelden daarvan zijn de gevolgen van de Coronacrisis, de algemene uitkering (gemeentefonds), verkoop van gronden en panden, verbonden partijen en garantstellingen.

Ratio weerstandsvermogen = Beschikbare weerstandscapaciteit : Benodigde weerstandscapaciteit

Van ieder geïdentificeerd risico wordt bepaald wat de kans van optreden is en wat de verwachte omvang (impact) van het gevolg is. Hiervoor wordt uitgegaan van de in de nota risicomanagement voorgeschreven risicoklassen. Voor ieder geïdentificeerd risico wordt een risicoscore bepaald op basis van de gestelde risicoklassen. Risicoscore is de score voor de kans (verwachting) x de score voor het gevolg (impact). Risico's met een risicoscore kleiner dan 9 worden niet gerapporteerd via de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de P&C cyclische rapportages. Het betreffen uiteraard wel risico's en worden integraal meegenomen bij het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit.

Gemeente Deventer past voor het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit de Monte Carlo simulatietechniek toe, met een zekerheidspercentage van 90%. Bovenop de uitkomst van het simulatiemodel voor de omvang van de weerstandscapaciteit rekent Deventer met een minimumnorm (2% omvang algemene uitkering + 2% OZB capaciteit). Dit is een extra buffer voor financiële tegenvallers die niet zijn opgenomen in de berekening.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de specifieke weerstandsreserve, de onbenutte (flexibele) begrotingsruimte, de onbenutte investeringsruimte, de onbenutte belastingcapaciteit en de stille reserves.

Samenstelling beschikbare weerstandscapaciteit

(bedragen x €1.000)

Element	Onderdeel	Waarde
Specifieke weerstandsreserve		14.460
Onbenutte begrotingsruimte	Post onvoorzien	240
	Stelpost structurele autonome ontwikkelingen	350
	Stelpost accres algemene uitkering (gemeentefonds)	750
Onbenutte investeringsruimte		-
Onbenutte belastingcapaciteit		-
Stille reserves		p.m.
Saldo weerstandscapaciteit 01-01-2022		15.800

Specifieke weerstandsreserve

De specifieke weerstandsreserve is bij de Begroting 2022 verlaagd met circa €865.000 tot €14.460.000 waarmee de weerstandsratio destijds op 1 uitkwam.

Onbenutte (flexibele) begrotingsruimte

De onbenutte (flexibele) begrotingsruimte bestaat in Deventer uit de posten onvoorzien, de stelpost autonome ontwikkelingen en de stelpost accres algemene uitkering (gemeentefonds).

Onbenutte investeringsruimte, onbenutte belastingcapaciteit en stille reserves

Er is geen vrije investeringsruimte beschikbaar en ook de belastingcapaciteit wordt volledig benut (kostendekkend). Deventer kent een aantal stille reserves (zie paragraaf [Grondbeleid](#)). De betreffende objecten zijn niet binnen 1 jaar te verkopen zonder een negatief effect op het bedrijfsproces. Dit betekent dat de waarde niet wordt meegenomen bij de omvang van de beschikbare weerstandscapaciteit.

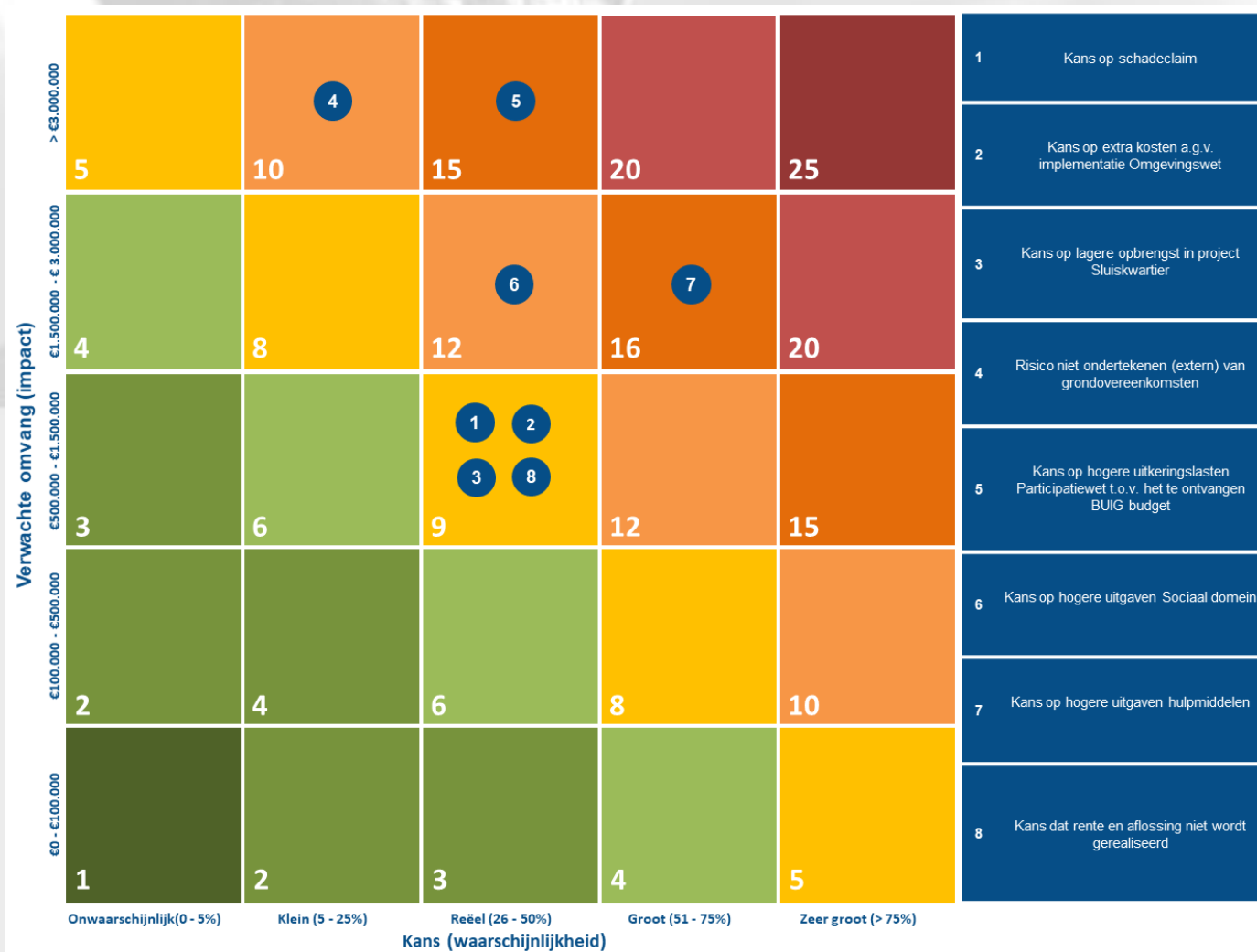

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit bestaat uit de risico's die gemeente Deventer loopt vermeerderd met de minimumnorm. Er zijn 42 financiële risico's die hiervoor in aanmerking komen. De 8 risico's met een risicoscore ≥ 9 worden hieronder toegelicht.

Risicokaart

De aard van de risico's worden weergegeven in een risicokaart. Hoe roder de kleur, hoe hoger de prioriteit voor de aanpak van het risico.

Gekwantificeerde risico's

De risico's met een score ≥ 9 zijn in de tabel hieronder opgenomen:

Risico	Kans	Gevolg	Positie	Score	Programma
Planschadeprocedure Kans op schadeclaim a.g.v. besluit de aanlegplaats van salonboten te verplaatsen	40%	825.000	3-3	9	Leefomgeving
		825.000			
Omgevingswet Kans op hogere lasten (dan begroot) a.g.v. implementatie Omgevingswet	50%	1.350.000	3-3	9	Ruimtelijke ontwikkeling
		1.350.000			
Sluiskwartier Kans op lagere opbrengst in het project Sluiskwartier	50%	680.000	3-3	9	Herstructurering en vastgoed
		680.000			
Bedrijvenpark A1 Risico niet ondertekenen (extern) van grondovereenkomsten	30%	1.200.000	2-5	10	Herstructurering en vastgoed
		1.200.000			
BUIG Kans op hogere uitkeringslasten Participatiewet t.o.v. BUIG budget Deventer ontvangt	35%	4.400.000	3-5	15	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt
		4.400.000			
Sociaal Domein (3D's) Kans op hogere uitgaven Sociaal Domein	70%	1.000.000	4-3	12	Meedoen
Kans op hogere uitgaven hulpmiddelen	75%	1.500.000	4-4	16	
		2.500.000			
Mimik Kans dat rente- en aflossing van lening niet wordt gerealiseerd	50%	600.000	3-3	9	Kunst en cultuur
		600.000			

Als gekeken wordt naar alle 42 risico's is de maximale impact van de risico's gedaald met €7.60.000 tot € 29.167.594 ten opzichte van de begroting 2022. De risico's in de grondexploitatie A1 zijn gestegen, de risico's in de grondexploitaties Sluiskwartier en poort van Deventer zijn gedaald (zie paragraaf [Herstructurering en vastgoed](#)). Het risico slim warmtenet wordt binnen het project opgevangen en vervalt voor de berekening van het weerstandsvermogen en de overige risico's zijn gelijk gebleven.

Samenvatting benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de complete risico-inventarisatie wordt de benodigde weerstandscapaciteit gebaseerd op een maximale impact van circa €39.800.000. Vervolgens wordt gecorrigeerd voor de kans van optreden en houden we rekening met een zekerheidsfactor (toepassen simulatiemodel), waarna een reële omvang van de benodigde weerstandscapaciteit wordt berekend en vermeerderd met de minimumnorm van €4.300.000. Dit totaal wordt gerelateerd aan de beschikbare weerstandscapaciteit.

Minimumnorm

Voor 2022 is door de stijging van het gemeentefonds de minimumnorm met €100.000 gestegen. De minimumnorm wordt als volgt bepaald:

(bedragen x €1 miljoen)

Bedragen begroting 2022	Geraamd bedrag	Minimumnorm 2%
Algemene uitkering (gemeentefonds)* in 2022	187	3,7
Verwachte OZB capaciteit 2022**	29	0,6
Saldo	216	4,3

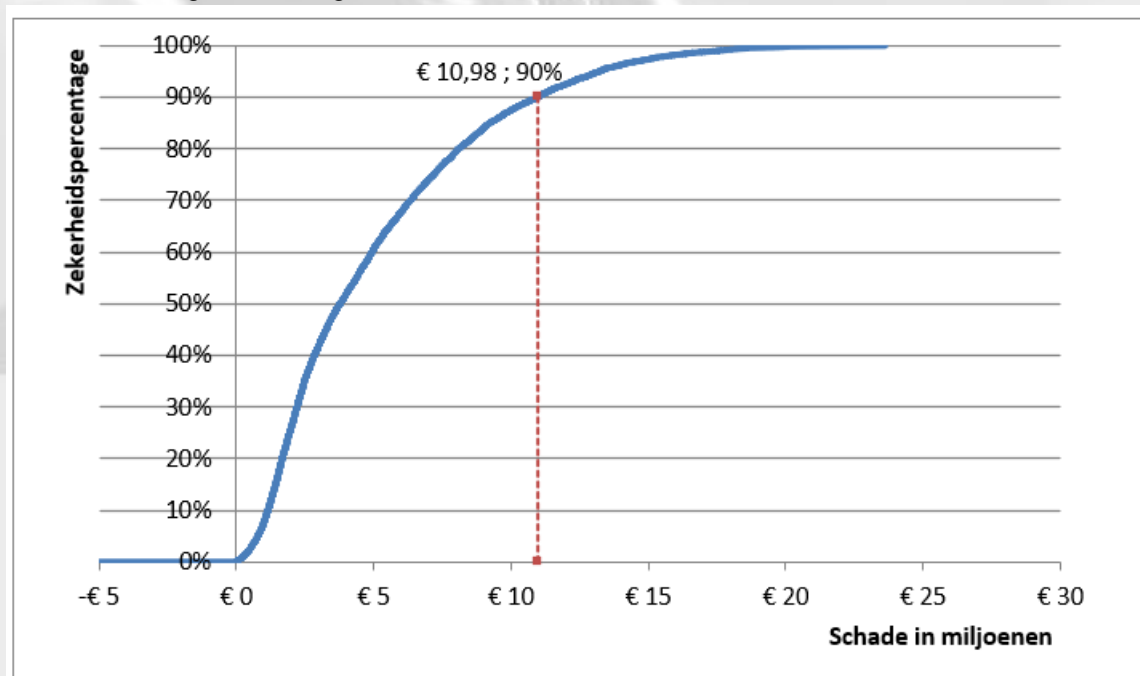
*)exclusief integratie- en decentralisatie uitkeringen en inclusief inkomstenmaatstaven OZB - decembercirculaire 2021

***)begroting 2022-2025 zie paragraaf lokale heffingen

Simulatiemodel

De kans dat alle geïnteriseerde risico's zich voordoen is klein en de kans dat ze tegelijk optreden is miniem. Voor het bepalen van de impact wordt de cumulatieve uitkomst van de risico's gecorrigeerd. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van de Monte Carlo simulatie methode.

Deze methode geeft het volgende resultaat:

Bij een zekerheid van 90% is minimaal €10,98 miljoen weerstandsvermogen nodig om de deze risico's af te dekken. De uitkomst is met €0,6 miljoen gedaald ten opzichte van de begroting 2022.

Ratio weerstandsvermogen

De beschikbare weerstandscapaciteit moet minimaal gelijk zijn aan de benodigde weerstandscapaciteit om voldoende weerstand te kunnen bieden als de risico's zich voordoen. Deze verhouding wordt bepaald door de ratio weerstandsvermogen:

Ratio weerstandsvermogen = Beschikbare weerstandscapaciteit : Benodigde weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit = €15.800.000

Benodigde weerstandscapaciteit = €10.980.000 + €4.300.000 = €15.280.000

Ratio weerstandsvermogen = 1,03

De beschikbare weerstandscapaciteit is hoger dan de benodigde weerstandscapaciteit. Dit betekent dat er voldoende weerstandsvermogen is om volledig de gevolgen van het optreden van risico's financieel op te vangen. Conform het bestuursakkoord beschikken we over voldoende weerstandsvermogen wanneer de uitkomst van de ratio minimaal 1 is.

Algemene risicogebieden

Naast de ingeschatte risico's heeft Deventer ook te maken met algemene onzekerheden.

Onder andere:

- Effecten als gevolg van de Coronacrisis
- Algemene uitkering (onzekerheid verdeelsystematiek en soms sterk fluctuerende accessen);
- BTW/BCF (ontwikkelingen en plafond BCF);
- Leegstand onroerende panden in eigendom;
- Restauratie monumentale panden;
- Financieringsrisico's (rente- en kredietrisico's);
- Garantstellingen (kans op aflossen krediet vanwege insolventie kredietnemer);
- Te ontvangen subsidies (kans op terugvordering door niet voldoen aan de subsidievoorwaarden).

Op basis van wat we nu weten, kunnen deze onzekerheden (risico's) niet worden gekwantificeerd.

Voor het opvangen hiervan zijn algemene weerstandsbudgetten beschikbaar. De omvang van de generieke weerstandsreserve is €28 miljoen per 01-01-2022, die naar verwachting daalt tot een bedrag van eenmalig €25 miljoen in 2026. Het totaal van deze bedragen vormt samen met de beschikbare weerstandscapaciteit het totale weerstandsvermogen.

Risico's Verbonden partijen

Deelneming aan een verbonden partij kent financiële -, bestuurlijke - en beleidsinhoudelijke risico's. De diversiteit in de verschillende verbintenissen (gemeenschappelijke regelingen, deelneming in vennootschappen met aandelenbezit en/of verstrekte leningen / garanties) levert onderscheid in de risico's op. De te onderscheiden risico's vereisen verschillende aandacht. In de paragraaf verbonden partijen van deze begroting is algemene informatie en specifieke informatie opgenomen voor vorming van een beeld van het financiële risicoprofiel.

Wanneer (op grond van een concrete gebeurtenis) bij een bepaalde verbonden partij een risico wordt voorzien dat zou kunnen leiden tot een verlies op het ingebrachte kapitaal, de verstrekte lening of garantie of indien het leidt tot een verplichting (en het risico is kwantificeerbaar), dan zal daarvoor weerstandsvermogen worden aangehouden of een voorziening worden gevormd.

Aan de informatie over de verbonden partijen ontleen wij in algemene zin geen aanwijzingen dat de gemeente voor bepaalde financiële risico's bij verbonden partijen weerstandsvermogen moet aanhouden. Daarbij baseren wij ons mede op de accountantsrapporten die bij de jaarrekeningen 2020 van verbonden partijen worden afgegeven waarin de accountant aandacht besteedt aan de continuïteit van de bedrijfsvoering en actuele financiële informatie vanuit vennootschappen en gemeenschappelijke regelingen. Daarover zijn twee constatering:

1. De financiële effecten van coronamaatregelen bij voornamelijk de NV Deventer Schouwborg, de NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer (vanaf 2021 overgedragen aan de gemeente) en NV Sportbedrijf Deventer.
 - In 2020 heeft de gemeente de financiën van de NV Deventer Schouwborg respectievelijk de NV Sportbedrijf Deventer aangevuld met een bijdrage van eenmalig €300.000 respectievelijk €150.000 om de liquiditeitspositie aan te vullen. Ook voor 2021 is aan de schouwborg een aanvullend budget van €280.000 beschikbaar gesteld. Prognose van de NV Sportbedrijf Deventer is in haar vastgestelde meerjarige perspectief van december 2021 dat zij mede door de coronabijdragen van het rijk en de gemeentelijke aanvullende subsidie aan haar aflossingsverplichtingen van de gemeentelijke leningen kan blijven voldoen.
 - In 2020 heeft de gemeente een kortlopende kasgeldlening van €910.000 aan de NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer (NV MVD) verstrekt voor de in 2020 opgelopen huurachterstanden. Uit de concept jaarrekeningen (2020 en 2021) van de NV blijkt dat een groot deel van de huurachterstanden inmiddels is voldaan. De terugbetaling van de kasgeldlening, maar ook van de andere door de gemeente verstrekte leningen in 2021 en de "terugbetaling" van het aandelenkapitaal aan de gemeente (op te nemen in de liquidatie-uitkering die in 2022 plaatsvindt) is geen financieel risico meer voor de gemeente.
 - In 2020 is het vliegverkeer van en naar de NV Luchthaven Teuge (deels) wegens coronamaatregelen tijdelijk gestaakt. Ondanks dat werd over 2020 een positief resultaat gerealiseerd en is ook het voorlopig resultaat 2021 en het financieel meerjarige perspectief positief. De liquiditeitsontwikkeling daarentegen is beperkt en biedt weinig ruimte voor aflossingen van de bancaire lening die op dit moment afgerond €1,0 mln. boekwaarde betreft. De NV is daarover met de bank in gesprek. Uitgangspunt voor de gemeente is dat de NV geen beroep op gemeentelijke middelen doet.
2. De financiële situatie van de NV Deventer Schouwborg in algemene zin.

De continuïteit van deze NV en daarmee een nog nader vast te gaan stellen sluitende meerjarige begroting voor de schouwborg (momenteel een structureel nadeel van afgerond €350.000) is afhankelijk van nog te nemen gemeentelijke besluitvorming over de toekomst van het Cultureel Centrum (plan De Nieuwe

Keizer) en de positie van de schouwburg daar in. Daarnaast is definitieve gemeentelijke besluitvorming over het verstrekken van gemeenteleningen voor vervangingsinvesteringen aan de schouwburg nodig. Voorwaarde daarvoor is eveneens een sluitende meerjarige begroting.

In de tabel hieronder zijn de verbonden partijen opgenomen waarin Deventer een geactiveerd financieel belang heeft en de omvang daarvan per 31-12-2021.

(bedragen x €1)

Verbonden partij	Deelneming	Lening	Garantie
NV Centrumgarage Deventer	39.552	-	-
Het Groenbedrijf BV	30.000	-	-
NV Sportbedrijf Deventer	-	12.685.062	1.237.064
NV Bergkwartier	1.561.004	-	-
NV Deventer Schouwburg	-	-	-
NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer	22.610.572	0	-
NV Luchthaven Teuge	489.857	-	-
Circulus-Berkel BV	15.882	-	-
Enexis BV	932.512	1.354.025	-
BNG Bank	60.650	-	-
Vordering op Enexis BV	52	0	-
Publiek Belang Electriciteitsproductie BV	1	-	-
CSV Amsterdam BV	52	-	-
Totaal	25.740.134	14.039.087	1.237.064

In de [paragraaf verbonden partijen](#) wordt verder ingegaan op de financiële risico's in relatie tot de verbonden partijen.

Kengetallen

Op basis van een wetswijziging van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) publiceert Deventer vanaf begrotingsjaar 2015 de landelijk voorgeschreven financiële kengetallen in de begroting en jaarrekening. De kengetallen maken het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun gemeente.

De kengetallen zijn gebaseerd op de balans en exploitatierekening 2021. Hieronder worden de uitkomsten van de berekening van de kengetallen gepresenteerd. Vervolgens volgt een beknopte beoordeling van de uitkomsten in relatie tot de financiële positie.

Kengetallen	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Jaarrekening 2021
Netto schuldquote	65	80	54
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	55	70	45
Solvabiliteitsratio	21	16	31
Structurele exploitatieruimte	4,79	0,53	8,3
Grondexploitatie	12	8	15
Belastingcapaciteit	95	100	101

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft de verhouding weer van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen.

Netto schuldquote = Netto schuld : Totale inkomsten (excl. mutaties reserves)

Een netto schuldquote hoger dan 130 is voor een gemeente niet gunstig. De gemeente heeft dan een zeer hoge schuldpositie en zal er goed aan doen om de schulden af te bouwen en daarmee de financiële positie te verbeteren. Dit betekent concreet een terughoudend investeringsbeleid met geleende middelen en het afbouwen van voorraden bouwgrond. Bij een percentage tussen 100 en 130 geldt dat voorzichtigheid is geboden. Deventer zit in 2021 ruim onder de 100. Vergeleken met de rekening 2020 en de begroting 2021 is het kengetal gedaald. De hoofdreden hiervan is dat met name totale inkomsten van de gemeente zijn gestegen.

Oordeel niet te snel

Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Het hangt af van meerdere factoren. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die middelen vervolgens zijn doorgeleend aan bijvoorbeeld woningcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. Om dit effect voor de beoordeling te corrigeren volgt hieronder de netto schuldquote exclusief leningen door verstrekt aan derden.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen aan derden

Netto schuldquote = Netto schuld (excl. leningen aan derden) : Totale inkomsten (excl. mutaties reserves)

De rentelasten en aflossingen van de door verstrekte leningen drukken niet op de exploitatie. Wanneer deze correctie voor Deventer wordt toegepast verbeterd de uitkomst van dit kengetal en is gunstig voor de financiële positie. Vergeleken met de rekening 2020 en de begroting 2021 is het kengetal gedaald. De hoofdreden hiervan is, dat met name de totale inkomsten van de gemeente zijn gestegen.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal is de verhouding tussen het eigen en vreemd vermogen en geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het geeft een indicatie van de financiële weerbaarheid. Hoe hoger de uitkomst van de ratio, hoe groter de weerbaarheid. Er zijn door de VNG (nog) geen richtlijnen gegeven voor welke uitkomsten wijzen op een 'gezonde' solvabiliteit. De uitkomst in 2021 is 31 en hoger dan die van de solvabiliteitsratio van rekening 2020, die was namelijk 21. Vergeleken met de begroting 2021 is het kengetal gestegen van 16 naar 31. De reden hiervan is een stijging van het Eigen Vermogen.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is. Het geeft inzicht in welke mate de structurele lasten gedekt zijn door structurele baten. Een positieve uitkomst betekent dat er structureel voldoende baten zijn om de lasten te dekken. Over het algemeen geldt als richtlijn; hoe hoger de uitkomst des te gunstiger dit is voor Deventer. Deze verbetering van de uitkomst van het kengetal heeft geen effect op het genoemde kengetal in de begroting 2022.

Grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat de grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Wanneer een gemeente leningen aantrekt om daarmee grond te kopen vergroot dit de schuldpositie. Van belang is om te weten of de schuld kan worden afgelost uit de opbrengsten van de verkoop van de bouwgronden (kavels). Het kengetal geeft aan hoe groot de grondpositie (waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) opbrengsten (baten).

Grondexploitatie = Bouwgrond in exploitatie (BIE) : Totale inkomsten

Bij de berekening is uitgegaan van de totale omvang grondexploitatie. Dit zijn de actieve grondexploitatiecomplexen (excl. de facilitaire complexe). De boekwaarde van de facilitaire complexen vallen BBV-technisch (notitie faciliterend grondbeleid) onder de overlopende activa. Vergeleken met de rekening 2019 is het kengetal gedaald, maar vergeleken met de begroting is het nagenoeg gelijk gebleven.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen. Voor het bepalen van de ruimte is een ijkpunt nodig. In dit geval wordt als ijkpunt gekeken naar de landelijk gemiddelde tarieven. Er is geen maximum gesteld aan de belastingopbrengsten dus betreffen de gemiddelde tarieven slechts een indicator. Hoe verhoudt de eigen belastingdruk zich tegenover het landelijk gemiddelde van alle gemeenten.

Een belastingcapaciteit van 100% betekent dat de woonlasten exact het landelijk gemiddelde zijn. Een lager percentage dan 100% betekent dat de woonlasten per huishouden lager zijn dan het landelijke gemiddelde. Vergelijken met de rekening 2020 is het percentage gestegen.

(bedragen x €1)

Vaststelling Belastingcapaciteit		Jaarrekening 2021
A	OZB - gemiddeld	318,68
B	Riool - gemiddeld	173,76
C	Afval - gemiddeld	289,26
D	Eventuele heffingskorting	0,00
E	(A+B+C+D)	781,70
F		771,00
Belastingcapaciteit (E/F)		101%

Conclusie

De diverse kengetallen met betrekking tot de schuldpositie laten een positieve ontwikkeling zien en geven dus geen aanleiding om het financieel beleid aan te passen.

Rechtmatigheid

Inzicht

De accountant controleert de jaarrekening van de gemeente en neemt daarover een oordeel op in een verklaring. Dat is een voorwaarde die wordt gesteld in het Besluit Begroting en Verantwoording (BVV). De verantwoording over de jaarrekening wordt afgelegd door het college van B&W.

In 2011 is besloten om het college een verklaring te laten geven met betrekking tot de rechtmatigheid. Die verklaring wordt vervolgens door de accountant beoordeeld. In de notitie “paragraaf bedrijfsvoering augustus 2021” van de commissie BBV zijn stellige uitspraken (verplicht karakter) en aanbevelingen opgenomen waarover met betrekking tot het boekjaar 2021 dient te worden gerapporteerd in de paragraaf bedrijfsvoering.

Normenkader

Uitgangspunten van de raad

Om het belang van rechtmatigheid te onderstrepen heeft de gemeenteraad de volgende normen vastgesteld:

Goedkeuringstolerantie

Deloitte Accountants heeft opdracht een goedkeuringstolerantie van 1% op de totale lasten aan te houden bij het bepalen van het uiteindelijke oordeel. Dit gebeurt volgens de Controleverordening (art. 213 GW). Op basis van de aangeleverde cijfers is de goedkeuringstolerantie in 2021 1% van de totale lasten (inclusief reserves). Dat is afgerond €4,30 miljoen. De tolerantie voor onzekerheden bedraagt in 2021 afgerond €12,89 miljoen.

Rapporteringstolerantie

Naast de goedkeuringstoleranties wordt de rapporteringstolerantie onderkend.

Op basis van de aangeleverde cijfers is de te verwachten rapportagetolerantie in 2021 €430.000 inclusief toevoeging aan reserves.

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening	<=1%	>1%-<3%	-	>=3%
Onzekerheden in de controle	<=3%	>3%-<10%	>=10%	-

De rechtmatigheidscontroles zijn uitgevoerd aan de hand van drie criteria:

- Voorwaardencriterium; zijn baten, lasten en balansmutaties volgens geldende wet- en regelgeving tot stand gekomen?
- Begrotingscriterium: zijn de financiële beheersmaatregelen tot stand gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's?
- Misbruik en oneigenlijk gebruik: zijn er maatregelen getroffen om te voorkomen dat derden misbruik of oneigenlijk gebruik maken van overheidsmiddelen?

Over het boekjaar 2021 vindt een toets plaats op het voorwaardencriterium. Daarbij wordt gekeken naar de hoogte, duur en recht van financiële beheersmaatregelen. De raad heeft het actuele normenkader op 26 januari 2022 vastgesteld; hierbij zijn ook tevens de goedkeurings- en rapportagetoleranties vastgesteld.

Het normenkader - een basis kader voor de accountantscontrole - bevat de relevante wet- en regelgeving van hogere overheden van de gemeente zelf, voor zover deze informatie bevatten over financiële beheershandelingen.

Collegebesluiten worden alleen betrokken bij de rechtmatigheidstoets voor zover ze een noodzakelijke uitwerking zijn van rijks- of gemeentelijke regelgeving betrekking hebben op financiële beheersmaatregelen.

Opzet en werking

Organisatie controlefunctie

De gemeente Deventer vindt een sterke controlefunctie van groot belang. Onder deze controlefunctie valt:

- Optimaliseren van het zelf controlerend vermogen;
- Beheersing van de risico's;
- Gedegen evaluaties van de doeltreffendheid en de doelmatigheid van het gemeentelijk beleid (ex. Artikel 213a Gemeentewet);
- Toepassen van audits.

Belangrijke aspecten bij de organisatie van de controlefunctie zijn

- Opzetten van heldere kaders (doelstellingen en randvoorwaarden);
- Heldere (tussentijdse) informatievoorzieningen;
- Een goed opgezette en beschreven administratieve organisatie;
- Goed verankerde (verbijzonderde) interne controle van processen waarbij wordt vastgesteld dat:
 - Er in de opzet sprake is van een goede Administratieve Organisatie/Interne Beheersing;
 - De processen worden uitgevoerd volgens de beschreven opzet;
 - De interne controlemaatregelen worden uitgevoerd volgens de gestelde kwaliteitseisen.
- Management control en het voeren van de gesprekken hierover;
- Het toepassen van risicomanagement.

Interne controles en onderzoeken

De artikelen 212 en 213a uit de Gemeentewet bepalen dat het college jaarlijks diverse interne controles en onderzoeken uitvoert om te bepalen of beleidsuitvoering door de ambtelijke organisatie binnen de gestelde kaders plaatsvindt.

De uit te voeren controles en onderzoeken zijn opgenomen in het auditplan 2021 en hebben onder andere betrekking op fiscale audits, getrouwheidscontroles, standaard controles op primaire processen en specifieke onderzoeken.

De gemeente kent een aantal primaire processen (o.a. inkopen) met een fors materiele omvang waarbij het van belang is dat deze periodiek worden getoetst "buiten het proces"; het zijn zogenaamde verbijzonderde interne controles (VIC's). Deze standaard verbijzonderde controles werden vanaf de tweede helft 2018 tot en met 2020 uitgevoerd door de huisaccountant Deloitte Accountants conform de optie die hiervoor was opgenomen in de offerte aanvraag ten behoeve van Europese openbare aanbesteding accountantsdiensten (in 2017).

Kernoverwegingen hierbij zijn geweest doelmatigheidsaspecten (lees: structurele realisatie bezuinigingen en de verder aanscherping van de eisen op het gebied van onafhankelijkheid, deskundigheid en kwaliteit inzake het "zelfstandig uitvoeren van de verbijzonderde interne controles" teneinde "Cos 610" proof te kunnen zijn zodat de accountant volledig kan steunen op deze controles. Het begrip "Cos 610" proof houdt in dat de accountant de uitgevoerde werkzaamheden niet hoeft te "dupliceren" (lees: afzonderlijk weer moet toetsen/ screenen).

Ingaande het boekjaar 2021 is het verbijzonderde interne controleprogramma uitgevoerd door Deloitte Audit Advisory Public. De gemeente is eindverantwoordelijk voor de planning, uitvoering, kwaliteit en deugdelijke onderbouwing van de eindresultaten.

In 2021 is, in nauwe samenwerking met Deloitte Audit Advisory Public, een actueel intern controleplan opgesteld waarin een koppeling is gemaakt met het normenkader en de risicoanalyse. Om de verbijzonderde interne controlewerkzaamheden zo goed mogelijk aan te sluiten op de (externe) accountantscontrole is er dit jaar voor gekozen om bij de uitvoering van de verbijzonderde interne controle zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid in de scope te nemen. Dit is ook logisch, omdat er een grote overlap is tussen rechtmatigheid en getrouwheid.

Conclusie

De gemeente beschikt over een gedegen (verbijzonderde) interne controle. Dit geeft de accountant voldoende inzicht voor een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid.

De (verbijzonderde) interne controles richten zich op de administratieve organisatie en interne controle. De toepassing van deze essentiële beheersmaatregelen wordt daarmee gecheckt. Waar nodig leidt de evaluatie tot aanpassingen in de bedrijfsvoering. Met deze stappen is de uitvoering van de (verbijzonderde) interne controles van voldoende niveau.

Bevindingen financiële rechtmatigheidscontroles

Hieronder treft u informatie omtrent de (verbijzonderde) interne controles welke door de gemeente zijn uitgevoerd.

Voorwaardencriterium

Uit het overgrote deel van de (verbijzonderde) interne controles blijkt dat de gemeente heeft gehandeld binnen de geldende kaders en richtlijnen van het voorwaardencriterium. Er is getoetst op financiële fouten en onzekerheden met betrekking tot de aspecten recht, hoogte, duur.

Hieronder volgt een toelichting op de financiële fouten in 2021. De financiële onzekerheid over het dienstjaar 2021 was nihil.

Deloitte Audit Advisory Public heeft met betrekking tot de uit te voeren standaard controles (VIC's) 2021 de volgende primaire processen getoetst.

- Inkopen goederen en diensten
- Rechtmatigheid Europese aanbestedingen
- Investerings MVA (materiele vaste activa)
- Participatiewet/ IOAW/ IOAZ/ BBZ/ LKS/Tozo
- Subsidieverstrekingen en bijdragen derden
- Subsidievaststellingen
- Belastingopbrengsten
- Overige opbrengsten
- Lonen en salarissen
- Mutaties grondexploitatie
- Mutaties eigen vermogen

Deloitte Accountants heeft een IT audit uitgevoerd; gericht op de general IT-controls en op cybersecurity. Uit de door Deloitte Audit Advisory Public uitgevoerde standaard controles vloeiden de volgende financiële onrechtmatigheden uit voort.

Europese aanbestedingen

Rechtmatigheid van de aanbestedingen van inkopen respectievelijk inhuur. Er is getoetst aan de Aanbestedingswet. Onderstaand de bevindingen

Inkoop

1. De historische onrechtmatige post PinkRocade per 31 december 2021 is gecontroleerd; zoals eerder gememoreerd hangt deze samen met opdrachtverleningen van voor de periode 2012/2013. Deze kent nog een onrechtmatigheid over geheel 2021 van totaal €126.105 (excl. Btw).
2. Na een rechtmatig verlopen aanbestedingstraject inzake een applicatie rondom de processen Jeugd en WMO is tijdens het implementatietraject noodzakelijkerwijs besloten (april 2018) om deze toch niet af te ronden. Om alsnog de continuïteit van deze processen te kunnen waarborgen en zorgvuldig een nieuw aanbestedingstraject te kunnen uitvoeren is er bewust voor gekozen (besluit college in mei 2018) om voor de bestaande

leveranciers, nieuwe opdrachten te verstrekken. Het risico van onrechtmatigheid is bij de besluitvorming meegewogen en geplaatst tegenover de controle gap van de rechtmatigheid (totale onrechtmatigheidsgrens: 1% van lasten (inclusief reserves); deze bedroeg toen afgerond €4,06 miljoen). Per saldo bedraagt de onrechtmatigheid van deze inkoop in 2021 €271.496 (excl. Btw) ; in 2020 was dit €151.912 (excl. Btw) en in 2019 was dit €132.872 (excl. Btw). Overigens is er inmiddels een Europese aanbesteding doorlopen ten behoeve van de “Vak applicaties Sociaal domein”. Deze opdracht is gegund per 23 december 2020. Het oude pakket is nu uitgefaseerd; met betrekking tot het boekjaar 2022 worden hieromtrent geen onrechtmatigheid verwacht.

Inhuur

Expliciet is getoetst of de externe inhuur financieel rechtmatig is uitgevoerd in 2021. De inhuurlasten over het jaar 2021 bedragen in totaal afgerond €9.498.000. Per saldo is hiervan afgerond €562.000 onrechtmatig. Dit heeft betrekking op een viertal inhuurdossiers die de Europese aanbestedingsdrempel (2021: €214.000) hebben overschreden.

De achtergrond van deze onrechtmatigheid hangt samen met het feit dat deze 4 meerjarige inhuren (vanaf boekjaar 2019) zijn verlengd waarbij volgens de regelgeving eerst vooraf een Europese aanbesteding had moeten plaatsvinden of een inhuuropdracht via de inhuurdesk had moeten verlopen. Dit is dus verzuimd; door meerwerk respectievelijk aanvullende opdrachten zijn de betreffende inhuurkrachten langer ingehuurd (ook in 2020 en 2021). En zo is het Europese grensbedrag overschreden.

Ondernomen actie om de onrechtmatigheid inhuur in de toekomst te voorkomen.

Binnen de gemeente Deventer zijn in de afgelopen jaren verschillende maatregelen genomen en instrumenten geïmplementeerd om de fiscale risico's (de Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties (DBA) en de risico's vanuit de aanbestedingsregels te mitigeren. Dit zijn onder andere;

- Het samenstellen van de kadernota inhuur;
- De periodieke monitoring van de inhuurlasten;
- Het controleren van inhuur die niet via de inhuurdesk is verlopen;
- Het inschakelen van de inhuurdesk bij inhuur behoeften;
- Het gebruik van door de Belastingdienst goedgekeurde modelovereenkomsten;
- Het periodiek, via bijvoorbeeld een steekproef, toetsen of de inhuur van een medewerker fiscaal juridisch juist is aangegaan en gedurende de inschakeling niet alsnog een dienstbetrekking is ontstaan.

Gezien de krapte op de arbeidsmarkt en het rechtmatig, doelmatig/doeltreffend kunnen inzetten van inhuurkrachten wordt in 2022 nader geïnventariseerd welke aanvullende en alternatieve oplossingen voorhanden zijn waarmee binnen de kaders van bestaande wet- en regelgeving externe inhuur mogelijk is.

De totale financiële onrechtmatigheid over het dienstjaar 2021 bedraagt dus in totaal €959.168 (excl. Btw). In 2020 was dit €554.442 (excl. Btw).

De bevindingen van de controles, onderzoeken en audits worden periodiek gerapporteerd aan college en raad.

Het sociale domein

In de afgelopen periode zijn de verantwoordingen en bijbehorende controlerapportages ontvangen van de SVB, BVO Jeugdzorg IJsselland en de zorgaanbieders WMO en Beschermd wonen. De gemeentelijke accountant weegt de uitkomsten hiervan mee in zijn oordeel over de rechtmatige bestedingen in de gemeentelijke jaarrekening.

Verantwoording SiSa, IMG

Op basis van de uitgevoerde controlewerkzaamheden blijkt dat op de aangeleverde bijlagen SiSa het totaal financieel verantwoorde bedrag van €53.168.780 juist en rechtmatig is.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Voor misbruik en oneigenlijk gebruik heeft de gemeente geen expliciet beleid. Het tegengaan van misbruik en oneigenlijk gebruik is verweven in gemeentelijke regelingen en de organisatiecultuur. De beheersmaatregelen (verbijzonderde) interne controles en principes als functiescheiding en integriteit vormen daarvoor de randvoorwaarden.

Er is sprake van één uitzondering. Voor de uitvoering van de Tozo-regelingen is in 2021 het uitvoeringskader misbruik & oneigenlijk gebruik Tozo opgesteld. Dit conform de vereisten.

In het 2e kwartaal 2020 is gestart met het onderzoek follow-up kwetsbare functies alsook met het onderzoek fraude-risico analyse 2020. Het onderzoek kwetsbare functies kent twee invalshoeken: integriteit en continuïteit. De kwetsbaarheden zijn per team in beeld gebracht aan de hand van een heat map (kans versus impact: geclassificeerd naar laag, midden en hoog). Conform de enigszins bijgestelde planning zijn in de tweede helft 2021 opgeleverd: de heat maps per team alsook een weerbaarheidsplan per team.

Het onderzoek fraude-risico analyse 2020/2021 heeft aandacht besteed aan de risico's uit hoofde van fraude, misbruik & oneigenlijk gebruik (M&O), niet-integer gedrag, corruptie en ondermijning. De fraude-risico's zijn eveneens in beeld aan de hand van een heat map. In de tweede helft 2021 zijn opgeleverd: de heat maps per team alsook een risico-paragraaf per team.

In december 2021 is opgeleverd de eindrapportage "frauderisico-analyse en onderzoek kwetsbare functies. Op 9 februari 2022 is in de directie dit eindrapport (onder andere de bevindingen en aanbevelingen) nader besproken.

Fraude en integriteit

Ingaande 2021 adviseert de commissie BBV om geconstateerde fraude(s) vanuit de eigen organisatie door bijvoorbeeld eigen medewerkers toe te lichten in de paragraaf bedrijfsvoering. De gemeente en de accountant hebben bepaalde en onderscheiden verantwoordelijkheden met betrekking tot fraude in het kader van de controle van de jaarrekening. Dit type fraudes omvat opzettelijke handelingen door één of meerdere personen binnen de gemeentelijke organisatie, waarbij gebruik wordt gemaakt van opzettelijke misleiding teneinde een onrechtmatig of onwettig voordeel te behalen.

De vertrouwenspersoon integriteit stelt jaarlijks een integriteitsrapportage op; de integriteitsrapportage 2021 zal in het tweede kwartaal 2022 – in de lijn van voorgaande jaren – gereed zijn. Rondom fraude en integriteit binnen de gemeentelijke organisatie met betrekking tot het boekjaar 2021 wordt korthedshalve verwezen naar de integriteitsrapportage 2021.

De gemeentelijke organisatie dient weerbaar te zijn tegen integriteitsrisico's, continuïteitsrisico's, fraude risico's, risico's op het gebied van misbruik en oneigenlijk gebruik en ondermijning. Hiervoor heeft de gemeente Deventer verschillende organisatorische waarborgen getroffen. Deze waarborgen zijn onder te verdelen in verschillende categorieën en aandachtsvelden. Zo:

- is er actueel zicht en grip op de kwetsbare werkprocessen en kwetsbare functies;
- zijn er bepaalde functies verankerd in de processen en is er een structuur binnen het team/ de organisatie waarin signalen van integriteit, continuïteit, fraude, misbruik- en oneigenlijk gebruik en ondermijning gemeld worden en opgepakt;
- zijn er diverse beheersmaatregelen getroffen: de zogenaamde hard- en soft-controls;
- worden medewerkers gedegen ondersteund, getraind en geïnformeerd over de mogelijke risico's rondom integriteit, continuïteit, fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik alsook ondermijning in hun werk.

Begrotingscriterium

Bij de rechtmatigheidscontrole is het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Met de controle van de juiste toepassing van het begrotingscriterium toetsen we of het budgetrecht van de gemeenteraad is gerespecteerd. De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn op hoofdlijnen door de wetgever bepaald (artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet) en worden door de gemeenteraad zelf nader ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer (ex artikel 212 van de Gemeentewet). Begrotingsafwijkingen en -overschrijdingen vragen om autorisatie door de gemeenteraad. In de regel legt het college deze wijzigingen vooraf aan de raad voor. Het college vraagt daarmee toestemming om het betreffende beleid uit te voeren en het benodigde bedrag te besteden. Alleen wanneer door omstandigheden een autorisatie vooraf niet mogelijk is, legt het college een begrotingswijziging achteraf aan de raad voor. Als de raad hiermee instemt, wordt de besteding alsnog geautoriseerd en is deze rechtmatig. Begrotingswijzigingen moeten volgens de Gemeentewet tijdens het jaar zelf nog aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Over het algemeen worden begrotingsoverschrijdingen die passen binnen de beleidskaders van de raad niet meegenomen in het accountantsoordeel.

Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende "soorten" begrotingsafwijkingen worden onderkend:	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig en telt mee voor het oordeel
Budgetoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn geautoriseerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar men heeft geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met de raad.		X
Budgetoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.	X	
Budgetoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.	X	
Budgetoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.		X

<p>Budgetoverschrijdingen betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheidsgevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de gemeente ervoor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. Ook kunnen er gevolgen zijn voor het lopende jaar.</p> <ul style="list-style-type: none"> - geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar - geconstateerd na verantwoordingsjaar 	X	X
<p>Budgetoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen of totaal geautoriseerd budget) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren.</p> <ul style="list-style-type: none"> - jaar van investeren - afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren 	X	X

Overschrijding lasten programma's

Bij dit onderdeel moet per programma de rechtmatigheid van een hogere last in de rekening vergeleken met de begroting worden toegelicht. In het programma Openbare orde en veiligheid speelt dit, maar deze overschrijding is wel rechtmatig.

(bedragen x €1.000)

Programmanaam	Begroting 2021	Rekening 2021	Vershil
Openbare orde en veiligheid	11.550	11.645	95

Toelichting

Deze overschrijding is rechtmatig omdat het doorberekende uitgaven van €56.000 van de Veiligheidsregio (= een samenwerkingsverband) zijn.

De overschrijding is met name een gevolg van afspraken in het LOGA (Landelijk Overleg Gemeentelijk Arbeidsvoorwaarden) om de gevolgen van het afschaffen van de levensloopregeling voor (voormalig) brandweerpersoneel (Veiligheidsregio) te repareren, er moet voor een grote groep medewerkers versneld gespaard worden en er is sprake van hogere afrekening Functioneel Leeftijdsontslag. Daarnaast is er een nog te betalen bedrag van €39.000 aan horecaondernemers in het kader van coronatoegangsbewijzen verschuldigd. Dit bedrag is ook rechtmatig omdat deze kosten in rekening (kunnen) worden gebracht bij de Veiligheidsregio.

Reserves

Bij dit onderdeel moet de rechtmatigheid worden toegelicht van hogere puttingen en hogere stortingen uit/in reserves (> €50.000) dan begroot. Indien dit voorkomt bij egaliserende reserves zijn deze gezien het doel van de reserve altijd rechtmatig. Bij de niet egaliserende reserves zijn geen hogere puttingen en stortingen te melden dan de genoemde norm.

Investerings/Kredieten

Bij dit onderdeel moet de rechtmatigheid worden toegelicht van hogere uitgaven (> €50.000) op investeringen/kredieten dan begroot. Er zijn geen kredieten waarbij sprake is van een overschrijding van de uitgaven.

Niet financiële onrechtmatigheid

Bij het aantrekken van geld en het uitzetten van middelen moeten de Nederlandse decentrale overheden zich houden aan de Wet Financiering decentrale overheden (Wet fido). De belangrijkste doelstellingen van deze wetgeving zijn het zorgen voor een efficiënte financiering en een adequate risicobeheersing ten aanzien van de treasury activiteiten.

Ingaande het boekjaar 2021 dienen niet-financiële onrechtmatigheden in verband met het niet naleven van de bepalingen in de Wet fido en bijbehorende Regelingen te worden opgenomen en toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Voor het boekjaar 2021 is geen sprake van niet-financiële onrechtmatigheden. Er is voldaan aan de volgende normen:

- de kasgeldlimieten per kwartaal;
- de rente risiconorm;

- de normen rondom schatkistbankieren.

Verantwoording door het college

De financiële beheersmaatregelen die in deze jaarrekening worden beschreven vallen binnen de financiële rechtmatigheidskaders van de raad en hogere overheden.

Vooruitblik

De gedane verbeteracties en aanbevelingen van de accountant ten behoeve van de interne (financiële) beheersing en de verdere doorontwikkeling van de verbijzonderde interne controle zullen voortvarend worden opgepakt door de organisatie.

Financiering

Samenvatting

In de paragraaf Financiering wordt aangegeven op welke wijze de gemeente gedurende het afgelopen jaar zijn activiteiten heeft gefinancierd. Daarbij is het beleidskader uit het Treasurystatuut leidend.

In 2021 is €39,0 miljoen afgelost op de bestaande leningenportefeuille, welke per eind 2021 €243 miljoen bedraagt. Er zijn geen nieuwe leningen aangetrokken, omdat de bestaande liquiditeitspositie toereikend is geweest. Het volume aan uitgezette leningen is afgenomen van €38,8 miljoen naar €20,2 miljoen als gevolg van de herclassificatie van de leningen van de NV Maatschappelijk Vastgoed.

De limieten voor rente- en liquiditeitsrisico's zijn in 2021 niet overschreden. Het renteresultaat komt nagenoeg overeen met de bijgestelde begroting.

Beleidskader

Het Treasurybeleid van de Gemeente Deventer is vastgelegd in het Treasurystatuut. De laatst vastgestelde versie van het statuut is uit 2016, vaststelling van een actualisatie van het statuut is in de tweede helft van 2021 voorzien. Hierbij is rekening gehouden met alle van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Aanvullend is een beleidskader "Verlenen van garanties en het verstrekken van geldleningen" uit 2020 van toepassing.

Het Treasurystatuut beschrijft de uitgangspunten en bevoegdheden die de gemeente hanteert op het gebied van financiering, beleggingen, rentemanagement, liquiditeitenbeheer en de financiële logistiek. Deze zijn gebaseerd op de volgende doelstellingen:

- het waarborgen van een blijvende toegang tot de kapitaalmarkt teneinde de beschikbaarheid over voldoende financiële middelen zeker te stellen.
- het beheersen van financiële risico's (renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's).
- het realiseren van zo laag mogelijke kosten (rente, provisies en kosten van het betalingsverkeer) en het zekerstellen van voldoende liquiditeit.

In de praktijk betekent dit dat complexe en risicovolle producten worden vermeden. Er worden enkel onderhandse leningen aangegaan bij financiële instellingen in de euro valuta. De gemeente verstrekt alleen leningen in het kader van de publieke taak. Tijdelijke overtollige liquiditeiten worden ondergebracht bij het schatkistbankieren van de Rijksoverheid.

Het Treasurybeleid heeft geen winstoogmerk. Uitgangspunt is dat alle rentelasten intern worden doorbelast aan de investeringen voor onder andere grondexploitaties, kapitaalgoederen en deelnemingen en leningen aan verbonden partijen. Hiervoor wordt jaarlijks een omslagrente bepaald waarmee een neutraal renteresultaat kan worden bereikt.

Voor de beheersing van risico's dient de gemeente te voldoen aan een aantal limieten:

- Renterisiconorm: het totale bedrag aan langlopende schulden wat in een kalenderjaar wordt afgelost of een renteherziening kent mag maximaal 20% bedragen van de totale gemeentebegroting.
- Kasgeldlimiet: het totale bedrag van kortlopende schulden (na aftrek van vlottende middelen) mag maximaal 8,5% bedragen van de totale gemeentebegroting.
- Norm schatkistbankieren: het totale bedrag aan liquide middelen dat buiten de schatkist wordt aangehouden bedraagt niet meer dan 2% van het begrotingstotaal.

In het treasurystatuut is bepaald dat periodiek (in het 2de en 4de kwartaal) en jaarlijks in de jaarrekening verantwoording wordt afgelegd aan de raad inzake de treasury-activiteiten. Voorafgaand daaraan wordt in de Paragraaf Financiering van de begroting het voorgenomen beleid toegelicht.

Aangetrokken financiering

Huidige liquiditeit- en rentepositie

De huidige liquiditeit- en rentepositie van de gemeente kent geen bijzonderheden. De gemeente beschikt over voldoende liquide middelen en een stabiele toegang tot financiering. De rentelasten nemen gestaag af, met name bij het aflopen van langlopende leningen die in een verder verleden tegen hoge rentes zijn afgesloten. Renterisico's bevinden zich binnen de wettelijke normen.

Financieringsstrategie

Gegeven de doelstellingen van het Treasurystatuut worden enkel nieuwe langlopende leningen aangetrokken overeenkomstig de daadwerkelijke financieringsbehoefte, zoals die gedurende het jaar wordt gemonitord. Tijdelijke schommelingen in de beschikbare liquiditeit worden opgevangen via de bestaande kredietlimiet op de rekening-courant ter hoogte van €28 miljoen.

Het aantrekken van nieuwe leningen kan op ieder moment plaatsvinden voor zover dit nodig is om voldoende beschikbare liquide middelen te kunnen waarborgen, met inachtneming van de bevoegdheden uit het Treasurystatuut. Bij de keuze voor de rentevaste looptijd wordt rekening gehouden met de renterisiconorm en het verschil in rentelasten bij de verschillende looptijden.

Jaarlijks wordt als onderdeel van het Treasuryplan een doorvertaling gemaakt van de meerjarenbegroting naar de financieringsbehoefte. Op basis hiervan wordt een inschatting gemaakt van de benodigde aan te trekken financiering.

Rentevisie

De gemeente maakt voor de rentevisie gebruik van Thésor Marktperspectief. Gedurende 2021 is de marktrente laag gebleven, ondanks signalen over mogelijke renteverhogingen die gerelateerd zijn aan de oplopende inflatie. Vanwege het ontbreken van een financieringsbehoefte in 2021 is op basis van de vastgestelde strategie geen nieuwe financiering aangetrokken. In het eerste kwartaal 2022 zijn nadrukkelijker signalen over een rentestijging aan de orde. Deze worden betrokken in het kiezen van een goed moment voor het aantrekken van nieuwe financiering op basis van het Treasuryplan 2022-2025.

Langlopende geldleningen (> 1 jaar)

Onderstaande tabel toont een overzicht van de langlopende schulden. In 2021 is de omvang van de leningenportefeuille afgenomen als gevolg van contractuele aflossingen. Omdat deze aflossingen konden worden betaald vanuit de bestaande liquiditeiten, is geen nieuwe financiering aangetrokken.

(bedragen x €1 miljoen)

Aangetrokken financiering	Begroting	Jaarrekening
Stand per begin jaar	282,0	282,0
Contractuele aflossingen	39,0	39,0
Nieuwe leningen	30,0	0,0
Stand per einde jaar	273,0	243,0

Kortlopende schulden (< 1 jaar)

De gemeente beschikt over een krediet op de rekening-courant met een maximum van €28 miljoen. Deze wordt gebruikt om schommelingen in het rekeningsaldo op te vangen en is in de afgelopen jaren toereikend geweest. In de begroting is het uitgangspunt dat dit ook de komende jaren het geval is.

Verstrekte leningen

Samenstelling bestaande leningenportefeuille

Onderstaande tabel toont een overzicht van de leningen die zijn verstrekt in het kader van de publieke taak. Door contractuele aflossingen neemt het saldo van de openstaande leningen ieder jaar af. Nieuwe leningen kunnen met instemming van de Gemeenteraad worden verstrekt op het moment dat een financieringsverzoek aan de orde is. Nieuwe aanvragen worden getoetst met inachtneming van de door de raad vastgestelde beleidsnota "Verlenen van garanties en verstrekken van geldleningen" uit 2020.

Het totaalbedrag aan verstrekte leningen is in 2021 met € 19,0 miljoen afgenomen. Dit komt hoofdzakelijk voort uit de herclassificatie van de leningen aan de NV Maatschappelijk Vastgoed, welke eigendom van de gemeente is geworden.

(bedragen x €1.000)

Verstrekte leningen	Begroting	Jaarrekening
Stand per begin jaar	36,7	38,8
Contractuele aflossingen	0,2	19,0
Nieuwe leningen	0,0	0,4
Stand per einde jaar	36,5	20,2

Onderstaande tabel toont een overzicht van het uitstaand saldo per tegenpartij per 31-12-2021.

(bedragen x €1.000)

Tegenpartij	Uitstaand saldo
NV Sportbedrijf	13,37
Go Ahead Eagles	4,07
Enexis Holding	1,35
Stichting MiMiK	0,55
SVN	0,40
WDW Escohold	0,42
Deventer Hockey Vereniging	0,02
Totaal	20,2

Renteresultaat

Interne rentedoorberekening

Het financieringsbeleid van de gemeente gaat uit van integrale financiering. Uitgangspunt is dat het taakveld Treasury een neutraal renteresultaat kent, wat bereikt wordt door de rentelasten van de gemeente door te belasten aan de gemeentelijke investeringen op de diverse programma's.

De rente die voor deze doorberekening wordt gebruikt is de omslagrente. De omslagrente wordt doorberekend aan alle vaste activa en voorraden op de balans op basis van de voorschriften van de BBV-richtlijn Rente uit 2017. De enige uitzondering hierop vormen de grondexploitaties, waarvoor conform de BBV-richtlijn Grondbeleid uit 2019 een andere rekenmethodiek geldt. Bij de bepaling van de rentelasten worden niet alleen de externe rentelasten meegenomen, maar ook de rentebaten op verstrekte leningen en de interne rentetoerekening aan reserves en voorzieningen.

Rente grondexploitaties

De bijschrijving van rente voor de grondexploitaties vindt altijd op basis van de gerealiseerde rentelasten plaats. Onderstaande tabel toont de berekening van het rentepercentage zoals dat aan de grondexploitaties in 2021 is doorbelast. Met 2,14% is dit percentage lager dan de 2,3% waar in de begroting mee is gerekend. Het verschil komt voort uit de lagere rentelasten van de gemeente (zie ook het renteresultaat).

(bedragen x €1 miljoen)

Rente Grondexploitaties	Begroting	Jaarrekening
Balanspositie passiva (begin boekjaar)		
1 Eigen vermogen	95,8	95,8
2 Vreemd vermogen	357,0	357,0
3 Langlopende leningen (excl. projectfinanciering)	281,2	281,2
4 Kortlopende leningen	0,0	0,0
Rentelasten		
5 Rente langlopende leningen (excl. projectfinanciering)	8,26	7,64
6 Rente kortlopende leningen	0,00	0,00
Berekening		
7 Gewogen gemiddeld rentetarief (5+6) / (3+4)	2,94%	2,72%
8 aandeel vreemd vermogen t.o.v. balanstotaal (2) / (1+2)	78,84%	78,84%
9 Rentepercentage Grondexploitaties (8*9)	2,32%	2,14%

Renteresultaat

Onderstaande tabel toont het rente resultaat voor 2021 zoals begroot en uiteindelijk gerealiseerd. De getoonde verschillen komen voort uit afwijkingen in de externe rentelasten en -baten en de omvang van de balansposities waaraan de omslagrente wordt doorberekend. Het uiteindelijke renteresultaat wordt verrekend met de generieke weerstandsreserve.

De gehanteerde algemene omslagrente voor 2021 is bij de begroting vastgesteld op 2,2%. Bij het opstellen van de jaarrekening wordt nagegaan of de afwijking tussen de vooraf bepaalde omslagrente en de daadwerkelijke gemiddelde rentelasten meer dan 25% bedraagt. In dat geval vindt correctie plaats. Gezien de beperkte omvang van het renteresultaat in 2021 is hiervan geen sprake geweest.

(bedragen x €1 miljoen)

Renteresultaat	Begroting (na wijziging)	Jaarrekening	Vershil
Rentelasten			
Rente korte financieringsmiddelen	0,00	0,00	0,00
Rente langlopende geldleningen	8,28	8,28	0,00
Rente toegerekend aan eigen vermogen	0,48	0,48	0,00
Rente toegerekend aan voorzieningen	1,15	1,08	-0,07
Totaal lasten	9,91	9,84	-0,07
Renteopbrengsten			
Doorberekening aan grondexploitaties	2,25	2,01	-0,24
Doorberekening aan activa (omslagrente)	7,16	7,15	-0,01
Totaal opbrengsten	9,41	9,16	-0,25
Renteresultaat	-0,50	-0,68	-0,18
Vanaf 2020 storting renteresultaat in generieke reserve a.g.v. aanpassing algemene renteomslagpercentage van 2,5 naar 2,2% conform voorschriften BBV	0,56	0,56	0,00
Enmalige correctie rentelasten (gemeld 2e kwartaal)	0,63	0,63	0,00
Renteresultaat (na correctie)	0,69	0,50	-0,18

Risicobeheer

Inleiding

De belangrijkste risico's gerelateerd aan de Treasuryfunctie zijn renterisico, liquiditeitsrisico en kredietrisico. Deze paragraaf beschrijft de wijze waarop de gemeente Deventer deze beheert en welke normen hierbij gehanteerd worden.

Renterisico op langlopende financiering

Schommelingen in de rente kunnen resulteren in afwijkingen in de rentelasten die de gemeente jaarlijks dient te betalen. Met name bij herfinanciering van aflopende leningen of contractuele renteherziening kan een verschil in de oude en nieuwe rente tot fors hogere rentelasten leiden. Renterisico kan zowel voortkomen uit de aangetrokken leningen als de verstrekte leningen.

De renterisico's op de langlopende financieringsmiddelen worden ingekaderd door de renterisiconorm. Jaarlijks mogen de renterisico's uit hoofde van renteherziening en herfinanciering niet hoger zijn dan 20% van de totale lasten op de begroting. Het doel van de renterisiconorm is het spreiden van de renterisico's van de leningenportefeuille waardoor een verandering in de rente vertraagd doorwerkt in de rentelasten van de gemeente.

Om hieraan te voldoen, wordt bij de keuze voor rentelooptijd rekening gehouden met een goede spreiding van de aflossingen over de jaren. Het beleid binnen de gemeente Deventer is om materiële vaste activa zoveel mogelijk met lange financieringsmiddelen af te dekken (de gouden balansregel). Daarnaast wordt de hoogte van de aflossingen en de afschrijvingen zoveel mogelijk op elkaar aangesloten om ten eerste te voldoen aan de "gouden balansregel" en ten tweede om te voldoen aan een sluitende cashflow stroom.

De onderstaande tabel maakt inzichtelijk dat in 2021 geen overschrijding heeft plaatsgevonden van de renterisicolimiet.

(bedragen x €1 miljoen)

Renteresultaat	Begroting	Jaarrekening
Renterisico op vaste schuld		
1a Renteherziening op vaste schuld (o/g)	0,0	0,0
1b Renteherziening op vaste schuld (u/g)	0,0	0,0
2 Netto renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	0,0	0,0
3 Betaalde aflossingen	39,0	39,0
4 Renterisico op vaste schuld (2+3)	39,0	39,0
Renterisiconorm		
5 Stand van de begroting per 1 januari	366,0	366,0
6 Het bij ministeriele regeling vastgestelde percentage	20%	20%
7 Renterisiconorm	73,2	73,2
Toets renterisiconorm		
8 Renterisiconorm	73,2	73,2
9 Renterisico op vaste schuld	39,0	39,0
Ruimte (+) / Overschrijding (-) (8-9)	34,2	34,2

Renterisico op kortlopende financiering

Zeker bij financiering met kortlopende contracten kan het gevolg van rentewijzigingen op de totale rentelasten aanzienlijk zijn. De gemeente Deventer gebruikt kortlopende financiering daarom enkel om schommelingen in de liquiditeitspositie op te vangen en niet voor het financieren van langlopende investeringen. De kasgeldlimiet geeft de toelaatbare omvang van de netto vlottende schuld aan en dient derhalve om het renterisico op de korte termijn te beheersen. De limiet (circa €31,5 miljoen) bedraagt een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage (8,5%) van de begrote gemeentelijke uitgaven. Overschrijding van de kasgeldlimiet heeft formele consequenties wanneer dit langere tijd aanhoudt. De provincie dient als toezichthouder op de hoogte te worden gebracht wanneer er in drie opeenvolgende kwartalen sprake is van een overschrijding. De afgelopen jaren is hiervan geen sprake geweest.

De gemeente heeft ervoor gekozen om een kredietlimiet te gebruiken ter hoogte van €28 miljoen om schommelingen in de beschikbare liquiditeit op te vangen, aangevuld met een intra-dag limiet van €2 miljoen. Dit betekent dat de gemeente in beginsel altijd voldoet aan de kasgeldlimiet. Onderstaande tabel maakt inzichtelijk dat dit in 2021 ook daadwerkelijk het geval is geweest.

(bedragen x €1.000)

Toets kasgeldlimiet	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kasgeldlimiet (8,5% van begrotingstotaal)	31,1	31,1	31,1	31,1
Gemiddelde netto vlottende schuld	-16,0	-7,4	-11,8	-27,4
Overschrijding (-) ruimte (+)	47,1	38,5	42,9	58,5

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico kan zich voordoen wanneer de gemeente geconfronteerd wordt met een onverwachte mismatch tussen inkomsten en uitgaven die niet opgevangen kan worden uit de beschikbare liquide middelen. De gemeente probeert dit risico te beperken door een buffer aan te houden op zowel de rekening-courant als de beschikbare kredietlimiet. Door overtollige liquide middelen af te romen naar het schatkistbankieren wordt er bovendien voor gezorgd dat de centrale Treasuryfunctie altijd toegang heeft tot het grootste deel van de liquide middelen en wordt versnippering van geld op verschillende kas- en banksaldi beperkt.

In december 2013 is het zogenoemde schatkistbankieren ingevoerd. Dit betekent dat de gemeente wettelijk verplicht is om tijdelijk overtollige middelen (liquiditeitsoverschotten) die boven een wettelijk geregeld saldo (2% van het begrotingstotaal) uitkomen, moet stallen bij het Rijk. De gemeente Deventer heeft dit gewaarborgd door ervoor te zorgen dat een positief saldo op de lopende rekeningen automatisch wordt afgeroomd boven een bepaald bedrag.

Onderstaande tabel laat zien dat in 2021 in alle kwartalen is voldaan aan de limiet voor het schatkistbankieren.

(bedragen x €1.000)

Toets kasgeldlimiet	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Toegestaan saldo (2%) van begrotingstotaal*	2,7	2,7	7,3	7,3
Gemiddeld saldo gemeentelijke rekeningen op dagbasis	2,3	2,7	3,2	3,6
Overschrijding (-) ruimte (+)	0,4	0,0	4,1	3,7

* De limiet van 2% is ingegaan per 1 juli 2021 en vervangt de limiet van 0,75% van het begrotingstotaal

Kredietrisico

Kredietrisicobeheer kan worden omschreven als het beheersen van risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid van een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van betalingsverplichtingen door de tegenpartij als gevolg van insolventie of te kort aan liquide middelen.

Uitzettingen kunnen echter op grond van het treasurystatuut slechts plaatsvinden uit hoofde van de uitvoering van een publieke taak. De kredietrisico's zijn daarmee beperkt tot situaties waarin één van de partijen waaraan de gemeente leningen heeft verstrekt niet in staat is om deze terug te betalen. In die gevallen ontstaat een risico dat de gemeente de betreffende lening moet afschrijven.

De tabel in paragraaf 7.6.4 toont de hoofdsom per tegenpartij. Zoals te zien bedraagt het maximale kredietrisico op één partij €13,4 miljoen (Deventer Sportbedrijf).

EMU saldo

Het EMU saldo van de gemeente Deventer draagt bij aan het totale EMU saldo van het Rijk en alle mede-overheden. De berekening van het EMU saldo gaat uit van ontvangsten en uitgaven en wijkt daarom af van het saldo van baten en lasten zoals dat in de begroting is gepresenteerd. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben.

In 2018 hebben Rijk en mede-overheden afgesproken dat het EMU tekort van mede-overheden in de periode tot en met 2022 maximaal -0,4% BBP mag bedragen. Jaarlijks wordt in de septembercirculaire door het Rijk aangegeven wat op basis van dit percentage het gewenste maximale EMU saldo per gemeente is (de referentiewaarde). Voor Deventer is dit een EMU saldo van €-13,7 miljoen. De referentiewaarde is indicatief en overschrijding door een individuele gemeente heeft geen directe consequenties.

Onderstaande tabel toont de opbouw van het EMU saldo op basis van het hiervoor opgestelde CBS schema. Het EMU saldo voor 2021 is zowel in de begroting als realisatie gunstiger dan de referentiewaarde.

(bedragen x €1.000)

Omschrijving	Omschrijving	Begroting	Jaarrekening
Mutaties activa	Financiële vaste activa	-200	-18.634
	Liquide middelen	0	989
	Overlopende activa	0	-8.079
	Uitzettingen	0	1.433
Mutaties passiva	Vaste schuld	-9.042	-39.029
	Vlottende schuld	20.800	151
	Overlopende passiva	0	26.946
EMU saldo		-11.958	-12.359
EMU referentiewaarde		-13.688	-13.688
Ruimte (+) / Overschrijding (-) tov referentiewaarde		1.730	1.329

Verbonden partijen

Inzicht

De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in de rechtspersonen (verbonden partijen) waarmee de gemeente Deventer een bestuurlijke en financiële relatie heeft en de (financiële) risico's die hiermee (mogelijk) gelopen worden. Tevens wordt melding gemaakt van de actuele (beleid-) ontwikkelingen.

Verbonden partijen zijn (participaties in) deelnemingen (in vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en (coöperatieve) verenigingen. Van bestuurlijk belang is sprake wanneer de gemeente zeggenschap heeft door een zetel in het bestuur of door stemrecht. Onder financieel belang wordt verstaan dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt raakt ingeval van faillissement van de verbonden partij of dat de gemeente voor een bepaald bedrag aansprakelijk wordt gesteld als de verbonden partij zijn / haar verplichtingen niet nakomt.

De relatie van de gemeente met de verbonden partijen is zeer verschillend van aard. Soms met een wettelijke basis en soms ontstaan vanuit gemeentelijk beleid voor de uitvoering daarvan en soms voor uitvoering van bedrijfsvoering activiteiten. In alle gevallen gaat het echter om de behartiging van een publiek belang.

Wet- en regelgeving stelt eisen voor verbonden partijen. Eén van die eisen is de opstelling van een paragraaf verbonden partijen en het vaststellen van een visie op en beleid omtrent verbonden partijen in die paragraaf of in een afzonderlijke nota.

In de op 11 oktober 2017 vastgestelde kadernota verbonden partijen en de op 26-5-2020 vastgestelde uitvoeringsnota verbonden partijen wordt beschreven welke gemeentelijke kaders gelden voor de samenwerking met verbonden partijen en hoe invulling wordt gegeven aan de rollen van eigenaar (zeggenschap) en opdrachtgever (sturing). Zie daarvoor het hoofdstuk "[Beleidskader](#)".

De cijfers die gepresenteerd worden bij het financieel belang en bij het verwacht eigen vermogen, vreemd vermogen en financieel resultaat zijn, voor zover beschikbaar, afkomstig uit de jaarrekening 2020 en uit de begroting 2022 van de verbonden partij. Vervolgens is een verbinding gelegd met de paragraaf [Weerstandsvermogen en risicomanagement](#).

Conclusies

Uit de informatie die is opgenomen in onderstaande paragraafonderdelen ontlene wij geen aanwijzingen dat de gemeente voor bepaalde financiële risico's aanvullend specifiek weerstandsvermogen zou moeten aanhouden. Die conclusie wordt getrokken ondanks de financiële situatie van met name de NV Deventer Schouwburg. De continuïteit van deze NV en daarmee een nog nader vast te gaan stellen sluitende meerjarige begroting voor de schouwburg (momenteel een structureel nadeel van afgerond €350.000 en tijdelijk meerjarig eerst zelfs nog wat hoger - afgerond €463.000) is afhankelijk van nog te nemen gemeentelijke besluitvorming over de toekomst van het Cultureel Centrum (plan De Nieuwe Keizer) en de positie van de schouwburg daar in. Incidenteel, maar wel meerjarig, is het tekort hoger vanwege de gevolgen van de coronacrisis; daling kaartverkoop, wegvallen van sponsors, voorzichtig herstel publiek. Daarnaast is definitieve gemeentelijke besluitvorming over het verstrekken van gemeenteleningen voor vervangingsinvesteringen aan de schouwburg nodig. Voorwaarde daarvoor is eveneens een sluitende meerjarige begroting.

Samenvatting

Algemene aspecten:

- De gemeente heeft de beschikking over alle vastgestelde jaarrekeningen 2020 van de verbonden partijen. De vastgestelde jaarrekeningen 2021 van de verbonden partijen zijn bij het opstellen van deze paragraaf nog niet beschikbaar.
- Een groot aantal verbonden partijen heeft ook een begroting 2022 (en soms ook een meerjarenbegroting) beschikbaar. Voor wat betreft de gemeenschappelijke regelingen zijn die documenten reeds in het voorjaar van 2021 aan de gemeenteraad beschikbaar gesteld en heeft dat in 2021 niet tot indiening van een gemeentelijke zienswijze geleid. Met andere woorden, de begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen kregen de instemming van de gemeente Deventer. Jaarrekeningen 2020 van gemeenschappelijke regelingen zijn in het voorjaar van 2021 ter kennisname aan de gemeenteraad gebracht.
- Indien daartoe aanleiding was (is) werd (wordt) de gemeenteraad met afzonderlijke raadmededelingen of in kwartaal rapportages geïnformeerd over actuele (financiële) ontwikkelingen bij verbonden partijen.
- Per verbonden partij wordt in deze paragraaf inzicht gegeven in het publiek - en financieel belang van de gemeente en wordt aandacht besteed aan het financieel risico en actuele ontwikkelingen. Uitgangspunt is dat de verbonden partij zelf zorgt voor borging van haar financiële risico's middels een weerstandsvermogen. Dit om te voorkomen dat deelnemende gemeenten in verbonden partijen eventuele ongedekte financiële nadelen moeten bekostigen.
- Over de financiële effecten voor verbonden partijen wegens de corona (maatregelen) wordt de gemeenteraad separaat en periodiek in (kwartaal)rapportages over de actualiteit daarvan geïnformeerd.
- Met een raadmededeling van 26-5-2020 is de Uitvoeringsnota Verbonden Partijen gepresenteerd. De Uitvoeringsnota vormt een handreiking voor het college van B en W en de ambtelijke organisatie voor het effectief relatiemanagement en het borgen van de control op verbonden partijen. De nota gaat in op de wijze waarop de gemeente toezicht, sturing en beheersing van verbonden partijen inricht en uitoefent, alsmede de verantwoording daarover. Dat is van belang omdat de gemeente voor het realiseren van haar maatschappelijke ambities mede afhankelijk is van deze organisaties en ook aansprakelijk is als het met deze organisaties zelf of met de taakuitoefening en creëren van maatschappelijke waarde door deze organisaties mis gaat. Zij biedt handvatten en afspraken voor het relatiemanagement van verbonden partijen en verheldert de rollen die in het onderhouden van de relatie te onderscheiden zijn. Ook bevat de Uitvoeringsnota implementatiepunten, waaronder een aanzet voor wijziging in de informatievoorziening over de verbonden partijen middels de paragraaf verbonden partijen aan de gemeenteraad. Voornemen is dat voortaan in de paragraaf een tabel met een risicoprofiel per verbonden partij zou worden opgenomen en in een grafiek de risicoscore zou worden gepresenteerd. Hierdoor krijgen het college en de gemeenteraad in één overzicht inzicht in de risicoclassificatie van verbonden partijen. Daarnaast biedt de risicoscore van de verbonden partij een handvat om gemeentelijke mate van betrokkenheid en mate van toezicht op de verbonden partij af te stemmen. Die toezegging is nog niet gerealiseerd. In 2022

wordt uitwerking ervan opgepakt zodat toepassing bij het opstellen van de begroting 2023 kan plaatsvinden. Bij het bepalen van de risicoscore zal ook de omvang van het publiek belang aan de orde komen evenals het financieel belang dat de gemeente in deze partijen heeft.

- Met een raadsbesluit van 7 oktober 2020 heeft de gemeenteraad besloten over een initiatiefvoorstel vanuit de gemeenteraad die tot doel heeft de grip op de samenwerking met de gemeenschappelijke regelingen te verbeteren zodat daarmee de positie van de gemeenteraden in zowel de regio IJsselland als de Cleantech regio op de samenwerkingsverbanden en gemeenschappelijke regelingen kan worden verbeterd. Het raadsbesluit betreft vijf nader uit te werken voorstellen die met de regiogemeenten moeten worden afgestemd. Daaronder begrepen het verzoek aan GR-en om conform de Wet GR voortaan tijdig een kadernota ter voorbereiding van de eerstvolgende begroting (van gemeenschappelijke regelingen) aan te bieden aan de gemeenteraadsvergaderingen die jaarlijks in het voorjaar worden gehouden. Met een raadmededeling van 29 april 2021 is de stand van zaken weergegeven. Constatie is dat niet alle GR-en daaraan (nog) voldoen en vanuit het college is daar, indien nodig, nogmaals de aandacht voor gevraagd.
- In 2022 wordt een digitaal toegankelijk dossier voor de gemeenteraad aangemaakt waarin planning- en control documenten en governance documenten van verbonden partijen zijn in te zien. De toegang daartoe wordt gerealiseerd middels de paragraaf verbonden partijen bij de begroting 2023 die in oktober 2022 aan de raad wordt aangeboden.

Specifieke aspecten:

- 2019 is door het bestuur van Dataland het besluit genomen de activiteiten van de onderneming uiterlijk eind december 2021 te hebben overgedragen of afgebouwd zodat het daarna kan worden geliquideerd. Met de komst van de Landelijke Voorziening WOZ in 2017 is informatie over de WOZ-waarde van woningen gratis beschikbaar gekomen en is het gebruik van de Vastgoedscanner van Dataland enorm teruggelopen c.q. overbodig. Inmiddels zijn het secretariaat van het Gemeentelijk Geo-Beraad, de kennisbank en de opleidingen al door de VNG overgenomen. De Vastgoedscanner, de dataleveringen en een aantal KNOOP-diensten gaan naar het Kadaster.
- Er zijn vijf tijdelijke juridische entiteiten opgericht bij de verkoop van de aandelen Essent: CBL Vennootschap BV, CSV Amsterdam BV, Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV, Verkoop Vennootschap BV (VV) en Vordering op Enexis BV (VoE). Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland werd Essent per 30 juni 2009 gesplitst in een netwerkbedrijf (later Enexis) enerzijds en een productie- en leveringsbedrijf (het deel dat verkocht is aan RWE) anderzijds. Het doel van die entiteiten is in algemene zin de afwikkeling van de verkoop van Essent aan RWE. Iedere entiteit heeft daarnaast een specifiek doel en staat in deze paragraaf beschreven. Op 9-4-2020 hebben de aandeelhoudersvergaderingen van drie van de vijf entiteiten, CBL, VV en VoE besloten de vennootschappen per 9-5-2020 te ontbinden. Inmiddels zijn die 3 entiteiten in 2020 ontbonden. Het bestuur van PBE is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden. Het doel is dat ook de vennootschap PBE in 2022 zal kunnen worden ontbonden. Ontbinding van CSV is afhankelijk van een nog lopende bezwaarprocedure, maar ook voor deze BV geldt dat opheffing in 2022 is voorzien.

- Eind 2019 is de strategische visie High Five 2020 van de NV Sportbedrijf Deventer geactualiseerd. Een visie voor de toekomst van De Scheg wordt in het najaar van 2021 uitgewerkt en in de eerste helft van 2022 met het college en de raad besproken. Die vast te stellen visie wordt de basis voor (vervangings-) investeringen in De Scheg.
- Enexis investeert in voorzieningen die het net geschikt maken voor grotere en veranderende energiestromen. De verwachting is dat Enexis de komende tien jaar €1,9 miljard extra moet investeren in het energienetwerk. De extra investeringen mag Enexis met enkele jaren vertraging, over een periode van 40 jaar, doorberekenen in de tarieven voor huishoudens en bedrijven. Deze investeringen moeten wel voorgefinancierd worden. Daarvoor heeft Enexis haar aandeelhouders in april 2020 gevraagd haar eigen vermogen met €500 miljoen te versterken waardoor het onder gunstige voorwaarden vermogen kan aantrekken op de kapitaalmarkt voor de benodigde extra investeringen in het energienetwerk. In 2020 is door aandeelhouders een hybride converteerbare lening van €500 miljoen verstrekt. De deelname van Deventer is ruim €1,3 miljoen.

Met het oog op de nieuwe reguleringsperiode met ingang van 2022, waarvoor de ACM (Autoriteit Consument en Markt – een onafhankelijk toezicht orgaan dat valt onder het ministerie van Economische Zaken) bepaalt hoeveel iedere netbeheerder voor diensten bij consumenten in rekening mag brengen, bereidt Enexis een nieuw strategisch plan voor dat wordt vastgesteld in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van april 2022. De voorbereiding gebeurt o.a. in dialoog met de stakeholders, waaronder de Aandeelhouderscommissie (AHC). ACM reguleert tarieven omdat netbeheerders monopolisten zijn. In de AHC is ook de Vegann (Vereniging van gemeenten aandeelhouders Enenix Noord Nederland) vertegenwoordigt. Deventer is lid van de Vegann.

- NV Bergkwartier keert vanaf 2019 weer structureel dividend uit. Het meerjarige perspectief beschrijft dat de liquiditeit vanaf 2024, naar verwachting, weer ruimte geeft om extra uitkeringen te doen van het achterstallig dividend, jaarlijks 1/3 deel van het achterstallig dividend. Deventer 3 x €34.000. Met het verder verstevigen van het financieel fundament volgens het Strategisch Plan en het in 2021 vastgestelde meerjarige plan kan de NV Bergkwartier zich weer nadrukkelijk richten op haar strategische doelen voor behoud (en herontwikkeling) van historisch waardevol erfgoed in de stad en de omgeving. Daaronder begrepen inhaal van achterstallig onderhoud, verwijdering asbest en verduurzaming.
- De financiële situatie van de NV Deventer Schouwburg in algemene zin. De continuïteit van deze NV en daarmee een nog nader vast te gaan stellen sluitende meerjarige begroting voor de schouwburg (momenteel een structureel nadeel van €350.000 en tijdelijk meerjarig nog wat hoger van afgerond €463.000) is afhankelijk van nog te nemen gemeentelijke besluitvorming over de toekomst van het Cultureel Centrum (Plan Nieuwe Keizer) en de positie van de schouwburg daar in. Daarnaast is definitieve gemeentelijke besluitvorming over het verstrekken van gemeenteleningen voor vervangingsinvesteringen aan de schouwburg nodig. Voorwaarde daarvoor is eveneens een sluitende meerjarige begroting.
- De registergoederen van de NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer zijn met notariële akte van 17-2-2021 aan de gemeente overgedragen. Over 2021 voert de gemeente de exploitatie van het overgedragen vastgoed. Aanvankelijk plan was de NV in 2021 te liquideren. Dat is niet gelukt. De liquidatie zal in 2022 plaatsvinden. Oorzaken van de vertraging zijn de afronding van de bouw Mimik met de aannemer (besluit college 8-2-2022 over een

vaststellingsovereenkomst en decharge op de aangegane bankgarantie) en de afwikkeling van de huurachterstanden. In de eerste helft van 2022 wordt de NV formeel geliquideerd. Dat betekent dat de ‘terugstorting’ van het aandelenkapitaal onderdeel zal zijn van de liquidatie-uitkering in 2022 en aldus op de balans van de gemeente per 31-12-2021 nog een boekwaarde aandelenkapitaal wordt verantwoord.

- Vanuit de Wet Regelgeving Burgerluchthavens en Militaire Luchthavens (RBML) heeft het Rijk Provinciale Staten van Gelderland opdragen een luchthavenbesluit op grond van de Wet luchtvaart te nemen. Met een Statenbrief van 31 augustus 2021 maakte GS het ontwerp Luchthavenbesluit bekend. Met een raadsmededeling van 5 oktober 2021 is de gemeenteraad daarover geïnformeerd. In feite ligt het accent op de korte termijn op het nemen van gerichte maatregelen op hinderbeperking (scenario 3a – zie raadsmededeling 6 mei 2021), waarbij ontwikkelruimte voor de NV Luchthaven Teuge blijft bestaan. Voor de langere termijn willen GS inzetten op een zodanige ontwikkeling, dat sprake is van in de tijd afnemende plafonds (scenario 3b – zie raadsmededeling 6 mei 2021) op het gebied van geluid en uitstoot van CO₂, fijnstof en stikstof. Omdat het vanwege nog ontbrekende kaders in (landelijk) beleid en regelgeving op de korte termijn nog niet mogelijk is om dergelijke afnames nu concreet te formuleren, stelt GS voor een voornemen daartoe op te nemen in de toelichting van het Luchthavenbesluit. In maart 2022 meldde de provincie vertraging in de besluitvorming.
- In 2018 heeft Bank BNG besloten het dividendpercentage op te hogen van 37,5% naar 50%. Daarmee is de totale raming in het meerjarige perspectief van het dividend van BNG opgehoogd naar €770.000.
De nettowinst over 2020 is €221 miljoen. Met name het resultaat financiële transacties is wegens de Covid pandemie verder gedaald ten opzichte van eerdere jaren. Hoewel de pandemie invloed heeft op de kredietwaardigheid van de klanten van BNG heeft dit in 2020 niet geleid tot extra kredietvoorzieningen (in tegenstelling tot het jaar 2019). De dividenduitkering over 2020 bedroeg €101 miljoen. Deventer ontving €530.000. Geraamd is €770.000. Een nadeel van €240.000 dat als eenmalig nadeel is meegenomen in de Eerste Kwartaalrapportage 2021.
Half maart 2022 wordt het jaarrekeningresultaat over 2021 bekend. In het halfjaarbericht van oktober 2021 werd een verwachte stijging van de nettowinst over 2021 ten opzichte van 2020 gemeld. De stijging is mede het gevolg van de afnemende effecten van de corona pandemie op de economie. Verbeterde economische vooruitzichten hebben een positief effect op de ontwikkeling van het resultaat van financiële transacties en kredietvoorzieningen van de bank. Met een verbetering van de resultaatverwachting zal ook het uit te keren dividend verbeteren. Of de dividend raming van €770.000 wordt gerealiseerd is op dit moment niet bekend. Eind maart 2022 wordt de jaarrekening 2021 van BNG ontvangen.
- KonnecteD heeft in 2020 een nieuw Ondernemingsplan vastgesteld met bijpassende meerjarige begroting waarin is opgenomen dat het bedrijf verder zal transformeren van een klassiek SW bedrijf (de instroom in de SW is gestopt) naar modern Werkleerbedrijf voor het uitvoeren van de Participatiewet. Dit vraagt investeringen in nieuwe Werk-Leer Routes voor nieuwe instroom vanuit de Participatiewet en de arbeidstoekomst voor de huidige SW populatie kan daarmee beter worden geborgd. Er is een intensief traject gestart om te komen tot een Transformatieplan KonnecteD. Hierin worden twee prioriteiten benoemd: integratie van het oude Sallcon en het oude Deventer Werktalent in één KonnecteD (hieronder valt ook monitoring en sturing) en bijpassend leiderschap en cultuur. De raad is hierover met een raadsmededeling van 6 juli 2021 geïnformeerd.
Door de bezuiniging op de rijksbijdrage WSW van 2015 tot en met 2021 worden in de eerste jaren van het meerjarenperspectief exploitatieverliezen geleden die met inzet van reserves (GR en BV tezamen) kunnen worden afgedekt. Prognose volgens het vastgestelde Ondernemingsplan (september

2020) is dat vanaf 2025 positieve resultaten kunnen worden gerealiseerd. Uit de verdere uitwerking van het transitieplan en een daarbij nog vast te stellen meerjarige begroting moet blijken of deze resultaatontwikkeling haalbaar is.

- Vanwege veranderingen in de Archiefwet en de visie van het rijk op de regionale historische centra staat vast dat het rijk uit de GR HCO zal treden. Wel blijft het Rijk duurzaam verbonden met de regionale historische centra vanwege de papieren archieven. Hierbij is een juridische constructie nodig om de financiering door het Rijk te regelen. Dit wordt nader uitgewerkt.
- Het jaar 2020 sloot Het Groenbedrijf BV met een tekort van -€422.000. Het begroot resultaat voor 2021 is -€167.000. De interim directeur van HGB heeft in 2021 maatregelen getroffen om de begroting sluitend te krijgen en daarbovenop zijn oudere balansposten opgeschoond en daardoor is over 2021 (naar verwachting) een positief exploitatieresultaat van €700.000, waarvan het grootste gedeelte eenmalig van aard is. De begroting 2022 sluit op €0. Het Groenbedrijf verzorgt de leefomgeving van de gemeente Deventer en doet dat voor een substantieel deel met mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. HGB draagt daarmee in belangrijke mate bij aan social return. De inzetbare doelgroep verandert. Het aantal werkzame Wsw'ers daalt en de groep deelnemers vanuit de Participatiewet stijgt. De financiering voor deze doelgroepen verschilt en leidt per saldo in de toekomst voor het meerjarige perspectief tot hogere personele kosten en legt daarmee druk op de tariefontwikkeling van het groenonderhoud voor de gemeente.
- Het college heeft in 2021 besloten een onderzoek te starten naar de effectiviteit van de uitvoering van werkzaamheden in de buitenruimte. Die worden nu door HGB, Circulus-Berkel en Cambio uitgevoerd. Beoordeeld wordt of deze werkzaamheden effectiever kunnen worden uitgevoerd (door betere en/of samenwerking) of dat de werkzaamheden mogelijk bij een andere partij kunnen worden gelegd. Met een raadsmededeling van 30 maart 2021 is de raad daarover geïnformeerd.
- Met ingang van 1 juli 2021 is het vastgoed van de NV Vastgoedmaatschappij Milieucentrum Deventer aan de gemeente overgedragen. In 2021 wordt de NV geliquideerd. De gemeente krijgt haar aandelenkapitaal ad €272.268 teruggestort. Omdat bij oprichting van de NV het destijds gestorte aandelenkapitaal als verlies is genomen in de exploitatie van de gemeente en er aldus geen geactiveerd aandelenkapitaal op de balans staat, kan het teruggestorte aandelenkapitaal als reserve worden aangemerkt. Een deel van die reserve moet als onderhoudsreserve worden bestemd. De hoogte van de aan te houden onderhoudsreserve wordt bepaald door een nieuw meerjarig onderhoudsprogramma (MJOP) op basis van de door de gemeente gehanteerde conditiescore methodiek NEN2767 op te stellen inclusief een vervangingsschema voor de activa. Daarna wordt duidelijk of en in welke mate een deel van de reserve zou kunnen vrijvallen ten gunste van of de algemene middelen of verduurzaming van de objecten. Daartoe wordt t.z.t. een voorstel voorgelegd. Tot die tijd worden de middelen gereserveerd.
- In de aandeelhoudersvergadering van Circulus-Berkel BV van 17 februari 2021 is het geactualiseerde Strategieplan van Circulus-Berkel BV vastgesteld. De raad is daarover met een raadsmededeling geïnformeerd. In de aandeelhoudersvergadering van 17 februari 2021 is door de bestuurder van Circulus-Berkel een voorstel ter kennisname gebracht over het formeren van een Financiële Denktank bestaande uit zowel vertegenwoordigers van Circulus-Berkel als de gemeenten (ambtelijk). Die Denktank heeft als opdracht het proces van prijsvorming en de management cyclus, waarmee al een aanzienlijk

aantal jaren wordt gewerkt, te evalueren/ beoordelen en met verbetervoorstellen te komen. Over de (uitgewerkte) verbetervoorstellen volgens het rapport wordt de gemeenteraad t.z.t. geïnformeerd.

- In de ontwikkelingsbrief 2022 schrijft de GGD dat er de komende tijd nog veel onderzoek wordt gedaan naar de impact van de Coronapandemie op de samenleving. Naast alles wat er nodig is om het coronavirus te bestrijden, zijn er ook onomkeerbare ontwikkelingen in gang gezet. Dit betekent ook dat we op een andere manier zullen kijken naar en denken over gezondheid.
- In 2020 waren voor PlusOV het verbeteren van de dienstverlening en het reduceren van kosten met behoud van kwaliteit de belangrijkste uitdagingen. Verschillende projecten hiervoor zijn in 2020 afgerond, ondanks de coronamaatregelen. De komende jaren staan in het teken van het verder verlagen van de organisatie- en vervoerskosten, waarbij in 2021 de focus komt te liggen op het vraagafhankelijk vervoer. Twee grote aanbestedingen vormen hiervoor de basis. De eerste is een nieuw planningssysteem voor het vraagafhankelijk vervoer. De tweede aanbesteding betreft de inkoop van taxicapaciteit in het vraagafhankelijk vervoer.
- De financiële positie van Enexis wordt beïnvloed door effecten van energietransitie en reguleringsmethodiek. Er is veel geld nodig voor het toekomstbestendig maken van de energie-infrastructuur. Enexis moet proactief investeren om sneller duurzame opwek te kunnen aansluiten. Het huidige reguleringskader stimuleert echter niet tot dergelijke investeringen. Extra investeringen tellen namelijk pas in de volgende reguleringsperiode mee bij de vaststelling van de vergoedingen. Door deze vertraging wordt druk gelegd op de financiële ratio's van netwerkbeheerder Enexis. Bij de Autoriteit Consument & Markt (ACM) pleiten netbeheerders daarom voor aanpassing van de reguleringsmethodiek. De periode tussen kosten en vergoedingen moet verkort worden en het moet zeker zijn dat netbeheerders vergoeding ontvangen voor de kosten die zij maken. Dat geldt niet alleen voor de eigen investeringen, maar ook voor de stijgende inkoopkosten van TenneT (de aangewezen netbeheerder van het landelijke hoogspanningsnet in Nederland). Desondanks heeft Enexis in 2020 besloten tot versterking van het energienetwerk met een investering van €1,9 miljard om daarmee mede de energietransitie invulling te kunnen geven. De extra investeringen mag Enexis met enkele jaren vertraging, over een periode van 40 jaar, doorberekenen in de tarieven voor huishoudens en bedrijven. Deze investeringen moeten wel voorgefinancierd worden. Daarvoor heeft Enexis haar aandeelhouders in april 2020 gevraagd haar eigen vermogen met €500 miljoen te versterken waardoor het onder gunstige voorwaarden vermogen kan aantrekken op de kapitaalmarkt voor de benodigde extra investeringen in het energienetwerk. Eind 2020 heeft de gemeente Deventer besloten deel te nemen aan het verstrekken van een hybride converteerbare aandeelhouderslening voor een bedrag van €1,3 miljoen.
-
- In de ontwikkelingsbrief 2022 schrijft de GGD dat er de komende tijd nog veel onderzoek wordt gedaan naar de impact van de Coronapandemie op de samenleving. "Gezond centraal: van crisis naar kans". 2022 wordt het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen en de start van een nieuwe bestuursperiode voor GGD IJsselland. In 2022 borgt de GGD de opbrengsten van de agenda publieke gezondheid 'Beweging vanuit eigen regie' en bouwen ze met het nieuwe bestuur aan een bestuur agenda die de beweging voortzet.
-
- De vervoerscentrale Plusov heeft met één vervoerder nog een geschil over de afrekening van de vervoerskosten 2018/2019. De vervoerder heeft een claim ingediend. In 2022 wordt dit geschil opgelost, de gemeente heeft hiervoor voldoende middelen gereserveerd.

- Omgevingsdienst IJsselland (hierna: de OD) is in april 2021 het Programma Samen Toekomstbestendig gestart. Het programma kent een vijftal sporen waarvan in 2021 vier sporen nader zijn uitgewerkt. Na uitwerking van de 4 sporen van het programma zijn ze in samenhang met elkaar gebracht wat leidt tot de kaders en uitgangspunten voor een duurzame begroting 2023 en de herijking van de financiering van de OD die in 2022 bestuurlijk zullen worden vastgesteld. Op 2 maart 2022 is door de omgevingsdienst een raadspresentatie gegeven over het programma.
- Een aantal participaties van Wadinko BV heeft in 2020 gebruik gemaakt van steunmaatregelen van de overheid (NOW-regelingen). In één geval betreft dit een meerderheidsparticipatie met als gevolg dat het Wadinko wettelijk gezien niet is toegestaan dividend uit te keren. Daarnaast acht Wadinko het maatschappelijk niet gewenst om dividend uit te keren in situaties waarin van overheidssteun gebruik wordt gemaakt. Deventer heeft €30.000 dividend begroot. Op 11 juni 2021 heeft Wadinko het beleidsplan 2021-2026 vastgesteld. Wadinko continueert het bestaande beleid met lichte accent verschuivingen. Zie informatie in deze paragraaf. De komende periode ligt prioriteit van de GR Stedendriehoek bij de realisatie van de Regiodeal en verder zijn de taken gebaseerd op "De Agenda Stedendriehoek 2019-2023". Daarnaast wordt uitdrukkelijk de samenwerking met partners uit bedrijfsleven, onderwijs en maatschappelijke organisaties gezocht. Samen is de nieuwe koers van de regio bepaald met daarin een belangrijke rol voor de stichting Strategische Board. Inmiddels is er gestart met het "regionaal Perspectief 2030" waarin we in één overzicht het grotere verhaal te vertellen. Dat doen we met een tekening van de regio, waarin iedereen zich kan herkennen en die inspiratie biedt. Daarnaast komt er later dit jaar ook een uitvoerings- en investeringsplan.
- De komende tijd ligt de prioriteit van de GR Stedendriehoek bij de realisatie van de Regiodeal en de taken gebaseerd op "De Agenda Stedendriehoek 2019-2023". Daarnaast wordt uitdrukkelijk de samenwerking met partners uit bedrijfsleven, onderwijs en maatschappelijke organisaties gezocht. Samen is de nieuwe koers van de regio bepaald met daarin een belangrijke rol voor de stichting Strategische Board. Inmiddels is er gestart met het "regionaal Perspectief 2030" waarin we in één overzicht het grotere verhaal te vertellen. Dat doen we met een tekening van de regio, waarin iedereen zich kan herkennen en die inspiratie biedt. Daarnaast komt er later dit jaar ook een uitvoering- en investeringsplan.

Beleidskader

In toenemende mate doen gemeenten voor de uitvoering van haar publieke taken een beroep op andere organisaties waaraan zij taken aan uitbesteden, via inkoop of subsidie of via uitvoering door verbonden partijen.

Bij verbonden partijen kan het zowel gaan om privaatrechtelijke organisaties (vaak vennootschappen) als om publiekrechtelijke organisaties (gemeenschappelijke regelingen). Voor wat betreft de private partijen gaat het om organisaties en instellingen waarover gemeenten zowel financieel als bestuurlijk zeggenschap hebben. In geval van (de publiekrechtelijke) gemeenschappelijke regelingen gaat het om samenwerkingsvormen met een rechtspersoonlijkheid. De diversiteit van de verbonden partijen is de afgelopen jaren toegenomen, evenals het financiële en beleidsmatige gewicht ervan; dit werd nog eens versterkt door de decentralisaties in het sociale domein.

Gemeenten blijven verantwoordelijk voor de aansturing van verbonden partijen, de controle erop en de financiële consequenties voor de eigen organisatie. Om deze verantwoordelijkheden waar te kunnen maken is het van belang dat het college en de gemeenteraad weten wat hun bevoegdheden zijn. Vanuit zowel het publiekrecht als het privaatrecht zijn kaders van toepassing voor (de samenwerking in) verbonden partijen. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en daaruit voortvloeiende richtlijnen geven specifieke voorschriften mee over aspecten inzake verbonden partijen. Voorschrift is dat gemeenten in de paragraaf verbonden partijen van de gemeentelijke begroting en jaarrekening de visie op en beleid omtrent verbonden partijen opnemen. Indien gemeenten een afzonderlijk door de raad vastgestelde beleidsnota verbonden partijen hebben kan daarnaar worden verwezen. Deventer heeft voor de opstelling van een kadernota verbonden partijen gekozen.

Daarnaast is in de financiële verordening (artikel 21) van de gemeente vastgelegd dat het college periodiek in een beleidsnota het systeem van toezichtuitoefening op de onderscheiden verbonden partijen vastlegt en dit systeem ter kennis brengt van de raad. De kadernota verbonden partijen beschrijft hoe de gemeente Deventer omgaat met verbonden partijen, zodat op een weloverwogen manier invulling wordt gegeven aan de rollen van eigenaar (zeggenschap) en opdrachtgever (sturing).

In oktober 2017 is de beleidsnota verbonden partijen geactualiseerd vastgesteld door de gemeenteraad. Meer dan voorheen wordt met het vernieuwde kader een actievere betrokkenheid van college en gemeenteraad bij verbonden partijen inhoud gegeven. Naast expliciete kaders voor processen tot besluitvorming zijn inhoudelijke kaders opgenomen en is aandacht besteed aan de instrumenten voor kaderstelling, controle en sturing. Onderscheid wordt daarbij gemaakt voor de kader stellende en controlerende rol van de gemeenteraad en de opdrachtgevers- en eigenaar rol van het college. Voor het sturen en beheersen zijn vier rollen voor de gemeente te onderscheiden:

- Gemeenteraad; kaderstelling en controlerend;
- College; opdrachtgever (sturing) en eigenaar (zeggenschap);

Een verbonden partij is gekoppeld aan een kerntaak van de gemeente op een specifiek beleidsterrein. Dit betekent dat ook vanuit inhoudelijk(e) beleid(doelen) gestuurd wordt op de verbonden partijen.

Het doel van actieve betrokkenheid bij verbonden partijen is het:

- behartigen van het publieke belang;
- beheersen van risico's die met verbonden partijen samenhangen;
- borgen van de continuïteit van de verbonden partij.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor de kaderstelling binnen de gemeente. De gemeenteraad heeft daartoe kader stellende bevoegdheden maar ook het budgetrecht. Dit zijn twee instrumenten waarmee aan de voorkant kan worden gestuurd op inhoud/beleid en financiën. De kadernota verbonden partijen dient als richtlijn voor het college en indirect voor de verbonden partij. Het kader verbonden partijen is ook de grondslag voor de gemeenteraad om te kunnen controleren en al dan niet te interveniëren.

Om de controlerende rol adequaat uit te voeren maakt de gemeenteraad in de regel gebruik van de reguliere planning en control instrumenten van de gemeente en de gemeenschappelijke regelingen en de raadmededelingen van het college.

Vierjaarlijks wordt een evaluatie per verbonden partij opgesteld die met de gemeenteraad wordt gedeeld. Met een raadsmededeling van 28-5-2019 is het evaluatierapport over de gemeenschappelijke regelingen regio IJsselland gepresenteerd en op 26-5-2020 een raadsmededeling het evaluatierapport over de overige verbonden partijen.

Het college heeft op 26 mei 2020 de zogenaamde Uitvoeringsnota Verbonden Partijen vastgesteld. De Uitvoeringsnota vormt een handreiking voor het college van B en W en de ambtelijke organisatie voor het effectief relatiemanagement en het borgen van de control op verbonden partijen. De nota gaat in op de wijze waarop de gemeente toezicht, sturing en beheersing van verbonden partijen inricht en uitvoert, alsmede de verantwoording daarover.

Op 14 december 2021 heeft de Eerste Kamer ingestemd met een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De gewijzigde WGR versterkt de kader stellende en controlerende rol van gemeenteraden. De participatiemogelijkheden van burgers en belanghebbenden bij de besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen worden vergroot. Concrete wijzigingen zijn onder andere:

- gemeenteraden krijgen de mogelijkheid om vooraf een zienswijze te geven op het gehele ontwerp of wijziging van een gemeenschappelijke regeling
- gemeenteraden krijgen de bevoegdheid om een zienswijze in te dienen voorafgaand aan het nemen van besluiten door het bestuur van een gemeenschappelijke regeling
- gemeenteraden kunnen besluiten om een gezamenlijk voorstel te doen tot het oprichten van een gemeenschappelijke adviescommissie
- het bestuur van de gemeenschappelijke regeling moet de raden van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen geven die zij nodig hebben voor de uitoefening van hun taken,
- de gemeenschappelijke regeling moet bepalingen bevatten over de wijze waarop ingezetenen van de deelnemende gemeenten en belanghebbenden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van de regeling betrokken worden (inspraak)
- Recht van onderzoek door gemeenschappelijke raden, unanieme deelname.
- Lokale en gemeenschappelijke Rekenkamers om onderzoek te doen naar gevoerde bestuur.

De wetswijziging moet vanaf 1 juli 2022 in werking treden. Uiterlijk twee jaar na de inwerkingtreding van deze wetswijziging zullen alle gemeenschappelijke regelingen aan de gewijzigde Wgr moeten zijn aangepast.

Financiële risico's per Verbonden partij

Circulus BV

Vestigingsplaats: Apeldoorn

Website: [circulus](https://www.circulus.nl)

Programma: Algemene dekkingsmiddelen

Aard: BV

Deelnemingspercentage: 21,42%

Doel en openbaar belang: Inname en verwijdering van huishoudelijk- en bedrijfsafval en stadsreiniging.

Financieel risico: De gemeente loopt financieel risico over het geactiveerde aandelenkapitaal in Circulus BV en op het geraamde dividend voor de algemene middelen (dividend Cirec). De aandelen van Circulus BV worden gehouden door de gemeenten Apeldoorn, Deventer, Epe, Zutphen, Doesburg, Bronckhorst, Brummen, Voorst en Lochem. Dochteronderneming CiRec BV is in handen van de gemeenten Apeldoorn en Deventer.

Toelichting: Circulus heeft geen winstdoelstelling. Publieke dienstverlening wordt tegen kostprijs gedaan. Circulus is gegroeid naar een weerstandsvermogen dat een solvabiliteitspercentage van minimaal 25% vertegenwoordigt. Een eis die banken stellen bij de financiering van Circulus. Het belang van Deventer is 11,5%. Dat belang moet ook in de algemene reserve van Circulus BV zijn vertegenwoordigd. Na jaarrekening 2020 van Circulus is dat percentage nog niet bereikt, waardoor na vaststelling van de jaarrekening 2020 van Circulus geen dividend aan Deventer kon worden uitbetaald. Ook in het meerjarig perspectief tot en met 2024 wordt nog geen dividenuitkering voorzien omdat het belang van 11,5% nog niet in de Algemene Reserve is gerealiseerd.

Beleidsvoornemens: In de aandeelhoudersvergadering van 17 februari 2021 is het geactualiseerde Strategieplan van Circulus vastgesteld. De raad is daarover met een raadmededeling geïnformeerd. De realisatie daarvan zal in jaarplannen worden uitgewerkt en in samenspraak met gemeenten zijn beslag krijgen in de begroting van en de dienstverlening aan gemeenten (voor Deventer: afvalinzameling en reiniging openbare ruimte).

Contractwaarde 2021:		Realisatie contractwaarde:	€15.065.080
Bijdrage GR 2021:		Realisatie bijdrage GR:	

Subsidie 2021:		Realisatie subsidie:	
Dividend 2021	€191.000 (Cirec)	Realisatie dividend	Nog niet bekend
Financiële gegevens	2020	2021	2022
Eigen vermogen:	€15.237.002	€16.085.500	€16.934.000
Vreemd vermogen:	€38.387.936	€42.336.000	€41.181.000
Resultaat:	€1.177.796	€1.377.000	€1.446.000
Bron:	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	€18.400 (€18.400)		
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

CSV Amsterdam BV

Vestigingsplaats: 's-Hertogenbosch

Website:

Programma: Algemene dekkingsmiddelen

Aard: BV

Deelnemingspercentage: 0,26 %

Doel en openbaar belang: Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland is Essent per 30 juni 2009 gesplitst in een netwerkbedrijf (Enexis) en een productie- en leveringsbedrijf (Essent). In 2009 is het productie- en leveringsbedrijf verkocht aan RWE. Daarnaast heeft Deventer in 2014 de aandelen in het afvalverwerkingsbedrijf Attero (voormalig Essent Milieu) verkocht aan Waterland. Uit beide verkopen vloeit de deelneming voort waarin wij aandeelhouder zijn van CSV Amsterdam B.V. (CSV=Claim Staat Vennootschap)

CSV heeft drie doelstellingen:

1. namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON (Wet Onafhankelijk Netbeheer);
2. namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO B.V. ("Waterland");
3. het geven van instructies aan de Escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag (€13,5 miljoen) dat op de Escrow-rekening n.a.v. verkoop Attero is gestort.

Uiteindelijk doel is de afwikkeling van de verkoop van Essent aan RWE.

Ad 1: De Hoge Raad in 2015 heeft besloten dat de Splitsingswet niet in strijd is met het recht van de Europese Unie. Met deze uitspraak van de Hoge Raad zijn de vorderingen van Essent op de Staat definitief afgewezen. Voor de vennootschap is de procedure daarmee geëindigd.

Ad 2: In 2016 is een compromis werd bereikt tussen CSV, Recycleco B.V. en Attero Holding B.V. over betwiste (fiscale) claims alsmede over een belastingteruggave en in april 2020 is een tweede en finale compromis bereikt tussen hiervoor genoemde partijen voor de beëindiging van alle resterende geschillen met betrekking tot betwiste (fiscale) claims, alsmede over een belastingteruggave. Op 21 mei 2020 heeft CSV het resterend vermogen op de Escrow-rekening van €7.951.352,47 ontvangen, welk bedrag vervolgens onder inhouding van €150.000 voor aanvulling van het werkkapitaal volledig is uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Financieel risico: Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag €20.000), art 2.:81 BW.

Toelichting:

Beleidsvoornemens: In februari 2021 heeft CSV bezwaar gemaakt tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Op het moment is CSV in gesprek met de Belastingdienst over het bezwaar. Afhankelijk van de reactie van de Belastingdienst en de kans van slagen van een eventuele gerechtelijke procedure zal in overleg met Aandeelhouderscommissie van CSV de procedure al dan niet worden voortgezet. Na afwikkeling van deze bezwaar- en eventuele gerechtelijke procedure of eventuele voortijdige beëindiging van deze procedure (bijvoorbeeld door een mogelijk compromis tussen de Belastingdienst en CSV of een besluit van de Aandeelhouderscommissie de procedure niet verder voort te zetten) zal CSV kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Contractwaarde 2021:		Realisatie contractwaarde:	
Bijdrage GR 2021:		Realisatie bijdrage GR:	
Subsidie 2021:		Realisatie subsidie:	
Dividend 2021		Realisatie dividend	
Financiële gegevens			
	2020	2021	2022
Eigen vermogen:	€392.593	€292.593	€192.593
Vreemd vermogen:	€27.162	€25.000	€0
Resultaat:	€172.219	-€100.000	-€100.000
Bron:	Jaarrekening	Prognose	Opheffing in 2022
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	€52 (€52)		
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

Het Groenbedrijf BV

Vestigingsplaats: Deventer

Website: [hetgroenbedrijf](https://www.hetgroenbedrijf.nl)

Programma: Leefomgeving

Aard: BV

Deelnemingspercentage: 50%

Doel en openbaar belang: Beheer, onderhoud, aanleg en vervanging van openbaar groen, sportlocaties, straten, wegen, pleinen, riolering en zorgen voor een duurzame instandhouding daarvan. Sociale onderneming door inzet van mensen met afstand tot de reguliere arbeidsmarkt.

Financieel risico: De volgende financiële risico's zijn voor de gemeente aan de orde:
1 De ontwikkeling van de tarieven voor de dienstverlening wegens de kostenontwikkeling van het personeelsbestand (waaronder kosten voor instroom van deelnemers vanuit de Participatiewet als ook een seniorenregeling) als ook de inkoopkosten bij derden.
2 De financiering van de (vervanging-) investeringen in het meerjarig perspectief door een mix van eigen vermogen en vreemd vermogen (door de gemeente te verstrekken aan HGB).

Toelichting: De gemeente Deventer en KonnecteD BV zijn elk voor 50% aandeelhouder in HGB BV.

Het jaar 2020 sloot met een tekort van -/- €422.000. Het begroot resultaat voor 2021 is -/- €167.000. De interim directeur van HGB heeft in 2021 maatregelen getroffen om de begroting sluitend te krijgen en daarbovenop zijn oudere balansposten opgeschoond en daardoor is over 2021 (naar verwachting) een positief exploitatieresultaat van €700.000, waarvan het grootste gedeelte eenmalig van aard is. De begroting 2022 sluit op €0.

Het Groenbedrijf verzorgt de leefomgeving van de gemeente Deventer en doet dat voor een substantieel deel met mensen met lagere / beperkte competenties. HGB draagt daarmee in belangrijke mate bij aan social return. De inzetbare doelgroep verandert. Het aantal werkzame Wsw'ers daalt en de groep deelnemers vanuit de Participatiewet stijgt. De financiering voor deze doelgroepen verschilt en leidt per saldo in de toekomst voor het meerjarige perspectief tot hogere personele kosten en legt daarmee druk op de tariefontwikkeling van het groenonderhoud voor de gemeente.

Beleidsvoornemens: Het college heeft op 18-12-2020 besloten een onderzoek te starten naar de effectiviteit van de uitvoering van werkzaamheden in de buitenruimte. Met een raadsmededeling is de gemeenteraad daarover geïnformeerd. De werkzaamheden in de openbare ruimte worden nu door HGB, Circulus en Cambio Buurtbeheer (Circulus) uitgevoerd. Beoordeeld wordt of deze werkzaamheden effectiever kunnen worden uitgevoerd (door betere en/of – andere - samenwerking) of dat de werkzaamheden mogelijk bij een andere partij kunnen worden gelegd.

Tevens wordt in 2022 de governance van HGB, waarin zowel de gemeente Deventer als KonnecteD BV momenteel ieder 50% belang hebben, nader onderzocht op effectiviteit en efficiëntie van de uitvoering van het gemeentelijk publiek belang (groenonderhoud openbare ruimte).

Contractwaarde 2021:		Realisatie contractwaarde:	€8.578.520
Bijdrage GR 2021:		Realisatie bijdrage GR:	
Subsidie 2021:		Realisatie subsidie:	
Dividend 2021		Realisatie dividend	
Financiële gegevens			
	2020	2021	2022
Eigen vermogen:	€1.150.000	€1.850.000	€1.850.000
Vreemd vermogen:	€2.423.000	€2.500.000	€2.500.000
Resultaat:	-€422.000	€700.000	€0
Bron:	Jaarrekening	Prognose	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	€30.000 (€30.000)		
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

Coöperatie Dimpact ua

Vestigingsplaats: Enschede

Website: [dimpact](https://www.dimpact.nl)

Programma: Algemene dekkingsmiddelen

Aard: Coöp

Deelnemingspercentage: 3 %

Doel en openbaar belang: Het verbeteren en innoveren van gemeentelijke dienstverlening door het gezamenlijk inkopen van ICT-oplossingen en het delen van kennis.

Financieel risico: Gegeven de groei van het aantal producten en aantal lid gemeenten zal (op advies de accountant) de bedrijfsvoeringsreserve in de komende jaren groeien tot €1.500.000. Daarnaast dient er een buffer in de algemene reserves te worden gecreëerd. Hiermee kunnen toekomstige aanbestedingen worden gefinancierd, die nodig zijn voor het vervangen en vernieuwen van het bestaande product- en diensten portfolio. Neemt niet weg dat ook op dit moment Dimpact financieel gezond is. Als de leden tussentijds zouden besluiten de vereniging op te heffen, zullen individuele leden zelf een contract moeten afsluiten voor continuïteit van hosting, ontwikkeling en beheer van ICT-systemen. Er is dan een risico op hogere kosten omdat er dan niet meer als collectief over de prijs onderhandeld wordt. Het gaat hier om procesondersteuning die cruciaal is voor onze dienstverlening.

Toelichting:

Beleidsvoornemens: Deventer betaalt jaarlijks € 6.000 contributie en heeft een overeenkomst voor het afnemen van een basispakket. Dit bestaat uit softwaresystemen en hostingskosten van de software. Hieronder valt het zaakstelsel (e-Suite) en de burgerzakenmodules. Samenwerken in de vereniging van gemeenten zorgt, naast inkoopvoordeel, voor kennisdeling waardoor de leden elkaar verder helpen. 33 gemeenten nemen deel in Dimpact.

De ledengroeidoelstelling is gerealiseerd, Dimpact vertegenwoordigt nu ruim twee miljoen inwoners. Er ligt een sterke focus op de lange termijn waarde creatie voor haar leden. De strategische koers is in 2018 herijkt. Ook heeft de governance een andere vorm gekregen. Naast de bestaande beheersactiviteiten, worden ook innovatie-activiteiten in gezamenlijkheid ontplooid: 'het innovatiespoor'. Daarin is Dimpact de innovatie-katalysator met doe- en opschalkracht voor en door gemeenten. Samen innoveren staat centraal. 2022 staat in het teken van de vervanging van de e-Suite. Dit gebeurt innovatief: in componenten, op basis van common ground techniek.

Contractwaarde 2021:		Realisatie contractwaarde:	€731.593
----------------------	--	----------------------------	----------

Bijdrage GR 2021:		Realisatie bijdrage GR:	
Subsidie 2021:		Realisatie subsidie:	
Dividend 2021		Realisatie dividend	
Financieele gegevens	2020	2021	2022
Eigen vermogen:	€2.351.395	€1.877.724	€1.474.727
Vreemd vermogen:	€1.981.163	Niet begroot	Nog niet bekend
Resultaat:	€171.915	-€127.076	Nog niet bekend
Bron:	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:			
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

GR Bedrijfsvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland

Vestigingsplaats: Zwolle

Website: [bedrijfsvoeringsorganisatie-regionale-jeugdzorg](https://bedrijfsvoeringsorganisatie-regionale-jeugdzorg.nl)

Programma: Jeugd en onderwijs

Aard: GR

Deelnemingspercentage: 9 %

Doel en openbaar belang: Samenwerking van 11 gemeenten in de regio IJsselland voor gezamenlijke inkoop van de jeugdzorg en de informatievoorziening daarover. Het betreft hier een uitvoeringsorganisatie. Besluitvorming ten aanzien van beleid is verantwoordelijkheid van de lokale deelnemende gemeenten. Het bestuur bestaat uit elf leden, vanuit elke deelnemende gemeente één lid.

Financieel risico: Financieel risico ten aanzien van de bedrijfsvoeringsorganisatie is zeer beperkt omdat het kleine organisatie betreft met deels personele detacheringen.

Toelichting: Er nemen 11 gemeenten deel in de gemeenschappelijke regeling. Zeggenschap is derhalve afgerond 9%. Het financieel aandeel in de begroting is gebaseerd op de maatschappen conform de eerdere verdeling van het rijksbudget voor Jeugd, afgerond 21%. De GR heeft geen eigen vermogen. De GR taken worden jaarlijks met voorschotten door de deelnemende gemeenten betaald en aan het eind van het jaar worden de gerealiseerde uitgaven met gemeenten afgerekend. Het exploitatiesaldo van de begroting en jaarrekening van de GR is daarmee jaarlijks nihil.

Beleidsvoornemens: De samenwerking tussen de elf IJssellandse gemeenten heeft zich in de afgelopen jaren ontwikkeld van het gezamenlijk organiseren en uitvoeren van een deel van de taken van de Jeugdwet, naar een samenwerking waarin gemeenten daarnaast meer en meer van elkaar willen leren op het gebied van beleid en uitvoering. 2022 is het eerste volledige jaar waar gewerkt wordt in lijn met de nieuwe regionale visie. Belangrijke thema's daarin zijn: het versterken van de positie van de ouders en jeugdige, het analyseren, leren en ontwikkelen en de bovenregionale samenwerking. Dit laatste zal onder meer invloed hebben op de invulling van inkoop, contractmanagement en sommige Transformatiethema's.

Contractwaarde 2021:		Realisatie contractwaarde:	
Bijdrage GR 2021:		Realisatie bijdrage GR:	€341.081
Subsidie 2021:		Realisatie subsidie:	€1.913.324
Dividend 2021		Realisatie dividend	

Financiële gegevens	2020	2021	2022
Eigen vermogen:	€0	€0	€0
Vreemd vermogen:	€2.713.042	€0	€0
Resultaat:	€0	€0	€0
Bron:	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:			
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

GR Bedrijfsvoeringsorganisatie Sallcon (Konnected)

Vestigingsplaats: Deventer

Website: [sallcon](http://sallcon.nl)

Programma: Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt

Aard: GR

Deelnemingspercentage: 50%

Doel en openbaar belang: Werkvoorziening voor mensen met een arbeidshandicap, re-integratie van werklozen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Begeleider en bemiddelaar bij gesubsidieerde arbeid.

Financieel risico: Door de bezuiniging op de rijksbijdrage WSW van 2015 tot en met 2021 worden in de eerste jaren van het meerjarenperspectief exploitatieverliezen geleden die met inzet van reserves (GR en BV tezamen) kunnen worden afgedekt. Prognose volgens het vastgestelde Ondernemingsplan (september 2020) is dat vanaf 2025 positieve resultaten kunnen worden gerealiseerd. Uit de verdere uitwerking van het transitieplan en een daarbij nog vast te stellen meerjarige begroting moet blijken of deze resultaatontwikkeling haalbaar is.

Toelichting: Sallcon GR is een GR bedrijfsvoeringorganisatie van de gemeenten Deventer en Olst-Wijhe. De GR heeft haar bedrijfsmatige activiteiten in haar 100% dochteronderneming KonnecteD BV belegd.

Konnected Bv en Sallcon GR tezamen hebben een vrij beschikbaar weerstandsvermogen van €9,6 miljoen, dat kan worden ingezet voor dekking van de nadelige exploitatieresultaten die met name het gevolg zijn van de Rijkskortingen. Uit de jaarlijkse financiële risicoscan van KonnecteD blijkt dat voor financiële risico's een weerstandsvermogen van €2,6 mln. aangehouden moet worden. Het vrij beschikbaar weerstandsvermogen van € 7,0 mln. (€9,6 mln. - €2,6 mln.) wordt ingezet voor dekking van de eerste jaarschijven van de niet sluitende meerjarige begroting. Tot aan 2025 is daarvoor €3,8 mln. nodig. Financieel risico voor de gemeente is dat de positieve resultaatverwachting van KonnecteD niet uitkomt en de reserve daardoor eerder volledig moet worden aangewend en er een negatief meerjarig exploitatietekort blijft. De nog op te stellen meerjarige begroting bij het verder uit te werken transitieplan wordt medio 2022 gepresenteerd.

Beleidsvoornemens: KonnecteD BV is een netwerkwerkorganisatie met een toekomstbestendige werkleersetting en heeft de aansluiting op en met de arbeidsmarkt. De belangrijkste uitdaging voor de toekomst is het creëren van voldoende werkgelegenheid voor bestaande en nieuwe doelgroepen.

KonnecteD heeft in 2020 een nieuw Ondernemingsplan vastgesteld met bijpassende meerjarige begroting waarin is opgenomen dat het bedrijf verder zal transformeren van een klassiek SW – bedrijf (de instroom in de SW is gestopt) naar modern Werkleerbedrijf voor het uitvoeren van de Participatiewet. Dit vraagt investeringen in nieuwe Werk-Leer Routes voor nieuwe instroom vanuit de Participatiewet en de arbeidstoekomst voor de huidige SW populatie kan daarmee beter worden geborgd. Er is een intensief traject gestart om te komen tot een Transformatieplan KonnecteD. Hierin worden twee prioriteiten benoemd: integratie van het oude Sallcon en het oude Deventer Werktalent in één KonnecteD (hieronder valt ook monitoring en sturing) en bijpassend leiderschap en cultuur. De raad is hierover met een raadsmededeling van 6 juli 2021 geïnformeerd.

Met een besluit van 9 september 2021 heeft het bestuur van Sallcon GR besloten de governance van het samenwerkingsverband (Sallcon GR en uitvoeringsorganisatie KonnecteD BV) van de gemeenten Deventer en Olst-Wijhe voor uitvoering van de WSW en de Participatiewet te evalueren en met aanbevelingen te komen. Onderdeel van de opdracht is tot evaluatie is tevens de constructie dat KonnecteD BV evenals de gemeente Deventer voor 50% aandeelhouder zijn van HGB BV.

Contractwaarde 2021:		Realisatie contractwaarde:	€4.578.148
Bijdrage GR 2021:		Realisatie bijdrage GR:	€58.500
Subsidie 2021:		Realisatie subsidie:	€16.489.179
Dividend 2021		Realisatie dividend	
Financiële gegevens			
	2020	2021	2022
Eigen vermogen:	€17.280.000	€15.870.000	€14.675.000
Vreemd vermogen:	€7.644.000	€5.984.000	€6.514.000
Resultaat:	-€1.166.000	-€1.337.000	-€1.195.000
Bron:	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:			
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

GR Collectie Overijssel

Vestigingsplaats: Zwolle

Website: [collectie overijssel](#)

Programma: Kunst en cultuur

Aard: GR

Deelnemingspercentage: 33%

Doel en openbaar belang: CO voert het beheer en advies over gemeentelijke- en rijksarchiefbescheiden en -collecties. Daarnaast zijn er publiekstaken gericht op ontsluiting van de archieven, zoals tentoonstellingen, websites e.d. Dit is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling, aanvullend in een vierjarig activiteitenplan. Naast Deventer zijn Zwolle en de Rijksoverheid (ministerie van OC&W) deelnemer.

Financieel risico: Het weerstandsvermogen is toereikend. Het aangekondigde uittreden van het Rijk per 2024 is een mogelijk financieel risico voor CO.

Toelichting:

Beleidsvoornemens: Binnen de programmaliijn erfgoed laat CO Stadsarchief Deventer zich in de beleidsperiode 2021-2024 leiden door één drijvende ambitie: excelleren in het beheer en toegankelijk maken van analoge erfgoedcollecties. Er zijn drie functies die aan de door ons beheerde collecties verbonden zijn: Houdbaar, Bruikbaar en Zichtbaar. De collecties zijn uniek en onvervangbaar en daarom is het een kerntaak om ze zo goed mogelijk fysiek te behouden voor onze en toekomstige generaties. De toegevoegde waarde ontstaat echter vooral als mensen de collecties gaan gebruiken; dat willen we dan ook optimaal faciliteren, zonder drempels en met een stevige nadruk op digitaal. Met CO zijn in 2021 gesprekken gestart over de mogelijkheid tot het samenvoegen van erfgoedfuncties op locatie Klooster 12.

Uittreding Rijk 2024: Door de vele veranderingen in de archiefwereld heeft het Ministerie van OC&W aangegeven haar rol en positie in de Regionaal Historische Centra (RHC's) te willen herzien en samen met de RHC's te zoeken naar andere mogelijkheden. CO wil samen met betrokkenen kansen in de erfgoedsector onderzoeken en keuzes maken. Over het proces tot uittreding van het rijk wordt de gemeenteraad nog nader geïnformeerd.

Contractwaarde 2021:		Realisatie contractwaarde:	
Bijdrage GR 2021:		Realisatie bijdrage GR:	€1.271.476
Subsidie 2021:		Realisatie subsidie:	

Dividend 2021		Realisatie dividend	
Financieele gegevens	2020	2021	2022
Eigen vermogen:	€1.925.336	€2.605.400	€3.164.988
Vreemd vermogen:	€2.611.011	€2.395.300	€2.400.300
Resultaat:	€730.000	€0	€0
Bron:	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:			
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

GR Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) IJsselland

Vestigingsplaats: Zwolle

Website: ggd

Programma: Meedoen

Aard: GR

Deelnemingspercentage: 9 %

Doel en openbaar belang: Beschermen en bevorderen van de gezondheid van onze inwoners. Daarbij richt de GGD zich op het verminderen van ongelijkheid in de kans op goede gezondheid onder inwoners.

GGD IJsselland is daarnaast onderdeel van een samenhangend aanbod van publieke gezondheid in Nederland. Samenwerking in de regio IJsselland door uitvoering van de Wet publieke gezondheid en richt zich op jeugdgezondheidszorg, infectieziektebestrijding, monitoring van gezondheid en advies over gezondheidszorg aan gemeenten, zorg voor publieke gezondheid bij crisis en rampen. Volgens de wet moeten GGD' en dezelfde gebiedsindeling bevatten als de gemeenten die samen de Veiligheidsregio vormen.

Financieel risico: Elke gemeente geeft een bijdrage per inwoner voor de basisproducten die voor alle gemeenten gezamenlijk worden uitgevoerd (inwonersbijdrage). GGD IJsselland voert een actief financieel risicobeleid. De weerstandscapaciteit wordt geëvalueerd op basis van een financiële risico-inventarisatie. In 2019 is de notitie Risicomanagement en weerstandsvermogen geactualiseerd. Op basis van de meerjarenraming van GGD IJsselland is het risico voor de gemeente Deventer klein. Risico's voor de GGD zijn o.a. faillissement van toeleveranciers, claims, extra inzet medewerkers bij uitbraak infectieziekte en boventallig personeel bij beëindiging of afnemende activiteiten. Indien de weerstandscapaciteit niet voldoet, kunnen gemeenten – naar rato van het inwonertal - worden aangesproken op een eventueel exploitatietekort. Het weerstandsvermogen is met een ratio van 1,14 goed. Op basis van de meerjarenraming van GGD IJsselland en het beschikbare weerstandsvermogen is het risico voor de gemeente Deventer klein.

Toelichting: In totaal nemen 11 gemeenten deel aan de Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD IJsselland. Elke gemeente heeft 1 stem. De zeggenschap in de GGD is daarmee afgerond 9%. Het financieel belang van Deventer in de GGD is echter 18,3%.

Beleidsvoornemens: In de ontwikkelingsbrief 2022 schrijft de GGD dat er de komende tijd nog veel onderzoek wordt gedaan naar de impact van de Coronapandemie op de samenleving. "Gezond centraal: van crisis naar kans". 2022 wordt het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen en de start van een nieuwe bestuursperiode voor GGD IJsselland. In 2022 borgt de GGD de opbrengsten van de agenda publieke gezondheid 'Beweging vanuit eigen regie' en bouwen ze met het nieuwe bestuur aan een bestuur agenda die de beweging voortzet.

Contractwaarde 2021:		Realisatie contractwaarde:	€67.308 (maatwerk JGZ)	
Bijdrage GR 2021:		Realisatie bijdrage GR:	€3.620.896	
Subsidie 2021:		Realisatie subsidie:		
Dividend 2021		Realisatie dividend		
Financieel gegevens		2020	2021	2022
Eigen vermogen:		€2.916.000	€1.418.000	€1.500.000
Vreemd vermogen:		€5.047.000	€4.802.000	€4.550.000
Resultaat:		€293.000	€0	€0
Bron:		Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:				
Garantie 31-12-2021:				
Lening 31-12-2021:				

GR Omgevingsdienst IJsselland

Vestigingsplaats: Zwolle

Website: [rud](#)

Programma: Milieu en duurzaamheid

Aard: GR

Deelnemingspercentage: 8%

Doel en openbaar belang: Samenwerking in de regio IJsselland op het terrein van vergunningverlening, toezicht houden en handhaving van de milieuwetgeving.

Financieel risico: De Omgevingsdienst IJsselland maakt een ontwikkeling door: van pionieren naar professionaliseren. Een belangrijk deel van deze ontwikkeling is beschreven in het programma Samen Toekomstbestendig waarin dienst en deelnemers samen optrekken in de verdere ontwikkeling van de OD. Middels deze ontwikkeling is aandacht gekomen voor een professionele bedrijfsvoering, een goede duurzame begroting, het leveren van maximale toegevoegde waarde als dienst en een professionele en efficiënte uitvoering. De uitwerking van het programma leidt tot meerdere financiële effecten welke zullen samenkomen in de begroting 2023. In 2022 zullen al enkele stappen worden genomen. Hiervoor is via de begrotingswijziging 2021-2022 aanvullend budget gevraagd (1e kwartaalrapportage 2022). De ontwikkeling van de OD zal leiden tot een betere beheersing van de financiën doordat de bedrijfsvoering en de begroting op orde zijn gebracht. Een toetsing van het weerstandsvermogen heeft niet plaatsgevonden binnen het programma.

Toelichting: Omgevingsdienst IJsselland (hierna: de OD) is in april 2021 het Programma Samen Toekomstbestendig gestart. Het programma kent een vijftal sporen waarvan in 2021 vier sporen nader zijn uitgewerkt. Na uitwerking van de vier sporen van het programma zijn ze in samenhang met elkaar gebracht wat leidt tot de kaders en uitgangspunten voor een duurzame begroting 2023 en de herijking van de financiering van de OD die in 2022 bestuurlijk zullen worden vastgesteld. Op 2 maart is door de omgevingsdienst een presentatie gegeven over het programma.

Beleidsvoornemens: Onderdeel van het programma Samen Toekomstbestendig is het uitwerken van kaders en uitgangspunten voor een duurzame begroting 2023. Dit wordt vervolgens verwerkt in de feitelijke begroting 2023.

Contractwaarde 2021:		Realisatie contractwaarde:	
Bijdrage GR 2021:		Realisatie bijdrage GR:	€1.449.327
Subsidie 2021:		Realisatie subsidie:	

Dividend 2021		Realisatie dividend	
Financiële gegevens	2020	2021	2022
Eigen vermogen:	€639.855	€315.690	€315.690
Vreemd vermogen:	€1.409.109	€1.882.785	€1.715.181
Resultaat:	€312.837	€0	€0
Bron:	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:			
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

GR Regio Stedendriehoek

Vestigingsplaats: Twello

Website: [regiostedendriehoek](https://www.regiostedendriehoek.nl)

Programma: Burger en bestuur

Aard: GR

Deelnemingspercentage: 24%

Doel en openbaar belang: Doelstelling van de regio Stedendriehoek is het behartigen van de gemeenschappelijke en regionale belangen van de deelnemende gemeenten. En het samen met belangengroepen, maatschappelijke organisaties en private partijen bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling op het gebied van wonen, werken, bereikbaarheid en een versterking van het vestigingsklimaat in algemene zin. Een schone toekomst en een sterk vestigingsklimaat: dat zorgt voor welvaart en welzijn in onze regio. Vanuit deze gezamenlijke drijfveren werken overheden, ondernemers, onderwijs en onderzoek samen in en aan de Cleantech Regio. Er zijn geen gemeentelijke bevoegdheden overgedragen aan de regio.

Financieel risico: Het weerstandsvermogen van de regio is niet groot maar toereikend. De financiële risico's zijn beperkt en er is geen lang vreemd vermogen aangetrokken. Mocht de regio onverhoopt niet aan haar verplichtingen kunnen voldoen, moet teruggevallen worden op deelnemende gemeenten.

Toelichting: Aan deze GR wordt deelgenomen door de gemeenten Apeldoorn, Deventer, Zutphen, Brummen, Epe, Lochem, Heerde en Voorst. De regio verdeelt de kosten over de deelnemende gemeenten via de verdeelsleutel "inwonertal". Het Deventer aandeel in die kosten is ongeveer 24%. Wettelijk is geregeld dat de gemeenten bijspringen als de regio niet aan haar verplichtingen kan voldoen. Aan de GR nemen 8 gemeenten deel. Het stemrecht is op basis van het inwonertal. Zeggenschap is daarmee 23%.

Beleidsvoornemens: In 2022 wordt verder gewerkt aan de uitwerking van het Regionaal Perspectief 2030 in een Regionale Agenda met een uitvoeringsprogramma en het opzetten van een investeringsplatform. In het najaar 2022 wordt dit naar verwachting opgeleverd. Dit traject vindt plaats in nauw samenwerking met stichting Strategische Board (met daarin naast de overheid ook bedrijfsleven, onderwijs en maatschappelijke organisaties). In 2021 is gewerkt aan het Regionaal Perspectief 2030. Met dit perspectief wordt ingezet op groene groei en brede welvaart. Het stuk geeft de contouren voor de regionale agenda, de uitvoeringsagenda en het investeringsplatform die in 2022 worden opgesteld en waar in 2021 een begin mee is gemaakt. Uitvoering van het perspectief en de al bestaande programma's vindt plaats in diverse werkgroepen. Daarnaast is in 2021 uitvoering gegeven aan de Regio Deal met in totaal 26 projecten voor een bedrag van ongeveer €100 miljoen (waarvan €7,5 miljoen vanuit het Rijk). Hiervan zijn 9 projecten gelegen in de gemeente Deventer.

Contractwaarde 2021:		Realisatie contractwaarde:	
Bijdrage GR 2021:		Realisatie bijdrage GR:	€285.588
Subsidie 2021:		Realisatie subsidie:	
Dividend 2021		Realisatie dividend	
Financieel gegevens	2020	2021	2022
Eigen vermogen:	€172.600	€152.515	Niet bekend
Vreemd vermogen:	€2.089.739	€1.169.774	Niet bekend
Resultaat:	€172.600	€152.515	€0
Bron:	Jaarrekening	Jaarrekening	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:			
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

GR Veiligheidsregio IJsselland

Vestigingsplaats: Zwolle

Website: [veiligheidsregio-ijsselland](https://www.veiligheidsregio-ijsselland.nl)

Programma: Openbare orde en veiligheid

Aard: GR

Deelnemingspercentage: 9%

Doel en openbaar belang: Samenwerking in de regio IJsselland op het terrein van de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening. Bij wet zijn gemeenten ondergebracht in 25 veiligheidsregio's om daarmee de slagkracht van de overheid bij rampen en zware ongevallen te verbeteren.

Financieel risico: Er is een risicoprofiel opgesteld om de risico's van de organisatie in kaart te brengen. Deze zijn in een rapportage vastgelegd en opgenomen in de programmabegroting.
De tien risico's met de meeste invloed op de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit zijn: Grootschalige/langdurige inzet, stijgende rentepercentages, fiscale controles, stijgende pensioenpremies, datalek, transitie meldkamer, besluiten van het Veiligheidsberaad met financiële of personele gevolgen, marktontwikkelingen oefentrajecten, hogere prijs (dan beschikbaar) tankautospuiten bij de aanbesteding en complexiteit Europese aanbestedingen.
Op basis van alle risico's met bijbehorende inschatting is een analyse gemaakt van de benodigde weerstandsvermogen voor Veiligheidsregio IJsselland. Uit de rapportage van risicomanagement blijkt dat het weerstandsvermogen €1,18 miljoen zou moeten bedragen. Veiligheidsregio IJsselland heeft op dit moment een weerstandsvermogen van €1,0 miljoen. Dat geeft een betrouwbaarheid van 85%. Aan de hand van ervaringen met risicomanagement de komende jaren pas definitieve uitspraken te doen over de eventuele aanpassing van de hoogte van de aan te houden reserve / weerstandscapaciteit.
De zeggenschap in de Veiligheidsregio is 9% en het financieel belang 18,96%.

Toelichting: Bij de regionalisering van de brandweer in 2013 werd met instemming van de gemeenteraden besloten tot een verdeelmethodiek op basis van 100% historische kosten. Dat wil zeggen: de kosten van de gemeenten voor brandweer en rampenbestrijding voorafgaand aan de regionalisering. In 2017 is dit aangepast en wordt de bijdrage voor 25% gebaseerd op de bijdrage die de gemeenten vanuit het gemeentefonds krijgen voor brandweer en rampenbestrijding en voor 75% te laten bestaan uit historische kosten. Op aangeven van de gemeenten zal de Veiligheidsregio IJsselland de verdeelsleutel verder toe laten groeien naar de rekenmethode voor de bijdrage uit het gemeentefonds. Met ingang van 2023 zal de verdeelsleutel 50% historie en 50% gemeentefonds zijn. De financiële effecten treden op met ingang van 2023

Beleidsvoornemens: In februari 2019 is de Strategische Beleidsagenda 2019-2023 “Samen werken aan veiligheid” vastgesteld. De beleidsagenda is opgesteld samen met medewerkers en vertegenwoordigers van gemeenteraden, bestuur en veiligheidspartners. De beleidsagenda kent doorwerking naar de begroting 2020-2023. Concrete uitwerking van thema’s van de beleidsagenda gebeurt in jaarplannen van 2020-2023.

Binnen de brandweer en crisisbeheersing is een aantal ontwikkelingen gaande die ook in 2022 een vervolg zullen krijgen:

- N.a.v. Europese regelgeving zal de organisatievorm (waarbij brandweervrijwilligers gekazerneerd of geconsigneerd zijn) tegen het licht gehouden worden
- Er zullen nieuwe keuzes worden gemaakt over de organisatievorm en/of de aanstelling van vrijwilligers
- Op gebied van crisisbeheersing zal de integrale sturing worden versterkt
- Een samenvoeging van drie meldkamers in Oost-Nederland . Deze samenvoeging is begin 2023 een feit en vereist voorbereiding op gebied van personeel, middelen en werkprocessen.

In 2022 zal worden gewerkt aan een nieuw strategisch beleidsplan voor de periode 2023-2026

Contractwaarde 2021:		Realisatie contractwaarde:	
Bijdrage GR 2021:		Realisatie bijdrage GR:	€7.341.205
Subsidie 2021:		Realisatie subsidie:	
Dividend 2021		Realisatie dividend	
Financiële gegevens			
	2020	2021	2022
Eigen vermogen:	€5.460.349	€5.387.205	€5.089.902
Vreemd vermogen:	€32.544.539	€36.138.000	€32.623.000
Resultaat:	€1.864.000	€0	€0
Bron:	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:			
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

GR Vervoerscentrale Stedendriehoek

Vestigingsplaats: Lochem

Website: [Plusov](#)

Programma: Meedoen

Aard: GR

Deelnemingspercentage: 11 %

Doel en openbaar belang: Samenwerking in de regio Stedendriehoek om ervoor te kunnen zorgen dat inwoners in staat zijn om zich, naast het openbaar vervoer, zelfstandig en tegen een redelijk tarief te verplaatsen met een vorm van aanvullend openbaar vervoer of via het doelgroepenvervoer.

Financieel risico: In de begroting staan de financiële risico's vermeld. Als één van deze risico's zich voordoet, kan dit leiden tot onrust bij reizigers en extra kosten voor gemeenten. De vervoercentrale heeft weinig financiële ruimte in de begroting om die risico's op te vangen. Als de vervoercentrale niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen, moeten de deelnemende gemeenten daarvoor betalen. Met één vervoerder is er nog een geschil over de afrekening van de vervoerskosten 2018/2019. De vervoerder heeft een claim ingediend. In 2022 wordt dit geschil opgelost, we hebben hier voldoende middelen voor gereserveerd.

Toelichting:

Beleidsvoornemens: De komende jaren staan in het teken van het verder verlagen van de organisatie- en vervoerskosten, waarbij in 2021 de focus lag op het vraagafhankelijk vervoer. Dit wordt in 2022 voortgezet.

Contractwaarde 2021:		Realisatie contractwaarde:	€735.251
Bijdrage GR 2021:		Realisatie bijdrage GR:	€337.727
Subsidie 2021:		Realisatie subsidie:	
Dividend 2021		Realisatie dividend	
Financiële gegevens			
	2020	2021	2022
Eigen vermogen:	€620.920	€600.920	€571.858

Vreemd vermogen:	€7.227.443	€3.580.000	€3.879.530
Resultaat:	€160.030	€250.000	€100.469
Bron:	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:			
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

Bank Nederlandse Gemeenten NV

Vestigingsplaats: Den Haag

Website: [bngbank](https://www.bngbank.nl)

Programma: Algemene dekkingsmiddelen

Aard: NV

Deelnemingspercentage: 0,5 %

Doel en openbaar belang: BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. BNG levert financiële diensten, onder andere kredietverlening, betalingsverkeer, advisering en elektronisch bankieren.

Financieel risico: De gemeente Deventer bezit ongeveer 0,5% van de aandelen in deze vennootschap. De andere aandeelhouders zijn gemeenten, provincies en de staat. Het eigenaarschap van deze overheden én het in de statuten verankerde beperkte werkterrein van de bank bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan de BNG zeer beperkt is. In lijn daarmee is het gemeentelijk risico op verlies van het ingebrachte kapitaal gering. Van het nominaal aandelenkapitaal van 292.313 aandelen tegen €2,50 is afgerond €60.000 geactiveerd.

Toelichting:

Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen. Het resultaat financiële transacties zal ook in de nabije toekomst gevoelig blijven voor politieke, economische en monetaire ontwikkelingen.

De nettowinst over 2020 is €221 miljoen. Met name het resultaat financiële transacties is wegens de Covid pandemie verder gedaald ten opzichte van eerdere jaren. Hoewel de pandemie invloed heeft op de kredietwaardigheid van de klanten van BNG heeft dit in 2020 niet geleid tot extra kredietvoorzieningen (in tegenstelling tot het jaar 2019). De dividenduitkering over 2020 bedroeg €101 miljoen. Deventer ontving €530.000. Geraamd is €770.000. Een nadeel van €240.000 dat als eenmalig nadeel is meegenomen in de Eerste Kwartaalrapportage 2021.

Half maart 2022 wordt het jaarrekeningresultaat over 2021 bekend. In het halfjaarbericht van oktober 2021 werd een verwachte stijging van de nettowinst over 2021 ten opzichte van 2020 gemeld. De stijging is mede het gevolg van de afnemende effecten van de corona pandemie op de economie. Verbeterde economische vooruitzichten hebben een positief effect op de ontwikkeling van het resultaat van financiële transacties en kredietvoorzieningen van de bank. Met een verbetering van de resultaatverwachting zal ook het uit te keren dividend verbeteren. Of de dividend raming van €770.000 wordt gerealiseerd is op dit moment niet bekend. Eind maart 2022 wordt de jaarrekening 2021 van BNG ontvangen.

De BNG Bank een heeft AAA-rating volgens ratingbureau Fitch en ook Moody's en S&P waarden de BNG op het hoogste ratingniveau. BNG Bank participeerde in 2021 in de stresstest voor banken in de Europese Unie. De grote Nederlandse banken, ABN Amro, ING en Rabobank, hebben volgens bericht van 30 juli 2021 aan de eisen van de autoriteiten voldaan, evenals de Nederlandse Waterschapsbank (NWB), BNG Bank en Volksbank. De buffers van BNG (en NWB) waren meerdere malen hoger dan de minimumeisen. Resultaten van stresstests helpen bepalen of banken dividenden kunnen betalen en aandelen kunnen kopen. Dit was tijdens de coronacrisis tijdelijk niet mogelijk. BNG heeft aangegeven te beoordelen welke impact de resultaten van de Stresstest hebben op de toekomstgerichte kapitaalplannen van BNG Bank en haar vermogen om te voldoen aan de van toepassing zijnde prudentie vereisten; en bepalen of er aanvullende maatregelen of wijzigingen in het kapitaalplan van BNG Bank nodig zijn.

Beleidsvoornemens: BNG blijft onveranderd het openbaar belang behartigen.

Contractwaarde 2021:		Realisatie contractwaarde:	
Bijdrage GR 2021:		Realisatie bijdrage GR:	
Subsidie 2021:		Realisatie subsidie:	

Dividend 2021		Realisatie dividend	Nog niet bekend	
Financiële gegevens		2020	2021	2022
Eigen vermogen:		€5.079.000.000	Niet bekend	Niet bekend
Vreemd vermogen:		€155.262.000.000	Niet bekend	Niet bekend
Resultaat:		€221.000.000	Niet bekend	Niet bekend
Bron:		Jaarrekening	Prognose	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:		€730.782 (€60.650)		
Garantie 31-12-2021:				
Lening 31-12-2021:				

Enexis Holding NV

Vestigingsplaats: 's-Hertogenbosch

Website: [enexis](https://www.enexis.nl)

Programma: Algemene dekkingsmiddelen

Aard: NV

Deelnemingspercentage: 0,26 %

Doel en openbaar belang: Enexis Netbeheer B.V. (één van de drie werkfondsen van Enexis Holding N.V.) beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor ca. 2,5 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. Deze verbonden partij draagt bij aan het realiseren van een betrouwbaar, betaalbaar en duurzaam regionaal energienetwerk. Dit belang is verankerd in de statuten van Enexis Holding N.V. waar het doel van de vennootschap omschreven staat als:

- Het (doen) distribueren en het (doen) transporteren van energie;
- Het in stand houden, (doen) beheren, (doen) exploiteren en (doen) uitbreiden van distributie en transportnetten met annexen voor energie;
- Het doen uitvoeren van alle taken die als gevolg van de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet zijn toebedeeld aan de netbeheerder.

Enexis Holding N.V. als geheel zet in op duurzaamheid en innovatie.

Financieel risico:

Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van bijna 2,9 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. Enexis is financieel gezond. Enexis heeft de Standard & Poor's (S&P) rating A+ (Stable outlook) en bij Moody's Aa3 (stable outlook).

De gemeente is voor 0,2592% aandeelhouder in deze vennootschap. Het risico is beperkt tot dat percentage van het nominale aandelenkapitaal en het risico op het verlies van de dividend. Bij eerstgenoemd risico hoort de opmerking dat Enexis zich met bijna 50% eigen vermogen ruim boven de wettelijk geregelde ratio van minimaal 40% bevindt.

Bij het risico op het verlies van de structurele dividenddraming hoort de opmerking dat Enexis Holding in een gereguleerde markt opereert, onder toezicht van de Energiekamer. Enexis moet rekening houden met de Aanwijzing van de minister van EZ over ene maximale dividend pay-out ratio. Door naleving van de financiële kengetallen en de handhaving van de credit rating-doelstelling wordt ruimschoots voldaan aan wettelijke verplichtingen (Besluit financieel beheer netbeheerders) inzake vermogensverhoudingen en kredietwaardigheid, alsmede aan de financiële convenanten uit bestaande financieringsovereenkomsten.

De financiële positie van Enexis wordt beïnvloed door effecten van energietransitie en reguleringsmethodiek. Er is veel geld nodig voor het toekomstbestendig maken van de energie-infrastructuur. Enexis moet proactief investeren om sneller duurzame opwek te kunnen aansluiten. Het huidige reguleringkader stimuleert echter niet tot dergelijke investeringen. Extra investeringen tellen namelijk pas in de volgende reguleringsperiode mee bij de vaststelling van de vergoedingen. Door deze vertraging wordt druk gelegd op de financiële ratio's van netwerkbeheerder Enexis. Bij de Autoriteit Consument & Markt (ACM) pleiten netbeheerders daarom voor aanpassing van de reguleringsmethodiek. De periode tussen kosten en vergoedingen moet verkort worden en het moet zeker zijn dat netbeheerders vergoeding ontvangen voor de kosten die zij maken. Dat geldt niet alleen voor de eigen investeringen, maar ook voor de stijgende inkoopkosten van TenneT (de aangewezen netbeheerder van het landelijke hoogspanningsnet in Nederland). Desondanks heeft in Enexis in 2020 besloten tot versterking van het energienetwerk met een investering van €1,9 miljard om daarmee mede de energietransitie invulling te kunnen geven. De extra investeringen mag Enexis met enkele jaren vertraging, over een periode van 40 jaar, doorberekenen in de tarieven voor huishoudens en bedrijven. Deze investeringen moeten wel voorgefinancierd worden. Daarvoor heeft Enexis haar aandeelhouders in april 2020 gevraagd haar eigen vermogen met €500 miljoen te versterken waardoor het onder gunstige voorwaarden vermogen kan aantrekken op de kapitaalmarkt voor de benodigde extra investeringen in het energienetwerk. Eind 2020 heeft de gemeente Deventer besloten deel te nemen aan het verstrekken van een hybride converteerbare aandeelhouderslening voor een bedrag van €1,3 miljoen.

Toelichting:

Er zijn drie redenen om aan te nemen dat de dividenduitkering aan aandeelhouders van Enexis zal dalen:

1. De lage kapitaalmarktrente en de WACC (bepaling gewogen gemiddeld voor een redelijk rendement op geïnvesteerd vermogen) daalt waardoor ook de toekomstige nettowinst zal dalen en daarmee ook de dividenduitkering. In 2021 is ;
2. De kosten van TenneT voor het hoogspanningsnet stijgen;
3. De extra investering van €1,9 miljard door Enexis. Om binnen het financieel beleid te blijven (met name behoud van rating A) betekent dit dat hiervan een derde vreemd vermogen en twee derde eigen vermogen nodig is. In totaal is dus tot 2030 ongeveer €1,3 miljard aan eigen vermogen nodig. Deels zal dat opgebouwd kunnen worden uit ingehouden winst en deels is een beroep worden gedaan op aandeelhouders (€500 miljoen).

In 2021 is het geraamde dividend voor Deventer verlaagd van €280.000 naar €203.000 structureel. Financieel risico is dat de dividenduitkering verder zal dalen.

Volgens het door de AvA vastgestelde beloningsbeleid wordt beloofd volgend de WNT (Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector). In 2019 startte een overgangsregime voor bezoldiging van twee leden van de Raad van Bestuur. Voor deze leden wordt de bezoldiging in 3 jaar tijd afgebouwd zodat per 2022 de dan geldende wettelijke norm wordt bereikt.

Beleidsvoornemens:

De energietransitie is een systeemtransitie die de hele maatschappij aangaat. Om deze transitie te realiseren moet worden overgegaan van een centraal gestuurd, fossiel energiesysteem naar een meer decentraal, duurzaam energiesysteem en op duurzame energiebronnen. Dit vraagt forse aanpassingen in energienetwerk en -dienstverlening. Bovengenoemde doelstellingen en strategieën van Enexis zijn hierop gericht.

Enexis ondersteunt gemeenten in de uitwerking van RES-en (RES= Regionale Energiestrategie). Daarbij geeft Enexis aan dat er nog belangrijke keuzes moeten worden gemaakt omdat er een mismatch is tussen de landelijke en regionale ambities (die in totaal optellen tot ruim boven de klimaatdoelen) en de (snelheid van de) uitvoerbaarheid ervan. Op nationaal-, provinciaal- en RES-niveau moeten keuzes gemaakt worden in de aanpak óf in de tijd. Wat doen we eerst, wat doen we later en wat gaan we niet aanleggen. Meer regie vanuit de overheid is gewenst en met heldere prioriteiten worden de voorwaarden gecreëerd om slimme keuzes te maken voor de inrichting van het energiesysteem van de toekomst.

Met het oog op de nieuwe reguleringsperiode met ingang van 2022, waarvoor de ACM bepaalt hoeveel iedere netbeheerder voor diensten bij consumenten in rekening mag brengen, bereidt Enexis een nieuw strategisch plan voor dat wordt vastgesteld in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De voorbereiding gebeurt o.a. in dialoog met de stakeholders, waaronder de Aandeelhouderscommissie (AHC). ACM reguleert tarieven omdat netbeheerders monopolisten zijn. In de AHC is ook de Vegann (Vereniging van gemeenten aandeelhouders Enexis Noord-Nederland) vertegenwoordigt. Deventer is lid van de Vegann.

WNT: vanaf 1 januari 2019 is de afbouwperiode gestart. De bezoldiging van de topfunctionarissen wordt in drie jaar afgebouwd, waarmee de wettelijke norm met ingang van 2022 is bereikt.

Contractwaarde 2021:		Realisatie contractwaarde:	
Bijdrage GR 2021:		Realisatie bijdrage GR:	

Subsidie 2021:		Realisatie subsidie:	
Dividend 2021		Realisatie dividend	€267.000
Financiële gegevens	2020	2021	2022
Eigen vermogen:	€4.116.000.000	€4.241.000.000	Niet bekend
Vreemd vermogen:	€3.218.000.000	€3.659.000.000	Niet bekend
Resultaat:	€180.000.000	€199.000.000	€100.000.000
Bron:	Jaarrekening	Concept jaarrekening	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	€932.512 (€932.512)		
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

NV Bergkwartier

Vestigingsplaats: Deventer

Website: nybergkwartier

Programma: Kunst en cultuur

Aard: NV

Deelnemingspercentage: 17,50%

Doel en openbaar belang: Aankoop, restauratie en verhuur van monumentale en karakteristieke panden binnen de gemeente Deventer en aangrenzende gemeenten.

Financieel risico: Het belang van de gemeente Deventer in deze NV is circa 16,2% van het totale aandelenkapitaal. De andere grote aandeelhouders zijn bank- en verzekeringsinstellingen, beleggingsfondsen en Deventer stichtingen. Het financieel risico van de gemeente beperkt zich tot het ingebrachte aandelenkapitaal.

Toelichting: In het Strategische Plan van de NV (vastgesteld in 2017) werd een versterking van de financiële positie in gang gezet. Inmiddels wordt vanaf 2019 weer structureel dividend uitgekeerd. Het meerjarige beschrijft dat de liquiditeit vanaf 2024, naar verwachting, weer ruimte geeft om extra uitkeringen te doen van het resterend achterstallig dividend, jaarlijks 1/3 deel van het achterstallig dividend. Deventer 3 x €34.000 (in de jaren 2024, 2025 en 2026).

Beleidsvoornemens: Met het verder verstevigen van het financieel fundament volgens het Strategisch Plan en het in 2021 vastgestelde meerjarige plan kan de NV Bergkwartier zich weer nadrukkelijk richten op haar strategische doelen voor behoud (en herontwikkeling) van historisch waardevol erfgoed in de stad en de omgeving. Daaronder begrepen inhaal van achterstallig onderhoud, verwijdering asbest en verduurzaming. Voor de verhandelbaarheid van de aandelen, inclusief de aandelen aan toonder, is een nieuwe visie gewenst. Er is veel belangstelling voor aandelen Bergkwartier. Directeur en RvC bezinnen zich op een eventuele andere vorm, bijvoorbeeld certificaten of obligaties.

Contractwaarde 2021:		Realisatie contractwaarde:	
Bijdrage GR 2021:		Realisatie bijdrage GR:	
Subsidie 2021:		Realisatie subsidie:	
Dividend 2021		Realisatie dividend	Nog niet bekend

Financiële gegevens	2020	2021	2022
Eigen vermogen:	€40.049.568	Niet begroot	Niet begroot
Vreemd vermogen:	€30.870.001	Niet begroot	Niet begroot
Resultaat:	€449.771	€529.000	€667.000
Bron:	Jaarrekening	Prognose	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	€1.561.004 (€1.561.004)		
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

NV Centrumgarage Deventer

Vestigingsplaats: Deventer

Website: centrumgarage-deventer

Programma: Leefomgeving

Aard: NV

Deelnemingspercentage: 5 %

Doel en openbaar belang: Exploitatie van de parkeergarage Sijzenbaan, nabij het winkelgebied van de binnenstad.

Financieel risico: Risico is dat het winkelaanbod in de binnenstad afneemt en bezoekersaantal (en de omzet en het resultaat van de centrum garage) terugloopt. Specifiek risico is een tijdelijke daling van het bezoekersaantal wegens coronamaatregelen.

Toelichting: De gemeente Deventer bezit circa 5% van de aandelen in deze vennootschap. De overige aandeelhouders zijn binnenstadondernemers en particulieren. In beginsel loopt de gemeente risico op verlies van het ingebrachte risicodragend kapitaal ad €39.600 en op de structurele dividendraming (geraamd is €19.000 maar in voorgaande jaren is meer ontvangen (2019: €51.000 en 2020 €34.000).

Beleidsvoornemens: Het nog aantrekkelijker maken van de parkeervoorziening is en blijft een doelstelling van de NV.

Contractwaarde 2021:		Realisatie contractwaarde:	
Bijdrage GR 2021:		Realisatie bijdrage GR:	
Subsidie 2021:		Realisatie subsidie:	
Dividend 2021		Realisatie dividend	Nog niet bekend
Financieel overzicht			
	2020	2021	2022
Eigen vermogen:	€1.158.737	Niet begroot	Niet begroot
Vreemd vermogen:	€946.150	Niet begroot	Niet begroot
Resultaat:	€526.226	Niet begroot	Niet begroot
Bron:	Jaarrekening	Begroting	Begroting

Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	€39.552 (€39.552)
Garantie 31-12-2021:	
Lening 31-12-2021:	

NV Deventer schouwburg

Vestigingsplaats: Deventer

DEVENTER
SCHOUWBURG

Website: [deventerschouwburg](https://www.deventerschouwburg.nl)

Programma: Kunst en cultuur

Aard: NV

Deelnemingspercentage: 77,50%

Doel en openbaar belang: Aanbieden van een breed en gevarieerd programma van (professionele) podiumkunst voor stad en regio.

Financieel risico: In het totale aandelenkapitaal van deze vennootschap van afgerond €420.000 neemt de gemeente Deventer voor €325.260 deel. De andere aandelen zijn in handen van negen Deventer bedrijven. Het aandelenkapitaal van de gemeente in de NV is niet geactiveerd. Over dat bedrag loopt de gemeente aldus geen financieel risico meer. De gemeente subsidieert de schouwburg met een substantieel jaarbedrag, subsidie voor zowel de erfpacht van de huisvesting als programmeringskosten. Een substantieel ander deel van de dekking van deze kosten zal uit opbrengsten van de schouwburg moeten blijven komen. Dat was, is en blijft een risico voor dergelijke maatschappelijke voorzieningen. Het borgen van de continuïteit van de schouwburg is nog steeds een actueel vraagstuk voor de gemeente.

De meerjarige begroting van de schouwburg heeft bij voortzetting van haar huidige beleid en huidige programmering een structureel tekort van €350.000. Incidenteel, maar wel meerjarig, is het tekort hoger (€463.000) vanwege de gevolgen van de coronacrisis; daling kaartverkoop, wegvallen van sponsors, voorzichtig herstel publiek. Besluitvorming over het toekomstperspectief van de schouwburg is onderdeel van de ambitie om het huidige cultureel centrum door te ontwikkelen tot een multifunctioneel cultureel -, zakelijk en ontmoetingscentrum De Nieuwe Keizer. Hiervoor zijn reserveringen opgenomen in de voorjaarsnota 2021 en met een raadsbesluit van 27 oktober 2021 is de verkenningsfase voor dit project De Nieuwe Keizer gestart. Een besluit over realisatie van deze plannen wordt in 2022 genomen.

Specifiek risico voor de schouwburg zijn de financiële nadelen die voortvloeien uit de coronamaatregelen (sluiting waardoor omzetverlies en het ontstaan van negatieve resultaten) en ontoereikende compensatie vanuit de rijksoverheid daarvoor.

Toelichting:

In 2020 is €300.000 aanvullende financiële bijdrage verstrekt t.b.v. liquiditeitssteun wegens financiële nadelen door coronamaatregelen waarbij is overeengekomen dat dit in juni 2021 zou worden terugbetaald. Vanwege de liquiditeitspositie heeft Deventer Schouwburg hiervoor uitstel van betaling gekregen tot eind 2022. Aanvullend heeft de schouwburg in 2021 een kwijtschelding op haar huurverplichtingen gekregen van €94.932 zodat daarmee het jaar 2020 met een financieel sluitende exploitatie kon worden afgerond.

Voor het verwachte exploitatietekort in 2021 van €280.000, voornamelijk als gevolg van coronamaatregelen en daarmee het niet doorgaan van voorstellingen, gedeerde horeca omzet en sponsoring, heeft de schouwburg een kwijtschelding op de huurverplichting gekregen van €280.000. De dekking voor bovenstaand is gevonden in de rijksmiddelen bestemd voor cultuur. De begrote subsidie 2022 bedraagt €1.805.462.

Voor aanvulling van het weerstandsvermogen van DS is op basis van de eerdere aanvraag van DS in mei 2019 in de stand van de generieke weerstandsreserve alvast rekening gehouden met het verstrekken van eenmalige subsidie van €260.000. Omdat de schouwburg nog geen sluitende meerjarenbegroting heeft vastgesteld heeft de gemeente nog geen definitief besluit genomen over het aanvullen van het weerstandsvermogen van de schouwburg.

Beleidsvoornemens: In 2022 neemt de gemeenteraad een besluit over de definitiefase en de ontwerpfase VO van De Nieuwe Keizer.

Contractwaarde 2021:		Realisatie contractwaarde:	
Bijdrage GR 2021:		Realisatie bijdrage GR:	
Subsidie 2021:		Realisatie subsidie:	€1.803.515
Dividend 2021		Realisatie dividend	
Financieel overzicht 2020-2022			
	2020	2021	2022
Eigen vermogen:	€352.759	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Vreemd vermogen:	€1.587.178	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Resultaat:	-€94.932	Nog niet bekend	€0
Bron:	Jaarrekening	Prognose	Begroting
Financiële gegevens 31-12-2021			
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	€325.360 (€0)		
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

NV Luchthaven Teuge

Vestigingsplaats: Teuge

Website: [teuge-airport](https://teuge-airport.nl)

Programma: Economie en internationaal beleid

Aard: NV

Deelnemingspercentage: 25%

Doel en openbaar belang: Exploitatie van een luchthaven voor zakelijke en recreatieve burgerluchtvaart.

Financieel risico: Algemeen risico is dat vliegbewegingen achterblijven bij de raming, minder havengelden worden ontvangen en daardoor negatieve exploitatieresultaten worden behaald. Specifieke risico's zijn de geplande laagvliegroutes Lelystad tot 2023 en de herindeling van het luchtruim vanaf 2023. Ander specifiek risico kwam in 2020 en 2021 uit de coronamaatregelen van het rijk (sluiting vliegverkeer).

Toelichting: De aandelen van deze NV zijn in handen van de gemeenten Apeldoorn (circa 54,5%), Deventer (circa 25%), Zutphen (circa 11,5%) en Voorst (circa 8,5%). De NV voorziet in haar financiering vanuit een private bank. De inbreng van de vier deelnemende gemeenten in de NV betreft de inbreng van het aandelenkapitaal en de garantstelling van die aandeelhouders (Deventer, Voorst en Zutphen) voor een lening vanuit de gemeente Apeldoorn van €71.000 met een looptijd van 3 jaar (aflossing per 31-12-2020). Het aandeel van Deventer in deze garantstelling is afgerond 25% (€17.750). Aflossing van deze gemeentelijke lening is wegens de financiële onzekerheid door coronamaatregelen opgeschort.

Eind 2015 is een toekomstvisie voor de luchthaven aangeboden. Door de het besluit over de vliegroutes van Lelystad Airport en de herziening van het luchtruim na 2023 is de toekomst visie van de luchthaven Teuge in heel ander daglicht komen te staan. Specifiek risico is dat het Nationaal Paracentrum hierdoor noodgedwongen zou moeten verhuizen waardoor de NV Luchthaven Teuge een aanzienlijke structurele inkomstenbron (50%) mis gaat lopen. Bij brief van 22-2-2019 heeft de Minister met een kamerbrief kenbaar gemaakt dat op 25-1-2019 maatwerk afspraken zijn vastgelegd tussen het ministerie, luchtverkeersleiding Nederland, Commando Luchtstrijdkrachten, Lelystad Airport, luchthaven Teuge en het parachutistencentrum over de periode tot aan herziening van het luchtruim. waardoor er gesprongen kan worden in de afgesproken tijdblokken.

Vanuit de Wet Regelgeving Burgerluchthavens en Militaire Luchthavens (RBML) heeft het Rijk Provinciale Staten van Gelderland opdragen een luchthavenbesluit op grond van de Wet luchtvaart te nemen. Met een Statenbrief van 31 augustus 2021 maakte GS het ontwerp Luchthavenbesluit bekend. Met een raadmededeling van 5 oktober 2021 is de gemeenteraad daarover geïnformeerd. In feite ligt het accent op de korte termijn op het nemen van gerichte maatregelen op hinderbeperking (scenario 3a – zie raadmededeling 6 mei 2021), waarbij ontwikkelruimte voor de luchthaven blijft bestaan. Voor de langere termijn willen GS inzetten op een zodanige ontwikkeling, dat sprake is van in de tijd afnemende plafonds (scenario 3b – zie raadmededeling 6 mei 2021) op het gebied van geluid en uitstoot van CO2, fijnstof en stikstof. Omdat het vanwege nog ontbrekende kaders in (landelijk) beleid en regelgeving op de korte termijn nog niet mogelijk is om dergelijke afnames nu concreet te formuleren, stelt GS voor een voornemen daartoe op te nemen in de toelichting van het Luchthavenbesluit.

In maart 2022 meldde de provincie vertraging in de besluitvorming.

Beleidsvoornemens: Een exploitatieplan voor bedrijventerrein West (meerdere eigenaren) wordt door de NV opgesteld in samenspraak met gemeenten Voorst en Apeldoorn en Ontwikkelingsmaatschappij OostNL (Ministerie EZ en provincies Overijssel en Gelderland). De groei van bedrijvigheid versterkt de financiële positie van de luchthaven.

Contractwaarde 2021:		Realisatie contractwaarde:	
Bijdrage GR 2021:		Realisatie bijdrage GR:	
Subsidie 2021:		Realisatie subsidie:	
Dividend 2021		Realisatie dividend	
Financiële gegevens			
	2020	2021	2022

Eigen vermogen:	€1.341.663	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Vreemd vermogen:	€1.488.349	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Resultaat:	€21.752	-€35.000	€24.000
Bron:	Jaarekening	Prognose	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	€489.857 (€489.587)		
Garantie 31-12-2021:	€17.750		
Lening 31-12-2021:			

NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer

Vestigingsplaats: Deventer

Website: [nvvastgoedmaatschappij](http://nvvastgoedmaatschappij.nl)

Programma: Kunst en cultuur

Aard: NV

Deelnemingspercentage: 100%

Doel en openbaar belang: Ontwikkeling en beheer van sociaal-cultureel maatschappelijk vastgoed.

Financieel risico: In 2021 is het vastgoed van de NV overgedragen aan de gemeente. De NV wordt in 2022 geliquideerd.

Toelichting: Huurders hadden in 2020 wegens coronamaatregelen huurachterstand opgelopen. Om de daardoor bij de NV ontstane liquiditeitsproblematiek tijdelijk op te lossen heeft de gemeente eind 2020 een kasgeldlening verstrekt van €910.000. In het kader van de liquidatie van de NV is die kasgeldlening inmiddels terugbetaald. De vorderingen die de NV had opgenomen op huurders wegens de huurachterstanden zijn inmiddels (maart 2022) vrijwel allemaal voldaan.

Het negatieve resultaat over 2021 is €966.831 en daarbovenop is een waardevermindering van €382.516 toegepast waardoor het negatief resultaat over 2020 op €1.349.347 uitkomt. Die waardevermindering wordt echter gedekt door de onttrekking uit bestemmingsreserve Mimik voor hetzelfde bedrag.

Het exploitatiesaldo 2020 bedraagt €966.831 negatief en is daarmee €490.448 lager dan begroot (negatief €476.383). Dat een negatief resultaat wordt gerealiseerd, zowel begroting- en als rekening technisch, is "normaal" en meerjarig. Reden is dat ervoor gekozen is met aandeelkapitaal de investeringen te financieren. De jaarlijkse negatieve resultaten leiden tot een negatieve algemene reserve die binnen het eigen vermogen met dat aandelenkapitaal wordt opgevangen.

Oorzaken van het hogere negatieve resultaat over 2020 van €490.448 zijn de wijziging in afschrijving €227.000, hogere huisvestingskosten €92.000, een dotatie in voorziening dubieuze debiteuren (wegens oninbare huren DOK H2O) en het opnemen van een post liquidatielasten van €57.000 voor 2021 (notaris, accountant, organisatiekosten zoals beloning directeur, administratie).

Beleidsvoornemens: De registergoederen van de NV zijn met notariële akte van 17-2-2021 aan de gemeente overgedragen. Over 2021 voert de gemeente de exploitatie van het overgedragen vastgoed. Aanvankelijk plan was de NV in 2021 te liquideren. Dat is niet gelukt. De liquidatie zal in 2022 plaatsvinden. Oorzaken van de vertraging zijn de afronding van de bouw Mimik met de aannemer (besluit college 8-2-2022 over een vaststellingsovereenkomst en decharge op de aangegane bankgarantie) en de afwikkeling van de huurachterstanden. In de eerste helft van 2022 wordt de NV formeel geliquideerd. Dat betekent dat de ‘terugstorting’ van het aandelenkapitaal onderdeel zal zijn van de liquidatie-uitkering in 2022 en aldus op de balans van de gemeente per 31-12-2021 nog een boekwaarde aandelenkapitaal wordt verantwoord.

Contractwaarde 2021:		Realisatie contractwaarde:	
Bijdrage GR 2021:		Realisatie bijdrage GR:	
Subsidie 2021:		Realisatie subsidie:	
Dividend 2021		Realisatie dividend	
Financiële gegevens			
	2020	2021	2022
Eigen vermogen:	€24.818.133	€24.818.133	€0
Vreemd vermogen:	€20.870.288	€54.613	€0
Resultaat:	-€1.349.347	€0	€0
Bron:	Jaarrekening	Jaarrekening	In 2022 opgeheven
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	€23.005.950 (€22.610.572)		
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

NV Sportbedrijf Deventer

Vestigingsplaats: Deventer

Website: sportbedrijfdeventer

Programma: Meedoen

Aard: NV

Deelnemingspercentage: 100%

Doel en openbaar belang: Stichten, beheren, exploiteren en in stand houden van binnensportaccommodaties (De Scheg, Borgelerbad, sporthallen/gymzalen).

Financieel risico: Op basis van een risicoscan is het benodigd weerstandsvermogen voor de NV vastgesteld. Als subsidieverstrekker zorgt de gemeente voor een stuk borging van de continuïteit van deze vennootschap. Een substantieel ander deel zal van de gebruikers (opbrengsten) moeten blijven komen. Dat was, is en blijft een risico voor dergelijke voorzieningen en het is voor de vennootschap een uitdaging om te blijven zorgen voor een aantrekkelijk aanbod tegen marktconforme / concurrerende prijzen in het belang van het op niveau houden van het gebruik.

Toelichting: De jaarrekening 2020 laat een weerstandsvermogen van afgerond €1,0 miljoen zien. Het beoogd benodigd weerstandsvermogen (vastgesteld op €656.000) is daarmee gerealiseerd. In 2022 wordt wederom een risicoscan uitgevoerd en op basis daarvan wordt het benodigd weerstandsvermogen geactualiseerd. In die actuele risicoscan zal ook het minimaal benodigde en beschikbaar te houden liquidatiesaldo een plaats moeten krijgen. Constatering is dat het liquiditeitssaldo van het sportbedrijf zeer marginaal is (€249.000 eind 2019 en prognose voor 2022 is €340.000). Meerjarig groeit het liquiditeitssaldo naar €1,1 miljoen in 2025. Het verwachte resultaat over 2021 is €180.000 positief.

Beleidsvoornemens: Eind 2019 is de strategische visie High Five 2020 van de NV Sportbedrijf Deventer geactualiseerd. Aanleiding voor het vervroegd actualiseren van de strategische visie is het nieuwe Meedoen Sportbeleid 2020-2030 "Samen sporten maakt sterk", Het Nationaal Sportakkoord, de Toekomstverkenning sport (vanuit het Sociaal Cultureel Planbureau en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu). Een visie voor de toekomst van De Scheg wordt in 2022 uitgewerkt en vervolgens met het college en de raad besproken. Die vast te stellen visie wordt de basis voor (vervangings-)investeringen in De Scheg.

Contractwaarde 2021:		Realisatie contractwaarde:	
Bijdrage GR 2021:		Realisatie bijdrage GR:	
Subsidie 2021:		Realisatie subsidie:	€4.408.728 (incl. verenigingsondersteuning en sportstimulering)

Dividend 2021		Realisatie dividend		
Financieel gegevens				
	2020	2021	2022	
Eigen vermogen:	€1.030.310	€1.030.310	€1.140.981	
Vreemd vermogen:	€18.232.479	Niet bekend	Niet bekend	
Resultaat:	€42.164	€180.000	€110.150	
Bron:	Jaarrekening	Prognose	Begroting	
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	€90.756 (€0)			
Garantie 31-12-2021:	€1.237.064			
Lening 31-12-2021:	€12.685.062			

Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV

Vestigingsplaats: 's-Hertogenbosch

Website: erhbv

Programma: Algemene dekkingsmiddelen

Aard: NV

Deelnemingspercentage: 0,26 %

Doel en openbaar belang: Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteit Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele. Het bedrijf Delta N.V., tevens voor 50% eigenaar van EPZ, heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie op deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50% belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. ("PBE"). In 2010 is op gezamenlijk initiatief van de aandeelhouders van PBE en de provincie Zeeland als belangrijkste aandeelhouder van Delta N.V. een bemiddelingstraject gestart om het geschil tussen partijen op te lossen. In 2011 is dit bemiddelingstraject succesvol afgerond. Op 30 september 2011 is, 2 jaar na de verkoop van de aandelen Essent, het 50% belang in EPZ alsnog geleverd aan RWE.

PBE blijft is blijven bestaan met een beperkt takenpakket. PBE zal de zaken afwikkelen die uit de verkoop voortkomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid. Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV, vergelijkbaar met o.a. Verkoop Vennootschap B.V. Hiermee is een termijn tot sluiting van de Kerncentrale Borssele (voorgenomen sluiting 2033) gemoeid. Doel is de afwikkeling van de verkoop van Essent aan RWE.

Financieel risico: Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag €1.496.822) (art 2.:81 BW).

Toelichting: Conform de koopovereenkomst kon RWE tot uiterlijk 30 september 2015 potentiële claims indienen ten laste van het General Escrow Fonds (zie Verkoop Vennootschap B.V.). RWE had op 30 september 2015 geen potentiële claims ingediend m.b.t. verkoop van het 50% belang in EPZ. Het General Escrow Fonds is in juli 2016 geliquideerd en uitgekeerd aan de aandeelhouders. Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden geliquideerd. Binnen PBE is nog een bedrag van €1,6 miljoen (merendeel aandelenkapitaal) achtergebleven om mogelijke zaken die uit de verkoop voortkomen af te wikkelen. De verwachting is dat de vennootschap in 2021 / 2022 zal kunnen worden ontbonden en/of zal kunnen fuseren met één van de andere vennootschappen die bij de verkoop van Essent zijn opgericht. De verwachting is dat bij ontbinding van PBE €1,5 miljoen dividend wordt uitgekeerd. Voor Deventer is dit afgerond (0,26%) €4.000.

Beleidsvoornemens: Opheffing van de BV in 2022.

Contractwaarde 2021:		Realisatie contractwaarde:	
Bijdrage GR 2021:		Realisatie bijdrage GR:	
Subsidie 2021:		Realisatie subsidie:	
Dividend 2021		Realisatie dividend	
Financiële gegevens			
	2020	2021	2022
Eigen vermogen:	€1.589.395	€1.499.395	€0
Vreemd vermogen:	€19.533	€5.000	€0
Resultaat:	-€70.000	-€70.000	€0
Bron:	Jaarrekening	Prognose	Opheffing in 2022
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	€1 (€1)		
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

Wadinko NV

Vestigingsplaats: Zwolle

WADINKO

Website: [wadinko](https://www.wadinko.nl)

Programma: Algemene dekkingsmiddelen

Aard: NV

Deelnemingspercentage: 2,55 %

Doel en openbaar belang: Stimulering van gezonde bedrijvigheid (met name in de maakindustrie en zakelijke dienstverlening en logistiek) en daarmee de werkgelegenheid in werkgebied van de aandeelhouders. Wadinko participeert momenteel in twee Deventer bedrijven, DAVO en Auping (op een totaal van 28 participaties).

Financieel risico: De gemeente Deventer bezit 2,55% van de aandelen. De overige aandeelhouders zijn 24 gemeenten in Overijssel, de Noordoostpolder en Zuidwest Drenthe en de provincie Overijssel. Het risico van de gemeente is beperkt tot het niet-geactiveerde aandelenkapitaal ad €6.100. Het risico is gering, ook omdat de actuele waarde van de vennootschapsportefeuille per 31 december 2020 €38 miljoen hoger is dan de boekwaarde (bron: jaarverslag 2020).

Toelichting: Inherent aan haar doelstellingen loopt Wadinko risico's. Door interne maatregelen m.b.t. risicobeheersing zijn risico's voor aandeelhouders beperkt. Wadinko participeert in Raden van Commissarissen van participaties opdat daarmee toezicht kan worden gehouden op de directies. Bij participaties die geen Raad van Commissarissen hebben, is met een aandeelhoudersovereenkomst een vergelijkbare situatie gecreëerd. Het nettoverlies over 2020 bedroeg -€3,4 miljoen (in 2019 winst van €2,1 miljoen en 2018 was dat €1,8 miljoen). In 2020 is voor €4,9 miljoen afgewaardeerd en € 1,8 miljoen teruggenomen op in het verleden gepleegde afwaarderingen. Het resultaat is in 2020 is aanzienlijk beïnvloed door de coronapandemie hetgeen met name tot uitdrukking komt in noodzakelijk gebleken afwaarderingen en het faillissement van een grote debiteur. Ook werd het resultaat negatief beïnvloed omdat als gevolg van lagere bedrijfsresultaten bij de participaties minder dividend aan Wadinko is uitgekeerd dan aan het begin van het boekjaar werd verwacht. Tevens was sprake van minder desinvesteringen met positieve transactieresultaten. Een aantal participaties heeft in 2020 gebruik gemaakt van steunmaatregelen van de overheid (NOW-regelingen). In één geval betreft dit een meerderheidsparticipatie met als gevolg dat het Wadinko wettelijk gezien niet is toegestaan dividend uit te keren. Daarnaast acht Wadinko het maatschappelijk niet gewenst om dividend uit te keren in situaties waarin van overheidssteun gebruik wordt gemaakt. Deventer heeft €30.000 dividend begroot.

- Beleidsvoornemens: Het beleidsplan 2021-2026 is in de AvA van 11 juni 2021 vastgesteld. Wadinko continueert het bestaande beleid met lichte accent verschuivingen. Een aantal SMART doelstellingen is weergegeven:
- Werkgelegenheid groeit van 4.336 naar 6.000 fte;
 - De actuele waarde stijgt van €95 naar €120 miljoen;
 - De komende 6 jaar handhaving uitkeren dividend. Hoogte dividend is 2% van het eigen vermogen, lichte groei t.o.v. 2015-2020. Voorwaarde uitkering dividend is liquiditeit boven €10 miljoen;
 - Rendement is tenminste 5% op het geïnvesteerd vermogen.

Contractwaarde 2021:		Realisatie contractwaarde:	
Bijdrage GR 2021:		Realisatie bijdrage GR:	
Subsidie 2021:		Realisatie subsidie:	
Dividend 2021		Realisatie dividend	Nog niet bekend
Financiële gegevens			
	2020	2021	2022
Eigen vermogen:	€65.495.522	Niet bekend	Niet bekend
Vreemd vermogen:	€5.454.020	Niet bekend	Niet bekend
Resultaat:	-€3.374.640	€1.500.000	€1.500.000
Bron:	Jaarrekening	Prognose	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	€6.100 (€0)		
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

Stichting administratiekantoor Dataland

Vestigingsplaats: Gouda

Website: [dataland](http://dataland.nl)

Programma: Algemene dekkingsmiddelen

Aard: ST

Deelnemingspercentage: 0,71 %

Doel en openbaar belang: Ondersteunen en faciliteren van gemeenten op het gebied van geo-, WOZ- en vastgoedinformatie, oftewel objectinformatie. De missie van Dataland BV is het realiseren van een landelijke voorziening, die leidt tot het breed toegankelijk en beschikbaar maken van vastgoed- en hieraan gerelateerde gegevens uit het informatiedomein van gemeenten voor de overheid, de burgers en het bedrijfsleven.

Financieel risico: Het risico is beperkt tot de nominale waarde van de certificaten van aandelen die de gemeente heeft via de Stichting Administratiekantoor Dataland. De Stichting is houdster van de aandelen van Dataland BV. De gemeente Deventer neemt dus niet rechtstreeks risicodragend deel in de bedrijfsactiviteiten van de vennootschap Dataland BV. Van de nominale waarde is slechts een fractie geactiveerd.

Toelichting: Deventer heeft 48.184 certificaten. In 2018 0,71% van het totaal. De stichting Administratiekantoor Dataland is aandeelhouder en heeft daarmee stemrecht en zeggenschap in Dataland BV. De certificaathouders niet. De stichting en Dataland BV beëindigen per 1-1-2022 hun activiteiten. Het maximale risico voor de certificaathouders is dat de gelden die de certificaathouders hebben ingelegd, niet terugbetaald kunnen worden. De praktijk leert dat de certificaathouders kunnen gaan rekenen op een retour van een belangrijk deel van hun inleg.

Beleidsvoornemens: Administratiekantoor DataLand is een stichting van, voor en door gemeenten met een ideëel doel: uitvraag van Geografische data bij gemeenten waarna deze worden bewerkt en, op maat, weer worden gedistribueerd naar gemeenten en naar andere belanghebbende afnemers van deze data. Deze publieke en private afnemers hoeven de geo-data die zij nodig hebben, niet bij alle gemeenten afzonderlijk uit te vragen. DataLand helpt de gemeenten de kwaliteit van hun geo-informatie te verbeteren door middel van kwaliteitstesten en vakopleidingen. DataLand vertegenwoordigt de gemeenten op terreinen als de WOZ, de BGT, en de aanbesteding van beeldmateriaal. Een onder de stichting ressorterende BV voert deze taak uit op not-for-profit basis. DataLand profileert zich als het (geo-) sectoraal kennis- en datacentrum van de Nederlandse gemeenten, en als gemeentelijke belangenvertegenwoordiger in dit veld. Met de komst van de Landelijke Voorziening WOZ in 2017 is informatie over de WOZ-waarde van woningen vrijelijk beschikbaar gekomen. Afnemers die enkel de WOZ-waarde voor woningen zoeken, kunnen nu gratis aan hun informatie komen waardoor het gebruik van de Vastgoedscanner (VGS) van Dataland terugloopt.

Door het bestuur van de vennootschap is in 2019 het besluit genomen tot een overname en afbouw van haar activiteiten. Het secretariaat van het Gemeentelijk Geo-Beraad, de kennisbank en de opleidingen zijn al door de VNG overgenomen. De Vastgoedscanner, de dataleveringen en een aantal KNOOP-diensten gaan naar het Kadaster.

Contractwaarde 2021:		Realisatie contractwaarde:	
Bijdrage GR 2021:		Realisatie bijdrage GR:	
Subsidie 2021:		Realisatie subsidie:	
Dividend 2021		Realisatie dividend	
Financiële gegevens			
	2020	2021	2022
Eigen vermogen:	€816.678	Niet bekend	€0
Vreemd vermogen:	€347.232	Niet bekend	€0
Resultaat:	€394.601	€0	€0
Bron:	Jaarrekening	Begroting	Ontbinding in 2022
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:			
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

Risico's en weerstandsvermogen

In de planning – en control documenten van de gemeente wordt aandacht besteed aan de (financiële) risico's die de gemeente met haar verbonden partijen loopt. Voor het risicomanagement van een verbonden partij geldt dat er een juiste verhouding moet zijn tussen behartiging van het publieke belang en het te lopen risico (continuïteit van de organisatie). Bedacht moet worden dat de gemeente een tweedelijns positie heeft: Risicomanagement is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van verbonden partijen zelf. Bestuurders van verbonden partijen dienen tijdig in te spelen op ontwikkelingen en dienen risico's in afdoende mate te beheersen. De toezichthouders moeten dit bewaken. Een sterke governance structuur en adequaat risicomanagement dat geïntegreerd is in de gehele bedrijfsvoering, dragen bij aan het “in control” zijn van verbonden partijen.

Bij optredende financiële problematiek binnen een verbonden partij (rekeningnadeel en / of nadeel in meerjarenperspectief) wordt de volgende lijn gevolgd.

- Eerst wordt het weerstandsvermogen van een verbonden partij aangesproken;
- Vervolgens worden beheermaatregelen getroffen om de exploitatie sluitend te houden / maken en wordt besloten tot aanvulling van het weerstandsvermogen binnen de verbonden partij tot de vastgestelde norm;
- Voorwaarde voor beperking van financieel risico is een toereikende liquiditeitspositie van de verbonden partij;
- Indien beheermaatregelen niet tot een gezond financieel meerjarenperspectief (kunnen) leiden en het liquiditeitssaldo niet toereikend is, loopt de gemeente als aandeelhouder (en als GR-partij) financieel risico. In het treffen van beheermaatregelen wordt ook betrokken of financiële zekerheid kan worden gevonden in een eventuele verkoop van eigendommen (met name vastgoed).

Indien bovenstaande niet mogelijk is, dan loopt de gemeente financieel risico met de volgende mogelijke consequenties:

- Tijdelijk / structureel beroep op aanvullende subsidie;
- Tijdelijke / structurele verstrekking van financiering / een kredietfaciliteit;
- Aanvulling aandelenkapitaal.

De gemeente heeft voor onvoorziene risico's binnen haar programma's (ook die wegens financieel risico op verbonden partijen) een weerstandsvermogen beschikbaar. De vraag is of de omstandigheden bij de verbonden partijen nu zodanig zijn gewijzigd dat een specifiek weerstandsvermogen moet worden aangehouden.

Wanneer (op grond van een concrete gebeurtenis) bij een bepaalde verbonden partij een risico wordt voorzien dat zou kunnen leiden tot een verlies op het ingebrachte kapitaal, de verstrekte lening of garantie of indien het leidt tot een verplichting (en het risico is kwantificeerbaar), dan zal daarvoor weerstandsvermogen worden aangehouden of een voorziening worden gevormd. Aan de informatie over de verbonden partijen ontlene wij in algemene zin geen aanwijzingen dat de gemeente voor bepaalde financiële risico's bij verbonden partijen weerstandsvermogen moet aanhouden. Daarbij baseren wij ons mede op de accountantsrapporten die bij de jaarrekeningen 2020 van verbonden partijen worden afgegeven waarin de accountant aandacht besteedt aan de continuïteit van de bedrijfsvoering en actuele financiële informatie vanuit vennootschappen en gemeenschappelijke regelingen. Daarover zijn . Daarover zijn drie constatering:

3. De financiële effecten van coronamaatregelen bij:

- NV Deventer Schouwburg. In 2020 heeft de gemeente de financiën van de NV Deventer Schouwburg aangevuld met een bijdrage van eenmalig €300.000 om de liquiditeitspositie aan te vullen en een exploitatiebijdrage van €94.932 in de vorm van kwijtschelding op de huurverplichtingen. Ook voor 2021 is aan de schouwburg een aanvullend budget van €280.000 beschikbaar gesteld in de vorm van kwijtschelding op huurverplichtingen. De exploitatieprognose voor 2022 is nog niet van de schouwburg ontvangen op het moment van het opstellen van deze paragraaf en is dus nog niet bekend of (en welke mate) de schouwburg een beroep doet op de gemeente voor een aanvullende financiële bijdrage.
- NV Sportbedrijf Deventer. In 2020 heeft de gemeente de financiën van het sportbedrijf aangevuld met €150.000 om de liquiditeitspositie aan te vullen. Uit de jaarrekening 2020 bleek die aanvulling niet nodig en is doorgeschoven naar 2021 wegens de aanhoudende coronamaatregelen ook voor 2021 en de financiële onzekerheden voor het sportbedrijf. Prognose van sportbedrijf is dat 2021 met dank aan de rijksbijdragen voor nadelige exploitatie-effecten met een licht positief resultaat kan worden afgesloten. In 2022 wordt de aanvullende gemeentelijke bijdrage van €150.000 aan de gemeente terugbetaald.
De meerjarige liquiditeitsprognose van het sportbedrijf met een verwachte toename naar €1,1 mln. in 2024 is toereikend om aan rente - en aflossingsverplichtingen van gemeentelijke leningen te kunnen voldoen.
- In 2020 heeft de gemeente een kortlopende kasgeldlening van € 910.000 aan de NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer (NV MVD) verstrekt voor de in 2020 opgelopen huurachterstanden. Uit de jaarrekeningen (2020 en 2021) van de NV blijkt dat het grootste deel van de huurachterstanden inmiddels is voldaan. De terugbetaling van de kasgeldlening, maar ook van de andere door de gemeente verstrekte leningen is in 2021 gedaan. De “terugbetaling” van het aandelenkapitaal aan de gemeente (op te nemen in de liquidatie-uitkering) vindt in 2022 plaats.

4. De financiële situatie van de NV Deventer Schouwburg in meerjarig perspectief.

De continuïteit van deze NV en daarmee een nog nader vast te gaan stellen sluitende meerjarige begroting voor de schouwburg (momenteel een structureel nadeel van afgerond €350.000 en tijdelijk meerjarig eerst zelfs nog wat hoger - afgerond €463.000) is afhankelijk van nog te nemen gemeentelijke besluitvorming over de toekomst van het Cultureel Centrum (plan De Nieuwe Keizer) en de positie van de schouwburg daar in. Incidenteel, maar wel meerjarig, is het tekort hoger vanwege de gevolgen van de coronacrisis; daling kaartverkoop, wegvallen van sponsors, voorzichtig herstel publiek. Daarnaast is definitieve gemeentelijke besluitvorming over het verstrekken van gemeenteleningen voor vervangingsinvesteringen aan de schouwburg nodig. Voorwaarde daarvoor is eveneens een sluitende meerjarige begroting.

5. De meerjarige liquiditeitsontwikkeling van de NV Luchthaven Teuge is beperkt en biedt weinig ruimte voor aflossingen van de bancaire lening die op dit moment afgerond €1,0 mln. boekwaarde betreft. De NV is daarover met de bank in gesprek. Uitgangspunt voor de gemeente is dat de NV geen beroep op gemeentelijke financiering (gemeentelijke geldlening of gemeentelijke garantie op een bancaire geldlening) doet. Dit is tevens het financieel risico voor de gemeente.

Zie ook de paragraaf [Weerstandsvermogen en risicomanagement](#) waarin de financiële belangen in verbonden partijen en het financieel risico aan de orde komen.

Grondbeleid

Inzicht

Op basis van het momenteel van toepassing zijnde grondbeleid (2013) hanteert de gemeente een facilitair grondbeleid. Dat wil zeggen dat de gemeente pas nieuwe gronden zelf gaat ontwikkelen als de markt maatschappelijke gewenste ontwikkelingen niet kan of wil opnemen. Dit beleid is gestoeld op de overtuiging dat de risico's van gebiedsontwikkeling zoveel mogelijk bij de markt moeten liggen. Dit besef is gegroeid in de economische crisis van de jaren 2008 – 2014.

Anno 2022 is de situatie sterk veranderd. Gewerkt wordt aan een grondbeleid dat minder sterk gestuurd wordt door de conjunctuur van het moment. Dit grondbeleid noemen we situationeel of dynamisch. De gemeente gaat op basis van een afwegingskader bepalen met welke houding en met welke gemeentelijke rol de maatschappelijke opgave het beste is gediend. Dat kan zijn passief faciliterend, proactief faciliterend of actief. Het grondbeleid is daarbij een middel dat niet alleen inzetbaar is bij de vraag of we als gemeente een grondpositie willen innemen, maar ziet ook toe op de gemeentelijke houding en rol bij initiatieven van andere grondeigenaren. De raad is in 2021 geconsulteerd op deze principes van het nieuwe grondbeleid.

De groei van de gemeentelijke opgaven waarin een ruimtelijke vraag (dus grondbeslag) uit voortkomt maakt het ook noodzakelijk projecten in programmatische en financiële zin in hun samenhang te bezien. Gemeentelijk kostenverhaal voor de gemeentelijke investeringsprojecten is daarbij een belangrijk uitgangspunt. Daar waar van deze samenhang sprake is organiseren we een gebiedsgerichte aanpak in de integrale gebiedsontwikkelingen.

Ontwikkelingen en conclusies

Grondbeleid

De afgelopen jaren is de gemeente behoedzaam omgegaan met de exploitatie van gronden voor woningbouw en de ontwikkeling van bedrijfsruimten. Daardoor heeft de gemeente risico's kunnen beheersen en grondprijzen reëel gewaardeerd.

Met andere partijen werkt de gemeente aan het optimaliseren van het woningaanbod in Deventer. De gemeentelijke voorraad bouwgrond voor bedrijventerreinen en woningbouw is afgenomen. Daardoor neemt de gemeentelijke afhankelijkheid van particuliere grondeigenaren voor het realiseren van de ruimtelijke opgave toe.

Verkoop woningbouwgronden verloopt snel

In 2021 bleef er een grote vraag naar nieuwe woningen. Fase 1 van Steenbrugge nadert zijn voltooiing, de voorbereidingen van fase 2 zijn in volle gang. In het zuidelijk plandeel van Eikendal worden de laatste kavels verkocht en ook de verkoop van de grotere kavels in Eikendal Noord verloopt goed. In de Tuinen van Zandweerd zijn de eerste woningen inmiddels in aanbouw.

Alle overige gemeentegronden die geschikt zijn voor woningbouw zijn inmiddels in voorbereiding genomen. Dit zijn ondermeer de gronden aan de van Heetenstraat, Oranjekwartier, Shita/speeltuinlocatie, Bathmense Enk 2e fase, Hagenvoorde en Wittenstein. Ook voor de locaties Havenkwartier en Sluiskwartier ligt de focus inmiddels sterk op het realiseren van de woningbouw.

Verkoop nieuwe bedrijfskavels verloopt goed

De vraag naar bedrijfskavels in Deventer is ongekend hoog. Het oostelijk plandeel van het A1 Bedrijvenpark is nagenoeg uitverkocht. De voorbereidingen voor het westelijke plandeel zijn bijna voltooid. De belangstelling voor het westelijke plandeel is enorm. Voor de uitgifte zijn criteria geformuleerd aan de hand waarvan bedrijven kunnen worden geselecteerd. De meer verspreid door de gemeente gelegen bedrijfskavels, waaronder ook op het Gasfabriekterrein en aan de Looweg in Bathmen, zijn nagenoeg allemaal verkocht of in optie uitgegeven.

De gronden in de sport- en leisurerstrook langs de Holterweg zijn ook allemaal verkocht minder duidelijk. In de Stadsas resteert slechts een kleine strook naast het politiekantoor (Driehoek Snippeling). Uitgifte daarvan is ook in voorbereiding naar aanleiding van de groeiende belangstelling.

Gunstige ontwikkeling verwachte planresultaten en verliesvoorzieningen

Ten behoeve van het opstellen van de jaarrekening 2021 zijn alle grondexploitaties geactualiseerd. Het resultaat van de verlieslatende grondexploitaties is verbeterd met bijna €7,1 miljoen opzichte van de jaarrekening 2020. De totale verliesvoorziening voor de grondexploitaties komt daarmee uit op €39,6 miljoen. Dit resultaat wordt sterk bepaald door het verbeterd resultaat van het A1 Bedrijvenpark van circa €6,4 miljoen.

Daarnaast is er een aantal winstgevendende locaties, waarvan het resultaat per saldo (voorafgaand aan winstneming) is toegenomen met €2,8 miljoen tot circa €8,2 miljoen. In het boekjaar 2021 heeft als gevolg hiervan een winstneming over de lopende grondexploitaties plaatsgevonden van circa €1,6 miljoen.

Beperkte wijziging risicoprofiel ten laste van gemeentelijk weerstandsvermogen

Het totale risicobedrag van de grondexploitaties waarmee rekening wordt gehouden bij de berekening van het gemeentelijk weerstandsvermogen is licht toegenomen van €4,9 miljoen bij de jaarrekening 2020 naar €5,0 miljoen op basis van de inschatting per eind 2021. Hierbij is sprake van een toename van het risicobedrag voor A1 Bedrijvenpark van €1,35 miljoen als gevolg van de gewijzigde aankoop en uitgiftestrategie voor het westelijk plandeel. Deze stijging wordt grotendeel gecompenseerd door een verlaging van het risicobedrag op de andere grondexploitaties.

Overige gronden en panden

Voor de gronden en panden die buiten de grondexploitaties vallen is bij de Jaarrekening 2020 een voorziening ingesteld ter hoogte van €730.000 voor het verwachte boekverlies bij verkoop van het voormalig speeltuingebouw en shitalocatie en het pand aan de Nijmegensestraat 11. Op basis van huidige inzichten is deze verliesvoorziening in 2021 volledig komen te vervallen ten gunste van de Reserve Onroerende Zaken. Daarnaast hebben in 2020 diverse mutaties (grondverkopen en toegenomen kosten) in “afgesloten complexen” plaats gevonden, per saldo leidend tot een voordeel van €15.000.

Meerjarenperspectief

Gelijktijdig met deze rekening verschijnt ook het Meerjarenperspectief grondzaken (MPG 2022). Met deze beschrijving van lopende zaken en toekomstperspectieven kan de paragraaf grondbeleid compacter blijven. Belangrijke en/of tussentijdse ontwikkelingen worden hier vermeld.

De rol van het gemeentelijk grondbeleid

Het grondbeleid heeft invloed op en samenhang met de uitvoering van de programma's zoals Ruimtelijke ontwikkeling, Milieu en Economie, Kunst en Cultuur. De beschikbaarheid van gronden en gebouwen zijn immers belangrijk voor de diverse maatschappelijke activiteiten. Dat maakt grondbeleid één van de instrumenten die de gemeente kan inzetten bij het stimuleren dan wel faciliteren van die activiteiten binnen haar grondgebied.

Een belangrijk thema is een evenwichtige ontwikkeling van Deventer. Ontwikkelingen in onder andere demografie, economie, technologie en duurzaamheid leiden tot verandering in de ruimtevrage. Uitgaande van het grondbeleid als ondersteunend instrument stellen we ons in dit kader de vraag hoe we een bijdrage kunnen leveren aan de daarbij behorende opgaven en ambities. Anders geformuleerd: hoe kunnen we een bijdrage leveren aan de waardecreatie, in coöperatie met onze inwoners, ondernemers en andere partners?

De kern van waardecreatie is het centraal stellen van het maatschappelijke effect van een gebiedsontwikkeling. Dat gebeurt vanuit een breed perspectief. Bijvoorbeeld of een gebiedsontwikkeling bijdraagt aan een gezonde leefomgeving of aan meer werkgelegenheid. Dit maatschappelijk effect wegen we af tegen de financiële investering en risico's in een gebiedsontwikkeling.

Daarbij opereren we situationeel, dat wil zeggen de gemeentelijke rol van geval tot geval beoordelend en inspelend op de situatie. Wij nemen deel of regisseren in netwerkverbanden, stimuleren en faciliteren marktpartijen en laten los wanneer particuliere initiatieven de overheid niet nodig hebben.

Wanneer (niet-)commerciële partijen een ontwikkeling, die wij noodzakelijk vinden, niet oppakken of onvoldoende waardecreatie oplevert, gaan wij zelf actief of in samenwerking met derden gronden en panden (strategisch) aankopen, ontwikkelen, verkopen of beheren.

We zien daarin een verschil tussen het bezit van grond en het ontwikkelen van grond. Het in bezit hebben van strategische gronden leidt niet automatisch tot het ontwikkelen van deze gronden. Het ontwikkelen wordt afgewogen tegen financiële investeringen en de mogelijke risico's. Via het bezit en de verkoop van grond is het mogelijk om afspraken te maken over waardecreatie die verder gaat dan hetgeen publiekrechtelijk mogelijk is. Gedacht wordt aan het stellen van duurzaamheidseisen of -voorzieningen bij de verkoop van grond (bijvoorbeeld Wittenstein of Shita) of het haalbaar maken van initiatieven uit de markt door inzet van het instrument "erfpacht" (bijvoorbeeld S/Park, A1 Bedrijvenpark of Westfalenstraat).

We werken verder aan de lopende grondexploitaties. Gronden en panden die om strategische redenen wel in gemeentelijk bezit blijven maar nog niet onmiddellijk nodig zijn voor een ontwikkeling, zijn als pauzelandenschappen beschikbaar voor tijdelijke functies.

Resultaten grondexploitaties

(bedragen x €1)

Grondexploitaties	Verwacht eindresultaat (contante waarde)		Verschil
	31-12-2020	31-12-2021	
A1 Bedrijvenpark	-28.168.090	-21.704.424	6.463.666
Bedrijventerrein Lettele	-653.939	-592.288	61.651
Bedrijventerrein Looweg	1.898	-42.060	-43.958
Centrumplan Bathmen	-612.611	-647.781	-35.170
Cluster Havenkwartier	-6.952.842	-6.564.609	388.233
Cluster Stadsentree	-408.926	-589.449	-180.523
De Vijfde Hoek	638.254	0	-638.254
Eikendal	1.616.074	1.503.910	-112.164
Holterwegzone	-113.000	1.453	114.453
Sluiskwartier	-2.774.432	-2.087.453	686.979
Steenbrugge	1.761.351	4.589.668	2.828.317
Tuinen van Zandweerd	1.313.782	2.055.385	741.603
Westfalenstraat	-42.488	-55.702	-13.214
Wijtenhorst Douweler Leide	-2.869.723	-3.077.528	-207.805
Winkelcentrum Keizerslanden	-4.089.267	-4.221.502	-132.235
Totaal	-41.353.959	-31.432.380	9.921.579
Waarvan verlieslatend	-48.685.318	-39.582.796	7.102.522
Waarvan winstgevend	5.331.359	8.150.416	2.819.057

De tabel toont voor iedere grondexploitatie het verwachte eindresultaat inclusief winstneming, op basis van de meest aannemelijke schatting van toekomstige inkomsten en uitgaven en een disconteringspercentage van 2%. Het totaalbeeld is verbeterd met circa €9,9 miljoen ten opzichte van de jaarrekening 2020. Het voordeel op het verlieslatende deel (€7,1 miljoen) is direct ten gunste gekomen van het jaarrekeningresultaat. Het voordeel op het winstgevende deel (€2,8 miljoen) wordt op basis van de voortgang per project stapsgewijs in het jaarrekeningresultaat geboekt als winstneming.

De grootste verbeteringen hebben plaatsgevonden voor de projecten A1 Bedrijvenpark, Steenbrugge Eikendal en Tuinen van Zandweerd:

- Voor de grondexploitatie A1 Bedrijvenpark wordt uitgegaan van een actieve aankoop- en uitgiftestrategie door de gemeente voor het grootste deel van de nog te ontwikkelen gronden. Dit heeft gunstige effecten op zowel de netto opbrengst van het project dat naar de gemeente vloeit als de efficiëntie van de verkaveling. Het eerder ingeschatte nadeel als gevolg van niet-verkoopbare reststroken is hiermee sterk gereduceerd.
- Voor de grondexploitatie Steenbrugge is in 2021 een nieuwe grondexploitatie vastgesteld. Bij deze grondexploitatie is rekening gehouden met de definitieve aan- en verkoopprijzen zoals die met de betrokken partijen zijn overeengekomen.
- Voor de grondexploitaties Eikendal en Tuinen van Zandweerd zijn de grondexploitaties verbeterd als gevolg van de verbeterde verkoopopbrengsten zoals die op basis van de uitgevoerde taxaties worden geraamd.

Een volledige toelichting op de wijzigingen per grondexploitatie is opgenomen in het MPG 2022.

Balanspositie grondexploitaties

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de mutaties onderhanden werk (exclusief verliesvoorzieningen). Hierbij is voor de boekwaarde per 31-12-2020 nog onderscheid gemaakt tussen de boekwaarden voor bouwgronden in exploitatie en faciliterend grondbeleid. Zoals eerder vermeld is dit onderscheid per 31 december 2021 komen te vervallen. Per saldo is de boekwaarde met €2,5 miljoen gestegen.

(bedragen x €1.000)

Mutaties projecten	Boekwaarde 31-12-2020	Herrubricering	Totaal vermeerderingen	Totaal verminderingen	Winstuitname	Boekwaarde 31-12-2021
Voorraden (bouwgronden in exploitatie)	93.724	7.451	16.614	15.743	1.561	103.607
Faciliterend grondbeleid (overlopende activa / passiva)	7.451	-7.451	0	0	0	0
Totaal projecten	101.175	0	16.614	15.743	1.561	103.607

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de mutaties van de verliesvoorzieningen zoals die voor de verlieslatende grondexploitaties worden aangehouden. De totale verliesvoorziening is gedurende 2021 afgenomen met €8,4 miljoen.

Voor een toelichting op de mutaties per project verwijzen wij naar de [toelichting](#) op de balans van de jaarrekening.

(bedragen x €1.000)

Mutaties verliesvoorziening	Bedrag
Saldo per 1-1-2021	46.686
Rentetoevoeging	892
Zomeractualisatie 2e kwartaalrapportage	-2.099
Actualisatie grondexploitaties Jaarrekening 2021	-5.896
Saldo per 31-12-2021	39.583

De netto balanspositie ten aanzien van de grondexploitaties is gelijk aan het verschil tussen de boekwaarde (€103,6 miljoen) en de verliesvoorziening (€39,6 miljoen) en bedraagt €64,0 miljoen. Ten opzichte van de jaarrekening 2020 is onze balanspositie met €2,1 miljoen toegenomen.

Investerings

Inzicht

De gemeente Deventer heeft in 2021 veel geld en energie geïnvesteerd in zowel de ruimtelijk fysieke projecten weg- en waterbeheer, ICT als in projecten op het gebied van sport en gemeentelijke huisvesting. Een illustratie van de ambitie die Deventer heeft om te zorgen voor een structureel goed, veilig, efficiënt, duurzaam en milieubewust leef-, woon-, werk- en verblijfmilieu voor haar burgers en passanten. Het realiseren van betreffende voorzieningen en een structureel voortbestaan daarvan, leggen beslag op schaarse middelen op de middellange en lange planningshorizon. Om tegemoet te komen aan de wensen van de burger en het bestuur zijn keuzes gemaakt.

Op deze plaats in het jaarverslag wordt per programma en taakveld een integraal beeld gepresenteerd van de gerealiseerde investeringsuitgaven in 2021. Tevens worden de significante afwijkingen tussen de begrote en gerealiseerde bedragen kort toegelicht.

Ontwikkelingen en conclusies

Going concern investeringen

De geprognosticeerde lasten zijn voor circa 40% gerealiseerd. Niet gerealiseerde kredieten worden overgeheveld naar 2022.

Uitbreidingsinvesteringen

De geprognosticeerde lasten zijn voor circa 55% gerealiseerd. Niet gerealiseerde kredieten worden overgeheveld naar 2022.

Wat zijn investeringen en wat niet?

Onder investeren wordt verstaan het vastleggen van vermogen in een object waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt.

De investeringen worden op de balans verantwoord. De lasten voortvloeiende uit de investeringen, zoals onderhoud, afschrijvingen, toegerekende rente, verzekeringen, behoren tot de jaarlijkse exploitatielasten.

Volgens de recente notitie Materiële Vaste Activa (januari 2020) van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) worden drie soorten investeringen onderscheiden:

1. Investeringen met een economisch nut
Investeringen hebben economisch nut als ze verhandelbaar zijn (er een markt voor is) en/of wanneer ze bijdragen aan het genereren van middelen.
2. Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven
Bij investeringen met een economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven gaat het om investeringen in relatie tot rioolheffing en afvalstoffenheffing. Omdat deze heffingen maximaal kostendekkend mogen zijn, moeten ze apart op de balans gepresenteerd worden.
3. Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut
Investeringen in water, wegen en pleinen kunnen worden gezien als investeringen in de openbare ruimte met een meerjarig maatschappelijk nut.

De gemeente Deventer maakt onderscheid in de volgende investeringsstromen:

Investering	Dekking
1 Going concern	Reguliere begroting
2 Uitbreidingsinvesteringen	- Middelen zijn vrijgegeven - Middelen zijn gereserveerd, maar nog niet vrijgegeven
3 Voorportaal investeringen	Geen dekking, prioritering moet nog gemaakt worden

Going concern investeringen

De going concern investeringen vinden hun oorsprong in de reguliere bedrijfsvoering. Vanuit de behoefte of noodzaak om een bepaald product of dienst te blijven leveren, is het van belang dat een vervangingsinvestering wordt gepleegd. Going concern investeringen vinden hun oorsprong vanuit de bestaande dienstverlening. Uitgangspunt is dat deze worden gedekt vanuit de lopende begroting. Aan de going concern investeringen ligt een vervangingsschema ten grondslag. Voor het taakveld verkeer en vervoer is dat bijvoorbeeld het MJOP MIND en voor rioleringen is dat het GRP. Voor ICT is voor vervangingsinvesteringen een Roadmap opgesteld.

Uitbreidingsinvesteringen

Uitbreidingsinvesteringen komen voort uit nieuw beleid (producten en diensten) of uitbreiding van bestaand beleid. De behoefte aan een nieuw/verbetert product of dienstverlening vertaalt zich in uitbreiding- of herontwikkelingsinvesteringen. Daarnaast kunnen deze investeringen voortkomen vanuit een locatie ontwikkeling (grondexploitatie) of uit het raads- en collegeprogramma. Voor deze investeringen zijn aanvullende middelen nodig (subsidies, heroverweging). Jaarlijks in de voorjaarsnota wordt een meerjarige investeringsplanning opgesteld. Met dit instrument wordt voor ieder investeringsinitiatief bepaald of er

evenwicht is tussen ontwikkeling, beleid, programma en geld en wordt er een rangorde (prioritering) vastgesteld. Tevens worden middelen in de meerjarenbegroting gereserveerd. Via een separaat raadsvoorstel worden deze middelen definitief vrijgegeven. Het is ook mogelijk dat een deel van de gereserveerde middelen via een kwartaalrapportage als een voorbereidingskrediet wordt vrijgegeven. In de jaarrekening komen alleen de uitbreidingsinvesteringen waarvoor middelen zijn vrijgegeven aan de orde.

[Voorportaal investeringen](#)

Veel ambities, projecten en wensen zijn opgenomen in het bestuursakkoord en de begroting. Daarnaast blijven verschillende majeure projecten en opgaven staan. Daarvoor zijn op dit moment geen middelen beschikbaar, omdat een andere prioritering is gemaakt. Deze investeringen komen daarom in de jaarrekening niet aan de orde.

Going concern investeringen

Per programma worden hieronder de going concern investeringen (> €50.000) inclusief afwijkingen gepresenteerd.

(bedragen in €)

Projectomschrijving	Programma	Taakveld	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
Brinkgreverweg	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	144.652	120.205	-24.447
Fietsparkeren Binnenstad	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	427.919	228.284	-199.635
MJOP 2018 Ceintuurbaan	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	158.248	644	-157.604
MJOP 2018 Reconstructie Hanzeweg	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	254.558	99.118	-155.440
MJOP 2021 Fietspad Boxbergerweg	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	540.600	36.905	-503.695
MJOP 2019 Fietspad Oerdijk	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	393.000	392.799	-201
MJOP 2021 Pr Magrietlaan-Bathmen	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	129.159	89.949	-39.210
Reconstructie Havezathelaan	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	1.881.628	990.983	-890.645
Verlichting Centrum Bathmen	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	11.678	8.544	-3.134
Vervangen houten bruggen	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	727.464	106.067	-621.397
Beheersorganisatie parkeren	Leefomgeving	Parkeren	252.258	40.964	-211.294
Fietsenstalling Binnenstad	Leefomgeving	Parkeren	259.323	259.145	-178
Reconstructie Brinkgarage	Leefomgeving	Parkeren	2.145.351	91.921	-2.053.430
Renovatie Noorderbergpoort	Leefomgeving	Parkeren	18.658	12.317	-6.341
Vervanging Kaartleesapparatuur	Leefomgeving	Parkeren	161.697	61.509	-100.188
Riolering en waterhuishouding	Leefomgeving	Riolering	3.131.996	905.235	-2.226.761
Diverse panden	Herstructurering en Vastgoed	Beheer overige gebouwen en gronden	-4.171.618	-3.754.619	416.999
Kleedkamers Kon. UD, renovatie	Meedoen	Sportaccommodaties	146.438	116.116	-30.322
Renovatie kleedkamers Deventer Hockey Vereniging	Meedoen	Sportaccommodaties	200.000	200.000	-

Veldverlichting Honk- en softbalvereniging de Eagles	Meedoen	Sportaccommodaties	143.327	126.022	-17.305
Veldverlichting training DVV GoAhead (amateurs)	Meedoen	Sportaccommodaties	50.000	30.881	-19.119
Asfaltveld Actief / Hot Wheels	Meedoen	Sportaccommodaties	60.000	39.599	-20.401
Sportpark Borgele veldverlichting	Meedoen	Sportaccommodaties	50.000	35.338	-14.662
Veldverlichting trainingsveld Kon. UD	Meedoen	Sportaccommodaties	50.000	35.837	-14.163
Luchtbehandelingsysteem Fermerie	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie	140.000	8.047	-131.953
Renovatie Bierstraat 52	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie	970.700	970.700	-
Renovatie Polstraat 8-10	Meedoen	Geëscaleerde zorg 18+	632.025	312.073	-319.952
ICT - Roadmap	Bedrijfsvoering	Ondersteuning organisatie	4.737	-	-4.737
ICT middelen / AV middelen vergaderruimtes	Bedrijfsvoering	Ondersteuning organisatie	4.738.580	2.897.139	-1.841.441
Toekomst gericht werken	Bedrijfsvoering	Ondersteuning organisatie	385.000	47.058	-337.942
Totaal			14.037.378	4.508.781	-9.528.597

Toelichting van afwijkingen

In totaal is er in 2021 circa 40% van het begrote bedrag geïnvesteerd in going concern activiteiten. Een groot aantal investeringen is in 2021 nog in voorbereiding en zal in 2022 worden uitgevoerd. De voortgang per investeringsproject is toegelicht in de kwartaalrapportages.

Uitbreidingsinvesteringen

Per programma worden hieronder de uitbreidingsinvesteringen (> €50.000) inclusief afwijkingen gepresenteerd.

Toelichting van afwijkingen

In totaal is er in 2021 circa 55% van het begrote bedrag geïnvesteerd in uitbreidingsactiviteiten. Een groot aantal investeringen is in 2021 nog in voorbereiding en zal in 2022 worden uitgevoerd. De voortgang per investeringsproject is toegelicht in de kwartaalrapportages.

(bedragen x €1.000)

Projectomschrijving	Programma	Taakveld	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Nieuwbouw brandweerkazerne	Openbare Orde en Veiligheid	Crisisbeheersing en Brandweer	718.740	77.106	-641.634
Fietsroutes Margijnenenk - Overstichtlaan	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	1.486.020	373.594	1.112.426
Fietsnelweg Deventer-Zutphen	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	999.154	-	-999.154
Fietsstructuur A1 zone	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	529.506	22.287	-507.219
Herinrichting Lebuinespleinen	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	3.517.992	1.529.423	-1.988.569
Project de Braam	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	824.865	492.778	-332.087
Tunnel Oostriklaan	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	235.547	55.950	-179.597
Walstroom voetveer	Leefomgeving	Parkeren	11.337	7.903	-3.434
Aankoop en doorgang Stadshof	Ruimtelijke Ontwikkeling	Ruimtelijke Ordening	403.000	333.000	-70.000
Vorbereidingskrediet Dreef	Herstructurering en Vastgoed	Beheer overige gebouwen en gronden	114.011	57.723	-56.288
Hagenvoorde	Herstructurering en Vastgoed	Beheer overige gebouwen en gronden	136.106	10.462	-125.644
Vorbereidingskrediet Oranjekwartier	Herstructurering en Vastgoed	Beheer overige gebouwen en gronden	131.650	131.650	-
Vorbereidingskrediet Shita-terrein en voormalig speeltuingebouw	Herstructurering en Vastgoed	Beheer overige gebouwen en gronden	264.368	134.737	-129.631
Vorbereidingskrediet van Hetenstraat	Herstructurering en Vastgoed	Beheer overige gebouwen en gronden	159.682	100.962	-58.720
Vorbereidingskrediet de Marke	Herstructurering en Vastgoed	Beheer overige gebouwen en gronden	130.000	59.028	-70.972
Verwerving gronden Okkenbroek	Herstructurering en Vastgoed	Beheer overige gebouwen en gronden	30.000	9.341	-20.659

Verlichting kunstgrasveld Pickwick Players	Meedoen	Sportaccommodaties	17.191	6.017	-11.174
Nieuwbouw sporthal Keizerslanden	Jeugd en Onderwijs	Onderwijshuisvesting	225.865	-	-225.865
Wizard/Zonnebloem	Jeugd en Onderwijs	Onderwijshuisvesting	231.431	62.212	-169.219
Zonwering Vijfhoek	Jeugd en Onderwijs	Onderwijshuisvesting	194.563	188.365	-6.198
Nieuwbouw Etty Hillesum	Jeugd en Onderwijs	Onderwijshuisvesting	1.188.633	-	-1.188.633
Uitbreiding kindcentrum Rivierenwijk	Jeugd en Onderwijs	Onderwijshuisvesting	650.970	20.000	-630.970
Nieuwbouw sancta maria	Jeugd en Onderwijs	Onderwijshuisvesting	1.500.000		-1.500.000
Totaal			13.700.631	3.672.538	-7.803.241

Grote projecten

A1 Bedrijvenpark

Projectnaam	A1 Bedrijvenpark
Portefeuillehouder	T. Walder
Rapportagedatum	1 januari 2022

[Website](#)

Basisinformatie Project

Aan de zuidkant van de A1, gelegen tussen de N348, het dorp Epse en de spoorlijn Deventer-Zutphen, ligt A1 Bedrijvenpark Deventer. Het gebied is ongeveer 120 hectare groot. Daarvan is 60 hectare uitgeefbare grond voor de vestiging van bedrijven. Het A1 Bedrijvenpark geeft daarmee een belangrijke impuls aan de economische groei en de werkgelegenheid in Deventer.

A1 Bedrijvenpark is voor Deventer een belangrijke ontwikkelingslocatie voor bedrijven. Deventer heeft lang geen uitbreidingsmogelijkheden gehad, waardoor grote nieuwvestigers en lokale bedrijven die wilden doorgroeien nergens terecht konden. A1 Bedrijvenpark is door haar aard en ligging zeer geschikt voor logistiek, duurzame maakindustrie en voor lokale bedrijven die willen doorgroeien.

Oorspronkelijk betrof het terrein grondgebied van de gemeente Gorssel en provincie Gelderland. In een convenant (1999/2004) zijn diverse afspraken en beperkingen opgenomen voor A1 Bedrijvenpark. Dit gaat op voor milieucategorieën, bouwhoogtes, afstand tot de bebouwing en afspraken over grondwallen en bufferzones. Door het zorgvuldig inpassen van de belangen van flora en fauna wordt een kwalitatief goed plan verkregen, waarin ecologische zones een belangrijke plek hebben gekregen en waarin bescherming van soorten, natuur-inclusief bouwen en een fijne werkomgeving vanzelfsprekendheden zijn.

In mei 2013 is het bestemmingsplan A1 Bedrijvenpark, 1e partiële herziening onherroepelijk geworden. Het exploitatieplan was al onherroepelijk. Hiermee was de weg vrijgemaakt om met de realisatie te starten. Per december 2014 is de onderdoorgang onder het spoor gereed en is de deur naar het bedrijvenpark echt open. Het oostelijke deel is bouwrijp gemaakt (wegen, terrein op hoogte brengen, NUTS, riool, etc.) en vanaf 2015 zijn de eerste bedrijven er zich gaan vestigen.

Het terrein heeft hoge duurzaamheidsdoelstellingen. Zo is de maximale milieucategorie 3.2, wat betekent dat bedrijven uitgedaagd worden om te innoveren om zich te kunnen vestigen op A1 Bedrijvenpark. Vanaf de start is gekozen om het A1 Bedrijvenpark aardgasloos te maken. Dit vergt vernieuwende manieren van bouwen en het inrichten van bedrijfsprocessen. Zo zijn er twee windmolens direct aangesloten op het terrein en er is een LNG-tankstation gerealiseerd. Daarnaast zijn er op dit moment initiatiefnemers die onderzoek doen naar de haalbaarheid van een smart energy hub. Doelstelling is om een toekomstbestendig bedrijvenpark te realiseren dat over 20 jaar nog steeds aantrekkelijk en concurrerend is om bedrijven te kunnen binden. De groene setting geeft ook invulling aan het duurzame karakter.

Het Nederlandse waterstofproject DREAMH2AUL is officieel gestart. Het project omvat de ontwikkeling en het testen van twee 44-tons waterstof-elektrische vrachtwagens en het toevoegen van een waterstof-vulpunt aan een tankstation op het A1 bedrijvenpark Deventer. De waterstof die geleverd wordt bij dit tankstation zal uitsluitend groen zijn. De planning is dat medio 2023 zowel het vulpunt als de vrachtwagens operationeel zijn.

Binnen het Exploitatieplan zijn op dit moment een 4-tal eigenaren aanwezig. De gemeente Deventer heeft na de aankoop van de gronden Derks, ca. 40% van het nog uit te geven gebied in eigendom. Het raadsbesluit over de ontwikkelstrategie West in april 2020 heeft ertoe geleid dat niet alleen zelfrealisatie door de eigenaren mogelijk is, maar dat onder bepaalde voorwaarden ook de gemeente actief kan ontwikkelen.

Besluitvorming

Samenvatting van de bestuurlijke besluitvorming omtrent A1 BP:

- Bestuurlijke besluitvorming Bestemmingsplan, exploitatieplan, beeldkwaliteitsplan en grondexploitatie (Raad, november 2009);
- Concessieovereenkomst met Cofely is door college goedgekeurd op 19 februari 2013 en ondertekend op 22 februari 2013. Onderdeel van de concessieovereenkomst is de anterieure overeenkomst voor de windturbines met Cofely. Deze is door college goedgekeurd op 19 februari 2013 en ondertekend op 22 februari 2013. Cofely heeft daarvoor op 22 februari 2013 een overeenkomst getekend met Raedthuys Windenergie voor ontwerp, realisatie en exploitatie van de windturbines;
- Beleid reclamemasten langs de A1 (februari 2016);
- Jaarlijkse actualisering van de GREX, door en college en raad middels de jaarrekeningen vastgesteld, in 2016, 2017, 2018, 2019 en 2020;
- Raadsbesluit Herijking ontwikkelstrategie West (april 2020);
- Collegebesluit Aankoop gronden Derks (april 2020);
- Raadsbesluit vaststelling herziening Bestemmingsplan en Exploitatieplan A1 BP (sept. 2020);
- Collegebesluit Uitgiftestrategie 'West' (2021);

Gevraagde besluitvorming 2022:

- Afspraken met grondeigenaren over ontwikkeling in deelgebied 'West' en aankoop indien nodig aankoop van gronden ten behoeve van bouwrijpmaken
- Vaststellen 4e herziening exploitatieplan A1 Bedrijvenpark

Projectfase

Realisatiefase

Stand van zaken

De verkoop van de gemeentelijke gronden in 'Oost' is voor een groot deel afgerond en er resteren niet veel kavels meer. De gemeente Deventer heeft tot en met 2021 ruim 32,58 ha. geleverd bij de notaris.

Ten opzichte van Q3 zijn er weinig verschillen. In het oostelijk deel is nog circa 2,7 ha. te koop van de in totaal uitgifbare 35,5 ha. In het eerste half jaar van 2021 is 1,78 hectare uitgegeven (gepasseerd bij de notaris). Er zijn 2 betaalde reserveringen van in totaal 2,4 ha.

Daarnaast is er veel interesse voor A1 Bedrijvenpark West. De uitgiftestrategie voor het westelijke gedeelte is in het voorjaar van 2021 vastgesteld. De uitgifte kan pas starten als afspraken zijn gemaakt met grondeigenaren en er een verkoopstrategie is opgesteld. In het eerste kwartaal van 2022 wordt de gemeenteraad hierover geïnformeerd.

Het geactualiseerde bestemmingsplan (BP) en exploitatieplan (EP) zijn op 23 september 2020 door de raad vastgesteld. Hiermee zijn de inbedding van de verbrede snelweg A1 en een aantal duurzame ambities georganiseerd.

Aannemer Dusseldorp is geselecteerd voor het bouw- en woonrijp maken van het westelijke gedeelte. Deze werkzaamheden zijn, op de gemeentelijke gronden, al gestart. Ondertussen wordt er gewerkt aan het realiseren van de 1-loket functie, zoals geadviseerd is in het rekenkameronderzoek. Met de andere eigenaren is de gemeente hierover uitgebreid in gesprek en er is inmiddels duidelijkheid. In Q1 wordt hierover een voorstel in het college en raad behandeld. Als er bestuurlijke goedkeuring op de voorstellen is, kan het bouwrijp maken en de uitgifte in Q2 2022 van start.

Voor de doorstart van Truckparking is een marktvraag uitgezet. Er vinden gesprekken plaats met mogelijke kandidaten. En er wordt met andere overheden gekeken naar oplossingsrichtingen. De verwachting is dat voor alle oplossingen extra financiering nodig is.

Voortgang

Scope Op koers

Uitvoering vindt plaats binnen gestelde kaders.

Financiën Op koers

A1 Bedrijvenpark is een verlieslatende grondexploitatie. Het college heeft in de nota waardering de actuele verliesvoorzieningen vastgesteld. De verliesvoorziening voor A1 Bedrijvenpark is daarbij verlaagd naar 25,8 miljoen. Zie ook de paragraaf Grondbeleid in de 4e kwartaalrapportage. De ontwikkeling van de grondexploitatie wordt in meer detail toegelicht in het Meerjaren Perspectief Grondzaken dat bij de jaarrekening wordt aangeboden aan de raad.

De verwachting is dat zowel de lasten als baten in 2021 lager uitvallen. Dit komt doordat er minder grond is aangekocht en daardoor minder bouw en woonrijp gemaakt is. Ditzelfde geldt voor de baten. Deze vallen ook lager uit omdat er minder grond is verkocht en overgedragen. Voor zowel de lasten als baten geldt dat deze voor een grootste deel verschuiven naar 2022. Het effect op het resultaat is daardoor naar verwachting niet groot. In Q4 is gewerkt aan de uitwerking van de ontwikkelstrategie, conform het raadsbesluit van april 2020. Het resultaat hiervan wordt in Q1 van 2022 ter besluitvorming voorgelegd.

De grondexploitatie wordt altijd vertrouwelijk vastgesteld door de raad. Deze kwartaalrapportage is openbaar doordat het integraal onderdeel uitmaakt van de P&C documenten en hetgeldvandeventer.nl. Daardoor is er bij deze rapportage een restrictie in het detailniveau van de informatie. Voor de raad is de actuele vertrouwelijke grondexploitatie te raadplegen via de vertrouwelijke bijlages van de paragraaf grondbeleid.

Afwijking begroting? Ja

zie boven

Afwijking investering? Nee

Afwijking exploitatie? Nee

Uitgangspunt is de GREX bij de jaarrekening 2021.

Saldo contante waarde is €28,7 miljoen negatief.

Risico's en kansen

Risico's en kansen? Op koers

Naast de verliesvoorziening zijn er 4 risico's opgenomen in het risicodossier die niet opgevangen kunnen worden in de grondexploitatie:

1. Olthofboerderij heeft een negatieve waarde door restauratieplicht: 25% van €200.000, netto €50.000;
2. Grondaankoop verloopt moeizaam. 25% kans op €1.0 miljoen schade, netto €0,25 miljoen;
3. Civieltechnische kosten zijn hoger (10%): € 1.000.000, kans 10% => € 100.000;
4. Geen overeenstemming posterieure overeenkomst (vertraging en dubbele kosten) 10% van €300.000, netto €30.000;
5. Tegenvallende grondopbrengsten 10% van €3.250..000, netto €325.000.

Het totaal netto risico is dan: €0,755 miljoen.

Planning

Afwijking begroting? Nee

Voor 2021 is een nieuwe begroting opgemaakt.

Afwijking totaalplanning? Behoeft aandacht

Een deel van de werkzaamheden ten behoeve van bouwrijp maken wordt verschoven naar 2022 omdat er nog geen beschikking is over de gronden in 'West'. De relatief lage uitgifte van 2021 wordt mede veroorzaakt door de hoge uitgifte in 2020. De verwachte verkoop van de gronden vindt daarbij ook later plaats. Dit verschuift naar verwachting van najaar 2021 naar voorjaar 2022. De verkoop in dit transitiejaar (afloop van 'Oost', voorbereiding van 'West') is met 1,78 ha. lager dan de begroting 4 ha.. De exacte uitkomst hangt af van de snelheid van planvorming van een gegadigde in Oost en de snelheid waarmee de gemeente met de andere eigenaren afspraken kan maken voor de ontwikkeling in 'West'.

In de GREX is een planning voor de ontwikkelende partijen aangenomen. Dit houdt in dat van alle grondeigenaren de benodigde activiteiten worden verwacht die tot nieuwvestiging van bedrijven gaan leiden.

Planning op hoofdlijnen:

Uitgifte, verkoop en woonrijpmaken deel 'Oost': 2019-2023;

Vorbereidingen 'West', planvorming en ontwerp: 2020-2022;

Randvoorwaarden realiseren in 'West' als Grondwallen, waterretentie en bufferzones + bouwrijpmaken hoofdstructuur: 2022;

Uitgifte, verkoop en woonrijp maken deel 'West' 2021-2028.

Communicatie

Communicatie Op koers

Een belangrijke gesprekspartner bij de ontwikkeling is de dorpsraad Epse. Vanuit het verleden zijn er afspraken gemaakt over de ontwikkeling van het A1 Bedrijvenpark Deventer in relatie tot het beperken van de overlast voor het dorp Epse en bewoners die er vlakbij wonen.

De afspraken uit 1999 en 2005 zijn omgezet in een bestemmingsplan en inrichtingsplan (2009/2012). In de praktijk blijft het belangrijk om de inzichten over de plannen en verschijningsvormen buiten met elkaar te bespreken. De dorpsraad, de gemeente Lochem en de gemeente Deventer spreken hier met regelmaat over. Daar waar mogelijk investeert Deventer extra in afschermend groen of tracht bedrijven te bewegen extra maatregelen (t.o.v. vigerende wetgeving) te nemen om overlast in de vorm van zicht of geluid verder te beperken. Dit lukt regelmatig, maar ook soms niet.

Overige informatie

Geen bijzonderheden.

De Nieuwe Keizer

Projectnaam	De Nieuwe Keizer
Portefeuillehouder	L. Grijsen
Rapportagedatum	20 januari 2022

Basisinformatie Project

Het project betreft de doorontwikkeling van het concept De Nieuwe Keizer en de daarbij behorende organisatie en het gemeentelijke pand 'de Schouwborg, vml Filmhuis, Iris-kantoren en verhuur Kunstcircuit' aan de Keizerstraat. Inzet is te komen tot een toekomstbestendig multifunctioneel cultuur- en zakelijk ontmoetingscentrum. Eén locatie, centraal gelegen in de Kien, tussen station en de binnenstad; geschikt voor cultuur-, educatie, horeca en zakelijke functies. Deze ambitie is op 13 april 2021 gepresenteerd door de directeur a.i. van de Deventer Schouwborg; Gabriel Oostvogel.

Deze ontwikkeling, passend in de diverse pijlers van het gemeentelijk beleid, vergt diverse inspanningen. Inspanningen op het gebied van interne organisatie; verregaande samenwerking tussen culturele partners, onderwijs en bedrijfsleven. Maar ook een forse verbouwing van de technisch sterk geïntegreerde gemeentelijke panden.

Het nieuwe concept; de bijpassende organisatie(vorm) en het aangepaste gebouw moeten voldoen aan de in de Cultuurvisie 2019 omschreven eisen op het gebied van de culturele programmering. Op deze manier blijft de bestaande subsidie ad. 1.8 miljoen per jaar gewaarborgd als inkomstenbron voor de sluitende exploitatie. Anderzijds moet er sprake zijn van een marktconforme huurprijs voor de huur van het te moderniseren en verduurzamen gebouw. Of en hoe het nieuwe concept en de nieuwe organisatie 'De Nieuwe Keizer' met een eenmalige extra onrendabele investering in het gebouw op termijn kan voldoen aan deze randvoorwaarden is de hamvraag die centraal staat in de verkenningsfase.

Een geactualiseerd en breed gedragen nieuw concept gericht op diverse doelgroepen is hiervoor de eerste stap. De eerste ambities hiertoe zijn door de voormalige directeur a.i. opgeleverd in Q2 2021. In de Verkenningsfase gaat de nieuwe directeur DS / kwartiermaker DNK de verdere uitwerking van het concept, bijbehorende organisatie en een geactualiseerde businesscase uitwerken; gevolgd door de benodigde aanpassingen aan het gebouw.

Besluitvorming

Begin september 2021 heeft het college het voorstel aan de raad aangeboden met als beslispunten:

- De initiatieffase af te ronden op basis van het informatiedocument
- Het college opdracht te geven de verkenningsfase te starten voor scenario 4: transformatie naar functieverbreiding

Beeldvormende sessie: 6-10-2021

Oordeelsvormende sessie: 27-10-2021

Besluitvorming hamerraad: 17-11-2021

In de Voorjaarsnota 2021 is een de volgende reservering opgenomen:

2022: 120

2023: 3.920

2024: 200

2025: 100

Dit is als volgt tot stand gekomen:

Op basis van de inzichten in Q2 2021 vraagt realisatie van De Nieuwe Keizer een totale investering van €10,6 miljoen, waarvan €8 miljoen stichtingskosten en €2,6 miljoen inrichting en theatertechniek. Van de investering wordt €4.2 miljoen, in overeenstemming met het initiatiefplan voor De Nieuwe Keizer (april 2021), binnen de bestaande exploitatie van het pand gedekt. Met name door verlenging van de afschrijvingstermijn van het gebouw van 2036 naar 2046 en het verlagen van de rente op bestaande leningen van 4% naar 2,2%. De investering in inrichting en theatertechniek van €2,6 miljoen wordt gedekt binnen de exploitatie van De Nieuwe Keizer. Voor deze investeringen wordt de gemeente verzocht een lening te verstrekken. In de lijn van het collegebesluit van 26-2-2019 (en Raadstafel 10-4-2019) kan in gemeentelijke financiering met een geldlening van de €2,6 miljoen worden voorzien.

Het resterende deel van de investering in de stichtingskosten, namelijk €3,8 miljoen is ongedekt. Hiervoor is een reservering gevraagd bij de VJN 2021.

Naast de stichtingskosten is eenmalig €360.000 gevraagd vanuit de algemene middelen voor de projectorganisatie. Daarnaast zij aanloopkosten en aanloopverliezen op €400.000 geraamd (ook eenmalig uit de algemene middelen te dekken).

Deze besluitvorming is afgerond op 17-11-2021

- voorbereidingskrediet van € 120.000 beschikbaar te stellen voor 2022
- 3,920 miljoen euro te reserveren in 2023, 200 en 100 (2024-2025)

Het project verkeert in de Verkenningsfase; Binnen de Verkenningsfase onderscheiden we, in overeenstemming met de Evaluatie Leidraad Grote Projecten, de Definitie en Ontwerpfase (VO en DO).

Definitiefase (120.000, Raadsbesluit mei 2022) :

- Concept,
- Operationeel Plan (businesscase),
- Programma van Eisen

Ontwerpfase VO (Ntb; % van de totale bouwsom, Raadsbesluit nov 2022):

- Voorlopig Ontwerp
- Investeringsraming
- Risicoanalyse

Definitief Ontwerp (Ntb de totale bouwsom, Raadsbesluit Q1 2023 DEF GO/NO GO):

- Investeringsraming
- Risicoanalyse

Op basis van de verdeling in drie stappen wordt het risico op te hoge voorbereidingskosten beperkt en is de sturing door de raad maximaal.

Projectfase

Verkenningfase

Onderdelen:

- Concept en operationeel plan
- Programma van eisen
- Tussentijds raadsbesluit om definitiefase af te ronden
- Voorlopig ontwerp
- Definitief ontwerp
- Tussentijds raadsbesluit om VO af te ronden
- Definitieve GO-No GO Gemeenteraad

Het project verkeert in de verkenningfase. Op hoofdlijnen is het wat, 'de ambitie', in het afrondende I-fase document benoemd en vastgesteld door de raad op 17 november 2021. Binnen de Verkenningfase onderscheiden we de definitie en ontwerpfase en de voorbereidingsfase. Echter, na het VO (voorlopig ontwerp), zal eerst een go/no go moment (raadsbesluit) plaatsvinden voordat de verdere uitwerking (DO) gestart wordt. Het Definitieve Ontwerp en het Technisch Ontwerp worden daarmee onderdeel van de pre-realisatiefase om het risico op te hoge voorbereidingskosten te beheersen. Op dit moment wordt de definitiefase eind april afgerond en zullen daarvoor de beschikbare middelen van €120.000 worden ingezet.

Stand van zaken

Bij de overgang van de Initiatiefase naar de Verkenningfase is intensief gesproken met de gemeenteraad. Diverse scenario's zijn in de afgelopen jaren bekeken, waarbij er voor het oplossen van de steeds structurele tekorten door het verlenen van meer cultuursubsidie geen draagvlak werd gevonden. Ook het scenario: afschalen van podium, met forse krimp en mogelijk het failliet gaan van de Deventer Schouwburg past niet bij de culturele-, economische en gedefinieerde ambities voor de stad Deventer en het gebied De Kien. De weg voorwaarts is gekozen door te kiezen voor een transformatie van de functie, organisatie en het pand. Echter, dit is niet zonder risico's.

Vanuit de Raad van Commissarissen Deventer Schouwburg is Rob van den Hove in september 2021 aangesteld als directeur voor de huidige DS en kwartiermaker voor De Nieuwe Keizer. Ook blijft hij de directeur van MIMIK. Deze directeur is verantwoordelijk voor de verdere uitwerking en aanscherping van het concept en de organisatie en exploitatie die hierbij hoort. Ook bepaalt hij samen met de gemeente welke aanpassingen er noodzakelijk zijn voor het pand. De verbouwing en de te nemen investeringen in het pand zijn voor rekening en risico van de pandeigenaar; de gemeente Deventer. Daar ligt de beslissende stem.

Op dit moment werkt de directeur DS/ kwartiermaker DNK aan het concept. Dit gebeurt op basis van eerdere onderzoeken, gesprekken, scans van de eigen organisaties, en aanvullende gesprekken om de markt scherp te krijgen. Naast de door de gemeente ingehuurde kennis om een toetsende rol te vervullen op het uitgelijnde proces en de inhoudelijke documenten en vraagstukken, is er ook aanvullende deskundigheid nodig aan de zijde van DNK. Om tot een breder in de organisatie en met Deventer stakeholders gedragen gezamenlijke missie & statement te komen en de huidige organisatiestructuur door te lichten.

Voortgang

Scope

 Op koers

De algemene uitvoering van het project vindt plaats binnen de gestelde kwalitatieve kaders. Een kwalitatief goed doordacht en breed gedragen cultureel- en zakelijk concept is leidend. Hier worden geen concessies gedaan.

Financiën Op koers

In overeenstemming met bovenstaand stappenplan voor de V-fase worden de beschikbare middelen ingezet voor de afronding van de definitiefase. Daarna volgt een raadsbesluit waarin de begroting voor de Ontwerpfasen wordt meegenomen.

Beschikbare budget op basis van de VJN 2021: €120.000.

Eind vierde kwartaal is €13.225 uitgegeven. Dit bedrag bestaat uit:

- ureninzet (projectmanagement en ondersteuning) circa €10.000;
- facturen aan bureaus (excl. BTW): circa €3.000 (waaronder €1.807 I'M Architecten mei 2021)

Op basis van het gezamenlijk opgestelde en geactualiseerde PvA voor de V-fase wordt voorzien dat het beschikbare budget ontoereikend zal zijn.

De V-fase bestaat uit meerdere deelfasen: de Definitiefase en Ontwerpfase. De kosten om te komen tot een DO gebouw en voorlopige investeringsraming is onvoldoende gerelateerd aan de te verwachten investering en worden op dit moment in een gezamenlijke, reële begroting voor deze fase uitgewerkt. Bij de Q2 rapportage zal hiervoor aanvullend budget gevraagd worden. Conform de Leidraad Grote Projecten eindigt de V-fase met een DO en investeringsraming. Echter belangrijk go/no go moment zal plaatsvinden op basis van het VO en investeringsraming. Op basis hiervan kan vervolgd worden met het voorbereiden van de realisatiefase (Definitief Ontwerp en Technisch Ontwerp).

De kosten die horen bij uitwerking op DO- en TO-niveau worden gemaakt na de definitieve GO op het Voorlopig Ontwerp en kunnen daarmee in de Realisatiefase worden gebracht en worden gerelateerd aan het benodigde uitvoeringsbudget.

Afwijking begroting? Nee

Afwijking investering? Nee

Afwijking exploitatie? Nee

Risico's en kansen

Risico's en kansen? Op koers

Het gehele project richting (eventuele) realisatie van een toekomstbestendig cultureel- en zakelijk centrum kent meerdere risico's, te weten; politiek-bestuurlijke, maatschappelijke, financiële, juridische, planning, omgevings- en technische risico's.

In het Initiatiefase document zijn reeds diverse risico's benoemd die aandacht behoeven in de Verkenningfase. In de Verkenningfase is externe deskundigheid toegevoegd aan de zijde van de gemeente; Building Leisure (onderdeel van Draaijer en Partners) toetst en adviseert op de werkwijze, de eerder gedane onderzoeken, het nieuwe concept en het bijbehorende operationele plan en beoordeelt objectief of er sprake is van realisme.

De inventarisatie voor een uitgebreide risicoanalyse onder begeleiding van de concern controller is gestart. De risicoanalyse is onderdeel van de stukken die ter besluitvorming aan uw raad worden voorgelegd. Een actualisatie van de risico's en de risicobeheersmaatregelen worden in de verkenningfase verder uitgewerkt.

Planning

Afwijking begroting? Nee

Afwijking totaalplanning? Behoeft aandacht

Na afronden I-fase is gestart met de V-fase. Hiertoe is een gezamenlijk Plan van Aanpak voor de V-fase opgesteld tussen gemeente en DS/DNK. In dit Plan van Aanpak zijn de drie eerdergenoemde stappen onderkend. Besluitvorming omtrent het afronden van de Definitiefase is in mei 2022 voorzien. Dan start na besluitvorming stap 2 in de Verkenningfase; het voorlopig ontwerp.

De verwachte einddatum genoemd bij vaststelling Initiatiefase is afhankelijk van de tussenstappen in de besluitvorming en wordt hoogstwaarschijnlijk niet gehaald.

Voorzien is start Realisatie in 2023, Oplevering in 2024. Dit leidt tot een situatie waarin er langer sprake zal zijn van tekorten bij de DS.

Deze vertraging wordt o.a. veroorzaakt door de herstart met de nieuw aangestelde directeur DS / kwartiermaker DNK, het inhuren van deskundigheid op een krappe markt en de noodzaak tot verdere verdieping en samenhang in de eerder opgeleverde stukken en rolverdeling. Ook worden de evaluatie Leidraad Grote Projecten en evaluatie Viking betrokken in dit proces. Zorgvuldigheid in de voorbereiding staat centraal.

Communicatie

Communicatie Op koers

Bij de uitwerking van het concept DNK door de huidige directeur wordt extra ingezet op breed draagvlak binnen de eigen organisaties en binnen de key partners in de stad en in De Kien. Deze zijn gedefinieerd in een participatie & co-creatietraject betrokken stakeholders dat in de komende twee maanden wordt uitgevoerd. Hiervoor is onder aansturing van de directeur/kwartiermaker Yellow Concepts ingehuurd. Vanuit het programma Cultuur wordt gestuurd op samenwerking tussen de diverse culturele partijen. Vanuit De Kien wordt samenwerking tussen Kien partners en zakelijke partners gestimuleerd.

Overige informatie

Koppeling met de toegezegde subsidie Vitaliteit van Steden, €1.6 miljoen voor fysieke projecten in De Kien in relatie tot:

- Openbare Ruimte: €1,2 miljoen;
- Parkeren: €0,4 miljoen.

De investeringen (€10,6 miljoen, waarvan circa €3,8 miljoen onrendabele top en €760.000 projectkosten/aanloopverliezen) in de transformatie De Nieuwe Keizer dienen als co-financiering voor deze €1,6 miljoen.

Toekomst bestendig poppodium Burgerweeshuis

Projectnaam	Toekomstbestendig poppodium Burgerweeshuis
Portefeuillehouder	C. Verhaar
Rapportagedatum	20-1-2022

Basisinformatie Project

De aanleiding voor het onderzoek naar een toekomstscenario voor Burgerweeshuis komt voort uit twee invalshoeken: cultuur en vastgoed. Het nadenken over de toekomst van deze culturele instelling is het afgelopen decennium een doorgaand proces geweest. Burgerweeshuis is sinds 1984 als jongerencentrum gevestigd aan de Bagijnenstraat en wordt sinds 1994 gebruikt als toonaangevend poppodium dat jaarlijks circa 70.000 bezoekers trekt. Het gemeentelijk pand (en de huurovereenkomst) is niet meegegroeid met de bedrijfssituatie. De programmering en activiteiten die Burgerweeshuis uitvoert zijn niet meer passend in en op de huidige locatie. Dit heeft geleid tot geluidsoverlast en onrust bij omwonenden van Burgerweeshuis. De geluidsoverlast speelt al langer; recentelijk is aan Burgerweeshuis naar aanleiding van geluidsmetingen een last onder dwangsom opgelegd. Hierdoor heeft Burgerweeshuis noodzakelijk de programmering moeten afschalen.

Met dit project beoogt het college een volgende stap te zetten in de realisatie van een toekomstbestendig poppodium in de gemeente Deventer. In het Bestuursakkoord (2018) is hierover het volgende opgenomen:

“Het Burgerweeshuis heeft plannen voor een grote verbouwing. In het najaar verschijnt een verfijningsonderzoek. Daarmee en met de Cultuurvisie, wordt duidelijk wat de behoeften en de mogelijkheden zijn en kunnen we keuzes maken. Zo komt een lang gekoesterde wens om het poppodium goede huisvesting te bieden, die past bij de kwaliteit van de programmering, dichterbij. Daarnaast willen we programmering die aantrekkelijk is voor jongeren en de instellingen worden daartoe uitgedaagd.”

Momenteel blijkt dat handhaven van de huidige situatie aan de Bagijnenstraat een financieel gezonde exploitatie bemoeilijkt. In opdracht van de raad zijn twee scenario's onderzocht voor het gemeentelijk cultureel vastgoed, in samenwerking met Burgerweeshuis: verbouwing van de huidige locatie of vestiging op een alternatieve locatie. Voor het scenario van een alternatieve locatie heeft de raad gevraagd ook de mogelijkheden van fasering te onderzoeken en ter afronding van deze initiatieffase één voorkeursscenario voor te leggen.

Op 26 januari 2022 is het raadsvoorstel hiertoe vastgesteld.

Besluitvorming

Projectbesluitvorming:

Het project, zoals dat nu is opgezet, is gestart op 1 juli 2021 en is gericht op een raadsvoorstel over de beoogde locatie en op een scenario van 'in één keer over' van Bagijnenstraat naar deze locatie.

Op 23 november heeft het college het voorstel aan de raad aangeboden met beslispunten. Op 15 december is dit raadsvoorstel beeldvormend besproken.

Op 26 januari 2022 is het raadsvoorstel vastgesteld. De raad heeft vastgesteld om:

- De initiatieffase af te ronden op basis van het Initiatiefdocument huisvesting Burgerweeshuis;
- Het college opdracht te geven de verkenningsfase te starten voor de Sint Olafstraat 5 (Stiholocatie) op basis van het scenario 'in een keer over';
- Een aanvullend voorbereidingskrediet van €150.000 beschikbaar te stellen voor het verfijningsonderzoek en dit te dekken uit de gereserveerde €4 miljoen voor de huisvesting van het Burgerweeshuis
- Het project te laten vallen onder de Leidraad Grote Projecten.

Huidige projectfase:

Verkenningsfase – eerste fase, definitiefase

Het doel is om met een raadsbesluit over het verfijningsonderzoek op de Stiho-locatie een volgende stap te kunnen zetten naar uiteindelijk de realisatie van een nieuw Burgerweeshuis (BWH). Dit verfijningsonderzoek maakt onderdeel uit van de verkenningsfase conform de Leidraad grote projecten. Deze verkenningsfase bestaat uit 3 onderdelen (of deelfasen): 1. Definitie (verfijningsonderzoek); 2. Ontwerp; 3. Voorbereiding. Op elk onderdeel volgt een apart raadsbesluit. Het eerstvolgende raadsbesluit in dit kader gaat over de definitiefase (deelfase 1) en over de volgende producten:

1. De uitkomsten van het verfijningsonderzoek: o.a. ruimtelijk functioneel en getekend Programma van Eisen waarmee we naar de ontwerpfase kunnen overgaan
2. Een uitgewerkt dekkingsplan o.b.v. businesscase en exploitatiebegroting (incl. cofinanciering)
3. Een onderbouwd transformatieplan voor een nieuw BWH
4. Een gedetailleerde planning voor de gehele verkenningsfase tot realisatie
5. Een actualisatie van risico's en risicobeheersmaatregelen, in tijd en geld gezet

Projectfase

Initiatieffase

Stand van zaken

Het project bevindt zich in de afrondende fase met als resultaat het voorliggende raadsvoorstel. De onderzoeksrapporten van 4advies en Berenschot zijn in oktober door het projectteam vastgesteld ten behoeve van besluitvorming in de raad. Het projectteam bestond uit een vertegenwoordiging van Burgerweeshuis, De Nieuwe Oost en een gemeentelijke vertegenwoordiging vanuit verschillende vakdisciplines. Bureau 4advies heeft het faseringsonderzoek op de havenlocaties uitgevoerd. Berenschot heeft een marktverkenning uitgevoerd naar poppodia, dat heeft geleid tot een businesscase inclusief exploitatie voor de huidige locatie en de alternatieve locaties. Tot slot heeft een taxateur (BBH) de waarde bepaald van de Bagijnenstraat en de taxaties geactualiseerd van de alternatieve havenlocaties. Dit zijn bouwstenen geweest voor het Initiatiefdocument huisvesting Burgerweeshuis. Conform planning is het raadsvoorstel in november 2021 aan de raad aangeboden.

Na raadsbesluit wordt een nieuw project gestart dat zich richt op de verkenningsfase.

Q4:

Op 26 januari 2022 is het raadsbesluit genomen om over te gaan tot de verkenningsfase. Het project bevindt zich in het begin van de verkenningsfase. Op 2 maart 2022 staat een startgesprek gepland met de raad. De uitvoering van de op 26 januari 2022 aangenomen motie Verkenningsfase Huisvesting Burgerweeshuis, zal bij de uitvoering worden betrokken.

Voortgang

Scope

Op koers

Financiën

Op koers

Voor dit project is €90.000 geraamd in het plan van aanpak.

Eind vierde kwartaal is €72.211 uitgegeven.

Dit bedrag bestaat uit:

- ureninzet (projectmanagement en begeleiding, o.a. expertise Vastgoed)

€ 35.529

- Facturen aan bureaus (excl. BTW).

€ 36.682

Het resterende bedrag van de initiatieffase (van circa €17.789) wordt ingezet ter dekking van risicobeheersmaatregelen.

Voor het verfijningsonderzoek, als onderdeel van de verkenningsfase, van dit project is een bedrag van €150.000 vrijgegeven. Momenteel worden offertes opgevraagd voor de projectuitvoering.

Een verkenning naar potentiële dekkingsmogelijkheden d.m.v. subsidies/ cofinanciering (Rijk, provincie) wordt meegenomen in het vervolgtraject.

Afwijking begroting?

Nee

Afwijking investering?

Nee

Afwijking exploitatie?

Nee

Risico's en kansen

Risico's en kansen? Behoeft aandacht

Q4 2021: In deze fase is het risico vooral of er een locatiebesluit wordt genomen voor het nieuwe Burgerweeshuis en of we deze locatie kunnen verwerven.

Het gehele project richting (eventuele) realisatie van een nieuw Poppodium kent meerdere risico's, te weten; politiek-bestuurlijke, maatschappelijke, financiële, juridische, planning, omgevings- en technische risico's. Deze zijn meegenomen in een uitgebreide risicoanalyse onder begeleiding van de concern controller. De risicoanalyse is onderdeel van de stukken die ter besluitvorming aan uw raad zijn voorgelegd. Een actualisatie van de risico's en de risicobeheersmaatregelen worden in de verkenningsfase verder uitgewerkt.

Planning

Afwijking begroting? Nee

Afwijking totaalplanning? Op koers

Communicatie

Communicatie Op koers

Communicatie is afgestemd met de programmamanage/portefeuillehouder in het PHO in verband met de huidige situatie aan de Bagijnenstraat en de relatie met omwonenden.

Overige informatie

Dit project hangt nauw samen met 2 andere gemeentelijke trajecten waarover besluitvorming nog moet plaatsvinden, namelijk:

- Ontwikkelbeeld Bergweide 3-4 en Havenkwartier en de aangenomen motie over wonen
- Ambitiedocument Wonen en Voorzieningen – versterken arbeidsmarkt en verjongen

De Marke Zuid

Projectnaam	De Marke Zuid
Portefeuillehouder	F. Rorink
Rapportagedatum	1 januari 2022

Basisinformatie Project

Het schoolgebouw de Marke Zuid van het Etty Hillesum Lyceum (vmbo) en de sporthal Keizerslanden zijn aan vervangende nieuwbouw toe. Op basis van een locatiestudie, uitgevoerd door de gemeente Deventer, is besloten dat de vervangende nieuwbouw van beide gebouwen gaat plaatsvinden op de Marke Zuid (zie figuur 1). Voor de school gaat het om het realiseren van onderwijsruimte voor vmbo leerlingen die ook praktijkonderwijs volgen. Voor de sporthal gaat het om het vervangen van de sporthal Keizerslanden.

In 2017 zijn er moties (2017-1481) door de raad aangenomen die het uitgangspunt vormen voor de duurzaamheidsambities voor beide gebouwen. De raad wil dat bij de investering in een nieuw duurzaam schoolgebouw en sporthal als uitgangspunt tenminste BREEAM ambitie excellent wordt gehanteerd. De moties moeten echter niet leiden tot een langere doorlooptijd en/of hogere projectkosten. De raad is begin juli 2021 geïnformeerd via een raadsmemo dat de beschikbare budgetten niet toereikend zijn om volledig aan de motie te kunnen voldoen.

Op het terrein van de Marke Zuid bevindt zich ook het clubgebouw van de Deventer Scheidsrechtervereniging (DSVeO). Deze vereniging heeft recht van opstal en heeft het clubgebouw in eigendom. Het clubgebouw kan mogelijk worden ingepast in de planvorming. Voor een betere planvorming wordt tot en met 15 september onderzocht of de DSVeO kan verhuizen naar sportpark Rielerenk en korfbalvereniging Devinco naar De Marke Zuid.

De locatie de Marke Zuid grenst aan het Ludgeruskwartier/Roelandflatlocatie. Afhankelijk hoe de locatie de Marke Zuid zich gaat ontwikkelen kan hiermee aansluiting gezocht worden.

Besluitvorming

Reeds genomen besluiten:

- Nota 2017-001854: college besluit d.d. 28-11-2017 en besluit raad EHL d.d. 20-12-2017; krediet nieuwbouw.
- Begroting 2018: investering sporthal
- Nota 2018-002036: collegebesluit d.d. 27-11-2018; locatie nieuwbouw EHL en sporthal
- Nota 2019-000577: collegebesluit d.d. 20-03-2019; businesscases EHL en sporthal
- Nota 2019-001172: collegebesluit en raadsmededelingen d.d. 11-06-2019; vervolgstappen n.a.v. wensen en bedenkingen Raad
- Nota 2020-000641: collegebesluit en raadsmededelingen d.d. 26-05-2020; nieuwbouw Etty Hillesum Lyceum en sporthal Keizerslanden (dekkingsvoorstel en ruimtelijke kaders)
- Kaderbrief 2020 en 2021
- Nota 2021-000381: collegebesluit en raadsmededeling d.d. 6 juli 2021; businesscase sporthal en aangaan intentieovereenkomst

Waar nog besluit over genomen moet worden:

- Ruimtelijke model en bestemmingsplan
- Ontwikkel en samenwerkingsovereenkomst (college)

Projectfase

Verkenningfase

Het project bevindt zich nu binnen de verkenningfase in de definitiefase

Stand van zaken

Het project bevindt zich in de verkenningsfase (definitie). Voor zowel de sporthal als de school liggen er businesscases voor waarin de partijen zich kunnen vinden. De businesscases zijn ter informatie aangeboden aan het college van B&W op 6 juli 2021, de nota is conform aangenomen. De afspraken met Stichting Carmel College om de financiële dekking voor de extra 1.200 m² BVO rond te krijgen moeten nog wel conform de uitgangspunten uit de nota worden vast gelegd in een Ontwikkel- en realisatieovereenkomst.

Conform de nota van 6 juli 2021 is op 15 juli 2021 een intentieovereenkomst getekend met de volgende partijen:

- Stichting Carmelcollege
- ETTY Hillesum Lyceum
- Sportbedrijf Deventer
- Deventer Scheidsrechtersvereniging en Omstreken
- Devinco
- gemeente Deventer

De 6 genoemde partijen gebruiken tot en met 15 september om te onderzoeken of een verhuizing van de DSVeO naar sportpark Rielerenk en Devinco naar de Marke Zuid een haalbaar scenario is. Deze verhuizing lijkt voor alle partijen voordelen te bieden ten op zichte van het basisscenario waarin de DSVeO met het huidige clubgebouw wordt ingepast in de nieuwe situatie. De gemeente Deventer verwacht op 15 september 2021 een Go / No Go van alle partijen, indien niet alle partijen zich kunnen vinden in de verhuizing gaat het project verder met het basisscenario. Met het collegeakkoord en de intentieovereenkomst komt de start van de ontwerpfase in zicht.

DSVeO heeft aangeven door te willen met de verplaatsing naar Rielerenk. Momenteel wordt gewerkt aan een overeenkomst waarin de afspraken worden vastgelegd. Devinco gaat zich dan vestigen op de Marke Zuid. Ook met Devinco worden de afspraken vastgelegd in een contract.

Voortgang

Scope

Op koers

De businesscases voor de school en de sporthal zijn opgesteld volgens de meest recente vastgestelde ruimtelijke kaders (10.200m² BVO voor de school en een één-op-één vervanging van sporthal Keizerslanden, nota 2020-000641). Op basis van de nieuwe richtlijnen komen er in de nieuwe sporthal wel grotere sportvloeren. De sporthal wordt daarmee groter dan de huidige sporthal Keizerslanden. Hier is in de businesscase rekening mee gehouden. Het NOC-NSF werkt aan een nieuw technisch overzicht met alle actuele voorschriften voor toekomstige sportvloerafmetingen.

School

Voor het schoolgebouw wordt er 10.200 m² BVO gerealiseerd, in plaats van de aanvankelijke 9.000 m² BVO. Ter dekking voor de 1.200m² BVO extra voor de school wordt de grond van de Marke Zuid, de Marke Noord en de locatie Boerhaave herontwikkeld tot woningbouw. De afspraken en uitgangspunten die voor de dekking van het budget zijn opgesteld met Stichting Carmel College en EHL worden vastgelegd in een Ontwikkel en samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeente Deventer en Stichting Carmel College. Inmiddels is er door EHL een architect geselecteerd.

Sporthal

In Q4 heeft een voorselectie plaatsgevonden voor de aanbesteding. De stukken voor de aanbesteding van de sporthal zijn voor 95% gereed. De verwachting is dat deze deze in Q1 2022 kunnen worden afgerond en dat de aanbesteding (design an build) op de markt kan worden gezet. Naar aanleiding van de gesprekken met de gebruikers (Etty Hillesum en Devinco) is een aantal wijzigingen gedaan in het ruimtegebruik / functioneel PvE.

Financiën

 Op koers

1. Nieuwbouw school : De financiële bijdrage voor de nieuwbouwschool is conform de VNG-norm voor onderhuisvesting. Voor 9.000m² BVO is dekking beschikbaar gesteld door de gemeente. Het gaat om een bedrag van €21,7 miljoen. De dekking voor de kapitaalslasten is beschikbaar in de begroting (conform 1e kwartaalrapportage 2021.)

De extra 1.200m² BVO vraagt een gemeentelijke investering van €3,4 miljoen. Deze €3,4 miljoen wordt, zoals eerder besloten, gedekt uit de grondopbrengsten van de ontwikkellocaties: De Marke Noord, De Marke Zuid en de Boerhaave-locatie. De Marke-Noord en Zuid worden ontwikkeld door de gemeente. De Boerhaave-locatie door Stichting Carmelcollege (zij staan garant voor een bijdrage van € 750.000). Omdat de fasering van de investering en de winstneming uit grondexploitatie van elkaar verschillen, moet de financiële verwerking via een reserve (de reserve kapitaalslasten) verlopen: de kapitaalslasten van de € 3,4 miljoen investering worden onttrokken en de te realiseren winsten uit de grondexploitatie worden gestort in de reserve kapitaalslasten.

Bij de 1e kwartaalrapportage 2021 is al een bedrag van €373.000 gestort in de reserve kapitaalslasten voor eventuele renteverliezen. Het risico bestaat dat bij latere winstneming hogere rentenadelen ontstaan dan voorzien.

De Stichting Carmelcollege / Etty Hillesum Lyceum bouwt voor eigen rekening en risico. Er vindt alleen verrekening plaats van de werkelijke indexering op basis van CBS die jaarlijks in september door de VNG voor onderwijshuisvesting bekend wordt gemaakt, zowel op het investeringsbedrag als op de verwachte opbrengsten uit de ontwikkellocaties. Er is gerekend met 3 procent per jaar. Met de huidige schaarste van bouwmaterialen ontstaat het risico dat de gebudgetteerde index niet toereikend is. Het is echter niet te voorspellen hoe de schaarste zich de komende jaren gaat ontwikkelen.

Voor het jaar 2022 is de indexatie 4,92%. Het financiële effect wordt verwerkt in de eerste kwartaalrapportage 2022.

Er vindt een verrekening plaats op basis van de werkelijk gemaakte sloopkosten. In deze posten zit een risico. De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor de kosten van sloop.

2. Nieuwbouw sporthal: Voor de realisatie van de sporthal is €8,3 miljoen inclusief BTW nodig. Door nieuwe/toekomstige regelgeving in de sport zijn de afmetingen de toekomstige sporthal aangepast van 24mx58m naar 26mx60m, zodat het voldoet aan toekomstige eisen.

Voor de sporthal is ook gerekend met 3% indexatie. De VNG stelt geen normen vast voor sporthallen. Echter verwachten we hier ook stijging van de bouwkosten. Het financiële effect wordt verwerkt in de eerste kwartaalrapportage 2022.

De huidige sporthal Keizerslanden heeft nog een boekwaarde. Met het sportbedrijf is afgesproken dat de boekwaarde tussen nu en de realisatie van de nieuwe sporthal afgeboekt. Het gaat om een totaalbedrag van circa €120.000.

3. Deventer scheidsrechtersvereniging: Als de Deventer scheidsrechtersvereniging op De Marke Zuid blijft is er een budget van maximaal € 225.000 beschikbaar. Mocht er een positief resultaat komen uit het onderzoek om de Deventer scheidsrechtersvereniging en Devincor te verplaatsen dan wordt dit budget ingezet om de verplaatsing mogelijk te maken. De verwachting is dat verplaatsing binnen de beschikbare financiële middelen mogelijk is. Herschikking binnen de kredieten moet nog plaatsvinden.

4. Overige financiële aandachtspunten

Binnen de budgetten is geen rekening gehouden met risico's zoals extra kosten i.v.m. stikstofproblematiek. Aanvullende eisen en wensen van de gemeente en gebruikers (sportclubs)Ontwikkeling van de bouwkosten . Deze risico's worden meegenomen in de halfjaarlijkse risicoanalyses (risman).

Afwijking begroting? Nee

Hier zien we geen afwijkingen, omdat de bedragen worden opgenomen in de begroting van 2024.

Afwijking investering? Nee

Ten opzichte van het vastgestelde krediet in 2017 (€10,5 miljoen voor de school en €4,5 miljoen inclusief BTW voor de sporthal) is er een afwijking in het totaal investeringsniveau.
In de businesscases komt naar voren dat een totaal investering aan de gemeente nodig is van €21,7 miljoen voor 9.000m² BVO nieuwbouw van de school.

Voor de sporthal (incl scheidsrechtersvereniging) gaat het om een totaalinvestering van €8.291.500 incl BTW, met als uitgangspunt één-op-één vervanging van sporthal Keizerslanden.

Het college heeft besloten dat de ontwikkelingen op de Marke Zuid voor de 9.000m² BVO school en de één-op-één vervanging van de sporthal als autonome ontwikkelingen kunnen worden aangemerkt. De overige 1.200m² BVO school wordt aangemerkt als nieuw beleid. Het budget dat hiervoor nodig is, is geraamd op €3,4 miljoen.

Afwijking exploitatie? Nee

Niet van toepassing, er is nog geen sprake van exploitatie

Risico's en kansen

Risico's en kansen? Op koers

Kansen:

- Indien de nieuwbouw van de school en de sporthal op een verantwoorde wijze compact ingepast kan worden op de locatie de Marke Zuid, ontstaat er een strook grond die door de school afgestoten kan worden. Dit stuk grond komt vervolgens om niet terug naar de gemeente. De grond kan, aansluitend aan het Ludgeruskwartier, ontwikkeld worden ten behoeve van woningbouw.
- Stichting Carmel heeft in gesprekken aangegeven mogelijk de opbrengstenpotentie van de locatie Boerhaave als extra bijdrage (bovenop hun toegezegde bijdrage) in te willen brengen. Een ontwikkel- en realisatieovereenkomst hierover met het EHL/SCC (Stichting Carmel College) wordt op dit moment opgezet.

Risico's

Voor dit project is er een risicoanalyse gemaakt volgens de gemeentelijke methodiek.

Er zijn verschillende risico's die kunnen zorgen voor vertraging en/of kostenverhogend werken. Met name de bestemmingsplanwijziging, uitkomst van de aanbesteding, SPUK-regeling, stijging van de bouwkosten en vertraging zijn belangrijke risico's. Het niet op te vangen deel blijft nog binnen de 50K grens en heeft daarom geen gevolgen voor het weerstandsvermogen. In het eerste kwartaal van 2022 wordt de risicotabel herijkt.

Fasering en bouwplaats

Met de komst van Devinco komt er extra druk op de ontwikkellocatie. Om de verhuizing mogelijk te maken moet het sportveld aangelegd worden begin 2024. Daarmee wordt de bouwplaats voor de bouw van de school kleiner. In Q1 worden scenario's uitgewerkt hoe hiermee om te gaan.

Planning

Afwijking begroting? Nee

Niet van toepassing

Afwijking totaalplanning? Op koers

De planning is ten opzichte van de vorige kwartaal rapportage enigszins veranderd en aangepast naar aanleiding van de vastgestelde businesscases. We verwachten dat de school voor het schooljaar 2024/2025 in gebruik genomen kan worden en dat de sporthal in 2023 opgeleverd kan worden. Het opleveren van de sporthal in 2023 is van belang om gebruik te kunnen maken van de SPUK-regeling. In de begroting is er rekening mee gehouden dat we gebruik maken van de SPUK-regeling.

School:

Definitie: nov 2021

Ontwerp: aug 2022

Voorbereiding: (doorlooptijd 8 mnd): april 2023

Realisatie: (doorlooptijd 16 mnd): augustus 2024

Nazorg

Sporthal:

Definitie: nov 2021

Ontwerp: (doorlooptijd 7 mnd): mei 2022

Voorbereiding: (doorlooptijd 2 mnd): juli 2022

Realisatie: (doorlooptijd 8 mnd): maart 2023

Nazorg

Communicatie

Communicatie Op koers

De relevante partners van dit project zijn Stichting Carmel college, Etty Hillesum Lyceum (bouwheer school), Sportbedrijf, DSVeO, Devinco en de diverse sportverenigingen die gebruik maken van sporthal Keizerslanden.

Stichting Carmelcollege en Etty Hillesum Lyceum zijn actief betrokken bij de realisatie van het schoolgebouw, de school is immers bouwheer voor de school. Het Etty Hillesum Lyceum draagt zelf zorg over het informeren en/of betrekken van hun medewerkers, de leerlingen en de ouders in het proces.

Sportbedrijf is actief betrokken bij het realiseren van de sporthal. Het sportaccommodatiebeleid moet straks uitwijzen welke sportverenigingen gebruik gaan maken van de nieuwe sporthal. Deze sportverenigingen worden geïnformeerd over de verdere ontwikkelingen door Sportbedrijf.

Met DSVeO en Devinco is op regelmatige basis overleg geweest over de voortgang en ontwikkelingen. In de komende tijd worden er concrete afspraken gemaakt met deze partijen.

De omwonenden zijn nog niet betrokken in het proces. Voor communicatie naar buiten toe is er een communicatiekalender opgesteld. Met EHL, Sportbedrijf en de DSVeO is er een werkgroep opgericht om de communicatie in goede banen te laten leiden. De gemeente is in de lead met betrekking tot de communicatie naar buiten toe. De andere partijen sluiten aan op de communicatiemiddelen die zijn opgesteld door de gemeente om hun eigen achterban te informeren.

Op 22 november 2021 is er een bewonersavond geweest voor de omwonenden van de Marke Zuid. Tijdens deze avond is er een toelichting gegeven op de nieuwbouwplannen van de school en sporthal. Op verzoek van de bewoners is er vervolgens op 21 december een klankbordgroep geweest en staat er nog één gepland op 17 januari 2022 zodat de omwonenden voldoende informatie hebben voordat het bestemmingsplan ter inzage gaat.

Overige informatie

Omgevingswet

Projectnaam	Implementatie omgevingswet
Portefeuillehouder	L. Grijsen
Rapportagedatum	1 februari 2022

[Website: omgevingswet.deventer](https://www.omgevingswet.deventer.nl)

Basisinformatie Project

Op 1 juli 2022 moet de gemeente Deventer klaar zijn om te kunnen voldoen aan de wettelijke verplichtingen die voortvloeien uit de Omgevingswet. Dit betekent dat producten en diensten geleverd moeten kunnen worden (bijvoorbeeld een omgevingsvergunning) en dat de werkprocessen en systemen hiertoe zijn voorbereid. Verder moet er voldoende gekwalificeerd personeel beschikbaar zijn om deze producten en diensten ook daadwerkelijk te kunnen leveren en de organisatie daarop ingericht zijn. Ten slotte moeten de inwoners van de gemeente Deventer weten op welke dienstverlening en ondersteuning van de gemeente zij kunnen rekenen vanaf de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Maar dan zijn we er nog niet. Nadat de wet is ingegaan zullen we nog verder moeten door ontwikkelen. De wet en bijbehorende instrumenten bieden diverse mogelijkheden voor lokale afwegingen. Doordat in eerste instantie onder de nieuwe wet bestaande wetten en regels in stand blijven (de bruidsschat), kunnen we in de jaren 2022 en verder werken aan de invulling van eigen regels waar wij dat willen.

De implementatie Omgevingswet dient ervoor te zorgen dat alle voorgaande benodigde activiteiten worden uitgevoerd en geborgd.

Projectfase	Realisatiefase
-------------	----------------

Besluitvorming

Genomen besluiten:

- [Programmabegroting 2016](#) vastgesteld november 2015;
- Diverse P&C documenten, waaronder 2e kwartaalrapportage 2018; 1e kwartaalrapportage 2019
- [Plan van aanpak Implementatie Omgevingswet "Expeditie Deventer"](#) vastgesteld 4-4-2017;
- Vrijgave omgevingsvisie voor zienswijze d.d. 27 maart 2019
- Vrijgave bestemmingsplan stad en dorpen voor zienswijze d.d. 19 maart 2019
- Plan van Aanpak Implementatie Omgevingswet 2.0 vastgesteld college d.d. juli 2019
- Omgevingsvisie vastgesteld gemeenteraad d.d. 18 december 2019
- Bestemmingsplan stad en dorpen (met verbrede reikwijdte) vastgesteld gemeenteraad d.d. juni 2020
- Aanbesteding omgevingsplan software vastgesteld college d.d. december 2020

Te nemen besluiten:

- Plan van aanpak van een omgevingsplan/Nota van Uitgangspunten Omgevingsplan (Q3 2022, gemeenteraad),
- Legesverordening Omgevingswet (Q2 2022, Gemeenteraad)
- Participatiebeleid (Q2 2022, Gemeenteraad)
- Participatieplicht buitenplanse Omgevingsplan Activiteiten (Q2 2022, Gemeenteraad)
- Adviesrechtbesluit bij Buitenplanse Omgevingsplan Activiteiten (Q2 2022, Gemeenteraad)
- Delegatiebesluit wijzigingen Omgevingsplan (Q2 2022, Gemeenteraad)

Stand van zaken

Het nieuwe Plan van Aanpak is vastgesteld. Per 1 januari 2019 is een nieuwe fase gestart, te weten de transitiefase. We werken op basis van 7 pijlers, te weten digitalisering, omgevingsvisie, omgevingsplan, processen, anders werken, participatie en monitoring.

De ingangsdatum van de Omgevingswet is verder uitgesteld. De beoogde in werking tredingsdatum is nog niet bekend gemaakt door het Rijk. Door de nieuwe ingangsdatum zal inhoudelijk het werk niet veranderen. In mei 2021 is agile werken geïntroduceerd om op 1 juli 2022 Omgevingswetproof te zijn in het primaire proces. Hiermee zorgen we er voor dat alle noodzakelijke besluiten zijn genomen en ingebed zijn in de processen om klaar te zijn voor de wettelijke verplichtingen die voortvloeien uit de Omgevingswet.

We verwachten ook geen frictiekosten, wel kunnen door de langere termijnen de kosten iets toenemen. Per pijler zal de stand van zaken verder worden toegelicht.

Wegwijzer kerninstrumenten

De nieuwe omgevingswet introduceert 4 kerninstrumenten voor gemeenten: omgevingsvisie, programma, omgevingsplan en omgevingsvergunning. De invulling en uitwerking van deze instrumenten is deels wettelijk bepaald en deels kan een gemeente zelf keuzes maken over de detaillering en werkwijze. Tweede helft 2020 is hiermee een start gemaakt, door a) kennissessies over de kerninstrumenten te organiseren en b) werksessies te organiseren waarin we onderzoeken hoe de huidige beleidsproducten zich verhouden tot de nieuwe kerninstrumenten. Naar aanleiding van de sessies is een concept wegwijzer opgesteld. Deze intern gerichte wegwijzer wordt de komende maanden verder ingevuld en gedeeld en besproken met collega's. Doel is afspraken te maken hoe we in de praktijk de kerninstrumenten gaan toepassen en borgen in Deventer.

Omgevingsvisie

De omgevingsvisie is in december 2019 vastgesteld. De omgevingsvisie wordt in de praktijk gebruikt als kader en toetsdocument, o.a. door de carrousel. Daarnaast wordt aan de hand van casussen ervaren hoe je werkt met de omgevingsvisie en welke veranderingen er nodig zijn om in de geest van de omgevingswet te gaan werken. De afgelopen maanden is bijvoorbeeld aansluiting gezocht met lopende opdrachten en opgaven. Wat is de relatie tussen de omgevingsvisie en de opgave wonen en voorzieningen, fietsbeleid, klimaatadaptatieplan? Een gezamenlijke zoektocht, waarbij onder de omgevingswet de omgevingsvisie straks het enige ambitiedocument is met ambities voor de fysieke leefomgeving. Wat is de status van de andere opgaven/ wensen en uitwerkingen? Soms zal een opgave om actualisering van de omgevingsvisie vragen, soms is er sprake van een uitwerking in een programma of in een private overeenkomst. Een zoektocht die we aangaan door leren door te doen. Zie ook wegwijzer kerninstrumenten.

De casussen hebben veel inzichten opgeleverd, die we nu vertalen in een werkwijze. Hierin zijn eigenaarschap, integrale afweging op beleidsniveau en het beheer van de omgevingsvisie, zaken die in de organisatie belegd moeten worden. Tenslotte is er een start gemaakt met het meetbaar maken van de ambities uit de omgevingsvisie, deze worden vervolgens gerelateerd aan de ambities, doelstellingen en indicatoren in de programmabegroting.

Bestuurlijke communicatie en besluitvorming

In het najaar van 2020 zijn drie technische informatiesessies gehouden voor de raad over het omgevingsplan, het adviesrecht en de participatie bij initiatieven. Raadsleden zijn meegenomen in de huidige wetgeving en nieuwe wetgeving en er is een toelichting gegeven over wat er op details veranderen gaat. De raad heeft woensdag 25 november 2020 doorgesproken over deze onderwerpen en input meegegeven aan college. Woensdag 6 oktober 2021 is een consulterende raadstafel over de discussiememo adviesrecht, verplichte participatie en delegatiebesluit. De input vanuit deze raadstafel is meegenomen in de verdere uitwerking. In het tweede kwartaal van 2022 neemt de raad een besluit over adviesrecht, verplichte participatie en delegatiebesluit.

Werkprocessen

De noodzakelijke aanpassingen in de werkprocessen, onder andere vooroverleg en vergunningen, worden via een agile werkmethode doorgevoerd met de focus op de wettelijke vereisten. Niet wettelijke procesverbeteringen worden waar mogelijk opgepakt. Alle betrokken teams zijn vertegenwoordigd in de werkgroepen. Dit maakt dat er een goede verbinding is met de andere implementatie activiteiten omgevingsplan en digitalisering. Het agile werken begint zijn vruchten af te werpen. Er zijn meerdere voorstellen in de maak die verbetering van de huidige werkwijze inhouden en bijdragen aan de implementatie van de Omgevingswet. Zo worden de afspraken over samenwerking en advisering zowel intern als extern aangescherpt en vastgelegd. Tevens wordt een samenvoeging van processen voor de eerste beoordeling van initiatieven in de fysieke leefomgeving onderzocht, denk aan initiatieven tot gebiedsontwikkeling, vergunningverlening of omgevingsplanherziening.

Personeel en organisatie

Voor medewerkers uit de direct betrokken teams blijven we via de digitale leeromgeving onderwerpen aanbieden over de basis van de Omgevingswet. In het najaar zijn we gestart met verdiepen op kennis. Het verdiepingstraject omgevingsplan is afgerond, deze groep medewerkers werken nu door aan de voorstellen voor het omgevingsplan en zijn aanspreekpunt voor collega's met inhoudelijke vragen over het omgevingsplan. Verder wordt in verschillende werkgroepen het samenwerken aan de implementatie gecombineerd met kennis opdoen. De komende maanden wordt maatwerk aangeboden aan de verschillende functies om kennis en ervaring met de omgevingswet op te doen. De monitor anders werken zetten we periodiek in om in 2021 feedback te krijgen hoe medewerkers kijken naar de implementatie en om gericht acties uit te zetten om medewerkers verder voor te bereiden.

Omgevingsplan

Het omgevingsplan voor Deventer is volop in ontwikkeling. Deze zal de komende jaren gefaseerd worden opgebouwd en worden doorontwikkeld. In 2020 zijn hiervoor al twee mijlpalen bereikt. Het bestemmingsplan Deventer Stad en Dorpen (bestemmingsplan verbrede reikwijdte) en de Verordening fysieke leefomgeving zijn in juli 2020 door de gemeenteraad vastgesteld.

De projectgroep Omgevingsplan is vormgegeven en ingeregeld voor de periode 2021/2022. In deze projectgroep zitten medewerkers van verschillende teams en vertegenwoordiging van de Omgevingsdienst. Dit projectteam voert de regie op de verschillende acties die nodig zijn om het omgevingsplan te ontwikkelen. Om het kennisniveau op peil te brengen is een intern opleidingstraject omgevingsplan uitgevoerd. Aan deze training zijn, naast de projectgroepleden, ook nog meer collega's aangesloten. Hierdoor is het mogelijk om kennis breder binnen de organisatie te verspreiden. De projectgroep is er in eerste instantie op gericht om de minimale acties voor het omgevingsplan die nodig zijn bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet in beeld te brengen en te realiseren.

Het projectteam heeft een aantal bouwstenen opgeleverd voor het plan van aanpak voor het omgevingsplan. In dit plan van aanpak wordt richting geven aan het proces voor het verder ontwikkelen en fasering van het omgevingsplan. Het plan van aanpak wordt gedeeld met het college en de Raad.

Participatie

In november 2020 is de raad in technische informatiesessies bijgepraat, o.a. over participatie. Vervolgens heeft onder leiding van Pascale Georgopoulou een werksessie plaatsgevonden. De raad heeft daarin aan de hand van casussen nagedacht over wanneer participatie al dan niet verplicht zou moeten worden gesteld en welke aandachtspunten ze wil meegeven voor het participatiebeleid. Deze punten zijn verder uitgewerkt en weergegeven in de discussiememo die in een raadstafel in Q3 2021 is besproken. Het besluit over de verplichte participatie neemt de raad in het tweede kwartaal 2022. Het participatiebeleid (o.a. n.a.v. motie Nooren) is in concept opgesteld en gaat in Q2 ter besluitvorming naar de raad. Als bijlagen bij dit participatiebeleid worden gevoegd: 'Participatie bij Omgevingsvisie, Omgevingsprogramma en Omgevingsplan' en het 'Stappenplan participatie voor initiatiefnemers'.

Digitalisering

Voor het opstellen en publiceren van omgevingsdocumenten (omgevingsplan en -visie) is specifieke software nodig.

Voor het maken en publiceren van toepasbare regels werken we met BerkeleyBridge. Hiermee kunnen we check- en aanvraagformulieren worden gemaakt en worden aangeboden via het nieuwe Omgevingsloket. Voor het oefenen met toepasbare regels trekken we regionaal op. Omdat dit een nieuwe tak van 'sport' is, zetten we vooral in op het vergaren van kennis, bepalen wat klaar moet zijn op 1 juli en wat is er nodig om als 1 overheid op te treden richting een initiatiefnemer (1 loket, 1 overheid). Hierbij is het ons (Deventer) gelukt om een eigen check te maken voor de activiteit uitrit en deze zichtbaar te maken in het nieuwe Omgevingsloket.

Wij hebben voor het maken en publiceren van omgevingsdocumenten TerceraGo aangeschaft. Wij zijn gestart met het oefenen met de plansoftware. Het is voor de medewerkers niet alleen een nieuw pakket maar ook echt een geheel nieuwe manier van werken. Het DSO is eind jaar geupdate en de softwareleveranciers zijn bezig om de software aan te passen. Dit gaat minder voortvarend dan gepland. Daarbij zijn er nog steeds essentiële issues die opgelost moeten worden voordat de wet in werking kan treden, zoals het geautomatiseerd bekendmaken en publiceren van wijzigingen van het omgevingsplan, en de DSO-viewer. Voor ons betekent dit dat het oefenen met de software bemoeilijkt wordt, doordat niet de gehele keten doorlopen kan worden.

Een belangrijke wettelijke eis vanuit de Omgevingswet is het digitaal kunnen ontvangen van aanvragen om een omgevingsvergunning. De software die in het VTH-domein (Powerbrowser2020) wordt gebruikt voor het ontvangen en behandelen van omgevingsvergunningen is in omgevingsdienst-verband aangeschaft. PB2020 heeft een grote update ondergaan en kunnen we blijven gebruiken voor het ontvangen en verlenen van omgevingsvergunningen en meldingen onder de Omgevingswet. Technisch gezien hebben de we de noodzakelijke koppelingen gelegd:

- wij kunnen een omgevingsvergunning ontvangen en verwerken vanuit het nieuwe Omgevingsloket via PB2020
- wij zijn via PB2020 aangesloten op de Samenwerkingsfunctionaliteit (SWF) van het DSO waarmee wij adviezen kunnen vragen aan onze ketenpartners (ODIJ, veiligheidsregio, provincie, rijksdiensten, waterschappen, GGD, etc.) die zelf niet hoeven te zijn aangesloten op de PB2020 omgeving zelf.

Ons beeld is dat wij de vergunningketen goed werkend zullen krijgen voor 1 juli 2022.

Datagedreven werken/monitoring

Eind 2020 is de gemeenteraad geïnformeerd over datagedreven werken, informatieveiligheid en privacy. In juni 2021 vond een vervolgssessie plaats met de raad over specifiek datagedreven werken. De raad heeft aangegeven graag handvatten te krijgen hoe gemeenteraden het debat over digitaliseringsvraagstukken op een constructieve en goed geïnformeerde manier kunnen voeren.

Voortgang

Scope Op koers

De algemene uitvoering vindt plaats binnen de gestelde kaders.

Financiën Behoeft aandacht

De dekking bestaat uit diverse posten.

De raad heeft via 3 besluiten (begroting 2016, 2e kwartaalrapportage 2018 en 1e kwartaalrapportage 2019) €1.790.000 eenmalig beschikbaar gesteld. Aanvullend heeft de raad middelen beschikbaar gesteld om de basisregistraties op orde te brengen. Dit gaat om een bedrag van €1.062.500.

Daarnaast is binnen programma 5 het “oude” budget actualisatie bestemmingsplannen structureel voor €200.000 beschikbaar (inclusief overhead). De inzet vanuit de organisatie wordt veelal gedaan door medewerkers waarvan de uren reeds zijn gedekt, zoals de inzet van de transitie manager en de inzet van de organieke kerngroep en het opleidingsbudget vanuit personeel en organisatie.

Voor de jaren na 2021 wordt per jaar de budgetvraag beoordeeld; vooralsnog wordt hiervoor weerstandsvermogen aangehouden. De huidige verwachting is dat de inzet 2022 gedekt kan gaan worden met de budgetoverheveling vanuit 2021 aangevuld met de bestaande beschikbare budgetten. Omdat de periode na 2022 en verder formeel nog niet volledig gedekt is zal financiën nu oranje moeten scoren.

Afwijking begroting? Nee

Afwijking investering? Nee

Afwijking exploitatie? Nee

Er heeft in 2022 een onderuitputting plaatsgevonden. Dit werd met name veroorzaakt door de uitstel van de Omgevingswet van 1 januari 2022 naar 1 juli 2022. Op dit moment is duidelijk dat die laatste datum ook verder wordt doorgeschoven door het Rijk. Een deel van de besteding van de voorbereiding is direct gekoppeld aan het moment van inwerkingtreding van de wet. Deze kosten schuiven dus mee.

Kostenraming en dekking per jaar (x €1)

Activiteit	2021	2022	2023	2024
Informatiearchitectuur				
Digitalisering basis op orde	190.000	190.000	190.000	190.000
Digitale dienstverlening en informatievoorziening	145.000	67.500	42.500	42.500
Monitoren, evalueren en datagestuurd werken	120.000	100.000	100.000	100.000
Subtotaal informatiearchitectuur	455.000	357.500	332.500	332.500
Instrumenten				
Omgevingsvisie	97.400	52.800	19.200	0
Bestemmingsplan verbrede reikwijdte en omgevingsplan	171.500	171.500	171.500	87.500
Subtotaal instrumenten	268.900	224.300	190.700	87.500
Werkprocessen	90.800	75.800	71.800	64.800
Anders werken en organiseren	119.800	57.400	57.400	57.400
Communicatie en participatie	69.800	47.400	47.400	47.400
Organisatie	215.400	134.200	86.600	72.600
Subtotaal raming	1.219.700	896.600	786.400	662.200
Subtotaal reeds gedekt	1.219.700	546.600	486.400	462.200
Subtotaal aanvullend benodigd	0	-350.000	-300.000	-200.000

Afwijkingen t.o.v. jaarschijf begroting (x €1)

Activiteit	2021	Afwijkingen
Informatiearchitectuur		
Digitalisering basis op orde	190.000	
Digitale dienstverlening en informatievoorziening	245.000	Inclusief 100.000 Budgetoverheveling. Onderuitputting i.v.m. uitstel.
Monitoren, evalueren en datagestuurd werken	153.414	Inclusief 33.414 Budgetoverheveling
Subtotaal informatiearchitectuur	588.414	
Instrumenten		
Omgevingsvisie	97.400	
Bestemmingsplan verbrede reikwijdte en omgevingsplan	171.500	
Subtotaal instrumenten	268.900	
Werkprocessen	190.800	Inclusief 100.000 budgetoverheveling. Onderuitputting i.v.m. uitstel.
Anders werken en organiseren	119.800	Onderuitputting i.v.m. uitstel.
Communicatie en participatie	69.800	
Organisatie	215.400	Onderuitputting i.v.m. uitstel.
Subtotaal raming	1.453.114	
Reeds gedekt eenmalige budgetten	500.000	
Reeds gedekt programmabegroting en organisatie	509.700	
Reeds gedekt basisregistraties	210.000	
Budgetoverheveling uit 2020	233.414	
Subtotaal dekking	1.453.114	

Risico's en kansen

Risico's en kansen?

 Op koers

Vooralsnog stellen we voor de risico's (m.u.v. structurele effecten implementatie) op te vangen binnen het projectbudget zelf door als ze zich voordoen andere keuzes te maken.

In mei 2021 heeft de minister besloten om de Omgevingswet met een jaar uit te stellen naar 1 juli 2022. Begin 2022 is bekend geworden dat de inwerkingtreding verder wordt uitgesteld. De koepels waaronder de VNG zijn op dit moment in gesprek met de minister over de financiële gevolgen van dit uitstel. Gemeenten moeten hoogstwaarschijnlijk extra kosten maken voor de implementatie van de Omgevingswet. In het interbestuurlijke financiële akkoord over de Omgevingswet uit 2016 is overeengekomen dat de verschillende overheden de implementatie kosten zelf dragen en dat over de verwachte maatschappelijke baten geen korting zal komen. Onderzocht wordt hoe moet worden omgegaan met deze extra kosten. Dit kan invloed hebben op de begroting Omgevingswet van Deventer.

Risico (nr 6) Menselijke capaciteit ondanks beschikbare middelen niet op de markt te verkrijgen en andere prioriteiten.

Het grootste knelpunt doet zich voor bij de juridisch planologen die o.a. nieuwe bestemmingsplannen maken. De huidige werkdruk is hoog, er lopen veel (woningbouw)initiatieven. Dit is bijvoorbeeld ook te zien bij de hoge legesinkomsten. Dezelfde medewerkers moeten echter ook begeleid en opgeleid worden voor het werken met het (wijzigen van het) omgevingsplan in de beschikbare software (TerceraGo). Omdat tijdelijke aanvullende capaciteit op de arbeidsmarkt amper te vinden is, komt al het werk te liggen bij een kleine groep medewerkers.

In het eerste kwartaal van 2022 staat een risicosessie gepland met een brede groep belanghebbenden. Bestaande risico's worden herijkt en aan de hand van de actualiteit wordt beoordeeld of het project in haar fase nieuwe risico's kent.

Communicatie

Communicatie

 Op koers

Voor de Omgevingswet wordt gewerkt aan participatiebeleid waaraan initiatiefnemers moeten voldoen, indien zij een initiatief hebben. Ook neemt de gemeenteraad vóór invoering van de nieuwe wet een besluit over verplichte participatie en adviesrecht. In het najaar 2020 zijn we hierover in gesprek geweest met college en raad.

Er is een nieuwe planning gemaakt voor activiteiten rondom de Omgevingswet, ook voor college en raadsleden.

De algemene communicatie over de Omgevingswet met bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties wordt in Q2 2022 opgestart. Landelijk is hiervoor een toolkit ontwikkeld, waarvan we ook in Deventer gebruik kunnen maken.

Overige informatie

Risico's

Risico	Gebaseerd op	Omvang voor	Beheersmaatregel	Omvang na
1. Uitloop planning	25% van €400.000	€100.000	Vaststellen PvA en goede beheersing	€0
2. Invoering wetgeving vertraagt	10% van €500.000	€50.000	Goed aansluiten op landelijke ontwikkelingen. Feitelijk is dit risico nu bewaarheid geworden.	€25.000
3. Implementatie en transformatie leidt tot toenemende exploitatiekosten		€1.000.000	In de transformatiefase zullen beleidskeuzes en financiële gevolgen integraal inzichtelijk moeten worden gemaakt. Een deel zal niet kunnen worden voorkomen en is autonoom.	€500.000
4. Onvoldoende capaciteit in de organisatie en grote werkdruk, waardoor duurdere inhuur nodig is		€500.000	Goede fasering en realistische mijlpalen en veel werk met werk maken.	€175.000
5. Kwaliteit DSO onvoldoende, waardoor er gewerkt moet gaan worden met systemen die tijdelijk naast elkaar functioneren. De dienstverlening voor inwoners en bedrijven zal hierdoor dalen.		-	Als Deventer kunnen we alleen proberen de gevolgen te beperken door het opzetten van een goede communicatie. We hebben geen invloed op de voortgang van het DSO project.	-
6. Onvoldoende kwalitatieve en kwantitatieve capaciteit op de arbeidsmarkt om de implementatie van de omgevingswet professioneel te begeleiden.		-	We overleggen tijdig met teammanagers welke capaciteit beschikbaar moet zijn.	-

Poort van Deventer

Inleiding

De poort van Deventer bestaat uit 3 projecten, namelijk:

1. Stadsentree;
2. Gasfabriekterrein;
3. Projectoverstijgende "Mobiliteit Poort van Deventer".

De drie projecten worden hierna afzonderlijk beschreven.

Gasfabriekterrein

Projectnaam	Poort van Deventer - Gasfabriekterrein
Portefeuillehouder	T. Walder
Rapportagedatum	31 december 2021

[Website: degasfabriek.com](http://degasfabriek.com)

Basisinformatie Project

Herstructurering van dit voormalige Essentterrein als onderdeel van de Poort van Deventer (samen met de Stadsentree en het S/Park). Daarbij is ingezet op de “Campus Gasfabriek”, waarbij het terrein een bijdrage levert aan een ruimtelijk/economische impuls voor Deventer.

Besluitvorming

- Raadsmededeling: [Samenhangende aanpak havengebied 778158 \(nota 778098\)](#) van programma Ruimte en economie, conform b&w besluit d.d. 19-03-2013;
- Structuurvisie stadsaszone 2013;
- Projectplan Nieuwe energie voor Deventer economie april 2013 (niet vastgesteld);
- Nota b&w 884115, d.d. 17 december 2013;
- Nota b&w 2015-000513, [Ontwikkeling Living Green](#), 29 mei 2015;
- Nota B&W 2017-000330, [herziening grondexploitaties Groot-Bergweide](#);
- Verkoopovereenkomst Zutphenseweg 6 – november 2016;
- Bestemmingsplan Stad en Dorpen – februari 2020
- Verkoopovereenkomst Portiersloge en voorterrein – maart 2021

Projectfase	Realisatiefase
-------------	----------------

Stand van zaken

Een aantal gebouwen op het Gasfabriekterrein is eind 2016 verkocht. Na renovatie zijn deze gebouwen ingezet om de “Campus Gasfabriek” vorm te geven. Inmiddels zijn hier 60 kleine bedrijven gevestigd met in totaal 250 fte.

Op het terrein staan nog drie bestaande gebouwen; de twee voormalige bedrijfswoningen (waaronder Villa Kakelbont (Fittershuisje), Zutphenseweg 8) en een portiersloge. De portiersloge is onderdeel van de verkoop van het voorterrein (maart 2022). Voor het sterk vervallen Villa Kakelbont (het Fittershuisje) is de verkoop on hold gezet i.v.m. eventuele reservering van de kavel voor een ontsluitingsweg achter S/park langs. De gesprekken met een potentiële koper zijn voorlopig gestopt. De andere bedrijfswoning wordt nog verhuurd en komt op termijn beschikbaar.

Het onderzoek in opdracht van 1618Vastgoed (Gasfabriek) en OMA (Hartenaasje) door de Stec-groep, om vanuit economisch perspectief de potentie van het gebied Poort van Deventer Noord (Gasfabriek, Gashavenstraat, Gashaven, Hartenaasje en driehoek Finsestraat) aan te geven, is eind januari 2021 in concept besproken. De gemeentelijke reactie is nog in voorbereiding en moet nog verwerkt worden tot een definitieve rapportage door de Stec-groep. Dit onderzoek moet als basis dienen voor een op te zetten ontwikkelingsperspectief voor dit gebied.

Opgave voor het Gasfabriekterrein is nu een zorgvuldige verdere uitbreiding van de “Campus Gasfabriek” (zoals dat in het bestemmingsplan Stad en Dorpen is beschreven). Financieel is de vastgestelde gebiedsexploitatiebegroting leidend.

Met tijdelijke gebruikers worden opstalrecht- en gebruiksovereenkomsten gesloten.

Het terrein vraagt goede ontsluitingswegen en parkeerplaatsen, naast een aantal nog uit te geven gronden, die op dit moment deels tijdelijk in gebruik zijn gegeven. Ten behoeve van de goede infrastructuur op het terrein is een stedenbouwkundige schets/inrichtingsplan opgesteld, mede om de uitgeefbare gronden te definiëren. De schets moet nog aangevuld worden met een parkeerparagraaf.

De realisatie van een zonnepark met de zonnepanelen op het gebouw is uitgevoerd. Het plan om zonnepanelen op carports boven de parkeerplaats te realiseren is afgeblazen door de Gasfabriek.

Het voorterrein en de portiersloge zijn recent verkocht aan 1618Vastgoed voor de ontwikkeling van een ICT-centrum (X-gebouw) en de renovatie van de portiersloge. De omgevingsvergunning is inmiddels onherroepelijk. Het bouwrijp maken van de kavel is eind februari 2022 gereed. De kavel wordt geleverd in maart 2022. Start bouw wordt verwacht na de bouwvak van 2022.

De huidige verouderde parkeerplaats wordt verplaatst naar het achterterrein. De eerste werkzaamheden zijn daarvoor gestart en worden in het 1e kwartaal 2022 afgerond.

Met 3 verschillende potentiële kavelkopers wordt planvorming uitgewerkt op basis van een bidbook van koper. Het betreft de kavels op het achterterrein langs de dijk. Parallel hieraan wordt de grondverkoopovereenkomst opgesteld en worden de kavels bouwrijp gemaakt (oplevering en verkoop verwacht medio 2022).

House2Start gaat voor het eind van 2021 haar proefwoning verwijderen van het gasfabriek terrein. Er is besloten om hier in Deventer geen vervolg aan te geven.

Voortgang

Scope

Op koers

Inhoudelijk vormen het bestemmingsplan, de structuurvisie Stadsaszone en de Omgevingsvisie de koers voor de ontwikkeling van het Gasfabriekterrein. Inmiddels is de opstartfase met succes afgerond en komt de herstructurering van het terrein in de fase van een zorgvuldige, toekomstbestendige uitbreiding van de "Campus Gasfabriek". Voor de Poort van Deventer Noord wordt een inventariserend onderzoek en een ontwikkelingsperspectief opgesteld vanuit eigenaren in het gebied in samenspraak met de gemeente.

Financiën

Behoeft aandacht

Bouwrijp maken/civieltechnische werkzaamheden

Voor het bouwrijp maken / de civieltechnische werkzaamheden was een budget van circa €570.000 beschikbaar. Dit bedrag is doorgeschoven naar begin 2022 vanwege vertraging in de werkzaamheden van Enexis. Daardoor start het bouwrijpmaken later dan eerder begroot.

Plankosten

In 2021 zijn er circa €85.000 meer plankosten gemaakt dan begroot. Reden hiervan is dat door de overgang van organisch ontwikkelen naar meer zekerheden er nieuwe stedenbouwkundige uitgangspunten en een nieuw inrichtingsplan opgesteld moesten worden.

Opbrengsten

De opbrengst (uit verkoop voorterrein, ontwikkeling gebouw X) wordt later verwacht dan eerder voorzien. Daar waar levering was voorzien op 1 november 2021 wordt dat nu verwacht begin kwartaal 2 van 2022. Reden hiervoor is dat de kavel niet tijdig bouwrijp is. Oorzaak daarvan is bezwaar tegen de kapvergunningen en de beschikbaarheid van Enexis voor het verplaatsen van de aanwezige kabels en leidingen.

De uitgifte van de eerste kavels op het achterterrein was begroot in 2021, maar wordt medio 2022 verwacht. Dan zijn ook die kavels bouwrijp.

Afwijking begroting?

Ja

Zie boven

Afwijking investering?

Ja

Het Gasfabriekterrein is een verlieslatende grondexploitatie en kende bij de zomeractualisatie een tekort van €0,25 miljoen (netto contant per 1-1-2021). Bij de actualisatie voor de Jaarrekening 2021 kent de grondexploitatie een tekort van €0,43 miljoen (netto contant per 1-1-2022). Het tekort van €0,43 miljoen wordt bij de jaarrekening afgedekt met een verliesvoorziening in de gemeentelijke balans.

Per saldo neemt het resultaat met circa € 180.000 af. Dit wordt veroorzaakt door enerzijds meerwerk civieltechnische kosten en anderzijds hogere plankosten door nieuwe stedenbouwkundige uitgangspunten, een nieuw inrichtingsplan en een verlenging van de looptijd met een jaar naar eind 2023. Daar tegenover staat een hogere opbrengstverwachting en door het nieuwe inrichtingsplan meer uit te geven vierkante meters grond.

Afwijking exploitatie? Nee
nvt

Risico's en kansen

Risico's en kansen? Op koers

In het weerstandsvermogen van de gemeente wordt rekening gehouden met een risico van mogelijk gedeerde grondopbrengsten vanwege reservering van de kavel Fittershuisje voor een mogelijke ontsluitingsweg achter S/Park langs van € 197.500, kans van optreden 50% is € 98.750.

Planning

Afwijking begroting? Ja

Zie boven

Afwijking totaalplanning? Behoeft aandacht

Zie toelichting bij Financien

Communicatie

Communicatie Op koers

Er wordt met veel betrokken partijen samengewerkt. Dit gebeurt in verschillende verbanden, (o.a. overleg met Gasfabriek/1618 Vastgoed, overleg Poort van Deventer-Noord, overleg met potentiële kopers en overleg met tijdelijke huurders van braakliggende terreinen). De beeldvorming en uitstraling van de campus gasfabriek zijn nog alom positief.

Overige informatie

In samenwerking met beleid (RO en Economie) is in het bestemmingsplan Stad en Dorpen een goede definitie van de bestemming "Campus Gasfabriek" opgenomen, met als doel: een goed hanteerbaar toetsingskader voor de verdere invulling van het terrein. Door de gesprekken met potentiële kopers kan deze omschrijven verder ingekleurd worden. Dat krijgt een plek in de eerdergenoemde stedenbouwkundige schets.

De uitspraak van de hoge raad inzake de uitgifte van onroerend goederen vraagt aandacht in relatie tot de kavelluitgifte op het Gasfabriekterrein.

Stadsentree (Teugseweg)

Projectnaam	Poort van Deventer - Stadsentree (Teugseweg)
Portefeuillehouder	T. Walder
Rapportagedatum	31 december 2021

Basisinformatie Project

Het betreft de ontwikkeling van gemeentelijke gronden, voorheen bekend onder de naam Bergweide 5.2, onderdeel van het voormalige complex Groot Bergweide. Onder de naam Teugseweg maakt het nu, tezamen met het Gasfabriekterrein, deel uit van het cluster Stadsentree.

De Stadsentree omvat de gronden van de gemeente, Postillion en McDonald's.

In de structuurvisie stadsassen is vastgelegd dat deze locatie kansen biedt voor “Waardevast ondernemen en Slimme mobiliteit”.

De oorspronkelijke gemeentelijke grondexploitatie is sinds 2015 onderdeel geworden van een gebiedsontwikkeling dat werd getrokken door ontwikkelaar Explorius met de werktitel ‘Deventer Experience’. Het plan voorzag in de ontwikkeling van diverse nieuwe functies, waaronder enkele restaurants en voldeed aan de uitgangspunten van de Structuurvisie Stadsassen. Tussen de gemeente en Explorius was een intentieovereenkomst gesloten waarin afgesproken was dit initiatief op haalbaarheid te onderzoeken en verder uit te werken. Daarin was ook opgenomen dat de gemeentelijke gronden kunnen worden ingebracht in de particuliere ontwikkeling.

Deze samenwerking is in 2021 beëindigd en de ontwikkelingen zijn tijdelijk gepauzeerd in afwachting van de uitkomsten van het project Mobiliteit Poort van Deventer.

Besluitvorming

- [Structuurvisie stadsassen](#)
- Besluit B&W, 2015-001188, vaststellen intentieovereenkomst met Explorius
- Besluit B&W, 2016-001346, principe instelling met stedenbouwkundige opzet
- Herijking Bergweide, cluster Stadsentree, (2017-000330)
- [Reclamebeleid A1 zone](#). Op 31 januari 2017 besloot het college de leidraad vast te stellen ten behoeve van de aanbesteding van de reclamemast. Op 1 april 2017 bleek dat alleen Explorius heeft ingeschreven als exploitant van de reclamemast. De gunning is vervolgens opgeschort in afwachting van ontwikkelingen van de ruimtelijke kaders. De aanbestedingsprocedure is inmiddels afgerond zonder gunning.
- Besluit B&W, 2021-000448, Ontwikkeling Stadsentree, beëindiging samenwerking met Explorius

Projectfase	Verkenningfase
-------------	----------------

Stand van zaken

Met name de aansluiting van de Teugseweg op de Zutphenseweg is problematisch. Meer belasting door nieuwe functies in de Stadsentree kan dit kruispunt niet aan. De diverse verkeerskundige varianten die zijn aangedragen en onderzocht leiden niet tot een goede oplossing. Verwezen wordt naar het project Mobiliteit Poort van Deventer.

De Stadsentree kan niet verder worden uitgewerkt in een ontwikkelingsperspectief zolang er geen zicht is op een goede oplossing van het knelpunt in de verkeersontsluiting. Om die reden is in overleg met Explorius met wederzijdse instemming de intentieovereenkomst beëindigd.

Na het beëindigen van de samenwerking met Explorius is het project tijdelijk gepauzeerd. Zodra de resultaten van het project Mobiliteit Poort van Deventer bekend zijn wordt gezocht naar nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden van het gebied. Dat gaat in samenwerking met alle eigenaren en gebruikers van het gebied.

Een bijzondere situatie geldt voor de inrichting van een carpoolplaats. Door de gewijzigde aansluiting tussen N346 en A1 is de oude carpoolplaats inmiddels opgeheven. De nieuwe carpoolplaats is geprojecteerd op de grond van het Postillion. Met Postillion is na beëindiging van de samenwerking met Explorius overeenstemming bereikt over de inrichting en de kwaliteit van deze carpoolplaats. Op basis daarvan wordt onderhandeld over de gemeentelijke bijdrage. De bijdrage wordt verstrekt in de vorm van een huur door de gemeente waarmee de openbare beschikbaarheid kan worden gegarandeerd.

De realisatie is afhankelijk van de bijdrage van de provincie Gelderland. Daarover is inmiddels ambtelijke overeenstemming bereikt. Een concept-overeenkomst ligt nu voor bij de provincie Gelderland. Ook is een concept-overeenkomst opgesteld voor de samenwerking met Postillion.

In het gebied kan ook een reclamemast worden opgericht. Met de initiatiefnemer Greenledwalls is inmiddels een overeenkomst gesloten voor de huur van de grond waarop de mast wordt opgericht. Greenledwalls heeft de procedure voor een omgevingsvergunning opgestart. Door de PAR zijn enkele kanttekeningen geplaatst bij het eerste ontwerp. Daarover vindt overleg plaats. Het vergunningetraject is een zaak van Greenledwall en de gemeentelijke vergunningsverlening en valt buiten de kaders van de gebiedsontwikkeling zelf.

Voortgang

Scope

Op koers

Door beëindiging van de activiteiten n.v.t.

In het eerste kwartaal van 2021 heeft het college een definitief besluit genomen over het beëindigen van de medewerking aan het initiatief van Explorius.
Financiën

Op koers

Alhoewel de grondexploitatie al langer loopt dan de afspraken met Explorius, wordt de huidige grondexploitatie in 2022 afgesloten. Eerder was aangegeven dat de afsluiting plaats zou vinden bij het opstellen van de jaarlijkse actualisatie aan het eind van 2021. Dit is evenwel niet mogelijk gebleken omdat de transacties rond de carpoolplaats nog niet zijn afgerond. Dit wordt nu verwacht in de eerste helft van 2022. Wel is de grondexploitatie inmiddels geheel aangepast aan de nieuwe situatie. Dat leidt tot een verbetering van €94.000. De verliesvoorziening neemt af tot een bedrag van €157.000.

De grondexploitatie wordt altijd vertrouwelijk vastgesteld door de raad. Deze kwartaalrapportage is openbaar doordat het integraal onderdeel uitmaakt van de P&C-documenten en hetgeldvandeenter.nl. Daardoor is er bij deze rapportage een restrictie in het detailniveau van de informatie. Voor de raad is de actuele vertrouwelijke grondexploitatie te raadplegen via de vertrouwelijke bijlages van de paragraaf grondbeleid.

Afwijking begroting? Nee

Zie hierboven

Afwijking investering? Ja

Zie hierboven.

Afwijking exploitatie? Ja

Zie hierboven

Risico's en kansen

Risico's en kansen? Op koers

Het netto risicoprofiel bedraagt € 250.000, verband houdend met de grondopbrengsten voor de reclamemast. De transactie is pas definitief zodra de omgevingsvergunning voor de mast is verleend. Daarover bestaan nog enkele onzekerheden.

Planning

Afwijking begroting? Ja

Zie hierboven

Afwijking totaalplanning? Behoeft aandacht

Door beëindiging van de activiteiten n.v.t.

Zie hierboven

Communicatie

Communicatie

✓ Op koers

Alle partijen zijn volledig geïnformeerd.

Overige informatie

n.v.t.

Verkeersinfrastructuur

Projectnaam Poort van Deventer - Mobiliteit Poort van Deventer

Portefeuillehouder F. Rorink

Rapportagedatum 31 januari 2021

Basisinformatie Project

Aanleiding Project

Het drukste kruispunt van Deventer (Zutphenseweg – Visbystraat – Deventerweg – Teugseweg) zit tijdens de spits aan zijn maximumcapaciteit en er zijn dan files. Toename van verkeer betekent hier toename van files. Verkeerskundig en fysiek zijn er geen opties voor verruiming van de capaciteit op de kruising zelf. Daarom zijn nieuwe economische ontwikkelingen die nog niet verankerd zijn in een bestemmingsplan en die leiden tot een grote toename van verkeersbewegingen, niet mogelijk.

Projectopdracht

In 2020 adviseerde Royal Haskoning na/in overleg met ondernemers en belangengroepen:

- Om het mobiliteitsnetwerk op de hoofd-verkeersassen in Deventer (afrit 23 en 24) in het algemeen te verbeteren en bestaande verkeersknelpunten aan te pakken - en het gebied Poort van Deventer in het bijzonder;
- Om de knelpunten aan te pakken en tegelijkertijd onze positie als vestigingsstad te versterken wordt geadviseerd om 8 deelprojecten nader te onderzoeken en uit te voeren.

De gemeenteraad stelde in de begroting 2021 €133.875 budget beschikbaar om de aanbevelingen verder te onderzoeken op haalbaarheid in relatie tot de aspecten draagvlak bij organisaties en ondernemers, investeringskosten en verkeerskundig effectiviteit. Het project bevindt zich in de initiatiefase.

Besluitvorming

Initiatief

- Raadsmededeling 2020-001065: Tussenstand en vervolgstap Mobiliteit Poort van Deventer, d.d. 27-10-2020
- B&W nota 2021-000871: Ontsluitingsweg in relatie Nouryon

Projectfase Initiatiefase

Stand van zaken

In het voorjaar / zomer 2021 werd de verkeerskundige effectiviteit samen met Goudappel Coffeng onderzocht. Op basis van de resultaten werden najaar 2021 kostenramingen gemaakt voor de benodigde investeringskosten.

Resultaat onderzoek verkeerskundige effectiviteit op hoofdlijnen

Royal Haskoning DHV doet in het rapport "Slimme en schone mobiliteit in de Poort van Deventer" een achttal aanbevelingen voor maatregelen om de bereikbaarheid van de Poort van Deventer te verbeteren.

In de uitwerking heeft Goudappel zich gericht op de verkeerskundige effecten voor automobilititeit. Vanuit dat oogpunt richt het onderzoek van Goudappel zich op het effect van de maatregelen 1&8, 3, 4 en 6 op de verkeerscapaciteit. Deze maatregelen zijn modelmatig doorgerekend. De uitkomsten daarvan zijn op hoofdlijnen ongewijzigd ten opzichte van de vorige rapportage. In het 1e kwartaal van 2022 worden de uitkomsten gedeeld en besproken met bedrijven en belanghebbenden in het gebied.

Raakvlakken met andere grote projecten

Binnen het projectgebied vindt qua mobiliteit afstemming plaats met de projecten

- Ontwikkeling Gasfabriek terrein;
- Ontwikkeling Stadsentree/ carpoolplekken;
- Ontwikkeling Nouryon / S-Park / Samenwerking HMO;

Projectoverstijgend vindt afstemming plaats met de volgende projecten/ initiatieven

- Relevante programma's 3,5 en 6 en Regiemanagement.
- Project verbeteren hoofd-fietsroute Deventer – Zutphen
- Visie en doelstelling DEP
- Ontwikkeling A1 (fietsroute langs de A1)

Voortgang

Scope

 Op koers

Financiën

 Op koers

Eind 2021 is de financiële prognose dat gemaakte kosten + prognose van nog te maken kosten valt binnen het beschikbaar gestelde budget.

Afwijking begroting?

Afwijking investering?

 Nee

Afwijking exploitatie?

 Nee

Risico's en kansen

Risico's en kansen? Op koers

In deze intentiefase van het project is er nog geen sprake van risico's en de beheersing daarvan

Planning

Afwijking begroting? Nee

Afwijking totaalplanning? Op koers

Zodra de gesprekken met de stakeholders zijn gevoerd, wordt de opgehaalde input verwerkt.

Vervolgens:

- Presentatie college (april 2022)
- Besluitvorming College, inclusief voorstellen vervolg (proces, benodigd budget, op te leveren resultaat) (mei 2022)
- Raadsvoorstel en raadsbehandeling (mei/juni 2022)

Communicatie

Communicatie Op koers

Brede externe afstemming van resultaten met partijen in het gebied vindt plaats in februari/maart 2022.

In het proces tot nu toe heeft onderstaande afstemming plaats gevonden;

- In 2018 zijn samen met de brede omgeving en belangengroepen in samenwerking met bureau Royal Haskoning DHV 8 deelprojecten gedefinieerd
- In 2019 zijn de 8 deelprojecten op hoofdlijnen gepresenteerd aan de brede omgeving en belangengroepen;
- In 2019 is de Raad geïnformeerd over de resultaten van het eerdere onderzoek en het voornemen om 8 deelprojecten nader op effectiviteit, draagvlak en haalbaarheid te onderzoeken en stemde zij in met vrijgave van de benodigde financiële middelen;
- Grondeigenaren en eigenaren van aangrenzende percelen die betrokken zijn bij realisatie van een mogelijke nieuwe ontsluitingsweg (maatregel 1) zijn positief over het idee een nieuwe ontsluitingsweg te realiseren;
- Parkmanagement en fietsersbond zijn middels meerdere bilaterale overleggen positief aangehaakt op de maatregelen;

Overige informatie

Slim warmtenet

Projectnaam	Slim warmtenet Zandweerd, fase 1
Portefeuillehouder	C. Verhaar
Rapportagedatum	7-2-2022

Basisinformatie Project

De gemeente Deventer heeft het landelijk Klimaatakkoord en haar eigen doelstellingen uit de omgevingsvisie vertaald in het Energieplan Deventer en nader uitgewerkt in de transitievisie warmte. Een belangrijk onderdeel van het Energieplan is het realiseren van 10.000 aardgasvrije woningen in 2030. Sinds 2017 wordt hier met de strategische partners in de stad (corporaties en netwerkbedrijf Enexis) invulling aan gegeven op basis van de uitvoeringsagenda FBW: Fossielvrij en Betaalbaar Wonen. Onderdeel van de Uitvoeringsagenda is het in uitvoering brengen van kansrijke projecten. Het verduurzamen van de wijk Zandweerd is hierbij aangewezen als potentieel kansrijk project omdat – naast de nieuwbouw in de Tuinen van Zandweerd – nu veel renovatieprojecten door de corporaties worden gestart en ten noorden van de wijk een duurzame warmtebron in de vorm van de RWZI aanwezig is. Het projectplan beschrijft de realisatie van de eerste fase van het warmtenet, dit vormt een belangrijk onderdeel om de wijk aardgasvrij te maken. Uitgangspunt is dat gestart wordt met de aansluiting van de nieuwbouw en energetische gerenoveerde huurwoningen (Rembrandkade e.o.). In de vervolgfases kunnen ook de woningen van de corporaties Rentree en Ieder1 worden aangesloten op SWZ.

Raakvlakken

1. Ontwikkeling Tuinen van Zandweerd: Streven is om zoveel mogelijk woningen in dit gebied aan te sluiten op het warmtenet. Deelname in elkaars projectorganisatie. Periodiek planningsoverleg. Zie hoofdstuk organisatie.
2. Wijkaanpak Aardgasvrij Zandweerd: De ontwikkeling van het warmtenet is een essentieel onderdeel om de wijk aardgasvrij te maken. Hiervoor is een project opgezet waarin op basis van een brede wijkaanpak dit wordt uitgevoerd. De gemeente vervult hierin een regierol. Het SWZ heeft vanwege de omvang van het project zijn eigen projectorganisatie. Deze maakt onderdeel uit van een grotere projectorganisatie. Zie voor afstemming hierin hoofdstuk organisatie.
3. Fossielvrij en Betaalbaar Wonen (programma, geen groot project): FBW is een programma gemeentebreed. Zandweerd aardgasvrij (en daarmee ook de aanleg van het SWZ) is een uitvoeringsopdracht vanuit FBW. Afstemming vindt plaats door deelname in elkaars projectorganisatie. Zie hoofdstuk organisatie.

Besluitvorming

In het raadsbesluit van 7 oktober 2020 is opgenomen dat tijdens de projectuitvoering de Raad op drie belangrijke momenten gevraagd wordt een besluit te nemen bij tussentijdse beslismomenten. Deze beslismomenten vormen belangrijke stappen in het project en maken ook onderdeel uit van de besluitvorming (zie voor verdere uitwerking van de beslispunten hoofdstuk 9):

1. Het moment waarop besloten wordt om - na realisatie van het Slim Warmtenet Zandweerd voor de nieuwbouw fase 1a - aan te vangen met het realiseren en daarmee aansluiten van het Slim Warmtenet Zandweerd op de bestaande bouw in Zandweerd Noord- fase 1b;
2. Het moment waarop met Enpuls BV afspraken zijn geconcretiseerd en tot overname door Enpuls BV van het Slim Warmtenet moet worden besloten (verwacht binnen 1-3 jaar);
3. Het moment waarbij met corporaties en particulieren afspraken zijn gemaakt over de aansluiting van hun woningen in de vervolgfases. Dit betreft de besluitvorming voor fase 2 (verwacht tussen 1-4 jaar).

Wijziging op het projectplan

In het tweede kwartaal van 2021 is de fasering van het project bijgesteld en is door het college besloten de fasering te optimaliseren en fase 1a en 1b samen te voegen. Deze wijziging is geëffectueerd met een collegebesluit van 31 augustus 2021. Ook is de wijziging behandeld met een raadsmededeling d.d. 21 september 2021.

Huidige projectfase:

Realisatiefase (overgang van voorbereiding naar realisatiefase)

De projectfase is op te delen in 2 onderdelen welke volgorde de projectfasen doorlopen:

1. De aanleg van de infrastructuur van het warmtenet - Realisatiefase. Onderdeel van overgang naar de aanbesteding van de warmtelevering is de realisatie van de aanleg van de infrastructuur.
2. De aansluiting van de woningen op de infrastructuur - Voorbereidingsfase. Deze aansluiting is afhankelijk van de totstandkoming van de concessieovereenkomst met de warmteleverancier. De aanbesteding van de warmteleverancier loopt vertraging op ten gevolge van een inschrijving onder voorwaarden van 1 partij. Dit heeft geleid tot een onderhandelingsprocedure waarbij met de gegadigde overeenstemming over zijn inschrijving moet worden bereikt, binnen de scope van de aanbestedingsvoorwaarden. Dit zal begin 2022 tot duidelijkheid moeten leiden.

Projectfase

Realisatiefase

Stand van zaken

Aanleg infrastructuur:

- NTP heeft zijn werkzaamheden aan het ZLT-net afgerond. Momenteel wordt het systeem opgeleverd.
- De aanleg van de overige infrastructuur (MT-net) kan vervolg worden gegeven na aanbesteding met de Warmteleverancier. De stand van zaken met betrekking tot de aanbesteding wordt hieronder verder weergegeven.

Aansluiting van de woningen op de infrastructuur:

- Rondom de kaveluitgifte voor de TvZ is de verkoop van het Slim Warmtenet meegenomen.
- Rond de Tuinen van Zandweerd is het verkoopproces van de kavels in volle gang. Om tijdig warmte te leveren zijn offertes uitgezocht voor een tijdelijke voorziening voor levering van warmte. Hiervoor wordt een lucht water warmtepomp nabij het terrein geplaatst die, tot het moment dat de voorzieningen op de RWZI gereed zijn, warmte levert aan de woningen.
- De werkgroep communicatie is gestart met de strategie tot aansluiting van de huurwoningen. Minimaal 70% van de huurders dient zijn commitment uit te spreken voor aansluiting op het SWZ. Dit vraagt om een integrale aanpak vanuit het projectteam SWZ in nauw overleg met de communicatie-adviseurs van de samenwerkende verhuurders.
- De realisatie van de techniek bij het aansluiten van de woningen op de infrastructuur zal vervolg krijgen na aanbesteding. De stand van zaken met betrekking tot de aanbesteding wordt hieronder verder weergegeven.

Aanbestedingstraject & Onderhandelingsprocedure:

Om een beeld te krijgen van de huidige stand van zaken is in chronologische stappen de huidige stand van zaken weergegeven.

Aanbestedingstraject:

- De gunningsleidraad voor de Warmteleverancier is 19 maart 2021 gepubliceerd;
- Op 26 maart heeft de eerste schouw met de drie inschrijvende warmteleveranciers plaatsgevonden;
- De aanbesteding van de warmteleverancier heeft niet tot het gewenste resultaat geleid. Na publicatie van de gunningsleidraad heeft een partij wegens capaciteitsproblemen zich teruggetrokken uit de procedure. Een tweede partij heeft na de schouw geen bod ingediend. Half juni heeft een derde partij een voorwaardelijke inschrijving gedaan. Hiermee is de beoogde aanbesteding niet gelukt;
- Op basis van de ontstane situatie zijn diverse acties uitgevoerd: Met de partij die heeft ingeschreven zijn twee gesprekken gevoerd om een nadere motivatie van hun inschrijving te horen. Parallel is een advies naar het Bestuurlijk Overleg opgesteld met de volgende elementen: Scenario's voor vervolg, Update risman-analyse, kosten voor tijdelijke voorzieningen wegens tijdvertraging;
- Het Bestuurlijk Overleg heeft unaniem besloten met de enige inschrijvende partij een onderhandelingsprocedure te starten om tot een onvoorwaardelijke inschrijving te komen. De volgende motivatie ligt daaraan ten grondslag: Momenteel is de markt van warmteleveranciers uiterst schraal: te veel vraag, te weinig aanbod. De andere twee partijen die tijdens de gunningsfase van de aanbesteding zijn afgevallen hebben dat niet gedaan wegens een onmogelijke uitvraag maar met name om reden van een te krappe markt en te veel werkvoorraad. De inschrijvende partij had al een '95%' aanbod gedaan. De tussentijds gevoerde gesprekken hebben de indruk gewekt dat op basis van verdere uitwerking van met name technische issues mogelijk wel een onvoorwaardelijke inschrijving kan worden gedaan. Het Bestuurlijk Overleg heeft besloten om tot 1 november 2021 de onderhandelingsprocedure in te zetten om dan te bepalen of een concessie overeenkomst zal worden aangegaan.

Onderhandelingsprocedure:

- Gedurende het derde kwartaal 2021 zijn er drie intensieve onderhandelings sessies gevoerd met gegadigde binnen de voorwaarden van de aanbestedingsprocedure. Binnen de onderhandelingsprocedure is helderheid verkregen bij mogelijke technische implicaties.
- De financiële onderhandelings sessies vroegen echter meer tijd (dan tot 1 november 2021) voor een gedegen uitwerking en hebben vervolg gekregen in het vierde kwartaal.
- Op basis van de tussenresultaten uit de onderhandelingsprocedure is gebleken dat er een groot financieel verschil is tussen de projectbegroting en de kosten die de ingeschreven partij moet maken. De resultaten hiervan zijn in het bestuurlijk overleg met de samenwerkende partijen gedeeld op basis waarvan het bestuurlijk overleg commitment heeft gegeven om, gezamenlijke met de inschrijvende partij tot een financiële verdiepingsslag te komen.
- Vanuit de onderhandelingen wordt duidelijk dat een financieel haalbaar plan voor alleen fase 1 niet mogelijk is. Zicht op een sluitende businesscase is alleen mogelijk als fase 1 en fase 2 worden samengevoegd. Dit vraagt om een nieuw college- en raadsbesluit. Hier wordt een nieuw besluitvormingstraject voor opgesteld in het eerste kwartaal van 2022.
- Gedurende het vierde kwartaal heeft het projectteam een intensief traject doorlopen van onderhandelingen bij de aanbestedingsprocedure. Het vierde kwartaal stond voornamelijk in het teken van nadere uitwerking van de financiële haalbaarheid van de businesscase bij het Slim Warmtenet. Voor de doorrekening van de businesscase wordt gebruik gemaakt van een gevalideerd rekenmodel (Expertise Centrum Warmte). De door het onderhandelingsteam uitgewerkte businesscase zal getoetst worden door een onafhankelijke derde partij (Rebel Group). De verwachting is dat de uitwerking van de businesscase eind januari 2022 zal worden afgerond.
- Doordat de onderhandelingen uit zijn gelopen, t.o.v. de planning van aansluitingen eerste woningen op het warmtenet, zal voor de woningen in Tuinen van Zandweerd en Rubensstraat geborgd worden dat er vroegtijdig een gasgestookte oplossing wordt gerealiseerd voor deze afnemers. Deze gasgestookte oplossing maakt straks onderdeel uit als back-up/peikvoorziening van het totaalconcept. Deze voorziening is als een apart collegebesluit voorbereid. (B&W besluit 1-2-2022, vooropdracht warmtevoorziening) Het bestuurlijk overleg, college en raad zullen mee worden genomen in de uitkomsten van de onderhandelingsprocedure. Er zal een collegebesluit worden uitgewerkt voor de uitkomsten van de onderhandelingen. Deze zal gevolgd worden door een raadsbesluit aangezien de verwachting is dat er wezenlijke wijzigingen optreden t.o.v. de meegegeven kaders van fase 1.

Voortgang

Scope

 Behoeft aandacht

Ten aanzien van Financiën, Risico's en Planning worden knelpunten onderkend. Mogelijke bijsturing hangt nauw samen met de uitkomsten van afronding van de aanbesteding van de warmteleverancier. Zie ook mede hiervoor hoofdstuk 2 stand van zaken.

Financiën

 Behoeft aandacht

Afwijking begroting?

 Nee

1. Start aanbesteding warmteleverancier is verschoven van eind december 2020 verschoven naar half januari 2021 De planing van de onderhandelingsprocedure eindigt eind Q1-2022.

2. Kritisch punt is de tijdige warmtelevering aan de nieuwbouwwoningen van de Tuinen van Zandweerd (31-12-2020) en tijdige warmtelevering aan de huurwoningen van St Eigen Bouw en Woonbedrijf ieder1 (per 1 oktober 2022). Hier is begin februari 2022 een collegebesluit over genomen. In het tweede kwartaal van 2021 is de fasering van het project bijgesteld en is door het college besloten de fasering te optimaliseren en fase 1a en 1b samen te voegen. Deze wijziging is geëffectueerd middels een collegebesluit van d.d. 31 augustus 2021. Tevens is de wijziging behandeld middels een raadsmededeling d.d. 21 september 2021.

Afwijking investering?

 Ja

Zie hierboven

Afwijking exploitatie?

 Ja

Op grond van de onderhandelingen met de inschrijvende partij werden in november 2021 grote wijzigingen ten opzichte van de begrote exploitatiekosten gezien. Op basis daarvan zijn veel verschillende optimalisaties doorgevoerd. Hierover zijn we voorzichtig positief. Begin 2022 worden de onderhandelingen afgerond. Dan zullen ook de resultaten uit de onderhandelingen met de inschrijvende partij ten opzichte van de exploitatiekosten worden gerapporteerd.

Risico's en kansen

Risico's en kansen?

 Behoeft aandacht

Aan de hand van de huidige stand van zaken is geïnventariseerd welke risico's (onverwachte gebeurtenissen) er zijn ten aanzien van het realiseren van het slim warmtenet fase 1 (projectdoelstelling). We zien door meerdere oorzaken een verhoogd risico binnen het project ontstaan:

- De zeer slechte marktomstandigheden ten gevolge van materiaalprijsstijgingen (€ >25%);
- De slechte marktomstandigheden tegenover weinig aanbieders, maar veel vraag. Er is dus zeer beperkte concurrentie waardoor gegadigde een comfortabele onderhandelingspositie heeft;
- De stijgende gas- en warmteprijzen. De ontwikkelingen van de gasprijzen worden meegenomen in de onderhandelingsessies.

Met behulp van de Risman-methode is de financiële impact van de risico's ingeschat. Dit op basis van het netto risico wat overblijft na toepassing van de beheersmaatregelen. In de tabel hieronder is het financiële effect van het netto risico opgenomen. Dit aan de hand van de vier hoofd risico's die ook zijn gehanteerd bij het initiële risicobeheerplan van oktober 2020.

In het project wordt verder een generieke post onvoorzien toegepast van 10% op alle te voorziene investeringen. Dit is een gebruikelijk percentage bij dergelijke projecten. Aanvullend op de post onvoorzien is een projectgebonden weerstandsvermogen toegepast gebaseerd op de financiële impact van de risico's. Deze is als volgt:

- Aansluitrisico's: €150.000
- Investeringsrisico's: €900.000
- Operationele inkomsten risico's: €20.000
- Operationele kosten risico's: €687.500
- Eindtotaal: €1.757.500

De project specifieke risico's leggen een beslag op het weerstandsvermogen van €1,757 mln. Dit beslag zal, bij het zich voordoen van de risico's, worden gedekt vanuit de gelden verkregen vanuit de Proeftuinsubsidie.

Voorgaande verhoging van het projectgebonden weerstandsvermogen is geëffectueerd in de kwartaalrapportage van Q2-2021. Inmiddels is er door de onderhandelingen ook zicht gekomen op de risico-inschatting van de inschrijvende partij. Deze gaat naast fase 1 ook over fase 2. Samenvattend zien we de volgende aanvullende risico's:

- Het niet behalen van de planning;
- Het verhogen van de tariefstructuur naar afnemers (verhoging van de BAK);
- Projectgebonden risico's rondom aanleg, vergunningen etc.;
- Fluctuaties rondom inkoop van gas en elektra;
- Fluctuaties rondom verkoop van warmte en warmtehoeveelheden.

Deze nieuwe risico's zullen samen met de hierboven risico's nader geïnventariseerd en gekwantificeerd worden en voorzien van beheermaatregelen. Bij de aanstaande besluitvorming over de aanbesteding zal de risicoanalyse als geheel geactualiseerd zijn en betrokken worden bij het raadsbesluit. Vervolgens zal dit verwerkt worden in de kwartaalrapportages.

Draagvlak, tijdelijke rol warmteleverancier, aangehaakt houden ENN, kosten en risico's particuliere aansluitingen

Kansen: De volgende kansen zijn reeds geïdentificeerd:

- ISDE: Investeringsubsidie voor onder andere particulieren voor aansluiten op een warmtenet;
- SAH: Subsidie Aardgasvrije Huurwoningen;
- NWN! Nieuwe warme. Een subsidie aanvraag voor financiële bijdrage doorontwikkeling fase 2.

Planning

Afwijking begroting? Ja

Als we kijken naar de realisatie voor fase 1 dan ligt deze in lijn met de begroting. Voor de prognose wordt nog aangesloten bij de begroting. Wel zien we dat de proceskosten fors toenemen (ureninzet en externe advisering). Enerzijds veroorzaakt door veel leergeld binnen de organisatie. Anderzijds veroorzaakt door veel kosten rondom juridische zaken (samenwerking Enpuls), technische ontwerputwerking en de niet geslaagde aanbesteding waardoor de onderhandelingsprocedure met gegadigde moest worden gestart. Dit leidt zowel aan de kant van de gemeente als aan de kant van de gegadigde (ontwerpvergoeding) tot aanvullende en niet begrote kosten. We hebben een best forse inzet nodig van DWA (technische projectondersteuning) en AKD (juridische ondersteuning). Een deel (€ €125.000) van deze kosten is gedekt vanuit de Elena-subsidie. Aanvullend worden er nu al kosten gemaakt voor de vooropdracht warmtevoorziening Tuinen van Zandweerd en Rubensstraat (zie mede toelichting H2 Stand van zaken Q4).

De onderhandelingen bij de aanbesteding lopen nog. Deze zullen naar verwachting in Q1 2022 worden afgerond. Voor de financiële begroting zal het reserend saldo van 2021 overgeheveld worden naar 2022. Verdere realisatie van het productiedeel zal plaatsvinden in 2022 na afronding van de aanbestedingsprocedure.

Afwijking totaalplanning? Behoeft aandacht

De beoogde planning van realisatie en ontwikkeling van de woningen in de Tuinen van Zandweerd is snel en voortvarend ter hand genomen. In relatie tot aanbesteden van de warmteleverancier ontstaat er een vertraging waardoor warmte niet op tijd door de warmteleverancier aan de woningen geleverd kan worden. Dit slaat zowel op de woningen in de Tuinen van Zandweerd als op de woningen van Stichting Eigen Bouw aan de Rubenstraat. Hiervoor worden nu voorbereidende werkzaamheden getroffen om in dat geval een tijdelijke energievoorziening voor de woningen die eerder in gebruik zijn dan dat het warmtenet operationeel is, te leveren.

Ten opzichte van de oorspronkelijke planning zal er vertraging op de volgende onderdelen plaatsvinden:

- Nieuwe besluitvorming voor fase 1 en fase 2 wanneer uit de onderhandelingen blijkt dat een project alleen haalbaar is door de combinatie van die fasen.
- Ecologisch onderzoek maakt duidelijk dat er diverse diersoorten op locaties waar technische voorzieningen zijn gepland zijn vastgesteld. Hiertoe dienen vervolgonderzoeken plaats te vinden waardoor deze projectonderdelen met een vertraging van 0,5 – 1 jaar kunnen worden gerealiseerd
- De doorontwikkeling naar fase 2 zal meer tijd innemen. Met de corporaties worden afspraken gemaakt om hun bezit in deze fase later dan overeengekomen aan te sluiten

Communicatie

Communicatie Op koers

Samen met de buurt is een buurtplan opgesteld 'Zandweerd gaat voor minder'. Dit is een aanpalend project aan het SWZ fase 1, maar heeft veel raakvlakken. Het SWZ fase 1 maakt onderdeel uit van het buurtplan en wordt ook verwerkt in het zogenaamde Wijk Uitvoeringsplan dat voor de wijk Zandweerd is opgesteld. In maart/april zal de aanpak verder versterkt worden zodat communicatie en betrokkenheid nog meer kan worden vormgegeven.

Lopende activiteiten communicatie vanuit SWZ fase 1, ondanks coronabeperkingen:

- Diverse bewonersavonden rondom warmtenet in de Tuinen van Zandweerd. Voor toekomstige bewoners en voor omwonenden
- Tuinen van Zandweerd:
 - o Promofilm
 - o Factsheet ontwikkeling
 - o Technische bijlage aansluiting Slim Warmtenet
 - o Definitief maken tariefstructuur
 - o Inrichting helpdesk
 - o 5 gehouden bewonersavonden met voorlichting over het SWZ
 - o Interessepeiling o.b.v. enquête onder zelfbouwers: > 50% geeft in eerste instantie aan te willen aansluiten op het SWZ
 - o Er is een helpdesk vanuit zowel de nieuwbouw (www.opjstek.nl) als vanuit de bestaande bouw (www.zandweerdstroomt.nl) ingericht voor vragen over o.a. het warmtenet
 - o Aansluitovereenkomst en technische voorwaarden gepubliceerd
 - o Brief vanuit portefeuillehouder voor aansluiting op SWZ
 - o Technische informatiesessies toekomstige bewoners
- Bestaande bouw:
 - o Traject gestart rondom ophalen van 70% commitment huurders voor aansluiting op SWZ.
 - o Burendag september 2021
 - o Isolatieavond februari 2022

Overige informatie

N.v.t.

De Toegangen
Inleiding

Het verbindend kader sociaal domein is een ambitedocument dat overzicht, planning en proces biedt voor de stappen die we zetten in het sociaal domein om de transformatie succesvol te maken. Na de transitiefase (implementatie wettelijke taken in het sociale domein vanaf 1 januari 2015), zetten we onze energie verder in op de transformatie:

- We versterken de sociale infrastructuur in de wijken en gaan inzetten op preventie, zodat passende ondersteuning en begeleiding naar werk vroegtijdig en via voorliggende voorzieningen geboden kan worden.
- We zorgen ervoor dat onze toegangen (jeugd, wmo, beschermd wonen, inkomen, werk en bzt) werken vanuit 1 huishouden, 1 plan, 1 regisseur.
- We creëren en evalueren collectieve en innovatieve vormen van zorg en ondersteuning en vormen van werkend leren, waarmee we bijdragen aan de juiste zorg op de juiste plek.
- We realiseren datagerichte sturing op de kwaliteit en uitgaven in de zorg en ondersteuning in Deventer.

Het is nodig om steeds te kunnen blijven inspelen op de veranderende samenleving, mogelijkheden op innovatie en om passende ondersteuning en begeleiding van mensen naar werk ook op langere termijn goed, toegankelijk en betaalbaar te houden.

Deze rapportage gaat verder in op het onderdeel de Toegang, dat aangemerkt is als project in de leidraad grote projecten. Voor de realisatie van het thema Toegang ("1 huishouden, 1 plan, 1 contactpersoon") hebben we te maken met o.a. de volgende gemeentelijke loketten:

- Sociale teams voor maatschappelijke ondersteuning en multiprobleem
- Team Toegang Jeugd
- Deventer Werk talent (Konnected) voor werk
- Regionale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang
- Jongerenloket voor werk en onderwijs
- Team Inkomensondersteuning voor inkomen en minimabeleid
- Publiekscontacten Zorg voor maatschappelijke ondersteuning en minimabeleid
- Budget Adviesbureau Deventer voor schuldhulpverlening

Toegang vanuit de inwoner gezien is: waar kan ik terecht met mijn vraag of zorgen? Hoe kan ik zaken regelen (ondersteuning, hulp, geld) of zelf regelen via buurthulp of vrijwilligers? Zoals uit de genoemde gemeentelijke loketten blijkt, zijn er diverse plekken waar bewoners terecht kunnen en waar wordt bepaald of een inwoner recht heeft op voorzieningen/hulp/ (financiële) ondersteuning. Daarnaast hebben we op het gebied van jeugdzorg ook nog te maken met de toegang via de huisarts, medisch specialist en jeugdarts en gecertificeerde instellingen.

Het organiseren van de toegang wordt in de aanbestedingswetgeving beschouwd als een overheidsopdracht waarbij zich het vraagstuk voordoet of op dit moment alle toegangen wel rechtmatig georganiseerd zijn. Met name speelt dat omdat we thans aan een aantal gerichte partners in de stad subsidie verlenen tot de organisatie van de toegang voor jeugdhulp (Team Toegang Jeugd), Wmo (sociale teams) te komen.

Er lopen 4 deelprojecten:

- Procesaanpak Transformatie sociaal domein waarvan de Toegang onderdeel uitmaakt
- Doorontwikkeling sociale teams
- Doorontwikkeling Team Toegang Jeugd

- Borgen Regionale Toegang Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang

Besluitvorming

Als kader waarbinnen de transformatieopgave van de Toegang plaatsvindt is in december 2018 door het college het Verbindend Kader Sociaal Domein vastgesteld. Het Verbindend Kader Sociaal Domein is vervolgens met de raad in een aantal raadstafels besproken en is in het voorjaar 2019 voor kennisgeving aangenomen door de raad als routekaart voor het sociale domein. De planning van de (beleids)stukken in het sociaal domein wordt steeds geactualiseerd en bij de kwartaalrapportages aangeboden aan de raad. Op 22 december 2021 heeft de raad ingestemd met de faseovergangen van de vier deelprojecten naar de realisatiefase.

Projectfase

Alle deelprojecten zijn gerealiseerd.

Voortgang :

Alle deelprojecten zijn volgens planning afgerond per 1/1/2022.

Risico's: Geen.

Bijlage 14 Budgetoverhevelingen

(bedragen x €1)

Prog	TV	Onderwerp	Lasten	Storting in reserve	Baten (anders dan reserve)	Putting uit reserve	Saldo	Reden van overheveling
1	0.1	Wijknummers	27.000	0	0	27.000	0	Activiteit complexer dan ingeschat. Daardoor langere doorlooptijd.
1	0.2	Klantcontactsysteem	46.400	0	0	46.400	0	De ontwikkeling van het Klant Contact Systeem is opgepakt in Dimpact-verband, waar meerder gemeenten bij betrokken zijn. De afstemming heeft meer tijd gekost dan verwacht. Het project is inmiddels opgestart.
1	0.1	Rekenkamer Raad	25.900	0	0	0	25.900	Per 1 januari kent Deventer een Rekenkamer in plaats van een rekenkamercommissie. Het opstarten hiervan heeft meer tijd geveerd.
1	0.1	Inwoners aan zet	34.300	0	0	9.300	25.000	Bij het collegeakkoord is eenmalig budget toegekend. Besteding is gespreid over meerdere jaren.
1	0.1	Jongerenraad	30.000	0	0	30.000	0	Bij het collegeakkoord is eenmalig budget toegekend. Besteding is gespreid over meerdere jaren.
Totaal programma 1			163.600	0	0	112.700	50.900	
Prog	TV	Onderwerp	Lasten	Storting in reserve	Baten (anders dan reserve)	Putting uit reserve	Saldo	Reden van overheveling
2	1.2	Ondermijning en Weerbaarheid	55.000	0	0	55.000	0	Vanwege corona hebben niet alle geplande activiteiten in 2021 plaatsgevonden. Dit krijgt een vervolg in 2022.
2	1.2	Planvorming Beestenmarkt	50.000	0	0	50.000	0	Planvorming is in Q4 gestart en wordt afgerond in april 2022.
Totaal programma 2			105.000	0	0	105.000	0	

Prog	TV	Onderwerp	Lasten	Storting in reserve	Baten (anders dan reserve)	Putting uit reserve	Saldo	Reden van overheveling
3	2.1	MJOP projecten straten, wegen en pleinen	1.347.151	0	0	136.944	1.210.207	Een aantal projecten loopt door in 2022 doordat ze complexer zijn geworden dan vooraf gedacht, zijn te optimistisch geprogrammeerd of is het in het kader van integraliteit beter om ze later te plannen. Verder heeft een aantal projecten vertraging opgelopen door juridische procedures en/of burgerparticipatie.
3	2.1	Desinteratieschade aanleg glasvezel	45.924	0	0	45.924	0	Budget wordt besteed als de desintegratieschade zich voor doet
3	2.1	Groot onderhoud VRI's	262.989	0	34.864	0	228.125	Een aantal projecten loopt door in 2022 doordat ze complexer zijn geworden dan vooraf gedacht, zijn te optimistisch geprogrammeerd of is het in het kader van integraliteit beter om ze later te plannen. Verder heeft een aantal projecten vertraging opgelopen door juridische procedures en/of burgerparticipatie.
3	2.1	Groot onderhoud CTKW	150.000	0	0	0	150.000	Een aantal projecten loopt door in 2022 doordat ze complexer zijn geworden dan vooraf gedacht, zijn te optimistisch geprogrammeerd of is het in het kader van integraliteit beter om ze later te plannen. Verder heeft een aantal projecten vertraging opgelopen door juridische procedures en/of burgerparticipatie.
3	2.1	Projecten MIND	107.035	0	25.000	82.035	0	Een aantal projecten loopt door in 2022 doordat ze complexer zijn geworden dan vooraf gedacht, zijn te optimistisch geprogrammeerd of is het in het kader van integraliteit beter om ze later te plannen. Verder heeft een aantal projecten vertraging opgelopen door juridische procedures en/of burgerparticipatie.
3	2.1	MJOP projecten openbare verlichting	172.469	0	52.268	0	120.201	Een aantal projecten loopt door in 2022 doordat ze complexer zijn geworden dan vooraf gedacht, zijn te optimistisch geprogrammeerd of is het in het kader van integraliteit beter om ze later te plannen. Verder heeft een aantal projecten vertraging opgelopen door juridische procedures en/of burgerparticipatie.
3	5.7	MJOP projecten openbaar groen en speelgelegenheden	162.000	0	0	0	162.000	Een aantal projecten loopt door in 2022 doordat ze complexer zijn geworden dan vooraf gedacht, zijn te optimistisch geprogrammeerd of is het in het kader van integraliteit beter om ze later te plannen. Verder heeft een aantal projecten vertraging opgelopen door juridische procedures en/of burgerparticipatie.
Totaal programma 3			2.247.568	0	112.132	264.903	1.870.533	

Prog	TV	Onderwerp	Lasten	Storting in reserve	Baten (anders dan reserve)	Putting uit reserve	Saldo	Reden van overheveling
4	7.4	Circulaire Hotspots	50.000	0	0	50.000	0	Opdracht vanuit de Raad. Project kent verschillende termijnen, 1e termijn wordt in februari 2022 afgerond.
4	7.4	Klimaatmiddelen Transitievisie warmte/wijkaanpak/energieloketten	108.047	0	0	108.047	0	Vanwege personeelsgebrek en prioriteit voor het participatietraject rondom de RES en de Windverkenning zijn het WUP Oranjekwartier/Ludgeruskwartier, buurtaanpak in de warmtetransitie en het verder met Deventer Energie doorontwikkelen van het energieloket vertraagd.
4	7.4	Wijkuitvoeringsplan Bathmen	20.000	0	0	20.000	0	Het opstellen van een WUP is een gezamenlijk proces met de buurtbewoners. Vanwege Corona is een aantal participatie-activiteiten uitgesteld. Deze participatie is essentieel. Dat is ook de reden dat de projectuitvoering een half jaar is verlengd.
4	7.4.	Regeling Reductie Energiegebruik Woningen	258.185	0	258.185	0	0	De RREW termijn loopt door tot en met 31-07-2022. De van het rijk ontvangen RREW-middelen kunnen ook tot die datum worden ingezet. In het plan van aanpak is reeds rekening gehouden met een projectduur tot 31-07-2022.
4	7.4	Zandweerd Stroomt	2.772.767	0	2.772.767	0	0	De aanbesteding en contractering van een warmteleverancier voor het Slim Warmtenet is complexer dan aanvankelijk gedacht. Slechts één warmteleverancier heeft onder voorwaarden een aanbieding gedaan. Met deze warmteleverancier zijn wij sinds zomer 2021 in onderhandeling. Om te komen tot een onvoorwaardelijke aanbieding die economisch haalbaar is en waarbij de risico's op een verantwoorde manier zijn verdeeld tussen warmteleverancier en gemeente. Extra complicerende factor is de sterkt gestegen marktprijzen. Als gevolg van de langere selectieprocedure zijn diverse wijkacties en deelprojecten van Zandweerd Stroomt vertraagd. Geplande acties zijn voorbereid en met het projectteam en onze externe partners kan de vertraging in 2022 worden ingelopen.
4	7.3	Archeologiekosten herinrichting Lebuïnuspleinen	202.000	0	0	0	202.000	Het budget is beschikbaar gesteld in de 3e kwartaalrapportage 2021. De middelen zijn begroot in 2021 terwijl de werkzaamheden, conform planning, doorlopen in 2022.
Totaal programma 4			3.410.999	0	3.030.952	178.047	202.000	

Prog	TV	Onderwerp	Lasten	Storting in reserve	Baten (anders dan reserve)	Putting uit reserve	Saldo	Reden van overheveling
5	8.1	Implementatie omgevingswet	279.945	0	0	0	279.945	De implementatie Omgevingswet vanuit het Rijk is uitgesteld en deze uitgaven lopen daarom ook langer door.
5	8.1	Extra bijdrage uit AU omgevingswet	55.011	0	0	0	55.011	Bijdrage is eind december beschikbaar gekomen en wordt in 2022 ingezet.
5	8.1	De Nieuwe Keizer	105.275	0	0	0	105.275	Verkenningfase is nog niet afgerond
5	8.3	Flexwonen	73.535	0	0	0	73.535	Ambtelijke inzet is in 2021 ingezet op generieke voorbereidingen voor de woningbouwopgave en dit specifieke project is daarom pas later gestart.
5	0.3	Groot onderhoud woonwagens	14.056	0	0	14.056	0	Vorbereidingstraject Zweedsestraat heeft meer tijd gekost
5	8.1	Kavelruil	150.882	0	150.882	0	0	Betreft budget dat in 2021 niet is aangesproken maar wel meerjarig commitment over is afgegeven aan derden. De exacte timing is afhankelijk van de voortgang van derden.
5	8.1	Kracht van Salland	189.264	0	0	189.264	0	Betreft budget dat in 2021 niet is aangesproken maar wel meerjarig commitment over is afgegeven aan derden. De exacte timing is afhankelijk van de voortgang van derden.
5	2.1	Mobiliteitsstudie Poort van Deventer	52.908	0	0	0	52.908	Langere doorlooptijd vanwege complexiteit / draagvlak project
5	0.3	Normalisatie woonwagens	19.951	0	0	0	19.951	Vorbereidingstraject Zweedsestraat heeft meer tijd gekost
5	8.1	Stadscampus	75.687	0	0	0	75.687	Betreft budget dat in 2021 niet is aangesproken maar wel meerjarig commitment over is afgegeven aan derden. De exacte timing is afhankelijk van de voortgang van derden.
5	8.1	Stadshof	13.918	25.556	0	39.474	0	Langere doorlooptijd vanwege complexiteit project
5	8.1	Vitaal platteland	142.837	0	0	37.107	105.730	Betreft budget dat in 2021 niet is aangesproken maar wel meerjarig commitment over is afgegeven aan derden. De exacte timing is afhankelijk van de voortgang van derden.
5	8.3	DomeinPlan 2021 Omgevingswet	288.094	0	140.484	0	147.610	De implementatie Omgevingswet vanuit het Rijk is uitgesteld en deze uitgaven lopen daarom ook langer door.
5	8.1	ICT : aanbesteding Obsurve	91.148	0	32.357	58.790	0	Aanbesteding is uitgesteld in afwachting van ander project
5	8.1	ICT : Basisregistratie ondergrond	46.170	0	0	46.170	0	Aanbesteding is uitgesteld in afwachting van ander project
Totaal programma 5			1.598.681	25.556	323.723	384.861	915.653	

Prog	TV	Onderwerp	Lasten	Storting in reserve	Baten (anders dan reserve)	Putting uit reserve	Saldo	Reden van overheveling
6	8.3	Ludgeruskwartier	121.147	0	0	0	121.147	Langere doorlooptijd vanwege complexiteit project
6	0.3	Oranjekwartier	155.522	0	0	0	155.522	Langere doorlooptijd vanwege complexiteit project
6	8.3	Aan de Dijk	852.871	0	852.871	0	0	Langere doorlooptijd vanwege complexiteit project
6	0.3	Polstraat 48	7.257	392.743	400.000	0	0	Verkoop is uitgesteld vanwege nader te maken afspraken met derden.
6	0.3	Driehoek Snippeling	898.615	0	898.615	0	0	Afwikkeling verkoop gronden in afwachting besluitvorming
Totaal programma 6			2.035.412	392.743	2.151.486	0	276.669	

Prog	TV	Onderwerp	Lasten	Storting in reserve	Baten (anders dan reserve)	Putting uit reserve	Saldo	Reden van overheveling
7	6.5	Impuls werken	170.000	0	0	0	170.000	Als gevolg van de bestandsstijging hebben de gemeenten via de decembercirculaire 2020 extra middelen ontvangen om de kansen op werkgelegenheid voor de doelgroepen te vergroten. Het plan was deze middelen in te zetten voor de intensivering van de dienstverlening van groeien. Door diezelfde corona is dit project vertraagd en wordt dit nu opgestart.
7	6.5	Breed offensief mensen arbeidsbeperking	104.190	0	0	0	104.190	Het wetsvoorstel breed offensief is nog niet door de eerste en tweede kamer vastgesteld, niet alle voorgestelde wijzigingen vragen echter een formele wetswijziging. Het gaat onder andere om het stroomlijnen van de administratieve werkprocessen rondom loonkostensubsidie, het uniformeren van de loonwaardebepaling en werkgeversdienstverlening. In regionaal verband wordt de verkenning opgestart op welke wijze dit budget hiervoor kan worden ingezet.
7	6.5	Integrale Human Capital Agenda	68.780	0	0	0	68.780	Om de kansen op werkgelegenheid te optimaliseren is het voorstel gedaan te komen tot een integrale HCA. Hiervoor is een externe projectleider geworven. Het project is later gestart omdat de werving enige tijd in beslag nam. Het project wordt in april 2022 afgerond.
7	6.5	Ontwikkelfonds Cleantechregio	966.681	0	966.681	0	0	Het betreft hier een onderdeel van de regiodeal. De bijbehorende subsidieregeling kent een doorlooptijd van 2 jaar.
7	6.3	Toeslagenaffaire	118.249	0	118.249	0	0	In 2021 is het gemeentelijk Meldpunt Toeslagenaffaire ingericht. Vanuit dit Meldpunt worden inwoners van Deventer ondersteund die gedupeerd zijn in de zogenaamde Toeslagenaffaire. De kosten van dit Meldpunt worden gedeclareerd bij het Rijk. Deze declaratie wordt ingediend in het jaar waarop de gedupeerde ouder een plan van aanpak ondertekent. Een groot deel van de werkzaamheden uit dit plan van aanpak vindt echter nog in de periode na ondertekening plaats, vaak ook in volgende jaren. Door een gedeelte van de bij het Rijk over 2021 gedeclareerde middelen over te hevelen naar 2022 zijn de kosten voor de uitvoering van plannen van aanpak die in 2021 zijn ondertekend ook in 2022 worden gedekt.

7	6.3	Deltaview	39.000	0	0	39.000	0	Het project DeltaView heeft vertraging opgelopen in de start van het project vanwege corona. Een groot onderdeel van de werkwijze van dit project is namelijk het 'naar de inwoners toe gaan'. Dat is een lange periode niet mogelijk geweest vanwege geldende maatregelen
7	6.3	Robuuste rechtsbeschermingssysteem	139.190	0	0	0	139.190	Inhoudelijk gaat het om een brede doelgroep: van lichte ondersteuning, bijvoorbeeld aan digitaal minder vaardige mensen bij het invullen van digitale formulieren (in de bibliotheken), tot zware ondersteuning in bijvoorbeeld de coördinatie voor gezinnen met meervoudige complexe problemen. De middelen worden in 2022 besteed aan de doelgroep.
7	6.3	Impuls integraal werken	222.144	0	0	0	222.144	Op dit moment vindt de verkenning plaats op welke wijze de beschikbare middelen het best passend in Deventer moeten worden ingezet. De verkenning leidt tot een integraal projectplan waar de diverse acties tbv de 4 doelstellingen zijn uitgewerkt. Hierbij worden de programma's 1,2, 7,8 en 9 intensief betrokken (beleid en uitvoering).
Totaal programma 7			1.828.234	0	1.084.930	39.000	704.304	

Prog	TV	Onderwerp	Lasten	Storting in reserve	Baten (anders dan reserve)	Putting uit reserve	Saldo	Reden van overheveling
8	5.1	Spuk Sportakkoord 2021	182.172	0	182.172	0	0	Vertraging projecten door corona
8	6.1	Perspectief jongeren in corona tijd	37.317	0	0	0	37.317	Corona
8	6.1	Kinder-en jongerenwerk (congres)	27.564	0	27.564	0	0	Congres kon niet doorgaan door corona
8	6.1	Jongerenwerk jeugd corona	84.709	0	0	0	84.709	Corona
8	6.1	Mentale ondersteuning jeugd corona	71.523	0	0	0	71.523	Corona
8	6.1	Ontmoeten jeugd corona	49.609	0	0	0	49.609	Corona
8	6.1	Van Wieg naar Werk projecten	199.844	0	0	199.844	0	Corona
8	6.1	Innovatiebudget sociaal domein	80.428	0	0	80.428	0	Planning/fasering en complexiteit toegang
8	6.1	Sociale Cohesie Binnenstad	17.125	0	17.125	0	0	Corona
8	6.1	Laag geletterdheid	15.841	0	15.841	0	0	Corona
8	6.1	LHBT Emancipatiebeleid	18.645	0	0	0	18.645	Corona
8	6.1	Bed, Bad en Brood	94.286	0	0	59.474	34.812	Zonder overheveling knelpunten uitvoering 2022.
8	6.1	Werkbudget verhoogde asielstroom	482.955	0	0	265.286	217.669	Conform nota - middelen inburgering overhevelen naar 2022 gezien structurele tekorten plannen
8	6.1	Nieuwe wet inburgering 1-1-2022	231.124	0	0	95.080	136.044	Conform nota - middelen inburgering overhevelen naar 2022 gezien structurele tekorten plannen
8	6.1	Vergoeding eigen bijdrage ouders corona	29.689	0	0	0	29.689	Corona
8	6.1	Preventiefonds	24.439	0	0	0	24.439	Corona
8	6.1	Einde lening inburgeringsplichtig	12.829	0	0	0	12.829	Decembercirculaire 2021 middelen ontvangen. inburgering geen sluitende begroting
8	6.1	Inburgering ICT	29.919	0	0	0	29.919	Decembercirculaire 2021 middelen ontvangen. inburgering geen sluitende begroting

8	6.2	Koplopertraject clientondersteuning	400.000	0	0	0	400.000	Geen capaciteit
8	6.2	Ontwikkeling van de toegang	177.742	0	0	0	177.742	Planning/fasering en complexiteit toegang
8	6.2	Extra capaciteit team toegang WMO	100.000	0	0	0	100.000	Planning/fasering en complexiteit toegang
8	6.2	Versterking ondersteuning wijkteams	278.039	0	0	0	278.039	Decembercirculaire 2021 - verzoek wethouder
8	6.71	Implementatiebudget ICT Sociaal Domein	299.475	0	0	299.475	0	Fasering verkeerd ingeschat. fase 2 volgt in 2022
8	6.71	Administrateur BAD	35.000	0	0	0	35.000	Vertraging aanstelling administrateur
8	6.81	Hygienische Probleem Huishoudens	45.307	0	13.422	31.885	0	Overheveling is noodzakelijk omdat dit een gezamenlijke afspraak is met de woningcorporaties dat we geld beschikbaar stellen voor de schoonmaak van versmeerde huishoudens. In 2021 is er nog geen geld voor uit gegeven en het budget zal naar 2022 moeten worden overgeveeld.
8	6.81	Brede aanpak dak- en thuisloosheid	29.794	0	0	0	29.794	vanaf begin 2022 om dakloosheid onder jongvolwassenen maximaal terug te dringen en hier de resterende regionale rijksmiddelen 'Een (t)huis, een toekomst' voor in te zetten.
8	7.1	Lokale preventie akkoorden	35.750	0	35.750	0	0	Corona
Totaal programma 8			3.091.125	0	291.874	1.031.472	1.767.779	
Prog	TV	Onderwerp	Lasten	Storting in reserve	Baten (anders dan reserve)	Putting uit reserve	Saldo	Reden van overheveling
9	4.2	Budget eerste verkenning zwaluwenburg	75.000	0	0	0	75.000	Geen projectleider vanuit PRO
9	4.2	Onderhoud en beheer gymzalen	214.972	0	20.742	103.138	91.092	Fasering niet juist ingeschat
9	4.3	Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)	385.225	0	385.225	0	0	OAB gelden kennen periode 4 jaar. 2022 laatste jaar van deze 4 jaar.
9	4.3	Nationaal Programma Onderwijs	356.136	0	356.136	0	0	Beschikking middelen december 2021 binnen gekomen
9	6.72	Uitvoeringsbudget jeugd	100.000	0	0	0	100.000	Geen capaciteit om onderzoek te starten
Totaal programma 9			1.131.333	0	762.103	103.138	266.092	

Prog	TV	Onderwerp	Lasten	Storting in reserve	Baten (anders dan reserve)	Putting uit reserve	Saldo	Reden van overheveling
10a	3.1	TBBT Leefbaarheid	127.058	0	0	0	127.058	Realisatie van de Uitvoeringsagenda TBBT is meerjarig. De planning is op voorhand nog niet bekend.
10a	3.1	TBBT Duurzame mobiliteit	69.984	0	0	0	69.984	Realisatie van de Uitvoeringsagenda TBBT is meerjarig. De planning is op voorhand nog niet bekend.
10a	3.1	TBBT Ruimte voor ondernemen	82.200	0	0	0	82.200	Realisatie van de Uitvoeringsagenda TBBT is meerjarig. De planning is op voorhand nog niet bekend.
10a	3.1	TBBT Energie en klimaat	165.000	0	0	0	165.000	Realisatie van de Uitvoeringsagenda TBBT is meerjarig. De planning is op voorhand nog niet bekend.
10a	3.1	Vaart in de haven	18.032	0	0	18.032	0	Als gevolg van capaciteitstekort zijn de werkzaamheden gefaseerd opgepakt waardoor deze in 2022 doorlopen.
10a	3.1	Internationaal beleid	51.401	0	0	51.401	0	Budget wordt gefaseerd uitgegeven. De planning is op voorhand nog niet bekend.
10a	3.4	Deventer studentenstad	42.500	0	0	0	42.500	Door de lockdown en coronamaatregelen hebben studentenactiviteiten stilgelegen in 2021
Totaal programma 10a			556.175	0	0	69.433	486.742	

Prog	TV	Onderwerp	Lasten	Storting in reserve	Baten (anders dan reserve)	Putting uit reserve	Saldo	Reden van overheveling
10b	5.3	Extra capaciteit team beleid	44.480	0	0	0	44.480	Er is incidentele capaciteit beschikbaar voor structurele werkzaamheden. Het budget is niet direct uitgegeven maar wordt per project weloverwogen ingezet. Hierdoor is het budget niet volledig in 2021 besteed maar vindt besteding ook plaats in 2022.
10b	5.3	Coronaloeket	47.000	0	0	0	47.000	Verlenging Coronaloeket tot eind 2022
10b	5.5	Bodenloods ontvlechting tussenruimte	30.000	0	0	30.000	0	Langere looptijd van het project
10b	5.3	Kunstopdrachten	16.625	0	0	16.625	0	Eind 2021 is een verbetertraject gestart om de beleidsuitvoering rondom kunstopdrachten te stroomlijnen. Omdat dit traject eind 2021 is gestart loopt het door in 2022.
10b	5.5	Onderzoek vml Sint Jurrienshuis	56.000	0	25.000	31.000	0	Langere looptijd door complexiteit project
10b	5.5	Evaluatiekosten Viking	25.000	0	0	0	25.000	De evaluatie is in 2021 gestart en afronding vindt plaats in 2022.
10b	5.5	Kerkenvisie	50.000	0	0	0	50.000	Urgentere vraagstukken met betrekking tot erfgoed zijn voorgegaan waardoor het project Kerkenvisie is uitgesteld. Uitvoering vindt plaats in 2022-2023.
Totaal programma 10b			269.105	0	25.000	77.625	166.480	

Prog	TV	Onderwerp	Lasten	Storting in reserve	Baten (anders dan reserve)	Putting uit reserve	Saldo	Reden van overheveling
11	0.4	Ontwikkelbudget financiële functie	127.700	0	0	127.700	0	Migratie naar een nieuw rapportagesysteem is vertraagd opgeleverd eind 2021. Hiermee is het bedrijfsrisico (uitval systemen) geëlimineerd. Doorontwikkeling van de financiële informatievoorziening en versterking strategische advisering schuift door naar 2022.
11	0.4	Leren en ontwikkelen	192.000	0	0	0	192.000	In verband met de corona-pandemie kon met name de teamontwikkeling in 2020 niet doorgaan. In 2021 kon de achterstand nog niet geheel worden ingehaald.
11	0.4	Informatieveiligheid	346.715	0	0	233.662	113.053	Project loopt uit doordat leverancier niet sneller kan leveren. Daarnaast worden een aantal onderwerpen vanuit het informatieveiligheidsplan verder uitgewerkt zoals dataclassificatie, risico-analyse BIO-AVG en onderzoek Javaclients.
11	0.4	ICT projecten	1.192.868	0	485.519	344.940	362.409	Nagenoeg alle projecten zijn in uitvoering. Activiteiten zijn complexer dan ingeschat en werkzaamheden zijn vertraagd als gevolg van gebrek aan personeel.
11	0.4	Directiebudget loonsom	236.819	0	0	0	236.819	Voor- en nadelen binnen de loonsom worden meerjarig met elkaar vereffend. In 2021 is meer dekking van loonkosten gerealiseerd door een hoog aantal productieve uren op tarief op projecten. Het voordeel is in 2022 benodigd voor de dekking van incidentele personele knelpunten.
Totaal programma 11			2.096.102	0	485.519	706.302	904.281	

Prog	TV	Onderwerp	Lasten	Storting in reserve	Baten (anders dan reserve)	Putting uit reserve	Saldo	Reden van overheveling
12	0.8	Directiebudget	127.453	0	0	0	127.453	De resterende ruimte 2021 voor incidentele knelpunten in de loonsom is benodigd voor doorlopende posten in 2022.
12	0.8	Online communicatie	56.697	0	0	56.697	0	Activiteiten zijn complexer dan verwacht. Werkzaamheden lopen daardoor deels door naar 2022.
12	0.8	Eur. richtl. energiepres. geb.	9.121	0	0	0	9.121	In de septembercirculaire 2021 is dit bedrag ontvangen. Naar aanleiding van de Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD III) is er een verplichting geïntroduceerd voor het documenteren van de energieprestatie van een installatie, voor het installeren van zelfregulerende apparatuur per verblijfsruimte en voor laadinfrastructuur voor elektrische auto's. Ook zijn de eisen voor de energieprestatie van technische bouwsystemen en de keuring van verwarmingsinstallaties en airconditioningssystemen aangepast. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving. Informatie over de jaren 2022 en verder volgt in een volgende circulaire. Deze werkzaamheden voor de gemeente moeten nog worden opgestart.
12	0.8	Omgevingsveiligheidsdiensten	27.000	0	0	0	27.000	Voor versterking omgevingsveiligheidsdiensten is voor de jaren 2021 t/m 2024 jaarlijks €27.000 beschikbaar gesteld. In 2022 wordt hiervoor een plan opgesteld.
12	0.8	Corona algemeen	1.177.193	0	0	0	1.177.193	Deze middelen worden overgeheveld naar 2022 en blijven daarmee gereserveerd voor de aanpak van de gevolgen van de coronacrisis.
12	0.8	Corona cultuur	1.162.685	0	0	0	1.162.685	Deze middelen worden overgeheveld naar 2022 en blijven daarmee gereserveerd voor de aanpak van de gevolgen van de coronacrisis voor maatschappelijke instellingen conform het daarvoor opgestelde afwegingskader.
12	0.8	Stelpost lonen/prijzen	647.371	0	0	0	647.371	Deze middelen worden overgeheveld en aangewend ter dekking van de eind februari 2022 onlangs gesloten CAO akkoord gemeenteambtenaren voor 2021/2022.

12	0.8	Dec. circulaire '21 lokaal cultuur aanbod	270.694	0	0	0	270.694	Deze middelen worden overgeheveld naar 2022 en blijven daarmee gereserveerd voor de aanpak van de gevolgen van de coronacrisis voor maatschappelijke instellingen conform het daarvoor opgestelde afwegingskader.
Totaal programma 12			3.478.214	0	0	56.697	3.421.517	
Totaal			22.011.548	418.299	8.267.719	3.129.178	11.032.950	

MPG 2022

Meerjaren Perspectief Grondzaken
Gemeente Deventer
Mei 2022

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding en doelstelling	4
1.2	Status van het MPG	5
1.3	Aanpak en uitgangspunten MPG	5
2	Kaders & ontwikkelingen	7
2.1	Beleidsmatige context (rol grondbeleid)	7
2.2	Maatschappelijke context	7
2.3	Ontwikkelingen en Parameters	9
2.4	Doorontwikkeling risicomangement	10
3	Programmering woningbouw	11
3.1	Inleiding	11
3.2	Realisatie wonen	11
3.3	Behoefteprognose wonen	14
3.4	Prognose Kwantitatief	14
4	Programmering bedrijven en voorzieningen	19
4.1	Inleiding	19
4.2	Realisatie bedrijventerrein en voorzieningen	19
4.3	Behoefteprognose bedrijven en voorzieningen	20
4.4	Prognose bedrijven en voorzieningen	20
5	Toelichting op de actualisatie 2022	23
5.1	Inleiding	23
5.2	Bouwgronden woningbouw in exploitatie	23
5.3	Bouwgronden bedrijventerreinen in exploitatie	26
5.4	Strategische grondvoorraad	27
	Strategische verwerving	27
	Projecten in voorbereiding	28
	Stille reserve	29
5.5	Afgesloten complexen	30
5.6	Faciliterend grondbeleid	31
5.7	Tussentijdse winstneming	32
6	Financieel Meerjaren Perspectief	33
6.1	Inleiding	33
6.2	Financiële analyse meerjaren perspectief	33
6.3	Verdeling kosten en opbrengsten	34
6.4	Ontwikkeling boekwaarde	38
7	Weerstandvermogen en vermogenspositie	39
7.1	Ontwikkeling risico's	39
7.2	Ontwikkeling resultaten	40
7.3	Balanspositie per 31-12-2021	40
	BIJLAGEN	42

Bijlage I	Waarderen van gronden	43
Bijlage II	Factsheets (vertrouwelijk)	45
Bijlage III	Risicoverloop (vertrouwelijk)	46
Bijlage IV	Aan- en verkoop boek (vertrouwelijk)	47
Bijlage V	Compensatieafspraken (vertrouwelijk)	48
Bijlage VI	Meerjarenbegrotingen (vertrouwelijk)	49
Bijlage VII	Rekentechnische uitgangspunten (vertrouwelijk)	50

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Het Meerjaren Perspectief grondzaken, hierna te noemen MPG biedt een jaarlijks overzicht en inzicht in het verloop van de grondexploitaties en de “grondportefeuille” van de gemeente Deventer.

In dit MPG geven we een beeld van de situatie per 1-1-2022, we kijken vooruit naar de verwachtingen voor de komende jaren en blikken terug op de veranderingen die wij hebben geconstateerd ten opzichte van het MPG per 1-1-2021.

Het MPG dient als jaarlijks terugkerend instrument waarin de samenhang van alle ontwikkelingen en keuzes in beeld worden gebracht.

De volgende doelen worden met dit MPG nagestreefd:

1. Presentatie van een integraal beeld, dat de verschillende beleidsvelden overstijgt.
2. Het verstrekken van informatie over programmatische en plantechische uitgangspunten.
3. Het bieden van inzicht in de actuele financiële stand van de gemeentelijke grondexploitaties.
4. Het bieden van inzicht in de belangrijkste risico's die everbonden zijn aan de grondexploitaties.

Concrete aanleidingen om het MPG 2022 op te stellen zijn onder andere:

1. De gemeente staat voor een grote woningbouwopgave. Een deel daarvan pakt de gemeente zelf actief op. Het MPG geeft inzicht in dit actieve deel van het gemeentelijke grondbeleid.
2. Het blijft van belang dat de gemeente zich richt op een scherpe sturing ten aanzien van programma en financiën.
3. Het voorziet in een integrale informatievoorziening over de “stand van het grondbedrijf” in al zijn facetten. Het MPG biedt daartoe de benodigde informatie voor de gemeenteraad om te kunnen beoordelen of bijsturing nodig is ten opzichte van de door de gemeenteraad vastgestelde kaders.
4. Door het opstellen van het MPG ontstaat inzicht in gemeentelijke, actieve, grondexploitaties, hierna te noemen “grondexploitaties”, en wordt de gemeenteraad in de positie gebracht om “in control” te blijven op hetgeen binnen de portefeuille grondexploitaties gebeurt.
5. De afdrachten en gewijzigde marktomstandigheden in de afgelopen recente jaren hebben er voor gezorgd dat resultaten van grondexploitaties weer positief werden beïnvloed en minder verlieslatend werden of zelfs een batig resultaat kregen

In de huidige situatie heeft de gemeente verlieslatende maar ook een aantal winstgevende grondexploitaties. “Vinger aan de pols houden” is van belang om resultaten van grondexploitaties voorzover dit binnen de invloedssfeer van de gemeente ligt zoveel mogelijk te optimaliseren. Dit gebeurt door “in control te blijven” en goed te monitoren wat er gebeurt in de projecten.

6. Risicomanagement en het “in control zijn” van grondexploitaties maken een belangrijk onderdeel uit van sturing op projecten. Het MPG en de (vertrouwelijke) factsheet per project bieden informatie over de omvang en de te nemen beheersmaatregelen met betrekking tot ingeschatte risico's die verbonden zijn aan de grondexploitaties.
7. Conform het “Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten”, hierna te noemen “BBV”, bestaat een jaarlijkse plicht voor actualisatie van grondexploitaties.
De geactualiseerde grondexploitaties worden door middel van het MPG voorgelegd ter besluitvorming aan de gemeenteraad.
8. Daarnaast zijn door de Commissie BBV met betrekking tot grondexploitaties ultimo 2018 de richtlijnen ten aanzien van vroegtijdige winstneming bij winstgevende grondexploitaies aangescherpt gevolgd door een complete actualisatie van de voornoemde richtlijnen in de zomer van 2019.
9. Eventuele herziening van grondexploitaties wordt voorgelegd aan de gemeenteraad ter besluitvorming indien actualisatie niet binnen de eerder door de gemeenteraad gestelde kaders kan plaatsvinden. Bij herziening van een grondexploitatie is sprake van een substantiële verandering die niet past binnen de autonome reguliere ontwikkelingen van een project.

Uit de geactualiseerde en herziene grondexploitaties kunnen mutaties volgen in reserves en voorzieningen binnen het vermogensbeheer van vastgoed en grondzaken. Deze mutaties worden in dit MPG inzichtelijk gemaakt en vaststelling vindt plaats bij de jaarstukken door de gemeenteraad. Het MPG vormt hiermee een aanvulling op de bestaande informatievoorziening zoals deze is opgenomen in de planning & control cyclus, met name specifiek de “paragraaf Grondbeleid” en de “paragraaf Weerstandsvermogen”.

De uitdaging in dit MPG is om separate informatie uit vastgesteld beleid en beleid dat in ontwikkeling is te verbinden en als geheel in samenhang met elkaar te presenteren, zodat onderlinge verbanden kunnen worden gelegd en beoordeeld.

1.2 Status van het MPG

Informatie en sturing.

Met het MPG wordt onder andere inzicht gegeven in de huidige positie van grondexploitatie complexen. Met het MPG wordt vooral de informatievoorziening verbeterd door deze in samenhang te laten zien met andere aspecten die samenhangen met grondexploitaties. Het gaat hierbij dan om de aspecten programmatische uitgangspunten, planning, financiën en risico's. Daarnaast wordt op basis van actuele inzichten een prognose gegeven van de te verwachten financiële resultaten van de lopende grondexploitaties.

Op basis van de informatie in het MPG kan de gemeenteraad haar sturende kaderstellende rol beter uitvoeren en wordt zij in een positie gebracht om "in control" te zijn.

In het MPG worden ontwikkelingen en risico's gesignaleerd. Wanneer deze daadwerkelijk aanleiding zijn voor bestuurlijk handelen, worden deze separaat aan de raad voorgelegd ter beoordeling en besluitvorming.

Status en doel van de grondexploitatieberekening.

De actualisatie van grondexploitatieberekeningen, die aan dit MPG ten grondslag ligt, zijn in beginsel financieel-technisch van aard. Hierbij kan gedacht worden aan actualisatie van eenheidsprijzen, al dan niet een bijstelling in de fasering van investeringen en opbrengsten en aanpassing van parameters met financiële consequenties voor het uiteindelijk grondexploitatieresultaat.

Planinhoudelijke wijzigingen, herziening van bestaande uitgangspunten, worden altijd separaat ter besluitvorming voorgelegd.

Dit MPG geeft de financiële resultaten van de concrete uitvoering van het huidige grondbeleid weer.

Naast de eerder genoemde doelen onder 1.1. "Aanleiding en doelstelling" die met het MPG worden nagestreefd, zijn ook de volgende doelen onder andere van belang:

- Transparant en begrijpelijk inzicht geven ten aanzien van de:
 - méérjarige ontwikkelingen in de verschillende complexen;
 - ontwikkeling van de algemene reserve grondexploitaties (ARG) en andere specifieke reserves en verliesvoorziening;
 - ontwikkeling van de financieringsbehoefte van de complexen;
- Input leveren voor evaluatie, actualisatie (grond)beleid en actualisatie van parameters welke worden toegepast in de te actualiseren grondexploitatieberekeningen;
- Input leveren voor monitoren en sturen van de programma's wonen, bedrijventerreinen en kantoren.

Actieve grondexploitaties.

Dit MPG rapporteert over actieve gemeentelijke grondexploitaties ten aanzien van woningbouw, bedrijventerreinen en overige voorzieningen. Het komt voor dat een (private) ontwikkelaar of een combinatie van ontwikkelende private partijen een ruimtelijke ontwikkeling wil realiseren. Genoemde ontwikkeling kan plaats vinden op gronden:

- die in eigendom zijn van één of meerdere partijen (facilitaire private ontwikkeling),
- die in eigendom zijn van de gemeente Deventer (actieve gemeentelijke grondexploitatie)
- een gecombineerde gezamenlijke ontwikkeling op private en gemeentelijke gronden ("gemengd project").

Zolang de gemeente in ontwikkelingen, waarbij sprake is van een gezamenlijke ontwikkeling (gemeentelijke gronden in combinatie met private gronden), een financieel risico loopt worden deze ontwikkelingen "traditioneel" in exploitatieberekeningen opgenomen.

1.3 Aanpak en uitgangspunten MPG

Het MPG wordt één keer per jaar in april/mei opgesteld als onderlegger bij de jaarrekening van voorgaande verslagjaar. De financiële basis voor het MPG wordt gevormd door de:

- jaarrekening (boekwaarde 31-12 van voorgaande jaar voorafgaand aan opmaak exploitatieberekening) en
- geactualiseerde meerjarenbegroting van de diverse grondexploitaties in het nieuwe verslagjaar.

Werkwijze en resultaat bepaling.

In dit MPG wordt de stand van zaken per 1-1-2022 vastgelegd. Deze datum wordt “peildatum” genoemd. Daarvoor zijn de lopende grondexploitaties per die datum doorgerekend ten aanzien van de nog te verwachten nominale investeringen en nominale opbrengsten. Tevens is gekeken naar de fasering van voornoemde, te verwachten, nominale investeringen en - opbrengsten waarbij deze zijn uitgezet, gefaseerd, in de tijd met gebruikmaking van zogenaamde parameters rente en inflatie voor investeringen en opbrengsten. Gedurende de restant looptijd wordt ook, markttechnisch, rekening gehouden met ontwikkeling van kosten en opbrengsten. Door middel van het toepassen van de (samen gestelde) parameters kosten- en/of opbrengstenstijging dan wel kosten- en/of opbrengstendaling, uitgedrukt in een percentage, wordt geanticipeerd op “de marktontwikkelingen”. Dit wordt “indexatie” genoemd. Ook wordt rekening gehouden met toekomstige rentelasten of -baten door gebruik te maken van de parameter rente.

Uit voornoemde berekening volgen jaarlijkse kasstromen. Het totaal van deze jaarlijkse kasstromen tot aan de einddatum van een grondexploitatie van het betreffende project leidt tot een waarde op einddatum, de Eindwaarde (EW). De eindwaarde is de waarde die ontstaat wanneer “nominale” waarden worden gefaseerd met toepassing van rente en inflatie gedurende de looptijd van het betreffende project. De einddatum is de datum waarop het project fysiek gereed en opgeleverd is en het moment waarop betreffende grondexploitatiebegroting administratief kan worden afgesloten.

Omdat de einddatum van iedere grondexploitatieberekening verschillend kan zijn wordt de systematiek gehanteerd dat alle eindwaardesaldi (het resultaat op eindwaardedatum) van de diverse grondexploitatiebegrotingen wordt teruggerekend naar de peildatum, datum van opmaak grondexploitatiebegroting in betreffende jaar, in deze MPG de peildatum 1 januari 2022. Door alle eindwaardesaldi terug te brengen naar de peildatum per 1-1-2022 worden de projectresultaten onderling vergelijkbaar. In paragraaf 2.4. “Ontwikkelingen en parameters” wordt nader ingegaan op deze materie.

Deze berekening op peildatum 1-1-2022 wordt het netto contant maken van de eindwaardesaldi genoemd waardoor een netto contante waarde (NCW) ontstaat dat als resultaat geldt op peildatum 1-1-2022. Om de NCW te berekenen wordt gebruik gemaakt van een discontovoet, een percentage dat is voorgeschreven door de Commissie BBV. EW gedeeld door de discontovoet geeft het resultaat op NCW per 1-1-2022.

Discontovoet.

Dit percentage is een verplicht te hanteren voorgeschreven rentepercentage door de Commissie BBV om de NCW te bepalen en bedraagt per 1-1-2022 2% per jaar. Dit percentage is enerzijds gebaseerd op het in de afgelopen jaren méérjarig gemiddelde inflatiepercentage in de Eurozone en anderzijds op de toekomstverwachting, welke objectief is vertaald in het streven van de Europese Centrale Bank (ECB) naar een percentage van onder, maar dichtbij, de 2 procent. (Bron: Notitie grondexploitatie 2016).

Leeswijzer

- In de hoofdstukken 2 tot en met 4 wordt een beschrijving gegeven van de context, relevant voor grondexploitaties. Deels bestaat dit uit gemeentelijke algemene kaders (hoofdstuk 2) en deels over ontwikkelingen ten aanzien van de beleidsvelden wonen (hoofdstuk 3) en economie (hoofdstuk 4).
- In hoofdstuk 2 paragraaf 2.3 wordt specifiek ingegaan op de Commissie BBV die voorschrijft dat de term “Bougrond in exploitatie” wordt gehanteerd voor grondexploitatiebegrotingen, hierna te noemen “BIE- GREX”.
- In hoofdstuk 5 wordt een toelichting gegeven op de wijze waarop deze analyse gemaakt is in hoofdstukken 2 tot en met 4 en vertaald in nieuwe berekeningen.
- De doorrekening van de nieuwste BIE GREXEN heeft effect op het financieel meerjarenperspectief van de grondexploitaties en de algemene reserve grondexploitatie (ARG). Dit staat beschreven in hoofdstuk 6.
- In hoofdstuk 7, tenslotte, wordt voorgaande doorvertaald naar risico’s, het weerstandsvermogen en de vermogenspositie.

Tot slot zijn aan dit MPG de volgende zes bijlagen toegevoegd:

1. Waarderen van grondposities, waarin de principes van waarderen zijn beschreven;
2. De Factsheets (vertrouwelijk) met vermelding per complex van
 - de stand van zaken

- alsmede het programma en
 - de risico's;
3. Het risicoverloop (vertrouwelijk);
 4. Aan- en verkoopboek (vertrouwelijk);
 5. Bouwclaims (vertrouwelijk);
 6. Per complex de meerjarenbegrotingen (vertrouwelijk).

2 Kaders & ontwikkelingen

2.1 Beleidsmatige context (rol grondbeleid)

Grondbeleid.

Een belangrijk thema is een evenwichtige ontwikkeling van Deventer. Ontwikkelingen in onder andere demografie, economie, technologie en duurzaamheid leiden tot verandering in de ruimtevraag. Uitgaande van het grondbeleid als ondersteunend instrument stellen we ons in dit kader de vraag hoe we een bijdrage kunnen leveren aan de daarbij behorende opgaven en ambities. Anders geformuleerd: hoe kunnen we een bijdrage leveren aan de waardecreatie, in coöperatie met onze inwoners, ondernemers en andere partners?

De kern van waardecreatie is het centraal stellen van het maatschappelijke effect van een gebiedsontwikkeling. Dat gebeurt vanuit een breed perspectief. Bijvoorbeeld of een gebiedsontwikkeling bijdraagt aan een gezonde leefomgeving of aan meer werkgelegenheid. Dit maatschappelijk effect wegen we af tegen de financiële investering en risico's in een gebiedsontwikkeling.

Hierbij beoordelen we de noodzakelijke of wenselijke gemeentelijke rol van geval tot geval. Het grondbeleid vraagt om maatwerk per afzonderlijke situatie. Afhankelijk van de specifieke situatie, de specifieke ambities en de specifieke afweging die de gemeente maakt bij een ontwikkeling, kiest de gemeente een rol in haar grondpolitiek. De gemeente kan hierbij kiezen uit faciliterend grondbeleid, proactief faciliterend grondbeleid en actief grondbeleid. Als een ruimtelijke ontwikkeling ongewenst is werkt de gemeente niet mee.

In 2014 heeft de gemeenteraad de Nota Grondbeleid vastgesteld. Daarin is vastgelegd dat de gemeente geen actief grondbeleid voor staat. Alleen, als de markt belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen niet op pakt of op kan pakken, maakt de gemeente een afweging of zij een actieve rol wil en kan spelen.

De wereld is inmiddels veranderd en de vastgoedmarkt is volop in beweging. Ook in Deventer. De stad heeft de ambitie om een ongedeelde stad te zijn met een fijn vestigingsklimaat, de juiste voorzieningen en aantrekkelijke woon- en werklocaties. Dat betekent ook een impuls aan de woningbouw die bereikbaar is voor alle doelgroepen met nadruk op betaalbaarheid.

Deventer staat daarom voor een opgave met een schaal die veel groter is dan in achterliggende periode 2010 -2021. Daarop dient ook het grondbeleid te worden afgestemd. De ambities van Deventer vragen een meer actieve afweging over de gemeentelijke rol in de ruimtelijke ontwikkelingen. Daartoe moet het grondbeleid worden geactualiseerd, gericht op een evenwicht in de rol die de gemeente wil en kan vervullen, variërend van faciliterend tot actief. Een grondbeleid dat aansluit op de Omgevingswet en een sterk verband heeft met de Omgevingsvisie. Een grondbeleid dat effectief wordt ingezet als middel om de beleidsdoelen en ambities van Deventer waar te maken. E.e.a. binnen voor de gemeente aanvaardbare financiële kaders en risico's.

Aan een nieuwe Nota Grondbeleid wordt inmiddels gewerkt.

2.2 Maatschappelijke context

Er staat een stevige druk op de woningmarkt. De vraag is ongekend hoog, de gemeente zet in op het realiseren van een aanzienlijk bouwprogramma. Gemeente en marktpartijen kunnen dit alleen realiseren indien zij hierin samen optrekken. Onderzocht wordt welk deel daarvan nog in de bestaande bebouwde kommen kunnen worden gerealiseerd.

De gemeente is nu al zelf actief betrokken bij een aantal locaties in met name Deventer, zoals het Havenkwartier, Sluiskwartier, Shitalocatie en van Heetenstraat. Maar ook faciliteert zij marktpartijen bij de ontwikkeling van diverse locaties zoals de voormalige Aupinglocatie, Senzora, Kop Handelskade, Roto Smeets en Geertruidentuin. In toenemende mate worden deze locaties gebundeld in integrale gebiedsontwikkelingen zoals Centrumschil en de Kien. De gemeente vervult daarin een regisserende rol op het niveau van het gebiedsprogramma.

In aanvulling daarop vinden ook ontwikkelingen plaats buiten de bestaande bebouwing. Een deel daarvan wordt ontwikkeld onder actieve regie van de gemeente. Voorbeelden daarvan zijn Steenbrugge, Tuinen van Zandweerd en Eikendal. De uitbreiding van Bathmen (Bathmense Enk, fase III) wordt door marktpartijen gerealiseerd. Voor de woningbouwopgave Bathmen (na Bathmense enk) wordt ook onder gemeentelijke regie een gebiedsprogramma geformuleerd waarbinnen marktinitiatieven kunnen worden gefaciliteerd.

De gemeente onderzoekt ook de eigen rol in de woningbouwopgave van de komende 10-15 jaar. Daar waar sprake is van een specifieke maatschappelijke opgave (doelgroepen of ruimtelijke vraagstukken) wordt ook het innemen van een eigen grondpositie overwogen. Daartoe heeft de gemeente op een aantal locaties het instrument van de WVG (voorkeurspositie) ingezet. Dat betreft de locaties Wechelerhoek, Lettele en Loo buiten de bestaande bebouwde kommen en de locatie Piekfijnplein in Deventer. Of dit tot het daadwerkelijke aankopen van deze gronden gaat leiden is afhankelijk van de vragen of dit bijdraagt aan de gewenste maatschappelijke ontwikkeling en of de gronden tegen aanvaardbare prijs kunnen worden verworven.

Voor het A1 Bedrijvenpark wordt inmiddels gewerkt aan de voorbereiding van het westelijke deel. Over de eerste uitgifte is inmiddels overeenstemming bereikt. Het gehele oostelijke deel is nagenoeg uitgegeven. Als de huidige vooruitzichten werkelijkheid worden en ook de uitgifte van het westelijk deel snel zal zijn gerealiseerd, is een standpunt nodig of, in aanvulling op de ruimte die ontstaat door transformatie van de bestaande terreinen, behoefte is aan een nieuw bedrijventerrein.

Modernisering en herinrichting van de oudere bedrijventerreinen Kloosterlanden en Bergweide (traject TBBT, toekomstigbestendige bedrijventerreinen) kunnen belangrijke impulsen op het gebied van duurzaamheid, toegankelijkheid en leefbaarheid geven en wellicht leiden tot nieuwe ruimte ontstaat voor bedrijvigheid. Mogelijk kan het gemeentelijke grondbeleid hier een faciliterende en stimulerende rol spelen, ondermeer door inzet van het instrument erfpacht.

Interessant daarin is ook de ontwikkeling binnen de Poort van Deventer, met daarin de (door)ontwikkeling van het S/Park en het Gasfabriekterrein. We zien dit als een kansrijk gebied voor startups en hoogwaardige, innovatieve en duurzame bedrijvigheid. Hier liggen ook kansen voor een transferium nabij de A1 dat bijdraagt aan duurzame mobiliteit.

Belangrijk is het perspectief voor de bedrijfskavels aan de Westfalenstraat, waar zich het Cleantech Center Deventer heeft gevestigd. Hierdoor is de oude locatie van de Milieustraat aan de vierde havenarm vrij gevallen, wat ruimte biedt aan nieuwe watergebonden bedrijvigheid. Op die plek wordt een containerterminal ontwikkeld.

Informatie over alle gemeentelijke projecten is te vinden op de site www.deventerverkoopt.nl. Deze site wordt goed gevonden en bezocht. Dat komt ook doordat meerdere particuliere ontwikkelaars ook van deze site gebruik maken.

2.3 Ontwikkelingen en Parameters

In deze paragraaf wordt achtereenvolgens ingegaan op taxatie en actualisatie van grondprijzen van de vrije (sector) kavels woningbouw, bedrijfskavels en de grondprijsbepaling van projectbouw (zie ook Bijlage VII Rekentechnische uitgangspunten 2022). Daarnaast worden conclusies getrokken met betrekking tot de te hanteren meerjarige indexcijfers voor de grondopbrengsten.

Taxaties/ grondprijzen.

De gemeente hanteert het principe dat de verkoopprijs van vrije sector kavels ten behoeve van woningbouw en bedrijfskavels één keer in de twee jaar extern opnieuw wordt getaxeerd. De taxaties vormen, samen met de meerjarige indexering van de verkoopprijzen, input voor de berekening van de grondexploitatiebegrotingen bij de jaarrekening 2021 en het MPG 2022.

De grondprijzen voor projectmatige bouw worden residueel berekend. Deze berekeningswijze bepaalt de verkoopprijs van de grond door de vrij op naam prijs (VON- prijs excl. btw.) van de woning te verminderen met de te verwachten stichtingskosten (bouwtechnische en overige stichtingskosten excl. grondwaarde en btw.) c.a.

Dit betekent dat de grondprijzontwikkeling voor woningbouw in hoofdlijn bepaald wordt door de ontwikkeling van de stichtingskosten (excl. btw) en de ontwikkeling van de VON- prijs (excl. btw.) van de woning. Voor de op dit moment grootste in ontwikkeling zijnde woningbouwlocatie Steenbrugge is op basis van een residuele grondwaarde berekening een tabel met grondquotes opgesteld. Deze quotes volgen de ontwikkeling van de vrij op naam prijzen van de uiteindelijk te realiseren woningen.

Voor een nadere detaillering met betrekking tot bouwkosten- en grondprijzontwikkeling c.a. wordt verwezen naar de reeds eerder dit jaar bestuurlijk vastgestelde Rekentechnische uitgangspunten welke als bijlage VII bij dit MPG is opgenomen.

Parameters.

In het MPG 2021 (vorig jaar), tabel 1 op de volgende pagina, is onderstaand overzicht met betrekking tot de parameters per 1-1-2021 opgenomen. In het MPG 2022, tabel 2 op de volgende pagina, zijn de parameters aangegeven die per 1-1-2022 zijn toegepast in de grondexploitaties waarin een afwijkende parameter is geïntroduceerd voor kostenstijging van plankosten, ook wel apparaatskosten genoemd. De plankostenbudgetten bestaan globaal voor 50% uit apparaatskosten en 50% uit inkoop en advies door derden. In de begroting 2022 is uitgegaan van een gemiddelde indexatie van 1,1%. Dit wordt gehanteerd om de budgetten voor apparaatskosten van prijspeil 1-1-2021 naar 1-1-2022 te brengen. Vanaf 2022 wordt rekening gehouden met een meerjarige indexering van 2,2 % plankosten.

Tabel 1. Overzicht parameters per 1-1-2021 in de **MPG 2021 (dit hanteerden wij vorig jaar)**

	2021	2022-2024	2025 e.v.
Kostenstijging	0%	1%	1,5%
Kostenstijging plankosten	3,8%	2,1%	2,1%
Opbrengststijging woningbouw	0%	1%	1%
Opbrengststijging bedrijfskavels	0%	1%	1%
Discontovoet	2%	2%	2%

Tabel 2. Overzicht parameters per 1-1-2022 in de **MPG 2022(dit hanteren wij nu)**

	2022	2023-2025	2026 e.v.
Kostenstijging	3%	2%	2%
Kostenstijging plankosten	1,1%	2,2%	2,2%
Opbrengststijging woningbouw	0%	2%	1%
Opbrengststijging bedrijfskavels	0%	2%	1%
Discontovoet	2%	2%	2%

Samenvatting opbrengsten- en kostenstijging, discontovoet:

- Basis voor bepaling van de te hanteren grondprijzen in de grex zijn de uitgevoerde taxaties welke taxatiewaardes voor 2022 als marktconform worden geacht.
- Voor zowel woningbouw als bedrijventerreinen is de opbrengstenstijging in 2022 0%. Hiermee wordt voorzichtigheidshalve in de grondexploitatie rekening gehouden.
- Belangrijk: er wordt onderscheid gemaakt tussen kosten en opbrengstenstijging. Wij verwachten dat dit een reëel, maar ook voorzichtig uitgangspunt is.
- Discontovoet percentage van 2% is voorgeschreven in de BBV-notitie “Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019)” om de netto contante waarde per 1-1-2022 te bepalen.

Overige bijzonderheden:

- De kostenstijging wordt niet berekend over de afdracht fondsen en opbrengstenstijging wordt niet berekend over de te ontvangen subsidies.
- Het komt voor dat er in projecten afspraken zijn gemaakt over grondverkoop maar dat de overdracht daarvan in een later jaar plaatsvindt, zonder dat daarbij rekening wordt gehouden met een indexering. De gehanteerde grondprijs die is besproken met de afnemer van de grond is dan van toepassing en indexatie is niet aan de orde.

2.4 Doorontwikkeling risicomanagement

Risicomanagement is een integraal onderdeel van werkzaamheden rondom de grondexploitaties. In de loop van de jaren is/wordt hier aan gewerkt, zowel op projectniveau, programmaniveau als ook op het niveau van de planning & control cyclus. Ook in 2022 wordt hier verder invulling aan gegeven.

Projectmatig werken is een belangrijke beheermaatregel om risico's te identificeren, te kwantificeren en te

beheersen. Regelmatig wordt een risicosessie georganiseerd binnen projecten, waarin alle te benoemen risico's in beeld worden gebracht.

Voor de risico's met een financiële impact wordt als volgt gehandeld:

- Het bruto risicobedrag moet worden omgezet in een netto risicobedrag. Feitelijk is dat een vertaling van het bruto bedrag keer de kans dat dit risico zich zal voordoen (bedrag x kans).
- De berekeningswijze is voor alle projecten uniform, echter de bepaling van de risico's en het bruto bedrag verschilt per project. De specifieke omstandigheden en benaderingen van een project als bijvoorbeeld Havenkwartier verschilt nu eenmaal sterk met het bedrijvenpark A1. Ook is de nieuwe ontwikkelingswijze van Steenbrugge niet te vergelijken met de traditionele Vijfhoek benadering.
- Risico's waarvan geconstateerd wordt, dat deze enige importantie hebben, worden opgenomen in Lias. Binnen Lias worden oorspronkelijk gesignaleerde bruto risico's opgenomen.
- Vervolgens wordt volgens het systeem in Lias een kans van optreden bepaald.
- Deze kans van optreden wordt door de projectmanager bepaald in afstemming met de programmamanager en ambtelijk opdrachtgever.
- De kansinschatting bestaat uit een optelsom van meerdere factoren, maar is natuurlijk altijd een professioneel intuïtieve. Te noemen zijn mogelijke beheermaatregelen, de tijd, inschatting van de markt et cetera.
- Aldus ontstaan de netto gesignaleerde risico's.

Vervolgens wordt in samenspraak tussen projectmanager en programmamanager bepaald of voor de gesignaleerde risico's een beroep wordt gedaan op het gemeentelijke weerstandvermogen. Dat is afhankelijk van factoren zoals het moment van optreden, onderlinge afhankelijkheden en consistentie op programmaniveau. Alle netto gesignaleerde risico's waarvoor een beroep op het weerstandvermogen wordt gedaan, worden bij elkaar opgeteld. Die optelsom levert het bedrag op waarvoor vanuit de gezamenlijke grondexploitaties een beroep wordt gedaan op het gemeentelijke weerstandvermogen.

3 Programmering woningbouw

3.1 Inleiding

Sinds de vaststelling van de Woonvisie in 2018 zijn er 1600 nieuwe woningen in Deventer toegevoegd. Dat is ruim boven de taakstelling uit de Woonvisie van 350 woningen per jaar.

In 2021 werden 248 woningen opgeleverd. Na het hoge aantal opleveringen in 2018 en 2019, lag het aantal in 2020 en 2021 net onder de taakstelling van 350. Een verklaring zat hem voor 2020 met name in de PAS problematiek en de vertragingen die dat tot gevolg had. Voor 2021 zat het hem met name in het langer duren van de bouw (schaarste in materiaal en menskracht, vertraagde aansluitingen op nutsvoorzieningen). De eerste opleveringen Auping en Bathmense Enk fase 3 waren al voorzien in 2021. Deze vinden nu plaats in 2022.

Qua oplevering was 2021 met name het jaar van de opleveringen Steenbrugge, het eerste deel Aan de Dijk (Rivierenwijk) en de Vijfde Hoek.

Op basis van prognoses moet de woningbouwproductie van Deventer flink worden opgehoogd. Op basis van de eigen behoefte en de ambitie 'verjongen en versterken arbeidsmarkt' werken we de komende jaren toe naar een ruime verdubbeling van de productie.

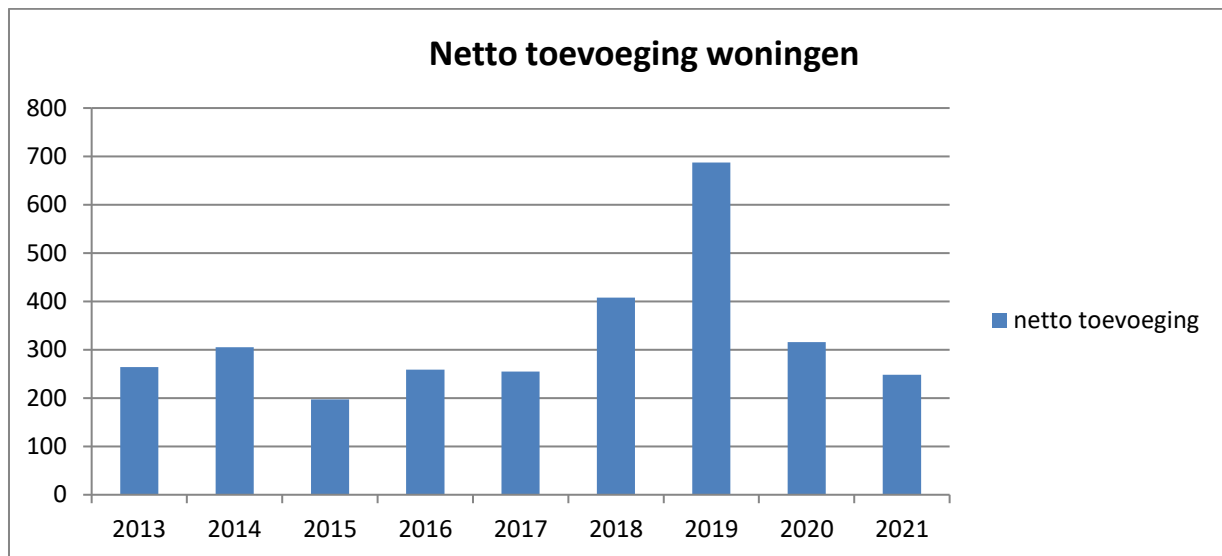
3.2 Realisatie wonen

Het volgende aantal woningen is de voorgaande jaren toegevoegd aan de woningvoorraad (zie ook tabel 4 hierna op de volgende bladzijde):

Tabel 3. Toevoeging woningvoorraad 2012 t/m 2021

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
bruto	158	464	406	260	326	285	408	687	316	248
sloop	396	200	101	63	67	30	0	0	0	0
netto	-238	264	305	197	259	255	408	687	316	248

Figuur 1. Realisatie woningbouw 2011-2021

Realisatie ten opzichte van het beleid:

Kwantitatief/kwalitatief:

De woningbehoefte van Deventer, zoals vastgesteld in de Woonvisie 2018, bedraagt een netto toevoeging van 3.000 woningen in 10 jaar. In de Woonvisie 2018 is voor de eerste 5 jaren een taakstellend nieuwbouwprogramma van tenminste 350 woningen (netto toevoeging) per jaar opgenomen. Sinds de vaststelling van de Woonvisie in 2018 zijn er 1600 nieuwe woningen in Deventer toegevoegd. Hiervan waren er 326 sociale huurwoningen, 299 vrije-sector huurwoningen, 746 koopwoningen en 228 studentenwoningen. Deze woningen zijn gebouwd in de jaren 2018-2021.

In 2021 werden 248 woningen toegevoegd. Deze zijn als volgt onderverdeeld:

- 119 koopwoningen,
- 40 huurwoningen van corporaties
- 89 huurwoningen van particuliere verhuurders

In de volgende tabel, tabel 4 "Realisatie woningbouw 2010-2021 naar segmenten", is één en ander weergegeven.

Tabel 4. Realisatie woningbouw 2010-2021 naar segmenten

Realisatie 2010-2020					Toevoeging in 2021	Sloop in 2021	Totaal bruto t/m 2021	Totaal netto t/m 2021
	Bouw (bruto) t/m 2020	Aandeel van totaal	Sloop t/m 2020	Netto t/m 2020				
	Aantal	%	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal/%	Aantal
Koopwoningen								
sociaal (<200.000)	436	12%	-10	426	7	0	443(11%)	433 (15%)
vrije sector (> 200.000)	1346	36%	-20	1326	112	0	1458 (37%)	1438 (49%)

totaal koop	1782	48%	-30	1752	119	0	1901	1871
							(48%)	(64%)
Huurwoningen								
sociaal	1606	43%	-1.041	565	40	0	1646	605
							(41%)	(21%)
vrije sector	341	9%	0	341	89	0	430	430
							(11%)	(15%)
totaal huur	1947	52%	-1.041	906	129	0	2076	1035
							(52%)	(36%)
Totaal	3729	100%	-1071	2658	248	0	3977	2906
							100%	(100%)

In onderstaande tabel, tabel 5 "Confrontatie realisatie met woningbehoefte", is de kwalitatieve woningbehoefte (Woonvisie 2018) geconfronteerd met de netto realisatie. Hierbij dient opgemerkt te worden dat er niet voor de gehele periode 2010-2021 hetzelfde programma van toepassing was. In 2014 is deze naar aanleiding van het WMO en in 2018 naar aanleiding van de (nieuwe) Woonvisie 2018 bijgesteld. Dit leidt tot het volgende beeld:

Tabel 5. Confrontatie realisatie met woningbehoefte

	Programma o.b.v. Woonvisie 2018	Netto realisatie 2010-2021
Sociale koop	15-20%	15%
Vrije sector middelduur/ duur	45-50%	49%
Totaal koop	60-70%	64%
Sociale huur	20-30%	21%
Vrije sector huur	10%	15%
Totaal huur	30-40%	36%

De netto kwalitatieve daadwerkelijke realisatie matcht met de Woonvisie.

Conclusies realisatie woningbouw:

- Sociale koop:
 - netto aandeel past qua realisatie binnen de bandbreedte van de Woonvisie 2018;
 - in de Woonvisie 2018 is geconcludeerd dat Deventer een grote voorraad woningen heeft in het goedkoopste segment. Confrontatie van voorraad met de omvang van de doelgroep van beleid liet zien dat er in Deventer voldoende sociale huur- en goedkope koopwoningen zijn;
- Sociale huur:
 - netto aandeel past qua realisatie binnen de bandbreedte van de Woonvisie 2018;
 - in de Woonvisie 2018 wordt geconcludeerd dat de gemeente de sociale huurvoorraad op het huidige peil wil handhaven en de vraag en aanbod de komende jaren met onze partners zal blijven monitoren;
- Vrije sector koop;
 - netto realisatie matcht met de Woonvisie;
- Vrije sector huur:

- marktontwikkelingen laten zien dat de vraag naar vrije-sector huur is toegenomen en dit merkt de gemeente Deventer ook;
- In de Woonvisie 2018 wordt geconcludeerd dat het middeldure huursegment in Deventer beperkt aanwezig is en op dat moment circa 4% bedroeg. Vanuit meerdere doelgroepen groeit de belangstelling voor deze woningen. Doel is dan ook het aanbod van middeldure huur (€ 700,00 - € 900,00 per maand) in Deventer te versterken. In het woningbouwprogramma op basis van de Woonvisie 2018 is daarom een percentage van 10% opgenomen. Het aandeel is van de toevoegingen is nu 15%.

3.3 Behoefteprognose wonen

Actuele prognoses laten inmiddels een grotere woningbehoefte zien. Op basis van deze prognoses is eind 2021 de nieuwe woningbouwopgave voor Deventer vastgesteld via het besluit Wonen en Voorzieningen.

De woningbouwopgave gaat uit van een eigen behoefte van 7000 woningen tot 2035. Daarnaast is een extra ambitie uitgesproken ter versterking van de arbeidsmarkt en verjonging. Daarvoor wordt uitgegaan van 4000 extra woningen tot 2035.

Met de autonome opgave van 7000 woningen in dit kader groeit het inwonersaantal de komende jaren licht. De 4000 woningen extra en de daarmee samenhangende extra bevolkingsgroei biedt ons meer mogelijkheden om onze voorzieningen, werkgelegenheid en onderwijs de komende jaren op peil te houden.

In totaal zullen bij deze voorkeursvariant de komende 15 jaar 11.000 woningen nodig zijn. Dat komt neer op een toevoeging van gemiddeld 733 woningen per jaar. Het huidige aantal plannen voorziet voor de korte en middellange termijn wel in voldoende ruimte. Voor de langere termijn, na 2027, zijn nieuwe inbreidings-, transformatie- en uitbreidingslocaties nodig. In het kader van Wonen en Voorzieningen wordt dit nader uitgewerkt. Ook het kwalitatief woningbouwprogramma zal op basis van het raadsbesluit worden herijkt.

3.4 Prognose Kwantitatief

Provincie Overijssel en de gemeenten in West-Overijssel stelden begin 2021 de Regionale Woonagenda vast, ter vervanging van de oude Woonafspraken. Wat betreft de woningbouwbehoefte wordt met name ingezet op versnelde realisatie van de plannen voor de korte en middellange termijn. Voor de langere termijn wordt gekeken waar nieuwe locaties in ontwikkeling kunnen worden genomen. Uitgangspunt is dat gemeenten voorzien in de eigen behoefte. Daarnaast heeft provincie de ambitie in West-Overijssel 9000-15.000 woningen extra toe te voegen. Provincie en gemeenten werken samen uit waar deze extra woningen gerealiseerd worden.

De tabel, tabel 6 “Plancapaciteit woningbouw 2022 -2031”, geeft de Deventer plancapaciteit/ woningbouwprogramma van de inmiddels bekende plannen voor de periode 2022-2031 weer. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in (semi) harde en zachte plannen.

Tabel 6. Plancapaciteit woningbouw 2022 – 2031 in aantallen

Soort woning	hard/semi-hard	zacht	Totaal	%
Huur				
Sociale huur	805	0	805	16
Vrije sector huur	527	66	593	11
Subtotaal	1332	66	1398	27
Koop				
Sociale koop	386	14	400	8
Vrije sector (middelduur en duur)	1600	119	1719	32
Subtotaal Koop	1986	133	2119	40
nog niet bekend	150	1591	1741	33

Plancapaciteit	3468	1788	5256	100
-----------------------	-------------	-------------	-------------	------------

	(semi)hard	Zacht	Totaal	%
Inbreiding/herstructurering	2373	1683	4056	77
Uitbreiding	1095	105	1200	23
Plancapaciteit	3468	1788	5256	100

Met het realiseren van de harde, semi-harde en zachte plancapaciteit, kan voor de korte en middellange termijn (2027) voorzien worden in de woningbehoefte. Voor de periode daarna zijn nieuwe locaties nodig. Ook moet rekening worden gehouden met planuitval en vertraging in bestaande plannen waardoor ook voor de middellange termijn het toevoegen van locaties gewenst is. We willen met de woningbouwpartners (verenigd in Platform Wonen) komen tot een continue bouwstroom. Dit betekent dat we samen inzetten op versnelde realisatie van de harde plannen voor de korte termijn, het omzetten van zachte naar harde plancapaciteit voor de middellange termijn en het toevoegen van nieuwe plannen voor de langere termijn.

Een deel van de afgesproken productie wordt gerealiseerd via de gemeentelijke grondexploitaties. Van de ongeveer 5250 reeds geprognosticeerde woningen (hard en zachte plannen) voor de komende 10 jaar, zijn 1585 woningen geprogrammeerd via de gemeentelijke grondexploitaties of potentieel toekomstige grondexploitaties. Dit betreft met name Steenbrugge fase 2 en 3 (ongeveer 800), Tuinen van Zandweerd (ongeveer 140) en Sluiskwartier (ongeveer 60).

In tabel 7 op de volgende pagina is de plancapaciteit aangegeven die is opgenomen in de vigerende grondexploitatiebegrotingen. In deze tabel is de plancapaciteit van de woningbouw in aantallen aangegeven, waarmee in de gemeentelijke grondexploitaties in de periode 2022 tot en met 2031 rekening wordt gehouden en als zodanig over de jaren zijn gefaseerd.

Tabel 7. Plancapaciteit woningbouw gemeentelijke grondexploitaties 2022 – 2031 in aantallen

Huur	
Sociale huur (laag en hoog)	368
Vrije sector huur	40
Subtotaal	408
Koop	
Sociale koop	96
Vrije sector (middelduur en duur)	896
Subtotaal Koop	992
onbekend	185
Plancapaciteit	1585

Soort woning	
Inbreiding/herstructurering	651
Uitbreiding	934
Plancapaciteit	1585

Kwalitatief:

In onderstaande tabel, tabel 8 “Confrontatie kwalitatieve woningbehoefte met woningbouwplannen” is de kwalitatieve woningbehoefte geconfronteerd met de woningbouwplannen van de komende 5 jaren waarvan de programmering bekend is. Dit leidt tot het beeld in onderstaande tabellen. Daarbij wordt wel opgemerkt dat dit het kwalitatieve programma op basis van de Woonvisie betreft. Dit programma wordt op basis van de uitkomsten van Wonen en Voorzieningen en het recent uitgevoerde woningmarktonderzoek herijkt. De druk op de woningmarkt is hoog en er is veel behoefte aan betaalbare woningen. De borging van het betaalbaar segment (sociale huur, middeldure huur en betaalbare koop) is een belangrijk uitgangspunt bij de herijking van het programma.

Tabel 8. Confrontatie kwalitatieve woningbehoefte met woningbouwplannen

	Programma o.b.v. Woonvisie 2018 in %	Deventer woningbouw- programma 2022-2031 in %
Sociale koop	15-20	11
Vrije sector middelduur en duur	45-50	49
Totaal koop	60-70	60
Sociale huur	20-30	23
Vrije sector huur	10	17
Totaal huur	30-40	40

In de volgende figuur, figuur 2 Woningbouwprogramma 2022-2026, is grafisch het woningbouwprogramma weergegeven.

Figuur 2. Woningbouwprogramma 2022-2026

- **Verdeling koop en huur.**

Als je kijkt naar de gewenste bandbreedte, zoals vastgesteld in de Woonvisie 2018, valt op dat koop iets ondervertegenwoordigd lijkt.

In de plannen zit een groter deel vrije sector huur dan in het verleden als uitgangspunt diende van het vastgestelde beleid. Dit beleid is echter in de nieuwe Woonvisie aangepast (zie paragraaf 5.2.).

Marktontwikkelingen laten zien dat de vraag naar vrije sector huur toeneemt, als gevolg van onder andere ontwikkelingen op de hypotheekmarkt. Dat merkt de gemeente Deventer ook en daarom wil de gemeente dit segment in Deventer versterken. Ook uit het woningmarktonderzoek blijkt een behoefte aan met name middeldure huur.

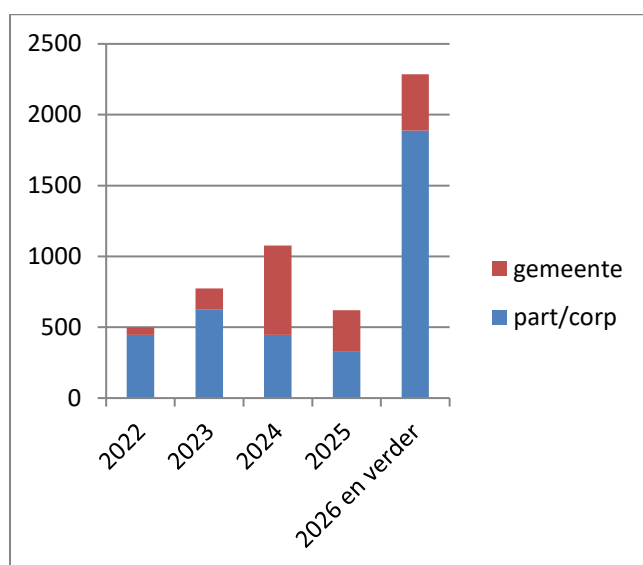
Sociale huur en (goedkope) koop.

Voor wat betreft sociale huur is met de corporaties is in de Prestatieafspraken de afspraak gemaakt dat 20% van de nieuwbouwpogave voor hun rekening zou moeten komen. Gezien de behoefte en de druk op de sociale huurmarkt, zal de sociale huuropgave ook in het te herijken woningbouwprogramma van belang blijven. Met de corporaties en andere marktpartijen bekijken we hoe de sociale huuropgave de komende jaren te borgen.

Het programma *sociale koop* lijkt erg laag in de plannen maar dit gaat alleen om de nieuwbouwwoningen tot € 200.000,-. Ongeveer de helft van de behoefte aan koopwoningen in Deventer betreft het prijssegment tot de Nationale Hypotheekgrens (€ 355.000,00). In het nieuwe woningbouwprogramma zal dit segment worden opgenomen.

In figuur 3 is het meerjarig verloop van het totale woningbouwprogramma (hard, semi-hard en zacht) weergegeven (uitgaande van jaar van oplevering)¹⁾:

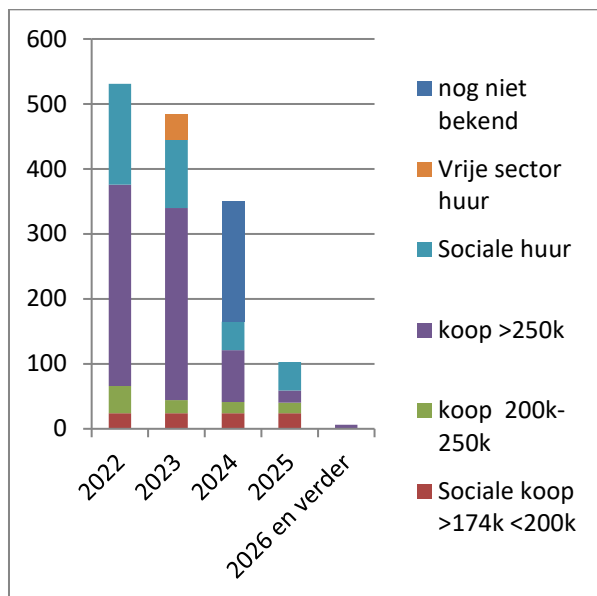
Figuur 3. Totale woningbouwprogramma 2022-2031 van de inmiddels bekende plannen (hard, semi-hard en zacht)

In de figuur 4 “Woningbouwprogramma gemeentelijke grondexploitaties 2022 – 2031 naar segmenten” op de volgende pagina is in detail het meerjarig verloop van de gemeentelijke woningbouwprojecten (de huidige grondexploitaties) schematisch in grafiek aangegeven (uitgaande van jaar van verkoop). De gemeentelijke woningbouwprojecten leveren in de huidige bekende plannen 30% van de totale woningbouwproductie. Dit geeft een indicatie over de verhouding actief – faciliterend en daarmee over onze directe sturing op de voortgang.

¹⁾ Opgemerkt dient te worden dat de komende jaren weer een piek in de programmering (de zogenaamde “boeggolf”) te zien is. Dit is zoals het was voor de crisis op de woningmarkt. In de praktijk echter zal een deel van deze plannen doorschuiven in de tijd.

Figuur 4. Woningbouwprogramma gemeentelijke grondexploitaties 2022 – 2031 naar segmenten

Conclusies prognose:

- **Totale plancapaciteit:**
Totale plancapaciteit van ongeveer 5250 woningen, waarvan er ongeveer 3450 semi-hard en hard zijn (Tabel 6: Plancapaciteit woningbouw 2022 – 2031) ligt onder het benodigde programma. Het is dus zeker nodig om zachte plannen op te pakken;
- **Sociale huur:**
Met de corporaties en marktpartijen onderzoeken we hoe we de sociale huuropgave de komende jaren kunnen borgen;
- **Vrije sector koop;**
De prognose sluit aan bij de behoefte. In de nieuwe programmering zal meer onderscheid gemaakt worden in sociale koop (tot 200.000), betaalbare koop (tot 355.000) en vrije sector koop (> 355.000).
- **Vrije sector huur:**
Marktontwikkelingen laten zien dat de vraag naar vrije-sector huur toeneemt, als gevolg van onder andere de ontwikkelingen op de hypotheekmarkt. Dat merken we ook in Deventer met 17% in de harde en semi-harde plannen. Met name aan middeldure huur is behoefte, deze behoefte wordt in het nieuwe woningbouwprogramma uitgewerkt.

4 Programmering bedrijven en voorzieningen

4.1 Inleiding

De verkoop van bedrijventerreinen is sinds 2017 weer aangetrokken. Dit heeft in 2021 geleid tot de volgende verkopen:

- Bedrijvenpark A1:

In het oostelijk deel is nog circa 2,7 ha. te koop van de in totaal uitgeefbare 35,5 ha. In het eerste half jaar van 2021 is 1,8 hectare uitgegeven (gepasseerd bij de notaris). Er zijn 2 betaalde reserveringen van in totaal 2,4 ha. Daarnaast is er veel interesse voor het westelijke deel. De uitgiftestrategie voor het westelijke gedeelte is in het voorjaar van 2021 vastgesteld. De uitgifte kan pas starten als afspraken zijn gemaakt met grondeigenaren en er een verkoopstrategie is opgesteld. In het eerste kwartaal van 2022 wordt gemeenteraad hierover geïnformeerd.

-Stadsentree (Teugseweg):

Ten aanzien van het complex Stadsentree (Teugseweg) was het de bedoeling gemeentelijke grond (circa 0,95 ha.) uit te geven als onderdeel van een totale package deal als resultaat van gevoerde onderhandelingen. De Stadsentree kan echter niet verder worden uitgewerkt in een ontwikkelingsperspectief zolang er geen zicht is op een goede oplossing van het knelpunt in de verkeersontsluiting. Om die reden is in overleg, en met wederzijdse instemming, met Explorius de intentieovereenkomst beëindigd. Na het beëindigen van de samenwerking met Explorius is het project tijdelijk gepauzeerd. Zodra de resultaten van het project Mobiliteit Poort van Deventer bekend zijn wordt gezocht naar nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden van het gebied. Dat gaat in samenwerking met alle eigenaren en gebruikers van het gebied.

-Schegzone:

Voor de Schegzone is in 2021 het laatste deel uitgegeven. Het betrof 1,3 ha voor een boulderhal, padelhal en klimhal.

- Overige bedrijventerreinen: naast het Bedrijvenpark A1 en de Schegzone zijn er nog vijf andere bedrijventerrein, te weten de locaties:

- o Westfalenstraat;
- o Gasfabrieksterrein;
- o Lettele;
- o Bathmen Looweg en
- o Hanzeweg.

Voor deze vijf bedrijventerreinen is de komende 5 jaar totaal 6,2 ha. uitgeefbaar terrein in bovengenoemde grondexploitaties gecalculeerd. Dit betekent een gemiddelde gronduitgifteprognose op betreffende bedrijvenlocaties exclusief Bedrijvenpark A1 en Stadsentree (Teugseweg) van circa 1,2 ha. per jaar.

4.2 Realisatie bedrijventerrein en voorzieningen

Bedrijvenpark A1

In het oostelijk deel is nog circa 2,7 ha. te koop van de in totaal uitgeefbare 35,5 ha. Per 1 januari 2021 is voor 1,8 ha. een koopovereenkomst gesloten en op 2,4 ha. ligt een betaalde reservering.

Andere bedrijvenlocaties

- Voor wat betreft de kleinere locatie Bedrijventerrein Lettele is nu nagenoeg alles uitgegeven.

Gerealiseerde verkopen

Gerealiseerde verkopen grondexploitatie complexen ziet er volgt uit:

- A1	1,8 ha.
- Bedrijventerrein Lettele	0,4 ha
- Holterwegzone	<u>1,5 ha.</u>
Totaal	<u>3,7 ha.</u>

4.3 Behoefteprognose bedrijven en voorzieningen

De regionale programmeringsafspraken zijn ongewijzigd ten opzichte van vorig jaren. In 2019 is de vraagbehoefte bedrijventerreinen opnieuw beoordeeld en regionaal zijn afspraken gemaakt over de te volgen regionale bedrijvenprogrammering West-Overijssel. Deze afspraken zijn vastgelegd in een overeenkomst. Er is sprake van een kleine overprogrammering (Deventer heeft een kwantitatief teveel -3,4 ha-, maar verder ook geen zachte plannen) waar niet op in gegrepen hoeft te worden omdat het zachte plannen in de regio niet in de weg zit. Dit betekent dat de programmering conform de regionale afspraken is. Deze afspraak komt overeen met de afspraken die Deventer heeft gemaakt in de Cleantech-regio. Deventer heeft nog steeds behoefte aan circa 4 ha. nieuw bedrijventerrein per jaar.

In Deventer is in 2021 totaal voor 3,7 ha. aan (gemeentelijke) bedrijfsgronden (dus niet alleen gronden op Bedrijvenpark A1) gepasseerd bij de notaris.

4.4 Prognose bedrijven en voorzieningen

In de tabellen op de volgende pagina, gerangschikt onder tabel 101, allen gerangschikt onder één tabelnummer vanuit praktisch oogpunt, is het beschikbare oppervlak bedrijventerrein en voorzieningen weergegeven.

Tabel 10. Beschikbare oppervlakten bedrijventerreinen en voorzieningen conform de grondexploitatie per 1-1-2022:

Locatie bedrijventerrein Deventer	Gemeentelijk programma			
	Bestemming	Totaal beschikbaar in ha.	Gerealiseerde uitgifte in ha.	Restant beschikbaar in ha.
Bergweide Vuilstort Westfalenstraat	bedrijventerrein	16,41	13,54	2,87
Bedrijvenpark A1	bedrijventerrein	59,58	35,50	24,08
Totaal		75,99	49,04	26,95

<i>Locatie bedrijventerrein dorpen</i>	<i>Gemeentelijk programma</i>			
	<i>Bestemming</i>	<i>Totaal beschikbaar in ha.</i>	<i>Gerealiseerde uitgifte in ha.</i>	<i>Restant beschikbaar in ha.</i>
Bathmen: Looweg	bedrijventerrein	0,51	0,00	0,51
Bathmen: Woertmansweg	bedrijventerrein	0,30	0,00	0,30
Lettele	bedrijventerrein	1,38	1,30	0,08
Totaal		2,19	1,30	0,89

<i>Locatie voorzieningen</i>	<i>Gemeentelijk programma</i>		
	<i>Bestemming</i>	<i>Gerealiseerde uitgifte in ha.</i>	<i>Restant beschikbaar in ha.</i>
Deventer: Holterwegzone (Lesurestrip)	voorziening	2,02	0,00
Deventer: Gasfabriek)	voorziening	0,00	1,27
Totaal		2,02	1,27

<i>Locatie bedrijventerrein Afgesloten projecten</i>	<i>Bestemming</i>	<i>Gemeentelijk programma</i>		
		<i>Gerealiseerde uitgifte in ha. (circa)</i>	<i>Restant beschikbaar in ha. (circa)</i>	<i>Bijzonderheden</i>
Deventer: De Snipperling	bedrijventerrein	0,00	1,25	Geen
Totaal		0,20	1,25	

Hieronder treft u een samenvatting aan van het méérjarig programma voor bedrijventerreinen en voorzieningen conform de grondexploitatiebegrotingen per 1-1-2022.

Zowel voor bedrijventerreinen (Tabel 12 Méérjarig programma bedrijventerreinen 2022 – 2027) als ook voor voorzieningen (Méérjarige programma voorzieningen 2022 – 2023) zijn de hoeveelheden uitgedrukt in m² en ondergebracht in een tabel- en grafiekvorm.

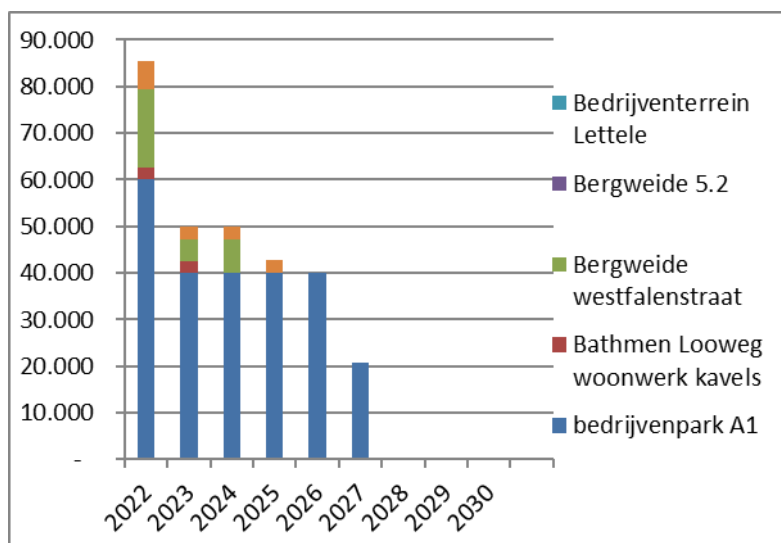
Samengevat ziet het meerjarig programma bedrijventerreinen er als volgt uit conform de grondexploitatiebegroting:

Tabel 11. Méérjarige programma bedrijventerreinen 2022 - 2027 (in m²)

Projecten	Totaal project	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
	m ²	m ²	m ²	m ²	m ²	m ²	m ²	m ²
bedrijvenpark A1	240.796	60.000	40.000	40.000	40.000	40.000	20.796	
Bathmen Looweg woonwerk ka	5.100	2.550	2.550					
Bergweide westfalenstraat	28.691	16.851	4.644	7.196				
Bedrijventerrein Lettele	765	765						
Hanzeweg	15.325	6.116	2.600	2.800	2.650			
Bergweide 5.2	-							
Totalen	290.677	86.282	49.794	49.996	42.650	40.000	20.796	-

Méérjarig ziet het programma bedrijventerreinen grafisch er als volgt uit:

Figuur 5. Méérjarige programma bedrijventerreinen 2022– 2027 (in m²):

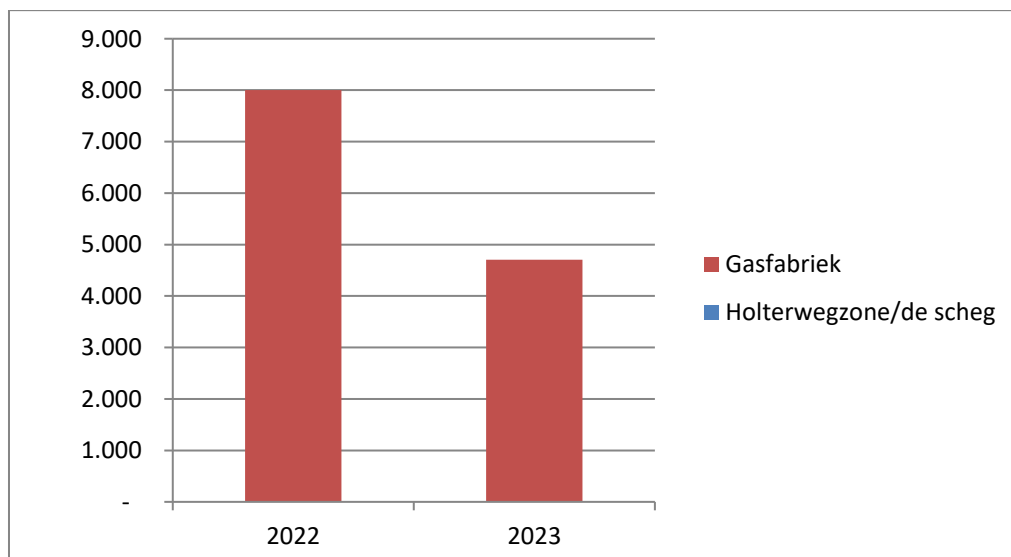
Samengevat ziet het meerjarig programma voorzieningen er als volgt uit conform de grondexploitatiebegroting:

Tabel 12. Méérjarige programma voorzieningen 2022 – 2025 (in m²)

Projecten	Totaal project	2022	2023	2024
	m ²	m ²	m ²	m ²
Holterwegzone/de scheg	-	-	-	
Gasfabriek	12.704	8.000	4.704	
Totalen	12.704	8.000	4.704	

Hieronder is grafisch weergegeven in figuur 6 “Programma voorzieningen 2022-2023 (in m²)” hoe het méérjarig programma voorzieningen de komende de jaren uit zal zien.

Figuur 6. Programma voorzieningen 2022-2023 (in m²):

5 Toelichting op de actualisatie 2022

5.1 Inleiding

Algemeen

De grondexploitaties zijn onderverdeeld in:

- In exploitatie genomen gronden, hierna te noemen Bouwgrond in exploitatie (BIE) en
- Niet in exploitatie genomen gronden, dit zijn de tot 1-1-2016 genoemde NIEGG-locaties die per die datum administratief zijn ondergebracht onder de Materieel vast activa (MVA).

De grondexploitaties van de BIE-projecten zijn geclusterd onder administratieve eenheden, te weten:

- woningbouwlocaties,
- bedrijventerreinen en
- (voormalig) Groot Bergweide.

Het complex Groot Bergweide is in de jaarrekening 2016 opgeheven en vertaald in drie nieuwe clusters.

Dynamiek en gebiedsontwikkeling

Door de dynamiek, waarmee binnen de gebiedsontwikkeling wordt geopereerd, gaat het om een momentopname. Binnen deze dynamiek wordt op een zo zorgvuldig mogelijke wijze gestuurd binnen de grondexploitatiebegrotingen. De projectcontrol is hieraan ondersteunend. Zo blijft de gemeente “in control” bij grondexploitaties.

We zien al enige tijd dat het steeds moeilijker is om vóóraf een goed beeld te geven van het financieel resultaat van de gebiedsontwikkeling als gevolg van de bestaande onzekerheden.

Deze bestaande en nieuwe onzekerheden komen steeds vaker voor met fluctuaties van exploitatieresultaten als gevolg. Omgaan met onzekerheden en sturen binnen marges is noodzakelijk maar vergt een andere manier van aanpak.

Actuele inzichten per 1-1-2022

In dit hoofdstuk “Toelichting op de actualisatie 2022” worden de actuele inzichten op de grondexploitaties gepresenteerd per 1-1-2022 (peildatum), onderscheiden naar clusters woningbouw, bedrijventerreinen en Groot Bergweide. Naast de hiervoor aangegeven actuele inzichten wordt het verschil aangegeven van het resultaat op basis van Netto contante waarde (NCW) per 1-1-2021 die rekenkundig is vertaald naar een NCW per 1-1-2022.

Parameters

In grondexploitaties wordt uitgegaan van een rentepercentage van 2,4% en een discontovoet van 2% conform de door de gewijzigde BBV richtlijnen voorgeschreven methode per 1-1-2016.

Als gevolg van een aantal generieke wijzigingen is het resultaat van het MPG 2021 vertaald naar het financieel kader per 1-1-2022. Wijzigingen hebben betrekking op:

- het gehanteerde discontovoet percentage ad 2% om de eindwaarde van grondexploitatiebegroting om te zetten in een netto contante waarde per 1 januari 2022 (is dezelfde discontovoet die per 1-1-2021 is toegepast);
- wijzigingen voor een aantal exploitaties als gevolg van autonome besluitvorming, zoals bijstelling in het kader van de zomeractualisatie, in 2021.

De financiële vertaling van bovengenoemde punten leidt tot een financieel kader. De vergelijking tussen het financieel kader en het berekende planresultaat is het effect van verandering in de grondexploitatie. Het kan hier gaan om inhoudelijke wijzigingen die betrekking hebben op kosten en opbrengsten, tijdsfactoren(fasering) maar ook de gewijzigde parameters hebben invloed op het resultaat.

5.2 Bouwgronden woningbouw in exploitatie

Tabel 13. Woningbouwprojecten in exploitatie (Excl. Winstneming)

Tabel Woningbouwprojecten in exploitatie			
-/- resultaat = verlies -/- afwijking = nadelig effect	financieel kader	MPG 2022	effect op resultaat
	3e kw rapportage vertaald naar 1-1-2022	resultaat 1-1-2022	+ = verbetering - = nadelig effect
Eikendal	€ 3.481.885	€ 3.835.703	€ 353.818
Steenbrugge	€ 3.386.516	€ 4.764.463	€ 1.377.948
Wijtenhorst en Douweler Leide	€ -2.918.548	€ -3.077.528	€ -158.980
Sluiskwartier	€ -1.969.358	€ -2.087.453	€ -118.095
Centrumplan Bathmen	€ -623.410	€ -647.781	€ -24.371
Tuinen van Zandweerd	€ 2.162.332	€ 2.253.845	€ 91.512
Shita locatie	€ -	€ 22.380	€ 22.380
Totaal woningbouwprojecten in exploitatie	€ 3.519.417	€ 5.063.629	€ 1.544.212

- **Steenbrugge**

De grondexploitatie Steenbrugge is in juli 2021 vastgesteld. De planvorming is gevorderd en de afspraken met marktpartijen zijn bekend en wijken nagenoeg niet af van de uitgangspunten in de grondexploitatie en liggen vast in concept overeenkomsten. Ten opzichte van de vastgestelde exploitatie is de civieltechnische raming nader uitgewerkt en in samenhang met de gestegen prijzen bijgesteld. Dit leidt tot een toename van kosten. In de nu voorliggende grondexploitatie wordt (na taxatie) rekening gehouden met een hogere opbrengst voor de PO kavels. Dit alles leidt tot een verbetering van € 1.378.000.

- **Eikendal**

De verbetering van het resultaat van Eikendal is bovenal een gevolg van de gewijzigde marktomstandigheden die nu ook doorwerken in het hogere segment. De snelheid van uitgifte is toegenomen, maar het grootste financiële effect is ontstaan door hogere uitgifteprijzen.

- **Wijtenhorst en Douweler Leide**

Het resultaat van de grondexploitatie neemt af met circa € 160.000. Hieraan liggen een aantal oorzaken ten grondslag. Er is een lagere grondopbrengst dan begroot ten gevolge van het uitgeven van de kavels Hofmeijerskamp binnen de regels van het huidige bestemmingsplan (grotere kavels). Daarnaast is er sprake van verlenging van de looptijd van de grondexploitatie met een jaar tot eind 2023, waardoor de plankosten toenemen en er sprake is van een hogere indexering van kosten

- **Sluiskwartier**

Bij het Sluiskwartier zien we een aantal wijzigingen. De civieltechnische kosten zijn opnieuw begroot en leiden tot een toename. De plankosten nemen toe door een intensief planproces. De huidige marktomstandigheden hebben geleid tot een hogere opbrengstverwachting waardoor het resultaat vrijwel gelijk blijft. Het effect van hogere civieltechnische kosten is nu opgenomen in de basisraming van de grondexploitatie en als gevolg daarvan is een lager risicobedrag gehanteerd voor het risico op prijsstijgingen.

- **Tuinen van Zandweerd**

De verbetering van het resultaat van de grondexploitatie is vooral toe te schrijven aan een hogere grondprijs die kan worden gerealiseerd voor het appartementencomplex.

- **Shita locatie**

Dit betreft een woninbouwlocatie waarvan de grondexploitatie in 2022 is vastgesteld (prijspeil 1-1-2022). Deze grondexploitatie is ultimo 2021 in de jaarrekening nog niet verantwoord als bouwgrond in exploitatie (BIE).

5.3 Bouwgronden bedrijventerreinen in exploitatie

Tabel 14. Bedrijventerreinen in exploitatie (Excl. Winstneming)

Tabel Bedrijventerreinen in exploitatie			
-/- resultaat = verlies -/- afwijking = nadelig effect	financieel kader	MPG 2022	effect op resultaat
	3e kw rapportage vertaald naar 1-1-2022	resultaat 1-1-2022	+ = verbetering - = nadelig effect
Roelandflat/WC Keizerslanden	€ -4.161.049	€ -4.221.502	€ -60.454
Bedrijventerrein Lettele	€ -668.734	€ -592.288	€ 76.447
A1 Bedrijvenpark	€ -29.308.016	€ -21.704.424	€ 7.603.592
Leisure strip Holterweg	€ -33.213	€ 166.208	€ 199.421
Bathmen Looweg	€ 17.468	€ -40.724	€ -58.192
Totaal bedrijventerreinen in exploitatie	€ -34.153.544	€ -26.392.730	€ 7.760.813

- **A1 Bedrijvenpark**

Het oostelijk plandeel is bijna volledig uitgegeven. De voorbereidingen voor het westelijke plandeel zijn gestart. Belangrijk verschil met de voorgaande grondexploitatie (financieel kader) is dat er nu van wordt uitgegaan dat het grootste deel van de nog te ontwikkelen gronden niet via facilitair, maar via actief grondbeleid wordt gerealiseerd. Dit leidt tot een positief effect in de grondexploitatie. De koppeling met het exploitatieplan is nu losgelaten. Ook kon het effect van grote reststroken (en dus niet uitgeefbaar terrein) worden teruggebracht. Dit laatste levert verreweg het grootste financiële voordeel op, te weten ca € 3,0 miljoen.

- **Leisurestrip Holterweg**

De grondexploitatie wordt in 2022 afgesloten. De met de ontwikkeling gepaard gaande risico's nemen daardoor ook af.

Complex Groot Bergweide

In 2017 is het complex Bergweide opgedeeld in drie clusters, te weten Westfalenstraat, Havenkwartier en Stadsentree. Hierbinnen zijn deze onderliggende grondexploitaties samengevoegd of worden in samenhang beschouwd. Hierna volgt een toelichting per cluster.

Tabel 15. Resultaat clusters voormalig Groot Bergweide (Excl. Winstneming)

Tabel clusters voormalig Groot Bergweide			
-/- resultaat = verlies -/- afwijking = nadelig effect	financieel kader	MPG 2022	effect op resultaat
	3e kw rapportage vertaald naar 1-1-2022	resultaat 1-1-2022	+ = verbetering - = nadelig effect
Cluster 1 Westfalenstraat			
Bergweide - Westfalenstraat	€ -48.573	€ -55.449	€ -6.876
Cluster 2 Havenkwartier			
Havenkwartier - Silogebied	€ -256.829	€ -362.113	€ -105.284
Havenkwartier - Zelf en Samenbouw	€ -39.344	€ -	€ 39.344
Havenkwartier - Stoer wonen	€ 188.636	€ -	€ -188.636
Havenkwartier - Hanzeweg	€ -481.042	€ -547.497	€ -66.455
Havenkwartier - Kop en Haveneiland	€ -5.714.833	€ -5.654.998	€ 59.835
Cluster 3 Stadsentree			
vm Gasfabriekterrein	€ -255.837	€ -432.424	€ -176.587
Stadsentree	€ -250.915	€ -160.075	€ 90.840
Totaal clusters voormalig groot bergweide	€ -6.858.737	€ -7.212.557	€ -353.820

- **Cluster Westfalenstraat**

Het planresultaat voor de grondexploitatie Westfalenstraat is nagenoeg ongewijzigd.

- **Cluster Havenkwartier**

Naast de verwerking van de nieuwe parameters is in de grondexploitatie Silogebied rekening gehouden met extra plankosten, die verband houden met vertraging van de ontwikkeling van twee grotere bouwprojecten en dan met name Object One.

Binnen het cluster Havenkwartier worden de deelgebieden Stoer Wonen en Zelf en samenbouw afgesloten per 1-1-2022. Het resultaat van deze exploitaties is opgenomen in de grondexploitatie Kop en Haveneiland.

- **Cluster Stadsentree**

De afname van het resultaat (dus toename van de verliesvoorziening) van het Gasfabriekterrein wordt veroorzaakt door enerzijds meerwerk civieltechnische kosten en anderzijds hogere plankosten door nieuwe stedenbouwkundige uitgangspunten, een nieuw inrichtingsplan en een verlenging van de looptijd met een jaar naar eind 2023. Daar tegenover staat een hogere opbrengstverwachting en door het nieuwe inrichtingsplan meer uit te geven vierkante meters grond. Per saldo neemt het resultaat met circa € 180.000 af.

De grondexploitatie voor de Teugseweg is aangepast aan de situatie dat de samenwerking met de ontwikkelende partij is beëindigd. Nadat zicht is op een verbetering van de gebiedsontsluiting zal een standpunt worden ingenomen over het opnieuw in ontwikkeling nemen van dit gebied. Voordat de grondexploitatie kan worden afgesloten dienen eerst de realisatie van de carpoolstrook en de gronduitgifte ten behoeve van de reclamemast te worden afgewikkeld. Als gevolg van de veranderingen verbetert het planresultaat en neemt ook het ontwikkelrisico af. Gezien de discussies rondom het realiseren van de reclamemasten wordt daarvoor nog wel een risico t.a.v. de gronduitgifte gehandhaafd

5.4 Strategische grondvoorraad

Grondposities, waarvoor geen reëel en stellig bestuurlijk voornemen is uitgesproken dat deze voor ruimtelijke ontwikkeling in aanmerking komen in de nabije toekomst, dienen gewaardeerd te worden op basis van de huidige bestemming. De gronden buiten de bebouwde kom zijn veelal gewaardeerd tegen de agrarische bestemming.

Strategische verwerving

Per 31-12-2021 beschikt de gemeente over de gronden Hagenvoorde die eerder zijn aangetrokken vanuit het oogpunt van strategische verwerving maar waarvoor nog geen voorbereidingskrediet is vastgesteld. Onderstaande tabel toont de verschillen tussen de huidige boekwaarde en de waardebepaling. Omdat de waardebepaling gelijk is aan de boekwaarde is geen bijstelling nodig.

	Huidige boekwaarde	Waardebepaling	Vershil
Hagenvoorde	€ 425.968	€ 425.968	€ -
Eindtotaal	€ 425.968	€ 425.968	€ -

Tabel: Waardebepaling gronden strategische verwerving

Projecten in voorbereiding

Onderstaande tabel toont de huidige boekwaarde en waardebeoordeling per 31-12-2021 voor de gronden en panden die betrekking hebben op een grondexploitatie in voorbereiding, waarbij een voorbereidingskrediet door de raad is vastgesteld. Omdat de waardebeoordeling in alle drie de gevallen hoger is dan de boekwaarde is geen bijstelling nodig.

	Huidige boekwaarde	Waardebepaling	Vershil
Shita-locatie	€ 417.000	€ 1.289.400	€ 872.400
Van Hetenstraat	€ 218.925	€ 2.042.000	€ 1.823.075
Wittenstein	€ 67.113	€ 905.000	€ 837.887
Eindtotaal	€ 703.038	€ 4.236.400	€ 3.533.362

Tabel: waardebeoordeling projecten in voorbereiding

Voor de Shita-locatie is bij de jaarrekening 2020 een verliesvoorziening ingesteld van € 695.000 vanwege de verliezen die op dat moment werden verwacht bij het verder ontwikkelen van de locatie. In december heeft het college ingestemd met de grondexploitatie voor deze locatie welke een winstgevend karakter heeft. Bij dit collegebesluit is daarom tevens besloten de verliesvoorziening te laten vrijvallen ten gunste van de Reserve Onroerende Zaken. Omdat de grondexploitatie per 31-12-2021 nog niet door de raad is vastgesteld, wordt deze in de jaarrekening 2021 nog gerapporteerd als project in voorbereiding en is bovenstaande waardebeoordeling uitgevoerd op basis van de grondprijzen uit de grondprijzenbrief.

Tijdelijk bezit

Onderstaande tabel toont de huidige boekwaarde en waardebeoordeling per 31-12-2021 voor de panden die de gemeente op dit moment tijdelijk bezit. Omdat de waardebeoordeling in alle gevallen hoger is dan de boekwaarde is geen bijstelling nodig.

Voor de agrarische gronden Landeweert / Ganzeboom / DNO / Baarlerhoek is de analyse op totaalniveau uitgevoerd. Deze bezittingen worden stapsgewijs verkocht en het verschil tussen boekwaarde en verkoopresultaat wordt verrekend met de Reserve Onroerende Zaken. De verwachting is dat de verdere afwikkeling in 2022 zal plaatsvinden.

	Huidige boekwaarde	Waardebepaling	Vershil
Oranjekwartier 36 woningen	€ 2.160.000	€ 2.160.000	€ -
Agrarische gronden Landeweert /Ganzeboom / DNO / Baarlerhoek	€ 814.819	€ 933.245	€ 118.426
Keizerstraat 72/74/76	€ 571.488	€ 571.000	€ -488
Oranjekwartier voormalige schoollocatie	€ 412.473	€ 957.180	€ 544.707
Bolwerksmolen	€ 399.264	€ 551.000	€ 151.736
Dorrestraat 1	€ 234.096	€ 296.000	€ 61.904
Kolkmansweg 5	€ 79.307	€ 426.000	€ 346.693
Smyrnastraat 1a	€ 76.350	€ 250.000	€ 173.650
Diepenveenseweg 80	€ 74.494		€ -74.494
Koningin Wilhelminalaan 20	€ 56.247	€ 452.000	€ 395.753
Brink 21	€ 47.963	€ 960.000	€ 912.037
Averlose houtweg 14b	€ 19.831	€ 499.000	€ 479.169
Roessinkspad 4	€ 15.903	€ 429.000	€ 413.097
Rielerweg 234/236	€ 4.171	€ 287.000	€ 282.829
Spijkerpad 1a	€ 3.471	€ 24.000	€ 20.529
Kolkmansweg 6a	€ 17	€ 93.000	€ 92.983
Panden zonder boekwaarde		€ 1.250.000	€ 1.250.000
Eindtotaal	€ 4.969.895	€ 10.138.425	€ 5.168.530

Tabel: Waardebeoordeling tijdelijk bezit

Stille reserve

In de bbv wordt de term “stille reserve” gebruikt voor de bezittingen die de gemeente heeft welke niet (volledig) zijn opgenomen in de boekwaarden. Net als vorig jaar vormen de gronden en panden buiten de grondexploitaties een omvangrijke stille reserve. De omvang van de stille reserve is ten opzichte van de stand per 31-12-2020 gestegen van € 8,2 miljoen naar circa € 9,9 miljoen. Onderstaande tabel laat zien hoe deze is opgebouwd.

	Huidige boekwaarde	Waardebepaling	Stille reserve
Nog te verkopen gronden	€ 938.589	€ 2.216.435	€ 1.277.846
Projecten in voorbereiding	€ 703.038	€ 4.236.400	€ 3.533.362
Strategische verwerving	€ 425.968	€ 425.968	€ -
Tijdelijk bezit	€ 4.969.895	€ 10.138.425	€ 5.168.530
Eindtotaal	€ 7.037.490	€ 17.017.228	€ 9.979.738

Tabel: Bepaling stille reserve

5.5 Afgesloten complexen

De gemeente Deventer heeft een aantal afgesloten complexen. De grondexploitaties van deze complexen zijn op verschillende momenten afgesloten. Bij de afsluiting is financiële verantwoording afgelegd aan de raad over de betreffende grondexploitatie. In enkele gevallen moet nog grond worden verkocht of moeten er nog kosten worden gemaakt. In dergelijke gevallen is een voorziening afgesloten complexen ingesteld. Hierin zijn middelen opgenomen die nog kunnen worden ingezet voor het afronden van de allerlaatste werkzaamheden.

Per 31-12-2021 zijn enkel nog gronden in bezit op de locatie Driehoek Snippeling en Bathmense Enk II. Alle overige gronden van afgesloten grondexploitaties zijn verkocht. Onderstaande tabel toont de huidige boekwaarde en de uitgevoerde waardebeoordeling. Omdat de waardebeoordeling in beide gevallen hoger is dan de boekwaarde is geen bijstelling nodig.

	Huidige boekwaarde	Waardebeoordeling	Vershil
Bathmense Enk II		€ 1.121.575	€ 1.121.575
Driehoek Snippeling	€ 938.589	€ 1.094.860	€ 156.271
Eindtotaal	€ 938.589	€ 2.216.435	€ 1.277.846

Tabel: Waardebeoordeling gronden van afgesloten grondexploitaties

Als onderdeel van deze Nota Waardering is de grondexploitatie 5^e hoek afgesloten. Het saldo van de ontvangsten en gemaakte uitgaven bedraagt circa € 1,4 miljoen. Hiervan is een gedeelte eerder als winstneming geboekt en is er nog een bedrag van circa € 200.000 aan nog te maken kosten waarvoor een voorziening afgesloten complexen wordt ingesteld. Per saldo ontstaat hiermee een voordeel van € 640.000 ten gunste van de egaliseringsreserve weerstandsvermogen.

Resultaatbeoordeling 5 ^e hoek	
Saldo ontvangsten en uitgaven (excl winstneming)	€ 1.393.631
(-/-) eerdere winstneming	€ 557.500
(-/-) nog te maken kosten	€ 195.000
Voordeel t.g.v. egaliseringsreserve weerstandsvermogen	€ 641.131

Tabel: Resultaatbeoordeling 5^e hoek

Voor negen afgesloten grondexploitaties is eerder een voorziening getroffen voor de nog te maken kosten na afsluiting van de grondexploitatie. Onderstaande tabel toont de mutaties in deze voorzieningen. Ultimo 2021 is de grex spijkvoorderenk afgesloten. Hier is € 195.000 voor de afronding van voorzieningen.

Voor twee locaties (Handelspark en Geertruiden) zijn alle werkzaamheden afgerond. Voor de overige locaties is de benodigde voorziening opnieuw bepaald. Per saldo is de totaal benodigde voorziening circa € 15.000 lager. Dit bedrag komt ten gunste van de egaliseringsreserve weerstandsvermogen.

Naam afgesloten complex	Huidige voorziening	Benodigde voorziening	Vershil
Handelspark	€ -446	€ -	€ 446
Bergweide 3	€ 3.306	€ 20.000	€ 16.694
Bathmense Enk II	€ 9.201	€ 36.575	€ 27.374
Okkenbroek	€ -876	€ 1.000	€ 1.876
Rielerkolk	€ 53.277	€ 53.276	€ -1
Driehoek Snippeling	€ 183.378	€ 201.680	€ 18.302
Grachtengordel	€ 25.000	€ 25.000	€ -
Vijfhoek	€ 14.268	€ 32.000	€ 17.732
Geertruiden	€ 97.727	€ -	€ -97.727
	€ 384.836	€ 369.531	€ -15.305

Tabel: Ontwikkeling voorzieningen afgesloten complexen

5.6 Faciliterend grondbeleid

Bij faciliterend grondbeleid is de bouwrijpe kavel in het bezit van een private partij. Als gemeente treden wij dan enkel publiekrechtelijk op en verhalen wij onze kosten op de private partij. Dit op basis van een exploitatieplan. Voor de jaarrekening 2020 was er voor twee grondexploitaties sprake van onderliggend exploitatieplan. Ultimo 2021 is deze voor de Vijfde Hoek beëindigd en bij A1 Bedrijvenparkt door actieve verwerving van gronden komen te vervallen. Alle grondexploitaties van de gemeente Deventer hebben hierdoor een actief karakter. In dit geval voeren wij zelf alle fasen van de grondexploitatie uit, zoals aankoop, sloop, bouwrijp maken en verkoop van bouwrijpe kavels.

5.7 Tussentijdse winstneming

Winstneming is toegestaan voor de projecten die in de vorige paragraaf als winstgevend zijn gerapporteerd. Daarbij is de omvang van de toegestane winstneming afhankelijk van de eindwaarde van het project (na aftrek van het nog openstaande risico) en de voortgang van het project, uitgedrukt in het percentage gerealiseerde baten en lasten. Onderstaande tabel toont de bepaling van de winstname per project. Op basis van de voortgang van de projecten is € 1,6 miljoen additionele winstneming mogelijk. Dit bedrag komt ten gunste van de egalisatiereserve weerstandsvermogen. Het grootste deel van dit bedrag (circa € 1,0 miljoen) is afkomstig van het project Eikendal.

Tabel: Berekening winstneming per project

	Eikendal	Holterwegzone	Steenbrugge	Tuinen van Zandweerd	Totaal
Eindwaarde	€ -4.240.840	€ -169.532	€ -5.370.673	€ -2.439.634	€ -12.220.680
Risicobedrag	€ 225.000	€ -	€ 1.804.500	€ 145.000	€ 2.174.500
% lasten gerealiseerd	89%	99%	51%	61%	
% baten gerealiseerd	71%	98%	11%	15%	
Toegestane winstneming	€ 2.524.008	€ 168.050	€ 196.848	€ 214.819	€ 3.103.725
Eerdere winstname	€ 1.498.017	€ -	€ 44.638	€ -	€ 1.542.655
Additioneel te nemen winst	€ 1.025.991	€ 168.050	€ 152.210	€ 214.819	€ 1.561.070

6 Financieel Meerjaren Perspectief

6.1 Inleiding

Vanuit de geactualiseerde meerjarenbegrotingen (Mjb's) van de diverse grondexploitaties per 1-1-2022 ontstaat inzicht in het meerjaren perspectief. Dit wordt in onderstaande paragrafen inzichtelijk gemaakt.

6.2 Financiële analyse meerjaren perspectief

De grondslag voor het financieel meerjaren perspectief zijn de geactualiseerde grondexploitatiebegrotingen op peildatum 1-1-2022. Voor een volledig overzicht wordt uitgegaan van in exploitatie genomen gronden (BIE). Het gepresenteerde beeld gaat uit van de stand per 1-1-2022 van het aantal aanwezige grondexploitaties. Dit betekent dat in de beschouwde periode, waarover de huidige grondexploitaties lopen, geen nieuwe projecten worden opgestart. Is dit wel het geval, dan worden deze projecten in de volgende MPG opgenomen.

Gezien de huidige opvatting over het grondbeleid is het vooralsnog niet de verwachting dat veel nieuwe nog niet bekende "gemeentelijke" gebiedsontwikkelingen en andere grondexploitaties in de komende jaren worden toegevoegd. Naar verwachting komt in 2022 meer zekerheid over de ontwikkeling van de van Hetenstraat. De in 2021 vastgestelde grondexploitatie Shita locatie is toegevoegd aan het resultaat van de MPG.

Het meerjarenperspectief ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

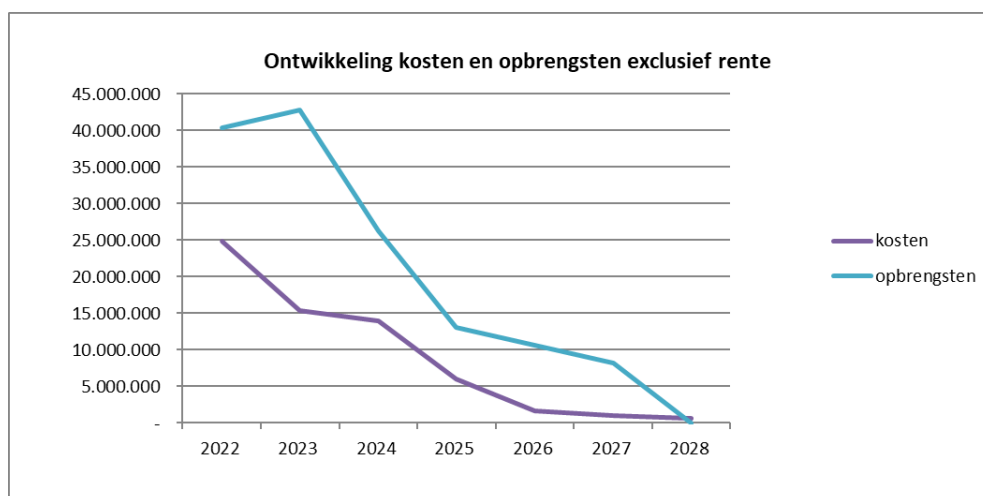
Tabel 22. Meerjarenperspectief investeringen en opbrengsten

Overzicht investeringen en opbrengsten in mln.		nog te realiseren	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
kosten		63,49	24,83	15,43	13,97	6,00	1,64	1,02	0,60
opbrengsten		141,38	40,32	42,82	26,25	13,08	10,68	8,22	0,01
rente			-2,41	-2,07	-1,29	-0,84	-0,78	-0,58	-0,55
kasstroom			13,08	25,31	10,98	6,24	8,25	6,63	-1,13

Uit bovenstaande tabel valt het volgende op te maken:

- De kosten op langere termijn nemen af.
In 2022 worden nog investeringen verwacht van circa € 24,83 mln. en daarna neemt het investeringsniveau verder af in 2025 naar minder dan € 6 mln.
- Opbrengsten.
In 2022 worden nog veel opbrengsten verwacht (in totaal ca. 35 mln.). Deze opbrengsten worden met name gerealiseerd binnen de woningbouwlocaties eikendal, steenbrugge en daarnaast van bedrijvenpark A1.
- Ten opzichte van het MPG 2021 is zowel het kostenniveau als het opbrengstenniveau toegenomen. De belangrijkste factoren zijn hierbij de gewijzigde marktomstandigheden, hogere kosten maar ook hogere opbrengsten.

Figuur 7. Ontwikkeling nog te maken kosten en opbrengsten

Wat opvalt in de vorige grafiek, figuur 7 "Ontwikkeling nog te maken kosten en opbrengsten", is dat de kosten en opbrengsten vanaf 2023 naar verwachting fors afnemen.

In 2022 en 2023 zijn de geraamde opbrengsten nog hoog, daarna, vanaf 2024 daalt het opbrengstenniveau.

In de jaren tot en met 2028 zal de gemeentelijke boekwaarde van de grondexploitaties verder afnemen doordat er minder kosten worden gemaakt en er meer opbrengsten worden gerealiseerd uit verkopen en exploitatiebijdragen. Vanaf 2023 ontstaat een redelijk stabiele kosten- en opbrengstenontwikkeling. Hierbij is uitgegaan van de per 1-1-2022 bestaande gemeentelijke grondexploitatiebegrotingen.

6.3 Verdeling kosten en opbrengsten

In onderstaande tabel worden de nog te verwachten kosten over de periode 2022 tot en met 2028 weergegeven.

Tabel 23. Opbouw nog te realiseren nominale kosten per jaar (bedragen x € 1 miljoen)

Soort kosten	Totaal in %	Totaal in €	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
verwerving	11,4%	7,23	5,90	0,71	0,35	0,13	0,07	0,06	0,01
sloop en milieu	4,9%	3,13	1,74	0,91	0,29	0,19	0,00	0,00	0,00
hoofdstructuur	5,3%	3,35	1,24	0,52	1,02	0,57	0,00	0,00	0,00
civiele techniek	52,5%	33,35	10,16	9,30	9,36	3,35	0,80	0,19	0,19
plankosten	17,9%	11,36	4,31	2,87	1,75	1,18	0,53	0,53	0,19
bijdragen	0,5%	0,29	0,09	0,10	0,08	0,03	0,00	0,00	0,00
planonvolledigheid	7,5%	4,77	1,39	1,02	1,13	0,54	0,24	0,24	0,20
totaal	100,00%	63,49	24,83	15,43	13,97	6,00	1,64	1,02	0,60

Figuur 8. Opbouw nog te realiseren nominale kosten (% is afgerond op gehele)

In bovenstaande figuur 8 wordt inzicht gegeven in de opbouw van de nominale kosten (exclusief rente- en in flatie-invloeden) op totaal niveau. Deze nog te maken kosten per 1-1-2022 worden nog gerealiseerd in de resterende looptijd van de lopende plannen.

Uit de grafiek is af te leiden dat de verwachte civiele kosten (sloop en milieu, hoofdstructuur en civiel) circa 63% van de totaal nog te maken kosten uit maakt.

Zichtbaar is, dat er nog beperkt verwervingen nodig zijn en dat dit aandeel circa 11% van de totaal nog te maken kosten uit maakt. Deze kosten hebben betrekking op:

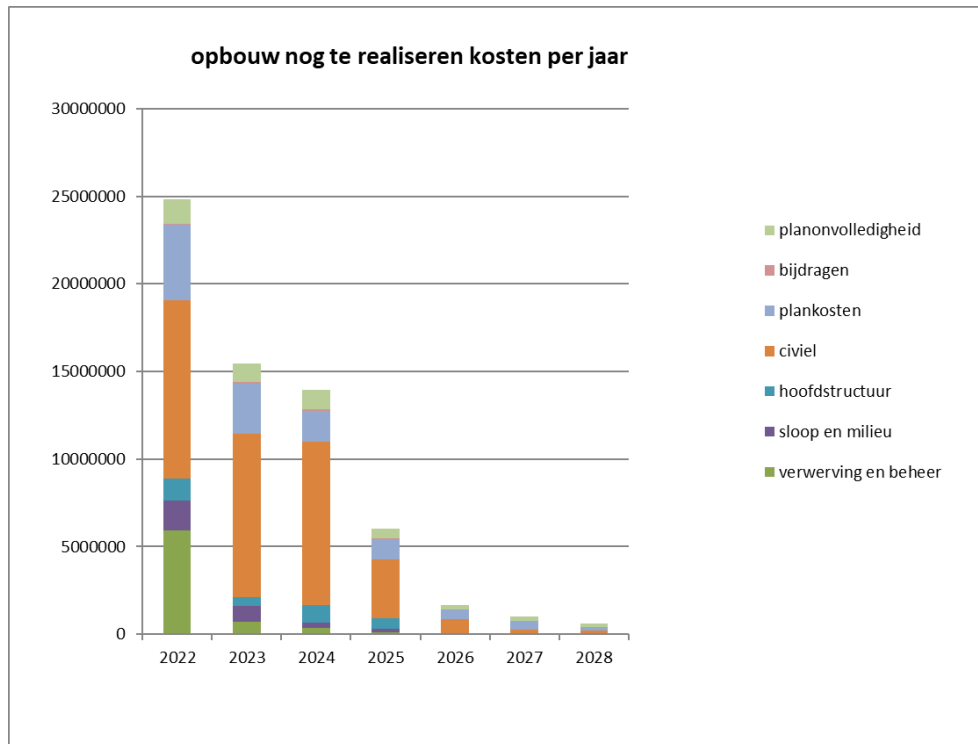
- de overdracht van gronden binnen het cluster Westfalenstraat en
- in beperkte mate interne overdracht van gronden en panden.

De plankosten maken circa 18% van de totaal nog te maken kosten uit en er wordt rekening gehouden met 8% planonvolledigheid.

De samenstelling van de kosten over de resterende looptijd van de projecten laten zien dat deze zich vooral in de uitvoeringsfase begeven. Het aantal projecten, zeker van enige omvang, in de voorbereidingsfase is gering.

In de volgende grafiek, figuur 9 Opbouw nog te realiseren kosten per jaar 2022-2028, is de periode beschouwd met een weergave van alle te verwachten kosten over deze periode. In tabel 23 op de vorige pagina zijn de diverse bedragen en kosten onderdelen al samengevat in één tabel. Per jaar wordt in de vorm van een samengestelde kolom alle kosten getotaliseerd en weergegeven in de figuur.

Figuur 9. Opbouw nog te realiseren kosten per jaar 2022-2028

In bovenstaande grafiek valt op dat de omvang van de kosten vanaf 2022 t/m 2028 sterk afneemt van 25 mln. In 2022 naar ca. 7 mln. In 2025, daarna zijn de kosten beperkt

Plankosten

De plankosten zijn globaal onder te verdelen in de kosten voor:

- planontwikkeling,
- planvoorbereiding.

De plankosten kunnen als volgt worden toegelicht:

• **Planontwikkeling**

Dit zijn investeringen die worden gemaakt in het vóór-proces om te komen tot een plan dat in uitvoering kan worden gekomen. Deze investeringen bestaan hoofdzakelijk uit kosten voor stedenbouwkundige uitwerking c.a., bestemmingsplan c.a. opstellen, opstellen grondexploitaties, projectmanagement, secretariële werkzaamheden, juridisch/bestuurlijke werkzaamheden, planeconomischewerkzaamheden et cetera.

• **Planvoorbereidingskosten**

Deze investeringen hangen samen met uitvoering en benodigde werken en kosten van een project. Dit zijn ambtelijke en andere externe kosten die betrekking hebben op de uitvoering van civieltechnische kosten als sloop, sanering, bouwrijpmaken, woonrijpmaken inclusief groenvoorziening, aanleg nustvoorziening et cetera.

Voor een nadere detaillering van de plankosten wordt verwezen naar de geldende wetgeving en regeling:

- Wet ruimtelijke ordening: artikel 6.13 met een nadere uitwerking in
- Besluit ruimtelijke ordening: artikel 6.2.4. en 6.2.5. ten aanzien van uitvoeringskosten en plankosten;
- Regeling plankosten exploitatieplan;
- BBV Nota grondexploitatie 2016.

In de meerjarenbegroting(MJB), de grondexploitatiebegrotingen, van de BIE-GREX projecten wordt een raming opgenomen van de verwachte plankosten voor de verschillende projecten. Figuur 10 laat zien dat de plankosten

geleidelijk afnemen vanaf 2022. De afname doet zich voor in zowel de planontwikkelingskosten en planbegeleidingskosten.

Bepaling plankosten.

Afhankelijk van het type project worden de plankosten bepaald aan de hand van een plankosten-normeringsmethode, voor traditionele woningbouwprojecten of bedrijventerreinen wordt de plankosten-scan als uitgangspunt gehanteerd, voor specifieke situaties wordt een raming opgesteld op basis van de verwachte capaciteitsinzet. Het belangrijkste gedeelte van de plankosten heeft betrekking op de ambtelijke uren tegen intern tarief. Daarnaast zijn er ook de zogenaamde overheadkosten die verdeeld worden over de verschillen exploitaties.

Bij de begroting van de plankosten worden de huidige GREXEN als uitgangspunt gehanteerd. Indien er nieuwe projecten worden opgestart om aan de woningbouwdoelstellingen te voldoen zal het benodigd bedrag voor plankosten toe nemen.

Figuur 11. Opbouw nog te realiseren opbrengsten per bouwcategorie

In figuur 11 wordt inzicht gegeven in de opbouw van de nominale opbrengsten op totaal niveau en hieronder in figuur 12 op jaarniveau. Zichtbaar is dat 57% van de nominale opbrengsten voortkomt uit woningbouw, 36% komt voort uit de uitgifte van bedrijventerreinen. Dat is ook een afspiegeling van de projectenportefeuille zoals gepresenteerd in hoofdstuk 5. Het overige deel wordt gevormd door exploitatiebijdragen en subsidies.

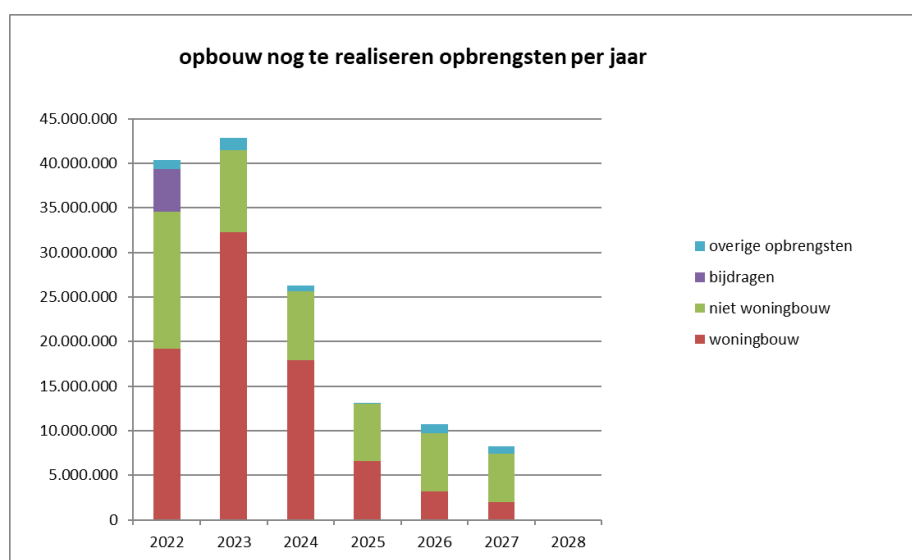
In de volgende tabel, tabel 24, zijn de opbrengsten gesplitst per soort opbrengst, aangegeven in % en in € (afgerond).

Tabel 24. Opbouw nog te realiseren nominale opbrengsten per jaar (x € 1 miljoen)

Soort opbrengst	Totaal in %	Totaal in €	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
woningbouw	57,3%	81,05	19,18	32,23	17,91	6,62	3,17	1,94	0,00
niet woningbouw	35,9%	50,76	15,42	9,18	7,76	6,42	6,50	5,47	0,00
bijdragen	3,4%	4,80	4,75	0,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
overige opbrengsten	3,4%	4,77	0,97	1,35	0,57	0,04	1,01	0,81	0,01
totaal	1,00	141,38	40,32	42,82	26,25	13,08	10,68	8,22	0,01

In grafiek 12 “Opbouw nog te realiseren opbrengsten” per jaar 2022-2028, zijn de in de tabel 23 aangegeven opbrengsten grafisch weergegeven.

Figuur 12. Opbouw nog te realiseren opbrengsten per jaar 2022-2028

In bovenstaande figuur is te zien dat in 2022 een forse opbrengst wordt verwacht van in totaal circa € 40 mln. En in 2023 totaal bijna 43 mln. Daarna vanaf 2024 zullen de opbrengsten geleidelijk afnemen.

6.4 Ontwikkeling boekwaarde

In de volgende tabel en figuur is het verloop van de boekwaarde over de periode tot 2028 weergegeven. Het gaat hier om het verloop van de bruto boekwaarde waarop de verliesvoorziening niet in mindering is gebracht. De boekwaarde loopt af van bijna 105 mln. Naar 33.mln. in 2028 Dit komt enerzijds omdat er meer opbrengsten dan kosten worden verwacht, anderzijds worden exploitaties afgesloten en in voorkomende gevallen worden verliezen genomen ten laste van de verliesvoorziening bij jaarrekening. In de tabel 28, "Mutaties verlieslatende complexen" in hoofdstuk 7 worden deze weergegeven waarbij een vergelijking is getroffen tussen 1-1-2020 en 1-1-2021.

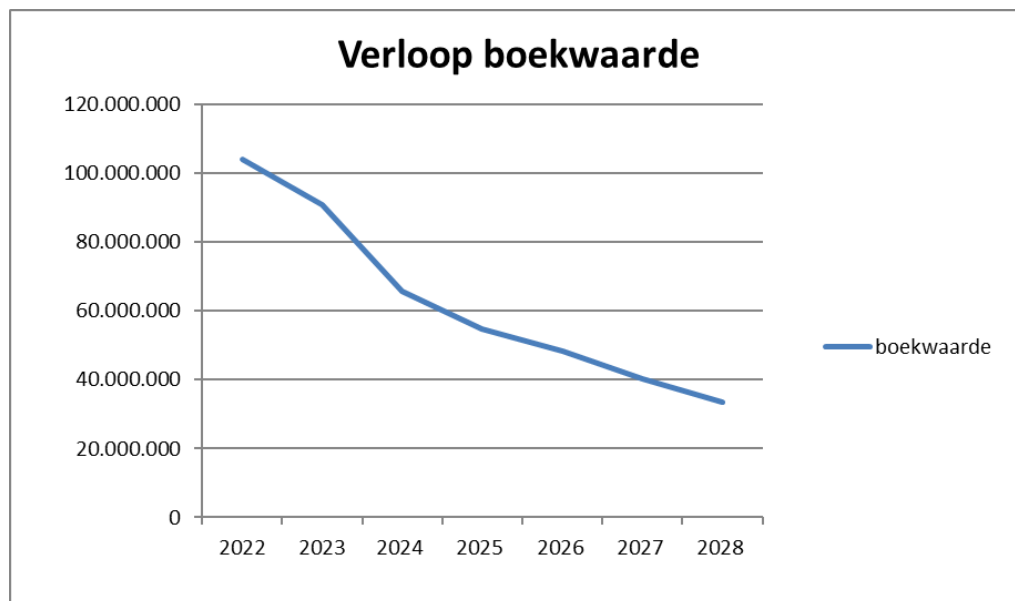
Tabel 25. Overzicht verloop boekwaarde grondexploitaties.

Overzicht verloop boekwaarde grondexploitaties in mln.

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
boekwaarde	104,04	90,96	65,65	54,67	48,42	40,17	33,54

In grafiek 13 "Ontwikkeling boekwaarde c.q. verliesvoorziening verlieslatende BIE- complexen" per jaar 2022-2028, is het in de tabel 24 aangegeven cumulatieve verloop van de boekwaarden grafisch weergegeven.

Figuur 13. Ontwikkeling boekwaarde c.q. verliesvoorziening verlieslatende BIE- complexen

7 Weerstandsvermogen en vermogenspositie

Algemeen

In dit hoofdstuk brengen wij de consequenties van de geactualiseerde grondexploitaties op het weerstandsvermogen en de vermogenspositie in beeld.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- de weerstandscapaciteit: dit zijn de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken en
- alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiele betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie

7.1 Ontwikkeling risico's

In de jaarlijkse planning en control cyclus zijn twee momenten waarop wij het weerstandsvermogen in beeld brengen. Wij doen dat bij het opstellen van de begroting en de jaarrekening. Tussentijds rapporteren (zomer- en najaarsrapportage) wij wel over ontwikkelingen ten aanzien van de risico's. De risico's die samenhangen met de geactualiseerde grondexploitaties geven onderstaand het een actueel beeld per 1-1-2022. Daarbij dient te worden opgemerkt dat alleen de risico's bij de verlieslatende grondexploitaties ten laste zullen worden gebracht van het weerstandsvermogen.

Tabel 26 Risico's Grondexploitaties

Risico	Financieel kader		Actualisatie		Verschil	
	€		€		€	
Verlieslatend	€	3.987.630	€	4.977.630	€	990.000
A1 Bedrijvenpark	€	560.000	€	1.955.000	€	1.395.000
Bedrijventerrein Lettele	€	50.000	€	50.000	€	-
Bedrijventerrein Looweg	€	100.000	€	100.000	€	-
Centrumplan Bathmen	€	-	€	-	€	-
Cluster Havenkwartier	€	757.500	€	712.500	€	-45.000
Cluster Stadsentree	€	473.750	€	348.750	€	-125.000
Sluiskwartier	€	1.365.000	€	1.115.000	€	-250.000
Westfalenstraat	€	331.380	€	346.380	€	15.000
Wijtenhorst Douweler Leide	€	250.000	€	250.000	€	-
Winkelcentrum Keizerslanden	€	100.000	€	100.000	€	-
Winstgevend	€	2.356.591	€	2.174.500	€	-122.091
Eikendal	€	225.000	€	225.000	€	-
Holterwegzone	€	100.000	€	-	€	-100.000
Steenbrugge	€	1.794.091	€	1.804.500	€	10.409
Tuinen van Zandweerd	€	177.500	€	145.000	€	-32.500
Afgesloten	€	30.000			€	-30.000
De Vijfde Hoek	€	30.000			€	-30.000
Eindtotaal	€	6.344.221	€	7.152.130	€	867.909

Conclusies risico-ontwikkeling

Het totale risicoprofiel van de grondexploitaties is ten opzichte van de zomeractualisatie 2021 toenomen van € 6,3 tot € 7,2 miljoen. Dit is een toename van met € 0,9 miljoen. Dit wordt hoofdzakelijk verklaard door het risico bij A1-bedrijvenpark m.b.t. het niet ondertekenen van contractuele overeenkomsten voor het verwerven van gronden (risico groot € 1,2 mln.). Met het bepalen van het gemeente brede risicoprofiel is ook rekening gehouden met het feit dat niet alle risico's zich tegelijkertijd voordoen. Dit doen wij door middel van een Monte Carlo Simulatie (zie paragraaf weerstandsvermogen van het jaarverslag).

7.2 Ontwikkeling resultaten

Winst- en verliesgevende grondexploitaties

In de onderstaande tabel treft u een overzicht aan waarin alle resultaten van grondexploitaties worden weergegeven. Het betreft hier de in exploitatie genomen BIE-complexen, zowel winstgevend als verlieslatend.

Alle resultaten bij elkaar opgeteld laten een voordeliger resultaat zien ter grootte van circa €4,85 mln ten opzichte van het financieel kader. Uit onderstaande tabel is op te maken dat dit voornamelijk toe is te wijzen aan het resultaat bij A1 bedrijvenpark.

Tabel 27. Overzicht alle grondexploitaties

Contante waarde (incl. winstneming)				
	Financieel kader	Actualisatie	Verschil	
Verlieslatend	€ -46.504.374	€ -39.582.796	€ 6.921.578	
A1 Bedrijvenpark	€ -29.308.016	€ -21.704.424	€ 7.603.592	
Bedrijventerrein Lettele	€ -668.734	€ -592.288	€ 76.447	
Bedrijventerrein Looweg	€ 3.480	€ -42.060	€ -45.540	
Centrumplan Bathmen	€ -623.410	€ -647.781	€ -24.371	
Cluster Havenkwartier	€ -6.303.412	€ -6.564.609	€ -261.196	
Cluster Stadsentree	€ -506.752	€ -589.450	€ -82.698	
Sluiskwartier	€ -1.969.358	€ -2.087.453	€ -118.095	
Westfalenstraat	€ -48.573	€ -55.701	€ -7.128	
Wijtenhorst Douweler Leide	€ -2.918.548	€ -3.077.528	€ -158.980	
Winkelcentrum Keizerslanden	€ -4.161.049	€ -4.221.502	€ -60.454	
Winstgevend	€ 7.454.865	€ 8.150.416	€ 695.551	
Eikendal	€ 1.983.868	€ 1.503.910	€ -479.958	
Holterwegzone	€ -33.213	€ 1.453	€ 34.666	
Steenbrugge	€ 3.341.878	€ 4.589.668	€ 1.247.790	
Tuinen van Zandweerd	€ 2.162.332	€ 2.055.385	€ -106.947	
Afgesloten	€ 1.221.033	€ -	€ -1.221.033	
De Vijfde Hoek	€ 1.221.033	€ -	€ -1.221.033	
Eindtotaal	€ -37.828.475	€ -31.432.380	€ 6.396.096	

7.3 Balanspositie per 31-12-2021

Boekwaarden

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de mutaties in de boekwaarden op totaalniveau. De boekwaarden betreffen de balanspositie voor aftrek van de verliesvoorzieningen. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen de bouwgronden in exploitatie (geboekt onder voorraden) en de boekwaarden die toegerekend worden aan het faciliterend grondbeleid (overlopende activa en passiva). In paragraaf 5.6 is al aangegeven dat er ultimo 2021 geen sprake meer is van grondexploitaties met aan faciliterend karakter.

Over 2021 zijn in de grondexploitaties meer kosten dan opbrengsten gerealiseerd (€ 1,1 mln.) en is er sprake van tussentijdse winstname ten bedrage van € 1,5 mln.. Hierdoor is het totaal geïnvesteerd vermogen per saldo met €2,6 miljoen toegenomen.

Tabel 31. Mutaties projecten (bedragen in € x 1000)

	Boekwaarde	Herrubricering	Totaal	Totaal	Winstuitname	Boekwaarde
	31-12-2020		vermeerderingen	verminderingen		31-12-2021
Bouwgronden in exploitatie (voorraden)	93.724	7.451	16.614	15.743	1561	103.607
Faciliterend grondbeleid (overlopende activa / passiva)	7.451	-7.451	0	0	0	0
Totaal	101.175	0	16.614	15.743	1.561	103.607

Verliesvoorziening

Tegenover dit geïnvesteerd vermogen staat een verliesvoorziening van € 39,6 miljoen per 31-12-2021.

De specificatie van de onderbouwing verliesvoorziening ziet er als volgt uit:

Tabel 32. Mutaties verliesvoorziening projecten (excl. Facilitairgrondbeleid)

Mutaties verliesvoorziening	Bedrag
Saldo per 1-1-2021	46.686
Rentetoevoeging	892
Zomeractualisatie 2e kwartaalrapportage	-2.099
Actualisatie grondexploitaties Jaarrekening 2021	-5.896
Saldo per 31-12-2021	39.583

Netto balanspositie

De netto balanspositie ten aanzien van de grondexploitaties bedraagt € 64,0 miljoen (€103,6 miljoen minus €39,6). Ten opzichte van de jaarrekening 2020 is onze balanspositie met €17 miljoen toegenomen.

BIJLAGEN

De volgende bijlagen treft u hierna aan:

Bijlage I	Waarderen van gronden
Bijlage II	Factsheets (vertrouwelijk)
Bijlage III	Risicoverloop (vertrouwelijk)
Bijlage IV	Aan- en verkoop boek (vertrouwelijk)
Bijlage V	Compensatieafspraken (vertrouwelijk)
Bijlage VI	Meerjarenbegrotingen (vertrouwelijk)
Bijlage VII	Rekentechnische uitgangspunten per 1-1-2022

Bijlage I Waarderen van gronden

Uitgangspunten en parameters

Jaarlijks, bij het opmaken van de jaarrekening, vindt er een beoordeling plaats van de waardering van de gronden en grondexploitaties. Basaal is de vraag in hoeverre de investeringen van het 'grondbedrijf' nog kunnen worden terugverdiend, uiteraard rekening houdende met al bestaande verliesvoorzieningen.

Om inzicht in te krijgen in de vraag of de investeringen nog kunnen worden terugverdiend, wordt een vierdeling gehanteerd in de gronden. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in gronden

- in exploitatie,
- gronden nog niet in exploitatie (bv. voormalige NIEGG locaties),
- nog te verkopen gronden en
- strategische of overige gronden.

In exploitatie genomen (BIE)

Deze categorie gronden zijn in exploitatie genomen. Men noemt deze gronden conform de BBV richtlijnen Bouwgrond in exploitatie oftewel BIE-projecten.

Dat zijn projecten zoals De Vijfhoek, Bedrijventerrein A1 en Havenkwartier (gedeeltelijk), waarvan de raad een grondexploitatie heeft vastgesteld en dus het besluit heeft genomen deze daadwerkelijk in ontwikkeling te nemen.

De *waardering* van deze gronden vindt plaats op basis van de grondexploitatie. Indien de grondexploitatie een tekort kent dient een verliesvoorziening te worden aangelegd. Een andere mogelijkheid is afwaardering van de boekwaarde. Afwaardering is afhankelijk van de vraag in hoeverre een reële kans bestaat dat mogelijke verliezen in de toekomst alsnog kunnen worden goedge maakt. Is dat niet het geval dan dient er te worden afgewaardeerd. Ook is het van belang dat de gronden en overig vastgoed regelmatig worden getaxeerd om de marktwaarde te bepalen. De marktwaarde wordt verwerkt in de grondexploitatiebegroting. Dit kan invloed hebben op het resultaat van de grondexploitatie en de eventueel te vormen verliesvoorziening.

Nog niet in exploitatie genomen gronden (MVA)

De tweede categorie betreft de voormalige Nog niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG). Bijvoorbeeld Park Zandweerd is ondergebracht in deze categorie. Dit gebied van onder de overgangsregel van de BBV waarin is geregeld dat, indien dit gebied vóór eind 2019 in exploitatie is genomen, de geldende boekwaarde per 1-1-2016 plus voorbereidende plankosten om te komen tot een plan, worden opgenomen als boekwaarde in de nog op te stellen grondexploitatiebegroting.

Voor Park Zandweerd heeft de gemeenteraad al wel een reëel en stellig voornemen uitgesproken de gronden in ontwikkeling te willen gaan nemen, maar een grondexploitatiebegroting is nog niet vastgesteld door de gemeenteraad. De voorbereidingen zijn vol gaande maar nog niet dusdanig gereed dat een grondexploitatiebegroting kan worden vastgesteld. Zodra dit het geval is, wordt deze ter besluitvorming aan de gemeenteraad aangeboden en worden de benodigde gronden administratief overgezet van de MVA naar het project. Zo kan er invulling worden gegeven aan de voorgestane ruimtelijke ontwikkeling.

De *waardering* van deze gronden vindt plaats op basis van een planeconomische verkenning of concept grondexploitatie. Ook hier geldt dat indien de planeconomische verkenning een tekort kent, een verliesvoorziening dient te worden aangelegd of een afwaardering van de boekwaarde dient plaats te vinden. Daarnaast is het van belang dat gemeentelijke gronden en overig vastgoed regelmatig worden getaxeerd om de marktwaarde te bepalen. De marktwaarde wordt verwerkt in de grondexploitatiebegroting. Dit kan invloed hebben op het resultaat van de grondexploitatie en de eventueel te vormen verliesvoorziening.

Nog te verkopen gronden

De derde categorie gronden zijn nog te verkopen gronden uit reeds afgesloten complexen, zoals bijvoorbeeld de woningbouwplannen in Lettele en Okkenbroek. Deze grondexploitaties zijn afgesloten omdat de meeste activiteiten zijn beëindigd. Slechts de verkoop van enkele bouwrijp gemaakte percelen resteert. In die situatie is het niet efficiënt een projectorganisatie rondom dit soort projecten te organiseren.

Het resultaat van deze exploitaties wordt opgemaakt en de winst of het verlies genomen. De dan nog resterende boekwaarden worden ondergebracht in één complex en dienen te worden terugverdiend met de daadwerkelijke verkoop van die laatste kavels.

De *marktwaarde* van deze te verkopen percelen wordt jaarlijks getaxeerd. Indien de boekwaarde van alle nog te verkopen percelen hoger is dan de gezamenlijke marktwaarde dan dient ook hier een verliesvoorziening te worden aangelegd of dient er een afwaardering van de boekwaarde plaats te vinden.

Strategische of overige gronden

Tenslotte zijn er de zogenaamde strategische of overige gronden. Bijvoorbeeld vallen de gronden in Deventer NO en Landeweert onder deze categorie. Dit zijn gronden waarvoor nog geen concrete visie is vastgesteld over de toekomstige ontwikkeling.

Deze gronden vallen niet onder voormalig product 11 grondexploitaties, maar zijn ondergebracht in het complex 'Nog te verkopen gronden' binnen voormalig product 13, onroerende zaken buiten exploitatie.

Deze gronden worden uitsluitend *gewaardeerd* op basis van de huidige bestemming, veelal een agrarische. Indien de boekwaarde de taxatiewaarde overstijgt dient de boekwaarde te worden afgewaardeerd naar de hoogte van de taxatiewaarde.

Bijlage II Factsheets (vertrouwelijk)

18 X Factsheets per complex.

Informatie over:

- Plangebied (grootte bruto/netto, uitgeefbaar)
- Fasering
- Financieel resultaat op EW en CW
- Risico's

Bijlage III Risicoverloop (vertrouwelijk)

Tabel ontwikkeling risico's begroting 2022 – rekening 2021

Bijlage IV Aan- en verkoop boek (vertrouwelijk)

Aan en verkoop boek

Bijlage V Compensatieafspraken (vertrouwelijk)

Overzicht compensatieafspraken

Bijlage VI Meerjarenbegrotingen (vertrouwelijk)

18 X meerjarenbegrotingen per complex.

Bijlage VII Rekentechnische uitgangspunten (vertrouwelijk)